HASNIJA MURATAGIĆ-TUNA

AKCENTOLOGIJA BOSANSKOGA JEZIKA
S OSVRTOM NA HRVATSKU I SRPSKU

BOŠNJAČKA AKADEMIJA NAUKA I UMJETNOSTI
Ul. Štrosmajerova br. 1, 71000 Sarajevo
Bosna i Hercegovina

Hasnija Muratagić-Tuna

AKCENTOLOGIJA BOSANSKOGA JEZIKA

S OSVRTOM NA HRVATSKU I SRPSKU

Za izdavača
Mehmed A. Akšamija

Recenzenti
Prof. dr. Alen Kalajdžija
Prof. dr. Edim Šator

Lektura i korektura
Autorica

Tehnički urednik
Narcis Pozderac

Štampa
Grafotisak, Grude

Tiraž: 500 komada

ISBN 978-9926-520-00-7
CIP zapis dostupan u COBISS sistemu Nacionalne i univerzitetske biblioteke BiH pod ID brojem 52330502

© Hasnija Muratagić-Tuna. Sva prava zadržava autorica

Knjiga je štampana uz financijsku podršku Ministarstva kulture i sporta Kantona Sarajevo i Federalngo ministarstva financija/Federalnog ministarstva obrazovanja Vlade Federacije BiH

HASNIJA MURATAGIĆ-TUNA

AKCENTOLOGIJA BOSANSKOGA JEZIKA

S OSVRTOM NA HRVATSKU I SRPSKU

BANU
Bošnjačka akademija nauka i umjetnosti

Sarajevo, 2022.

Sadržaj

PREDGOVOR 7

UVOD 9

RAZVOJ NAŠE AKCENTUACIJE 12

OSNOVNO O NAŠOJ AKCENTUACIJI 15
- OPĆA PRAVILA 16
- NENAGLAŠENE DUŽINE 20
- PRENOŠENJE AKCENTA 22
- AKCENTI KAO SEMANTIČKO DIFERENCIJALNI ZNACI . . . 23

AKCENAT RIJEČI PO VRSTAMA 25

IMENICE 26
- I AKCENAT IMENICA I (-A) VRSTE 25
  - A. Akcenat jednosložnih imenica s nultim morfemom u nominativu jednine 25
  - B. Akcenat dvosložnih imenica s nultim morfemom u nominativu jednine 33
  - C. Akcenat višesložnih imnica s nultim morfemom 43
  - D. Akcenat imenica muškog roda koje u nominativu jednine imaju *-o/-e* 50
  - E. Akcenat imenica srednjeg roda 51
  - F. Akcenat imenica srednjeg roda s nejedenakim brojem slogova 58
- II AKCENAT IMENICA -E (-E) VRSTE 62
  - A. Akcenat imenica koje u nominativu jednine imaju silazne akcente 62
  - B. Akcenat imenica koje u nominativu jednine imaju uzlazne akcente 65

III AKCENAT IMENICA III (-I) VRSTE 73
A. Akcenat imenica koje u nominativu jednine imaju silazne akcente 73
B. Akcenat imaenica koje u nominativu jednine imaju uzlazne akcente 79
AKCENAT KAO MORFOLOŠKO SREDSTVO OBILJEŽAVANJA PADEŽNIH ODNOSA 82
AKCENAT PRIDJEVA 84
AKCENAT KOMPARATIVA I SUPERLATIVA 120
AKCENAT ZAMJENICA 122
A. AKCENAT IMENIČKIH ZAMJENICA 122
B. AKCENAT PRIDJEVSKIH ZAMJENICA 128
AKCENAT BROJEVA 184
A. AKCENAT KARDINALNIH BROJEVA 184
B. AKCENAT REDNIH BROJEVA 190
C. AKCENAT ZBIRNIH BROJEVA 191
AKCENAT GLAGOLA 196
A. AKCENAT GLAGOLA I VRSTE 197
B. AKCENAT GLAGOLA II VRSTE 204
C. AKCENAT GLAGOLA III VRSTE 224
D. AKCENAT POMOĆNIH GLAGOLA 233
AKCENAT PRILOGA 239
REČENIČNI AKCENAT I REČENIČNA MELODIJA (INTONACIJA) . . 243
TEKSTOVNA ILUSTRACIJA AKCENATA BOSANSKOGA JEZIKA . . 244
ZAKLJUČAK 254
CONCLUSION 256
LITERATURA 259
RJEČNIK 265

PREDGOVOR

Jezik je muzika sa daleko više tonova i intervala no vokalna i instrumentalna muzika.
Isidora Sekulić

Koliko su dala potvrde ovoj konstataciji novija fonetska istraživanja koja su otkrivala čitave horove u pojedinom glasu.
Aleksandar Belić

Odavno se zna da je naš akcenatski sistem veoma složen jer ima puno pravila koja treba savladati, a to nije nimalo jednostavno kada se zna da ima četiri akcenta, neakcentirane dužine i neakcentirane riječi. Zato se malo obraćala pažnja na pravilan izgovor kako u nastavi tako i u javnim medijima. Štošta se iskompliciralo raspadom Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije u posljednjoj decenije XX stoljeća kada je došlo do dezintegracije zajedničkog srpskohrvatskog/hrvatskosrpskog jezika. Istinu govoreći, jezička situacija je i prije ovog perioda bila veoma konfuzna. Bilo je lingvista koji su se zdušno zalagali za zajednički jezik, ali i onih koji nikada nisu prihvatali takvu opciju. Najnovija događanja su pokazala da mnogima uopće nije bilo stalo ni do zajedništva niti do zajedničkog jezika. Zato je bilo vrlo jednostavno da se u novonastalim uvjetima svi narodi koji su se služili srpskohrvatskim/hrvatskosrpskim jezikom okrenu sebi i svom jeziku. Danas imamo četiri standardna jezika: bosanski, crnogorski, hrvatski i srpski. O njihovim sličnostima i razlikama na planu ortografije, fonetike, morfologije, sintakse i stilistike pisali su lingvisti i nelingvisti, o ortoepskoj normi pisalo se najmanje. To više i nije važno. Mislimo da konačno moramo shvatiti da je jezik "čiinjenica, koja 'jest', koja ga čini njim samim, (da) je nezavisan od dužih i kraćih popisa razlika prema bilo kojem jeziku ili idiomu, veće ili manje komunikativne prozirnosti".[1]

[1] V. Anić, *Jezik i sloboda*, Zagreb, Matica hrvatska, 1998, 5.

Vidjevši da postoje brojna razilaženja u akcentiranju riječi bosanskih gramatičara i leksikografa, odlučili smo se da izvršimo detaljnu analizu akcenata svih vrsta riječi u bosanskom jeziku i predložimo ona rješenja koja su, po našem mišljenju, svojstvena bosanskom jeziku. Istovremeno smo upoređivali akcenat bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, uglavnom u njihovim novijim rječnicima i gramatikama, s namjerom da pokažemo da se radi o vrlo problematičnoj jezičkoj oblasti ne samo u bosanskom jeziku nego i u hrvatskom i srpskom.

UVOD

Odveć je poznato da je akcentuacija jedno od najsloženijih pitanja našega jezika. Naime, postoje utvrđena pravila akcentiranja riječi, ali se u govornoj praksi od tih pravila veoma često odstupa. Otuda egzistiraju dvije prozodijske norme – standardna i nestandardna.[2]

Sve što se zapisuje uglavnom se i govori, zbog čega je pravilno naglašavanje riječi (ortotonijska norma) dio norme u najširem smislu. "Ortotonijska norma tiče se i kulture govora, a u vezi s tim i književnog jezika, čiji se razvoj usmjerava pravopisom i drugim lingvističkim normativima" (Đurović 1997: 119).

U literaturi koja se bavi kulturom govora često se ističe problem pogrešnog izgovora riječi, počev od slučajeva pogrešnog izgovora akcenta (što uvjetuje promjenu značenja riječi /njeno se kontekstualno ispravno značenje pretpostavlja/, ili dolazi do potpunog nerazumijevanja /kao kada govornik ne pravi razliku između padežnih oblika, npr. između genitiva jednine i množine/) pa do slučajeva kada značenje nije ugroženo, ali može da smeta standardu jedne sredine naviknute na određen, također, književni izgovor. Izgovor pojedinačnih riječi samo je jedan od fonetskih i fonoloških elemenata na osnovu kojih govornici jednoga jezika procjenjuju kulturu govora. Neknjiževni, ili, kako se to često neopravdano kaže, pogrešan izgovor smatra se signalom neobrazovanosti ili služi za otkrivanje regionalnog porijekla govornika. Treba napomenuti da se govornici procjenjuju i prema tome da li imaju prijatan ili neprijatan glas, da li govore previše glasno ili previše tiho, prebrzo ili presporo, itd. (Polovina 1995/96: 194).

Svi narodi koji imaju književni/standardni jezik nastoje imati jednakost izgovora, zato uspostavljaju određena pravila, tzv. ortoepiju (pravogovor) (Simić 1991: 36). Pored akcenta, koji ima determinativnu ulogu u stvaranju

[2] "Ono što nazivamo 'akcentom' riječi nije tako jednostavna stvar kako na prvi pogled možemo pomisliti. Pošto je termin 'akcent / akcenat' uobočajen za (...) intezitetski udar u reči posmatran upravo 'po sebi' kompleksniji pristup ovoj materiji obeležava se danas terminom prozodija reči." V. R. Simić, *Srpskohrvatski pravopis*, Beograd, 1991. 119.

ritma i ritmičnih grupa, u govoru su stalno prisutni i drugi prozodijski elementi, kao intonacija, intenzitet, bitan za čitavu melodiju, pauza, odnosno predah potreban kao semantičko-pragmatički kontrast. Oni se na različite načine udružuju i spajaju sa drugim jezičkim nivoima.

Prozodijske fenomene ne bi trebalo proučavati odvojeno jedne od drugih, niti izdvojeno od drugih jezičkih nivoa i mnogih situaciono-kontekstualnih aspekata iskaza, jer jezik može da bude obilježen i stepenom napetosti izgovora, faktorom konverzacione interakcije, neverbalnim komunikacijskim sistemom. Prozodija je povezana sa strukturiranjem razgovora. Svaki prizodijski faktor mora se staviti u suodnos s drugim jezičkim i pragmatičkim aspektima konverzacije. Funkcioniranje prozodije kao dijela jezičkog sistema ne smije se promatrati samo na nivou književnog ili standardnog jezika, već se moraju obuhvatiti regionalne, socijalne i individualne razlike među govornicima jednoga jezika.

Danas se može naći puno radova koji rasvjetljavaju prozodiju, naročito u okviru pragmatike i lingvistike diskursa (teksta), i proučavanja razgovorne (usmene) komunikacije. Sasvim je jasno da u govornom jeziku ima puno suptilnih distinkcija i kontrasta, ali se takva ostvarenja ne mogu tako lahko i trajno zadržati u pamćenju. Za fina i detaljna ispitivanje ove jezičke problematike potrebni su trajni zapisi, snimljeni zapisi govorne komunikacije. To zahtijeva primjenu instrumentalnih i matematičkih metoda, ali među jezičarima i takvo ispitivanje nije baš popularno; rijetki ih ipak primjenjuju, npr. knjiga Ilse Lehiste i Pavla Ivića *Prozodija reči i rečenice u srpskohrvatskom jeziku*, Sremski Karlovci - Novi Sad, 1996. Mi se tim metodama nećemo služiti.

Odveć je jasno da se kultura govora ne može sagledati bez analize prozodijskih faktora. U knjizi se bavitmo primarno akcetom riječi u bosanskom jeziku i utvrđivanjem razlika u najnovijim rječnicima bosanskog jezika. Usporedili smo riječi tri rječnika bosanskog jezika: *Rječnik bosanskog jezika* Instituta za jezik, Sarajevo, 2007 (u daljem tekstu IR); *Rječnik bosanskoga jezika* S. Halilovića, I Palića i A. Šehović, Filozofski fakultet u Sarajevu, 2010 (u daljem tekstu RHPŠ); *Rječnik bosanskog jezika* Dževada Jahića, ANUBiH, BANU, Bošnjačka asocijacija 33, Sarajevo, 2010-2019 (u daljem tekstu JR), zatim smo napravili rječnik razlika od slova A do P, jer smo imali na raspolaganju toliko građe (Jahić nije završio sva slova).

Šestotomni *Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika* MS i MH (1967-1976 /u daljem tekstu Rečnik MS i MH/) i Rječnik uz *Pravopis srpskohrvatskog*

književnog jezika u izdanju Matice srpske i Matice hrvatske, Beograd, 1960 /u daljem tekstu P60/, nama su poslužili za upoređivanje akcenata sa akcentima datim u rječnicima bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika nastalim poslije dezintegracionih procesa na jezičkom, i svakom drugom planu, tj. od 1991. godine. Promjene smo ilustrirali na primjerima riječi dva slova (A i B). Oni prethode rječniku razlika samo bosanskog jezika.

Prilikom predočavanja akcenata pojedinih vrsta riječi bosanskog jezika skretali smo pažnju na drugačija rješenja u hrvatskom, srpskom jeziku i samom bosanskom, služeći se brojnim rječnicima, gramatikama i priručnicima (v. Literaturu).

Mnogi jezičari i nejezičari su zapazili da su pojedini autori različito akcentirali neke riječi, da su propisivali dva ili tri akcenatska lika jedne te iste riječi (jer je jedinima običniji jedan, drugima drugi, saobrazno navikama), da postoje mnoga kolebanja o mjestu silaznih akcenata itd. Očito su imali u vidu činjenicu da se i akcenat riječi vremenom mijenja, kao i to da sam tekst diktira akcenat, pa se, onda kad riječ ima više akcenatskih likova, nameće izbor onoga koji se čini primjereniji tekstu.

RAZVOJ NAŠE AKCENTUACIJE

Smatra se da je Vuk, kao pojedinac, pružio građu za jedan „izvanredno skladan i razvijen do tančina akcenatski sistem“;[3] da je gotovo uvijek na isti način akcentirao iste riječi, da kod njega nije bilo kolebanja, pa je Đ. Daničić, slušajući ga stvorio relativno čvrst akcenatski sistem. (Živanović, Đorđević, Vasić 1979: 49). Ipak, na račun akcenata riječi u njegovom rječniku (*Srpski rječnik, istolkovan /istumačen/ njemačkim i latinskim riječima*, prvo izdanje 1818, drugo 1852, treće 1898, četvrto 1936) izrečene su brojne kritike, počev od toga da nije tačno i dosljedno bilježio akcente, da treće izdanje, koje je izašlo poslije Vukove smrti, nije njegovo, pa dotle da nije razlikovao kratke akcente. Bez obzira na sve, P. Ivić, braneći Vuka, u Predgovoru *Rječnika* kojeg je izdala Prosveta 1966, na str. 71 zaključuje da „nijedna srpska knjiga pre Rječnika nije sadržala toliko podataka o našoj akcentuaciji, a nijedna poslije njega nije zabeležila toliko novih činjenica o ovome koliko prvo izdanje Rječnika“. I pored pravdanja Vukovih pogrešaka i glorifikacije njegova rječnika, utvrđeno je da Vuk, ipak, nije bio dosljedan u bilježenju akcenata, naročito u prvom izdanju *Rječnika*. Stanje je bilo drugačije u drugom izdanju jer

[3] Treba znati da je prvi suvisli opis novoštokavskih naglasaka dao Šime Starčević u svojoj gramatici (*Ričoslovici*). Branko Drechler Vodnik je na tu činjenicu upozorio Stjepana Ivšića, poznatog akcentologa. Ivšić je sažeto prikazao Starčevićeve poglede u uglednom izdanju Jugoslavenske akademije pa su tako oni postali dostupni velikom broju stručnjaka. “Njima su se obilato poslužili praški filolozi pri razradi pretpostavke o prirodi prozodijskih obilježja u južnoslavenskim govorima”. Pražani su smatrali da Starčevićev opis potvrđuje ono što su i oni pretpostavljali: da u istom sistemu ne mogu “supostojati opreke po trajanju i slobodan naglasak”.
Starčević je prije Karadžića i Đure Daničića razlikovao četiri naglaska, a njegov opis prozodijskih crta je “bolji, s fonološkog opisa, od opisa u većini suvremenih gramatika”. V. Zvonimir Junković u radu pod naslovom *Šime Starčević i fonološki opis novoštokavskih naglasaka*, zaključuje da “u povijesti nauka o novoštokavskoj prozodiji Starčević zauzima počasno mjesto. Zahvaljujući izoštrenom jezičkom osjećanju, lički župnik dolazi do zaključaka koji se mogu mjeriti s postignućima vrhunskih teoretičara - praških fonologa i francuskih funkcionalista.” Jezik, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb, Br. 3, 1977-1978, 80-85.

je već tada Vuk imao uza se Đ. Daničića, koji je, bilježeći ono što Vuk govori, napravio čitav akcenatski sistem.

Po građi i značenju Vukovu rječniku je sličan *Rječnik hrvatskog jezika* Ivana Broza i Franje Ivekovića (objavljen u Zagrebu 1901. u dvije knjige). Za proučavanje akcenata koristan je i *Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika* Jugoslavenske akademije znanosti i umjetnosti (prva sveska je objavljena 1881), kao i svi drugi rječnici našega i bilo kojeg stranog jezika, jer su u tim rječnicima riječi akcentirane, kao, npr.: *Rečnik srpskohrvatskog i njemačkog jezika* Svetomira Ristića i Jovana Kangrge, njegov drugi dio (prvi je njemačko-srpskohrvatski), koji je objavljen 1928. godine. Ovaj rječnik je interesantan po tome što su njegovi autori neke riječi akcentirali drugačije od Vuka. Značajni su *Hrvatsko-poljski rječnik* Julija Benešića, Zagreb, 1949; *Hrvatskosrpsko-francuski rječnik*, koji su sastavili Jean Dayre, Mirko Deanović i Rudolf Maixner, Zagreb, 1956, kao i brojni manji rječnici. Posebno treba naglasiti važnost rječnika datih uz *Pravopis srpskohrvatskog književnog jezika* Aleksandra Belića, Beograd 1950. i *Pravopis srpskohrvatskog književnog jezika* u izdanju Matice srpske i Matice hrvatske, Beograd, 1960, jer su u njima sve riječi akcentirane, a u ovom posljednjem su navedeni svi oblici u kojima se akcenat mijenja. Zato se smatrao najbogatijim akcenatskim rječnikom srpskohrvatskog jezika. Mnogi, uglavnom laici, kritiziraju ga zbog velikog broja dubleta.

Svakako je mnogo važniji *Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika* Matice srpske (dijelom i Matice hrvatske,), objavlen u šest velikih knjiga, Novi Sad, 1967-1976, jer se smatra najbogatijim, mada se očekuje da će bogatiji biti *Rečnik srpskohrvatskog književnog i narodnog jezika* Srpske akademije nauka i umetnosti, Institut za srpskohrvatski jezik, Beograd (prva knjiga objavljena 1959), na kojem se još uvijek radi. Rečeno je, povodom objavljivanja prve knjige (Uvod, str. VII), da će obuhvatiti savremeno rječničko blago Srba i Hrvata (oni drugi kao da ne postoje).

Treba napomenuti da se *Srpski akcenti* Đ. Daničića smatraju jednim od najvažnijih djela koja se bave pitanjem akcenta. Izdala ih je Srpska akademija nauka, poslije autorove smrti, 1925. Riječ je o nekoliko Daničićevih članaka o akcentu, koje je objavljivao od 1851. do 1872.

Vuk-Daničićev akcenatski sistem, koji dobro čuva standardna štokavština, uglavnom je primjenjivan u pravopisnim rječnicima i gramatikma (Đurović 1997: 135), što je normalno, jer nijedan pojedinac ne može da rekodifikuje

akcenatski sistem, može mijenjati samo neke pojedinosti u sistemu. Međutim, autori novijih pravopisa bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika najčešće nisu akcentirali riječi.[4] Noviji rječnici bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, po prirodi stvari, navode riječi s akcentima.

[4] Npr.: *Pravopis bosanskoga jezika* Senahida Halilovića, Preporod, Sarajevo, 1996; *Pravopis bosanskoga jezika* Senahida Halilovića, Slavistički komitet, Sarajevo, 2017; *Srpskohrvatski pravopis* Radoja Simića, Naučna knjiga, Beograd, 1991; *Pravopis srpskoga jezika* Matice srpske, 1993, koji su priredili Mitar Pešikan, Jovan Jerković, Mato Pižrica; *Pravopis srpskog jezika* Milorada Dešića, Nijansa, Zemum-Unireks Nikšić, 1994; *Hrvatski pravopis* Stjepana Babića, Božidara Finke i Milana Moguša, Školska knjiga, Zagreb, 2002 (više izdanja); *Hrvatski pravopis* Lade Badurine, Ivana Markovića i Krešimira Mićanovića, Matica hrvatska, 2008 itd.

OSNOVNO O NAŠOJ AKCENTUACIJI

Prvo treba reći šta je akcenat.

Akcenat je suprasegmentalna činjenica govora (Valjevac 2009a : 311), odnosno, naročito isticanje jačine i visine jednoga samoglasnika, tačnije sloga u riječi, ili jedne riječi u rečenici. U akcentiranom slogu riječi razlikuju se tri elementa: jačina (intenzitet), visina (ton) i trajanje. Svi objedinjeni daju akcenat. Sistem akcenata jednoga jezika naziva se akcentuacija. Svi jezici svijeta imaju svoj karakterističan akcenat. Ima jezika čija se akcentuacija mnogo razlikuje od drugih jezika, ima jezika koji pripadaju istoj grupi ali se akcenatski veoma razlikuju, ima jezika koji imaju različitu akcentuaciju unutar svojih pojedinih govornih zona. Izuzimamo mišljenja nekih naučnika koji govore o tome da se u tungusko-mandžurskim jezicima niz slogova može izgovarati bez ikakvog akcenta.[5] Bez obzira na sve, neupitna je činjenica da se riječi moraju izgovarati s nekakvim akcentom. Akcenat je pratilački element koji jednom govoru daje ljepotu i živost, ali određuje i značenje. Sistem akcenata u jednom jeziku, njegove odlike kvantiteta i kvaliteta, čini njegovu akcentuaciju.

Postoje dvije vrste akcentuacije: dinamička (snažna/ekspiratorna) i muzička (hromatička/hromatska). Dinamičku akcentuaciju karakterizira snažan izgovor akcentiranih slogova, tako da su neakcentirani (susjedni) slogovi tonski znatno niži. Zato se ovakva akcentuacija naziva monotonska. Radi se o jednovrsnoj intonaciji. Ovakav akcenat svojstven je ruskom, francuskom i njemačkom, poljskom, turskom i nekim drugim jezicima.

Muzičku akcentuaciju karakterizira melodičnost. Snaga fonacione struje se raspoređuje tako da se dovoljno jasno izgovaraju i neakcentirani slogovi, iako su tonski inferiorniji od akcentiranih slogova. Ovakav akcenat se naziva i politonijski, a svojstven je talijanskom, bosanskom, hrvatskom, srpskom, slovenskom, litavskom, starogrčkom i dr. jezicima.

---

[5] M. I. Matusevič, *Vedenie v obščuju fonetiku*, Moskva, 1959, 95. Preuzeto iz knjige *Osnovi akcentologije srpskohrvatskog jezika*, A. Peco, Naučna knjiga Beograd, 1988, 14.

U pojedinim jezicima mjesto akcenta je uvijek fiksirano. U nekim jezicima akcenatira se samo prvi slog riječi (finskom, češkom, mađarskom), u nekima samo treći slog od kraja riječi (makedonskom), ili samo pretposljednji (npr. poljskom).

Akcenat u pojedinim jezicima može biti slobodan, tj. nema određenog mjesta (npr. u talijanskom).

U standardnom bosanskom jeziku akcenat je djelimično slobodan. Neki, tačnije uzlazni akcenti mogu se naći na bilo kojem slogu višesložnih riječi, ali nikada ne mogu stajati na ultimi, posljednjem slogu riječi. Silazni akcenti, prema ranije utvrđenim pravilima srpskohrvatskog jezika, mogli su se naći samo na prvom slogu višesložnih riječi i na jednosložnim riječima. Danas se nude i drugačija rješenja pod utjecajem govornog jezika u kojem se silazni akcenti nalaze i na nekom unutrašnjem slogu složenica ili riječi stranoga porijekla.[6]

OPĆA PRAVILA

Standardni akcenat bosanskog jezika (kao i hrvatskog i srpskog) zasnovan je na sistemu novoštokavskih govora. Eksplicitna akcenatska norma, kao i fonetsko-fonološka, morfološka i sintaksička, u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku ostala je gotovo ista, jer se naši jezikoslovci drže standardnojezičke norme (koja je obavezna za sve korisnike standardnog jezika) "baš zato da je svojim uplivom ne bi učinili još nedostatnijom",[7] svjesni da govorna praksa često odudara od propisane. U implicitnoj akcenatskoj normi bosanskog, hrvatskog i srpskoj jezika vidan je utjecaj dijalekatske podloge koja im nije ista.[8] Otuda se djelimične razlike "među novim standardima temelje na onima koje su u prethodnom standardu bile prepoznatljiva varijantska ili obilježja standardnojezičkih izraza" (Valjevac 2009a: 311). Bez obzira na to što se govri o minimalnim razlikama, jer im je ishodište isto, mi ćemo se njima detaljnije baviti.

U standardnom jeziku postoje četiri akcenta i neakcentirani kvantitet (dužina). Oni se razlikuju po kvalitetskoj osobini (intonaciji), tj. mogu biti

[6] Pod uticajem stranog naglaska, koji je uglavnom silazan, govori se: asistènt, dirigènt, parlamènt, referènt, dijamänt, Jugoslâvija, televîzija itd.

[7] M. Riđanović 2003: 46 (preuzeto od N. Valjevac (2009a: 329).

[8] Danas, kada se sve više preispituju standardnojezičke norme, implicitna norma, kao prirodnija, vitalnija i ekspresivnija, postaje nezaobilazna u njenom preoblikovanju.

uzlazni i silazni. Također, razlikuju se i po kvantitetskoj osobini (trajanju), a mogu biti dugi i kratki. Dakle, u bosanskom jeziku postoje dva akcenta uzlazne intonacije (dugi /á/ i kratki /à/) i dva akcenta silazne intonacije (dugi /â/) i kratki /ä/).

Osnovne tonske diferencijacije iskazuju se izrazito uzlaznom ili izrazito silaznom intonacijom. Kod uzlaznih akcenata ton je u stalnom porastu, a jačina prati ovo penjanje samo do polovine trajanja, zatim počinje padati do kraja. Za akcente silazne prirode karakteristično je paralelno kretanje intenziteta (jačine) i tona (visine). Naime, ton i intenzitet opadaju u toku cijeloga njihovog trajanja. Kod kratkosilaznog akcenta oni naglo opadaju, a kod dugosilaznog opadanje nije ravnomjerno; jače je izraženo u prvom dijelu akcentiranog sloga.

Pored akcenata uzlazne i silazne intonacije bosanski jezik ima i nenaglašene dužine. One se javljaju samo u postakcenatskoj poziciji, na slogovima koji dolaze iza akcentiranog. [9]

Prirodu akcenata nije lahko odrediti. Najčešće se to čini subjektivno, sluhom (akustički), ili pomoću raznih tehničkih sredstava koja se upotrebljavaju u eksperimentalnoj fonetici. Problem izgovaranja dužina je isti kao i izgovaranje svih naših akcenata. Čini se da postoji intencija da se one svedu na najmanju mjeru, ponajmanje u bosanskom jeziku, a znatno više u srpskom i hrvatskom, te u mnogim govorima dolazi do njihovog skraćivanja. Svakome je jasno da je to najprepoznatljivija osobina autohtonih govornika u Bosni i Hercegovini. Dužine čuvaju ljepotu jezika, zato ih treba čuvati gdje je god to moguće.

Dugouzlazni akcenat se odlikuje stalnim tonskim usponom od početnog tona, tako da u svom obliku obuhvata šest do osam tonova. U pogledu snage ekspiracije zapaža se pojačavanje intenzitetne linije do polovine trajanja sloga, a zatim naglo slabljenje, koje se preliva u intenzitetnu nijansu susjednog sloga.

Dugouzlazni akcenat imaju riječi: *bádem*, *báger*, *bíće*, *bólnica*, *bóra*, *Bosánac*, *ćúko*, *dávati*, *dáviti*, *dúša*, *epóha*, *Evrópa*, *fáza*, *fráza*, *Glámoč*, *gláva*, *hládan*, *hódajūćī*, *izvrgávati*, *júne*, *kaménac*, *klúpa*, *komárac*, *kontrarevolúcija*,

[9] Utvrđeno je da svi akcenti nisu podjednako česti. U standardnom jeziku najzastupljeniji je kratkosilazni akcenat, a onda slijede kratkouzlazni, dugosilazni, zatim dugouzlaznim. (Ove podatke je dao Branivoj Đorđević u *Gramatici srpskohrvatske dikcije, Beograd,* 1984,175, a mi smo ih preuzeli iz knjige *Kultura govora* Milana Šipka, Institut za jezik u Sarajevu, Sarajevo, 2006, 239.

lála, *lávež*, *léđa*, *lématі*, *líce*, *ljúbav*, *ljúbiti*, *ljútiti*, *máca*, *máčak*, *namíriti*, *neravnoprávnōst*, *njíhati*, *obárati*, *palačínka*, *pégla*, *písati*, *ráditi*, *rúka*, *skákati*, *skrívati*, *šála*, *šámija*, *šútnja*, *trójka*, *turbína*, *tvŕditi*, *ubádati*, *ubístvo*, *ugnjetávati*, *vága*, *vijénac*, *víno*, *víriti*, *začétak*, *záčin*, *zaćóriti*, *zijániti*, *zíma*, *znánje*, *žédan*, *žígnuti*, *žmíriti*, *žváka*, *žvákati*.

Kratkouzlazni akcenat ima veoma slične osobine sa dugouzlaznim akcentom, jedino što u pogledu trajanja i opsega tonova postoje bitne razlike. Kratkouzlazni akcenat se razvija u prostoru od tri do pet tonova. Snaga ekspiracije je također u svome razvoju podudarna sa intenzitetnom linijom dugouzlaznog akcenta.

Kratkouzlazni akcenat imaju riječi: *Bàjrak*, *Bàjram*, *baklàva*, *bàlet* (*bàlēt*), *bogòmolja*, *bogùmil*, *Bòsānka*, *Bòšnjak*, *Bošnjàka*, *Bòšnjanin*, *cìpela*, *dàlek*, *daròvit*, *dòčekati*, *èzān*, *Fatìha*, *finòća*, *gànuti*, *gèler*, *gòlem*, *hàdis*, *hàgada*, *hàljīna*, *Hèrcegovac*, *Hèrcegōvka*, *Hèrcegovina*, *hladnòća*, *ìći*, *ìgra*, *ìgrati*, *ìmati*, *ìzvor*, *jèdnōm*, *jurìšati*, *kàhfa*, *kòlač*, *lepŕšati*, *lùster*, *lupètati*, *ljùtit*, *ljùtito*, *malìna*, *mèsara*, *nàmazati*, *nepùšāč*, *nòga*, *njègov*, *obàsjati*, *obìlazak*, *òrah*, *pìlav, plàmen*, *radòznao*, *rukomètāš*, *samòća*, *slàvina*, *svìlen*, *šàljiv*, *šàlvare*, *šèrbe*, *trgòvati*, *tròjica*, *tvŕđava*, *ùgristi*, *ùkrasti*, *ulèma*, *vàgōn*, *vòdica*, *vòditi*, *vòlān*, *zàčeti*, *zàdimiti*, *zàgaziti*, *zmìja*, *zòra*, *žèludac*, *žèljeti*, *žèlježničkī*, *žèna*, *žènskī*, *žìvot*, *živòtinja*, *žùtica*.

Dugosilazni akcenat pokazuje u početku tendenciju tonskog uspona, a zatim se ton naglo spušta čak ispod početnog tona. Snaga ekspiracije je u svome razvoju podudarna sa razvojem melodijske linije; u početku se naglo pojačava, zatim slabi sve dok se ne ujednači sa snagom ekspiracije susjednog sloga.

Dugosilazni akcenat imaju riječi: *Bâjka*, *bâjno*, *bârka*, *bîljka*, *bûbanj*, *bržo*, *cârstvo*, *čvŕst*, *čvŕsto*, *dân*, *dâr*, *dôći*, *fīno*, *gênij*, *glâs*, *glûh*, *hârno*, *hêljda* (*hèljda*), *hîmna*, *jâ*, *jûli*, *krâj*, *krûpno*, *lâđa*, *lâkat*, *ljût*, *mîsao*, *mlâd*, *mlâz*, *môć*, *mûž*, *mûtno*, *nôrma*, *nôž*, *nûr*, *njûh*, *njîsak*, *ôsmi*, *plân*, *plâv*, *plês*, *plîn*, *plôd*, *prût*, *pûst*, *pût*, *skŕb*, *slâst*, *slâp*, *slân*, *šêstō*, *štûr*, *šûm*, *tâbor*, *tkîvo*, *tôk*, *trêsti*, *tû*, *ûnskī*, *ûš*, *vâl*, *vîd*, *vîdeo*, *vlâst*, *vrât*, *vûk*, *zâći*, *zâdruga*, *zâduha*, *zâsjeda*, *zîbati*, *zîmi* (prilog), *znâk*, *zôv*, *zûbnī*, *zvûk*, *žâgor*, *žâmor*, *žâr*, *žârkī*, *žûlj*, *žûrka*, *žût*.

Kratkosilazni akcenat je vrlo jak i ekspresivan. Odlikuje se naglim tonskim padom od jednog do dva tona, ali je još dovoljno jak da se svi glasovi iza akcentiranog sloga dobro razlikuju.

Kratkosilazni akcenat imaju riječi: *Bànja*, *bȍlēst*, *bȕba*, *cèntar*, *càrina*, *càrovati*, *čȉstiti*, *čȉzma*, *čȕpav*, *ćȅbe*, *ćèlaviti* (češće *ćelȁviti*), *dȁidža*, *dèbalans*, *dȅf*, *dlȁn*, *dlȁkav*, *dlȁka*, *fȏčanskī* (češće *fòčanskī*), *gȁmād*, *gȁrav*, *gènocīd*, *gȉpko*, *gȉzdav*, *glȁsan*, *glȍg*, *hȁos*, *hljȅb*, *hljȅbnī*, *hȍbi*, *hȍdnīk*, *hȕmān*, *ȉkad*, *ȉme*, *ȉskra*, *jȁblan*, *jȁbuka*, *jȁto*, *jȅsēn*, *klȅknuti*, *knjȉga*, *kȍnj*, *kȍristan*, *lȁbūd*, *lȁgahno*, *lȁhko*, *lȅptīr*, *ljȅto*, *ljȕbazan*, *mȁč, mȁče*, *mȁčka, mèlek*, *mèsar*, *nèpristojan*, *nèrado*, *njȅdra*, *njȉva*, *ȍblāk*, *ȍko*, *ȍštar*, *pȅpeo*, *pȉsmen*, *pȓst*, *rȁdost*, *sȁn*, *svȍta*, *svȓha*, *šȁka*, *šȅpav, šȕma*, *tȁlās*, *trȅšnja*, *ȕčenīk*, *ȕgovōr*, *ȕho*, *ȕlica*, *ȕsna*, *vȁditi*, *vȉdjeti*, *vȉđen*, *vȕna*, *zȁdrt*, *znȁčka*, *znȁti*, *zȓnast*, *zvȁti*, *žȁba*, *žȁliti*, *žȁlosno*, *žȁlost*, *žȍhār*, *žȕljav*, *žȕstar*.

Iz navedenih primjera može se zaključiti da su samo vokali nosici sloga i još samo sonant *r*.

Mogu se izvesti i akcenatska pravila koja važe u bosanskom jeziku, ali mislimo da ih treba detaljno objasniti. Krenut ćemo od osnovnih premisa.

1. Jednosložne riječi mogu imati samo silazne akcente (*dân*, *dâr*, *glâs*, *grâd*, *jâ*, *krâj*, *mlâd*, *mlâz*, *môć*, *mûž*; *sȁn*, *kȍnj*, *dlȁn*, *hljȅb*).
2. Višesložne riječi mogu imati silazne i uzlazne akcente. Silazni akcenti mogu stajati samo na prvom slogu (*lâđa*, *mîsao*, *sîrījskī*, *tâvoriti*, *zâsjeda*, *tâbor*; *ȉntegrālno*, *ȉnstrumetālan*, *nèpristojan*, *tȁzbina*, *trȅšnja*, *ȕčenīk*, *ȕlica*). Izuzimaju se riječi stranog porijekla, jer se u njima silazni akcenti mogu naći i na nekom unutrašnjem slogu, najčešće kao dubletni: *asìstent* i *asistȅnt*, *kategòrija* i *kategôrija*, *kurèntan* i *kurȅntan*, *radìjātor* i *radijâtor*, *tèlevīzija* i *televîzija*; *tèlevīzor* i *televîzo*r itd.
3. U bosanskom jeziku jednosložne riječi ne mogu imati uzlazne akcente. Uzlazni akcenti ne mogu stajati na posljednjem slogu dvosložnih i višesložnih riječi. Izuzimaju se akcenatske cjeline tipa: *prekò kućē*, *izà brata*, u kojima je akcenat pomjeren sa akcenatske riječi na dvosložnu proklitiku. Dakle, uzlazni akcenti mogu stajati na prvom slogu dvosložnih riječi i na bilo kojem slogu višesložnih riječi osim na posljednjem (*ćúko*, *komárac*, *palačínka*, *neravnoprávnōst*; *òrah*, *šèrbe*, *žèludac*, *radòznao*, *rukomètāš*, *sedamnaestèrica*).
4. Riječi s deklinacijom i konjugacijom mogu sačuvati isti akcenat osnovnog oblika i u ostalim oblicima (*lȁv*, *lȁva*, *lȁvu*, *lȁva*, *lȁve*, *lȁvom*, *lȁvu*; *lȁvovi*, *lȁvōvā*, *lȁvovima*, *lȁvove*, *lȁvovi*, *lȁvovima*, *lȁvovima*; *plȁkati*: *plȁčēm*, *plȁčēš*, *plȁčē*; *plȁčēmo*, *plȁčēte*, *plȁčū*), a

mogu i promijeniti (*jùnāk*, *junáka*, *junáku*, *junáka*, *jùnāče*, *junákom*, *junáku*; *znȁti*: *znâm*, *znâš*, *znâ*; *známo*, *znáte*, *znȁjū*). Promjene su uvjetane povećanjem broja slogova.

5. Opće je pravilo da riječi imaju samo jedan akcentirani slog. To pokazuju svi prethodno navedeni primjeri. Međutim, ima riječi u kojima su akcentirana dva sloga. To su, prije svega, složenice s većim brojem slogova, kao: *nâjjàsnijī*, *nâjpodòbnijī*, *nâjjùžnijī*, *nâjveličanstvèniji*, *kȍntrarevolúcija*, *psèudoklàsičnī* itd.

NENAGLAŠENE DUŽINE[10]

Pored akcenata uzlazne i silazne intonacije u riječima se mogu naći i nenaglašene dužine (ā), ali samo iza akcentiranih slogova.

Nenaglašena (stalna) dužina se može naći u osnovi riječi, najčešće onih koje imaju kratkuzlazni akcenat: *bèskrājan*, *bùsēnje*, *dȑvēće*, *èlīzija*, *istòzvūčan* (*ȉstozvūčan*) *nòćīšte*, *šìšārka*, *vìnōvnīk*. Još i češće se javlja u obličkim i tvorbenim nastavcima (sufiksima). Stalna dužina (dugi nastavak) karakteristična je za:

1. G i Ijd. imenica ž. i m. r. koje se u Njd. završavaju na *-a*: *čèsma-čèsmē-čèsmōm*, *dúša-dúšē-dúšōm*, *dèlija-dèlijè-dèlijōm*, *hȍdža-hȍdžē-hȍdžōm*, *ìgra-ìgrē-ìgrōm* (*ȉgra-ȉgrē-ȉgrōm*), *knjȉga-knjȉgē-knjȉgōm*, *koléga-kolégē-kolégōm*, *mâjka-mâjkē-mâjkōm*, *nòga-nògē- nògōm*, *rúka-rúkē-rúkōm*, *sèstra-sèstrē-sèstrōm*, *vòda-vòdē-vòdōm*, *žèna-žènē-žènōm*;
2. Gmn. imenica svih rodova: *kónjā*, *ljúdī*, *mjesécī*, *nòktī*, *nòktijū*, *pásā*, *zúbā*; *čûdā*, *iménā*, *jájā*, *krílā*, *mjêstā*, *môrā*, *póljā/pôljā*, *sélā/sêlā*; *kćèrī*, *lȉčnostī*, *míslī*, *nòćī*, *rijèčī*, *jȁbukā, knjȋgā*, *mâjkī*, *nògū*, *sestárā*, *rùkū*, *vódā*, *žénā*. Imenice koje se završavaju na dugi nastavak *-a* imaju dug i prethodni slog: *grȁdōvā*, *jȁbūkā*, *jèlēnā*,

[10] Dužine u našem jeziku imaju fonološku i morfološku vrijednost. One se u normativistici i akcentologiji često problematiziraju. Jedni smatraju da dužine služe "ljepoti i fonetskoj izrazitosti našega jezika" pa ne treba žaliti truda da se očuvaju (V. A. Belić, *Iz novije akcentuacije* (II), NJ, n. s., knj. III, sv. 5-6, Beograd, 1952, 52), Drugi, vrlo neobično, Belićevi nastavljači, smatraju zakonitom i normalnom pojavom, da dužine treba ukinuti, ili napraviti reviziju ortotonijske norme. (V. Radosav J Đurović, *Ogledi o srpskim akcentima*, Učiteljski fakultet Užice i Kulturno prosvetna zajednica Užice, 1997, 49).

jȕtārā, *krȕšākā*, *násēljā*, *prózōrā*, *stâbālā*, *ùčēnjā*, zȅčēvā, *znȁkōvā*, *vȁralīcā*, *vrâbācā*.

3. Stalnu dužinu sretamo u nastavcima pridjeva određenpg vida sva tri roda: *bȉjelī-bȉjelōg*(*a*)..., *bȉjelā-bȉjelē*..., *bȉjelō-bȉjelōg(a)*...; *dȍbrī-dȍbrōg*(*a*)..., *dȍbrā-dȍbrē*...; cȓnī-cȓnōg(*a*)..., *cȓvenī-cȓvenōg*(*a*)...; *dopàdljivī-dopàdljivōg*(*a*)...; *jùnāčkī-jùnāčkōg*(*a*)...; *mȍdrī-mȍdrōg*(*a*)...; pàmetnī-pàmetnōg(*a*)...; sèbičnī-*sèbičnōg*(*a*)...; *ȕžāsnī-ȕžāsnōg*(*a*)...; *vìsokī-vìsokōg*(*a*)..., *zèlenī-zèlenōg*(*a*)...;
4. u pojedinim padežnim oblicima pridjeva neodređenog vida: u I jd. svih rodova (*zelènīm*, *zelènīm*, *zelènōm*), GDI i Ljd. ž.r. (*zelènē*, *zelènōj*, *zelènōm*, *zelènōj*) i GDI i Lmn. svih rodova (*zelènīh*, *zelènīm*/*a*/);
5. u komparativu i superlativu pridjeva i priloga koji se komparira-ju: *bjȅljī*, *bȍljī*, *cȓnjī*, *crvènijī*, *làkšī*, *tùžnijī*, *oštroùmnijī*; *nâjboljī*, *nâjlakšī*, *nâjoštroumnijī*; *blízu-blȉžē/blȉže*; *brzo-br�222ē/brȓže*, *jâko-jȃčē/jȃče-nâjjače*; rȁno-ràanijē-nâjranijē;
6. u prezentu glagola svih vrsta: *pjȅvām*, *pjȅvāš*, *pjȅvā*, *pjȅvāmo*, *pjȅvāte*, *pjȅvajū*; *trésēm*..., *pȋšēm*..., *brȉnēm*..., *čȕjēm*..., *kȕjēm*..., *kȍsīm*..., *dȓžīm*...;
7. u imperfektu glagola svih vrsta: *pjȅvāh*, *pjȅvāše*, *pjȅvāše*, *pjȅvāsmo*, pjȅvāste, *pjȅvāhū*; *trésāh*..., *pȋsāh*..., *brȉnjāh*..., *čȕjāh*..., *kȍvāh*..., *kȍšāh*..., *dȓžāh*...;
8. u 3. l. mn. aorista: *pjȅvašē*, *trésošē*, *písašē*, *brȉnušē*, *čȕšē*, *kȍvašē*, *kȍsišē*, *dȓžašē*;
9. u glagolskom prilogu sadašnjem: *pjȅvajūći*, *trésūći*, *píšūći*, *brȉnūći*, *čȕjūći*, *kȕjūći*, *kȍsēći*, *dȓžēći*;
10. u glagolskom prilogu prošlom: *pjȅvāv/pjȅvāvši*, *trésāv/trésāvši*, *písāv/písāvši*, *brȉnūv/brȉnūvši*, *kȍvāv/kȍvāvši*, *kȍsīv/kȍsīvši*, *dȓžāv/dȓžāvši*;
11. u trpnom glagolskom pridjevu koji se tvori nastavkon *-n*... od glagola na *-ati* i onih koji ovaj oblik tvore nastavkom *-t*... : *pjȅvān*, *pjȅvāna*, *pjȅvāno*, *pjȅvāni*, *pjȅvāne*, *pjȅvāna*; *pȋsān*..., *kȍvān*..., *dȓžān*...; *zàbrinūt*..., *nȁčēt*..., *prȍklēt*..., *sȁžēt*...;
12. u radnom glagolskom pridjevu ž. i s.r. jd. i svim oblicima mn. samo nekih glagola s kratkosilaznim akcentom: (*lȍkalo*) *lȍkāla*, *lȍkālo*;

lȍkāli, *lȍkāle*, *lȍkāla*; (*ȍrao*) *ȍrāla*, *ȍrālo*; *ȍrāli*, *ȍrāle*, *ȍrāla*; *pȍpīla*, *pȍpīlo*, pȍpīli..., *sȁvīla*...;

13. u 2. l. jd. i 1. i 2. l. mn. imperativa nekih glagola: *pjȅvāj*, *pjȅvājmo*, *pjȅvājte*; *čûvāj*, *čûvājmo*, *čûvājte* (u 3. l. jd. i mn. ostaje dužina pezenta /neka *čûvā*, neka *pjȅvajū*/);
14. u sufiksima za tvorbu imenica: *-āč (brìjāč*, *ìgrāč*, *svìrāč*), *-ād* (*mȁčād*, *pȉlād*, *ùnučād*), *-āć* (*crvèndāć*, *gòlāć*, *zelèmbāć*), *-āg* (*prtljāg*, *krčāg*, *šìprāg*), *-īvo* (*pèćīvo*, *plètīvo*, *vȁrīvo*), *-āj* (*ȉzdisāj*, *ȍbičāj*, *zȁlogāj*), *-āk* (*dìvljāk*, *grùdnjāk* /u RHPŠ, *grûdnjāk*/, *pròstāk*), *-ār* (*nȍvinār*, *stȍlār*, *zlàtār*) *-āš* (*kočȉjāš*, *pȁprikāš*, *tambùrāš*), *-īk* (*bòrīk*, *rȁtnīk*, *šljìvīk*), *-īš* (*slàtkīš*, *spòrīš*, *jȕrīš*), *-īšte* (*kùpusīšte*, *lòvīšte*, *sàjmīšte*), *-ōst* (*blȉskōst*, *dúžnōst*, *plèmenitōst*), *-ōt* (*kȉkōt*, *klȍkōt*, *tȍpōt*), *-ōv* (*glìbōv*, *làžōv*, *šàrōv*);
15. posljednji vokal je uvijek dug u sufiksima kojima se tvore prilozi: *-ačkē* (*nȁopačkē*, *naglavàčkē*), *-cē* (*pòimencē*, *doslòvcē*), *-icē* (*nȅhoticē*, *krȁdomicē*) *-imicē* (*mjȅsimicē*, *hȑpimicē/hȓpimicē*).

PRENOŠENJE AKCENTA

Akcenat riječi nije jednom zasvagda dat, jer ne ostaje uvijek na istom mjestu, već se mijenja tokom vremena. Negdje u XV stoljeću dolazi do pomjeranja silaznih akcenata ka početku riječi za jedan slog. Tako je od ranijeg *livàda* dobijeno *lìvada*. Naime, kratkosilazni akcenat se pomjerao i prelazio u kratkouzlazni kada je slog na koji je prlazio bio kratak. Ukoliko je slog bio dug, prelazio je u dugouzlazni akcenat, npr. od *pīsàti* dobijeno je *písati*. U standardnom bosanskom jeziku i danas dolazi do pomjeranja silaznih akcenata uvijek kada se od prostih glagola s ovim akcentom dodavanjem prefiksa tvore složeni glagoli: *stàti*, *pàsti*, *stȉći* > *prèstati*, *prìpasti*, *dòstići*. Ukoliko se pomjera dugosilazni akcenat, onda na njegovom mjestu ostaje dužina: *prâvdati* > *òprāvdati*.

U bosanskom se jeziku silazni akcenti mogu pomjerati i s akcentirane riječi na neakcentiranu riječ koja joj prethodi, na proklitiku, odnosno prijedlog. S obzirom na vrijeme vršenja prenošenja akcenata na proklitike, i rezultate prenošenja, može se govoriti o starom (metataksičkom) i novom (metatonijskom) prenošenju. Staro prenošenje se vezuje za predbalkanski period razvitka bosanskog i ostalih slavenskih jezika. Novo prenošenje se vršilo na

balkanskom tlu. U riječima sa starim prenošenjem priroda se akcenta nije mijenjala; silazni akcenat se prenosio na proklitiku kao kratkosilazani: *na rûku* > *nà rūku*, *glâvu* > *nà glāvu*, *nôs* > *nà nōs*, *pȍlje* > *ïza polja*. Novo prenošenje akcenta na proklitiku vezuje se također samo za silazne akcente, ali pored mijenjanja mjesta akcenta mijenja se i njegova intonacija, umjesto silaznog dobija se uzlazni akcenat: *kȕće* > *òd kuće*, *brȁta* > *òd brata*. Ukoliko se akcenat prenosi na dvosložne prijedloge, onda dolazi na drugi slog: prekò kuće, *izà brata*. Novo prenošenje vršilo se u isto vrijeme kada je došlo do pomjeranja akcenata ka početku riječi i kada su se pojavili akcenti uzlazne intonacije. Ova pojava nije zahvatila sve govore štokavskog dijalekta. Općenito, karakterističnija je za bosanske govore (u standardnom srpskom se dopušta *od brȁta* i *òd brata*, mada je ovo prvo uobičajenije). U standardnom bosanskom jeziku ovo je pravilo bez izuzetaka. Akcenat se jedino ne mora prenositi u slučajevima kada se riječ želi posebno naglasiti, naročito u poetskim tekstovima (Peco 1973: 25).

Treba napomenuti da postoji i akcenat negacije, tj. kratkosilazni akcenat koji se javlja na negiranim oblicima riječi radi jačeg isticanja suprotnosti. U osnovnom obliku takve riječi imaju kratkouzlazni akcenat, koji se, inače, nikada ne prenosi: *òbično* > *nèobično*, *kàkav* > *nȉkakav*.

AKCENTI KAO SEMANTIČKO-DIFERENCIJALNI ZNACI

U bosanskom jeziku, ne tako često, riječi istog značenja mogu imati isti akcenat ali ne i isto mjesto akcenta; ima riječi istog značenja koje se različito akcentiraju: *àutolimār* i *autolìmār*, *bezàzlenōst* i *bèzàzlenōst*, *iskljùvati* i *ìskljuvati*; *àpsolūtan* i *apsòlutan*, *blažènstvo* i *blážēnstvo*, *gàsuliti* i *gàsuliti*, *hùmor* i *hȕmor*, *ìgra* i *ȉgra*; *gugùtati*, *gùgutati* i *gugútati*. Međutim, u bosanskom jeziku ima riječi istog glasovnog sklopa i istog akcenta, ali različitog značenja (*kòsa*, znači vlasi, kosina planinske padine, poljoprivredna alatka; *grâd* označava veliko naseljeno mjesto i jedinicu za mjerenje /temperature, uglova, lukova, jačine alkohola/; *sûd* označava mišljenje, državnu instituciju u kojoj se sudi i posudu). Ima riječi istog glasovnog sklopa, različitog akcenta i različitog značenja. Zapravo, značenje zavisi od akcenta. Vidjeli smo značenje riječi *grâd*. Drugčije akcentirana, s kratkosilaznim akcentom, *grȁd* označava zaleđene kapi kiše. Postoji razlika u akcentu i značenju i u riječima: *kúpiti*

(plaćanjem postati vlasnik čega) : *kȕpiti* (sakupljati), *jàrica* (usjev, uglavnom pšenica) : *jârica* (mlada koza), *lȗk* (vrsta povrća) : *lûk* (dio oružja /savitljiv štap/ ili svoda, polukružni nosač), *poglédati* (iščekivati da ko ili što dođe) : *pògledati* (usmjeriti pogled prema kome ili čemu /letimično pogledati/), *Zóra* (žensko ime) : *zòra* (svitanje), *dȑžī* (3. l. jd. prezenta od glagola držati) : *dȑži* (2. l. imperativa), *pȕšē* (3. l. mn. prezenta od glagola *pȕšiti*) : *púšē* (3. l. jd. prezenta od glagola *púhati*) itd.

Ponekad se različito značenje riječi vezuje za prisustvo, odnosno odsustvo postakcenatske dužine: *vȉdī*, *lètī* (3. l. jd. prezenta) : *vȉdi*, *lèti* (2. l. jd. imperativa).

AKCENAT RIJEČI PO VRSTAMA

Akcenat riječi može se sagledavati na različite načine. Najveći broj ispitivača polazi od broja slogova (M. Stevanović, A. Peco), ali ima i onih koji polaze od završetka riječi, naročito kada objašnjavaju akcenat riječi stranoga porijekla (B. Đorđević). Mi ćemo, također, akcenat riječi posmatrati prema broju slogova.

IMENICE

I. AKCENAT IMENICA I (-A) VRSTE

A. Akcenat jednosložnih imenica s nultim morfemom u Njd.

Jednosložne imenice muškog roda mogu imati samo silazne akcente, dugosilazni i kratkosilazni. S obzirom na promjene akcenta u Gjd., može se govoriti o više akcenatskih tipova.

1. Jednosložne imenice muškog roda s dugosilaznim akcentom (ˆ) imaju sljedeće tipove:

a. *drûg – drûga*
b. *brôd – brȍda*
c. *đâk – đáka*
d. *grôm – gròma*

a. Imenice tipa *drûg – drûga*, tj. one kojima se obilježava nešto živo: a) ne mijenjaju akcenat nominativa ni u jednom padežnom obliku jednine, npr.: *mrâv*, *crv*, *sîn*, *mûž*, *kûm*, *jêž*, *vûk*, *drûg* i dr.; b) Imenice kojima se obilježava nešto neživo mijenjaju akcenat u Ljd. npr.: *grâd*, *pâr*, *znâk*, *dân*, *vâl*, *plâšt*, *rûž*, *bôl*, *zûb* i dr.

N	drûg	N	zûb
G	drûga	G	zûba
D	drûgu	D	zûbu
A	drûga	A	zûb
V	drûže	V	zûbe
I	drûgom	I	zûbom
L	drûgu	L	zúbu

Bosanski jezik, za razliku od hrvatskog i srpskog jezika, dopušta i određena odstupanja, odnosno dublete u Ljd. Tako imenica *zêc*, kojom se obilježava nešto živo, u ovom padežnom obliku može imati, pored uobičajenog dugosilaznog, i dugouzlazni akcenat, koji je karakterističan za imenice kojima se obilježava nešto neživo (*zêcu* i *zécu* Jahić i dr. 2000: 215/). A imenica *prîšt*, kojom se obilježava neživo, može imati, pored uobičajenog dugouzlaznog akcenta, i dugosilazni akcenat, koji je karakterističan za imenice kojima se obilježava nešto živo (*príštu* i *prîštu* /Jahić i dr. 2000: 214/).

Kakav akcenat ove imenice imaju u N množine?

Ove imenice u množini mogu imati trojak akcenat:

a) Imenice sa jednakim brojem slogova (bez infiksa *-ov-/-ev-)* čuvaju dugosilazni akcenat i u N i Amn. (*zûb - zûbi – zûbe*; *dân - dâni – dâne*; *crv - crvi - crve*; *mrâv - mrâvi - mrâve*).

b) Imenice koje se u Nmn. proširuju infiksom *-ov-/-ev-* skraćuju dugosilazni akcenat u kratkosilazni (*drûg – drùgovi*; *grâd – gràdovi*; *pâr – pàrovi*; *znâk – znàkovi*; *vûk – vùkovi*; *sîn – sìnovi*; *zêc – zȅčevi*).

c) Neke imenice samo mijenjaju prirodu akcenta. Umjesto dugosilaznog dobijaju dugouzlazni akcenat (*krâlj – králjevi*; *pût – pútevi/pútovi/púti*; *strîc – stríčevi*; *mûž – múževi*; *trg – tŕgovi*; *bôl – bólovi*).

Kakav akcenat ove imenice imaju u ostalim padežnim oblicima množine?

Najlakše ćemo to objasniti tako što ćemo navesti paradigme za imenice pod a), npr.: *zub*, *dan* i *crv*:

N	zûbi	dâni	cȓvi
G	zúbā	dánā	cȓvā/cȓvī
D	zùbima	dánima	cȓvima/cȓvima
A	zûbe	dâne	cȓve
V	zûbi	dâni	cȓvi
I	zùbima	dánima	cȓvima/cȓvima
L	zùbima	dánima	cȓvima/cȓvima

Može se vidjeti da imenice navedene pod a) u Gmn. imaju dugouzlazni akcenat i dug vokal (*zúbā*, *dánā*, *cȓvā/cȓvī*), a u DI i L mogu imati kratkouzlazni akcenat (*zùbima*), dugouzlazni (*dánima*), ili oba uzlazna, kratki i dugi (*cȓvima/cȓvima*).

Imenica *cȓv* u hrvatskom jeziku ima dugosilazni akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine: *cȓv*..., *cȓvi*... (Barić i dr. 1997: 120), ili dugosilazni u Njd. i Nmn., a u ostalim padežima množine samo dugouzlazni: *cȓvi – cȓvā*/*cȓvī* – cȓ*vima – cȓve – cȓvi – cȓvima – cȓvima* (Babić i dr. 1991: 530). Dakle, drugačiji nego što je u bosanskom jeziku.

b) Imenice s proširenom osnovom i kratkosilaznim akcentom u Nmn. imaju trojaki akcenat: aa) čuvaju taj akcenat u svim padežnim oblicima množine; ab) pored oblika s kratkosilaznim akcentom u svim množinskim oblicima imaju i dugouzlazni akcenat u Gmn., a kratkouzlazni u DI i L. Posebnu grupu čine: ac) imenice čiji je akcenat uvjetovan time da li se imenica proširuje ili ne proširuje infiksom *ev- / -ov-:*

	aa)	ab)	ac)
N	zȅčevi	drȕgovi	znȁkovi/znâci
G	zȅčēvā	drȕgōvā/drugóvā	znȁkōvā/znâkā
D	zȅčevima	drȕgovima/drugòvima	znȁkovima/znâcima
A	zȅčeve	drȕgove	znȁkove/znâci
V	zȅčevi	drȕgovi	znȁkovi/znâke
I	zȅčevima	drȕgovima/drugòvima	znȁkovima/znâcima
L	zȅčevima	drȕgovima/drugòvima	znȁkovima/znâcima

Oblici s uzlaznim akcentima (*drugóvā – drugòvima*) mogu se smatrati zastarjelima.

c) Imenice koje samo mijenjaju prirodu akcenta (*krâlj – králjevi*): aa) zadržavaju dugouzlazni akcenat u svim padžnim oblicima množina ili se; ab) upotrebljavaju i dubleti s kratkosilaznim akcentom:

	aa)	ab)
N	králjevi	bólovi/bȍlovi
G	králjēvā	bólōvā/bȍlōvā
D	králjevima	bólovima/bȍlovima
A	králjeve	bólove/bȍlove
V	králjevi	bólovi/bȍlovi
I	králjevima	bólovima/bȍlovima
L	králjevima	bólovima/bȍlovima

Imenica *mûž – múževi* u bosanskom jeziku u Nmn. može imati samo dugouzlazni akcenat (Jahić i dr. 2000: 202) za razliku od hrvatskog i srpskog u kojima se dopušta samo kratkosilazni (mûž – mȕževi /Barić i dr. 1997: 121; RSJ 2007).

b. Akcenat imenice tipa *brôd – brȍda*

Ove imenice skraćuju dugosilazni akcenat Njd. u kratkosilazni u Gjd. Imenice kojima se obilježava nešto živo: a) čuvaju kratkosilazni akcenat u svim ostalim padežima jednine; b) kad označavaju nešto neživo u Ajd. zadržavaju isti akcenat Njd., a u Ljd. imaju kratkouzlazni akcrnat:

	a) Živo	b) Neživo
N	nôj	brôd
G	nȍja	brȍda
D	nȍju	brȍdu
A	nȍja	brôd
V	nȍju	brȍde
I	nȍjem	brȍdom
L	nȍju	brȍdu

Kakav je akcenat u množini?

Ove imenice u množini imaju dvojak akcenat. Imenice koje se proširuju infiksom *-ov-/-ev-* u svim padežnim oblicima množine mogu imati: a)

kratkosilazni, b) kratkouzlazni, i, c) zavisno od proširivanja infiksom, zadržavaju akcenat Gjd., kratkosilazni, osim u Gmn. gdje imaju dugouzlazni akcenat (i uobičajenu dužinu), ako se ne proširuju:

	a)	b)	c)
N	krȁjevi	bròdovi	brödi
G	krȁjēvā	bròdōvā	bródā
D	krȁjevima	bròdovima	brödima
A	krȁjeve	bròdove	bröde
V	krȁjevi	bròdovi	brödi
I	krȁjevima	bròdovima	brödima
L	krȁjevima	bròdovima	brödima

Imeniuca *krâj* u Gmn. može imati i dugouzlazni akcenat na pretposljednjem slogu (*krajévā*), a u DI i L kratkouzlazni na infiksu (*krajèvima*). Međutim, navedeni se oblici u bosanskom jeziku rijetko upotrebljavaju.

c. Imenice tipa *đâk – đáka*

Ovom tipu pripadaju imenice: *bîk – bíka*, *Bêč – Béča*, *kljûč – kljúča*, *mîr – míra*, *nôž – nóža*, *pânj – pánja*, *pût – púta* itd. One: a) čuvaju dugosilazni akcenat u Vjd. i Ajd. ukoliko je jednak Njd.; b) u ostalim padežnim oblicima jednine i množine imaju dugouzlazni akcenat na prvom slogu, bez obzira na to da li se imenica proširuje ili ne proširuje infiksom u množini:

a)	Jednina	Množina
N	đâk	đáci
G	đáka	đákā
D	đáku	đácima
A	đáka	đáke
V	đâče	đáci
I	đákom	đácima
L	đáku	đácima

b)	
N	kljúčevi/kljúči
G	kljúčēvā/kljúčā
D	kljúčevima/kljúčima
A	kljúčeve/kljúče
V	kljúčevi/kljúči
I	kljúčevima/kljúčima
L	kljúčevima / kljúčima

d. Imenice tipa *grôm – gròma*

Ove imenice dugosilazni akcenat Njd. mijenjaju u kratkouzlazni u GDI i Ljd., kao npr.: *stô – stòla*, *stòlalu*, *stòlom*; *stôg – stòga*, *vŕh – vŕha*, *grôm – gròma*, i svim padežima mnoižine. U Ajd. kada je jednak s Njd. ostaje dugosilazni akcenat, a u Vjd. kratkosilazni.

	Jednina	Množina
N	grôm	gròmovi
G	gròma	gròmōvā
D	gròmu	gròmovima
A	grôm	gròmove
V	grȍme	gròmovi
I	gròmom	gròmovima
L	gròmu	gròmovima

2. Akcenat jednosložnih imenica muškog roda s kratkosilaznim akcentom

Ove imenice mogu imati dva tipa akcenata:

a. *làv – làva*
b. *kònj – kònja*

a. Imenice tipa: *làv – làva*, *brȁt – brȁta*, *rȁt – rȁta*, *plȁč – plȁča*, *prȉnc – prȉnca*, *Gȓk – Gȓka* i sl. uglavnom imaju: a) isti akcenat, kratkosilazni, u svim padežnim oblicima jednine; b) imenice kojima se obilježava nešto neživo u Ljd. imaju kratkouzlazni akcenat, ili; c) kratkosilazni i kratkouzlazni:

	a)	b)	c)
N	lȁv	rȁt	pȓst
G	lȁva	rȁta	pȓsta
D	lȁvu	rȁtu	pȓstu
A	lȁva	rȁt	pȓst
V	lȁve	rȁte	pȓste
I	lȁvom	rȁtom	pȓstom
L	lȁvu	ràtu	pȓstu/pȓstu

Paralelna upotreba kratkosilaznog i kratkouzlaznog akcenta u Ljd. karakteristična je samo za bosanski jezik.

Kakav je akcenat ovih imenica u množini?

Ove imenice: a) uglavnom čuvaju kratkosilazni akcenat u svim padežnim oblicima; b) neke samo u Gmn. imaju više oblika, samim tim i više akcenata (kratkouzlazni ili dugosilazni), ili, c) kratkouzlazni u svim oblicima množine:

	a)	b)	c)
N	N lȁvovi	N pȓsti	N sìrevi
G	G lȁvōvā	G pȓstijū/pȓstī/pȓstā	G sìrēvā
D	D lȁvovima	D pȓstima	D sìrevima
A	A lȁvove	A pȓste	A sìreve
V	V lȁvovi	V pȓsti	V sìrevi
I	I lȁvovima	I pȓstima	I sìrevima
L	L lȁvovimab)	L pȓstima	L sìrevima

U hrvatskom jeziku imenica *sȉr* zadržava kratkosilazni akcenat i u množini (Raguž 1997: 37).

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 203) stoji da imenica *gost* ima kratkosilazni akcenat u Njd. (gȍst). To znači da pripada akcenatskom tipu lȁv – lȁva. Međutim, mislimo da je u bosanskom jeziku običniji dugosilazni akcrnat u Njd. (gôst). U JR naveden je i ovaj akcenat, ali ne kao ravnopravan. U množini nema infiksa ispred nastavka za oblik, zato je akcenat u tim oblicima kao i u ostalim padežima jednine, kratkosilazni, osim u Gmn:

N	gȍsti
G	gòsti/gòstiju/gôsta
D	gȍstima
A	gȍste
V	gȍsti
I	gȍstima
L	gȍstima

b. Imenice tipa *kȍnj – kònja*, *snȍp – snòpa*, *grȍf – gròfa*, *dȕh – dùha*, *plȃc – plàca, vȋc – vìca*, *zglȏb – zglòba* i sl., kratkosilazni akcenat Njd. mijenjaju u kratkouzlazni u Gjd. Kratkosilazni akcenat zadržavaju u Ajd. kad je jednak Njd. i u Vjd. U ostalim padežnim oblicima stoji isti akcenat kao u Gjd., kratkouzlazni:

	A=N	A=G
N	plȃc	kȍnj
G	plàca	kònja
D	plàcu	kònju
A	plȃc	kònja
V	plȃcu	kònju
I	plàcom	kònjem
L	plàcu	kònju

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 215) Vjd. ove imenice naveden je s kratkouzlaznim akcentom (kònju). Mislimo da je to slučajna greška.

U množini ove imenice imaju kratkouzlazni akcenat, osim, ponekad, u G. Akcenat Gmn. uvjetovan je time da li se imenica proširuje infiksom ili ne proširuje. Ukoliko se proširuje: a) Gmn. ima kratkouzlazni akcent, kao svi ostali padežni oblici; b) ako se ne proširuje, u Gmn. stoji dugouzlazni akcenat:

	a)	b)
N	plàcevi	kònji
G	plàcēvā	kónjā
D	plàcevima	kònjima
A	plàceve	kònje
V	plàcevi	kònji
I	plàcevima	kònjima
L	plàcevima	kònjima

U Vmn. moguć je i kratkosilazni akcenat (*kȍnji*).

Neke imenice, pored kratkouzlaznog, mogu imati i kratkosilazni akcenat u Gmn., ali su rijetke (*tȍp –tòpōvā* i *tȏpōvā*).

Ovdje treba reći da i imenica *pàs* ima dugouzlazni akcenat u Gmn., ali pošto u ostalim padežnim oblicima ima jednosložnu osnovu, onda mora imati samo silazni akcenat, kratki:

	Jednina	Množina
N	pȁs	psȉ
G	psȁ	pásā
D	psȕ	psȉma
A	psȁ	psȅ
V	psȕ/psȅ	psȉ
I	psȍm	psȉma
L	psȕ	psȉma

Imenica *sȁn* zadržava kratkosilazni akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine, bez obzira na to da li se proširuje infiksom ili ne proširuje, osim u Gmn. gdje dobija dugosilazni akcenat:

	Jednina	Množina
N	sȁn	snȉ/snȍvi
G	snȁ	snȏvā
D	snȕ	snȉma/snȍvima
A	sȁn	snȅ/snȍve
V	snȕ/snȅ	snȉ/snȍvi
I	snȍm	snȉma/snȍvima
L	snȕ	snȉma/snȍvima

B. Akcenat dvosložnih imenica s nultim morfemom u Njd.

1. Dvosložne imenice mogu imati silazne akcente samo na prvom slogu. One s dugosilaznim akcentom na prvom slogu, kao: *pûtnik*, *mâjstor* i dr.:

a. čuvaju taj akcenat i u jednini i u množini ili;

b. skraćuju dugosilazni akcenat u kratkosilazni: *pljȕskovi*, *bȕbnjevi*, i zadržavaju taj akcenat u svim padežnim oblicima množine. Radi se o imenicama

koje dodavanjem infiksa *-ov-/-ev-* uvećavaju broj slogova u množini, kao *pljûsak*, *bûbanj* i sl.

	a)	Jednina	Množina	b)	Jednina	Množina
N		mâjstor	mâjstori		pljûsak	pljùskovi
G		mâjstora	mâjstōrā		pljûsaka	pljùskōvā
D		mâjstoru	mâjstorima		pljûsaku	pljùskovima
A		mâjstora	mâjstore		pljûsak	pljùskovima
V		mâjstore	mâjstori		pljûsaku	pljùskovi
I		mâjstorom	mâjstorima		pljûsakom	pljùskovima
L		mâjstoru	mâjstorima		pljûsaku	pljùskovima

c. Imenice koje u Gmn. imaju nepostojano *a*, kao *žŕvanj* (*žrvnja*), mijenjaju dugosilazni akcenat samo u Gmn. (ako ne povećavaju broj slogova infiksom *-ov-/-ev-),* ako se povećava broj slogova, u množini je kratkosilazni akcenat, kao i kod ostalih imenica s uvećanim brojem slogova:

	Jednina	Množina
N	žŕvanj	žŕvnji/žŕvnjevi
G	žŕvnja	žŕvānjā/žŕvnjēvā
D	žŕvnju	žŕvnjima/žŕvnjevima
A	žŕvanj	žŕvnje/žŕvnjevi
V	žŕvnju	žŕvnji/žŕvnjevi
I	žŕvnjem	žŕvnjima/žŕvnjevima
L	žŕvnju	žŕvnjima/žŕvnjevima

2. Dvosložne imenice s kratkosilaznim akcentom u Njd.

Ove imenice i Gjd. mogu imati:

a. isti, kratkosilazni akcenat i dužinu samo u Njd. (*jȁsēn – jȁsena*)

b. isti akcenat, kratkosilazni, i dužinu u svim padežnim oblicima (*stȍlār – stȍlāra*)

c. kratkosilazni i dugosilazni (*stȁrac – stȁrca*/*stârca*)

d. kratkouzlazni (*svȅkar – svȅkra*)

a. Imenice tipa *jȁsēn – jȁsena* čuvaju nepromijenjen akcenat u svim oblicima jednine i množine:

	Jednina	Mnižina
N	jȁsēn	jȁseni
G	jȁsena	jȁsēnā
D	jȁsenu	jȁsenima
A	jȁsen	jȁsene
V	jȁsene	jȁseni
I	jȁsenom	jȁsenima
L	jȁsēnu	jȁsenima

Ipak, neke imenice, pored češćeg kratkosilaznog akcenta, mogu imati u Ljd. i kratkouzlazni akcenat na drugom slogu: (po) *kamènu*, (na) *prstènu* itd.

b. Imenice tipa *stȍlār – stȍlāra* po pravilu čuvaju isti akcenat i dužinu u svim padežvim oblicima jednine i množine:

	Jednina	Množina
N	stȍlār	stȍlāri
G	stȍlāra	stȍlārā
D	stȍlāru	stȍlārima
A	stȍlāra	stȍlāre
V	stȍlāre/stȍlāru	stȍlāri
I	stȍlārom	stȍlārima
L	stȍlāru	stȍlārima

a) Ako se imenice ovog akcenatskog tipa proširuju infiksom *-ov-/-ev,* onda dolazi do gubljenja dužine (osim u Gmn.), a akcenat može ostati isti ili se mijenja u Gmn. DI i L. U Gmn. dobijaju dugouzlazni akcenat na pretposljednjem slogu, a u DI i Lmn. kratkouzlazni na trećem slogu:

N	gȍlubovi
G	gȍlubōvā/golubóvā
D	gȍlubovima/golubòvima
A	gȍlubove
V	gȍlubovi
I	gȍlubovima/golubòvima
L	gȍlubovima/golubòvima

b) Dugouzlazni akcenat u GDI i L mogu imati i neke imenice koje se u množini ne proširuju infiksom, ali zadržavaju dužinu u NA i Vmn., kao npr. imenica *mjȅsēc*:

N	mjȅsēci
G	mjesécī
D	mjesécima
A	mjȅsēce
V	mjȅsēci
I	mjesécima
L	mjesécima

U jednini imenica čuva isti akcenat i dužinu, s tim da se u L upotrebljava i s dugouzlaznim akcentom:

N	mjȅsēc
G	mjȅsēca
D	mjȅsēcu
A	mjȅsēc
V	mjȅsēče
I	mjȅsēcom
L	mjȅsēcu/mjesécu

c. Imenice tipa *stȁrac – stȁrca/stârca*, *pȁlac – pȁlaca/pâlca* i dr. imaju dubletne oblike u svim padežnim oblicima jednine i množine, osim N i Ajd., kada su jednaki, i Gmn., gdje čuvaju kratkosilazni akcenat:

	Jednina	Množina
N	stȁrac	stȁrci/stârci
G	stȁrca/stârca	stȁrācā
D	stȁrcu/stârcu	stȁrcima/stârcima
A	stȁrca/stârca	stȁrce/stârce
V	stȁrče/stârče	stȁrci/stârci
I	stȁrcem/stârcem	stȁrcima/stârcima
L	stȁrcu/stârcu	stȁrcima/stârcima

Imenice ovoga tipa u hrvatskom i srpskom jeziku upotrebljavaju se samo s dugosilaznim akcentom u svim padežnim oblicima, osim Njd. i Gmn., gdje se dopušta samo kratkosilazni akcenat (Barić i dr. 1997: 132; Raguž 1997: 35;

Stevanović 1970: 219). Stevanović smatra da gubljenje nepostojanog *a* uvjetuje duljenje i akcentiranog i neakcentiranog sloga, "ako je prvi od suglasnika između kojih nestaje nepostojano *a* neki sonant" (1970: 218-219).

Ostale imenice ovoga tipa, s nepostojanim *a*, kod kojih ne dolazi da duljenja: a) čuvaju kratkosilazni akcenat u svim padežnim oblicima (naprimjer *vjȅtar*), ili se; b) u Ljd. i u množini naporedo upotrebljavaju oblici i s kratkouzlaznim akcentom (kao, *mȍzak*, vȍsak):

a)	Jednina	Množina
N	vjȅtar	vjȅtrovi/vjȅtri/vjètrovi
G	vjȅtara	vjȅtrōvā/vjètrōvā
D	vjȅtaru	vjȅtrovima/vjètrovima
A	vjȅtar	vjȅtrove/vjètrove
V	vjȅtare	vjȅtrovi/vjètrovi
I	vjȅtarom	vjȅtrovima/vjètrovima
L	vjȅtaru	vjȅtrovima/vjètrovima

b)	Jednina	Množina
N	mȍzak	mȍzgovi/mòzgovi
G	mȍzga	mȍzgōvā/mòzgōvā
D	mȍzgu	mȍzgovima/mòzgovima
A	mȍzak	mȍzgove/mòzgove
V	mȍzgu	mȍzgovi/mòzgovi
I	mȍzgom	mȍzgovim/mòzgovima
L	mȍzgu/mòzgu	mȍzgovima/mòzgovima

c) Treba napomenuti da postoji veliki broj imenica koje se upotrebljavaju samo sa kratkosilaznim akcentom u svim padežnim oblicima jednine i množine: *prȅdak – prȅtka, kȁšalj – kȁšlja*, *spȉsak – spȉska*:

	Jednina	Množina
N	spȉsak	spȉskovi
G	spȉska	spȉskōvā
D	spȉsku	spȉskovima
A	spȉsak	spȉskove
V	spȉsku	spȉskovi
I	spȉskom	spȉskovima
L	spȉsku	spȉskovima

d. Dvosložne imenice s nepostojanim *a,* kao *svèkar – svèkra*, *čèšalj – čèšlja*, kod kojih ne dolazi do duljenja osnovnog samoglasnika, čuvaju kratksilazni akcenat u N i Vjd., a u ostalim padežnim oblicima dobijaju kratkouzlazni akcenat:

	Jednina
N	svèkar
G	svèkra
D	svèkru
A	svèkra
V	svèkre/u
I	svèkrom
L	svèkru

U množini kratkouzlazni akcenat ostaje bez obzira na to da li se imenica proširuje infiksom ili ne proširuje:

	Množina
N	svèkri/svèkrovi
G	svèkrā/svèkrōvā
D	svèkrima/svèkrovima
A	svèkre/svèkrove
V	svèkri/svèkrovi
I	svèkrima/svèkrovima
L	svèkrima/svèkrovima

U hrvatskom jeziku imenice ovoga tipa upotrebljavaju se isključivo s kratkosilaznim akcentom u svim padežnim oblicima (Barić i dr. 1997: 130).

3. Dvosložne imenice s dugouzlaznim akcentom u Njd., s dužinom (*lópōv*) ili bez dužine na posljednjem vokalu (*lúpež*):

a. čuvaju nepromijenjen akcenat i u jednini i u množini.

	Jednina	Množina
N	lópōv	lópovi
G	lópova	lópōvī
D	lópovu	lópovima
A	lópova	lópove
V	lópove	lópovi
I	lópovom	lópovim
L	lópovu	lópovim

	Jednina	Množina
N	lúpež	lúpeži
G	lúpeža	lúpēžā
D	lúpežu	lúpežima
A	lúpeža	lúpeže
V	lúpežu	lúpeži
I	lúpežom	lúpežima
L	lúpežu	lúpežima

b. Imenice s nepostojanim *a*, kao što su *vrábac – vrápca*, *člának –článka*, *pápak – pápka*, *písac – písca*, čuvaju taj akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine, osim u Vjd. i Gmn., gdje dobijaju dugosilazni akcenat:

	Jednina	Množina
N	písac	písci
G	písca	pîsācā
D	píscu	píscima
A	písca	písce
V	pîšče	písci
I	píscem	píscima
L	píscu	píscima

c. Imenice koje se u množini proširuju infiksom *-ov-/-ev-,* kao *rážanj*, *rúčak – rážanjevi*, *rúčkovi*, čuvaju dugouzlazni akcenat na prvom slogu u svim padežnim oblicima:

	Jednina	Množina
N	rúčak	rúčkovi
G	rúčka	rúčkōvā
D	rúčku	rúčkovima
A	rúčak	rúčkove
V	rûčak	rúčkovi
I	rúčkom	rúčkovima
L	rúčaku	rúčkovima

4. Dvosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom

Imenice s kratkouzlaznim akcentom možemo svesti na tri tipa:

a. Dvosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom najčešće čuvaju isti akcenat, na prvom slogu, u svim padežnim oblicima jednine i množine, kao: *zùbić – zùbića*, *òdmor – òdmora*, *àkcent – àkcenta*, *pàpar – pàpra*, *stùdent – stùdenta*:

	Jednina	Množina
N	stùdent	stùdenti
G	stùdenta	stùdenātā
D	stùdentu	stùdentima
A	stùdenta	stùdente
V	stùdente	stùdenti
I	stùdentom	stùdentima
L	stùdentu	stùdentima

b. Neke dvosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom čuvaju isti akcenat na prvom slogu u skoro svim padežnim oblicima, osim u Gmn. U Gmn. one imaju kratkosilazni akcenat na istom slogu. Takve su imenice: *tŕbuh – tŕbuha*, *bùbreg – bùbrega*, *jàstog – jàstoga*, *jèlen – jèlena*:

	Jednina	Množina
N	jèlen	jèleni
G	jèlena	jȅlēnā
D	jèlenu	jèlenima
A	jèlena	jèlene
V	jèlene	jèleni
I	jèlenom	jèlenima
L	jèlenu	jèlenima

c. Interesantno je napomenuti da neke imenice čuvaju neizmijenjen kratkuzlazni akcenat u jednini, ali u množini imaju silazne, kratki i dugi, naprimjer imenica *Tùrčin*:

	Jednina	Množina
N	Tùrčin	Tùrci/Tûrci
G	Tùrčina	Tùrākā
D	Tùrčinu	Tùrcima/Tûrcima
A	Tùrčina	Tùrke/Tûrke
V	Tùrčine	Tùrci/Tûrci
I	Tùrčinom	Tùrcima/Tûrcima
L	Tùrčinu	Tùrcima/Tûrcima

M. Stevanović (1970: 222) i D. Raguž (1997: 36) za ovu imenicu navode oblike množine samo sa dugosilaznim akcentom (osim Gmn., koji ima kao i u bosanskom jeziku kratkosilazni akcenat).

d. Pojedine dvosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom: a) mijenjaju akcenat samo u Vjd. (*mòmak*), ili; b) u Vjd. i u Gmn. (*kòsac*). U oba slučaja riječ je o kratkosilaznom akcentu:

a)	Jednina	Množina
N	mòmak	mòmci
G	mòmka	mòmākā (momákā)
D	mòmku	mòmcima
A	mòmka	mòmke
V	mòmče	mòmci
I	mòmkom	mòmcima
L	mòmku	mòmkcima

b)	Jednina	Množina
N	kòsac	kòsci
G	kòsca	kòsācā
D	kòscu	kòscima
A	kòsca	kòsce
V	kòšče	kòsci
I	kòscem	kòscima
L	kòscu	kòscima

c. Jedan broj imenica: a) pomjera kratkouzlazni akcenat Njd. na naredni slog, osim u Vjd., koji se karakterizira kratkosilaznim akcentom. U Gmn., akcenat se pomjera i mijenja u dugouzlazni. Kad je Ajd. jednak Njd., onda, normalno, stoji i isti akcenat: Takve su imenice: *mùdrac – mudràca*, *žìvot – živòta*:

	Jednina	Množina
N	žìvot	živòti
G	živòta	živótā
D	živòtu	živòtima
A	žìvot	živòte
V	žȉvote	živòti
I	živòtom	živòtima
L	živòtu	živòtima

b) Određen broj imenica u svim padežnim oblicima jednine i množine pomjera akcenat i umjesto kratkouzlazog dobija dugi uzlazni akcenat. Jedino se u Vjd. javlja kratkosilazni akcenat. Takve su imenice: *djèčak – dječáka*, *pìsār – pisára*, *òrāč – oráča*, *jùnāk – junáka*:

	Jednina	Množina
N	jùnāk	junáci
G	junáka	junákā
D	junáku	junácima
A	junáka	junáke
V	jùnāče	junáci
I	junákom	junácima
L	junáku	junácima

c) Izdvaja se i grupa imenica koje ne mijenjaju mjesto akcenta, ali mijenjaju njegovu prirodu. Takve su imenice: *kònac – kónca*, *kòlac – kó(l)ca*, *lònac – lónca*, *lòvac – lóvca*:

	Jednina	Množina
N	lòvac	lóvci
G	lóvca	lövācā
D	lóvcu	lóvcima
A	lóvca	lóvce
V	lôvče	lóvci
I	lóvcem	lóvcima
L	lóvcu	lóvcima

Može se vidjeti da kratkouzlazni akcenat mijenjaju u dugouzlazni u GDAILjd. i NDAVILmn. U Vjd. imaju dugosilazni, a u Gmn. kratkosilazni akcenat.

C. Akcenat višesložnih imenica m. r. s nultim morfemom

Općenito gledano, višesložne imenice uglavnom zadržavaju isti akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine.

1. Akcenat višesložnih imenica s dugosilaznim akcentom

Ovakav akcenat imaju imenice: *Trâvničanin*, *Rûdničanin*, *Vâljevac*, *Lîbijac*, *Nûbijac*, *vûkovac* itd. One ne znaju za akcenatske promjene, osim što se posljednji slog osnove dulji kod imenica koje se skraćuju za jedan slog u množini:

	Jednina	Množina
N	Trâvničanin	Trâvničāni
G	Trâvničanina	Trâvničānā
D	Trâvničaninu	Trâvničānima
A	Trâvničanin	Trâvničāne
V	Trâvničaninu	Trâvničāni
I	Trâvničaninom	Trâvničānima
L	Trâvničaninu	Trâvničānima

Duljenje samoglasnika svojstveno je i imenicama s nepostojanim *a* u Njd., odnosno, poslije nestajanja nepostojanog *a* u zavisnim padežnim oblicima dulji se neposredno prethodni samoglasnik (ispred suglasničke skupine).

	Jednina	Množina
N	vûkovac	vûkōvci
G	vûkōvca	vûkovācā
D	vûkōvcu	vûkōvcima
A	vûkōvca	vûkōvce
V	vûkōvče	vûkōvci
I	vûkōvccm	vûkōvcima
L	vûkōvcu	vûkōvcima

2. Akcenat višesložnih imenica s kratkosilaznim akcentom

Silazni akcenati, kako je ranije standardizirano, mogu stajati na prvom slogu višesložnih imenica (ali, danas ima i onih koji navode riječi sa silaznim akcenatom na posljednjem slogu. Njih uglavnom navode autori RHPŠ, kao *paradȁjz*, pored *paràdajz*): *mȉslilac*, *krȁstavac*, *sȕncokrēt*, *grȁđanin*, *prȉjatelj*, *prȉtīsak*, *pȁstorak*, *Bȕgarin*, *dȕšmanin*, *ȕčenīk*, *dȍgađāj*, *jȁzavac* i druge. One većinom čuvaju nepromijenjen akcenat u svim padežnim oblicima (i postakcenatsku dužinu, ako je imaju u Njd.), naprimjer: *sȕncokrēt*, *ȕčenīk*, *nȅpravednīk*, *nȁmještāj*.

a. Najprije ćemo navesti jedan primjer bez postakcenatske dužine, a zatim;
b. primjer sa postakcenatskom dužinom:

a.	Jednina	Množiina
N	mȉslilac	mȉslioci
G	mȉslioca	mȉslilācā
D	mȉsliocu	mȉsliocima
A	mȉslioca	mȉslioce
V	mȉslioče	mȉslioci
I	mȉsliocem	mȉsliocima
L	mȉsliocu	mȉsliocima

b.	Jednina	Množina
N	ȕčenīk	ȕčenīci
G	ȕčenīka	ȕčenīkā
D	ȕčenīku	ȕčenīcima
A	ȕčenīka	ȕčenīke
V	ȕčenīče	ȕčenīci
I	ȕčenīkom	ȕčenīcima
L	ȕčenīku	ȕčenīcima

c. Neke višesložne imenice samo u Gmn. mijenjaju kratkosilazni akcenat u dugouzlazni, naprimjer *prȉjatelj*:

	Jednina	Množina
N	prȉjatelj	prȉjatelji
G	prȉjatelja	prijatéljā
D	prȉjatelju	prȉjateljima
A	prȉjatelja	prȉjatelje
V	prȉjatelju	prȉjatelji
I	prȉjateljem	prȉjateljima
L	prȉjatelju	prȉjateljima

Navedena imenica u hrvatskom jeziku i u Gmn. ima kratkosilazni akcenat, kao i u svim ostalim padežima (*prȉjateljā*), ali se, kažu, rjeđe upotrebljava i s dugouzlaznim akcentom na pretposljednjem slogu, i, normalno, dužinom (/*prijatéljā*/ Barić i dr. 1997: 129). Međutim, u bosanskom jeziku se često može čuti s krarkouzlaznim akcentom na prvom slogu u svim padežnim oblicima jednine i množine, osim Gmn. (Jahić i dr. 2000: 223 /*prȉjatelj – prȉjatelja... prȉjatelji... prijatéljā*/), ali i sa kratkouzlaznim na trećem, samo u DI i Lmn. (*prijatèljima*).

d. Višesložne imenice s nepostojanim *a* u Njd. u zavisnim padežnim oblicima dobijaju dužinu, kao: *jȁzavac*, *krȁstavac*, *pȁstorak*. Odmah ćemo napomenuti da je u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 222) navedena paradigma imenice *krȁstavac* bez dužine u bilo kojem padežu, osim uobičajene u Gmn. Mislimo da je u pitanju omaška.

	Jednina	Množina
N	jȁzavac	jȁzāvci
G	jȁzāvca	jȁzavācā
D	jȁzāvcu	jȁzāvcima
A	jȁzāvca	jȁzāvce
V	jȁzāvče	jȁzāvci
I	jȁzāvcem	jȁzāvcima
L	jȁzāvcu	jȁzāvcima

e. Imenice koje skraćuju broj slogova (odbacivanjem *-in*), dobijaju dužinu samo u množini, tj. u oblicima u kojima dolazi do skraćivanja, dulji se krajnji slog krnje osnove, kao *Srȅbrničanin*, *Mȉtrovčanin*, *bȓđanin*, *mjȅštanin*, *grȁđanin*:

	Jednina	Množina
N	grȁđanin	grȁđāni
G	grȁđanina	grȁđānā
D	grȁđaninu	grȁđānima
A	grȁđanina	grȁđāne
V	grȁđanine	grȁđāni
I	grȁđaninom	grȁđānima
L	grȁđaninu	grȁđānima

f. Dužina nije karakteristična za sve imenice sa skraćenom množinom. Krajnji slog krnje osnove nemaju imenice: *Bȕgarin*, *Cȉganin*, *dȕšmanin*, osim uobičajene u Gmn.:

	Jednina	Množina
N	dȕšmanin	dȕšmani
G	dȕšmanina	dȕšmānā
D	dȕšmaninu	dȕšmanima
A	dȕšmanina	dȕšmane
V	dȕšmanine	dȕšmani
I	dȕšmaninom	dȕšmanima
L	dȕšmaninua	dȕšmanima

3. Akcenat višesložnih imenisca m. r. na suglasnik (nulti morfem) s dugouzlaznim akcentom

Uzlazni akcenti u višesložnim riječima mogu stajati na svim slogovima osim posljednjeg. Duguzlazni akcenat na prvom slogu imaju imenice: *zlíkovac*, *záselak*, *náglasak*, *náprstak*, *zábavnīk/zábāvnik*, *zálistak*; na drugom: *komárac*, *prodávac*, *bjegúnac*, *zadátak*, *curétak*, *mekúšac*, *obrázac* (pored *obràzac*), *đavólak*, *Bosánac*, *Mostárac*, *Trebínjac*, *Prnjávorac*; na trećem, četvrtom itd.: *drvorézac*, *čovječúljak*, *Banj(o)lúčanin*, *Dalmatínac*, *Novopazárac*, *prepredenjáković* i druge.

a. One s akcentom na prvom slogu čuvaju neizmijenjen akcenat u svim padežima:

a.	Jednina	Množina
N	záselak	zásēlci/záseoci
G	zásēlka	zásēlākā
D	zásēlku/záseoka	zásēlcima/záseocima
A	záselak	zásēlke/záseoke
V	záselče/záseoče	zásēlci/záseoci
I	záselkom/záseokom	zásēlcima/záseocima
L	záselku/záseoku	zásēlcima/záseocima

b. Imenice s akcentom na unutrašnjim slogovima u bosanskom jeziku čuvaju neizmijenjen akcenat u svim padežima, osim Gmn., gdje dolazi do pomjeranja i skraćivanja akcenta, umjesto dugouzlaznog upotrebljava se kratkouzlazni akcenat na prvom slogu:

b.	Jednina	Množina
N	zadátak	zadáci
G	zadátka	zàdātākā
D	zadátku	zadácima
A	zadátak	zadátke
V	zadátku	zadáci
I	zadátkom	zadácima
L	zadátku	zadácima

U hrvatskom jeziku se nude različite preporuke za Vjd. i Gmn. Barić i dr. smatraju da se u Vjd. čuva dugouzlazni akcenat (*zadátku*, *curétku*), a da se u Gmn. mogu upotrijebiti dubletni likovi *zàdātākā* i *zadátākā*, a samo *curétākā* (1997: 135). Babić i dr. kažu da se u Vjd. i Gmn. pomjera akcenat naprijed i dugouzlazni akcenat mijenja u kratkouzlazni (*zàdātku*, *cùrētku*; *zàdātākā*, *cùrētākā* (1991: 539).

U srpskom jeziku pomjera se akcenat samo u Gmn. (/*zàdātākā*/ Simić 2002: 133; Simić-Jovanović 2007: 77).

c. Neke imenice u Vjd. mijenjaju dugouzlazni akcenat u kratkosilazni, samim tim i pomjraju akcenat na prvi slog. Iste te imenice akcenat pomjeraju i u Gmn., ali umjesto dugouzlaznog dobijaju kratkouzlazni akcenat na prvom slogu:

	Jednina	Množina
N	Bosánac	Bosánci
G	Bosánca	Bòsānācā
D	Bosáncu	Bosáncima
A	Bosánca	Bosánce
V	Bȍsānče	Bosánci
I	Bosáncem	Bosáncima
L	Bosáncu	Bosáncima

U hrvatskom jeziku, tačnije u *Naglasku*, Stjepan Vukušić i drugi navode tri različita akcenta ove imenice u Gmn.: Bosánācā, Bòsānācā i Bosânācā (2007: 38).

d. Višesložne riječi koje imaju akcenat na trećem ili četvrtom... slogu, u Gmn. akcenat pomjeraju samo za jedan slog naprijed i mijenjaju dugouzlazni akcenat u kratkouzlazni, naprimjer: *Dalmatínac – Dalmàtīnācā*; *Novopazárac – Novopàzārācā* itd.

Akcenatske promjene najčešće su uvjetovane gubljenjem nepostojanog *a*.

4. Akcenat višesložnih riječi s kratkouzlaznim akcentom

Kratkouzlazni akcenat može stajati na svim slogovima višesložnih riječi, izuzev posljednjeg: *dòhodak*, *Hèrcegovac*, *vèlegrād*, *làžljivac*, *nàprstak*, *nèprijatelj*, *òtočanin*, *pàganin*, *čìtalac*, *pògodak*, *pòljubac*; *advòkat*, *prekòmorac*, *vodèničār*, *bezòbraznīk*, *rukovòdilac* itd.

a. Akcenat ovih imenica najčešće ostaje nepromijenjen u svim padežnim oblicima:

a.	Jednina	Množina
N	pòljubac	pòljupci
G	pòljupca	pòljubācā
D	pòljupcu	pòljupcima
A	pòljubac	pòljupce
V	pòljupče	pòljupci
I	pòljupcem	pòljupcima
L	pòljupcu	pòljupcima

a) Jedan broj imenica upotrebljava se s dužinom i bez dužine u zavisnim padežima:

a)	Jednina	Množina
N	Hèrcegovac	Hèrcegovci/Hèrcegōvci
G	Hèrcegovca/Hèrcegōvca	Hèrcegovācā/Hèrcegōvācā
D	Hèrcegovcu/Hèrcegōvcu	Hèrcegovcima/Hèrcegōvcima
A	Hèrcegovca/Hèrcegōvca	Hèrcegovce/Hèrcegōvce
V	Hèrcegovče/Hèrcegōvče	Hèrcegovci/Hèrcegōvci
I	Hèrcegovcem/Hèrcegōvcem	Hèrcegovcima/Hèrcegōvcima
L	Hèrcegovcu/Hèrcegōvcu	Hèrcegovcima/Hèrcegōvcima

Imenicu *Hèrcegovac* u hrvatskom (Barić i dr. 1997: 136) i srpskom (RSJ 2007) nalazimo samo s dužinom u zavisnim padežima.

b) Znatno manji broj imenica ovog akcenatskog tipa zna za određene promjene. U tom smislu interesantne su imenice: *gospòdār*, *pokrìvāč*, *pomòćnīk* i sl., u kojima dolazi do promjene kratkouzlaznog u dugouzlazni akcenat u svim padežnim oblicima, osim Vjd. U ovom padežnom obliku stoji kratkosilazni akcenat:

b)	Jednina	Množina
N	pomòćnīk	pomoćníci
G	pomoćníka	pomoćníkā
D	pomoćníku	pomoćnícima
A	pomoćníka	pomoćníke
V	pȍmoćnīče	pomoćníci
I	pomoćníkom	pomoćnícima
L	pomoćníku	pomoćnícima

Kratkosilazni akcenat u Vjd. ima i imenica *pijètao – pijètle*, koja inače ne mijenja akcenat u ostalim padežima.

Ona u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 137) ima dugouzlazni akcenat u svim padežima, a u V jd. dugosilazni: *pijétao... pijêtle*.

D. Akcenat imenica muškog roda koje u Njd. imaju nastavke -o/-e

Imenice m. r. koje se u Njd. završavaju na *o* koje stoji prema *l* u zavisnim padežnim oblicima, tj. one s vokaliziranom osnovom, ponašaju se kao ostale imenice m.r. koje se završavaju na suglasnik. (Naprimjer imenica *ânđeo*, s dugim silaznim akcentom, imat će nepromijenjen akcenat, kao ostale imenice ovoga tipa /v. *pljûsak*/, u svim padežima; imenica *đȁvo*, s kratkim silaznim, imat će nepromijenjen akcenat u svim padežima, itd.) Zato se njihove gramatičke i akcenatske osobine posmatraju zajedno sa imenicama m.r. na suglasnik.

Međutim, u našem jeziku postiji i određen broj imenica muškog roda s nastavkom *-o* i *-e* u Njd. Najčešće su to vlastite imenice, imena, prezimena, hipokoristici, i riječi stranoga porijekla: *Bŕčko*, *Číle*, *Kòngo*, *Òslo*, *Dárko*, *Fázlo*, *Féjzo*, *Fíko*, *Hájro*, *Háko*, *Hálko*, *Hámo*, *Kârlo*, *Kúrto*, *Jûlije*, *Mášo*, *Mého*, *Sálko*, *Smájo*, *Súdo*, *Séjo*, *Súle*, *Tále*, *Šábo*, *Šémso*, *Šéfko*, *Múho*, *Mújo*, *Nésko*, *Lèo*, *Rédžo*, *Rízo*, *Véhbo*, *Véjso*, *Vèrgīlije*, *Zájko*, *Zúlfo*, *Zdrávko*, *bábo*, *dájo*, *ádžo*, *stríko*, *djȅčko*, *nestáško*, *àuto* (u *Gramatici bosamskoga jezika* / Jahić i dr. 2000: 204/ stoji samo *àuto*, u JR navden je i lik s kratkosilaznim akcentom /*ȁuto*/ karakterističan za razgovorni jezik), *plàtō*, *râdio*, *sȁldo*, *vȁterpolo* i druge.

a. Riječ je uglavnom o dvosložnim i, rjeđe, trosložnim imenicama. Dominiraju hipokoristici, što uvjetuje i dominaciju dugouzlaznog akcenta. Ali, bez obzira na vrstu akcenta, ove imenice najčešće zadržavaju akcenat koji imaju u nominativu:

a.				
N	Kârlo	Lȅo	Vèrgīlije	Tále (Smájo)
G	Kârla	Lȅa	Vèrgīlija	Tála (Smájē)
D	Kârlu	Lȅu	Vèrgīliju	Tálu (Smáji)
A	Kârla	Lȅa	Vèrgīlija	Tála (Smáju)
V	Kârlo	Lȅo	Vèrgīlije	Tále (Smâjo)
I	Kârlom	Lȅom	Vèrgīlijem	Tálem (Smájōm)
L	Kârlu	Lȅu	Vèrgīliju	Tálu (Smáji)

b. Neke imenice s uzlaznim akcentom mijenjaju akcenat u Vjd., naprimjer *Dárko – Dârko*, *mikádo – mȉkādo*, ili se u Njd. upotrebljavaju i s dugosilaznim akcetom (*Dârko*, *Zdrâvko*).

c. U bosanskom jeziku imenica *àuto* mijenja akcenat u Gmn. Umjesto kratkouzlaznog može imati kratkosilazni akcenat (*ȁūtā*) ili dugouzlazni (*áutā*), mada mislimo da se u bosanskom jeziku češće upotrebljava u srednjem rodu, bar kad je množina u pitanju. Inače, sve ostale imenice dulje predzadnji slog u Gmn.:

	Jednina	Množina
N	àuto	àuti
G	àuta	ȁūtā/áutā
D	àutu	àutima
A	àuto	àute
V	àuto	àuti
I	àutom	àutima
L	àutu	àutima

	Jednina	Množina
N	ȅmbrio	ȅmbriji
G	ȅmbrija	ȅmbrījā
D	ȅmbriju	ȅmbrijima
A	ȅmbrio	ȅmbrija
V	ȅmbrio	ȅmbriji
I	ȅmbriom	ȅmbrijima
L	ȅmbriju	ȅmbrijima

d. Valja napomenuti da neke imenice s kratkosilaznim akcentom u Gmn. dobijaju dugosilazni (*sȁldo – sâldā*), a one s kratkouzlaznim dugouzlazni (*flamìngo – flamíngā*).

E. Akcenat imenica srednjeg roda

1. S obzirom na to da imenice s.r. u zavisnim padežnim oblicima mogu imati jednak broj slogova kao u Njd., odnosno nejednak, pratit ćemo najprije akcenat imenica s jednakim brojem slogova (jednakosložne), kao što su: *blâgo*, *Čâjniče*, *grânje*, *grmlje*, *môre*, *mêso*, *sûnce*, *zlâto*, *blȁto*, *grlo*, *jèzero*, *màslo*, *nèbo*, *òko*, *ùho*, *pòlje*, *slòvo*, *zvòno*, *déblo*, *drúštvo*, *písmo*, *stáblo*, *vlákno*, *stvorénje*, *dostojánstvo*, *sèlo*, *pèro*, *vèslo*, *jèdro* itd.

a. Imenice srednjeg roda s dugosilaznim akcentom skoro dosljedno čuvaju ovaj akcenat u svim padežnim oblicima:

a.	Jednina	Množina
N	môre	môra
G	môra	môrā
D	môru	môrima
A	môre	môra
V	môre	môra
I	môrem	môrima
L	môru	môrima

Imenica *dôba* (jedina imenica srednjeg roda koja se u Njd. završava na *-a*) u bosanskom jeziku može imati samo dugosilazni akcenat, a u hrvatskom i srpskom dugosilazni i kratkosilazni (*dôba/dòba* /Barić i dr. 1997: 144/; RSJ 2007: 289/). U Stevanovićevom *Savremenom srpskohrvatskom jeziku* ima samo kratkosilazni akcenat (/*dòba*/ 1970, 212).

b. Imenice koje u Gmn. imaju nepostojano *a* mijenjaju akcenat zato što se broj slogova uvećava, naprimjer imenica *sûnce*:

b.	Jednina	Množina
N	sûnce	sûnca
G	sûnca	sùnācā/sûncā
D	sûncu	sûncima
A	sûnce	sûnca
V	sûnce	sûnca
I	sûncem	sûncima
L	sûncu	sûncima

U rijetkim slučajevima se u Gmn. silazni akcenat mijenja u uzlazni, naprimjer *gvôžđe*, ali *gvòžđa* (kad znači okovi, a tada je riječ o imenici plurale tantum).

2. Imenice s kratkosilaznim akcentom mogu imati:

a. isti akcenat u svim padežnim oblicima;

b. mogu u Gmn. mijenjati kratkosilazni akcenat u dugosilazni i dugouzlazni, a u DI i L zadržavati kratkosilazni akcenat ili ga mijenjati u kratkouzlazni;

c. mogu u Gmn. čuvati kratkosilazni akcenat ili ga mijenjati u dugosilazni;

d. mogu u množini kratkosilazni zamijeniti kratouzlaznim u svim oblicima, osim G, gdje stoji dugouzlazni akcenat.

Ilustrirat ćemo sve slučajeve primjerima:

a.	Jednina	Množina
N	jȕtro	jȕtra
G	jȕtra	jȕtārā
D	jȕtru	jȕtrima
A	jȕtro	jȕtra
V	jȕtro	jȕtra
I	jȕtrom	jȕtrima
L	jȕtru	jȕtrima

b.	Jednina	Množina
N	mjȅsto	mjȅsta
G	mjȅsta	mjêstā/mjéstā
D	mjȅstu	mjȅstima/mjèstima
A	mjȅsto	mjȅsta
V	mjȅsto	mjȅsta
I	mjȅstom	mjȅstima/mjèstima
L	mjȅstu	mjȅstima/mjèstima

Interesantno je napomenuti da imenica *polje* u bosanskom jeziku ima samo kratkosilazni akcenat u jednini i množini, osim Gmn. u kojem može stajati dugouzlazni ili dugosilazni akcenat (*pȍlje... póljā/pôljā*/ v. Jahić i dr. 2000: 206)

U srpskom je slično, samo što u Gmn. ima razlika. Stanojčić i dr. navode samo dugosilazni akcenat (/*pôljā*/1998: 73), Simić-Jovanović samo dugouzlazni (/*póljā*/ 2007: 77). Razlikuju se i u akcentu Nmn.: Stanojčić i dr. navode kratkosilazni (*pȍlja*), a Simić-Jovanović kratkouzlazni (*pòlja*).

U hrvatskom jeziku također nalazimo različita rješenja. Barić i dr. dopuštaju dublet, pored kratkosilaznog akcenta u svim padežnim oblicima (*pȍlje...*), osim Gmn. dopuštaju i oblike s kratkouzlaznim akcentom u svim oblicima množine (*pòlja...*), osim G, u kojem stoji dugouzlazni ili dugosilazni akcenat (/*póljā* / *pôljā*/1997: 147). Vukušić i dr., Babić i dr. u svim padežima jednine navode kratkosilazni akcenat, ali u množini nema likova s kratkosilaznim akcentom, već samo onih s kratkouzlazni; u G stoji dugouzlazni (2007: 230; 1991: 566). (Dakle, po tipu d, kao *zvono*, v. niže.)

c.	Jednina	Množina
N	sr̂ce	sr̂ca
G	sr̂ca	sr̂cā/sr̂dācā
D	sr̂cu	sr̂cima
A	sr̂ce	sr̂ca
V	sr̂ce	sr̂ca
I	sr̂cem	sr̂cima
L	sr̂cu	sr̂cima

d.		
N	zvȍno	zvòna
G	zvȍna	zvónā
D	zvȍnu	zvònima
A	zvȍno	zvòna
V	zvȍno	zvòna
I	zvȍnom	zvònima
L	zvȍnu	zvònima

Imenice ovoga tipa nisu brojne (*bȓdo*, mn.: *bȍrda – bȓdā – bȍrdima*; *žȉto*, mn.: *žȉta – žítā – žȉtima*).

3. Imenice s.r. s dugouzlaznim akcentom

a. Ove imenice najčešće čuvaju nepromijenjen akcenat, bez obzira na to da li je akcenat na prvom ili nekom unutrašnjem slogu (višesložnih riječi):

a.	Jednina	Nmožina
N	krílo	kríla
G	kríla	krílā
D	krílu	krílima
A	krílo	kríla
V	krílo	kríla
I	krílom	krílima
L	krílu	krílima

	Jednina	Množina
N	dopisívānje	dopisívānja
G	dopisívānja	dopisívānjā
D	dopisívānju	dpisívānjima
A	dopisívānje	dopisívānja
V	dopisívānje	dopisívānja
I	dopisívānjem	dopisívānjima
L	dopisívānju	dopisívānjima

b. Samo mali broj imenica mijenja akcenat u Gmn.:

a) Jedne mijenjaju dugouzlazni akcenat u dugosilazni (*písmo*, *stáblo*: *pîsāmā*, *stâbālā*);

b) druge u kratkouzlazni, s tim što akcenat mijenja i mjesto; pomjera se na prvi slog: (*rebárce* : *rèbārācā*; *herójstvo* : *hèrōjstāvā*):

a)	Jednina	Množina
N	stáblo	stábla
G	stábla	stâbālā
D	stáblu	stáblima
A	stáblo	stábla
V	stáblo	stábla
I	stáblom	stáblima
L	stáblu	stáblima

Imenica *rebarce* u srpskom jeziku može imati i kratkouzlazni akcenat na drugom slogu (/*rebàrce/* RSJ 2007: 1146, kao što bilježi i Stevanović /1970: 226/, a u Gmn. kratkouzlazni na prvom slogu /*rèbārācā*/).

U hrvatskom jeziku (Barić i dr. 1997:148) imenice ovoga tipa, pored dugosilaznog akcenta, u Gmn. mogu imati dugouzlazni akcenat na istom slogu (*písmo – pîspāmā/písāmā*), ili pomjriti dugouzlazni akcenat za jedan slog nazad (*stáblo – stâbālā/stabálā*), što nije karakteristično za bosanski i srpski jezik.

b)	Jednina	Množina
N	herójstvo	herójstva
G	herójstva	hèrōjstāvā
D	herójstvu	herójstvima
A	herójstvo	herójstva
V	herójstvo	herójstva
I	herójstvom	herójstvim
L	herójstvu	herójstvima

4. Jednakosložne imenice s.r. s kratkouzlaznim akcentom, kada su višesložne

a. Najčešće čuvaju isti akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine (*gnijèzdo*, *ìgralište*, *ùčenje*, *zelènilo*, *čovječànstvo*);

a.	Jednina	Množina
N	čovječànstvo	čovječànstva
G	čovječànstva	čovječànstāvā
D	čovječànstvu	čovječànstvima
A	čovječànstvo	čovječànstva
V	čovječànstvo	čovječànstva
I	čovječànstvom	čovječànstvima
L	čovječànstvu	čovječànstvima

b. Mogu, ali vrlo rijetko, u Gmn. imati kratkosilazni akcenat (*kòrito – kòrītā*, *gòvedo – gȍvēdā*, *kòljeno – kòljēnā*). To su uglavnom imenice koje nemaju dužine u Nmn:

b.	Jednina	Množina
N	kòljeno	kòljena
G	kòljena	kòljēnā
D	kòljenu	kòljenima
A	kòljeno	kòljena
V	kòljeno	kòljena
I	kòljenom	kòljenima
L	kòljenu	kòljenima

c. Jedan broj dvosložnih imenica čuva kratkouzlazni akcenat, osim u Gmn., gdje se, zbog pojave nepostojanog *a*, kratkouzlazni akcenat mijenja u dugouzlazni (*stàklo – stakálā*, *dòbro – dobárā*, *vèslo – vesálā*):

c.	Jednina	Množina
N	vèslo	vèsla
G	vèsla	vesálā
D	vèslu	vèslima
A	vèslo	vèsla
V	vèslo	vèsla
I	vèslom	vèslima
L	vèslu	vèslima

d. Pokatkad se i kada nema nepostojanog *a,* u Gmn. pojavljuje dugouzlazni akcenat:

d.	Jednina	Množina
N	pèro	pèra
G	pèra	pérā
D	pèru	pèrima
A	pèro	pèra
V	pèro	pèra
I	pèrom	pèrima
L	pèru	pèrima

e. Kod nekih imenica s kratkouzlaznim akcentom u jednini, dolazi do promjne ovog akcenta u množini, gdje se pojavljuje kratkosilazni akcenat, osim u Gmn., u kojem je moguća dvostruka zamjena, dugouzlaznim i dugosilaznim akcentom:

e.	Jednina	Množina
N	sèlo	sȅla
G	sèla	sélā/sêlā
D	sèlu	sȅlima
A	sèlo	sȅla
V	sèlo	sȅla
I	sèlom	sȅlima
L	sèlu	sȅlima

Imenica *rèbro* u bosanskom jeziku u Nmn. ima samo kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (/*rèbra*/ RHPŠ) u hrvatskom može imati samo kratkosilazni u svim padežnim oblicima množine (*rèbra*, *rȅbārā*... /Težak - Babić 1996: 97/), dubletne likove, *rèbra* i *rȅbra* (Barić i dr. 1997: 148). U srpskom ima samo lik sa kratkosilaznim akcentom (Stevanović 1970: 225).

U bosanskom i srpskom jeziku u Gmn. stoji dugouzlazni akcenat – *rebárā* (Jahić i dr. 2000: 206; Stanojčić 1989: 76). U hrvatskom, kao što navode Težak - Babić, samo kratkosilazni (*rȅbārā*), ili dugouzlazni (*rebárā*), kao u bosanskom i srpskom, rjeđe, i *rȅbārā* (Barić i dr. 1997: 148).

	Jednina	Množina
N	rèbro	rèbra
G	rèbra	rebárā
D	rèbru	rèbrima
A	rèbro	rèbra
V	rèbro	rèbra
I	rèbrom	rèbrima
L	rèbru	rèbrima

F. Akcenat imenica srednjeg roda s nejednakim brojem slogova

Najprije treba reći da su akcenatske promjene kod ovih imenica vrlo rijetke. To naročito važi za one višesložne.

1. Nejednakosložne imenice s.r. s dugosilaznim akcentom, kao što su *drȋvce* (veoma rijetko s ovim akcentom, češće s dugouzlaznim *dŕvce*), *čâvče*, *plôvče* i dr.:

a. čuvaju dugosilazni akcenat u čitavoj paradigmi;

b. samo rijetke mijenjaju dugosilazni akcenat u ostalim padežnim oblicima jednine u kratkosilazni, osim u oblicima koji su isti kao N, tj. A i V, naprimjer *prâse*:

a	Jednina
N	plôvče
G	plôvčeta
D	plôvčetu
A	plôvče
V	plôvče
I	plôvčetom
L	plôvčetu

b.	Jednina
N	prâse
G	prȁseta
D	prȁsetu
A	prâse
V	prâse
I	prȁsetom
L	prȁsetu

Pomenute imenice se ne proširuju u množini (*dŕvca*), ili se kao množina upotrebljavaju zbirne imenice (*prȁsād*).

2. Imenice s.r. s kratkosilaznim akcentom, kao što su: *ìme*, *bùre*, *jànje*, *pȉle*, *dȑvo*, *plème*, *ràme* i druge, mijenjaju akcenat samo u množini (akcenat mijenja i mjesto); u Gmn. dobijaju dugouzlazni a u ostalim padežima kratkouzlazni akcenat:

	Jednina	Množina
N	rȁme	ramèna
G	rȁmena	raménā
D	rȁmenu	ramènima
A	rȁme	ramèna
V	rȁme	ramèna
I	rȁmenom	ramènima
L	rȁmenu	ramènima

Jedan broj ovih imenica ima supletivnu množinu (*pȉlići*) ili kao množina služe zbirne imenice (*pȉlād*).

3. Nejednakosložne imenice s.r. s dugouzlaznim akcentom uglavnom čuvaju isti akcenat u svim padežnim oblicima, naprimjer *jáje*, *pódne*:

	Jednina	Množina
N	pódne	pódnevi
G	pódneva	pódnēvā
D	pódnevu	pódnevima
A	pódne	pódneva
V	pódne	pódneva
I	pódnevom	pódnevima
L	pódnevu	pódnevima

U bosanskom jeziku imenica *prezime* upotrebljava se i s dugouzlaznim i s kratkouzlaznim akcentom samo u jednini. Akcenat ostaje isti. U množini se akcenat mijenja:

	Jednina	MNOŽINA
N	prézime/prèzime	prezimèna
G	prézimena/prèzimena	preziménā
D	prézimenu/prèzimenu	prezimènima
A	prézime/prèzime	prezimèna
V	prézime/prèzime	prezimèna
I	prézimenom/prèzimenom	prezimènima
L	prézimenu/prèzimenu	prezimènima

U hrvatskom jeziku ova imenica u jednini ima samo kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (*prèzime*), a u množini može imati kratkouzlazni na prvom slogu (*prèzimena*) i kratkouzlazni na trećem slogu (*prezimèna*), s tim što u G mijenja akcenat u dugouzlazni, kao u bosanskom (Barić i dr. 1997: 151).

U bosanskom jeziku dublet u jednini mogu imati i druge imenice (*žumánce/žumànce* /Jahić i dr. 2000: 225/).

4. Nejednakosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom imaju nepromijenjen akcenat u jednini (*ùnuče*, *tèle*, *jèlenče*, *kùbe*).

a. Akcenat ostaje nepromijenjen i u množini, ako je imaju. Jedina promjena postoji u Gmn.:

a.	Jednina	Množina
N	kùbe	kùbeta
G	kùbeta	kùbētā
D	kùbetu	kùbetima
A	kùbe	kùbeta
V	kùbe	kùbeta
I	kùbetom	kùbetima
L	kùbetu	kùbetima

b. Međutim, neke imenice s kratkouzlaznim akcentom u jednini, pomjeraju akcenat u množini, a mijenjaju u Gmn. u dugouzlazni, naprimjer *dugme*:

b.	Jednina	Množina
	dùgme	dugmèta
	dùgmeta	dugméta
	dùgmetu	dugmètima
	dùgme	dugmèta
	dùgme	dugmèta
	dùgmetom	dugmètima
	dùgmetu	dugmètima

U hrvatskom jeziku imenica *dugme* navodi se s kratkosilaznim akcentom: *dȕgme*, *dȕgmeta*... (Raguž 1997: 22).

Imenica *bure* u bosanskom jeziku može imati kratkouzlazni i kratkosilazni akcenat (*bùre/bȕre*), kako je navedeno u *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000: 207), ili samo kratkouzlazni, kako nalazimo u rječnicima bosanskog jezika (JR i RHPŠ). Mislimo da je bolje rješenje koje nudi *Gramatika bosanskoga jezika.* U hrvatskom jeziku ima samo kratkosilazni (/*bȕre*/ Babić i dr. 1991: 568; Raguž 1997: 40), isto i u srpskom (Simić -Jovanović 2007: 78; RSJ 2007). Tako je akcentira i Stevanovića (1970, 228).

Imenica *dijete* ima samo jedninu, u značenju množine upotrebljava se zbirna imenica *djeca*. U bosanskom (Jahić i dr. 2000: 207) i srpskom jeziku, ijekavskom izgovoru, (Simić - Jovanović 2007: 78) može imati samo kratkouzlazni akcenat (*dijète*, *djèteta*, *djètetu*..., ek. *déte*). U Njd. u hrvatskom se

upotrebljava samo s dugouzlaznim (/*dijéte*/ Babić i dr. 1991: 568), u ostalim padežima kratkouzlazni, kao u bosanskom i srpskom.

Imenica *vrijème* u bosanskom i srpskom jeziku u Njd., također, ima kratkouzlazni akcenat. (Mislimo na ijek., a ek. ima uzlazni /*vréme/*), u hrvatskom dugouzlazni (/*vrijéme*/, Barić i dr. 1997: 151). U ostalim padežima jednine, osim A i V, dolazi do promjene akcenta. Promjene su podudarne u svim spomenutim jezicima (B /bosanskom/, H /hrvatskom/ i S /srpskom/):

	Jednina	Množina (ista u B, H i S)
N	vrijème (B i S) / vrijéme (H)	vremèna
G	vrȅmena (B, H, S)	vreménā
D	vrȅmenu (B, H, S)	vremènima
A	vrijème (B i S) / vrijéme (H)	vremèna
V	vrijème (B i S) / vrijéme (H)	vremèna
I	vrȅmenom (B, H, S)	vremènima
L	vrȅmenu (B, H, S)	vremènima

II AKCENAT IMENICA II (-E) VRSTE

Imenice ove vrste mijenjaju akcenat uglavnom u V i A jednine. Ostali padeži jednine ne znaju za akcenatske promjene. U množini, kao i kod svih imenica, akcenat se mijenja u G. Akcenat najčešće mijenjaju dvosložne imenice. Kod višesložnih imenica promjene su rijetke.

Sve imenice imaju stalnu dužinu nastavka u G i Ijd., pored dužine posljednjeg i pretposljednjeg sloga u Gmn. (što je karakteristika svih imenica).

A. *Akcenat imenica koje u Njd. imaju silazne akcente*

1. Imenice s dugosilaznim akcentom u Njd., kao što su: *nâstava*, *prâvda*, *tâjna*, *hâjka*, *strîna*, *crkva*, *lâđa*, *mâjka*, *prîča* i druge:

a. čuvaju taj akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine.

a.	Jednina	Množina
N	prîča	prîče
G	prîčē	prîčā
D	prîči	prîčama
A	prîču	prîče
V	prîčo	prîče
I	prîčōm	prîčama
L	prîči	prîčama

b. Imenice koje u Gmn. imaju nepostojano *a* uvećavaju broj slogova, a to često povlači i skraćivanje akcentovanog sloga. Dugosilazni akcenat se mijenja u kratkosilazni (kao, naprimjer, u imenicama: *bânka – bànākā*, *ćûrka – ćûrākā* (pored *ćûrkī*), *kârta – kàrātā*):

b.	Jednina	Množina
N	kârta	kârte
G	kârtē	kàrātā
D	kârti	kârtama
A	kârtu	kârte
V	kârto	kârte
I	kârtōm	kârtama
L	kârti	kârtama

Neke imenice zadržavaju dugosilazni akcenat i pored uvećanja slogova nepostojanim *a* u Gmn.: *klêtva – klêtāvā* (pored: *klêtvā* i *klêtvī*).

2. Imenice *-e* vrste s kratkosilaznim akcentom

Kratkosilazni akcenat imaju imenice kao: *kùća*, *bùba*, *dùnja*, *mùka*, *gùska*, *jàma*, *žàba*, *ràna*, *žìca*, *glȉva*, *dȉnja*, *šljȉva*, *vòlja*, *jèka*, *jàbuka*, *jàgoda*, *mjèsečina*, *prìpovijetka*, *nèpravda*, *rìbica*, *bìtka* i druge. Neke od njih (naročito višesložne): a. čuvaju isti akcenat u cijeloj paradigmi; b. a neke u Gmn. imaju dugosilazni akcenat:

a.	Jednina	Množina
N	bȉtka	bȉtke
G	bȉtkē	bȉtākā
D	bȉtki/bȉci	bȉtkama
A	bȉtku	bȉtke
V	bȉtko	bȉtke
I	bȉtkōm	bȉtkama
L	bȉtki/bȉci	bȉtkama

Isti akcenat imaju i imenice: *pjȅsma*, *tȅtka*, *krȕška*, *gȕska*, *jȁbuka*, *jȁgoda*, *smȍkva* itd.

b.	Jednina	Množina
N	slȉka	slȉke
G	slȉkē	slîkā
D	slȉci	slȉkama
A	slȉku	slȉke
V	slȉko	slȉke
I	slȉkōm	slȉkama
l	slȉci	slȉkama

U Gmn. mijenjaju akcenat i imenice: *knȷ̑ga – knȷîgā*, *gljȑva – gljîvā*, *šljȑva – šljîvā*, *dȑnja – dînjā* itd.

U bosanskom jeziku imenica *igra* može imati i kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat u svim oblicima jednine i množine, osim Vjd. i Gmn. U V stoji samo kratkosilazni akcenat, u Gmn., kada ima nepostojano *a*, dugouzlazni (Jahić i dr. 2000: 228).

	Jednina	Množina
N	ȉgra/ìgra	ȉgre/ìgre
G	ȉgrē/ìgrē	ȉgrī/ìgrī/igárā
D	ȉgri/ìgri	ȉgrama/ìgrama
A	ȉgru/ìgru	ȉgre/ìgre
V	ȉgro	ȉgre/ìgre
I	ȉgrōm/ìgrōm	ȉgrama/ìgrama
L	ȉgri/ìgri	ȉgrama/ìgrama

U hrvatskom jeziku nalazimo samo oblike s kratkouzlaznim akcentom u Njd. i s dugouzlaznim akcentom u Gmn. (Silić -Pranjković 2005: 110). Raguž za Gmn. navodi tri oblika: *igárā*, *ígrā* i *ìgrī* (1997: 47)

U srpskom nalazimo dublet, s tim što se prednost daje obliku s kratkouzlaznim akcentom (RSJ 2007). U Rječniku MS i MH naveden je samo oblik s kratkouzlaznim akcentom.

B. Akcenat imenica koje u Njd. imaju uzlazne akcente

1. Imenice –e vrste s dugouzlaznim akcentom

Dugouzlazni akcenat u Njd. imaju imenice: *dúša*, *rúka*, *slúga*, *grána*, *tráva*, *gláva*, *kájsija*, *hrána*, *zíma*, *kadífa*, *víla*, *apotéka*, *príroda*, *skítnica*, *vójska*, *olúja*, *kćérka* itd.

a. Ima imenica, uglavnom viježložnih, koje čuvaju isti akcenat u svim padežnim oblicima, naprimjer, *apotéka*, *skítnica*, *koléga*, *nástavnica*, *prílika*, *príroda* i dr.:

a.	Jednina	Množina
N	príroda	prírode
G	prírodē	prírodā
D	prírodi	prírodama
A	prírodu	prírode
V	prírodo	prírode
I	prírodōm	prírodama
L	prírodi	prírodama

U hrvatskom jeziku imenica *apotéka* u Vjd. može imati i kratkosilazni akcenat (/*àpoteko*/ Barić 1997: 162). Mislimo da se neke višesložne imenice i u bosanskom jeziku upotrebljavaju s kratkosilaznim akcentom u Vjd., kao *òdivo* (prema *odíva*), *gȁlamo* (prema *galáma*), *òlujo* (prema *olúja*) i druge.

b. Najveći broj ovih imenica u ostalim padežnim oblicima mijenja ovaj akcenat. a) Promjenama je najviše zahvaćen Vjd. Jedan broj imenica mijenja akcenat samo u Vjd. (najčešće u dugosilazni) naprimjer : *Fáta – Fâto*, *Zláta – Zlâto*, *séka – sêko*, ali i *bábo – bâbo*, *kćérka – kćêrko* itd. Navest ćemo paradigmu posljednje imenice:

a)	Jednina	Množina
N	kćérka	kćérke
G	kćérkē	kćérkī
D	kćérki/kćérci	kćérkama
A	kćérku	kćérke
V	kćêrko	kćérke
I	kćérkōm	kćérkama
L	kćérki/kćérci	kćérkama

b) Pored promjene akcenta u Vjd., neke imenice mijenjaju akcenat u Ajd. i NA i Vmn. (dobijaju dugosilazni akcenat) Takve su imenice: *grána*, *vójska*, *slúga*, *dúša*.

b)	Jednina	Množina
N	dúša	dûše
G	dúšē	dúšā
D	dúši	dúšama
A	dûšu	dûše
V	dûšo	dûše
I	dúšōm	dúšama
L	dúši	dúšama

c) Neke imenice u Ajd. i NA i Vmn. mogu imati dugosilazni i dugouzlazni akcenat, kao *snága*, *vójska* i dr.

c)	Jednina	Množina
N	vójska	vójske/vôjske
G	vójskē	vójskī
D	vójsci	vójskama
A	vójsku/vôjsku	vójske/vôjske
V	vôjsko	vójske/vôjske
I	vójskōm	vójskama
L	vójsci	vójskama

Imenica *snaga* može imati dugosilazni i dugouzlazni akcenat i u D i L jednine (snâzi/snázi).

Ovdje treba skrenuti pažnju na akcenat ženskih imena tipa *Ajdína, Emína*, *Amína*, *Almíra* zato što se u bosanskom jeziku dopušta samo dugouzlazni akcnat. Mislimo da se taj akcenat ne može generalizirati, jer se, naprimjer imena *Amina* čuje i sa kratkuzlaznim akcentom na drugom slogu (*Amìna*, *Amìra*). Uostalom, A. Škaljić u svom rječniku ima samo *Amìna*, s kratkouzlaznim akcentom (1989).

2. Akcenat imenica *-e* vrste s kratkuzlaznim akcentom

Kratkuzlazni akcenat može stajati samo na prvom slogu dvosložnih imenica. Takve su imenice: *gòra*, *hàlka*, *Mèka*, *nòga*, *sèstra*, *vòda*, *zèmlja*, *zmìja*, *žèna*. Višesložne imenice mogu imati ovaj akcenat na bilo kojem slogu osim posljednjeg: *àga*, *blàgajnica*, *Bòsanka/Bòsānka*, *gìmnāzija*, *hàdžija*, *lìvada*, *Mòstārka*, *Pàzārka*, *pčèla*, *Sàrājka*, *slàstičārnica*, *žènidba*, *daljìna*, *ljepòta*, *planìna*, *prijatèljica*, *ravnìca*, *sudbìna*, *učitèljica*, *zvijèzda*, *vrlìna*, *visìna* itd.

a. Samo rijetke dvosložne imenice čuvaju nepromijenjen kratkouzlazni akcenat u svim padežnim oblicima. S nepromijenjenim akcentom nalazimo samo imenicu *Mèka* u *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000: 229).

a.	Jednima	Množina (ipreneseno značenje)
N	Mèka	(Mèke)
G	Mèkē	(Mèkā)
D	Mèki	(Mèkama)
A	Mèku	(Mèke)
V	Mèko	(Mèke)
I	Mèkōm	(Mèkama)
L	Mèki	(Mèkama)

a) Inače, dvosložne imenice s kratkuzlaznim akcentom u Njd. najčešće u Vjd. dobijaju kratkosilazni akcenat: *gòro*, *hàlko*, *nògo*, *sèstro*... Rijetke su imenice kod kojih je promjena karakteristična samo za Vjd., ako ništa drugo, javljaju se makar dubletni relacijski morfemi i akcenti u Gmn. Pokazat ćemo to na primjeru imenice *hàlka*:

a)	Jednina	Množina
N	hàlka	hàlke
G	hàlkē	hàlkī/hálkā
D	hàlki/hàlci	hàlkama
A	hàlku	hàlke
V	hȁlko	hàlke
I	hàlkōm	hàlkama
L	hàlki/hàlci	hàlkama

b) Jedan broj imenica u Gmn. nema dubletnih oblika, već umjesto kratkuzlaznog akcenta stoji dugouzlazni:

b)	Jednina	Množina
N	sèstra	sèstre
G	sèstrē	sestárā
D	sèstri	sèstrama
A	sèstru	sèstre
V	sȅstro	sèstre
I	sèstrōm	sèstrama
L	sèstri	sèstrama

c) Pored promjena kojim je zahvaćen Vjd. i Gmn., kao kod pomenutih imenica, neke imenice mijenjaju akcenat i u Vmn., npr. imenica *žèna*:

c)	Jednina	Množina
N	žèna	žène
G	žènē	žénā
D	žèni	žènama
A	žènu	žène
V	žȅno	žȅne
I	žènōm	žènama
L	žèni	žènama

d) Ima imenica koje mogu imati kratkosilazni akcenat, pored Vjd., i u Ajd. te NA i Vmn., ali se u istim tim padežnim oblicima još i češće čuva nepromijenjen kratkouzlazni akcenat. U Gmn. te imenice imaju dugouzlazni akcenat. Navest ćemo jedan primjer:

d)	Jednina	Množina
N	pčȅla	pčȅle/pčèle
G	pčèlē	pčélā
D	pčèli	pčèlama
A	pčȅlu/pčèlu	pčȅle/pčèle
V	pčȅlo	pčȅle/pčèle
I	pčèlōm	pčèlama
L	pčèli	pčèlama

e) Kratkouzlazni akcenat se ponekad mijenja u kratkosilazni i u Djd. (pored A i Vjd.), ali takve imenice nemaju dublete u Ajd. i NAV mn., već u tim padežnim oblicima imaju samo kratkosilazni akcenat Dubletizam je karakterističan za Gmn:

e)	Jednina	Množina
N	nòga	nȍge
G	nògē	nògū/nógā
D	nȍzi	nògama
A	nȍgu	nȍge
V	nȍgo	nȍge
I	nògōm	nògama
L	nòzi	nògama

f) Kod nekih imenica kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat može se naći u D i Ljd. i NA i Vmn.:

f)	Jednina	Množina
N	vòda	vòde/vȍde
G	vòdē	vódā
D	vòdi/vȍdi	vòdama
A	vȍdu	vòde/vȍde
V	vȍdo	vòde/vȍde
I	vòdmōm	vòdama
L	vòdi/vȍdi	vòdama

b. Višesložne imenice uglavnom čuvaju nepromijenjen kratkouzlazni akcenat bez obzira na kom se slogu nalazi. Navest ćemo primjere:

b.	Jednina	Množina
N	žènidba	žènidbe
G	žènidbē	žènidābā/žènidbī
D	žènidbi	žènidbama
A	žènidbu	žènidbe
V	žènidbo	žènidbe
I	žènidbōm	žènidbama
L	žènidbi	žènidbama

	Jednina	Množina
N	kolègica	kolègice
G	kolègicē	kolègīcā
D	kolègici	kolègicama
A	kolègicu	kolègice
V	kolègice	kolègice
I	kolègicōm	kolègicama
L	kolègici	kolègicama

	Jednina	Množina
N	prijatèljica	prijatèljice
G	prijatèljicē	prijatèljīcā
D	prijatèljici	prijatèljicama
A	prijatèljicu	prijatèljice
V	prijatèljice	prijatèljice
I	prijatèljicōm	prijatèljicama
L	prijatèljici	prijatèljicama

a) Višesložne imenice s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu dobijaju dužinu u postakcenatskom slogu u svim padežnim oblicima, samo se u Gmn. dužina pomjera zbog pojave nepostojanog *a*. Takve su: *kàtēdra*, *djèvōjka*, *gìmnāzija* itd.:

a)	Jednina	Množina
N	djèvōjka	djèvōjke
G	djèvōjkē	djèvojākā
D	djèvōjci	djèvōjkama
A	djèvōjku	djèvōjke
V	djèvōjko	djèvōjke
I	djèvōjkōm	djèvōjkama
L	djèvōjci	djèvōjkama

U hrvatskom jeziku nalazimo različita rješenja za Vjd. i Vmn. imenice *djevojka*. Jedni (Babić i dr. 1991: 598) kažu da ima samo kratkosilazni akcenat u oba padežna oblika (*djȅvōjko/djȅvōjke*), a drugi (Raguž 1997: 53), s ovim akcentom navodi samo Vjd. U Vmn. ostaje kratkouzlazni akcenat. U srpskom jeziku je kao što predlažu Babić i dr. za hrvatski jezik, kratkosilazni u Vjd. i Vmn. (Simić - Jovanović: 2007: 79).

Vidimo da u bosanskom i hrvatskom jeziku u Gmn. postoje dvije dužine: *djèvojākā* (Jahić i dr. 2000: 210, 230; Babić i dr 191: 598; Raguž 1997: 53). U srpskom postoje različita rješenja. Simić - Jovanović navode također dvije dužine (2007: 53), Stanojčić i dr, tri: *dèvōjākā* (1989: 79).

b) Neke trosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu mijenjaju akcenat samo u Gmn., npr. *hàdžija*, *zlàtica* itd.:

b)	Jednina	Množina
N	zlàtica	zlàtice
G	zlàticē	zlȁtīcā
D	zlàtici	zlàticama
A	zlàticu	zlàtice
V	zlàtice	zlàtice
I	zlàticōm	zlàticama
L	zlàtici	zlàticama

c) Veliki broj višesložnih imenica s kratkouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu mijenja akcenat u kratkosilazni, samim tim i mjesto, u Vjd. Pravilo važi za imenice tipa *dobròta*, *cigarèta*, *hladnòća*, *množìna*, *zvijèzda* itd.:

c)	Jednina	Množina
N	zvijèzda	zvijèzde
G	zvijèzdē	zvijèzdā
D	zvijèzdi	zvijèzdama
A	zvijèzdu	zvijèzde
V	zvïjezdo	zvijèzde
I	zvijèzdōm	zvijèzdama
L	zvijèzdi	zvijèzdama

d) Trosložne imenice s kratkouzlaznim akcentom na predzadnjem slogu i kratksilaznim u Vjd. mogu imati dublet u Ajd. neke i u Nmn., tj. kratkouzlazni i kratkosilazni akcenat (*ljepòtu/ljčèpotu*; *planìnu/plȁninu*; *planìne/plȁnine*);

a iste te imenice u Gmn. imaju dugouzlazni akcenat. Navest ćemo cijelu paradigmu imenice *planìna*:

d)	Jednina	Množina
N	planìna	planìne/plàninе
G	planìnē	planínā
D	planìni	planìnama
A	planìnu/plàninu	planìne
V	plàninо	planìne
I	planìnōm	planìnama
L	planìni	planìnama

U bosanskom jeziku se imenice tipa *televizija*, *laboratorija* upotrebljavaju s kratkim uzlaznim (rjeđe) i dugim silaznim akcentom (češće) na unutrašnjem slogu: *telèvīzija*, *laboràtōrija* i *televîzija*, *laboratôrija*. Međutim, kako smo ranije isticali, izgovor ovih riječi s dugim silaznim akcentom neki smatraju nestandardnim zbog toga što silazni akcenti (kratki i dugi), po dosadašnjim pravilu, mogu biti samo na prvom slogu. Silazni akcenat se upotrebljava pod utjecajem sastavnih dijelova ovih složenica. Van složenice *televizija* druga riječ *vizija* izgovara se sa silaznim akcentom na prvom slogu (*vîzija*). Kada stupi u složenički spoj, silazni akcenat ne može ostati na istom mjestu (prvom slogu), već se, prema pravilima, mora pomjeriti za jedan slog prema početku riječi, i to ne kao silazni već kao uzlazni akcenat. Dakle, pravilan izgovor bi bio *telèvīzija*, *laboràtōrija* itd. Ipak, u govornoj se praksi ovo pravilo često ne primjenjuje, pa se riječi ovoga tipa uglavnom izgovaraju sa silaznim akcentom na starom mjestu, tj. bez akcenatskog prenošenja.

Ovome potpomažu i brojni drugi primjeri u kojima se prenošenje akcenta ipak ne vrši, kao: *poljoprìvreda*, *poljoprìvrednica*, *velepròdaja*, kao i dominantna upotreba, u razgovornoj praksi, dugosilaznog akcenta van prvog sloga u riječima strnoga porijekla: *opservatôrija*, *kategôrija*, *eufôrija* i dr. Silazni akcenti na unutrašnjem slogu se u spomenutim, i brojnim drugim primjerima, sve više ustaljuju, pa mislimo da je opravdano revidirati akcenatsku normu, tj. proglasiti normativnim i riječi sa silaznim akcentima na unutranjem slogu. Akcenatska norma se ne može slijepo pridržavati zakonomjernosti koje su davno propisane; mora se i ona prilagođavati živom jeziku.

III AKCENAT IMENICA III (-I) VRSTE

Po ovoj vrsti mijenjaju se uglavnom imenice ženskog roda koje se u nominativu jednine završavaju nultim morfemom, odnosno suglasnikom. Po ovoj vrsti mijenja se veliki broj jednosložnih imenica, ali i dvosložnih i višesložnih.

A. Akcenat imenica koje u Njd. imaju silazne akcene

1. Jednosložne imenice s dugosilaznim akcentom

a. Ove imenice mogu čuvati neizmijenjen akcenat u svim padežnim oblicima jednine i množine, mada one nisu brojne. Takve su imenice naprimjer *dôb* i *glâd*. Promijenit ćemo imenicu *glâd*:

a.	Jednina	Množina
N	glâd	glâdi
G	glâdi	glâdī
D	glâdi	glâdima
A	glâd	glâdi
V	glâdi	glâdi
I	glâdi/glâđu	glâdima
L	glâdi	glâdima

b. U najvećem broju jednosložne imenice s dugosilaznim akcentom mijenjaju akcenat u Ljd. i GDI i Lmn. U ovim padežnim oblicima stoji dugouzlazni akcenat. Takav akcenat imaju imenice: *stvâr*, *mâst*, *kâp*, *hrîd*, *slâst*, *vlâst* itd. Navest ćemo paradigmu imenice *stvâr*:

b.	Jednina	Množina
N	stvâr	stvâri
G	stvâri	stvárī
D	stvâri	stvárima
A	stvâr	stvâri
V	stvâri	stvâri
I	stvâri/stvârju	stvárima
L	stvári	stvárima

c. Jednosložne imenice s dugosilaznim akcentom često skraćuju akcenat u jednini i množini. U GDV i Ljd. i NAVmn. imaju kratkosilazni akcenat, a u Ljd. i GDI i Lmn. kratkouzlazni. Takav akcenat imaju imenice: *nôć*, *zôb*, *râž*, *môć*, *kôst*, *sô* i druge. Promijenit ćemo imenicu *nôć*:

c.	Jednina	Množina
N	nôć	nȍći
G	nȍći	nòćī
D	nȍći	nòćima
A	nôć	nȍći
V	nȍći	nȍći
I	nȍći/nȍću	nòćima
L	nòći	nòćima

d. Dugosilazni akcenat u Njd. ima i imenica *kćî*, ali za razliku od imenica tipa *nôć*, ona u Ljd. ima kratkosilazni, a ne kratkouzlazni akcenat:

d.	Jednina	Množina
N	kćî	kćȅri
G	kćȅri	kćȅrī
D	kćȅri	kćȅrima
A	kćêr	kćȅri
V	kćȅri	kćȅri
I	kćȅri	kćȅrima
L	kćȅri	kćȅrima

U *Gramatici hrvatskoga jezika* Silić–Pranjković (2005: 113) navedodi se sljedeća paradigma imenice *kći*:

	Jednina	Množina
N	kćî	kćȅri
G	kćȅri	kćȅrī/kćèrī
D	kćȅri	kćȅrima
A	kćêr	kćȅri
V	kćȅri	kćȅri
I	kćêrjū/kćȅri	kćȅrima
L	kćȅri	kćȅrima

Vidimo da se u Ijd. može upotrebljavati i oblik s nastavkom *-ju* i dugosilaznim akcentom (*kćêrju*). Isto preporučuju Babić i dr. (1991: 612), Barić i dr. (1997:168). Vukušić i dr. (2007: 101) i Raguž (1997: 66) navode u oba lika ove imenice kratkosilazni akcenat (*kćȅrī/kćȅrju*). Ijd. s kratkosilaznim akcentom navoden je u srpskim gramatikama (*kćȅr-ju/i*/ Simić 2002: 136; Simić - Jovanović 2007: 80). Ijd. s nastavkom *-ju* ne nalazimo u postojećim gramatikama bosanskog jezika (Jahić i dr, 2000: 213; Čedić 2006: 100).

Također, vidimo da Silić i Pranjković u svim oblicima množine navode krartkosilazni akcenat, samo u Gmn. pored kratkosilaznog navode i kratkouzlazni akcenat. Od njih se razlikuje Raguž samo po tom što u Gmn. navodi jedan oblik; onaj s kratkouzlaznim akcentom. U svim ostalim gramatikama hrvatskog i srpskog jezika množinski oblici se akcentiraju na isti način kao u bosanskom jeziku (prthodno navedena paradigma).

2. Vrsti *-i* pripada i manji broj imenica s kratkosilaznim akcentom, kao *mjȅd* (bakar) i *smȓt*. One znaju za promjenu akcenta samo u Gmn. Ovaj se padežni oblik upotrebljava s kratkouzlaznim akcenatom (*smȑtī*):

e.	Jednina	Množina
N	smȓt	smȓti
G	smȓti	smȑtī
D	smȓti	smȓtima
A	smȓt	smȓti
V	smȓti	smȓti
I	smȓti	smȓtima
L	smȓti	smȓtima

U hrvatskom jeziku ima razlika kada se radi o Gmn. Babić i dr. (1991: 610) navode samo kratkuzlazni akcentom (*smȑtī*), a Vukušić i dr. (2007: 98) kratkosilazni i kratkouzlazni (*smȓtī* i *smȑtī*). U P60 naveden je samo oblik *smȑtī*.

3. U bosanskom jeziku nalazimo veoma malo višesložnih imenica s dugosilaznim akcentom: *mîsao*, *râvan*, *grûdi* (pluralia tantum). Ove imenice u Ljd. i GDI i Lmn. imaju dugouzlazni akcenat:

	Jednina	Množina
N	mîsao	mîsli
G	mîsli	míslī
D	mîsli	míslima
A	mîsao	mîsli
V	mîsli	mîsli
I	mîsli/ mîšlju	míslima
L	mísli	míslima

U *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 168) s dugosilaznim akcentom navedene su i druge imenice: *plijêsan*, *cijêv*, *svîjest*, *rijêč*, a sve one u bosanskom i srpskom (ijek.) imaju kratkosilazni akcenat (*plȉjesan*, *cȉjev*, *svȉjest*, *rȉječ*). Otuda i akcenatske razlike. Navest ćemo najprije paradigmu imenice riječ kako se ona akcentira u hrvatskom jeziku:

	Jednina	Množina
N	rijêč	rijêči
G	rijêči	rijéčī
D	rijêči	rijéčima
A	rijêč	rijêči
V	rijêči	rijêči
I	rijêči/rijêčju	rijéčima
L	rijéči	rijéčima

Može se vidjeti da se akcenat mijenja u Ljd. i GDI i Lmn. U ovim padežnim oblicima stoji dugouzlazni akcenat.

U bosanskom i srpskom jeziku u Ljd. i GDI i Lmn. stoji kratkouzlazni akcenat, a u ostalim padežnim oblicima kratkosilazni:

	Jednina	Množina
N	rȉječ	rȉječi
G	rȉječi	rijèčī
D	rȉječi	rijèčima
A	rȉječ	rȉječi
V	rȉječi	rȉječi
I	rȉječi/ rȉječju	rijèčima
L	rijèči	rijèčima

4. Višesložne imenice s kratkosilaznim akcentom su veoma brojne, njihov krajnji slog je u Njd. gotovo redovno dug: *jèsēn*, *kȍrīst*, *līčnōst*, *lūdōst*, *mȉlōst*, *mlàdōst*, *mȕdrōst*, *nèpouzdānōst*, *prègrīšt*, *ràdōst*, *sȁblāst*, *stȁrōst*, *ùčenōst*, *žȁlōst*, *vjèčnōst*, *pròpāst*, *pàmēt*, *stȕdēn*, *bȍjazān*, *bȕrād*, *mȍmčād*, *nèrād*, *pèrād* itd.

a. Postakcenatsku dužinu u ostalim padežnim oblicima čuvaju imenice: *bȍjazān – bȍjazāni*, *bȕrād – bȕrādi*, *kȍrīst – kȍrīsti*, *pàmēt – pàmēti*, *stȕdēn – stȕdēni*, *vȓlēt – vȓlēti*, *prègrīšt – prègrīšti*. Navest ćemo sve oblike imenice *prègrīšt*:

a.		
N	prègrīšt	prègrīšti
G	prègrīšti	prègrīštī
D	prègrīšti	prègrīštima
A	prègrīšt	prègrīšti
V	prègrīšti	prègrīšti
I	prègrīšti/prègrīšću	prègrīštima
L	prègrīšti	prègrīštima

b. Dužinu krajnjeg sloga u ostalim padežnim oblicima skraćuju uglavnom imenice koje se završavaju na *-ōst*: *līčnōst – līčnosti*, *lūdōst – lūdosti*, *mȉlōst – mȉlosti*, *mlàdōst – mlàdosti*, *mȕdrōst – mȕdrosti*, *ràdōst – ràdosti*, *stȁrōst – stȁrosti*, *slȁbōst – slȁbosti*, *ùčenōst – ùčenosti*, *žȁlōst – žȁlosti*, *vjèčnōst – vjèčnosti*, ali i druge imenice: *bȍlēst – bȍlesti*, *kȍkōš – kȍkoši*, *nèmōć – nèmoći*, *pȍmōć – pȍmoći*, *vȅčēr – vȅčeri*. Promijenit ćemo imenicu *vjèčnōst*:

b.	Jednina	Množina
N	vjèčnōst	vjèčnosti
G	vjèčnost	vjèčnostī
D	vjèčnosti	vjèčnostima
A	vjèčnōst	vjèčnosti
V	vjèčnosti	vjèčnosti
I	vjèčnosti/vjèčnošću	vjèčnostima
L	vjèčnosti	vjèčnostima

U bosanskom jeziku, kad je dužina u pitanju, ima i neslaganja. Čak jedan te isti autor daje različita rješenja. Tako u *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000), u kojoj je morfologiju pisao S. Halilović, navedena je paradigma imenice *zapovijed* bez dužine, osim one uobičajene u Gnm. (235):

	Jednina	Množina
N	zȁpovijed	zȁpovijedi
G	zȁpovijedi	zȁpovijedī//zapovijèdī
D	zȁpovijedi	zȁpovijestima//zapovijèdima
A	zȁpovijest	zȁpovijedi
V	zȁpovijedi	zȁpovijedi
I L	zȁpovijedi/zȁpoviješću	zȁpovijedima//zapovijèdima
	zȁpovijesti/zapovijèdi	zȁpovijedima//zapovijèdima

Halilović je i jedan od autora *Rječnika bosanskoga jezika* (RHPŠ), a u njemu ova riječ ima dužinu (*zȁpovijēd*).

Različita rješenja nalazimo i u hrvatskom jeziku. Babić i dr (1991) na strani 609 navode oblik bez dužine, a Vukušić i dr. s dužinom (2007: 648). Još dodaju da se u Ljd. i Gmn. može javiti dugouzlazni akcenat, obično u ustaljenim izrazima (*po zapovijédi*; *zapovijédī*), što je izrazito stilski obilježeno. Ljd., Gmn. ali i DI i Lmn, Babić i dr. također navode s dugouzlaznim akcentom, uz one s kratkosilaznim, ali ne govore o njihovoj stilskoj markiranosti.

U srpskom jeziku našli smo oblike sa dužinom (RSJ 2007), ali umjesto oblika *zȁpovijēd/zȁpovēd* preporučuju *zȁpovijēst/zȁpovēst*.

Imenice *-i* vrste s kratkosilaznim akcentom, moglo bi se reći, ne mijenjaju akcenat ni u jednom padežu jednine i množine. Ali, u gramatikama bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika neke se imenice navode i s kratkouzlaznim ili s dugouzlaznim akcentom u Ljd. i GDI i Lmn. Tako npr. i imenice *bȍlēst – bȍlesti*, *rȁdōst – rȁdosti*, pored uobičajenog kratkosilaznog akcenta, u pomenutim padežnim oblicima mogu imati i kratkouzlazni akcenat: (*u*) *bòlesti*, (*u*) *radòsti*; (*od*) *bolèstī*, (*od*) *radòstī*; *bolèstima*, *radòstima*, a dugouzlazni npr. imenice *pȁmēt – pȁmēti*, *vr̄lēt – vr̄lēti*: (*na*) *paméti*, (*po*) *vrléti*; (*od*) *pamétī*, (*od*) *vrlétī*; *pamétima*, *vrlétima*. Navest ćemo paradigme imenica *rȁdōst* i *vr̄lēt*:

	Jednina	Množina
N	rȁdōst	rȁdosti
G	rȁdosti	rȁdostī/radòstī
D	rȁdosti	rȁdostima/radòstima
A	rȁdōst	rȁdosti
V	rȁdosti	rȁdosti
I	rȁdosti/rȁdošću	rȁdostima/radòstima
L	rȁdosti/radòsti	rȁdostima/radòstima

	Jednina	Množina
N	vȓlēt	vȓlēti
G	vȓlēti	vȓlētī/vrlétī
D	vȓlēti	vȓlētima/vrlétima
A	vȓlēt	vȓlēti
V	vȓlēti	vȓlēti
I	vȓlēti/vȓlēću	vȓlētima/vrlétima
L	vȓlēti/vrléti	vȓlētima/vrlétima

Mislimo da su dominantni oblici s kratkosilaznim akcentom, dok su oblici s uzlaznim akcentima neuobičajeni i veoma rijetki u govoru predstavnika savremenog jezika, a mogu se sresti kod onih koji se dosljedno pridržavaju „Daničićevih akcenatskih pravila“. Predstavnicima savremenog jezika veoma neobično zvuči naročito lokativ nekih imenica: *u žalòsti*, *u mladòsti*, *u staròsti*.

B. Akcenat imenica koje u Njd. imaju uzlazne akcente

1. Imenice *-i* vrste s dugouzlaznim akcentom

Dugouzlazni akcenat imaju imenice: *blágōst*, *blagostánje*, *dúžnōst*, *hrábrōst*, *jednákōst*, *ljúbāv*, *mogúćnōst*, *národnōst*, *nápast*, *nárav*, *rázličitōst*, *sávjest*, *sigúrnōst*, *trúhlež*, *zahválnōst* itd.

a. One uglavnom ne znaju ni za kakvu promjenu akcenta u ostalim padežnim oblicima, bez obzira na to da li se ovaj akcenat nalazi na prvom ili nekom unutrašnjem slogu:

a.	Jednina	Množina
N	sávjest	sávjesti
G	sávjesti	sávjestī
D	sávjesti	sávjestima
A	sávjest	sávjesti
V	sávjesti	sávjesti
I	sávjestisávješću	sávjestima
L	sávjesti	sávjestima

	Jednina	Množina
N	blagostánje	blagostánja
G	blagostánja	blagostánjā
D	blagostánju	blagostánjima
A	blagostánje	blagostánja
V	blagostánje	blagostánja
I	blagostánjem	blagostánjima
L	blagostánje	blagostánjima

b. Kod imenica na *-ōst*, ali i drugih, gubi se dužina neakcentiranog sloga u svim padežnim oblicima, osim u Ajd.:

b.	Jednina	Množina
N	národnōst	národnosti
G	národnosti	národnostī
D	národnosti	národnostima
A	národnōst	národnosti
V	národnosti	národnosti
I	národnosti/národnošću	národnostima
L	národnosti	národnostima

	Jednina	Množina
N	ljúbāv	ljúbavi
G	ljúbavi	ljúbavī
D	ljúbavi	ljúbavima
A	ljúbāv	ljúbavi
V	ljúbavi	ljúbavi
I	ljúbavi/ ljúbāvlju	ljúbavima
L	ljúbavi	ljúbavima

c. Dužinu u svim padežnim oblicima čuvaju imenice koje se završavaju na *-ād*, ali s dugouzlaznim akcentom ih je vrlo malo. Takav akcenat ima imenica *prnjávorčād*:

c.	Jednina	Množina
N	prnjávorčād	prnjávorčādi
G	prnjávorčādi	prnjávorčādī
D	prnjávorčādi	prnjávorčādima
A	prnjávorčād	prnjávorčādi
V	prnjávorčādi	prnjávorčādi
I	prnjávorčādi	prnjávorčādima
L	prnjávorčādi	prnjávorčādima

2. Imenice *-i* vrast s kratkouzlaznim akcentom

Imenice s kratkouzlaznim akcentom ne znaju za promjenu toga akcenta ni u jednom padežnom obliku, bez obzira na to da li se ovaj akcenat nalazi na prvom ili nekom unutrašnjem slogu. Takve su imenice: *čèstitōst*, *ràzboritōst*, *spòrōst*, *ùmjetnōst*, *ùzvīšenōst*, *čòbančād*, *Àrapčād*, *màjmunčād*, *pàstirčād*, *ùnučād* i dr. Imenice koje se završavaju na *-ōst*: a. gube dužinu u svim padežima; b. zbirne (kolektivne) imenice na *-ād* čuvaju nepromijenjenu postakcenatsku dužinu. Ilustrirat ćemo to primjerima. Promijenit ćemo imenice *ràzboritōst* i *ùnučād* (navest ćemo i oblike za množinu jer se sve češće u jeziku javljaju iako je riječ o zbirnoj imenici):

a.	Jednina	Množina
N	ràzboritōst	ràzboritosti
G	ràzboritosti	ràzboritostī
D	ràzboritosti	ràzboritostima
A	ràzboritōst	ràzboritosti
V	ràzboritosti	ràzboritosti
I	ràzboritosti/ràzboritošću	ràzboritostima
L	ràzboritosti	ràzboritostima

	Jednina	Množina
N	ùnučād	ùnučādi
G	ùnučādi	ùnučādī
D	ùnučādi	ùnučādima
A	ùnučād	ùnučādi
V	ùnučādi	ùnučādi
I	ùnučādi	ùnučādima
L	ùnučādi	ùnučādima

Imenicu *siročad* nalazimo s kratkosilaznim akcetom i dužinom (*sìročād*) u bosanskom (Jahić i dr. 2000: 235) i srpskom jeziku (RSJ 2007: 4224). U hrvatskom se može naći *sìročād* (Barić 1997: 172; Vukušić i dr. 2007: 99), ali i *sìročād*, s kratkouzlaznim akcentom (Težak–Babić1996: 95). Mislimo da se ova imenica i u bosanskom jeziku češće upotrebljava s kratkuzlaznim akcentom, kao što je bilo zabilježeno u P60.

Izvjesnih neslaganja ima i kada se radi o nekim imenicama *-i* vrste koje imaju uzlazni akcenat na predzadnjem slogu, a završavaju na *-ōst*. Naime, u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr.1997: 169) smatra se da takve imenice imaju dubletne likove: *hrábrōst* i *hrábrost*, *lijénōst* i *lijénost*, *spòrōst* i *spòrost*, o čemu drugi ne kažu ništa. Međutim, mislimo da se, ipak, radi o imenicama kod kojih je tvorbeni nastavak dug i da je „normlnije“ pomenute imenice upotrijebiti s postakcenatskom dužinom.

AKCENT KAO MORFOLOŠKO SREDSTVO OBILJEŽAVANJA PADEŽNIH ODNOSA

1. Jednosložne imenice m. r. sa silaznim akcentom, dugim i kratkim (i ø morfemom u Njd.), kada označavaju nešto neživo, mogu se samo po akcentu razlikovati u D i Ljd. Naprimjer imenica *grâd* u Djd. ima isti taj akcenat – *grâdu*, a u Ljd. ima dugouzlazni akcenat – (u) *grádu*; imenica *brôd* u Djd. ima kratkosilazni akcenat – *bròdu*, a u Ljd. kratkouzlazni – (na) *bròdu*. Međutim, kada se imenicama ovoga tipa označava nešto živo, onda u D i Ljd. nema akcenatskih razlika. Naprimjer imenica *mûž* u D i Ljd. zadržava isti akcenat – *mûžu*; imenica *zmàj – zmàju*.

a. Višesložne imenice sa silaznim akcentima akcenatski se razlikuju u D i Ljd., ali ne obavezno. Naprimjer imenica *smisâo* ima različit akcenat u

pomenutim padežima – *smîslu* (D) – (po) *smíslu* (L), a imenica *zȁvičāj* u D i Ljd. zadržava kratkosilazni akcenat – *zȁvičāju*. Imenice tipa *smisâo* sve se češće upotrebljavaju i u Ljd. sa istim akcentom kao u Djd., što znači da i ovdje dolazi do izjenačavanja D i Ljd.

b. Kod nekih imenica ostaje mogućnost izbora, moguća je razlika, ali ne i obavezna. Tako, naprimjer, imenica *mjèsēc* može imati isti ovaj akcenat i u Djd i u Ljd. – *mjèsēcu*, a može čuvati kratkosilazni akcenat u Djd. (*mjèsēcu*), a u Ljd. imati dugouzlazni, dakle, promijenjen akcenat – *mjesécu*.

c. Gjd. i Gmn. imenica ove vrste razlikuje se akcentom i dužinom. Tako će, npr., imenice: *đâk*, *kȍnj*, *jèzik* u Gjd glasiti: *đáka*, *kònja*, *jèzika*, a u Gmn.: *đákā*, *kónjā*, *jȅzikā*.

2. Dativ i lokativ jednine moguće je razlikovati samo po akcentu i kod imenica ž. r., također s ø morfemom u Njd., jednosložnih i dvosložnih. Naprimjer imenice: *nôć*, *mîsao* i sl. u Djd. imaju jedan akcenat: *nȍći*, *mîsli*, a u Ljd. drugi: *nòći*, *mísli*. Ipak, ima imenica kod kojih je moguća akcenatska razlika, ali ne i obavezna. Naprimjer imenice *rȁdōst* i *pȁmēt* u Djd. zadržavaju isti ovaj akcenat (*rȁdōsti*, *pȁmēti*), a u Ljd. mogu zadržati isti akcenat (*rȁdōsti*, *pȁmēti*) ili pak akcenat promijeniti (*radòsti*, *paméti*). Najveći broj imenica ne poznaje nikakvu akcenatsku razliku između D i Ljd., kao: *ȕčenōst*, *kȍrīst*, *kȍkōš* itd. (*ȕčenōsti*, *kȍrīsti*, *kȍkōši*).

a. Neke imenice ž. r. koje se u Njd. završavaju na *-a* razlikuju se po akcentu u D i Ljd. Radi se o malom broju imenica, kao naprimjer *gláva*, *zèmlja*; Djd. bit će *glâvi*, *zȅmlji*, a Ljd. (u) *glávi*, (na) *zèmlji*. Mada ova posljednja može imati isti akcenat i u D i u L – *zȅmlji*.

b. Ove imenice imaju isti oblik u Gjd. i Nmn., ali se razlikuju dužinom ili različitim akcentom. Imenica *žèna* u Gjd. ima dužinu –*žènē*, a u Nmn. nema – *žène*. Imenice *rúka*, *planìna* i sl. u ovim se padežima razlikuju i akcentom: Gjd. – *rúkē*, *planìnē*; Nmn. *rûke*, *plȁnine*.

3. Imenice srednjeg roda također različitim akcentom reguliraju razliku između Gjd. i Nmn. Naprimjer imenice *sèlo*, *pȍlje* u Gjd. imaju isti akcenat kao i u Njd. – sèla, pȍlja, a u Nmn. različit – sȅla, pòlja

AKCENAT PRIDJEVA

Pridjevi kao i imenice mogu čuvati isti akcenat u svim padežnim oblicima ili ga mijenjati u nekima od njih. Mogli smo vidjeti da imenice mijenjaju akcenat u pojedinim padežnim oblicima, a promjene akcenata kod pridjeva uvjetovane su trojakim oblikom roda, a još i više razlikama u vidu, određenom i neodređenom. Razlika između ova dva vida postoji naročito u akcentu i kvalitetu nenaglašenog sloga, odnosno u mjestu akcenta, zatim u kvalitetu i u kvantitetu. Ilustrirat ćemo to s nekoliko primjera pridjeva neodređenog i određenog vida.

A. Neodređeni vid: *žût*, *žúta*, *žúto*; *bôs*, *bòsa*, *bòso*; *dȍbar*, *dòbra*, *dòbro*; *òkrugao*, *okrúgla*, *okrúglo*; *mlâd*, *mláda*, *mládo*; *zèlen*, *zelèna*, *zelèno*; *gládan*, *gládna*, *gládno*.

B. Određeni vid: *žûtī*, *žûtā*, *žûtō*; *bȍsī*, *bȍsā*, *bȍsō*; *dȍbrī*, *dȍbrā*, *dȍbrō*; *òkrūglī*, *òkrūglā*, *òkrūglō*; *mlâdī*, *mlâdā*, *mlâdō*; *zèlenī*, *zèlenā*, *zèlenō*; *glâdnī*, *glâdnā*, *glâdnō*.

Promjene akcenata pridjeva vezuju se i za broj slogova. Opće je pravilo da su promjene češće kod jednosložnih i dvosložnih, a znatno rjeđe kod višesložnih pridjeva. Zato ih i treba promatrati prema broju slogova.

I. Krenut ćemo od jednosložnih pridjeva.

Odveć je poznato da jednosložne riječi mogu imati samo silazne akcente, odnosno duge i kratke slogove. Oni s dugim imaju dugosilazni, a oni s kratkim kratkosilazni akcenat.

1. Akcenat pridjeva s dugosilaznim akcentom

a. Jednosložni pridjevi s dugosilaznim akcentom

Dugosilazni akcenat u Njd. m. r. imaju pridjevi: *blâg*, *brȋz*, *bôs*, *crȋn*, *čêst*, *drâg*, *fȋn*, *glûp*, *gô*, *grûb*, *glûh*, *gûst*, *jâk*, *krîv*, *krût*, *krȋnj*, *lûd*, *ljût*, *mlâd*, *mlâk*, *plâv*, *prôst*, *pûst*, *rîđ*, *sîv*, *slân*, *strân*, *tûđ*, *vrûć*, *žût* itd.

a) Vrlo mali broj ovih pridjeva čuva ovaj akcenat u svim oblicima. U *Savremenom srpskohrvatskom jeziku I* Mihaila Stevanovića (1970: 268) i *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 188) navodi se samo pridjev *fȋn*.

Pošto ima neslaganja oko toga da li pridji neodređenog voda mogu ili ne mogu imati vokativ, mi se priklanjamo onima koji misle da ne mogu imati. Zato u paradigmama nećemo navoditi ovlike za vokativ pridjeva neodređenog vida.

Neodređeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	fȋn	fȋna	fȋno
G	fȋna	fȋnē	fȋna
D	fȋnu	fȋnōj	fȋnu
A	fȋn/fȋna	fȋnu	fȋno
V	-	-	-
I	fȋnīm	fȋnōm	fȋnōm
L	fȋnu	fȋnōj	fȋnu

Neodređeni vid:
Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	fȋni	fȋne	fȋna
G	fȋnīh	fȋnīh	fȋnīh
D	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)
A	fȋne	fȋne	fȋna
V	-	-	-
I	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)
L	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)	fȋnīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	fînī	fînā	fînō
G	fînōg(a)	fînē	fînōg(a)
D	fînōm(e)	fînōj	fînōm(e)
A	fînī/fînōg(a)	fînū	fînō
V	fînī	fînā	fînō
I	fînīm	fînōm	fînīm
L	fînōm(e)	fînōj	fînōm(e)

U bosanskom jeziku se u D i Ljd. m. i s. r. rijetko upotrebljava fakultativna fonema *u*, zato je nema u paradigmi.

Određeni vid:
Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	fînī	fînē	fînā
G	fînīh	fînīh	fînīh
D	fînīm(a)	fînīm(a)	fînīm(a)
A	fînē	fînē	fînā
V	fînī	fînē	fînā
I	fînīm(a)	fînīm(a)	fînīm(a)
L	fînīm(a)	fînīm(a)	fînīm(a)

U bosanskom i srpskom jeziku stalni vokal u DI i Lmn. oba vida ima dužinu (-*īm*/*a*/). Barić i dr. za ove padežne oblike u *Hrvatskoj gramatici* (1997: 188) navode i nastavke bez dužine (*fînīm*(*a*) / *finima*). S druge strane, S. Vukušić i dr. (2007: 136) i J. Matešić (1970: 167) smatraju da ovaj pridjev pripada skupini pridjeva koji u neodređenom vidu imaju dugosilazni akcenat samo u Njd. m. r. (zato što je jednosložna osnova), u ostalim oblicima dobijaju dugouzlazni akcenat kao što ga imaju pridjevi *mlad*, *suh*, *žut*, *tuđ*, *tup* i sl. U oblicima određenog vida imaju dugosilazni akcenat. Takav akcenat imaju ostali navedeni jednosložni pridjevi, osim pridjeva *bôs* i *gô*. Promijenit ćemo najprije pridjev *žût*, a zatim pridjev *bôs*:

Neodređeni vid
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	žût	žúta	žúto
G	žúta	žútē	žúta
D	žútu	žútōj	žútu
A	žût/žúta	žútu	žúto
V	-	-	-
I	žútīm	žútōm	žútī
L	žútu	žútōj	žútu

Neodređeni vid:
Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	žúti	žúte	žúta
G	žútīh	žútīh	žútīh
D	žútīm(a)	žútīm(a)	žútīm(a)
A	žút	žúte	žúta
V	-	-	-
I	žútīm(a)	žútīm(a)	žútīm(a)
L	žútīm(a)	žútīm(a)	žútīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	žûtī	žûtā	žûtō
G	žûtōg(a)	žûtē	žûtōg(a)
D	žûtōm(e,u)	žûtōj	žûtōm(e,u)
A	žûtī/žûtōg(a)	žûtū	žûtō
V	žûtī	žûtā	žûtō
I	žûtīm	žûtōm	žûtīm
L	žûtōm(e, u)	žûtōj	žûtōm(e, u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	žûtī	žûtē	žûtā
G	žûtīh	žûtīh	žûtīh
D	žûtīm(a)	žûtīm(a)	žûtīm(a)
A	žûtē	žûtē	žûtā
V	žûtī	žûtē	žûtā
I	žûtīm(a)	žûtīm(a)	žûtīm(a)
L	žûtīm(a)	žûtīm(a)	žûtīm(a)

U pregledanoj literaturi nalazimo da pridjevi određenog vida imaju dužinu na stalnom vokalu u svim padežnim oblicima, a pridjevi neodređenog vida u Ijd. m. i s.r., u GDI i Ljd. ž. r. i u GDI i Lmn. svih rodova. Međutim, samo u *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 178, 179...) za DI i Lmn. oba vida navode se i oblici bez dužine, ali samo u nastavku koji ima fakultativnu fonemu (*-ima*). Nastavak s dužinom, kako stoji u ovoj gramatici, može se upotrebljavati i kad ima i kad nema fakultativne foneme (*-īm/a/).*

b) Pridjevi *bôs* i *gô* u Njd. ž. i s.r. imaju kratkouzlazni akcenat (*bòsa*, *bòso*; *gòla*, *gòlo*), a ne kao ostali dugouzlazni (*žúta*, *žúto*; *pláva*, *plávo*; *mláda*, *mládo*; *jáka*, *jáko*). U određenom vidu imaju kratkosilazni akcenat (*bòsī*, *bòsā*, *bòsō*; *gòlī*, *gòlā*, *gòlō*), a ne kao ostali dugosilazni (*žûtī*, *žûtā*, *žûtō*; *plâvī*, *plâvā*, *plâvō*; *mlâdī*, *mlâdā*, *mlâdō*). Promijenit ćemo pridjev *bôs*:

Neodređeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	bôs	bòsa	bòso
G	bòsa	bòsē	bòsa
D	bòsu	bòsōj	bòsu
A	bôs/bòsa	bòsu	bòso
V	-	-	-
I	bòsīm	bòsōm	bòsīm
L	bòsu	bòsōj	bòsu

Množina

	m.r.	m.r.	s.r.
N	bòsi	bòse	bòsa
G	bòsīh	bòsīh	bòsīh
D	bòsīm(a)	bòsīm(a)	bòsīm(a)
A	bòse	bòse	bòsa
V	-	-	-
I	bòsīm(a)	bòsīm(a)	bòsīm(a)
L	bòsīm(a)	bòsīm(a)	bòsīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	m.r.	s.r.
N	bȍsī	bȍsā	bȍsō
G	bȍsōg(a)	bȍsē	bȍsōg(a)
D	bȍsōm(e, u)	bȍsōj	bȍsōm(e, u)
A	bȍsī/bȍsōg(a)	bȍsū	bȍsō
V	bȍsī	bȍsā	bȍsō
I	bȍsīm	bȍsōm	bȍsīm
L	bȍsōm(e, u)	bȍsōj	bȍsōm(e, u)

Množina

	m.r.	s.r.	s.r.
N	bȍsī	bȍsē	bȍsā
G	bȍsīh	bȍsīh	bȍsīh
D	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)
A	bȍsē	bȍsē	bȍsā
V	bȍsī	bȍsē	bȍsā
I	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)
L	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)	bȍsīm(a)

Barić i dr. (1997: 187) smtraju da pridjev *bos* u oblicima neodređenog vida može imati, pored kratkouzlaznog akcenata, i kratkosilazni akcenat u m. i s.r. GDI i Ljd., i svim padežnim oblicima ž.r. jd. i u svim rodovima i svim padežnim oblicima množine. Međutim, S. Vukušić i dr. misle da samo u srednjem rodu, uz običnije *bòso*, s kratkouzlaznim akcentom, ovaj pridjev u oblicima neodređenog vida ima i kratkosilazni akcenat *bȍso* (2007: 140).

b. Akcenat dvosložnih i višesložnih pridjeva s dugosilaznim akcentom

Dugosilazni akcenat u oba vida imaju sljedeći dvosložni pridjevi: *brôjan*, *brôjna*, *brôjno*; *bûjan*, *bûjna*, *bûjno*; *bûran*, *bûrna*, *bûrno*; *dîčan*, *dîčna*, *dîčno*; *dîvan*, *dîvna*, *dîvno*; *gŕdan*, *gŕdna, gŕdno*; *hûčan*, *hûčna*, *hûčno*; *slâvan*, *slâvna*, *slâvno*; *stâlan*, *stâlna*, *stâlno*; *trâjan*, *trâjna*, *trâjno*; *ûman*, *ûmna*, *ûmno*; *vîdan*, *vîdna*, *vîdno*.

a) Isti akcenat ostaje u svim padežnim oblicima oba vida.

Neodređeni vid: Jednina

Jednina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	slâvan	slâvna	slâvno
G	slâvna	slâvnē	slâvna
D	slâvnu	slâvnōj	slâvnu
A	slâvan/slâvna	slâvnu	slâvno
V	-	-	-
I	slâvnīm	slâvnōm	slâvnīm
L	slâvnu	slâvnōj	slâvnu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	slâvni	slâvne	slâvna
G	slâvnīh	slâvnīh	slâvnīh
D	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)
A	slâvne	slâvne	slâvna
V	-	-	-
I	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)
L	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	slâvnī	slâvnā	slâvnō
G	slâvnōg(a)	slâvnē	slâvnōg(a)
D	slâvnōm(e, u)	slâvnj	slâvnōm(e, u)
A	slâvnī/slâvnōg(a)	slâvnū	slâvnō
V	slâvnī	slâvnā	slâvnō
I	slâvnīm	slâvnōm	slâvnīm
L	slâvnōm(e, u)	slâvnōj	slâvnōm(e, u)

Množina

	m.r.	ž.r	s.r
N	slâvnī	slâvnē	slâvnā
G	slâvnīh	slâvnīh	slâvnīh
D	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)
A	slâvnē	slâvnē	slâvnā
V	slâvnī	slâvnē	slâvnēā
I	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)
L	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)	slâvnīm(a)

Vukušić i dr. (2007: 260) i Stevanović (1970: 269) pridjev *dîčan* daju samo s dugosilaznim akcentom. Josip Matešić ga navodi s dugosilaznim i s dugouzlaznim akcentom (dîčan i díčan /1970: 173/).

Pridjevi *grȇdan*, *grȇdna*, *grȇdno*; *stâlan*, *stâlna*, *stâlno* u hrvatskom jeziku, u neodređenom vidu, češće imju dugouzlazni akcenat, ali mogu imati i dugosilazni, osim u ž. r. jd. gdje ostaje dugouzlazni akcenat. S istim akcentom, dugouzlaznim i dugosilaznim, u hrvatskom jeziku javljaju se i pridjevi: *hladan*, *gladan*, *sjajan*, *tužan* (neodređeni vid: m. r. *hládan* i *hlâdan*, ž. r. samo *hládana*, s. r. *hâldno* /Vukušić 2007: 139/). U oblicima određenog vida imaju samo dugosilazni akcenat (*hlâdnī*, *hlâdnā*, *hlâdnō*). U *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 193), pridjev *hladan* u neodređenom vidu ima nešto drugačiji akcenat od onoga što stoji u *Naglasku* (Vukušić i dr 2007: 139). U m. r. može imati dugosilazni i dugouzlazni akcenat (*hlâdan* i *hládan*); prednost se daje obliku s dugosilaznim akcentom; u s. r. ima dugouzlazni (*hládno*) i rjeđe dugosilazni (*hlâdano*), a u ž. r. samo dugouzlazni (*hládana*).

U bosanskom jeziku pridjevi *hládan*, *gládan*, *sjájan*, *túžan* imaju samo dugouzlazni akcenat na prvom slogu u neodređenom vidu, a u određenom, u svim rodovima, dugosilazni (*hlâdanī*, *hlâdanā*, *hlâdanō*...).

M. Stevanović (1970: 269, 270) smatra da pridjevi *grȇdan*, *stâlan*, *tûžan* imaju samo dugosilazni akcenat u oblicima oba vida, a pridjevi *hládan*, *gládan*, *sjájan* u oblicima neodređenog vida samo dugouzlazni, a u oblicima određenog vida samo dugosilazni (*hlâdanī*, *hlâdanā*, *hlâdanō*).

b) Određen broj dvosložnih pridjeva u bosanskom jeziku može imati dugosilazni i kratkosilazni akcenat, naprimjer: *gnôjan* i *gnȍjan*, *grôzan* i *grȍzan*, *sîlan* i *sȉlan*, *vôljan* i *vȍljan*, *žêljan* i *žȅljan* itd. S ovim akcentima ih nalazimo i kod J. Matešića (1970: 173).

U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 660) samo silazni akcenat imaju pridjevi *grôzan*, *sîlan*, a pridjev *vóljan* ima samo dugouzlazni, *žèljan* kratkuzlazni. M. Stevanović ih navodi samo s dugosilaznim akcentom (1970: 269).

c) Samo dugosilazni akcenat imaju i dvosložni pridjevi koji znaju jedino za oblike neodređenog vida u Njd., kao: *drûgov*, *Drâgin*, *mâjčin*, *sûnčev*, *sînov*.

d) Dugosilazni akcenat imaju pridjevi koji znaju samo za oblike određenog vida: *âlpskī*, *bôjnī*, *bôjnā*, *bôjnō*; *dâvnī*, *dâvnā*, *dâvnō*; *dônjī*, *dônjā*, *dônjē*; *dnêvnī*, *êpskī*, *gôrnjī*, *jârkī*, *jârī*, *krâjnjī*, *mâlī*, *mîtskī*, *rânī*, *sînjī*, *spôlnī*, *sûdnjī*, *sûštī*, *zîdnī*, *žârki* itd.

e) Jedan broj pridjeva određenog vida može imati dugosilazni i dugouzlazni akcenat, naprimjer: *kȓvnī* i *kŕvnī*, *mêsnī* i *mésnī*, *pêtnī* i *pétnī*, *rêpnī* i *répnī*; *rûdnī* i *rúdnī*, *vrâtnī* i *vrátnī*, *zûbnī* i *zúbnī*.

Pridjevi određenog vida *mêsnī* i *vrâtnī* u hrvatskom jeziku imaju samo dugosilazni akcenat (Vukušić i dr. 2007: 388, 637), ne i dugouzlazni kao u bosanskom i srpskom, a pridjevi *pêtnī*, *rûdnī* i *zûbnī* mogu imati još i kratkouzlazni akcenat (*pêtnī* i *pètnī*; *rûdnī* i *rùdnī*, *zûbnī* i *zùbnī* /Vukušić i dr. 2007: 103, 658/), a ne, kao u bosanskom i srpskom, kako smo već naveli, dugosilazni i dugouzlazni (Stevanović 1970: 269). Pridjev *êpskī* u hrvatskom se jeziku upotrebljava i s kratkosilaznim akcentom (*èpski* /Vukušić i dr. 2007: 282/).

U bosanskom i hrvatskom jeziku pridjev *glàvnī* ima samo kratkouzlazni akcenat (v. Jahić i dr. 2000: 238 i Vukušića i dr. 2007: 293).

M. Stevanovića (1970: 269) kaže da pridjev *glavni* primarno ima dugosilazni akcenat (*glâvnī*), ali može imati i kratkouzlazni (*glàvnī*). Isto nalazimo u RSJ (2007) i *Rječniku* MS i MH. M. Stevanović i autori RSJ (2007) ne

govori o razlici u značenju. U *Rječniku* MS i MH ova dva pridjeva imaju različito značenje: *glâvnī* znači „koji se odnosi na glavu (Uvrtio sebi u glavu da ima glavnu bol.“), a *glàvnī* „koji se ističe po važnosti; najbitniji, osnovni...“

e) Višesložni pridjevi s dugosilaznim akcentom nisu toliko česti, ali ih ima. U promjeni: aa) zadržavaju isti akcenat, kao: *bârijev*, *blûdnīčkī*, *brûcoškī*, *blûdnicin*, *đûrđevdānksī*, *mâjčīnskī*, *mâjstoricin*, *nâtrijev*, *râdnīčkī*, *rûdnīčkī*, *sêniorskī*, *sîlnīčkī*, *skŕbnīčkī*, *skŕbnicin*, *trâvnīčkī*, *trâvnjāčkī*, *tûtoricin* itd.

ab) Neki višesložni pridjevi u bosanskom jeziku mogu imati dugosilazni i kratkosilazni akcenat, kao *nâvalan/nâvalnī* i *nàvalan/ nàvalanī*. Isto i u RSJ 2007. U *Rječniku* MS i MH navodi se i oblik s dugouzlaznim akcentom (*návalan*); *vjêsnīčkī* i *vjèsnīčkī*. Isti rječnik navodi i oblik s kratkouzlaznim akcentom (*vjèsnīčkī*); *vjêrnīčkī* i *vjȅrnīčkī* i dr.

ac) Pridjev *mìsaon* u bosanskom se jeziku može upotrebljavati s kratkouzlaznim i s dugosilaznim akcentom (dakle, *mìsaon*, *mìsaona*, *mìsaono* i *mîsaon*, *mîsaona*, *mîsaono*; *mîsaonī*, *mîsaonā*, *mîsaonō* i *mìsaonī*, *mìsaonā*, *mìsaonō*). Istu tvrdnju iznosi i M. Stevanović (1970: 269). Međutim, u RSJ (2007) naveden je samo lik s dugosilaznim akcentom, kao i u P6o (*mîsaon*), upravo onako kako ga je preporučivao A. Belić u *Pravopisu srpskohrvatskog jezika* (1950). U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 391), tj. u hrvatskom jeziku, ovaj je pridjev obilježen kratkosilaznim akcentom (*mȉsaon*).

ad) Manji broj višesložnih pridjeva može se upotrebljavati s dugouzlaznim i s dugosilaznim akcentom na prvom slogu, kao: *zádrugārov*/*zádrugārev* prema *zâdrugārov*/zâdrugārev; *zádrugārkin* i *zâdrugārkin*.

Kako je odveć poznato, pema pravilima u standardnom srpskohrvatskom jeziku, višesložni pridjevi se nisu mogli upotrebljavati s dugosilaznim akcentom na unutrašnjem slogu, iako su u govori bili uobičajeniji (v. P60, M. Telebak: 1999 i dr.). Otuda su se akcentirali s kratkouzlaznim akcentom na nekom od unutrašnjih slogova: *četrdesetòdnēvnī*, *zemljòrādnīčkī*, *zemljòvlasnīčkī.* U rječnicima bosanskog jezika ponekad se navode likovi s dugosilaznim akcentomi na unutrašnjem slogu, ali se prednost daje likovima s kratkouzlaznim akcentom (npr. u RHPŠ: *zemljòrādničkī* /*zemljorâdničkī*/). U hrvatskom jeziku navedeni primjeri imaju drugačiji akcenat i dužine: *četrdesetodnêvnī* i *čètrdesetodnēvnī*, *zemljorâdnički*, *zȅmljorādničkī* i *zemljòrādnīčkī*; *zemljovlâsničkī*, *zȅmljovlāsničkī* i *zemljòvlāsničkī* (Vukušić 2007: 130, 131).

ae) Dugosilazni akcenat stoji i u oblicima superlativa.

U bosanskom jeziku superlativni oblici pridjeva mogu imati samo dugosilazni akcenat na superlativnom prefiksu *naj-* (*nâjbržī*, *nâjljudskijī*) ili dugosilazni i kratkosilazni akcenat na superlativnom prefiksu *naj-* (*nâjblažī* i *nȁjblažī*, *nâjjačī* i *nȁjjačī*, *nâjoštrijī* i *nȁjoštrijī*), a ima pridjeva kod kojih superlativni oblici mogu imati, pored kratkosilaznog i kratkouzlaznog akcenta na superlativnom prefiksu, i neakcentiranu superlativnu riječcu, odnosno uzlazni akcenat na unutrašnjem slogu (*nâjoštroumnijī*, *nȁjoštroumnijī* i *najoštroùmnijī* (Jahić i dr. 2000: 239, 240).

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 183) stoji da superlativ ima dugosilazni akcenat na superlativnom prefiksu, s tim da višesložni pridjevi imaju dva akcenta; onaj na prefiksu *nâj-* i naglasak koji inače ima komparativni oblik pridjeva (*nâjbòljī*, *nâjgùšćī*, *nâjstàrijī*, *nâjdalekovìdnijī*). U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 112) kaže se da superlativi imaju dva naglaska, na superlativnoj riječci *nâj-* i zadržavaju onaj koji ima komparativni oblik pridjeva (*nâjstàrijī*, *nâjpamètnijī*), ali se dodaje da „jedino trosložni superlativi mogu, ali i ne moraju, zadržati naglasak komparativa u drugom dijelu: *nâjgòrī* i *nâjgorī*, *nâjvèćī* i *nâjvećī*...“ J. Silić i I. Pranjković (2005: 139) navode pravilo da „trosložni pridjevi imaju dugosilazni naglasak na trećem slogu od kraja, a četverosložni i višesložni – kratkouzlazni naglasak na trećem slogu od kraja: *nâjdraži*, *najstàrijī*, *najnesposòbnijī*“.

M. Stevanović (1970: 272) tvrdi da dugosilazni akcenat uvijek stoji na prefiksu *nâj-*: *nâjboljī*, *nâjbržī*, *nâjtanjī*, *nâjstarijī*. Ukoliko je osnovni pridjev višesložan, superlativ „obično ima dva akcentovana sloga“: *nâjpamètnijī*, *nâjradòsnijī*, *nâjveličanstvènijī*.

Autori *Srpske gramatike* R. Simić i J. Jovanović (2007: 85), iako posebno ne govore o akcentu superlativa, slijede pravilo M. Stevanovića. Pored superlativa s dugosilaznim akcentom na prefiksu *nâj-*, navode i primjere u kojima superlativni oblici imaju dva akcenta, na prefiksu i trećem slogu od kraja (kratkouzlazni): *nâjboljī*, *nâjgorī*, ali *nâjspòrijī*, *nâjstràšnijī*.

2. Akcenat pridjeva s kratkosilaznim akcentom

a. Akcenat jednosložnih pridjeva

Kratkosilazni akcenat u bosanskom jeziku imaju sljedeći jednosložni pridjevi: *čȉst*, *dùg*, *hȑđav* (i rjeđe *hȓđav*) *hròm*, *kljàst*, *kȓt*, *lòš*, *mȓk*, *nòv*, *plàh*,

prȁv, *prȍst*, *pȕn*, *rȁd*, *sȉt*, *slȁb*, *smȅđ*, *spȍr*, *stȁr*, *strȍg*, *škŕt*, *tȉh*, *trȏm*, *zdr̃av*, *vjëšt* itd.

M. Stevanović (1970: 269) smatra da ovi pridjevi čuvaju kratkosilazni akcenat u svim padežnim oblicima i svim rodovima oba vida. Izuzima samo pridjeve *stȁr*, *zȁo*, *zdrȁv* i *prȁv*, koji u oblicima određenog vida imaju dugosilazni akcenat i, normalno, dug vokal (*stârī*, *stârā*; *zlî*, *zlā*; *zdrâvī*, *zdrāvā*; *prâvī*, *prâvā*), ali i ističe da pridjevi *zdrȁv* i *prȁv*, kao i ostali pridjevi ovog akcenatskog tipa, čuvaju kratkosilazni akcenat u oblicima određenog vida (*zdrȁvī*, *prȁvī*). Međutim, u P60, čiji je jedan od autora M. Stevanović, nalazimo i drugačije akcente od onih koje nam isti ovaj autor nudi u svom univerzitetskom udžbeniku. Neki pridjevi neodređenog vida u zavisnim padežima imaju dubletne oblike (*čȉst*, ali u Gjd. *čȉsta* i *čìsta*; *hrȍm*, Gjd, *hrȍma* i *hròma*; *nȍv*, *nȍva* i *nòva*; *plȁh*, *plàha* i *plàha*; *pȕn*, *pȕna* i *pùna*; *slȁb*, slȁba i *slàba*; *smȅđ*, *smȅđa* i *smèđa*).

a) Ovakve dubletne oblike, s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom rijetko nalazimo u bosanskom jeziku. Takav je pridjev *nȍv*, Gjd. *nȍva* i *nòva*, ali, treba napomenuti, prednost se daje oblicima s kratkouzlaznim akcentom.

b) U bosanskom jeziku kratkosilazni akcenat čuvaju pridjevi: *hrȍm*, *kljȁst*, *kŕt*, *lȏš*, *plȁh*, *prȁv*, *prȍst*, *rȁd*, *slȁb*, *strȍm*, *strȍg*, *trȏm*. Autori *Rječnika bosanskog jezika* (RHPŠ) smatraju da pridjev *zdr̃av* čuva kratkosilazni akcenat u oba vida: neodređenom: *zdr̃av*, Gjd. *zdrȁva*; određenom: *zdr̃avī*, Gjd. *zdrȁvōg*(*a*). Mislimo da se, ipak, ovaj pridjev u oblicima neodređenog vid češće čuje s kratkouzlaznim akcentom u zavisnim padežnim oblicima:

Neodređeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zdrȁv	zdràva	zdràvo
G	zdràva	zdràvē	zdràva
D	zdràvu	zdràvōj	zdràvu
A	zdrȁv/zdràva	zdràvu	zdràvo
V	-	-	-
I	zdràvīm	zdràvō	zdràvīm
L	zdràvu	zdràvōj	zdràvu

Neodređeni vid:
Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zdràvi	zdràve	zdràva
G	zdràvīh	zdràvīh	zdràvīh
D	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)
A	zdràve	zdràve	zdràva
V	-	-	-
I	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)
L	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zdràvī	zdràvā	zdràvō
G	zdràvōg(a)	zdràvē	zdràvōg(a)
D	zdràvōm(e,u)	zdràvōj	zdràvōm(e,u)
A	zdràvī/ zdràvōg(a)	zdràvū	zdràvō
V	zdràvī	zdràv	zdràvō
I	zdràvīm	zdràvōm	zdràvīm
L	zdrà	zdràvōj	zdràvōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zdràvī	zdràvē	zdràvā
G	zdràvīh	zdràvīh	zdràvīh
D	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)
A	zdràvē	zdràvē	zdràvā
V	zdràvī	zdràvē	zdràvā
I	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)
L	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)	zdràvīm(a)

Kratkouzlazni akcenat u Njd. neodređenog vida u s. i ž. rodu imaju još neki pridjevi (*dùg*, ali *dùga*, *dùgo*).

c) U bosanskom jeziku, inače, pridjevi s kratkosilaznim akcentom u Njd. u pojedinim padežnim oblicima neodređenog vida, najčešće mijenjaju kratkosilazni akcenat u kratkouzlazni (*čȉst*, ali u Gjd. *čìsta*; *dȕg*, Gjd. *dùga*; *mȓk*, *mȑka*; *pȕn*, *pùna*; *sȉt*, *sìta*; *smèđ*, *smèđa*; *škȓt*, *škȑta*; *tȉh*, *tìha*; *vjȅšt*, *vjèšta*).

d) Neki pridjevi m.r. u Njd. određenog vida mogu imati kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat (*mȓk*, ali *mȓkī* i *mȑkī*), a rijetki samo dugosilazni (*stârī*)

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 184-187), za razliku od bosanskog i srpskog jezika, najveći broj ovih pridjeva ima dubletne oblike u svim padežima neodređenog i određenog vida, osim u Njd. neodređenog vida za m. r.: *čȉst*/*čȉstī*; *lȍš*/*lȍšī*; *zdȓav*/*zdȓavī*. Dakle, Gjd. m.r. *zdȓava* i *zdràva* /n. v./ i *zdȓavōg*/*a*/ i *zdràvōg*/*a*/ /o. v./; Djd. *zdȓavu* i *zdràvu* /n. v./ i *zdȓavōm*/*u*,*e*/ i *zdràvōm*/*u*,*e*/; Ijd. *zdȓavīm* i *zdràvīm*; Nmn. *zdȓavi* i *zdràvi* /n. v./ i *zdȓavī* i *zdràvī* /o. v./). Isto je i za ž. i s.r., s tim da se u ž. i s.r. dubletni oblici upotrebljavaju i u Njd. n. v.: *čȉsta*, *čȉsto* i *čìsta*, *čìsto*; *lȍša*, *lȍše* i *lòša*, *lòše*; *zdȓava*, *zdȓavo* i *zdràvā*, *zdràvō*. Jedan broj pridjeva čuva kratkosilazni akcenat u svim rodovima i svim padežnim oblicima oba vida (*smȅđ*). Pridjev *stȁr* zadržava ovaj akcenat u svim padežnim oblicima neodređenog vida, a u određenom vidu ima dugosilazni akcenat (*stârī*), kao u bosanskom i srpskom jeziku.

Vukušić i dr. (u *Naglasku* 2007: 136) tvrde da jednosložni pridjevi s kratkosilaznim akcentom u m. r. (*čȉst*, *dȕg*, *hrȍm*, *kljȁst*, *lȍš*, *nȏv*, *prȁv*, *prȍs*t, *pȕn*, *rȁd*, *sȉt*, *slȁb*, *spȍr*, *stȁr*, *stȓm*, *strȏg*, *trȏm*, *vjȅšt* i dr.) mijenjaju taj akcenat u kratkouzlazni u oblicima za ž. i s.r. „U njih uvijek prema kratkosilaznom u nominativu muškog roda stoji kratkouzlazni u ostala dva roda“. (102) To znači da ne dopuštaju dubletne oblike. Nešto niže (137) nalazimo drugačiju tvrdnju, tj., da se srednji rod koleba „između preinačenog i nepreinačenog naglaska: *zdràvo* i *zdȓavo*“. Ali se izričito kaže da u određenom obliku imaju kratkosilazni akcenat (*zdȓavī*, *zdȓavā*, *zdȓavō*; *zdȓavī*, *zdȓavē*, *zdȓavā*).

Možemo zaključiti da u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku postoje određene razlike u akcentu jednosložnih pridjeva s kratkosilaznim akcentom.

Sada ćemo vidjeti kako stoje stvari s dvosložnim i višesložnim pridjevima s kratkosilaznim akcentom na prvom slogu riječi.

b. Dvosložni i višesložni pridjevi s kratkosilaznim akcentom

Kao što je već više puta isticano, dvosložne i višesložne riječi, u standardnon jeziku, bar dosad, mogle su imati kratkosilazni akcenat samo na prvom slogu. Ovaj akcenat u bosanskom jeziku imaju pridjevi: *ȁljkav*, *bȉstar*, *čȅmēran*, kojemu se daje prednost, (i *čèmēran*), *čȕdan*, *čȕnast*, *čȕdnovāt* (ali rjeđe i *čudnòvat*), *brȁšnav* (*brȁšnjav*), *bȕblast*, *bùcmast*, *dȍbar*, *drȁven*, *dȕševān*, *hȁlogēnī*, *ȉluzōran*, *ȉmagināran*, *ȉndikatīvan*, *ȉnformatīvan*, *jȁsan*

(i, rjeđe, *jàsan*), *kȁbast*, *kȁljav*, *kȁmen* (*kȁmenī*), *kȁraktēran* i (*karàkteran*), *kȁšast*, *kȉčast*, *klȉmav*, *klȉnast*, *klȕpčast*, *kȍckast*, *lȅgitiman*, *lȕkav*, *mȁgistrālan*, *mȁhmūran*, *mȁliciōzan*, *mȁljav*, *mȁslinast* (i, rjeđe, *màslinast*), *mȁterijālan*, *mȅđusoban* (i, rjeđe, *međùsoban*), *međuvȉličnī* (i, rjeđe, *međùviličnī*), *mȅhak*, *mȅhkoćūtan*, *mȅkāhan*; *mȅritōran*, *mȉsteriōzan*, *mȉzeran*, *mjȅrodāvan*, *mlȉtav*, *mȍnotōn*, *nàdmoćan*, *nàglūh*, *nàočit* (i, rjeđe, *nàočit*), *nȁpēt*, *ȍbavezan*, *ȍdvāžan*, *pȁrcijālan*, *pčȅlārskī* (i, rjeđe, *pčèlārskī*), *pȍtreban*, *prȅskūp*, *prȅsladak*, *prȅslān*, *prȉjatan*, *prȉznāt*, *razbȁcān*, *rȕžičast* (i, rjeđe, *rùžičast*), *sȁblāstan*, *sȅlektīvan*, *sȕvīšan* (i, rjeđe, *sùvišan*), *tȁtīn* (i, rjeđe, *tàtin*), *tȍpao*, *trànzitīvan*, *ȕmīlan*, *ȕmobōlan*, *ȕmōran*, *vȁljkast*, *vȅdar*, *vȅlegradskī* (i, rjeđe, *vèlegradskī*), *vȅlik* (i, rjeđe, *vèlik*), *vȅseo*, *zȁgonētan*, *zȁkopčān*, *zȁmāman* (i, rjeđe, *zámaman*), *žȁlostan*, *žȅnskast*, *žȉtorodan* (i, rjeđe, *žitòrodan*), *žmȉrav*.

U pojedinim slučajevima u bosanskom jeziku se daje prednost oblicima s kratkouzlaznim akcentom, ali se dopuštaju i likovi s kratkosilaznim (*lìsnat* / *lȉsnat*/, *màmīn*/*mȁmīn*, *màmin* /RHPŠ/).

U *Rječniku srpskog jezika* (2007) kao ravnopravni navedeni su *lȉsnat* i *lìsnat* (u P60 samo *lìsnat*).

U bosanskom (RHPŠ) i srpskom jeziku (RSJ /2007/) pridjev *velik* može imati kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat (*vèlik*/*vèlik*), s tim što se u bosanskom jeziku daje prednost obliku s kratkosilaznim akcentom, a u srpskom su oba ravnopravna. Kao ravnopravne likove navode ih autori drugog bosanskog rječnika (IR). Pridjev *velik* u hrvatskom jeziku može imati samo kratkouzlazni akcenat (v. Vukušić i dr. 629: 2007; Silić - Babić 2005: 136).

a) Inače, jedan broj pridjeva s kratkosilaznim akcenat čuva isti akcenat u svim oblicima i svim rodovima oba vida, kao: *ȁljkav*, *čȕdan*, *čȕnast*, *brȁšnav* (*brȁšnjav*), *bȕblast*, *bȕcmast*, *drȁven*, *dȕševān*, *ȉluzōran*, *ȉndikatīvan*, *kȁbast*, *kȁljav*, *kȁraktēran*, *kȁšast*, *kȉčast*, *klȉmav*, *klȉnast*, *klȕpčast*, *kȍckast*, *lȅgitiman*, *lȕkav*, *mȁgistrālan*, *mȁhmūran*, *mȁliciōzan*, *mȁljav*, *mȁterijālan*, *mȅhkoćūtan*, *mȅkāhan*, *mȅritōran*, *mȉsteriōzan*, *mȉzeran*, *mjȅrodāvan*, *mlȉtav*, *mȍnotōn*, *nȁdmoćan*, *nȁglūh*, *nȁpēt*, *ȍbavezan*, *ȍdvāžan*, *pȁrcijālan*, *pȍtreban*, *prȅskūp*, *prȅsladak*, *prȅslān*, *prȉznāt*, *rȁzbacan*, *sȁblāstan*, *sȅlektīvn*, *trànzitīvan*, *ȕmīlan*, *ȕmobōan*, *ȕmōran*, *vȁljkast*, *vȅdar*, *vȅseo*, *zȁgonētan*, *zȁkopčān*, *žȁlostan*, *žȅnskast*, *žitòrodan*, *žmȉrav*.

Promijenit ćemo pridjev *vȅseo*:

Neodređeni vid:
Jednina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	vȅseo	vȅsela	vȅselo
G	vȅsela	vȅselē	vȅsela
D	vȅselu	vȅselōj	vȅselu
A	vȅseo/vȅsela	vȅselu	vȅselo
V	-	-	-
I	vȅselīm	vȅselōm	vȅselīm
L	vȅselu	vȅselōj	vȅselu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	vȅseli	vȅsele	vȅsela
G	vȅselīh	vȅselīh	vȅselīh
D	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)
A	vȅsele	vȅsele	vȅsela
V	-	-	-
I	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)
L	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)

Određeni vid:
jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	vȅselī	vȅselā	vȅselō
G	vȅselōg(a)	vȅselē	vȅselōg(a)
D	vȅselōm(e,u)	vȅselōj	vȅselōm(e,u)
A	vȅselī/vȅselōg(a)	vȅselū	vȅselō
V	vȅselī	vȅselā	vȅselō
I	vȅselīm	vȅselōm	vȅselīm
L	vȅselōm(e,u)	vȅselōj	vȅselōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	vȅselī	vȅselē	vȅselā
G	vȅselīh	vȅselīh	vȅselīh
D	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)
A	vȅsellē	vȅsellē	vȅsellā
V	vȅselī	vȅselē	vȅselā
I	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)
L	vȅselīm(a)	vȅselīm(a)	vȅselīm(a

b) Drugi pridjevi, u Njd. ž. i s.r., kao i u zavisnim padežnim oblicima neodređenog vida, mijenjaju kratkosilazni akcenat u kratkouzlazni, naprimjer *bȉstar*, Gjd. *bìstra*; *dȍbar*, Gjd. *dòbra*; *tȏpao*, Gjd. *tòpla* itd. U oblicima određenog vida ostaje kratkosilazni akcenat.

U hrvatskom jeziku nalazimo različite preporuke za akcenat istih pridjeva. Tako, u jednoj gramatici (Babić i dr. 1991: 641) pridjev *tȏpao* zadržava kratkosilazni akcenat u svim padežnim oblicima oba vida, a u *Naglasku* (Vukušić i dr. 200: 137) kažu da ovaj pridjev (i brojni drugi) mijenja kratkosilazni akcenat u kratkouzlazni u svim oblicima neodređenog vida (osim Njd. m.r.).

Promijenit ćemo pridjev *dȍbar*.

Neodređeni vid:

Jednina

b)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	dȍbar	dòbra	dȍbaro
G	dòbra	dòbrē	dòbra
D	dòbru	dòbrōj	dòbru
A	dȍbar/dòbra	dòbru	dȍbaro
V	-	-	-
I	dòbrīm	dòbrōm	dòbrīm
L	dòbru	dòbrōj	dòbru

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	dòbri	dòbre	dòbra
G	dòbrīh	dòbrīh	dòbrīh
D	dòbrīm(a)	dòbrīm(a)	dòbrīm(a)
A	dòbre	dòbre	dòbra
V	-	-	-
I	dòbrīm(a)	dòbrīm(a)	dòbrīm(a)
L	dòbrīm(a)	dòbrīm(a	dòbrīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	dȍbarī	dȍbrā	dȍbarō
G	dȍbarōg(a)	dȍbrē	dȍbarōg(a)
D	dȍbarōm(e,u)	dȍbrōj	dȍbarōm(e, u)
A	dȍbarī/dȍbarōg(a)	dȍbrū	dȍbarō
V	dȍbarī	dȍbrā	dȍbarī
I	dȍbarīm	dȍbrōm	dȍbarīm
L	dȍbarōm(e,u)	dȍbrōj	dȍbarōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	dȍbarī	dȍbarē	dȍbarā
G	dȍbarīh	dȍbarīh	dȍbarīh
D	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)
A	dȍbarē	dȍbarē	dȍbarā
V	dȍbarī	dȍbarī	dȍbarī
I	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)
L	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)	dȍbarīm(a)

c) Ima pridjeva koji mijenjaju kratkosilazni akcenat u kratkouzlazni u zavisnim padežnim oblicima neodređenog i određenog vida. Takav je pridjev *mȅhak* (Gjd. *mèhka* /n. v./; *mèhkī*, *mèhkōg*/*a* /o. v./). Nekima se daje prednost s ovim akcentom, ali se dopšta i oblik s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu (*čèmēran* i, rjeđe, *čȅmēran*; *jàsan* i, rjeđe, *jȁsan*; *màslinast* i, rjeđe, *mȁslinast*; *mèđusoban* i, rjeđe, *međùsoban*; *nàočit* i, rjeđe, *nȁočit*;

pčèlārskī i, rjeđe, *pčèlārskī*; *rȕžičast* i, rjeđe, *rùžičast*; *sȕvīšan* i, rjeđe, *sùvišan*; *vȅlegradskī* (i, rjeđe, *vèlegradskī*) *vȅlegradskī* i, rjeđe, *vèlegradskī*) ili unutrašnjem (*čȕdnovāt* i, rjeđe, *čudnòvat*: *međuvȉličnī* i, rjeđe, *međùviličnī*).

d) Izuzetno je malo pridjeva koji u bosanskom jeziku mogu imati pored uobičajenog kratkosilaznog akcenta i dugouzlazni akcent na prvom slogu, kao *zȁmāman* i, rjeđe, *zámaman*; *žȁnrovskī* i, rjeđe, *žánrovskī.*

Ima i pridjeva koji se čršće upotrebljavaju s postakcenatskom dužinom, rjeđe bez nje: *tȁtīn* (i, rjeđe, *tàtin*).

e) Već smo naveli nekoliko pridjeva određenog vida s kratkosilaznim akcentom. Ovdje ćemo dodati još nekoliko primjera pridjeva koji imaju samo oblike određenog vida i spomenuti akcenat: *dȕplī*, *cvjȅtnī*, *đȁvoljī*, *krȁvljī*, *ljȅtnī*, *mȁčijī*, *mȉšijī*, *mjȅsečnī*, *pȁsijī*, *prȅdnjī*, *ptȉćijī*, *rȉbljī*, *srȅdnjī*, *stȏčnī*, *zȁdnjī*, *žȁbljī*.

Ovdje bilježimo i neke razlike. U hrvatskom jeziku nalazimo drugačije akcente nekih od ovih pridjeva. Tako pridjev *cvjetni* u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 365) ima kratkouzlazni akcenat (*cvjètnī*), a u *Naglasku* (Vukušić 2007: 103) kratkosilazni i kratkouzlazni (*cvjȅtnī* i *cvjètnī*, isto i *đȁvoljī* i *đàvoljī*).

Zapazili smo da jedan broj riječi općenito, posebno pridjava, ima drugačiji akcenat od onog navedenog u P60. Tako je u P60 s kratkosilaznim akcenat naveden pridjev *jȕtārnjī*. U bosanskom jeziku prednost se daje obliku s kratkouzlaznim akcentom (*jùtārnjī* /*jȕtārnjī*/), u RSJ (2010) stoji samo lik s kratkouzlaznim akcentom (*jùtārnjī*).

Pridjev *janjećī* u bosanskom i srpskom jeziku (RSJ /2007/) može imati samo kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (*jànjećī*), mada se u srpskom standardnom smatra oblik *jàgnjećī*; u hrvatskom, kako nalazimo u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 103), može imati kratkosilazni (*jȁnjećī*) i kratkouzlazni akcenat na unutrašnjem slogu (*janjèćī*).

U bosanskom jeziku pridjev *južni* može imati kratkosilazni i dugosilazni akcenat, pored: *jȕžnī* i (*jûžnī*). Liku s kratkosilaznim akcentom se daje prednost (RHPŠ).

U hrvatskom i srpskom jeziku ima samo kratkosilazni akcenat*: jȕžnī* (v. Barić i dr. 1997: 180; RSJ 2007). Tako ga je akcentirao M. Stevanović (1970: 250) i P60.

U bosanskom jeziku (RHPŠ) pridjev *noćni* ima samo kratkouzlazni akcenat (*nòćnī*). U hrvatskom jeziku nalazimo različita rješenja. *Hrvatska*

gramatika (Barić i dr. 1997: 180) navodi oblik sa kratkosilaznim akcentom (*nȍćnī*), a Vukušić i dr. (2007: 103) s kratkosilaznim i kratkouzlaznim (*nȏćnī* i *nòćnī*). Oba lika nalazimo u RSJ (2007), kao i u *Rječniku* MS i MH, za razliku od P60 u kojem stoji samo oblik s kratkosilaznim akcentom.

Pridjevu *očni* s kratkosilaznim akcentom (*ȍčnī*) u bosanskom jeziku (RHPŠ) daje se prednost u odnosu na oblik s kratkouzlaznim akcentom (*òčnī*). U hrvatskom i srpskom oba su oblika ravnopravna (Vukušić i dr. 2007, 103; RSJ /2007/). Ostavljno je onako kako je bilo u P60.

U bosanskom jeziku (RHPŠ) pridjev *zapadni* ima samo dugosilazni akcenat (*zâpadnī*). P60 ovaj pridjev navodi s dugouzlaznim i kratkosilaznim akcentom (*západnī* i *zȁpadnī*), RSJ (2007) s dugosilaznim i kratkosilaznim, ali s dvije dužine (*zâpadnī* i *zȁpādnī*). U hrvatskom nalazimo tri različita akcenta: dugouzlazni, kratkouzlazni i dugosilazni: *západnī*, *zàpadnī* i *zâpadnī* (v. Vukušić i dr. 2007: 116).

3. Pridjevi s dugouzlaznim akcentom

Dugouzlazni akcenat mogu imati samo dvosložni i višesložni pridjevi, a može stajati na prvom ili bilo kojem drugom slogu višesložnih pridjeva, osim na posljednjem. Najprije ćemo govoriti o dvosložnim pridjevima s dugouzlaznim akcentom na prvom slogu.

a. Dugouzlazni akcenat na prvom slogu dvosložnih pridjeva

Dugouzlani akcenat na prvom slogu u bosanskom jeziku imaju sljedeći dvosložni pridjevi: *bábīn* (Gjd. *bábina*), *bábov*, *búdan* (Gjd. *búdna*; o. v. *bûdnī*, Gjd. *bûdnōg*/*a*/), *dúžan* (Gjd. *dúžana*; o. v. *dûžnī*), *gládan* (Gjd. *gládna*; o. v. *glâdnī*, *glâdnōg*/*a*/), *górak* (i g*ȍrak*), (Gjd. *górka*; o. v. *gôrkī*, *gôrkōg*/*a*/), *góspin*, *hásul*, *hládan* (Gjd. *hládna*; o. v. *hlâdnī*, *hlâdnōg*/*a*/), *hrábr* (Gjd. *hrábra*; o. v. *hrâbrī*, *hrâbrōg*/*a*/), *jálan* (Gjd. *jálna*; o. v. *jâlnī*), *krúpan* (Gjd. *krúpna*; o. v. *krûpnī*, Gjd. *krûpnōg*/*a*/), *rávan* (Gjd. *rávna*; o. v. *râvnī*, Gjd. *râvnōg*/*a*/), *strášan* (Gjd. *strášna*; o. v. *strâšnī*, Gjd. *strâšnōg*/*a*/), *tmúran* (Gjd. *tmúrna*; o. v *tmûrnī*), *trúdan* (i, rjeđe, *trûdan*; Gjd. *trúdna*; o. v. *trûdnī*, Gjd. *trûdnōg*/*a*/), *túžan* (Gjd. *túžna*; o. v. *tûžnī*, Gjd. *tûžnōg*/*a*/), *vrátnī* (koji se odnosi na *vrata*), *žédan* (Gjd. *žédna*; o. v. *žêdnī*, Gjd. *žêdōg*/*a*/), itd. Najprije treba reći da ima razlika u bosanskom, hrvatskom i srpskom i jeziku.

Uočili smo određene izmjene akcenta u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku u odnosu na akcente koji stoje u P60 (i u knjizi J. Matešića, *Der wortakzent in der serbokroatishen schriftsprache*, /1970/). Tako u P6o i Matešićevoj knjizi (1970: 343) pridjev *židak* ima dugouzlazni akcenat u n. v. (*žídak*, Gjd. *žítka*), a u o. v. dugosilazni (*žîtkī*). Međutim, u bosanskom jeziku (RHPŠ) ima kratkosilazni akcenat u n. v. (*žȉdak*, u Gjd. se mijenja u kratkouzlazni *žìtka*), a u o. v. kratkouzlazni (*žìtkī*, Gjd. *žìtkōg*/*a*/). Kratkosilazni akcenat nalazimo i u hrvatskom (Barić i dr. 1997 182, Vukušić i dr. 2007: 138), i kod nekih autora gramatika srpskog jezika (Simić - Jovanović, 2007: 84). Već smo rekli, našli smo i brojne razlike. Govorit ćemo samo o nekim.

Pridjev *kratak* u P60 obilježen je s kugouzlaznim i kratkosilaznim akcentom u n. v. (*krátak* i *krȁtak*), a u o. v. s dugosilaznim i kratkosilaznim (*krâtkī*, *krȁtkī*). J. Matešić (1970: 165) za n. v. navodi iste akcente, ali za o. v. navodi dugosilazni, kao i P60, i kratkouzlazni (*krâtkī* i *krȁtkī* /174/). U bosanskom jeziku ovaj pridjev ima kratkouzlazni akcenat u svim padežnim oblicima oba vida (n. v. *krȁtak*, Gjd. *krȁtka*; o. v. *krȁtkī*, Gjd. *krȁtkōg*/*a*/).

U hrvatskom nalazimo različita rješenja. U *Naglasaku* (Vukušić i dr. 2007: 139) u n. v. stoji dugouzlazni i dugosilazni (*krátak* i *krâtak*), a u o. v. dugosilazni i kratkouzlazni (*krâtkī* i *krȁtkī*). U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 182) nalazimo samo oblik za n. v. s kratkouzlaznim akcentom (*krȁtak*). U *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić - Pranjković 2005: 134) naveden je samo n. v. s dugouzlaznim akcentom (*krátak*). M. Stevanović (1970: 270), također, navodi ovaj pridjev u n. v. za m.r. s dugouzlaznim akcentom, i kaže da se u o. v. akcenat mijenja u dugosilazni (*krátak*, ali o. v. *krâtkī*). Međutim, R Simić i J. Jovanović (2007: 85) navode samo oblik n. v. za m. r. i to s drugačijim akcentom, kratkosilaznim (*krȁtak*).

Pridjev *mrtav* u bosanskom jeziku (RHPŠ) ima dugouzlazni i kratkouzlazni akcenat (*mŕtav* i *mȓtav*). U o. v. akcenat se mijenja u dugosilazni (*mrȋtvī*).

U hrvatskom jeziku, prema onome što nalazimo u *Naglasaku* (Vukušić i dr. 2007: 399), ovaj pridjev može imati samo kratkouzlazni akcenat u svim oblicima oba vida (*mȓtav*).

U srpskom jeziku RSJ (2007) u n. v. ima kratkouzlazni (*mȓtav*), a u o. v. dugosilazni i kratkouzlazni (*mrȋtvī*, *mȓtvī*). Međutim, Stanojčić i dr. (1989: 87) akcentiraju ga samo s kratkosilaznim akcentom (*mȑtav*). M. Stevanović (1970: 256) spomenuti pridjev navodio samo s kratkouzlaznim akcentom (*mȓtav*).

Opće je pravilo da dvosložni pridjevi s dugouzlaznim akcentom u n. v. mijenjaju taj akcenat u oblicima o. v. u dugosilazni (primjere smo gore već naveli), a on ostaje nepromijenjen u svim rodovima i svim padežnim oblicima. Međutim, ovo uobičajeno pravilo narušavaju autori *Rječnik bosanskog jezika* (RHPŠ) pa, npr, pridjev *mástan* (Gjd. *másna*; o. v. *mâsnī*) u Gjd. navode s dugouzlaznim akcentom (*másnōg*/*a*/).

Promijenit ćemo ovaj pridjev zato što mislimo da se ne razlikuje od ostalih pridjeva ove skupine, ne uzimajući u obzir preporuke autora bosanskog rječnika. Vjerujemo da je posrijedi previd.

Neodređeni vid:

Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	mástan	másna	másno
G	másna	másnē	másna
D	másnu	másnōj	másnu
A	mástan/másna	másnu	másno
V	-	-	-
I	másnīm	másnōm	másnīm
L	másnu	másnōj	másnu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	másni	másne	másna
G	másnīh	másnīh	másnīh
D	másnīm(a)	másnīm(a)	másnīm(a)
A	másne	másne	másna
V	-	-	-
I	másnīm(a)	másnīm(a)	másnīm(a)
L	másnīm(a)	másnīm(a)	másnīm(a)

Određeni vid
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	mâsnī	mâsnā	mâsnō
G	mâsnōg(a)	mâsnē	mâsnōg(a)
D	mâsnōm(e,u)	mâsnōj	mâsnōm(e,u)
A	mâsnī/mâsnōg(a)	mâsnū	mâsnī/mâsnōg(a)
V	mâsnī	mâsnā	mâsnō
I	mâsnīm	mâsnōm	mâsnīm
L	mâsnōm(e,u)	mâsnōj	mâsnōm(e,u)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	mâsnī	mâsnē	mâsnā
G	mâsnīh	mâsnīh	mâsnīh
D	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)
A	mâsnē	mâsnē	mâsnā
V	mâsnī	mâsnē	mâsnā
I	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)
L	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)	mâsnīm(a)

U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007) na 116. stranici se kaže da određen broj pridjeva čuva dugouzlazni akcenat u svim padežnim oblicima sva tri roda i oba vida. Tu navode, pored višesložnih, i dvosložne pridjeve: *bákin*, *blážen*, *stríčev* i dr. Nepromijenjen akcenat nalazimo i u *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 194) za pridjev *blážen*.

U bosanskom jeziku, kako stoji u RHPŠ, ovaj se pridjev češće upotrebljava s dugosilaznim akcentom (*blâžen*), a rjeđe s dugouzlaznim (*blážen*).

b. Dugouzlazni akcenat na prvom slogu višesložnih pridjeva

Ovaj akcenat u bosanskom jeziku imaju sljedeći višesložni pridjevi: *bádemov*, *bánovićkī*, *bánovīnskī*, *bárutnī*, *béjrutskī*, *bólničārev*, *bólničārkin*, *dósljedan*, *džámījskī*, *ékavskī*, *glágolskī*, *húmusnī*, *íkavskī*, *kátilskī*, *mínulī*, *náčēlničkī*, *nápastan*, *násljedničkī*, *péderskī*, *préthodan*, *príbōjskī*, *rázbōjničkī*, *vášarskī*, *zágrebačkī*, *zágrobnī*, *zánosan*, *záručničkī*, *záseban*, *záslužan*, *zlíkovačkī* itd.

a) Ovi pridjevi u svim svojim oblicima čuvaju isti akcenat. Pokazat ćemoto na jednom primjeru.

Neodređeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zánosan	zánosna	zánosno
G	zánosana	zánosnē	zánosana
D	zánosanu	zánosnōj	zánosanu
A	zánosan/zánosana	zánosnu	zánosno
V	-	-	-
I	zánosnīm	zánosnōm	zánosnīm
L	zánosanu	zánosnōj	zánosanu

Množina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zánosani	zánosane	z ánosana
G	zánosnīh	zánosnīh	zánosnīh
D	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)
A	zánosanē	zánosane	zánosana
V	-	-	-
I	ánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)
L	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)

Određeni vid:
Jednina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zánosnī	zánosnā	zánosnō
G	zánosnōg(a)	zánosnē	zánosnōg(a)
D	zánosnōm(e,u)	zánosnōj	zánosnōm(e,u)
A	zánosnī/zánosnōg(a)	zánosnū	zánosnō
V	zánosnī	zánosnā	zánosnō
I	zánosnīm	zánosnōm	zánosnīm
L	zánosnōm(e,u)	zánosnōj	zánosnōm(e,u)

Množina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zánosnī	zánosnē	zánosnā
G	zánosnīh	zánosnīh	zánosnīh
D	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)
A	zánosnē	zánosnē	zánosnā
V	zánosnī	zánosnē	zánosnā
I	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)
L	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)	zánosnīm(a)

b) U bosanskom jeziku se neki pridjevi upotrebljavaju i kao dubleti, s dugouzlaznim i kratkosilaznim akcentom (*ávetan* i *àvētan*), s tim što je oblik s dugouzlaznim akcentom češći; a neki s jednom ili s dvije postakcenatske dužine (*frízerskī* i *frízērskī*, *náslovnī* i *náslōvnī*, *rázlikovnī* i *rázlikōvnī*); pridjevi s dvije postakcenatske dužine su rjeđi (v. RHPŠ).

Pridjev *imućan* u bosanskom jeziku, kako stoji u rječnicima bosanskoga jezika (RHPŠ, IJ, JR), može imati samo kratkosilazni akcenat na prvom slogu u oba vida: *ìmūćan*/*ìmūćnī*. Međutim, u hrvatskom jeziku, kako je navedeno u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 102), ima kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (*ìmūćan*). U svim se oblicima čuva akcenat neodređenog vida, a "razliku između njega i određenog oblika čuva kvantiteta u ženskom i srednjem rodu i nastavak -*ī* u muškom rodu."

U RSJ (2007) nalazimo samo oblik za neodređeni vid, isti kao u bosnskom jezilu i P60, s kratkosilaznim akcentom (*ìmūćan*) M. Stevanović u svom udžbeniku (1970: 271) navodi oba vida ovoga pridjeva i to s različitim akcentima: u n. v. s dugouzlaznim na unutrašnjem slogu (*imúćan*...), u o. v. s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu (*ìmūćnī*...).

c. Pridjevi s dugouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu

Dugouzlazni akcenat na unutrašnjem slogu imaju sljedeći pridjevi: *apelácījskī*, *aplikácījskī*, *arábījskī*, *asimilácījskī*, *avétinjast*, *beráčev*, *bespríjékōran*, *besprímjeran*, *bijésan* (Gjd. *bijésana*; o. v. *bȉjesnī*, Gjd. *bȉjesnōg*/*a*/), *blagonáklon*, *brakorázvodnī*, *dobronámjeran*, *evolúcījskī*, *junákov*, *nenárodnī*, *neodgovárajūćī*, *neprijélazan*, *nepríličan* (i *nèpriličan*), *neprírodan* (i *nèprirodan*), *neprólazan* (i nèprolāzan), *popódnevnī*, *rotácījskī*, *svenárodnī*, *svijétao* (Gjd. *svijétla*; o. v. *svȉjetlī*, Gjd. *svȉjetlōg*/*a*/), *zemljopósjedničkī* i dr.

a) Dugouzlazni akcenat, kako se vidi iz primjera, može stajati na bilo kojem unutrašnjem slogu.

b) Vidimo i to da neki pridjevi u bosanskom jeziku (kao *neprirodan* i *neprolazan*) imaju dubletne oblike. Tako je i u srpskom RSJ (2007), s tim što na prvom mjestu stoji *neprirodan* s dugouzlaznim akcentom, na drugom s kratkosilaznim (*neprírodan* i *nèprirodan*), a *neprolazan* s kratkosilaznim na prvom, dugouzlazni na drgom *(nèprolāzan* i *neprólazan*). U P60 samo s dugouzlaznim naveden je pridjev *neprírodan*, a s dugouzlaznim i kratkouzlaznim *neprólazan* i *nepròlazan*, također na drugom slogu. U hrvatskom jeziku (Vukušić i dr. 2007: 118) pridjev *neprirodan* je naveden samo s dugouzlaznim akcentom (*neprírodan*), a *neprolazan* samo s kratkouzlaznim akcentom na drugom slogu (*nepròlazan* /422/).

Najveći broj ovih pridjeva čuva isti akcenat, i na istom slogu, u svim oblicima, što je inače karakteristično za višeslošne pridjeve.

c) Pridjevi s nepostojanim *a* mijenjaju dugouzlazni akcenat u oblicima o. v. u kratkosilazni (*bijésan*, ali *bȉjesnī*; *svijétao*, ali *svȉjetlī*, i taj akcenat zadržavaju u ostalim padežnim oblicima /Gjd. *bȉjesnōg*/*a*/; svȉjetlōg/a/).

Pridjev *bijesan* u bosanskom jeziku se različito akcentira u n. v.: Jahić (JR) s kratkouzlaznim akcentom (*bijèsan*), a Halilović i dr. (RHPŠ) s dugouzlaznim (*bijésan*). Mislimo da je za bosanski jezik primjereniji lik koji navodi Jahić (*bijèsan*).

U hrvatskom jeziku (Vukušić i dr. 2007: 129) u n. v. također stoji dugouzlazni akcenat na drugom slogu (*bijésan*). U srpskom RSJ (2007) te P60 i J, Matešića (1970: 171, 192/) naveden je kratkouzlazni (*bijèsan*).

U bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kako stoji u RHPŠ, *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 211) i RSJ (2007) prisvojni pridjev *Adamov* ima samo kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (*Àdamov*). M. Stevanović (1970: 271) navodi samo oblik s dugouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu (*Adámov*).

Također, M. Stevanović, na istom mjestu, navodi prisvojni pridjev *sinóvljev*, s dugouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu. RSJ (2007) ne bilježi ovaj pridjev. U bosanskom jeziku može imati različite silazne akcente na prvom slogu (*sȉnovlji* i *sînovlji*). Prednost se daje obliku s kratkosilaznim akcentom (RHPŠ). J. Matešić (1970: 187) ovaj pridjev navodi s kratkouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu (*sinòvljev*).

Pridjevi *polumračan*, *poluprazan* u bosanskom (RHPŠ) se akcentiraju samo s kratkosilaznim akcentom na prvom slogu (*pȍlumrāčan*, *pȍluprāzan*), kao i u P60.

U hrvatskom jeziku pored istog ovakvog oblika upotrebljavaju se i dubletni oblici s dugouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu (*polumráčan*, *poluprázan* /Vukušić i dr. 2007: 118/). Ovim se oblicima čak daje prednost.

U hrvatskom jeziku pridjev *televizijski* može imati samo dugouzlazni akcenat na unutrašnjem slogu (*televízijskī* /Vukušić i dr. 2007: 118/), u bosanskom, prema jednom rječniku (RHPŠ), kratkouzlazni ili dugosilazni na unutrašnjem slogu (*televìzījskī* i *televîzijskī*); prema drugom (IR), kratkouzlazni i dugouzlazni, ali s dvije postakcenatske dužine, a ne s jednom kao u hrvatskom jeziku (*televìzījskī* i *televízījskī*). U srpskom (SRJ /2007/) se preporučuje s kratkouzlaznim na unutrašnjem slogu, kao što je i u P60, (*televìzījskī*).

Razlike nalazimo u bosanskom i hrvatskom jeziku kada se radi o istom akcentu ali ne i o istom broju postakcenatskih dužina. Tako pridjev *evolúcījskī* u bosanskom jeziku ima dvije dužine (RHPŠ) a u hrvatskom jednu (*evolúcijskī* /Vukušić i dr. 2007: 118/).

4. Dvosložni pridjevi s kratkouzlaznim akcentom

a. Kratkouzlazni akcenat u bosanskom jeziku, normalno, na prvom slogu, imaju sljedeći pridjevi: *bèsan* (koji je bez sna), *bèscjen*, *bèzrep*, *bèzrog*, *bèzub*, *bògat*, *bòrben* (i *bȍrben*), *bràdat*, *bràtskī*, *brȁdskī* (i *brȁdskī*), *crven* (Gjd. *crvèna*; o. v. *crvenī*), *čèstit*, *čùven*, *dàlek* (Gjd. *dalèka*; o. v. *dàlekī*, Gjd. *dàlekōg*/*a*/), *dòkon*, *dùbok* (Gjd. *dubòka*; o. v. *dùbokī*, Gjd. *dùbokōg*/a/), *gàdljiv*, *glàvat*, *glàvnī*, *gòlem* (Gjd. *golèma*; o. v. *gòlemī*, *gòlemōg*/*a*/), *gòtov*, *gràbljiv*, *grlat*, *ìskon* (i *ȉskon*; Gjd. *ìskona*; Gmn. *ȉskōnā*), *jèstiv*, *krcat* (i *krȃcat*), *lìsnī* (i *lîsnī*), *lìsnat* (i *lîsnat*), *ljùdskī*, *òkat*, *òčit*, *pìjan*, *pìtom*, *pòšten* (Gjd. *poštèna*; o. v. *pòštenī*, Gjd. *pòštenōg*/*a*/), *rùmen* (Gjd. *rumèna*; o. v. *rùmenī*, Gjd. *rùmenōg*/*a*/), *stàsit*, *stràšiv* (*stràšljiv*), *sùnčan*, *sùnītskī*, *svèstran*, *škàkljiv*, *škòdljiv*, *škòlskī*, *švèdskī* (i *švȅdskī*), *tòpljiv*, *tùrskī*, *zbìjen*, *zèlen* (Gjd. *zelèna*; o. v. *zèlenī*, Gjd. *zèlenōg*/*a*/), *zèmljan*, *zèničkī*, *zlàćan*, *zlòčest*, *zlùrad*, *žìvčan* i dr.

Kod pridjeva ovog akcenatskog tipa bilježimo i neke razlike u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku. Nekada se srpski razlikuje od bosanskog i hrvatskog jezika, nekada hrvatski od bosanskog i srpskog. U bosanskom (RHPŠ) i hrvatskom jeziku (Vukušić i dr. 376) pridjev *lukav* ima samo

kratkosilazni akcenat (*lȗkav*), a u srpskom (RSJ /2007/) kratkosilazni i kratkouzlazni (*lȕkav*/*lùkav*/). M. Stevanović (1970: 270) je naveo samo kratkouzlazni (*lùkav*).

U hrvatskom jeziku (Vukušić i dr.: 468) pridjev *pitom* ima kratkosilazni akcenat (*pȉtom*), a u bosanskom (RHPŠ) i srpskom (RSJ /2007/) kratkouzlazni (*pìtom*). Isto je i kod M. Stevanovića (170: 270).

Pridjev *krcat*, kako smo već naveli, u bosanskom jeziku akcentira se različito. Autori jednog rječnika (RHPŠ) akcentiraju ga s kratkouzlaznim (*kȓcat*) i kratkosilaznim, ali bez dužine (*kȑcat*), a autori drugog (IR) samo s kratkouzlaznim akcentom (*kȓcat*). Tako ga akcentiraju i autori hrvatskog i srpskog jezika (RHJ /2000/; RSJ /2007/). M. Stevanović (1970: 270) ga navodi s istim akcentom, ali i dužinom (kȓcā̄t).

U bosanskom jeziku kao dublet navodi se pridjev *velik* (*vȅlik*/*vèlik*). U hrvatskom jedni ga navode samo s kratkouzlaznim akcentom (Vukušić i dr. 2007: 464); (Silić–Pranjković 2005: 135), drugi s kratkosilaznim (Barić i dr. 1997: 183; RHJ 2000). D. Raguž (1997: 101) pravi razliku između o. v. i n. v. U o. v ovaj pridjev navodi s kratkosilaznim akcentom, a u n. v. s kratkouzlaznim.

U srpskom, prema RSJ (2007), postoji dublet (*vȅlik/ī/ // vèlik/ī/*), iako su ga M. Stevanović (1970: 129) i P60 akcentirali samo s kratkosilaznim akcentom.

a) Inače, najveći broj dvosložnih pridjeva s kratkouzlaznim akcentom čuva isti akcenat u svim oblicima u kojima se upotrebljavaju, kao: *bògat*, *bràdat*, *čèstit*, *čùven*, *dòkon*, *gàdljiv*, *glàvat*, *glàvnī*, *gòtov*, *krìlat*, *òkat*, *plàšljiv*, *pìjan*, *stràšiv* (*stràšljiv*), *žìvčan* i dr. Promijenit ćemo pridjev *bogat*:

Neodređeni vid:

Jednina

a)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	bògat	bògata	bògato
G	bògata	bògatē	bògata
D	bògatu	bògatōj	bògatu
A	bògat/bògata	bògatu	bògato
V	-	-	-
I	bògatīm	bògatōm	bògatīm
L	bògatu	bògatōj	bògatu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	bògat	bògate	bògata
G	bògatīh	bògatīh	bògatīh
D	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)
A	bògate	bògate	bògata
V	-	-	-
I	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)
L	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)

Određeni vid:

Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	bògatī	bògatā	bògatō
G	bògatōg(a)	bògatē	bògatōg(a)
D	bògatōm(e,u)	bògatōj	bògatōm(e,u)
A	bògatī/bògatōg(a)	bògatū	bògatō
V	bògatī	bògatā	bògatō
I	bògatīm	bògatōm	bògatīm
L	bògatōm(e,u)	bògatōj	bògatōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	bògatī	bògatē	bògatā
G	bògatīh	bògatīh	bògatīh
D	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)
A	bògatē	bògatē	bògatā
V	bògatī	bògatē	bògatā
I	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)
L	bògatīm(a)	bògatīm(a)	bògatīm(a)

b) Manji broj pridjeva mijenja mjesto akcenata u oblicima neodređenog vida, npr.: *crven*, Gjd. *crvena*; *gòlem*, Gjd. *golèma*; *dùbok*, Gjd. *dubòka*; *màlen*, Gjd, *malèna*; *pòšten*, Gjd. *poštèna*; *rùmen*, Gjd. *rumèna*; *svìlen*, Gjd. *svilèna*; *širok*, Gjd. *širòka*; *zèlen*, Gjd. *zelèna*. Navest ćemo cijelu paradigmu pridjeva *zèlen*:

Neodređeni vid:
Jednina

b)	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zèlen	zelèna	zelèno
G	zelèna	zelènē	zelèna
D	zelènu	zelènōj	zelènu
A	zèlen/zelèna	zelènu	zelèno
V	-	-	-
I	zelènīm	zelènōm	zelènīm
L	zelènu	zelènōj	zelènu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zelèni	zelène	zelèna
G	zelènīh	zelènīh	zelènīh
D	zelènīm(a)	zelènīm(a)	zelènīm(a)
A	zelène	zelène	zelèna
V	-	-	-
I	zelènīm(a)	zelènīm(a)	zelènīm(a)
L	zelènīm(a)	zelènīm(a)	zelènīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zèlenī	zèlenā	zèlenō
G	zèlenōg(a)	zèlenē	zèlenōg(a)
D	zèlenōm(e,u)	zèlenōj	zèlenōm(e,u)
A	zèlenī/zèlenōg(a)	zèlē	zèlenō
V	zèlenī	zèlenā	zèlenō
I	zèlenīm	zèlenōm	zèlenīm
L	zèlenōm(e,u)	zèlenōj	zèlenōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zèlenī	zèlenē	zèlenā
G	zèlenīh	zèlenīh	zèlenīh
D	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)
A	zèlenē	zèlenē	zèlenā
V	zèlenī	zèlenē	zèlenā
I	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)
L	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)	zèlenīm(a)

Samo u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 197) u GDI i Ljd. i NDI i Lmn. n. v. navedeni su dubletni oblici za m.r. *zèlena*, *zelèna*; *zèlenu*, *zelènu*; *zèlenīm*, *zelènim*; *zèlenīma*, *zelènima*, kao i u NGDI i Ljd. te NDI i Lmn. za s.r., a za ž.r. u svim padežnim oblicima jednine i NDI i L mn.

c) Ovdje razlikujemo još jedan akcenatski tip. Tiče se pridjeva kod kojih je slog na koji se akcenat prenosi dug. Oni mijenjaju i mjesto i kvantitet akcenta u ostalim oblicima n. v. Takvi su pridjevi: *mògūć* (*mogúća*, *mogúće*), *nòsēć* (*noséća*, *noséće*), *vàljān* (*valjána*, *valjáno*). U ostalim oblicima n. v. imaju dugouzlazni akcenat (*valjána*, *valjánu*...). U oblicima određenog vida čuvaju kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (*vàljānī*, *vàljānā*, *vàljānō*).

U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 102), dakle, u hrvatskom jeziku, stoji da je u „stilski neutralnom priopćavanju prevladao kratkosilazni naglasak s dužinom na drugom slogu od početka: *vȁljān*, *vȁljāna*, *vȁljāno*; *vȁljānī*, *vȁljānē*, *vȁljānā*. Isti oblik vrijedi i za pridjeve *dȑžēć*, *mògūć*...“ U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 525) kaže se da pridjevi koji imaju postakcenatsku dužinu u Njd. n. v. u ž. i s. r. imaju dubletne oblike (*mògūća/mogúća*; *mògūće/mogúće*), te u Nmn. svih rodova (*mògūći/mogúći*; *mògūće/mogúće*; *mògūća/mogúća*). Dubletni oblici se mogu upotrebljavati u svim zavisnim padežima i svim rodovima n. v.

b. Višesložni pridjevi s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu

Kratkouzlazni akcenat na prvom slogu u bosanskom jeziku imaju sljedeći višesložni pridjevi: *àpstraktan*, *àpsurdan*, *àrapskī*, *àrmījskī*, *àščījskī*, *àtōmskī*, *àugustovskī*, *àusrījskī*, *àutonōman*, *àvlījskī*, *bàburast*, *bàjramskī*, *bàrbārskī*, *bàršunast*, *bèćārskī*, *bènzīskī*, *bèskamatnī*, *bèsmislen*, *bèsposlen*, *bèsrāman*

(i *bèsrāman*), *bèzvodan*, *bìšćanski*, *bjèličast*, *bòdljikav*, *bòsanskī*, *bòšnjāčkī*, *dèžmekast*, *djètinjast*, *dòcentskī*, *dòmāćī*, *dŕžāvnī*, *dùhānskī*, *dùšmānskī* (i *dȕšmanskī*), *dvòličan*, *dvòsmislen*, *èfektan* (i *efèktan*), *èkīpnī* (i *èkpnī*), *èkstrēman*, *ètničkī*, *fàntōmskī*, *gàrantnī*, *gàtačkī*, *gìgantskī*, *gòveđī*, *hàdīskī*, *hàdžīćkī*, *hàmālskī*, *hàremskī*, *hèrcegovačkī*, *ìdējnī*, *ìdūćī*, *ìlīrskī*, *jàcījskī*, *jèsēnjī*, *krèdītnī*, *lètēćī*, *lùnāran*, *mànjīnskī*, *nàseljen*, *nèistinit* (i *nèistinit*), *nèpčanī*, *nèvjestin*, *òdličan* (i *ȍdličan*), *òsmānskī*, *òzōnskī*, *pàklenī*, *pìlećī*, *prètjerān*, *sàtanskī*, *sàvŕšen*, *sèdmičnī*, *snòšljiv*, *spàvāćī*, *svèčanī*, *šùćmurast*, *tàlentovān*, *tàlentirān*, *tèhničkī*, *tìpičan*, *tìranskī*, *tŕbušnī*, *ùbitačan* (i *ȕbitačan*), *ùdoban*, *ùdūbljen*, *ùgodan* (i *ȕgodan*), *ùkočen*, *ùljudan*, *ùmjetničkī*, *vànredan*, *vèzirskī*, *vìšegradskī*, *vòdnjikav*, *zàčārān*, *zàgasit*, *zàmagljen*, *zdràvstvenī*, *zelènkast* (*zèlenkast*), *zèničkī*, *zlòćudan*, *zlòglasan*, *zlòvoljan* (i *zlȍvōljan*), *zvjèrskī*, *zvòrničkī*, *žàlbenī*, *žèludačnī*, *žèljeznī*, *žèpačkī itd.*

a) Ovi pridjevi uglavnom čuvaju isti akcenat u svim oblicima u kojima se upotrebljavaju.

Može se vidjeti da ima pridjeva s tri i više slogova, kao i to da neki pridjevi imaju postakcenatsku dužinu (*èkstrēman*...), neki nemaju (*vànredan*...); neki imaju jednu dužinu (*lùnāran*...), neki dvije (*hàmālskī*...). Dužina može stajati na drugom (*sàvŕšen*...), trećem (*àusrījskī*...), četvrtom slogu (*àutonōman*...) i ostaje na istom mjestu u svim padežnim oblicima.

U hrvatskom i srpskom jeziku postoje i neke razlike. Tako npr. u *Naglasu* (Vukušić i dr. 2007: 120) nalazimo jednu dužinu u pridjevima *àrmijskī* (u RHJ /2000/ navedene su dvije dužine /*àrmījskī*/), *àusrijskī*, *àvlijskī*, *bàrbarskī*, *zàčāran*, a ne dvije, kao u bosanskom.

Ponekad, kako navode Vukušići dr. (2007: 103), pridjev ima kratkosilazni akcenat i kratkouzlazni, npr.: *pȉlećī* i *pilèćī*, a ne kao u bosanskom samo kratkouzlazni na prvom slogu: *pìlećī.*

Hrvatski lingvisti često navode različita rješenja. Tako u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 114) stoji *àutonōman*, kao u bosanskom, a u RHJ (2000) *àutonōman* i *autònoman*.

U srpskom jeziku (RSJ /2007/) stoji *àusrījskī*, kao u bosanskom i hrvatskom, ali i *aùstrījskī*, s kratkouzlaznim akcentom na drugom slogu; *àutonōman*, kao u bosanskom, ali i *autònoman*, kau u RHJ (2000); *bèskamatnī*, kao u bosanskom i hrvatskom, ali i *beskàmatnī*; *sàtanskī* i, kao u bosanskom, *sàtanskī*. U rječnicima bosanskog (RHPŠ), hrvatskog (RHJ /2000/) i srpskog jezika

(RSJ /2007/), navodi se dublet *zelènkast* i *zèlenkast*; a u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr.1997: 201) samo jedan lik (*zèlenkast*).

b) Može se vidjeti da smo naveli i nekoliko pridjeva koji se u bosanskom jeziku mogu upotrebljavati u dva akcenatska lika (*bèsrāman* /i *bèsrāman*/; *dùšmānskī* /i *dȕšmanskī*/; *èfektan* /i *efèktan*/)... Postavlja se pitanje da li se ovi pridjevi tako upotrebljavaju u hrvatskom i srpskom jeziku.

U hrvatskom jeziku neke nalazimo samo s kratkouzlaznim akcentom: *bèsrāman*, *èfektan*, *nèistinit*, *òdličan*, *ùbitačan*, *ùgodan* (Vukušić i dr. 2007: RHJ /2000/), a samo s kratkosilaznim akcentom naveden je pridjev *dȕšmanskī* (RHJ /2000/). Ima primjera gdje postoje izvjesne razlike i u samom hrvatskom jeziku. Tako u *Naglasaku* (Vukušić i dr. 2007: 119) nalazimo *èkipnī*, s jednom dužinom, a *èkīpnī*, s dvjema dužinama, u RHJ (2000); ili *zlòvōljan* u *Naglasaku* (Vukušić i dr. 120), a *zlòvōljan* i *zlȍvōljan* u RHJ (2000).

U srpskom jeziku nalazimo samo *bèsrāman*, *èfektan*, *òdličan*, *ùbitačan*, *ùgodan* (RSJ, /2007/), kao i u hrvatskom; samo *dȕšmanskī*, *zlȍvōljan*; *ekīpnī* i *èkipnī*; *nȅistinit* i *nèistinit* (v. RSJ /2007/).

c. Višesložni pridjevi s kratkouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu:

Kratkouzlazni akcenat (ali neki i još drugačiji) na unutrašnjem slogu imaju pridjevi: *antropòloškī*, *apolìtičan*; *apotèkārskī*, *arèbičkī*, *arheòloškī*, *banjàlūčkī* (i *bȁnjalūčkī*, *arhitèktōnskī*, *asimètričan*, *astrònomskī*, *austroùgarskī*, *automòbīlskī*, *begòvskī*, *beògradskī* (i *bȅogradskī*) *berìćetan*, *bezòbrazan*, *blagòrodan* (i *blȁgorodan*), *bljedùnjav*, *bosnìstičkì*, *bratòvljī* (i *brȁtovljī*), *cicìjaškī*, *cjelòvit*, *četveròsoban*, *dobrovòljačkī*, *dokàziv*, *dugàčak* (i *dȕgačak*), *džehèn/n/emskī*, *ekònomskī* (i *èkonomskī*), *eksplìcitan* (i *eksplȉcitan* /u RHPŠ/), *fantàstičan*, *filòloškī*, *filòzofskī*, *fonòloškī*, *frekvèntan* (i *frekvèntan* /u RHPŠ/), *ganùtljiv*, *genèrālskī*, *genètičkī*, *halàpljiv*, *harmòničan*, *ideòloškī*, *invèrzan* (i *invȅrzan* /u RHPŠ/), *jednòčlan* (i *jȅdnočlan*), *kahvènī* (odnoci se na kahvu), *kategòričan*, *kulenvàkufskī*, *leprȓšav*, *malèhan* (i *mȁlehan*), *malèšan* (i *màlešan*), *nepàžljiv*, *odjèven*, *palèstīnskī*, *patòloškī*, *potkùpljiv*, *pomìrljiv*, *prenèsen* (o. v. *prènesenī*), *probòsanskī*, *razmètljiv*, *rečèničnī*, *ramàzānskī*, *samoljùbiv*, *samònikao*, *sintètičkī*, *spasònosan* (i *spȁsonosan*), *šokàntan* (i *šȏkantan*), *talàsast* (i *tàlasast*), *tehnòloškī*, *turìstičkī*, *tvrdòglav*, *udòvičkī*, *ugòstiteljskī*, *univerzìtetskī*, *upàdljiv*, *valèntan* (i *valȅntan* /u RHPŠ/), *vanstràнačkī*, *začùđujūćī*, *zanàtlījskī*, *zanèsen*, *zelènkast* (i *zèlenkast*), *zemàljskī*, *zlatòkos*, *žalòstiv*, *živòtīnjs i dr.*

Ovi pridjevi, kao i ostali višesložni s bilo kojim uzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu, u svim oblicima koje imaju čuvaju iste akcente i na istom slogu. Promijenit ćemo pridjev *zanèsen*.

Neodređeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zanèsen	zanèsena	zanèseno
G	zanèsena	zanèsenē	zanèsena
D	zanèsenu	zanèsenōj	zanèsenu
A	zanèsen/zanèsena	zanèsenu	zanèseno
V	-	-	-
I	zanèsenīm	zanèsenōm	zanèsenīm
L	zanèsenu	zanèsenōj	zanèsenu

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zanèseni	zanèsene	zanèsena
G	zanèsenīh	zanèsenīh	zanèsenīh
D	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)
A	zanèsene	zanèsene	zanèsena
V	-	-	-
I	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)
L	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)

Određeni vid:
Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zanèsenī	zanèsenā	zanèsenō
G	zanèsenōg(a)	zanèsenē	zanèsenōg(a)
D	zanèsenōm(e,u)	zanèsenōj	zanèsenōm(e,u)
A	zanèsenī/zanèsenōg(a)	zanèsenū	zanèsenō
V	zanèsenī	zanèsenā	zanèsenō
I	zanèsenīm	zanèsenōm	zanèsenīm
L	zanèsenōm(e,u)	zanèsenōj	zanèsenōm(e,u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	zanèsenī	zanèsenē	zanèsenā
G	zanèsenīh	zanèsenīh	zanèsenīh
D	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)
A	zanèsenē	zanèsenē	zanèsenā
V	zanèsenī	zanèsenē	zanèsenā
I	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)
L	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)	zanèsenīm(a)

U literaturi koja se tiče bosanskog jezika mogu se uočiti određene razlike. Tako u RHPŠ stoji samo *automòbīlskī*, s dvjema dužinama, a u IR *automòbīlskī* i *automòbilskī*, i s jednom dužinom. U JR nalazimo samo *automòbilskī*, s jednom dužinom. U RHPŠ nalazimo dublete *blagòrodan* (i *blȁgorodan*), *dugàčak* (i *dȕgačak*), a u JR samo *blagòrodan*, *dugàčak*.

U RHPŠ navode se kao ravnopravni oblici *ekònomskī* (i *èkonomskī*), a u JR prednost se daje obliku s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu: *èkonomskī* (*ekònomskī*). Treba napomenuti da oba rječnika navode po jedan oblik u zagradi, ali, kako se objašnjava u uvodnom dijelu RHPŠ to ne znači da se prvom obliku daje prednost. Citirat ćemo tačku 18. U njoj se kaže sljedeće: „ Ukoliko odrednička riječ ima naglasni dublet, on se navodi u oblim zagradama, npr.: *nàušnica* (*nȁušnica*). U tom se slučaju poštuje redoslijed pri njihovu navođenju, i to: á, à, â, ȁ; ukoliko je taj redoslijed narušen, to znači da se dubletu koji je na prvom mjestu daje prednost, npr.: *nâći* (*náći*).“ Dž. Jahić drugačije kaže: „Kada se iza natuknice među zagradama () daje drugi neki oblik ili akcenatska alternacija, to znači da se on i kao takav javlja, ali ne toliko rašireno, što znači da se i sa aspekta standardnog jezika prednost daje osnovnom odnosno boldiranom obliku.“ (JR: 24)

U RHPŠ nalazimo *frekvèntan* (i *frekvȅntan*), *jednòčlan* (i *jȅdnočlan*), *talàsast* (i *tȁlasast*), u IR i JR samo *frekvèntan*, *jednòčlan*, *talàsast*.

Kod pojedinih pridjeva nalazimo određene akcenatske razlike u bosanskom i hrvatskom jeziku. Tako npr. u bosanskom jeziku (RHPŠ) stoji *beògradskī* (i *bȅogradskī*), *blagòrodan* (i *blȁgorodan*), *dugàčak* (i *dȕgačak* /tako je i u srpskom, RSJ /2007/), *frekvèntan* (i *frekvȅntan*), *invèrzan* (i *invȅrzan*), *malèšan* (i *màlešan* /isto je i u RSJ /2007/), *šokàntan* (i *šȏkantan*), *talàsast* (i *tȁlasast*), *valèntan* (i *valȅntan*), ali u hrvatskom samo *bȅogradskī*

(RHJ /2000/, Vukušić i dr. 2007: 132), *blȁgorodan* (RHJ /2000/), *màlešan* (RHJ /2000/), odnosno *mȁlešan* (Vukušić i dr. 2007: 132), *ìnverzan* (i *invèrzan*), *frekvèntan* (i *frèkventan*), *šokàntan* (i *šòkantan*) u RHJ (2000), a samo *šokàntan* u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 123 /tako je u RSJ /2007/), samo *tàlasast*, *valèntan* (*vàlentan*) (RHJ /2000/), u RSJ (2007) naveden je samo oblik *valèntan*.

Različita rješenja, vidimo, postoje i u samom hrvatskom jeziku. Različita rješenja data su i za pridjeve *dugačak*, *frekventan*, *spasonosan*. U RHJ (2000) stoji samo *dȕgačak*, odnosno dublet *frekvèntan* (i *frèkventan*), *spasònosan* (i *spȁsonosan*), a u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007) samo *dùgačak* (102), *frekvèntan* (123), *spasònosan* (571).

Ima još primjera gdje se nude različita rješenja u samom hrvatskom jeziku. U RHJ (2000), nalazimo *ekònomskī* (*èkonomskī*), *jȅdnočlan* (i *jednòčlan*), kao u bosanskom, a u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 278) *ekònomskī* i *èkonomskī* (tako je i u RSJ /2007/), i samo *jednòčlan*. Ovdje moramo napomenuti da nije jasno šta u RHJ (2000) znači kada nalazimo akcenatske dublete navedene tako da nekada na prvom mjestu stoji riječ, npr. s kratkosilaznim akcentom pa s kratkouzlaznim (*jȅdnočlan* /*jednòčlan*/), nekada riječ s dugosilaznim pa s kratkosilaznim akcentom (*nâgradnī*/*nàgradnī*). U *Osnovnim uputama* se kaže sljedeće: „Natuknica se najčešće sastoji od jedne riječi. Ako se donosi naglasna inačica natuknice, onda se ona donosi u oblim zagradama iza natuknice.“ Nije jasno da li se prvom navedenom obliku daje prednost ili je riječ o sasvim ravnopravnim oblicima.

U srpskom jeziku danas, kako se navodi u RSJ (2007), nalazimo samo *beògradskī*, kako je bilo i u P60, *Rečniku* MS i MH itd., ne i oblik *bèogradskī*, koji se kao dubletni preporučuje u rječniku bosanskokog jezika (RHPŠ), odnosno kao jedini oblik koji se preporučuje u hrvatskom jeziku (RHJ /2000/ i *Nahlasak* Vukušić i dr. 2007: 228). U RSJ (2007) naveden je samo oblik *blagòrodan*, nema dubletnog oblika *blȁgorodan*, koji kao dublet nalazimo u bosanskom jeziku (RHPŠ), odnosno kao jedini oblik u hrvatskom jeziku (RHJ /2000/). U RSJ (2007) stoji samo *eksplìcitan*, nema oblika *eksplȉcitan*, koji RHPŠ navodi kao dubletni.

Pridjev *frekventan* u srpskom jeziku ima samo uzlazni akcenat *frekvèntan* (RSJ /2007/), u bosanskomskom, kao što smo već naveli, *frekvèntan* (i *frekvȅntan*), u hrvatskom se nude različita rješenja; RHJ (2000) *frekvèntan* (i *frèkventan*), *Naglasak* (Vukušić i dr. 2007: 288) samo *frekvèntan*.

AKCENAT KOMPARATIVA I SUPERLATIVA

U oblicima komparativa i superlativa pridjevi mogu imati dvojak akcenat, bez obzira na to koji akcenat imaju u osnovnom obliku. Akcenat je uvjetovan nastavcima kojima se ovi oblici grade.

a. Pridjevi koji tvore komparativ dvosložnim nastavkom *–iji* imaju kratkouzlazni akcenat na slogu ispred tog nastavka: *besmislènijī*, *bìstrijī*, *bìtnijī*, *crvènijī*, *dokònijī*, *doslòvnijī*, *hìtrijī*, *dostojanstvènijī*, *jedinstvènijī*, *mùdrijī*, *nòvijī*, *pamètnijī*, *radòsnijī*, *slàbijī*, *slànijī*, *stàrijī*, *stròžijī*, *zdràvijī*, *zelènijī*.

b. Pridjevi koji tvore komarativ jednosložnim nastavcima *–ji* i *–ši* imaju kratkosilazni akcenat: *bjȅljī*, *bȓžī*, *dȕžī*, *cȓnjī*, *grȕbljī*, *jȁčī*, *mlȁđī*, *skȕpljī*, *tȁnjī*, *tȅžī*, *tȉšī*, *tvȓđī*, *vȉšī*; *lȁkšī*, *ljȅpšī*, *mȅkšī*. Kratkosilazni akcenat imaju i supletivni oblici: *bòljī*, *gòrī*, *mànjī*, *vȅćī*.

c. U bosanskom jeziku superlativna rječca *naj* može imati dugosilazni i kratkosilazni akcenat (Jahić i dr. 2000: 241; Bulić 2009 i dr.): *nâjblažī* i *nȁjblažī*, *nâjboljī* i *nȁjboljī*, *nâjjačī* i *nȁjjačī*, *nâjmilostivijī* i *nȁjmilostivijī*, *nâjmudrijī* i *nȁjmudrijī*, *nâjoštrijī* i *nȁjoštrijī* itd.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 240) kaže se da oblici superlativa mogu imati dva akcenta, dugosilazni ili kratkosilazni na rječci i kratkouzlazni na vokalu ispred nastavka *–iji*. Naveden je samo jedan primjer i to višesložni *nâjoštroùmnijī* i *nȁjoštroùmnijī*. Znači da može i *nâjdostojanstvènijī* i *nȁjdostojanstvènijī*; *nâjveličanstvènijī* i *nȁjveličanstvènijī* itd.

U hrvatskom i srpskom jeziku također superlativni oblici mogu imati dva akcenta, s tim da superlativna rječca ima samo dugosilazni akcenat (npr.: *nâjcrvènijī*, *nâjdalekovìdnijī* /Vukušić i dr. 2007: 107/; *nâjspòrijī*, *nâjstàrijī* / Simić - Jovanović 2007: 85).

Samo u hrvatskom jeziku dva naglaska mogu imati, doduše rijetko, trosložni superlativi *nâjbòljī*, *nâjgȕšćī*, pored *nâjboljī*, *nâjgušćī* (Vukušić i dr. 2007: 112).

d. Pridjevi u komparativu i superlativu u svim rodovima i oba broja imaju promjenu pridjeva određenog vida. Nemaju akcenatskih promjena. Promijenit ćemo komparativni oblik pridjeva *stàr* (komparativ *stàrijī*; superlativ *nâjstarijī* mijenja se po istom obrascu).

Jednibna

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	stàrijī	stàrijā	stàrijē
G	stàrijēg(a)	stàrijē	stàrijēg(a)
D	stàrijēm(u)	stàrijōj	stàrijēm(u)
A	stàrijī/stàrijēg(a)	stàrijū	stàrijē
V	stàrijī	stàrijā	stàrijē
I	stàrijīm	stàrijōm	stàrijīm
L	stàrijēm(u)	stàrijōj	stàrijēm(u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	stàrijī	stàrijē	stàrijā
G	stàrijīh	stàrijīh	stàrijīh
D	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)
A	stàrijē	stàrijē	stàrijā
V	stàrijī	stàrijē	stàrijā
I	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)
L	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)	stàrijīm(a)

AKCENAT ZAMJENICA

A. AKCENAT IMENIČKIH ZAMJENICA

1. Najprije ćemo navesti akcenat imeničkih ličnih zamjenica, tj. zamjenica za prvo, drugo, treće i svako lice: *ja*, *ti*, *on*, *ona*, *ono*; *mi*, *vi*, *oni*, *one*, *ona* i *sebe*, *se*, s tim što ćemo ispod svake paradigme isticati razlike koje postoje u samom bosanskom jeziku te razlike između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika.

a. Akcenat lične zamjenice prvog lica:
Ja
Jednina

N	jâ
G	mène/mène, me
D	mèni/mèni, mi
A	mène/mène, me
V	-
I	mnôm/mnóme
L	mèni/mèni

I. Čedić, u *Osnovama gramatike bosanskog jezika* (2006: 111), za GDA i L navodi samo likove s kratkosilaznim akcentom. Uopće ne spominje mogućnost upotrebe ovih padežnih oblika s kratkuzlaznim akcentom.

U hrvatskim gramatikama se puni oblici za GDA i L uglavnom navode samo s kratkosilaznim akcentom (Težak–Babić 1996: 107; Barić i dr. 1997: 208; Silić–Pranjković 2005: 118), zatim u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 187). U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 647) ovi oblici su također dati s kratkosilaznim akcentom, ali se napominje da u pjesničkim djelima može biti upotrijebljen i kratkouzlazni akcenat (*mène*...).

M. Stevanović (1974: 303) u paradigmi navodi kratkouzlazni akcenat, ali kaže da su uobičajeni i s književnojezičkog gledišta dopušteni, na vrlo velikom području srpskohrvatskog jezika, i drugačiji akcenti, tj. kratkosilazni (*mène*, *mèni*...). Ž. Stanojčić...(1989: 88) i Simić–Jovanović (2007: 97) navode samo oblike s kratkouzlaznim akacentom (*mène*, *mèni*...).

Sve što smo rekli o akcentu jednine zamjenice za prvo lice važi i za ostale lične zamjenice. Treba napomenuti da se u hrvatskom jeziku, odnosno spomenutim gramatikama i priručnicima, u Ljd. navode dva oblika *njȅm* i *njȅmu*, a u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250) tri: *njȅm*, *njȅmu* i *njèmu*.

Mi

Množina

N	mî
G	nâs, nas
D	nȁma, nam
A	nâs, na
V	-
I	nȁma
L	nȁma

U oblici množine nema razlika.

b. Akcenat lične zamjenice drugog lica

Ti

	Jednina	Množina
N	tî	vî
G	tȅbe/tèbe, te	vâs, vas
D	tȅbi/tèbi, ti	vȁma, vam
A	tȅbe/tèbe, te	vâs, vas
V	tî	-
I	tȍbōm	vȁma
L	tȅbi/tèbi	vȁma

c. Akcenat lične zamjenice za svao lice
Sebe/se

N	-
G	sȅbe/sèbe, se
D	sȅbi/sèbi, si (?)
A	sȅbe/sèbe, se
V	-
I	sȍbōm
L	sȅbi/sèbi

d. Akcenat lične zamjenice trećeg lica
On

	m.r.
N	ôn/ȍn
G	njȅga/njèga, ga
D	njȅmu/njèmu, mu
A	njȅga/njèga, ga, nj
V	-
I	njîm/njíme
L	njȅm(u)/njèmu

Već smo rekli da I. Čedić ne navodi likove GDA i Ljd. s kratkouzlaznim akcentom za prvo lice, ne navodi ih ni za drugo i treće lice, kao ni za povratnu zamjenicu *sebe*, *se* (2006: 111). Autori *Gramatike bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250), autor *Osnova gramatike bosanskog jezika* (Čedić 2006: 111), kao i autori rječnika bosanskoga jezika RHPŠ i IR, saglasni su u tome da se u Njd. u bosanskom jeziku upotrebljavaju dva lika zamjenice *on* (*ôn/ȍn*). Kratkosilazni akcenat u Njd. (*ȍn*) našli smo još samo u *Priručnoj gramatici hrvatskog jezika* D. Raguža (1997: 77).

Ona
Jednina

	ž.r.	s.r.
N	òna	òno
G	njê, je	njȅga/njèga, ga
D	njôj,joj	njȅmu/njèmu, mu
A	njû, je, ju	njȅga/njèga, ga, nj
V	-	-
I	njôm/njóme	njîm/njíme
L	njôj	njȅm(u)/njèmu

Oni
Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	òni	òne	òna
G	njîh, ih	njîh, ih	njîh, ih
D	njȉma, im	njȉma, im	njšma, im
A	njîh, ih	njîh, ih	njîh, ih
V	-	-	-
I	njȉma	njȉma	njšma
L	njȉma	njȉma	njšma

2. Akcenat imeničkih neličnih zamjenica

Navest ćemo najprije akcenat neličnih upitnih zamjenica *ko i šta/što* kakav se upotrebljava u bosanskom jeziku.

N	kȍ
G	kȍg/kòga
D	kȍm/kòme/kòmu
A	
V	kȍg/kòga
I	-
L	kîm/kíme
	kȍm/kòme

Iako su R. Simić i J. Jovanović pisali gramatiku srpskog jezika (2007), oni nisu izostavili oblik *tko* (*kȍ/tkȏ* /94/). Što se akcenata tiče, vidjeli smo da iste akcente, uglavnom, nalazimo u hrvatskom i srpskom jeziku (*Hrvatskoj gramatici* /Barić i dr. 1997: 211/, *Nacrtu* /Babić i dr. 1991: 652/, *Naglasu* /Vukušić i dr. 2007: 187/, *Gramatici hrvatskoga jezika* /Silić–Pranjković 2005: 211/; te *Srpskoj gramatici* /Simić–Jovanović 2007: 99/). Težak–Babić u *Hrvatskoj gramatici* (1996: 112) navode samo: *tkȍ*, *kòga*, *kòme*/*kòmu*, *kòga*, *kîm/kíme*, *kȍm/kòme*; nema oblika GD i A s kratkosilaznim akcentom. Isto važi i za zamjenicu *što/šta*.

N	štȁ/štȍ
G	čȅg/čèga
D	čȅm/čèmu
A	štȁ/štȍ
V	-
I	čîm/číme
L	čȅm/čèmu

Interesantna je činjenica da D. Raguž u *Priručnoj hrvatskoj gramatici* (1997: 77) navodi G s kratkouzlaznim i kratkosilaznim akcentom *čèga/čȅg*, a D i L samo s kratkouzlaznim *čèmu*. Nema, kao i kod drugih, oblika s kratkosilaznim akcentom. Ali, upitna zamjenica za lice *tko* ima u GDA i L oblike s kratkuzlaznim i kratkosilaznim akcentom, kao i kod drugih.

Ovdje ćemo dodati još i to da se samo u *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 99), za G, pored *čȅg/čèga*, navodi i oblik *štȁ*, za A *štȍ* i *štȁ*. Drugdje nalazimo samo *štȍ*.

3. Akcenat neodređenih imeničkih zamjenica

Neko i nešto

N	nȅko	nȅšto
G	nȅkog(a)	nȅčeg(a)
D	nȅkom(e, u)	nȅčem(u)
A	nȅkog(a)	nȅšto
V	nȅko	nȅšto
I	nȅkīm	nȅčīm
L	nȅkom(e)	nȅčem(u)

4. Akcenat odričnih imeničkih zamjenica

Niko i ništa

N	nȉko	nȉšta
G	nȉkog(a)	nȉčeg(a)
D	nȉkom(e, u)	nȉčem(u)
A	nȉkog(a)	nȉšta
V	nȉko	nȉšta
I	nȉkīm (ni s kīm)	nȉčīm
L	nȉkom(e)	nȉčem(u)

5. Akcenat imeničkih općih zamjenica

Svako i svašta

N	svȁko	svȁšta
G	svȁgog(a)	svȁčeg(a)
D	svȁkom(e, u)	svȁčemu
A	svȁkog(a)	svȁšta
V	svȁko	svȁšta
I	svȁkīm	svȁčīm
L	svȁkom(e)	svȁčemu

Iko i išta

N	ȉko	ȉšta
G	ȉkog(a)	ȉčega
D	ȉkom(e, u)	ȉčemu
A	ȉkog(a)	ȉšta
V	ȉko	ȉšta
I	ȉkīm	ȉčīm
L	ȉkom(e, u)	ȉčemu

Akcenat ostalih imeničkih zamjenica mislimo da nije potrebno navoditi. Navest ćemo samo Njd.: *gdjèko*, *kògod*, *kojèko*; *gdjèšto*, *kojèšta*. Međutim, bilježimo i neke razlike. U bosanskom (RHPŠ) i hrvatskom jeziku (/u *Nacrtu/* Babić 1991: 651) imamo iste akcenatske likove. M. Stevanović (1974: 273) navodi drugačiji, kratkosilazni, akcenat zamjenica *gdèko* i *gdȅšta*. U P60 naveden je samo kratkouzlazni akcenat (*gdèko/gdjèko/ gdjètko; gdèšto/gdjèšto*).

B. AKCENAT PRIDJEVSKIH ZAMJENICA

1. Akcenat pridjevskih prisvojnih zamjenica

Akcenat pridjevskih prisvojnih zamjenica izgleda ovako: za 1. l. (*môj*, *mòja*, *mòje*; *mòji*, *mòje*, *mòja*), 2. l. (*tvôj*, *tvòja*, *tvòje*; *tvòji*, *tvòje*, *tvòja*), 3. l. (za pripadanje odsutnom biću ili predmetu m. r.: *njègov*, *njègova*, *njègovo*; *njègovi*, njègove, *njègova*; za pripadanje odsutnom biću ili predmetu ž. r.: *njên*, *njêna*, *njêno*; *njêni*, *njêne*, *njêna* ili *njêzīn/njézīn*, *njêzina/njézina*, *njêzino/njézino*; *njêzini/njézini*, *njêzine/njézine*, *njêzina/njézina*), za označavanje pripadanja većem broju lica u koje ide i samo govorno lice (*nȁš*, *nȁša*, *nȁše*; *nȁši*, *nȁše*, *nȁša*), za pripadanje većem broju lica u koje ide lice kome se govori (*vȁš*, *vȁša*, *vȁše*; *vȁši*, *vȁše*, *vȁša*), za pripadanje neprisutnim bićima ili predmetima (*njȉhov*, *njȉhova*, *njȉhovo*; *njȉhovi*, *njȉhove*, *njȉhova*) i svako lice *(svôj*, *svòja*, *svòje*; *svòji*, *svòje*, *svòja*).

Najprije ćemo navesti paradigme nekoliko pridjevskih prisvojnih zamjenica i akcentirati ih prema onome kako nalažu gramatičari i leksikografi bosanskog jezika, odnosno onako kako je po našem mišljenju uobičajeno u bosanskom jetiku. Neposredno iza navedene paradigme ukazivat ćemo na razlike u hrvatskom i srpskom jeziku, ukoliko ih ima.

a. Pripadanje prvom licu:

Moj

m.r.	Jednina	Množina
N	môj	mòji
G	môg(a)/mòjeg(a)	mòjīh
D	môm(e, u)/mòjem(u)	mòjīm(a)
A	môg(a)/mòjeg(a); môj	mòje
V	môj	mòji
I	mòjīm	mòjīm(a)
L	môm(e, u)/mòjem(u)	mòjīm(a)

Moja

ž.r.	Jednina	Množina
N	mòja	mòje
G	mòjē	mòjīh
D	mòjōj	mòjīm(a)
A	mòju	mòje
V	mòja	mòje
I	mòjōm	mòjīm(a)
L	mòjōj	mòjīm(a)

Moje

s.r.	Jednina	Množina
N	mòje	mòja
G	môg(a)/mòjeg(a)	mòjīh
D	môm(e, u)/mòjem(u)	mòjīm(a)
A	mòje	mòja
V	mòje	mòja
I	mòjīm	mòjīm(a)
L	môm(e, u)/mòjem(u)	mòjīm(a)

b. Pripadane drugom licu

Tvoj

m.r	Jednina	Množina
N	tvôj	tvòji
G	tvôg(a)/tvòjeg(a)	tvòjīh
D	tvôm(e, u)/tvòjem(u)	tvòjīm(a)
A	tvôg(a)/tvòjeg(a); tvôj	tvòje
V	tvôj	tvòji
I	tvòjīm	tvòjīm(a)
L	tvôm(e, u)/tvòjem(u)	tvòjīm(a)

Tvoja

ž.r.	Jednina	Množina
N	tvòja	tvòje
G	tvòjē	tvòjīh
D	tvòjōj	tvòjīm(a)
A	tvòju	tvòje
V	tvòja	tvòje
I	tvòjōm	tvòjīm(a)
L	tvòjōj	tvòjīm(a)

Tvoje

s.r.	Jednina	Množina
N	tvòje	tvòja
G	tvôg(a)/tvòjeg(a)	tvòjīh
D	tvôm(e, u)/tvòjem(u)	tvòjīm(a)
A	tvòje	tvòja
V	tvòje	tvòja
I	tvòjīm	tvòjīm(a)
L	tvôm(e, u)/tvòjem(u)	tvòjīm(a)

Pošto je isti akcenat povratne zamjenice svakog lica (*svoj*, *svoja svoje..*).odmah ćemo je navesti.

c. Pripadanje svakom licu

Svoj

m.r.	Jednina	Množina
N	svôj	svòji
G	svôg(a)/svòjēg(a)	svòjīh
D	svôm(e, u)/svòjēm(u)	svòjīm(a)
A	svôg(a)/svòjēg(a)/svôj	svòje
V	-	-
I	svôjīm	svòjīm(a)
L	svôm(e, u)/svòjēm(u)	svòjīm(a)

Svoja

ž.r.	Jednina	Množina
N	svòja	svòje
G	svòjē	svòjīh
D	svòjōj	svòjīm(a)
A	svòju	svòje
V	-	-
I	svòjōm	svòjīm(a)
L	svòjōj	svòjīm(a)

Svoje

s.r.	Jednina	Množina
N	svòje	svòja
G	svôg(a)/svòjēg(a)	svòjīh
D	svôm(e, u)/svòjēm(u)	svòjīm(a)
A	svòje	svòja
V	-	-
I	svôjīm	svòjīm(a)
L	svôm(e, u)/svòjēm(u)	svòjīm(a)

Vidimo da u oblicima množine stoji dužina u GDI i L. Silić–Pranjković, tj. autori *Gramatike hrvatskog jezika* (2005: 123), akcenat i dužine bilježe samo u Gmn. Ali ih tako ne bilježe ostali autori. Postoje određene razlike. D. Raguž (1997: 82) navodi dužine u istim padežnim oblicima u kojima ih nalazimo u bosanskom jeziku (G *mòjīh* DIL *mòjīm/mòjīma*; G *svòjīh*, DIL *svòjīm/svòjīma*...). S druge strane, autori *Hrvatske gramatike* (Barić i dr.1997: 210), autori *Naglaska* (Vukušić i dr. 2007: 188) i *Nacrta* (Babić i dr. 1991: 654) dužinu navode u istim ovim padežima, ali samo u oblicima bez fakultativne foneme (*mòjīm*, ali *mòjima*...). Težak– Babić (1996: 109) dužinu, pored Gmn. navode u I i L za m. i s. r., i L (ne i I) za ž. r. o oblicima sa i bez fakultativne foneme (*mòjīm/a*/).

d. Akcenat pridjevske prisvojne zamjenice za pripadanje trećem licu

Njegov

m.r.	Jednina	Množina
N	njègov	njègovi
G	njègova/njègovog(a)/njègovōg(a)	njègovīh
D	njègovu/njègovm(e, u)/njègovōm(e, u)	njègovīm(a)
A	njègova/njègovog(a)/njègovōg(a);njègov	njègove
V	njègov	njègovi
I	njègovīm	njègovīm(a)
L	njègovu/njègovm(e, u)/njègovōm(e, u)	njègovīm(a)

Njegova

ž.r.	Jednina	Množina
N	njègova	njègove
G	njègovē	njègovīh
D	njègovōj	njègovīm(a)
A	njègovu	njègove
V	njègova	njègove
I	njègovōm	njègovīm(a)
L	njègovōj	njègovīm(a)

N*jegovo*

	Jednina	Množina
N	njègovo	njègova
G	njègova/ njègovog(a)/njègovōg(a)	njègovīh
D	njègovu/ njègovm(e, u)/njègovōm(e, u)	njègovīm(a)
A	njègovo	njègova
V	njègovo	njègova
I	njègovīm	njègovīm(a)
L	njègovu/ njègovm(e, u)/njègovōm(e, u)	njègovīm(a)

Njihov

m.r.	Jednina	Množina
N	njȉhov	njȉhovi
G	njȉhova/njȉhovōg(a)	njȉhovīh
D	njȉhovu/njȉhovōm(e, u)	njȉhovīm(a)
A	njȉhova/njȉhovōg(a); njȉhov	njȉhove
V	njȉhov	njȉhovi
I	njȉhovīm	njȉhovīm(a)
L	njȉhovu/njȉhovōm(e, u)	njȉhovīm(a)

Njihova

ž.r	Jednina	Množina
N	njȉhova	njȉhove
G	njȉhovē	njȉhovīh
D	njȉhovōj	njȉhovīm(a)
A	njȉhovu	njȉhove
V	njȉhova	njȉhove
I	njȉhovōm	njȉhovīm(a)
L	njȉhovōj	njȉhovīm(a)

Njihovo

s.r.	Jednina	Množina
N	njȉhovo	njȉhova
G	njȉhova/njȉhovōg(a)	njȉhovīh
D	njȉhovu/njȉhovōm(e, u)	njȉhovīm(a)
A	njȉhovo	njȉhova
V	njȉhovo	njȉhova
I	njȉhovīm	njȉhovīm(a)
L	njȉhovu/njȉhovōm(e, u)	njȉhovīm(a)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 252) zamjenica *njihov* nema dužine u Njd. (*njȉhov*). U IR ima dužine (*njȉhōv*). RHPŠ nema ove zamjenice.

U gotovo svim pregledanim hrvatskim gramatikama, RHJ (2000) i *Naglasku* (Vukušić i dr.: 190) stoji oblik s kratkosilaznim akcentom i bez dužine (*njȉhov*). Jedino u *Gramatici hrvatskog jezika* (Silić–Pranjković 2005: 125) stoje oblici s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu (*njìhov njìhovog*, *njìhovom*).

M. Stevanović navodi oblike s kratkosilaznim akcentom i bez dužine (1974: 282). Isto je i u RSJ (2007), ali ne i u *Srpskoj gramatici* (R. Simić– J. Jovanović (2007: 101). U njoj je, kao i u gramatici Silić–Pranjković, naveden oblik s kratkouzlaznim akcentom (*njìhov*).

C. Akcenat pokaznih zamjenica

Pokazne zamjenice imaju ovakav akcenat: *ȍvāj/òvāj*, *ȍvā/òvā*, *ȍvō/òvō*; *ȍvī/òvī*, *ȍvē/òvē*, *ȍvā/òvā*; *tâj*, *tâ*, *tô*; *tî*, *tê*, *tâ*; *ȍnāj/ònāj*, *ȍnā/ònā*, *ȍnō/ònō*; *ȍnī/ònī*, *ȍnē/ònē*, *ȍnā/ònā*.

Ovaj

m.r.	Jednina
N	ȍvāj/òvāj
G	ȍvog(a)/òvōg(a)
D	ȍvom(e)/òvōm(e,u)
A	ȍvog(a)/òvōg(a); ȍvāj/òvāj
V	-
I	ȍvīm/òvīm
L	ȍvom(e)/òvōm(e,u)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250) data su dva lika ove zamjenice, jedan s kratkosilaznim akcentom, drugi s kratkouzlaznim; oba s dužinom u Njd. (*ȍvāj/òvāj*). Navedena je i paradigma, sa fakultativnom fonemom i bez fakultativne foneme, obje bez dužina u GDA i L (N *ȍvāj*, G *ȍvog/a/*, D *ȍvom*/e/, A *ȍvog/a/*, I *ȍvīm*, L *ȍvom/e/*). Prethodno je rečeno da pridjevske zamjenice imaju zamjeničku i pridjevsku promjenu i objašnjeno da se „ta dva sistema nastavaka razlikuju (se) jedino u dužini vokala u nastavku genitiva, dativa i instrumentala (?) jednine muškog i srednjeg roda: u *zamjeničkoj* promjeni taj je vokal *kratak òvog*(*a*)*, òvom*(*e/u*) – a u *pridjevskoj* dug: *nȅkōg*(*a*); *nȅkōm*(*e/u*)“ (250). U RHPŠ za Njd. stoji samo oblik s kratkosilaznim akcentom (*ȍvāj*). Navedena su i tri oblika G *ȍvog/ȍvōg/ȍvoga*, što bi trebalo da znači da se u bosanskom jeziku upotrbljava samo oblik s kratkosilaznim akcentom i dužinom u Njd., ali i to da oblici bez fakultativne foneme imaju dužinu, a da dužine nemaju oblici s fakultativnom fonemom. U IR navedeni su oblici s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom, normalno, u Njd. (*ȍvāj/òvāj*).

U pregledanim hrvatskim gramatikama, rječnicima i *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 185) ova zamjenica je akcentirana samo s kratkouzlaznim akcentom i dužinom u Njd. (*òvāj*). Međutim, postoje određene razlike koje se odnose na dužinu u ostalim padežnim oblicima. U *Gramatici hrvatskoga jezika* (Težak–Babić 1996: 111) stoji dužina na stalnom vokalu u svim oblicima: *òvāj*, *òvōg*(*a*), *òvōm*(*e, u*), *òvōg*(*a*)/*òvāj*, *òvīm*, *òvōm*(*e, u*); ali u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 79) navodi se dužina na fakultativnoj fonemi u G (*òvogā*), D, ali samo na fonemi -*e* (*òvom/u*, *ē*), te L, također samo na fonemi -ē (*òvom*/*ē*, *u*). Svakako, dužina stoji u N (*òvāj*) i I (*òvīm*). Drugačije rješenje nalazimo u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 657); stalni vokal s dužinom u oblicima bez fakultativne foneme, a u oblicima s fakultativnom fonemom dužina stoji samo na fakultativnoj fonemi (*òvāj*; *òvōg/òvogā*; *òvōm/òvomē,òvomū*; *òvāj/òvōg*, *òvogā*; *òvīm*; *òvōm/òvomē* /nema oblika s fakultativnom fonemom -*u*/). U *Anićevu rječniku* (1991) naveden je Njd. (*òvāj*) i Gjd. bez dužine (*òvog*/*a*/), a u RHJ (2000) samo s dužinom (*òvōga*, *òvōg*).

M. Stevanović akcentira ovu zamjenicu samo s kratkouzlaznim akcentom (*òvāj*, *òvā*, *òvō*); dužinu navodi u N i Ijd. (1974: 307). U ostalim padežnim oblicima dužine nema niti u oblicima sa fakultativnom fonemom niti u oblicima bez fakultativne foneme. Isto je i u *Gramatici* Stanojčić i dr. (1989: 90). Nešto drugačije nalazimo u *Srpskoj gramatici* R. Simića i J. Jovanović (2007: 100). Oni navode samo Njd. s kratkouzlaznim akcentom (*òvāj*), kao M. Stevanović i Ž. Stanojčić..., ali, našli smo navedene još samo D i Ljd, i to s dužinom kada nema fakultativne foneme, a bez dužine kada je ima (*òvōm/òvome*).

Ovi

	Množina
N	ȍvī/òvī
G	ȍvīh/òvīh
D	ȍvīm(a)/òvīm(a)
A	ȍvē/òvē
V	-
I	ȍvīm(a)/òvīm(a)
L	ȍvīm(a)/òvīm(a)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 251) s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom naveden je samo Njd., međutim, navedena je promjena svih rodova i oba broja samo s kratkosilaznim akcentom. To bi značilo da se oblicima s kratkosilaznim akcentom daje prednost. U svim oblicima stoji dužina. U *Gramatici* I. Čedića (2006: 110) nema akcentiranih oblika ove zamjenice. Stoji samo oblik *ovaj*.

U hrvatskom jeziku, odnosno u pregledanoj literaturi, u svim oblicima množine, kao i u oblicima jednine, stoji kratkouzlazni akcenat. U svim padežnim oblicima množine navedena je dužina (v.: *Nacrt* /Babić i dr. 1991*:* 657/; D. Raguž /1997: 80/; *Gramatika hrvatskog jezika* /Silić–Pranjković 2005: 127/; *Hrvatska gramatika* /Barić i dr. 1997: 213/).

M. Stevanović (1974) ne navodi oblike za množinu. Stanojčić i dr. ih navode s kratkouzlaznim akcentom (*òvī*...), ali bez dužine u DI i L. (*òvim*/*a*/).

Ova

ž.r.	Jednina
N	ȍvā/òvā
G	ȍvē/òvē
D	ȍvōj/òvōj
A	ȍvū/òvū
V	-
I	ȍvōm/òvōm
L	ȍvōj/òvōj

Kao što smo već rekli, u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250) naveden je oblik za m.r. s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom; data je i promjena za sve rodove i oba broja, ali samo s kratkosilaznim akcentom. U oblicima ž.r. prisutna je dužina u svim padežnim oblicima. I. Čedić u svojoj gramatici ne spominje ovu zamjenicu. U RHPŠ oblik za ž.r. naveden je samo s kratkosilaznim akcentom (*ȍvā*), kao i za m.r., a u IR, navedena su dva oblika, s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom (*ȍvā/òvā*), isto kao i za m.r.

Svi autori hrvatskih gramatika oblik za ž.r. akcentiraju s kratkouzlaznim akcenatom. Dužina u svim padežnim oblicima navedena je u *Nacrtu* (Babić i

dr. 1991*:* 657); u *Priručnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 80); *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 127) te *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213). Jedino Težak–Babić (1996: 111) u Ajd. i na nastavaku ima kratkosilazni akcenat (*òvȕ*), mada vjerujemo da je u pitanju greška.

Ove

ž.r.	Množina
N	ȍvē/òvē
G	ȍvīh/òvīh
D	ȍvīm(a)/òvīm(a)
A	ȍvē/òvē
V	-
I	ȍvīm(a)/òvīm(a)
L	ȍvīm(a)/òvīm(a)

Sve što je rečeno za oblike množine m.r. važi i za oblike ž.r. množine.

Ovo

s.r.	Jednina
N	ȍvō/òvō
G	ȍvog(a)/òvōg(a)
D	ȍvom(e)/òvōm(e,u)
A	ȍvō/òvō
V	-
I	ȍvīm/òvīm
L	ȍvom(e)/òvōm(e,u)

Sve što smo rekli za oblike jednije m.r. važi i za oblike s.r.

Ova

s.r.	Množina
N	ȍvā/òvā
G	ȍvīh/òvīh
D	ȍvīm(a)/òvīm(a)
A	ȍvā/òvā
V	-
I	ȍvīm(a)/òvīm(a)
L	ȍvīm(a)/òvīm(a)

Sve što je rečeno za oblike množine m.r. važi i za oblike s.r.

Pokazna zamjenica za drugo lice, prema našem mišljenju, u bosanskom jeziku ima dubletne oblike u zavisnim padežnim oblicima; kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat; u Ijd. dugosilazni i dugouzlazni. U množini DI i L imaju dugosilazni i kratkosilazni akcenat (*tîm/tìma*). Preglednosti radi, navest ćemo oblike za sve rodove i oba broja.

Taj

m.r	
N	tâj
G	tȍg(ā)/tògā
D	tȍm/tòme
A	tȍg(a)/tòga; tâj
V	-
I	tîm/tíme
L	tȍm/tòme

U gramatikama bosanskog jezika naveden je samo Njd. U jednoj s akcentom *tâj* (Jahić i dr. 2000: 250), u drugoj bez akcenta *taj* (Čedić: 2006: 110). Međutim, u rječnicima bosanskog jezika ima više oblika. U RHPŠ, pored Njd. (*tâj*), naveden je Gjd.: *tȍg*, *tȍgā*, *tògā*. Dakle, oblik bez fakultativne foneme s kratkosilaznim akcentom, a oblik s fakultativnom fonemom može imati kratkosilazni i kratkouzlazni i dužinu na fakultativnoj fonemi. IR navodi G i Djd. i Nmn. U G i Djd. ima samo kratkouzlazni akcenat i dužinu na fakultativnoj fonemi. Oblici su navedeni ovako: *tòg*(*ā*), *tòm*(*ē*) (?). Vjerovatno je previd u pitanju. Ne vjerujemo da su aurori ovoga rječnika zaboravili na osnovno pravilo da jednosložne riječi mogu imati samo silazne akcente.

U gramatikama hrvatskog jezika vlada pravo šarenilo. Samo u *Hrvatskoj gramatici*, Barić i dr. (1997: 212) i *Naglasku*, Vukušić i dr. (2007: 188) oblikci jednine akcentirani su na identičan način: u N *tâj*, G *tȍg/tȍgā*, D *tȍm/tȍme/tȍmu*, A *tâj/tȍg/tȍgā* i I *tîm/tíme*. Akcenat je isti i u L, samo što u *Hrvatskoj gramatici* nalazimo tri oblika, kao u D: *tȍm/tȍme/tȍmu*, a u *Naglasku* samo dva: *tȍm/tȍme*; nema oblika s fakultativnom fonemom *-u*. U *Nacrtu* su isti akcenti (Babić i dr. 1991: 656), ali su fakultativne foneme, u D *-e* i *-u*, u L samo *-e*, uvijek s dužinom (*tȍm/ē/tȍm/ū*). D. Raguž, u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (1997: 79), u svim padežnim oblicima kaže da ova zamjenica može imati dugosilazni ili kratkosilazni akcenat. Fakultativna fonema *-a* u G i A, kad je jednak G, *-e* u D i L (ne i *-u*) ima dužinu samo ako je u obliku s kratkosilaznim

akcentom. Dakle, imamo sljedeću situaciju: N *tâj*, G *tôg*(*a*)/*tȍg*(*ā*), D *tôm*(*u*, *e*)/*tȍm*(*u*, *ē*)/*tȍm*, A = N/A, I *tîm*, L *tôm*(*u*, *e*)/*tȍm*(*u*, *ē*)/*tȍm*.

M. Stevanović (1974: 307) navodi samo N *tâj*, te G i D samo s kratkosilaznim akcentom i fakultativnom fonemom bez dužine: *tȍga*, *tȍme*. Ž. Stanojčić i dr. (1989: 90) ima samo Njd. bez akcenta. R. Simić i J. Jovanović (2007: 99) oblike bez fakultativne foneme akcentiraju s dugosilaznim akcentom, osim oblika G, koji akcentiraju s kratkosilaznim akcentom i A koji, također, ima dugosilazni akcenat ili ga uopće nema (?). Oblici sa fakultativnom fonemom imaju kratkouzlazni akcenat, osim I, koji ima dugouzlazni akcenat. Dakle, imamo sljedeću akcenatsku sliku: N *tâj*, G *tȍg/tòga*, D *tôm/tòme*, A *tâj/tog/tòga*, I *tîm/tíme*, L *tôm/tòme*.

Kao što se može vidjeti, postoji razilaženje u okvirima istog jezika, samim tim i u okvirima bosanskog, hrvatskog i srpskog standarda.

Množina zamjenice *taj* u bosanskom jeziku.

Ti

m.r.	Množina
N	tî
G	tîh
D	tîm/tìma
A	tê
V	-
I	tîm/tìma
L	tîm/tìma

Iste akcente u množini nalazimo u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213), jedino što nema (greškom) akcenta u A za m. r., zatim u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 656) i *Naglasaku* (Vukušić i dr. 2007: 188), ali ne i u Raguževoj *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (1997: 80). Naime, i on navodi dugosilazni akcenat u svim padežnim oblicima; u DI i L kada su bez fakultativne foneme, ali kada imaju fakultativnu fonemu, onda imaju kratkouzlazni akcenat (N tî, G *tîh*, D *tîm/tìma*, A *tê*, I *tîm/tìma*, L *tîm/tìma*).

U srpskom jeziku, odnosno u *Srpskoj gramatici* (Simić– Jovanović (2007: 100), akcenti su isti kao u bosanskom jeziku.

U bosanskom jeziku oblici za ž.r. imaju dugosilazni akcenat u svim padežnim oblicima jednine, a u DI i L množine dugosilazni i kratkosilazni.

Ta

ž.r.	Jednina	Množina
N	tâ	tê
G	tê	tîh
D	tôj	tîm/tȉma
A	tû	tê
V	-	-
I	tôm	tîm/tȉma
L	tôj	tîm/tȉma

Sve što smo rekli za množinu m.r. važi i za ž.r.

Akcenat u s.r. podudaran je s akcentom u m.r.

To

s.r.	Jednina	Množina
N	tô	tâ
G	tȍg(a)/tòga	tîh
D	tôm/tòme	tîm/tȉma
A	tô	tâ
V	-	-
I	tîm/tíme	tîm/tȉma
L	tôm/tòme	tîm/tȉma

Sve što smo rekli za jedninu m.r. važi i za s.r.

Pokazne zamjenice za treće lice u bosanskom jeziku se akcentiraju na sljedeći način.

Onaj

m.r.	Jednina
N	ȍnāj/ònāj
G	ȍnog(a)/ònog(a)
D	ȍnom(e, u)/ònom(e, u)
A	ȍnog(a)/ònog(a); ȍnāj/ònāj
V	-
I	ȍnīm/ònīm
L	ȍnom(e, u)/ònom(e, u)

Oblici za m. r. mogu imati kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat, bez obzira na to da li imaju ili nemaju fakultativnu fonemu. Dužinu mogu imati samo u N (i A kada je jednak N) i I. Oba lika nalazimo u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250), RHPŠ i IR, s tim da se u RHPŠ daje prednost obliku s kratkosilaznim akcentom (*ònāj*/*ònāj*/). Također, u ovom rječniku nalazimo samo jedan akcenatski lik za I, s kratkosilaznim akcentom (*ònīm*). Mislimo da je neopravdano izostavljen I s kratkouzlaznim akcentom (*ònīm*). Drugdje se ne navode oblici zavisnih padeža.

U hrvatskom jeziku ova zamjenica u Njd. ima samo krtkouzlazni akcenat (i dužinu). Taj akcenat ostaje nepromijenjen u ostalim padežima. Jedino u *Anićevu rječniku* (1991), gdje su navedeni NGD i I; nalazimo G i I s kratkosilaznim akcenat (*ònōg*/*a*/, *ònīm*), a D s kratkouzlaznim (*ònōm*/*e*/). Ipak, hrvatski se gramatičari razilaze kada se radi o dužini stalnih vokala i fakultativnih fonema u zavisnim padežima. Težak–Babić (1996: 111), Barić i dr. (1997: 213) i Silić–Pranjković (2005: 127) smatraju da je stalni vokal uvijek dug, a da fakultativna fonema nema dužine (*ònāj*, *ònōga*, *ònōme*...). Isto nalazimo i u rječnicima, *Anićevu rječniku* (1991) i RHJ (2000). U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 657) i *Priručnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 79) stalni vokal je bez dužine (79), osim *I (ònīm*). Međutim, razlikuju se kada se radi o dužini fakultativne foneme. U *Nacrtu* sve fakultativne foneme imaju dužinu (*ònogā*, *ònomē*, *ònomū*), a u *Priručnoj hrvatskoj gramatici* fakultativna fonema *–u* nema dužine (*ònogā*, *ònomē*, ali *ònomu*). Autori *Nacrta* napominju da se u D javljaju dvije fakultativne foneme (*-e* i *-u*). U L se također javljaju obje foneme, ali je poželjno praviti razliku između D i L baš tako da se u L ne upotrebljava *-u*, makar u pažljivu izražavanju.

M. Stevanović zamjenicu *onaj* akcentira samo s kratkouzlaznim akcentom i bez dužine stalnog vokala (1974: 307). Ž. Stanojčić i dr. (1989: 90) smatraju isto što i Stevanović, tj. da se ova zamjenica mijenja po zamjeničkoj (pronominalnoj) promjeni, kao i zamjenica *ovaj*. To znači da ima kratkouzlazni akcenat i kratak stalni vokal, bez obzira na to da li ima fakultativnu fonemu ili nema (*ònāj*, *ònog*/*a*/, *ònom*/*e*/). R. Simić i J. Jovanović (2007: 99) ne govore ništa o ovoj zamjenici, ali konstatiraju da se po zamjničkoj promjeni mijenjaju zamjenice s konsonantom na kraju (između ostalih, navode i zamjenicu *òvāj*, s dužinom), a onda daju paradigmu zamjnice *taj*. Ona u zavisnim padežima ima dva lika, s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom, znači da i zamjenica *onaj* ima dva lika, bez dužina na fakultativnim fonemama: G

ȍnog(*a*)/*ònog*(*a*), D *ȍnom*(*e*, *u*)/*ònom*(*e*, *u*)... Njd. bio bi *ònāj* (prema *òvāj*), kao što stoji i u RSJ (2007).

Mislimo da se zamjenica za 3. lice u bosanskom jeziku upotrebljava s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom i dužinom na stalnom vokalu u svim padežnim oblicima množine.

Oni

m.r.	Množina
N	ȍnī/ònī
G	ȍnīh/ònīh
D	ȍnīm(a)/ònīm(a)
A	ȍnē/ònē
V	-
I	ȍnīm(a)/ònīm(a)
L	ȍnīm(a)/ònīm(a)

U hrvatskom i srpskom jeziku ima samo kratkouzlazni akcenat (i dužinu u svim oblicima). Jedino u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213) dužina nije navedena u oblicima DI i L (*ònima*). Tačnije, u spomenutoj gramatici naveden je jedan jedini oblik (*ònima*), i to bez dužine.

S kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom u bosanskom jeziku upotrebljava se i oblik za ž.r. u jednini i množini.

Ona

ž.r.	Jednina
N	ȍnā/ònā
G	ȍnē/ònē
D	ȍnōj/ònōj
A	ȍnū/ònū
V	-
I	ȍnōm/ònōm
L	ȍnōj/ònōj

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) Njd. za ž. i s.r. naveden je s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom. U RHPŠ za ž. i s.r. naveden je samo oblik s kratkosilaznim akcentom (*ȍnā*, *ȍnō*); u IR, kao i u spomenutoj *Gramatici bosanskoga jezika*, s kratkosilaznim i kratkouzlaznim

(*ȍnā/ònā*, *ȍnō/ònō*). Mi mislimo da u bosanskom jeziku ova zamjenica ima kratkosilazni i kratkouzlazni akcenat i dužinu u svim padežnim oblicima.

U hrvatskom i srpskom jeziku, sudeći prema pregledanim gramatikama i rječnicima, ova se zamjenica u standardnom jeziku može upotrebljavati samo s kratkouzlaznim akcentom i dužinom u svim padežnim oblicima (*ònā*...).

One

ž.r.	Množina
N	ȍnē/ònē
G	ȍnīh/ònīh
D	ȍnīm(a)/ònīm(a)
A	ȍnē/ònē
V	-
I	ȍnīm(a)/ònīm(a)
L	ȍnīm(a)/ònīm(a)

Već smo rekli da dva akcenatska lika ova zamjenica ima samo u bosanskom jeziku (*ȍnē/ònē*...), a jedan u hrvatskom i srpskom (*ònē*...).

Ono

s.r.	Jednina
N	ȍnō/ònō
G	ȍnog(a)/ònog(a)
D	ȍnom(e, u)/ònom(e, u)
A	ȍnō/ònō
V	-
I	ȍnīm/ònīm
L	ȍnom(e, u)/ònom(e, u)

Vidjeli smo da u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000) i bosanskim rječnicima nisu podudarni akcenti za Njd. ž.r.; nisu podudarni ni za Njd. s.r. U RHPŠ nalazimo za s.r. samo oblik s kratkosilaznim akcentom (*ȍnō*), u IR s kratkosilaznim i kratkouzlaznim (*ȍnō*/*ònō*), kao i u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247). Nije jasno zašto RHPŠ ne slijedi zakonomjernosti date u *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000), s obzirom na to da su dvojica njegovih autora i autori *Gramatike bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000).

Što se tiče ostalih specifičnosti jednine oblika za s.r., u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, treba reći da su iste kao i kod oblika za m. r.

Ona

s.r.	Množina
N	ȍnā/ònā
G	ȍnīh/ònīh
D	ȍnīm(a)/ònīm(a)
A	ȍnā/ònā
V	-
I	ȍnīm(a)/ònīm(a)
L	ȍnīm(a)/ònīm(a)

Sve što smo rekli o akcentu množinskih oblika za m. i ž.r., važi i za oblike množine s.r.

3. Akcenat opisnih zamjenica (zamjeničkih pridjeva)

U Njd. i Nmn. opisne se zamjenice u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) akcentiraju ovako: *ovàkav*, *ovàkva*, *ovàkvo/ovàkvi*, *ovàkve*, *ovàkva*; *tàkav*, *tàkva*, *tàkvo/tàkvi*, *tàkve*, *tàkva*; *onàkav*, *onàkva*, *onàkvo/onàkvi*, *onàkve*, *onàkva*; *svàkakav*... Kasnije ćemo vidjeti da li je tako u hrvatskom i srpskom jeziku.

Mislimo da se ove zamjenice u bosanskom jeziku upotrebljavaju, ipak, malo drugačije. Promijenit ćemo ih u svim rodovima i oba broja. Krenut ćemo od opisne zamjenice za prvo lice. Ona, po našem mišljenju, ima sljedeće oblike i akcente:

a.

Ovakav

m.r.	Jednina
N	ovàkav/ovàkāv
G	ovàkva/ ovàkvog(a)/ovàkvōg(a)
D	ovàkvu/ ovàkvom(e, u)/ovàkvōm(e, u)
A	ovàkva/ ovàkvog(a)/ovàkvōg(a); ovàkav/ ovàkāv
V	ovàkav/ ovàkāv
I	ovàkvīm
L	ovàkvu/ovàkvom(e, u)/ovàkvōm(e, u)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247), kao što smo rekli, naveden je oblik Njd. bez dužine (*ovàkav*), u RHPŠ stoje dva oblika, s dužinom i bez dužine (*ovàkav/ovàkāv*). U IR samo oblik s dužinom (*ovàkāv*). U *Gramatici bosanskoga jezika* se dalje kaže da ove zamjenice u jednini m. i s. roda imaju tri sistema nastavaka – imenički, zamjenički i pridjevski (252), kako smo i mi naveli. Međutim, u RHPŠ naveden je Gjd. samo s dužinom na stalnom vokalu (*ovàkvōg/ovàkvōga*). Nema oblika bez dužine, tj. oblika zamjeničke promjene. I. Čedić (2006: 114) navodi da ovi zamjenički pridjevi imaju dva tipa deklinacije: imeničku (*ovakav*, *ovakva*, *ovakvu*) i pridjevsku (*ovakvog/a/ ovkvom/e/*), ali ih ne akcentira.

U hrvatskim gramatikama, tačnije, u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 657) stoji napomena da se ove zamjenice mijenjaju kao pridjevi, prvenstveno kao neodređeni pridjevi, ali većina padeža može imati i određene likove, jednake kao pridjevi na *–ov*, *–in*. To znači da stalni vokal tada ima dužinu. U *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 214) stoji da imaju oblike kao prisvojne zamjenice za 3. lica, tj. ili kao neodređeni pridjevi ili kao zamjenice. Pravilo je ilustrirano G, D i L zamjenice *takav* (*tàkva*; *tàkvōg/tàkvōga*; *tàkvu*; *tàkvōmu*, *tàkvōme*, *tàkvōm*). Dakle, stalni vokal ima dužinu. Isto nalazimo u *Priručnoj hrvatskoj gramatici* D. Raguža (1996: 76) i RHJ (2000).

Drugačije misle J. Silić i I Pranjković (2005: 127). Naime, oni kažu da se ove zamjenice mijenjaju kao neodređena zamjenica *kàkav*. Za ovu zamjenicu data je paradigma samo za imeničku promjenu (*kàkav, kàkava, kàkavu...*). Nešto niže se napominje kako se u savremenoj komunikaciji, posebno administrativnog i razgovornog tipa, oblici imeničke promjene zamjenjuju oblicima zamjeničke promjene (mjesto *kàkva* G glasi *kàkvoga*, *kàkvog*; D mjesto *kàkvu* glasi *kàkvomu/kàkvome/kàkvom*). Kad sve ovo primijenimo na zamjenicu *ovakav*, to znači da oni dopuštaju samo oblike imeničke promjene. Ovi drugi nisu dobrodošli u hrvatskom standardnom jeziku, a ako se upotrebljavaju, nemaju dužine na stalnom vokalu. Težak–Babić (1996: 111) kažu isto, ali malo drugačije: „ U jednini muškog i srednjeg roda ove zamjenice imaju promjenu pridjeva u neodređenom obliku (...) ali se mogu mijenjati i kao pridjevi u određenom obliku...“. Pravilo je ilustrirano primjerima *ovàkav*, *ovàkava*, *ovàkavu*; *ovàkavog*, *ovàkavom*. Oblici pridjevske promjene nemaju dužine.

Izvjesne razlike postoje i u rječnicima hrvatskog jezika. Interesantno je napomenuti da samo u *Anićevu rječniku* (1991) nalazimo nominativni oblik s dužinom (*ovàkāv*).

M. Stevanović navodi s akcentom samo Njd, i to bez dužine (*ovàkav*), ostali oblici nisu akcentirani (1974: 290).

R. Simić i J. Jovanović (2007: 111) kažu da ova zamjenica, kao i ostale zamjenice koje se završavaju na *–v*, mogu imati nastavke sva tri sistema: imeničke promjene, zamjeničke i zamjeničko-pridjevske. Što znači da se u zavisnim padežima može i ne mora naći dužina. Zapravo, oblici s fakultativnom fonemom nemaju dužine (*ovàkvoga*), a oblici bez fakultativne foneme imaju (*ovàkvōg*).

Sve razlike o kojima smo ovdje govorili tiču se i zamjenica za 2. i 3. l. (t*akav* i o*nakav*).

Ovakvi

m.r.	Množina
N	ovàkvī
G	ovàkvīh
D	ovàkvīm(a)
A	ovàkvē
V	ovàkvī
I	ovàkvīm(a)
L	ovàkvīm(a)

Ovakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	ovàkva	ovàkvē
G	ovàkvē	ovàkvīh
D	ovàkvōj	ovàkvīm(a)
A	ovàkvu	ovàkvē
V	ovàkva	ovàkvē
I	ovàkvōm	ovàkvīm(a)
L	ovàkvōj	ovàkvīm(a)

Ovakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	ovàkvo	ovàkvā
G	ovàkva/ovàkvog(a)/ovàkvōg(a)	ovàkvīh
D	ovàkvu/ovàkvom(e, u)/ovàkvōm(e, u)	ovàkvīm(a)
A	ovàkvo	ovàkvā
V	ovàkavo	ovàkvā
I	ovàkvīm	ovàkvīm(a)
L	ovàkvu/ovàkvom(e, u)/ovàkvōm(e, u)	ovàkvīm(a)

b. Opisne zamjenice za drugo lice:

Takav

m.r.	Jednina	množina
N	tàkav/ tàkāv	tàkvī
G	tàkva/tàkvog(a)/ tàkvōg(a)	tàkvīh
D	tàkvu/tàkvom(e,u)/ tàkvōm(e,u)	tàkvīm(a)
A	tàkva/tàkvog(a)/ tàkvōg(a); tàkav/ tàkāv	tàkvē
V	tàkav/ tàkāv	tàkvī
I	tàkvīm	tàkvīm(a)
L	tàkvu/tàkvom(e,u)/ tàkvōm(e,u)	tàkvīm(a)

Takva

ž.r.	Jednina	Množina
N	tàkva	tàkvē
G	tàkvē	tàkvīh
D	tàkvōj	tàkvīm(a)
A	tàkvu	tàkvē
V	tàkva	tàkvē
I	tàkvō	tàkvīm(a)
L	tàkvōj	tàkvīm(a)

Takvo

s.r.	Jednina	Množina
N	tàkvo	tàkva
G	tàkva/tàkvog(a)/tàkvōg(a)	tàkvīh
D	tàkvu/tàkvom(e,u)/tàkvōm(e,u)	tàkvīm(a)
A	tàkāvo	tàkva
V	tàkavo	tàkva
I	tàkvīm	tàkvīm(a)
L	tàkvu/tàkvom(e,u)/tàkvōm(e,u)	tàkvīm(a)

c. Opisne zamjenice za treće lice:

Onakav

m.r.	Jednina	Množina
N	onàkav/onàkāv	onàkvī
G	onàkva/onàkvog(a)/onàkvōg(a)	onàkvīh
D	onàkvu/onàkvom(e, u)/onàkvōm(e, u)	onàkvīm(a)
A	onàkva/onàkvom(e,u)/onàkvōg(a); onàkav/onàkāv	onàkvē
V	onàkav/ onàkāv	onàkvī
I	oàkvīm	onàkvīm(a)
L	onàkvu/onàkvom(e, u)/onàkvōm(e, u)	onàkvīm(a)

Onakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	N onàkva	N onàkvē
G	G onàkvē	G onàkvīh
D	D onàkvōj	D onàkvīm(a)
A	A onàkvu	A onàkvē
V	V onàkva	V onàkvē
I	I onàkvōm	I onàkvīm(a)
L	L onàkvōj	L onàkvīm(a)

Ovakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	onàkvo	onàkvā
G	onàkva/onàkvōg(a)	onàkvīh
D	onàkvu/onàkvōm(e, u)	onàkvīm(a)
A	onàkvo	onàkvā
V	onàkavo	onàkvā
I	onàkvīm	onàkvīm(a)
L	onàkvu/onàkvōm(e, u)	onàkvīm(a)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) i *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 95) u opisne pokazne zamjenice svrstana je i zamjenica *svakakav* (mada je neki smatraju neodređenom, /npr. autori *Hrvatske gramatike* /Babić i dr. 1997: 207/; Težak–Babić /1996: 113/; Silić–Pranjković /2005: 127/, a neki općom /M. Stevanović /1974: 301/; Ž. Stanojčić i dr. /1989: 89/), zato ćemo ovdje dati njenu paradigmu, odnosno njene akcente:

d. Akcenat opisne pokazne zamjenice *svakakav*:

Svakakav

m.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakav	svȁkakvi
G	svȁkakva/svȁkakvōg(a)	svȁkakīh
D	svȁkakvu/svȁkakvōm(e, u)	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakva/svȁkakvōg(a); svȁkakav	svȁkakve
V	svȁkakav	svȁkakvi
I	svȁkakvīm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvu/svȁkakvōm(e, u)	svȁkakvīm(a)

Svakakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakva	svȁkakve
G	svȁkakvē	svȁkakīh
D	svȁkakvōj	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakvu	svȁkakve
V	svȁkakva	svȁkakve
I	svȁkakvōm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvōj	svȁkakvīm(a)

Svakakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakavo	svȁkakva
G	svȁkakva/svȁkakvōg(a)	svȁkakīh
D	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakavo	svȁkakva
V	svȁkakavo	svȁkakva
I	svȁkakvīm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)

4. Akcenat pridjevskih pokaznih zamjenica za količinu

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) Njd. ovih zamjenica akcenatski je prikazan na sljedeći način: *ovòlik*, *ovòlika*, *ovòliko*, *ovòliki*, *ovòlike*, *ovòlika*; *tȍlik/tòlik*, *tȍlika/tòlika*, *tȍliko/tòliko*, *tȍliki/tòliki*, *tȍlike/tòlike*, *tȍlika/tòlika*; *onòlik*, *onòlika*, *onòliko*, *onòliki*, *onòlike*, *onòlika*. Ovdje se navodi i zamjenica *svȅkolik*.

Ista rješenja nisu data u RHPŠ. Riječi *ovoliki* i *onoliki* svrstane su u pridjeve, a *toliki* u zmjenice. Za *ovoliki* prvo se navodi oblik o. v. s kratkouzlaznim akcentom na pretposljednjem slogu *ovolìkī*, zatim na unutarnjem *ovòlikī*, i n, v. *ovòlik*. Za *onoliki* dat je samo o. v., također, dubletni *onolìkī* (i *onòlikī*). Zamjenica *toliki* ima triplet: *tolìkī* (*tòliki*, *tȍliki*). U IR sve su ove riječi svrstane u pridjeve; uz *ovòlik* stojii oblik za određeni vid *ovolìkī*, uz *svȅkolik svȅkolikī*, a samo *tolìkī*, *onolìkī*.

I. Čedić (2006: 110) svrstava ih u prijelazne forme, tzv. zamjeničke pridjeve, ali nisu akcentirane.

U pregledanim gramatikama i rječnicima hrvatskog jezika imamo sljedeću situaciju. U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 656) određene su kao pokazne zamjenice, a imaju kratkouzlazni akcenat na drugom, odnosno prvom slogu (*ovòlik*, *tòlik*, *onòlik*), ili (kao određeni oblici) na trćem, odnosno drugom (*ovolìkī*, *tolìkī*, *onolìkī*). U *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* D. Raguža (1997: 68-69) kaže se da se uobičajeno svrstavaju u zamjenice, mada su to pridjevi, odnosno zamjenički pridjevi. Akcenat je isti.

U *Gramatici hrvatskoga jezika* (Težak–Babić 1996: 110-111) kaže se da su *ovolik*, *tolik*, *onolik* (uz *ovakav*, *takav*, *onakav*) pokazne zamjenice, da se mijenjaju kao pridjevi, te da se mogu mijenjati kao pridjevi određenog i

neodređenog vida. To se ilistrira promjenom zamjenice *ovakav*; akcenat ostaje nepromijenjen (*ovàkva*, *ovàkvu*; *ovàkvog*, *ovàkvom*), pa bi se analogijom moglo zaključiti da akcenat ostaje nepromijenjen i kod zamjenica *ovoliki*, *toliki*, *onoliki*).

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 214) *ovolik*, *tolik* i *onolik* svrstane su u zamjeničke pridjeve (kao i *ovakav*, *takav*, *onakav*), a „imaju oblike kao prisvojne zamjenice 3. lica, tj. ili kao neodređeni pridjevi ili kao zamjenice, te imaju dvojne oblike“. Pravilo se ilustrira promjenom zamjenice *takav* (*tàkva*, *tàkvu*; *tàkvog/tàkvoga*, *tàkvom/tàkvome*), pa bi se moglo zaključiti da i kod zamjenica *ovolik*... ostaje isti akcenat bez obzira na promjenu (navedeni su: *ovòlik*, *tòlik*, *onòlik*). Isti oblici su navedeni u *Gramatici hrvatskog jezika* (Silić–Pranjković 2005: 127); napominje se da se mijenjaju kao zamjenica *kòlik*. U zavisnim padežnim oblicima zamjenica *kolik* ima isti akcenat, ali ne i na istom slogu (*kolìka*, *kolìku*...). Međutim, nikada ne znamo kada se upućuje na istu promjenu da li to znači i da je isti akcenat riječi koje se na isti način mjenjaju.

U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 185) imamo *ovòlik*, *tòlik*, *onòlik* i *ovolìkī*, *tolìkī*, *onolìkī*. Dakle iste akcente kao u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 656), ali se ovdje kaže da je kolebljiv akcenat zamjenica *ovoliki* i *onoliki.* „One mogu glasiti ovòlikī i ovolìkī; onòlikī i onolìkī“ (191). Određeni oblici, kao što smo već vidjeli, u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 656) imaju akcenat samo na trećem slogu (*ovolìkī*, *onolìkī*).

U *Anićevu rječniku* (1991) *ovolik*, *toliki*, *onoliki* su pridjevi. Za *ovolik* prvo se navodi oblik n. v. *ovòlik*, pa o. v. *ovòlikī*, za *tolik* samo o. v. *tolìkī*. *Onoliki* također ima samo oblik o. v., a dati su oblici za sva tri roda (*onolìkī*, *onolìkā*, *onolìkō*). U RHJ (2000) *ovolik*, *tolik* i *onolik* su zamjenice; imaju samo kratkouzlazni akcenat *ovòlik*, *tòlik*, *onòlik*. Uz sve ove zamjenice daju se oblici za Gjd. D i Ljd.: Gjd. *ovòlika*, *ovòlikōga*, *ovòlikōg*; D *ovòliku*, *ovòlikōmu*, *ovòlikōm*; L *ovòlikōme*, *ovòlikōm*. Sve je isto za *tolik* i *onolik*.

M. Stevanović u svojoj gramatici (1974: 292) navodi samo oblike *ovolìkī, tolìkī, onolìkī*..., nema oblika *ovòlik*, *tòlik*, *onòlik* niti oblika *ovòlikī*, *tòlikī*. Iste oblike, ali bez akcenta, navodi i Ž. Stanojčić i dr. (1989: 89).

R. Simić i J. Jovanović imaju *ovòlik*... i *ovòlikī*... (2007: 95).

U RSJ (2007) ovo su pridjevske zamjenice, a imju dubletni akcenat: *ovolìkī* i *ovòlikī*; *tolìkī* i *tòlikī* (nema oblika *ovòlik*, *tòlik*, *onòlik*). Kod *onoliki* je redoslijed promijenjen; na prvom mjestu je *onòlikī*, na drugom *onolìkī*.

Kako nas primarno zanima akcenat bosanskog jezika, to ćemo ovdje dati paradigme i akcente koje smatramo standardnim u bosanskom jeziku. Promijenit ćemo samo pokazne zamjenicu prvog i drugog lica jer zamjenica trećeg lica ima iste akcente i promjenu kao zamjenica prvog lica.

a. Mislimo da se u bosanskom jeziku mogu sresti sljedeći akcenti i oblici zamjenice prvog (i trećeg) lica:

Ovolik/ovoliki

m.r.	Jednina
N	ovòlik/ovolìkī/ovòlikī
G	ovòlika; ovolìkōg/ovolìkog; ovolìkōga/ovolìkoga
G	ovòlikōg/ovòlikog; ovòlikōga/ovòlikoga
D	ovòliku; ovòlikōm/ovòlikom; ovòlikōme(u)/ovòlikome(u)
D	ovolìkōm/ovolìkom; ovolìkōme(u)/ovolìkome(u)
A	ovòlik/ ovòlika; ovòlikōg/ovòlikog; ovòlikōga/ovòlikoga
A	ovolìkōg/ovolìkog; ovolìkōga/ovolìkoga
V	-/ovòlikī
I	ovòlikīm/ ovolìkīm
L	ovòliku; ovòlikōm/ovòlikom; ovòlikōme(u)/ovòlikome(u)
L	ovolìkōm/ovolìkom; ovolìkōme(u)/ovolìkome(u)

Ovoliki

m.r.	Množina
N	ovòlikī/ovolìkī/
G	ovòlikīh/ovolìkīh
D	ovòlikīm/ovòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
D	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima
A	ovòlikē/ovolìkē
V	-/ovòlikī/ovolìkī
I	ovòlikīm/ovòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
I	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima
L	ovòlikīm/ovòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
L	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima

Oblici za s.r. *ovòliko/ovolìkō/ovòlikō* imaju istu promjenu i iste akcente kao i pokazna zamjenica prvog lica za m.r.: *ovòlik/ovolìkī/ovòlikī.*

Ovolika

ž.r.	Jednina
N	ovòlika/ovòlikā/ovolìkā/
G	ovòlikē /ovòlikē/ovolìkē
D	ovòlikōj/ovòlikōj/ovolìkōj
A	ovòliku/ovòlikū/ovolìkū
V	-/ovòlikā/ovolìkā
I	ovòlikōm/ovolìkōm
L	ovòlikōj/ovòlikōj/ovolìkōj

Ovolike

ž.r.	Množina
N	ovòlike/ovòlikē/ ovolìkē
G	ovòlikīh/ ovolìkīh
D	ovòlikīm/ovòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
D	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima
A	ovòlike/ ovòlikē/ovolìkē
V	-/ovòlikē/ovolìkē
I	ovòlikīm/tòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
I	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima
L	ovòlikīm/ovòlikīma; ovòlikim/ovòlikima
L	ovolìkīm/ovolìkīma; ovolìkim/ovolìkima

b. Drugo lice:

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) navode se dva akcenatska lika pokazne zamjenice za drugo lice (*tȍlik/tòlik*), a u RHPŠ tri (*tolìkī*, *tòliki*, *tȍliki*). Nećemo komentirati to što su dva autora *Gramatike bosanskoga jezika* također i autori RHPŠ, ali ćemo reći da u standardnome bosanskom jeziku nisu uobičajeni oblici ove zamjenice s kratkosilaznim akcetom (*tòlik* i *tȍliki*), posebno ne oblik *tòlik*. Doduše, može se naći u dijalektima. Zabilježio ga je i J. Matešić u svom djelu o akcentima riječi u srpskohrvatskom jeziku (1970: 206). Dakle, u bosanskom standardnom jeziku treba upotrebljavati samo likove s uzlaznim akcentom (*tòlik/tòliki/tolìkī*) i njihovom imeničkom, zamjeničkom i pridjevskom promjenom.

Tolik

m.r.	Jednina
N	tòlik/tòliki/tolìkī/
G	tòlika/tòlikog(a)/tolìkōg(a)
D	tòliku/tòlikom(e/u)/tolìkōm(e/u)
A	tòlik/tòliki/tolìkī; tòlika/tòlikog(a)/tolìkōg(a)
V	-/ tòlik/tòliki/tolìkī/
I	tòlikīm/tolìkīm
L	tòliku/tòlikom(e/u)/tolìkōm(e/u)

Toliki

m.r.	Množina
N	tòlikī/tolìkī/
G	tòlikīh/ tolìkīh
D	tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
D	tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima
A	tòlikē/ tolìkē
V	-/tòlikī/ tolìkī/
I	tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
I	tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima
L	tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
L	tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima

Tolika

ž.r.	Jedanina	Množina
N	tòlika/tòlikā/tolìkā/	N tòlike/tòlikē/ tolìkē
G	tòlikē/tòlikē/tolìkē	G tòlikīh/tolìkīh
D	tòlikōj/tòlikōj/tolìkōj	D tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
A	tòliku/tòlikū/tolìkū	D tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima
V	-/tòlikā/tolìkā	A tòlike/tòlikē/ tolìkē
I	tòlikōm/tolìkōm	V -/tòlikē/tolìkē
L	tòlikōj/tòlikōj/tolìkōj	I tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
		I tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima
		L tòlikīm/tòlikīma; tòlikim/tòlikima
		L tolìkīm/tolìkīma; tolìkim/tolìkima

5. Akcenat odnosno-upitnih zamjenica

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248) dva akcentska lika, kratkosilazni i kratkouzlazni, imaju zamjenice *koji*, *čiji* i *kolik* (*kȍjī/kòjī*; *čȉjī/čìjī*; *kȍlik/kòlik*). Navedena je paradigma zamjenice *koji*, prema kojoj se može vidjeti da se prednost daje oblicima s kratkosilaznim akcentom. Samo jedan akcenat, kratkouzlazni, ima zamjenica *kakav* (*kàkav*). Međutim, ove zamjenice nisu na isti način akcentirane u RHPŠ. U njemu zamjenica *koji* akcentirana je samo s kratkosilaznim akcentom (*kȍjī*, *kȍjā*, *kȍjē*). Zamjenica *kakav* ima dublet u m.r. (*kàkav* i *kàkāv*), a samo jedan oblik u ž. i s.r. (*kàkava*, *kàkavo*). Za zamjenicu *čiji* navedeni su dubletni oblici, ali prednost se daje oblicima s kratkosilaznim akcentom (*čȉjī/čìjī*, *čȉjā/čìjā*, *čȉjē/čìjē*). To zaključujemo prema 18. napomeni datoj u Predgovoru *Rječnika* (IX). Navedena je riječ *kolik*, s kratkouzlaznim akcentom (*kòlik*), ali se napominje da je to čestica koja se upotrebljava u razgovoru; služi za poređenje po količini. Zamjenica *koliki* ima samo kratkouzlazni akcent na drugom slogu (*kolìkī*), (ne i kratkosilazni kao u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248), što saznajemo iz navedenog primjera, u kojem je zamjenica *koliki* upotrijebljena u funkciji veznika: *U Norveškoj su dobili stan kòliki su imali i u Srebrenici.*

U IR zamjenica *koji* ima iste akcente kao u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248), ali se prvo navodi oblik s kratkouzlaznim pa oblik s kratkosilaznim akcentom (*kòjī/kȍjī*) Zamjenica *čiji* ima samo jedan oblik, onaj s kratkouzlaznim akcentom (*čìjī*). Isti je akcenat zamjenice *kàkav*. Samo jedan akcenat, ali kratkosilazni, i jedan oblik ima zamjenica *kolik* (i to *kȍlikī*) a ne dva kao u *Gramatici bosanskoga jezika*. Dakle, i ovdje imamo određenih razlika.

I. Čedić u svojoj gramatici (2006: 110) uopće ne spominje ove pridjevske zamjenice.

U hrvatskom jeziku imamo nešto drugačiju situaciju. U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 659), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 127) i *Naglasku* (Vukušić i dr 2007: 185) zamjenice *kòjī*, *čìjī*, *kòlik/kòlikī*, *kàkav* (Silić–Pranjković nemaju oblika *kòlikī*, a *Naglasak* nema oblika *kòlik*) imaju kratkouzlazni akcenat na prvom slogu; tretiraju se uglavnom kao neodređene. U *Nacrtu* se još napominje da zamjenica *čiji* u neodređenom i upitnom značenju ima dugosilazni akcenat (*čȋjī*), a kada je odnosna kratkouzlazni (*čìjī*). U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 211, 212) sve su ove zamjenice

navedene s istim akcentom, jedina razlika je u tome što ima samo oblik *kòlik*, ne i *kòlikī*. Iste akcente navodi i D. Raguž (1997: 68, 86). Zamjenicu *kolik*(i) Težak–Babić (1996: 112), akcentiraju samo s kratkosilaznim (*kȍlik/i/*). Za razliku od njih u RHJ (2000) ova zamjenica ima kratkouzlazni akcenat *kòlik* (oblik s kratkosilaznim akcentom /*kȍlik*/ je veznik koji u odnosnim rečenicama postaje odnosni veznik).

Hrvatski autori se razlikuju još i po tome što neki navode isti akcenat za sve rodove zamjenice *kolik*(*i*), a neki različite. Tako npr. iste akcente za sve rodove nalazimo u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 185) i *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 86), ali se opet i oni razlikuju po tome što su u *Naglasku* navedeni svi oblici s dugim posljednjim vokalom (*kòlikī*, *kòlikā*, *kòlikō*), a u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* postoje dubletni oblici, s dužinom na posljednjem vokalu i oblici bez dužine (*kòlikī/kòliki*, *kòlikā/kòlika*, *kòlikō/kòliko*). Različite akcente za različite rodove nalazimo, npr., u *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić– Pranjković 2005: 130): *kòlik*, ali *kolìka*, *kolìko* (u obliku za m.r. akcenat je na prvom slogu, a u oblicima za ž. i s. na drugom, bez dužine na posljednjem vokalu).

Odnosno-upitne zamjenice M. Stevanović (1970: 292) navodi samo u Njd. i akcentira s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu te dužinom na posljednjem vokalu: *kòjī*, *kòjā*, *kòjē*; *čìjī*, *čìjā*, *čìjē*. Isti akcenat, ali ne i dug posljednji vokal, ima zamjenica *kàkav*, *kàkava*, *kàkavo*. Jedino oblici za ž. i s. r. imaju akcenat na drugom slogu (*kolìka*, *kolìko*), a m. r na prvom (*kòlik*).

Ž. Stanojčić i dr. (1989: 89) navode ih bez akcenta. R. Simić i J. Jovanović ih u *Srpskoj gramatici* (2007: 96) navode samo u oblicima m. r., a oni su isti kao u Stevanovićevoj gramatici. Međutim, oni navode i paradigme za zamjenice *kòjī*, *kòjā*, *kòjē* (mijenjaju se po pridjevskoj promjeni /stalni vokal je uvijek dug/). Isto se odnosi i na zamjenice *čìjī*, *čìjā*, *čìjē*. U primjeru kojim ilustriraju kada se upitna zamjenica *čije* upotrebljava kao upitna, akcentirana je s kratkosilaznim akcentom (*čȉjē*). Zamjenice *kàkav*, *kàkava*, *kàkavo*, kao i sve druge koje se završavaju na *-v*, imaju nastavke sva tri sistema promjene (imeničke, zamjeničke i zamjeničko-pridjevske). Navedena je paradigma samo za oblik m.r. Zamjenica *kolik* ima dva oblika i akcenat na prvom, odnosno na drugom slogu: *kòlik* i *kolìkī*.

Odveć je poznato da je akcenat pridjevskih zamjenica nepromjenljiv u svim oblicima jednine i množine. Ovdje ćemo navesti akcenatske oblike koje smatramo karakterističnim za bosanski standardni jezik.

Mislimo da su jedino standardni oblici *kòjī*, *kòjā*, *kòjē*, tj. oblici s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu i dugim posljednjim vokalom. Potvrdu za to možemo naći i u JR:

a.

Koji

m.r.	Jednina	Množina
N	kòjī	kòjī
G	kòjēg(a)/kôg(a)	kòjīh
D	kòjēm(u)/kôm(e)/kôm(u)	kòjīm(a)
A	kòjī/kòjēg(a)/kôg(a)	kòje
V	-	-
I	kòjīm	kòjīm(a)
L	kòjēm(u)/kôm(e)/kôm(u)	kòjīm(a)

Koja

ž.r.	Jednina	Množina
N	kòjā	kòjē
G	kòjē	kòjīh
D	kòjōj	kòjīm(a)
A	kòjū	kòjē
V	-	-
I	kòjōm	kòjīm(a)
L	kòjōj	kòjīm(a)

Koje

s.r.	Jednina	Množina
N	kòjē	kòjā
G	kòjēg(a)/kôg(a)	kòjīh
D	kòjēm(u)/kôm(e)/kôm(u)	kòjīm(a)
A	kòjē/kòjēg(a)/kôg(a)	kòjā
V	-	-
I	kòjīm	kòjīm(a)
L	kòjēm(u)/kôm(e)/kôm(u)	kòjīm(a)

Isti akcent, na istom mjestu i dužinu na posljednjem vokalu ima i zamjenica *čìjī*, *čìjā*, *čìjē* (v. JR).

b.

Čiji

m.r.	Jednina	Množina
N	čìjī	čìjī
G	čìjēg(a)	čìjīh
D	čìjēm(u)	čìjīm(a)
A	čìjī/čìjēg(a)	čìjē
V	-	-
I	čìjīm	čìjīm(a)
L	čìjēm(u)	čìjīm(a)

Čija

ž.r.	Jednina	Množina
N	čìjā	čìjē
G	čìjē	čìjīh
D	čìjōj	čìjīm(a)
A	čìjū	čìjē
V	-	-
I	čìjōm	čìjīm(a)
L	čìjōj	čìjīm(a)

Čije

s.r.	Jednina	Množina
N	čìjē	čìjā
G	čìjēg(a)	čìjīh
D	čìjēm(u)	čìjīm(a)
A	čìjē/čìjēg(a)	čìjā
V	-	-
I	čìjīm	čìjīm(a)
L	čìjēm(u)	čìjīm(a)

Zamjenica *kakav*, kao i sve druge pridjevske zamjenice koje se završavaju na *-v* (a i prisvojna zamjenica *njen*), u bosanskom jeziku ima nastavke sva tri sistema promjene: imeničke, pridjevske i zamjeničko pridjevske.

Autori *Gramatike hrvatskog jezika* (Silić–Pranjković 2005: 129) isključivo navode paradigmu imeničke promjene. Samo napominju da se u savremenoj komunikaciji, posebno administrativnostilskoga i razgovornog tipa mogu sresti i oblici zamjeničke promjene, ali ih ne odobravaju (132). Mada u RHPŠ nalazimo dublet za m. r. *kàkav* i *kàkāv*, samo po jedan oblik za ž. i s.r. (*kàkva*, *kàkvo*), a u JR samo jedan oblik za m.r. *kàkav* (i neakcentirane oblike za ž. i s.r.: *kakva*, *kakvo*), mislimo da su autori RHPŠ u pravu, posebno zbog toga što navode dužinu na posljednjem vokalu oblika za m.r. To je baš onaj oblik koji je karakterističan za bosanski jezik.

c.

Kakav

m.r.	Jednina	Množina
N	kàkav/kàkāv	kàkvi
G	kàkva/kàkvōg/kàkvoga	kàkvīh
D	kàkvu/kàkvōm/kàkvome(u)	kàkvīm(a)
A	kàkav/kàkāv/;kàkva/kàkvōg/kàkvoga	kàkve
V	-	-
I	kàkvīm	kàkvīm(a)
L	kàkvu/kàkvōm/kàkvome(u)	kàkvīm(a)

Kakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	kàkva	kàkve
G	kàkvē	kàkvīh
D	kàkvōj	kàkvīm(a)
A	kàkvu	kàkve
V	-	-
I	kàkvōm	kàkvīm(a)
L	kàkvōj	kàkvīm(a)

Kakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	kàkvo	kàkva
G	kàkva/kàkvōg/kàkvoga	kàkvīh
D	kàkvu/kàkvōm/kàkvome(u)	kàkvīm(a)
A	A kàkvo; kàkva/kàkvōg/kàkvoga	kàkva
V	-	-
I	kàkvīm	kàkvīm(a)
L	kàkvu/kàkvōm/kàkvome(u)	kàkvīm(a)

U rječnicima bosanskog jezika zamjenica *kolik/koliki* nije akcentirana na isti način. Naime, u RHPŠ nalazimo samo jedan oblik i to s kratkouzlaznim akcentom na drugom slogu i dužinom na posljednjem vokalu (*kolìkī*). U JR zamjenica ima dva oblika, oba s kratkosilaznim akcentom, normalno, na prvom slogu (*kȍlik/kȍlikī*). Mislimo da se u bosanskom jeziku upotrebljavaju oblici s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom, na prvom slogu (*kȍlik/kȍlikī*; *kòlik/kòlikī*) i oblik s kratkouzlaznim akcentom na drugom slogu (*kolìkī*):

d.

Kolik

m.r.	Jednina
N	kȍlik/kȍlikī; kòlik/kòlikī; kolìkī
G	kȍlika/kȍlikōg(a); kòlika/kòlikōg(a): kolìka/kolìkōg(a)
D	kȍliku/kȍlikōm(e/u); kòliku/kòlikōm(e/u); kolìku/kolìkōm(e/u)
A	kȍlik/kȍlikī;kòlik/kòlikī;kolìkīkȍlika/kȍlikōg(a); kòlika/kòlikōg(a); kolìka/kolìkōg(a):
V	-
I	kȍlikīm; kòlikīm; kolìkīm
L	kȍliku/kȍlikōm(e/u); kòliku/kòlikōm(e/u); kolìku/kolìkōm(e/u)

Koliki

m.r.	Množina
N	kòliki/kòlikī; kòliki/kòlikī; kolìkī
G	kòlikīh; kòlikīh; kolìkī
D	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
A	kòlike/kòlikē; kòlike/kòlikē; kolìke
V	-
I	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
L	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)

Kolika

ž.r.	Jednina
N	kòlika/kòlikā; kòlika/kòlikā; kolìka
G	kòlikē; kòlikē; kolìkē
D	kòlikōj; kòlikōj; kolìkōj
A	kòliku; kòliku; kolìku
V	-
I	kòlikōm; kòlikōm; kolìkōm
L	kòlikōj; kòlikōj; kolìkōj

Kolike

ž.r.	Množina
N	kòlike; kòlike; kolìke
G	kòlikīh; kòlikīh; kolìkī
D	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
A	kòlike/kòlikē; kòlike/kòlikē; kolìke
V	-
I	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
L	kòlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)

Koliko

s.r.	Jednina
N	kȍliko; kòliko; kolìko
G	kȍlika/kȍlikōg(a); kòlika/kòlikōg(a): kolìka/kolìkōg(a)
D	kȍliku/kȍlikōm(ɛ/u); kòliku/kòlikōm(ɛ/u); kolìku/kolìkōm(ɛ/u)
A	kȍliko; kòliko; kolìko
	kȍlika/kȍlikōg(a); kòlika/kòlikōg(a); kolìka/kolìkōg(a):
V	-
I	kȍlikīm; kòlikīm; kolìkīm
L	kȍliku/kȍlikōm(ɛ/u); kòliku/kòlikōm(ɛ/u); kolìku/kolìkōm(ɛ/u)

Kolika

s.r.	Množina
N	kȍlika; kòlika; kolìka
G	kȍlikīh; kòlikīh; kolìkī
D	kȍlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
A	kȍlika; kòlika; kolìka
V	-
I	kȍlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)
L	kȍlikīm(a); kòlikī(a); kolìkīm(a)

6. Akcenat neodređenih pridjevskih zamjenica

Mi ćemo ovdje pratiti akcenat zamjenica *neki*, *poneki*, *nečiji*, *nekakav* i *nekolik*, jer postoje različita tumačenja gramatičara o tome koje se zamjenice smatraju neodređenim pridjevskim. Tako, npr., M. Stevanović (1970: 299) i Ž. Stanojčić i dr. (1989: 89) u ove zamjenice ubraja samo zamjenice *neki*, *poneki*, *nečiji*, *nekakav* i *nekoliki* (i, normalno, njihove oblike za ž. i s. rod). S. Težak i S. Babić (1996: 113) razlikuju tri tipa neodređenih zamjenica: neodređene, niječne i opće. Potom ih dijele na neodređene imeničke (*netko*, *nešto*, *nitko*, *ništa*, *itko*, *išta*, *svatko*, *svašta*, *kojetko*, *koješta*, *tkogod*, *štogod*, *bilo tko*, *bilo što*) i neodređene pridjevske (*neki*, *nekakav*, *nečiji*, *gdjekoji*, *gdjekakav*, *gdječiji*, *ničiji*, *nikakav*, *svaki*, *svačiji*, *svakakav*, *sav*, *koječiji*, *kojekakav*, *kojigod*, *čijigod*, *kakavgod*, *ikoji*, *ičiji*, *ikakav*, *bilo koji*, *bilo čiji*, *bilo kakav*). U *Nacrtu* (1991: 659) neodređene pridjevske zamjenice su: *koji*, *čiji*, *kakav*, *kolik* (*koliki*); *neki*, *nekoji*, *nekakav*, *nečiji*, *nekolika*, *nekolike*; *svaki*, *svakoji*, *svačiji*, *svakakav*, *svakakvi*; *štokoji*, *štočiji*, *štokakav*, *gdjekoji*, *kojekakav*, *kakavgod*,

koji god, *čiji god*, *kakav god*; *pokoji*, *poneki*, *pogdjekoji*. J. Silić i I. Pranjković (2005: 117) uopće ne dijele zamjenice prema funkciji, tj. na imeničke i pridjevske, već prema onome na šta upućuju. Tako izdvajaju lične, posvojne, povratno-posvojne, neodređene, odnosne, pokazne, upitne i povratne. U neodređene ubrajaju: *netko*, *nešto*, *nečiji*, *nekakav*, *nekoji* (*neki*), *itko*, *išta*, *ičiji*, *ikakav*, *ikoji*, *nitko*, *ništa*, *ničiji*, *nikakav*, *nikoji*, *svatko*, *svašta*, *svačiji*, *svakakav*, *svačiji* (*svaki*), *kojetko*, *koješta*, *koječiji*, *kojekakav*, *kojekoji*, *gdjetko*, *gdješto*, *gdječiji*, *gdjekakav*, *gdjekoji*, *tkogod*, *štogod*, *čijigod*, *kakavgod*, *kojigod*, *tko god*, *što god*, *čiji god*, *kakav god*, *koji god*, *ma tko*, *ma što*, *ma čiji*, *ma kakav*, *ma koji*, *bilo tko*, *bilo što*, *bilo čiji*, *bilo kakav*, *bilo koji*.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000) nisu navedeni oblici neodređenih pridjevskih zamjenica. Samo se kaže kojim se prefiksima i sufiksima tvore (*ne-*, *i-*, *po-*, *koje-*, *sva-*, *gdje-*, *što-*; *-god*). Dat je primjer u kojem je upotrijebljena i akcentirana zamjenica *ȉkakav* (248) i paradigma zamjenice *nȅkī*, *nȅkā*, *nȅkō*; *nȅkī*, *nȅkē*, *nȅkā*. Kratkosilazni akcenat i dužina na stalnom vokalu ostaju u svim padežnim oblicima, svih rodova i oba broja:

a.

Neki

m.r.	Jednina	Množina
N	nȅkī	nȅkī
G	nȅkōg(a)	nȅkīh
D	nȅkōm(e/u)	nȅkīm(a)
A	nȅkī/nȅkōg(a)	nȅkē
V	nȅkī	nȅkī
I	nȅkīm	nȅkīm(a)
L	nȅkōm(e/u)	nȅkīm(a)

Neka

ž.r.	Jednina	Množina
N	nȅkā	nȅkē
G	nȅkē	nȅkīh
D	nȅkōj	nȅkīm(a)
A	nȅkū	nȅkē
V	nȅkā	nȅkē
I	nȅkōm	nȅkīm(a)
L	nȅkōj	nȅkīm(a)

Neko

s.r.	Jednina	Množina
N	nȅkō	nȅkā
G	nȅkōg(a)	nȅkīh
D	nȅkōm(e/u)	nȅkīm(a)
A	nȅkō	nȅkā
V	nȅkō	nȅkā
I	nȅkīm	nȅkīm(a)
L	nȅkōm(e/u)	nȅkīm(a)

U RHPŠ nalazimo i druge neodređene pridjevske zamjenice ovako akcentirane: *pònekī* (*pònekōg*/*a*/), *pònekō* (*pònekog*/*a*/). Umjesto punog oblika za ž.r. naveden je samo nastavak -*a*, bez dužine. Tu su i zamjenice *nȅčijī* (*nȅčijēg*/*a*/), *nȅkakav*, samo oblici za m.r. Nema zamjenice *nȅkoliki*...

U IR nalazimo sve isto, samo se zamjenica *poneko* navodi kao dublet, s kratkouzlaznim i kratkosilaznim akcenat: *pònekī/pȍnekī*, oba oblika su ravnopravna. Mislimo da se oblik s kratkosilaznim akcentom ne može smatrati standardnim u bosanskom jeziku.

Dubletni oblik ove zamjenice nalazimo i u RHJ (2000), ostale zamjenice imaju isti akcenat kao u RHPŠ.

U *Anićevu rječniku* (1991) također je sve isto kao u RHPŠ, samo se zamjenica *nekakav* razlikuje po dužini posljednjeg vokala. Ovdje ima dug posljednji vokal (*nȅkakāv*).

Iste akcente, kao u RHPŠ, nalazimo u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 186).

D. Raguž (1997: 68) drugačije akcentira samo zamjenicu *poneko*. Navodi je s kratkosilaznim akcentom (*ponȅkī*). U ostalim pregledanim gramatikama hrvatskog jezika akcenat ovih zamjenica podudaran je s akcentom u bosanskom jeziku, odnosno RHPŠ (v.: *Nacrt* /Babić i dr. 1991: 659; *Hrvatsku gramatiku* /Barić i dr. 1997: 21/; *Gramatiku hrvatskoga jezika* /Silić–Pranjković 2005: 127/).

Iste akcente ovih zamjenica, kao u RHPŠ, nalazimo u Gramatici M. Stevanovića (1970: 299), *Srpskoj gramatici* R. Simića i J. Jovanović (2007: 96), RSJ (2007) itd.

Ovdje ćemo navesti akcenat neodređenih zamjenica *poneki*, *nečiji* i *nekakav*, karakterističan za bosanski standard.

b.

Poneki

m.r.	Jednina	Množina
N	pònekī	pònekī
G	pònekōg(a)	pònekīh
D	pònekōm(e/u)	pònekīm(a)
A	pònekī/pònekōg(a)	pònekē
V	pònekī	pònekē
I	pònekīm	pònekīm(a)
L	pònekōm(e/u)	pònekīm(a)

Poneka

ž.r.	Jednina	Množina
N	pònekā	pònekē
G	pònekē	pònekīh
D	pònekōj	pònekīm(a)
A	pònekū	pònekē
V	pònekā	pònekē
I	pònekōm	pònekīm(a)
L	pònekōj	pònekīm(a)

Poneko

s.r.	Jednina	Množina
N	pònekō	pònekā
G	pònekōg(a)	pònekīh
D	pònekōm(e/u)	pònekīm(a)
A	pònekō	pònekā
V	pònekō	pònekā
I	pònekīm	pònekīm(a)
L	pònekōm(e/u)	pònekīm(a)

c.

Nečiji

m.r.	Jednina	Množina
N	nĕčijī	nĕčijī
G	nĕčiējg(a)	nĕćijīh
D	nĕčijēm(e/u)	nĕčijīm(a)
A	nĕčijī/nĕčijēg(a)	nĕčijē
V	nĕčijī	nĕčijī
I	nĕčijīm	nĕćijīm(a)
L	nĕčijēm(e/u)	nĕčijīm(a)

Nečija

ž.r.	Jednina	Množina
N	nĕčijā	nĕčijē
G	nĕčijē	nĕčijīh
D	nĕčijōj	nĕčijīm(a)
A	nĕčijū	nĕčijē
V	nĕčijā	nĕčijē
I	nĕčijōm	nĕčijīm(a)
L	nĕčiōj	nĕčijīm(a)

Nečije

s.r.	Jednina	Množina
N	nĕčijē	nĕčijā
G	nĕčijēg(a)	nĕčijīh
D	nĕčijēm(e/u)	nĕčijīm(a)
A	nĕčijē	nĕčijā
V	nĕčijē	nĕčijā
I	nĕčijīm	nĕčijīm(a)
L	nĕčijēm(e/u)	nĕčijīm(a)

d.

Nekakav

m.r.	Jednina	Množina
N	nȅkakav	nȅkakvi
G	nȅkakvog(a)	nȅkakvīh
D	nȅkakvom(e/u)	nȅkakvim(a)
A	nȅkakv/nȅkakvog(a)	nȅkakve
V	nȅkakav	nȅkakvi
I	nȅkakvīm	nȅkakvim(a)
L	nȅkakvom(e/u)	nȅkakvim(a)

Nekakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	nȅkakva	nȅkakve
G	nȅkakvē	nȅkakvīh
D	nȅkakvōj	nȅkakvim(a)
A	nȅkakvu	nȅkakve
V	nȅkakva	nȅkakve
I	nȅkakvōm	nȅkakvim(a)
L	nȅkakvōj	nȅkakvim(a)

Nekakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	nȅkakvo	nȅkakva
G	nȅkakvog(a)	nȅkakvīh
D	nȅkakvom(e/u)	nȅkakvim(a)
A	nȅkakvo	nȅkakva
V	nȅkakvo	nȅkakva
I	nȅkakvīm	nȅkakvim(a)
L	nȅkakvome/u)	nȅkakvim(a)

U bosanskom jeziku se umjesto zamjenice *nȅkolik* upotrebljava prilog *nȅkoliko*. Ukoliko se, ipak, upotrijebi, dovoljno je reći da, kao inače ostale zamjenice, ne mijenja akcenat (u ovom slučaju kratkosilazni) u ostalim padežnim oblicima.

7. Akcenat odričnih pridjevskih zamjenica

Zamjenice koje se tvore prefiksom *ni-*, tipa: *nikoji*, *ničiji*, *nikakav*, *nikolik*, neki gramatičari, primarno hrvatski, smatraju neodređenim. Mi ih uzimamo kao odrične pridjevske.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248) sve su one akcentirane s kratkosilaznim akcentom, s tim da prve dvije imaju i dužinu na posljednjem vokalu: *nȉkojī*, *nȉčijī*, ali *nȉkakav* (nema zamjenice *nikolik*). Međutim, u RHPŠ zamjenica *nikakav* ima dublet; navedena je najprije bez dužine, zatim, u zagradi, s dužinom: *nȉkakav* (*nȉkakāv*). Oblici za ž. i s.r. nemaju dužine: *nȉkakva*, *nȉkakvo*. Unesena je i zamjenica *nikolik* s kratkosilaznim akcentom (*nȉkolik*).

U IR bez dužine navedena je zamjenica *nȉkoji*, a s dužinom *nȉčijī* i *nȉkakāv*. Dakle, različito od likova u *Gramatici bosanskoga jezika* i RHPŠ.

U RHJ (2000), *Gramatici hrvatskog jezika* (Težak–Babić 1996: 113), *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 68), *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 661), *Naglasku* (Vukišić i dr. 2007: 186), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 132) itd., ove su zamjenice akcentirane isto kao u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248): *nȉkojī*, *nȉčijī*, *nȉkakav*. U *Anićevu rječniku* (1991) nije isto; ovdje sve imaju dužinu: *nȉkojī*, *nȉčijī*, *nȉkakāv*.

M. Stevanović ih je akcentirao kao najveći broj hrvatskih gramatičara, odnosno onako kako ih nalazimo u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248). Iste akcente navode R. Simić i J. Jovanović u *Srpskoj gramatici* (2007: 96), kao i RSJ (2007).

Navest ćemo akcente ovih zamjenica karakteristične za bosanski jezik.

a.

Ničiji

m.r.	Jednina	Množina
N	nȉčijī	nȉčijī
G	nȉčijēg(a)	nȉčijīh
D	nȉčijēm(u)	nȉčijīm(a)
A	nȉčijī/nȉčijēg(a)	nȉčijē
V	nȉčijī	nȉčijī
I	nȉčijīm	nȉčijīm(a)
L	nȉčijēm(u)	nȉčijīm(a)

Ničija

ž.r.	Jednina	Množina
N	nȉčijā	nȉčijē
G	nȉčijē	nȉčijīh
D	nȉčijōj	nȉčijīm(a)
A	nȉčijū	nȉčijē
V	nȉčijā	nȉčijē
I	nȉčijōm	nȉčijīm(a
L	nȉčijōj	nȉčijīm(a)

Nečije

s.r.	Jednina	Množina
N	nȉčijē	nȉčijā
G	nȉčijēg(a)	nȉčijīh
D	nȉčijēm(u)	nȉčijīm(a)
A	nȉčijē	nȉčijā
V	nȉčijē	nȉčijā
I	nȉčijīm	nȉčijīm(a)
L	nȉčijēm(u)	nȉčijīm(a)

b.

Nikoji

m.r.	Jednina	Množina
N	nȉkojī	nȉkojī
G	nȉkojēg(a)	nȉkojīh
D	nȉkojēm(u)	nȉkojīm(a)
A	nȉkojī/nȉkojēg(a)	nȉkojē
V	nȉkojī	nȉkojī
I	nȉkojīm	nȉkojīm(a)
L	nȉkojēm(u)	nȉkojīm(a)

Nikoja

ž.r.	Jednina	Množina
N	nǐkojā	nǐkojē
G	nǐkojē	nǐkojīh
D	nǐkojōj	nǐkojīm(a)
A	nǐkojū	nǐkojē
V	nǐkojā	nǐkojē
I	nǐkojōm	nǐkojīm(a)
L	nǐkojōj	nǐkojīm(a)

Nikoje

s.r.	Jednina	Množina
N	nǐkojē	nǐkojā
G	nǐkojēg(a)	nǐkojīh
D	nǐkojēm(u)	nǐčkojīm(a)
A	nǐkojē	nǐkojā
V	nǐkojē	nǐkojā
I	nǐkojīm	nǐkojīm(a)
L	nǐkojēm(u)	nǐkojīm(a)

c.

Nikakav

m.r.	Jednina	Množina
N	nǐkakav	nǐkakvi
G	nǐkakva/nǐkakvōg(a)	nǐkakvīh
D	nǐkakvu/nǐkakvōm(e/u)	nǐkakvīm(a)
A	nǐkakav; nǐkakva/nǐkakvōg(a)	nǐkakve
V	nǐkakav	nǐkakvi
I	nǐkakvīm	nǐkakvīm(a)
L	nǐkakvu/nǐkakvōm(e/u)	nǐkakvīm(a)

Nikakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	nȉkakva	nȉkakve
G	nȉkakvē	nȉkakvīh
D	nȉkakvōj	nȉkakvīm(a)
A	nȉkakvu	nȉkakve
V	nȉkakva	nȉkakve
I	nȉkakvōm	nȉkakvīm(a)
L	nȉkakvōj	nȉkakvīm(a)

Nikakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	nȉkakvo	nȉkakva
G	nȉkakva/nȉkakvōg(a)	nȉkakvīh
D	nȉkakvu/nȉkakvōm(e/u)	nȉkakvīm(a)
A	nȉkakvo	nȉkakva
V	nȉkakvo	nȉkakva
I	nȉkakvīm	nȉkakvīm(a)
L	nȉkakvu/nȉkakvōm(e/u)	nȉkakvīm(a)

d.

Nikolik

m.r.	Jednina	Množina
N	nȉkolik	nȉkoliki
G	nȉkolika/nȉkolikōg(a)	nȉkolikīh
D	nȉkoliku/nȉkolikōm(e/u)	nȉkolikīm(a)
A	nȉkolik; nȉkolika/nȉkolikōg(a)	nȉkolike
V	nȉkolik	nȉkoliki
I	nȉkolikīm	nȉkolikīm(a)
L	nȉkoliku/nȉkolikōm(e/u)	nȉkolikīm(a)

Nikolika

ž.r.	Jednina	Množina
N	nȉkolika	nȉkolike
G	nȉkolikē	nȉkolikīh
D	nȉkolikōj	nȉkolikīm(a)
A	nȉkoliku	nȉkolike
V	nȉkolika	nȉkolike
I	nȉkolikōm	nȉkolikīm(a)
L	nȉkolikōj	nȉkolikīm(a)

Nikoliko

s.r.	Jednina	Množina
N	nȉkoliko	nȉkolika
G	nȉkolika/nȉkolikōg(a)	nȉkolikīh
D	nȉkoliku/nȉkolikōm(e/u)	nȉkolikīm(a)
A	nȉkoliko	nȉkolika
V	nȉkoliko	nȉkolika
I	nȉkolikīm	nȉkolikīm(a)
L	nȉkoliku/nȉkolikōm(e/u)	nȉkolikīm(a)

8. Akcenat općih zamjenica

S obzirom na to da se ovim zamjenicama upućuje na opće predmete i lica, odnosno na svako pojedino lice ili predmet, sasvim je razumljivo što su one vrlo brojne. Međutim, u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248), iako se izdvajaju kao posebna vrsta pridjevskih zamjenica, navedene su samo dvije opće zamjenice: *svȁkakav* i *svȁčijī*. Očito zbog toga što su zamjenice koje se tvore prefiksima *ne-*, *i-*, *po-*, *koje-*, *sva-*, *gdje-*, *što-*, i sufiksom *–god* svrstane u neodređene. Iako ih je realnije smatrati neodređenim, mi ih uzimamo kao opće, jer nije jasna granica između općosti i neodređenosti, a i zato što se radi o uobičajenom terminu. U opće zamjenice spadaju: *svȁkī*, *svȁkā*, *svȁkō*, *svȁkī*, *svȁkē*, *svȁkā*; *svȁkakav*, *svȁkakva*, *svȁkakvo*, *svȁkakvi*, *svȁkakve*, *svȁkakva*; (dalje je npotrebno navoditi oblike za množinu); *sȁvkolik*, *sȁvkolika*, *sȁvkoliko*; *svȁčijī*, *svȁčijā*, *svȁčijē*; *ȉkojī*, *ȉkojā*, *ȉkojē*; *ȉčijī*, *ȉčijā*, *ȉčijē*; *ȉkakav*, *ȉkakva*, *ȉkakvo*; *ȉkolikī*, *ȉkolikā*, *ȉkoliō*; *ma kòjī*, *ma kòjā*, *ma kòjē*; *ma čȉjī*, *ma čȉjā*, *ma čȉjē*; *ma kàkav*, *ma kàkva*, *ma kàkvo*; *ma kolȉkī*, *ma kolȉkā*, *ma kolȉkō*; *kòjī bílo*, *kòjā bílo*, *kòjē bílo*; *čȉjī bílo*, *čȉjā bílo*, *čȉjē bílo*; *kàkav*

bílo/kàkāv bílo, *kàkva bílo*, *kàkvo bílo*; *kolìkī bílo*, *kolìka bílo*, *kolìko bílo*; *kòjī gȍd*, *kòjā gȍd*, *kòjē gȍd*; *čìjī gȍd*, *čìjā gȍd*, *čìjē gȍd*; kàkav gȍd, *kàkva gȍd*, *kàkvo gȍd*; *kolìkī gȍd*, *kolìka gȍd*, *kolìko gȍd*; *kòjī mu drágo*, *kòjā mu drágo*, *kòjē mu drágo*; *čìjī mu drágo*, *čìjā mu drágo*, *čìjē mu drágo*; *kàkav mu drágo*, *kàkva mu drágo*, *kàkvo mu drágo*; *kolìkī mu drágo*, *kolìka mu drágo*, *kolìko mu drágo*.

U opće zamjenice ubrajaju se i zamjenice: *svàkolik*, *svàkolika*, *svàkoliko*; *sàvkolik*, *svàkolika*, *svȅkoliko*; *svàkojī*, *svàkojā*, *svàkojē*, *svàkojī*, *svàkojē*, *svàkojā*; ali prve dvije ne nalazimo u rječnicima bosanskog jezika, jer se u bosanskom jeziku ne upotrebljavaju (kontrolisali smo RHPŠ, IR, *Rječnik bosanskog jezika* A. Isakovića, 1995, *Školski rječnik bosanskog jezika* Dž. Jahića, 1999). U RHPŠ treću navedenu zamjenicu (*svàkojī*...) ne smatraju standardnom; upućuju na oblik *svaki*; u IR je navedena bez ikakvih uputa, kao sasvim uobičajena (standardna).

U rječnicima bosanskog jezika, inače, postoje još neke druge, doduše, manje razlike. Zamjenica *ȉkakav*, dakle, bez dužine, stoji u RHPŠ, a u IR ima dužinu (*ȉkakāv*). U RHPŠ naveden je samo oblik *ȉkolik* (ne *ȉkolikī*), a u IR ova zamjenica uopće nije navedena.

U RHJ (2000), za razliku od bosanskih rječnika, navedene su zamjenice *svàkolik* i *svàkojī*. Međutim, obje ne navode svi autori hrvatskih rječnika i gramatika. Samo zamjenicu *svàkojī* nalazimo u *Anićevu rječniku* (1991), *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 68), *Nacrtu* (Babić i dr. 1991), uz napomenu da se rjeđe upotrebljava, *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 127). Samo zamjenicu *sàvkolik* nalazimo u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 186).

Inače u pregledanoj literaturi koja se tiče hrvatskog jezika nisu navedene iste zamjenice ovoga tipa. Tako, npr., zamjenica *ȉkolik* prisutna je samo u RHJ (2000) i *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 69).

Razlike u akcentu, odnosno dužinama, bilježimo i kod hrvatskih utora. Tako zamjenica *svȁčijī*, s dužinom je navedena u RHJ (2000), *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 186), *Nacrtu* (Babić i dr. 1991:659), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Težak–Babić 1996: 113), *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 69), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić- Pranjković 2005: 127), *Anićevu rječniku* (1991); bez dužine (*svȁčiji*) u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 207). Moguće da je posrijedi previd.

Zamjenica *ȉkakav*, bez dužine, prisutna je u RHJ (2000), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 127), *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 207), *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 186), *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 69), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Težak- Babić 1996: 113); bez dužine je nalazimo samo u *Anićevu rječniku* (1991).

M. Stevanović (1970: 301) ima oblike *vȁskolik*, a onda slijede *svȁkolika*, *svȅkoliko*, *svȉkoliki*, *svȅkolike*, *svȁkolika*. To treba da znači da se u m. r. upotrebljava samo oblik *vȁskolik*, a da nije greška vidi se i prema dodatku gramatici (registru), gdje je naveden isti oblik. Za razliku od njega, u *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 96) navedena je zamjenica *svȁkolik*. Ni u jednoj nema zamjenice *svȁkojī*. Ni jedne ni druge nema u *Stanojčićevoj gramatici* (1989: 89), a obje (*svȁkolik* i *svȁkojī*) prisutne su u RSJ (2007).

Zamjenica *ikakav*, prema onome što stoji u *Stevanovićevoj gramatici* (1970: 301) i RSJ (2007), ima isti akcenat kao u bosanskom i hrvatskom jeziku (nema dužine na posljednjem vokalu */ȉkakav/*).

Problem za upoređivanje akcenata ovih zamjenica predstavlja i činjenica što ih autori gramatika i rječnika ne navode po istom redoslijedu, naročito kada su složene, ili ih ne akcentiraju. Tako u RHPŠ uz zamjenicu *kȍji* dati su i vezani spojevi *bilo* ~; ~ *bilo* (*bilo koji* i *koji bilo*) iz čega se ne može vidjeti kakav je akcenat i gje je akcenat. Silić–Pranjković u svojoj gramatici (2005: 127) riječcu *bilo* uvijek stavljaju ispred zamjenice: na njoj je dugouzlazni akcenat, a dužina ostaje na zamjenici (*bílo kojī*/*bílo kakav*...) ako je ima. M Stevanović (1974. 301) riječcu *bilo* stavlja iza zamjenice, također akcentiranu, a na zamjenicama nikada nema dužine (*koji bílo*, *kakav bílo*...).

(Poznato je da se formant *god* može spojiti sa zamjenicom ili pisati odvojeno /prema značenju/, tj. da li je neodređena ili opća. Tako su gramatičari i leksikografi različito akcentirali neodređenu zamjenicu *kakavgod*; u RHPŠ stoji *kakàvgod*, u RSJ /2007/ i *Gramatici hrvatskoga jezika* /Silić–Pranjković 2005: 127/, *kàkavgod*.)

Kako je veliki broj općih zamjenica, i kako se akcenat ne mijenja u paradigmi, navest ćemo akcenatske paradigme samo zamjenica *svaki* i *svakakav*. Najprije ćemo promijeniti zamjenicu *svȁkī*:

a.

Svaki

m.r.	Jednina	Množina
N	svȁkī	svȁkī
G	svȁkvōg(a)	svȁkīh
D	svȁkvōm(e,u)	svȁkīm(a)
A	svȁkī/svȁkvōg(a)	svȁkē
V	-	-
I	svȁkīm	svȁkīm(a)
L	svȁkvōm(e,u)	svȁkīm(a)

Svaka

ž.r.	Jednina	Množina
N	svȁkā	svȁkē
G	svȁkē	svȁkīh
D	svȁkōj	svȁkīm(a)
A	svȁkū	svȁkē
V	-	-
I	svȁkōm	svȁkīm(a)
L	svȁkōj	svȁkīm(a)

Svako

s.r.	Jednina	Množina
N	svȁkō	svȁkā
G	svȁkvōg(a)	svȁkīh
D	svȁkvōm(e,u)	svȁkīm(a)
A	svȁkvō	svȁka
V	-	-
I	svȁkīm	svȁkīm(a)
L	svȁkvōm(e,u)	svȁkīm(a)

Vidjeli smo da je u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) i *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 95) u opisne pokazne zamjenice svrstana i zamjenica *svakakav*, mada je neki smatraju neodređenom; npr. autori *Hrvatske gramatike* (Barić i dr.1997: 207); Težak–Babić (1996: 113); Silić–Pranjković (2005: 127, a neki općom, npr. M. Stevanović (1974, 301),

Ž. Stanojčić i dr. (1989: 89). Pošto se i ova zamjenica često upotrebljava, ovdje ćemo dati i njenu paradigmu, odnosno njene akcente:

b.

Svakakav

m.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakav	svȁkakvi
G	svȁkakva/ svȁkakvōg(a)	svȁkakīh
D	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakva/svȁkakvōg(a); svȁkakav	svȁkakve
V	svȁkakav	svȁkakvi
I	svȁkakvīm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)

Svakakva

ž.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakva	svȁkakve
G	svȁkakvē	svȁkakīh
D	svȁkakvōj	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakvu	svȁkakve
V	svȁkakva	svȁkakve
I	svȁkakvōm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvōj	svȁkakvīm(a)

Svakakvo

s.r.	Jednina	Množina
N	svȁkakavo	svȁkakva
G	svȁkakva/ svȁkakvōg(a)	svȁkakīh
D	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)
A	svȁkakavo	svȁkakva
V	svȁkakavo	svȁkakva
I	svȁkakvīm	svȁkakvīm(a)
L	svȁkakvu/svȁkakvōm(e,u)	svȁkakvīm(a)

9. Akcenat riječi *sam* i *sav*

Riječi *sav*, *sam*, kao i riječi *isti* i *mnogi*, na prijelazu su između zamjeničkih i pridjevskih riječi, zato ih gramatičari često izdvajau od ostalih zamjenica;

npr. R. Simić i J. Jovanović u *Srpskoj gramatici* (207: 95). M Stevanović kaže da su „zamjenice (u stvari pridjevi)“ (1974: 311); u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 205) kaže se da “među pokazne zamjeničke pridjeve idu i oni pridjevi koji služe za p o j a č a v a nj e: *sam*, *isti*...” Nešto niže (na str. 212) kaže se da je *sav* zamjenički pridjev.

I u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 247) *sâm* se smatra zamjeničkim pridjevom. U RHPŠ za riječ *sâm* (*sáma*, *sámo*) stoji da je pridjev, pa je naveden i oblik o. v. *sâmī* (Gjd. *sáma*; o. v. *sâmī*, Gjd. *sâmōg/a/*). Dalje se kaže da se može naći u službi priloga, i u službi čestice, koja „služi za isticanje sadržaja imenica i ličnih zamjenica, a može stajati i umjesto ovih zamjenica“ (ni sam ne znam šta se događa), ali se ne kaže kakav je akcenat. U IR *sam* je samo pridjev. U Rječniku MS i MH, pod I, definira se kao zamjenica svakog lica (uz imenice i lične zamjenice), koja služi za isticanje, pod II, kao pridjev.

Kao zamjenica *sam* se u bosanskom jeziku akcentira ovako:

Sam

m.r.	Jednina	Množina
N	sâm	sámī
G	sámōg(a)	sámīh
D	sámōm(e,u)	sámim(a)
A	sâm/sámōg(a)	sáme
V	sâm	sámī
I	sámīm	sámim(a)
L	sámōm(e,u)	sámm(a)

Sama

ž.r.	Jednina	Množina
N	sáma	sáme
G	sámē	sámīh
D	sámōj	sámīm(a)
A	sámu	sáme
V	sáma	sáme
I	sámōm	sámīm(a)
L	sámōj	sámīm(a)

Samo

s.r.	Jednina	Množina
N	sámo	sáma
G	sámōg(a)	sámīh
D	sámōm(e,u)	sámim(a)
A	sámo	sám
V	sámo	sáma
I	sámīm	smim(a)
L	sámōm(e,u)	sámim(a)

Kao pridjev, *sam* ima oblike n. i o. vida. Oblici karakteristični za neodređeni vid mogu se upotrebljavati i u zamjeničkom značenju „sam glavom“ ako dolazi uz *sȅbe*. Pravi je pridjev kad ima značenje, osamljen, čist, pravi, bez ikoga i ičega, potpun. Navest ćemo obje promjene:

a.

Sam/sami

m.r.	Jednina	Množina
N	sâm/sâmī,	sámi/sâmī
G	sáma/sâmōg(a)	sámīh/sâmīh
D	sámu/sâmōm(e,u)	sámīm(a)/sâmīm(a)
A	sâm/sâmī; sáma/sâmōg(a)	sáme/sâmē
V	-/sâmī	-/sâmī
I	sámīm/sâmīm	sámīm(a)/sâmīm(a)
L	sámu/sâmōm(e,u)	sámīm(a)/sâmīm(a)

Sama

ž.r.	Jednina	Množina
N	sáma/sâmā	sáme/sâmē
G	sámē/sâmē	sámīh/sâmīh
D	sámōj/sâmōj	sámīm(a)/sâmīm(a)
A	sámu/sâmū	sáme/ sâmē
V	-/sâmā	-/sâmē
I	sámōm/sâmōm	sámīm(a)/sâmīm(a)
L	sámōj/sâmōj	sámīm(a)/sâmīm(a)

Sam

s.r.	Jednina	Množina
N	sámo/sâmō	sáma/sâmā
G	sáma/sâmōg(a)	sámīh/sâmīh
D	sámu/sâmōm(e,u)	sámīm(a)/sâmīm(a)
A	sámo/sâmōg(a)	sáma/sâmā
V	-/sâmō	-/sâmā
I	sámīm/sâmīm	sámīm(a)/sâmīm(a)
L	sámu/sâmōm(e,u)	sámīm(a)/sâmīm(a)

Naveli smo akcente koje smatramo karakterističnim za bosanski jezik.

Hrvatski gramatičari se slažu da ova riječ ima više značenja i promjena, ali se ne slažu u pogledu njenog akcentiranaja. U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 658) navedena je promjena ove riječi kada se upotrebljava kao zamjenica za svako lice. U oblicima m. i s. r., tj. u GDI i Ljd. nigdje nisu navedene dužine. Međutim, tamo gdje je uopće nalazimo, dužine su navedene u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213 /naveden je oblik za G, odnosno Ajd.), *Naglasku* za m.r. (Vukušić i dr. 2007: 186) i *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguža 1997: 86, 87). Dužine u oblicima m. i s.r., kada je *sam* zamjenica, nije zabilježio ni J. Matešić (1970: 205). U oblicima ž.r. svi su naveli dužine u GDI i L (u *Naglasku* /Vukušić i dr. 2007: 186/) navedeni su samo oblici za m.r.). Što se tiče oblika množine, u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 658) dužina je navedena samo u G. U *Naglasku* (za m.r. 186) i *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997 : 86, 87), za sve rodove, dužina je navedena u GDIL.

Isto važi i kada je *sam* pridjev n. v. Kada se radi o o. v., onda svi navode dužine u svim padežnim oblicima jednine i množine, odnosno u onim padežnim oblicima kojima ilustriraju množinu.

M. Stevanović (1974: 311) objašnjava da se dugosilazni akcenat iz Njd. mijenja u dugouzlazni u oblicima u kojima se dodavanjem nastavka uvećava broj slogova: *sâm*, ali *sámoga* (*sáma*), *sámome* (*sámu*), nema dužine Uopće ne spominje vid i dugosilazni akcenat. U *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 99) objašnjava se da zamjenička promjena ima nastavke sa kratkim prvim slogom nastavka, a po toj promjeni se mijenja *sam* (*ovaj*, *taj*, *moj*...). Promjenu ilustrira paradigmom zamjenice *taj,* za sve rodove i oba broja. U oblicima m. i s.r. jd. dužina nema, a u oblicima ž.r. i oblicima množine svuda je dug posljednji vokal. U RSJ (2007) definira se kao zamjenički pridjev (*sâm*, *sáma*, *-o*) i kao pridjev (o. v. *sâmī*).

Bosanski jezik njeguje dužine, a vidimo da ih nalazimo i kod većine hrvatskih lingvista, pa se može govoriti da ne postoji slaganje samo s onim lingvistima koji ne navode dužine u istim padežnim oblicima u kojima ih, po našem mišljenju, mora biti.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 250) i RHPŠ *sav* je pridjevska zamjenica, odnosno zamjenica, koja ima zamjeničku (pronominalnu) promjenu. U IR to je zamjenica i pridjev.

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 212) i RHJ (2000) to je zamjenica i pridjev, a u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 662) neodređena zamjenica.

U *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 95), već smo rekli, to je riječ na prijelazu između zamjenica i pridjeva.

U RHPŠ navedeni su oblici jd. (N *sȁv*, G *svȅg/svèga*, D *svȅm/svèmu*, A *sȁv/svèga*, I *svîm/svíme*, L *svȅm/svèmu*). Navest ćemo oblike za sve rodove i oba broja:

Sav

m.r.	Jednina	Množina
N	sȁv	svȉ
G	svȅg/svèga	svîh/svìjū
D	svȅm/svèmu	svîm/svìma
A	sȁv/svèga	svȅ
V	sȁv	svȉ
I	svîm/svíme	svîm/svìma
L	svȅm/svèmu	svîm/svìma

Sva

ž.r.	Jednina	Množina
N	svȁ	svȅ
G	svê	svîh/svìjū
D	svôj	svîm/svìma
A	svȕ	svȅ
V	svȁ	svȅ
I	svôm	svîm/svìma
L	svôj	svîm/svìma

Sve

s.r.	Jednina	Množina
N	svȅ	svà
G	svȅg/svèga	svîh/svìjū
D	svȅm/svèmu	svîm/svìma
A	svȅ	svà
V	svȅ	svà
I	svîm/svíme	svîm/svìma
L	svȅm/svèmu	svîm/svìma

U hrvatskom jeziku *sàv* se akcentira ovako kako smo naveli (v. *Naglasak* /Vukušić i dr. 2007: 190/, *Praktičnu hrvatsku gramatiku* (Raguž 1997: 84), s tim što se u ovoj gramatici dopuštaju i „uljezi" za s. r. u NA i Vjd. *svȍ*), ali postoje i nešto drugačiji akcenti. U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 662), u Ijd. m. r. navodi se kratkosilazni i dugouzlazni akcenat (svȉm/svíme), a ne dugosilazni i dugouzlazni (svîm/svíme). U oblicima jd. za ž. r. svuda je kratkosilazni akcenat (*svà*, *svè*, *svȍj*, *svù, svà*, *svȍm*, *svȍj*), a ne kao u bosanskom *(svà*, *svê*, *svôj*, *svù, svà*, *svôm*, *svôj*). U Gmn., svih rodova, imamo dugosilazni i dugouzlazni akcenat (*svîh/svíjū*), a ne dugosilazni i kratkuzlazni (*svîh/svìjū*).

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213) akcenat je u svemu podudaran s onim koji smo naveli u paradigmi, jedino tu nalazimo tri oblika za Gmn.: *svîh/svìjū* i *svíjū*.

Težak-Babić (1996: 113) razlikuju se po tome što u Ijd. oba oblika imaju dugosilazni akcenat (*svîm/svîme*), za razliku od drugih, koji imaju *svȉm/svíme* ili *svîm/svíme*. Razlikuju se i po tome što za GD i Ajd imaju samo po jedan oblik, onaj s fakultativnom fonemom i kratkouzlaznim akcentom (*svèga*, *svèmu*, *svèga*), a nema oblika bez fakultativne foneme (*svȅg*, *svȅm*, *svȅg*), koje su paralelno navedene u spomenutim gramatikama i rječnicima. Interesantno je napomenuti da su dva oblika data za Ljd. (*svȅm/svèmu*). U oblicima jednine za ž. r. akcenat je isti kao u navedenoj paraigmi. Znači drugačiji od onoga u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 662), gdje su svi oblici akcentirani istim, kratkosilaznim akcentom.

M. Stevanović (1974: 311) daje samo kratku napomenu da zamjenica (pridjev) *sav* u Njd. ima silazne akcente (*sàv*, *svà*, *svȅ*), ostali padeži su *svèga*, *svèmu*... Instrumental *svîm* i *svíme*. Dakle, u standardni jezik nisu uvršteni oblici bez fakultativnih fonema (*svȅg*, *svȅm*...). Isto kao u Težak–Babićevoj *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (1996: 113).

U RSJ (2007), pored Njd. dati su i oblici za G i Djd. za sve rodove. Za m. i s.r. samo oni s fakultativnom fonemom (*svèga*, *svèmu*), a G i Djd. za ž.r. s dugosilaznim akcentom (*svê*, *svôj*). Tu su i tri oblika za Gmn. *svîh* i u zagradi (*svìju* i *svíju*), kao u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 213).

b. Akcenat riječi *isti* i *mnogi*

Riječi *isti* i *mnogi* najveći broj lingvista smatra ipak pridjevima, a ne zamjenicama. Međutim za nas je najbitnije to da ih različito akcentiraju.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 248) piše da se *isti* (kao i *sam*) može upotrebljavati zamjenički i pridjevski. Ima samo jedan akcenatski lik (*ìstī*). U RHPŠ *isti* je pridjev; ima akcenatski dublet: *ìstī* (*ȉstī*); mijenja se kao i svi ostali pridjevi o. v. Naveden je Gjd. *ìstōg*(*a*). U IR sve je isto, samo je prvo naveden lik s kratkosilaznim pa s kratkouzlaznim akcentom: *ȉstī*/ *ìstī*. U JR *isti* je također pridjev, koji, kao u *Gramatici bosanskoga jezika*, ima samo jedan akcenatski lik (*ìstī*).

Autori rječnika bosanskog jezika i riječ *mnogi* smatraju pridjevom; ima samo jedan akcenatski lik: *mnȍgī*. U RHPŠ, uz Njd., navodi se i Gjd. (*mnȍgōg*/*a*/).

U hrvatskom jeziku, npr. u *Nacrtu* (Babić 1991: 657) *isti* je zamjenički pridjev, u *Anićevu rječniku* (1991) pridjev, u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 205) pridjev koji se ubraja u pokazne zamjeničke pridjeve (služi za pojačavanje pokaznih zamjenica), a u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 186) i RHJ (2000) zamjenica. Svuda ima samo jedan akcenatski lik (*ȉstī*), a ne dva, kao u bosanskom.

Tamo gdje nalazimo riječ *mnogi*, definira se kao pridjev (RHJ /2000/, *Anićev rječnik* /1991/); ima samo jedan akcenatski lik (*mnȍgī*).

M. Stevanović (1970: 313) kaže da je *isti* pridjev; R. Simić i J. Jovanović (2007: 95) da je na prijelazu između zamjeničkih riječi i pridjeva; a u RSJ (2007) piše da je pridjev. Kao i u hrvatskom jeziku ima samo jedan akcenatski lik (*ȉstī*).

Tamo gdje nalazimo riječ *mnogi*, kaže se da je ona na prijelazu između zamjeničkih riječi i pridjeva (*Srpska gramatika* /R. Simić i J. Jovanović 2007: 95/) ili pridjev (RSJ /2007/), ima isti akcenat kao u bosanskom i hrvatskom jeziku (*mnȍgī*).

Dakle, riječ *isti* u bosanskom jeziku, prema jednima ima dva akcenatska lika, prema drugima jedan. U hrvatskom i srpskom jedan. Nema razlika kada je u pitanju akcenat riječi *mnogi*.

AKCENAT BROJEVA

A. AKCENAT KARDINALNIH BROJEVA

1. Akcent broja *jedan*

Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	jèdan	jèdna	jèdano
G	jèdōg(a)	jèdē	jèdōg(a)
D	jèdōm(e, u)	jèdōj	jèdōm(e, u)
A	jèdan/jèdōg(a)	jèdū	jèdano
V	jèdan	jèdna	jèdano
I	jèdnīmè	jèdōm	jèdnīm
L	jèdōm(e, u)	jèdōj	jèdōm(e, u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	jèdni	jèdne	jèdna
G	jèdnīh	jèdnīh	jèdnīh
D	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)
A	jèdne	jèdne	jèdna
V	jèdni	jèdne	jèdna
I	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)
L	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)	jèdnīm(a)

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 253) kaže se da broj *jedan* ima pridjevsko-zamjeničku promjenu. Navedeni su oblici koji imaju dužinu u GDI i L jednine i množine (i Ajd. kad je jednak G).

S. Težak i S. Babić u *Gramatici hrvatskoga jezika* (1996: 115) kažu da se broj *jedan* mijenja kao određeni pridjev s nepostojanim *a*; paradigma nije navedena, samo su dati Njd. i Nmn. sva tri roda s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu. U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 215) stoji da „broj jedan ima oblike kao pridjevna zamjenica s osnovom na nenepčani suglasnik". Navedena je promjena za sva tri roda i oba broja. U jednini oblici za m. i s.r. nemaju dužine, osim u instrumentalu (G *jèdnog/jednoga*, D *jèdnom/jednomu/jèdnome*, A=N ili G, V=N, I *jèdnīm*, L=D). U oblicima za ž.r. jd. i oblicima svih rodova množine dužina je navedena u GDI i L. Isto navode J. Silić i I Pranjković u *Gramatici hrvatskoga jezika* (2005: 142). U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 665) kratko se kaže da se broj *jedan* „sklanja kao pridjevi". Navedena su samo tri padežna oblika bez dužine: *jèdan*, *jèdnog*(*a*), *jèdnom*(*u*)... I u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 193) također stoji da se „broj jedan sklanja kao pridjev"; navedeni su samo NG i Djd. ali ova dva posljednja padežna oblika imaju dužinu (*jèdan*, *jèdōg*(*a*), *jèdōm*(*u*). Tu su i oblici množine, gdje se kaže da se broj *jedan* „sklanja (osim u NAV jd.) kao određeni lik pridjeva." Data su tri padeža: *jèdni*, *jèdnīh*, jèdnīm(*a*).

M. Stevanović (1970: 318) kaže da se ovaj broj „menja po zamenično-pridevskoj promjeni: *jèdan*, *jèdnoga*, *jèdnome*... ili s dužinom prvog samoglasnika u nastavku: *jèdōga*, *jèdōme*." Ž. Stanojčić i dr. u *Savremenom srpskohrvatskom jeziku i kulturi izražavanja* (1989: 93) također kažu da ovaj broj ima zamjeničko-pridjevsku promjenu. U obrascu promjene dati su jedninski oblici za sva tri roda. U oblicima za m. i s.r. nigdje nema dužine, čak ni u instrumentalu, a u oblicima za ž.r. dužina je navedena samo u Gjd. Kažu da nema množine, osim kada se upotrebljava uz imenice pluralia tantum, i navode primjere za nominativ bez akcenta: *jedni* naočari, *jedne* gusle, *jedna* vrata. R. Simić i J. Jovanović u *Gramatici srpskog jezika* (2007: 104) kažu da broj jedan „ima sistem oblika zamenične i zamenično-pridevske promene". Oblike bez fakultativne foneme navode s dužinom, a oblike s fakultativnom fonemom bez dužine (*jèdōg/jèdnoga*, *jèdōm/jèdnome*; *jèdnīh, jèdnīm/ jèdnima*.

Josip Matešić (1970: 198) GDI i Ljd. i mn. svih rodova navodi s dužinom, kao i Ajd. za m. r. kad je jednak s Gjd.

2. Akcent broja *dva*

	m.r i s.r.
N	dvâ
G	dvàjū/dvájū
D	dvàma/dváma
A	dvâ
V	dvâ
I	dvàma/dváma
L	dvàma/dváma

U gramatikama hrvatskog jezika broj *dva* nije akcentiran na isti način. S. Težak i S. Babić (1996: 115) za GDI i L navode samo po jedan akcenatski lik: G *dvájū*, DIL *dvàma*. Prema *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 666) G može imati kraki i dugi uzlazni akcenat (*dvàjū/dvájū*), prvom se daje prednost. DI i L isti je kao i u prethodnoj gramatici (*dvàma*). Barić idr. (1997: 216), Silić–Pranjković (2005: 143) i Vukušić i dr. (2007: 195) navode GDI i L samo s kratkouzlaznim akcentom (*dvàjū*, *dvàma*).

M. Stevanović (1974: 318) ima samo po jedan oblik u G, dugosilazni *dvâjū*, u D dugouzlazni *dváma*, a u I i L kratkouzlazni *dvàma*. Ž. Stanijčić i dr. (1989: 93) u svim ovim padežima imaju dugouzlazni akcenat: *dvájū*, *dváma.* R. Simić i J. Jovanović (2007: 105) imaju G s dugouzlaznim (*dvájū*), DIL s kratkouzlaznim akcentom (*dvàma*).

Dvije

	ž.r.
N	dvȉje
G	dvíjū
D	dvjèma
A	dvȉje
V	dvȉje
I	dvjèma
L	dvjèma

I. Čedić u *Osnovama gramatike bosanskog jezika* (2006: 116) u G navodi kratkouzlazni akcenat i izjednačava ga sa akcentom DI i L (*dvìjū*, *dvjèma*).

Oblik za ž.r. *dvije* u hrvatskom jeziku akcentira na isti način Težak–Babić (1996: 115), a Babić i dr. (1991: 666), Barić i dr. (1997: 216), Silić–Pranjković (2005: 143) i Vukušić i dr. (2007: 194) imaju drugačiji akcenat u G; umjesto dugouzlaznog stoji kratkouzlazni akcenat (*dvìjū*), isti kao u DI i L. Jedino Babić i dr. (1991: 666) navode dublet *dvìjū* i (*dvíjū*). Liku s kratkouzlaznim akcentom daju prednost.

M. Stevanović (1974: 318) u GDI i L ima dugouzlazni akcenat (*dvíjū*, *dvéma*). Ž. Stanojčić i dr. (1989: 193), R Simić i J. Jovanović (2007: 105) navode iste akcente koje smo i mi naveli, slijedom onih koje smo našli u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 254), smatrajući ih primjerenim standardnom bosanskom jeziku.

3. Akcent broja *tri* u bosanskom jeziku isti je kao i broja *dva*:

N	trî
G	tríjū
D	trìma
A	trî
V	trî
I	trìma
L	trìma

I. Čedić u *Osnovama gramatike bosanskog jezika* (2006: 116) u G navodi kratkouzlazni akcenat i izjednačava ga sa akcentom DI i L (*trìjū*, *trìma*).

Broj *tri* Težak–Babić (1996: 115) drugačije akcentiraju u GDI i L. G i D imaju kratkouzlazni akcentom (*trìjū*, *trìma*), a I i L dugouzlazni (*tríma*). U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 666), *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 216), *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 143) te *Naglasku* (Vukušić i dr.: 2007: 195) ovi padežni oblici imaju kratkouzlazni akcenat (*trìjū*, *trìma*).

M. Stevanović (1974: 318) te Ž. Stanojčić i dr. (1989: 93) GDI i L akcentiraju na isti način, istim, dugouzlaznim, akcentom (*tríjū*, *tríma*). R. Simić i J. Jovanović (2007: 105) ovaj broj akcentiraju isto kao mi u paradigmi..

4. Akcent broja *četiri* u bosanskom jeziku

N	čètiri
G	četiríjū
D	četirìma
A	čètiri
V	čètiri
I	četirìma
L	četirìma

I. Čedić u *Osnovama gramatike bosanskog jezika* (2006: 116) u G navodi kratkouzlazni akcenat i izjednačava ga sa akcentom DI i L (*četirìjū*, *četirìma*).

Težak–Babić (1996: 115), Babić i dr. (1991: 666), Silić–Pranjković (2005: 143), Barić i dr. (1997: 216) u G imaju, kratkouzlazni, dakle drugačiji akcenat (*četirìjū*). Samo Vukušić i dr. (2007: 195) navode za DI i L pored *četirìma* i oblik *čètirima* (s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu), ali dodaju da je riječ o zastarjelom obliku.

M. Stevanović (1974: 318) i Ž. Stanojčić i dr. (1989: 93) u svim padežnim oblicima navode kratkouzlazni akcenat (*čètiri*, *čètirijū*, *čètirma*, *čètiri*, *čètiri*, *čètirma*, *čètirma*), ali R. Simić i J. Jovanović (2007: 105) broj *četiri* akcentiraju na isti način kao mi (v. paradigmu koju smo naveli za bosanski jezik).

5. Akcent broja *oba* i *obje*

	m.r. i s.r.	ž.r.
N	ȍba	ȍbje
G	obájū/obàjū	obíjū
D	obáma/obàma	objèma
A	ȍba	ȍbje
V	ȍba	ȍbje
I	obáma/obàma	objèma
L	obáma/obàma	objèma

I Čedić (2006: 116) se malo razlikuje od našeg prijedloga; za *ȍba* u GDI i L navodi samo dugouzlazni akcenat (*obájū*, *obáma*).

U nekim gramatikama hrvatskog jezika najčešće se kaže da brojevi *oba*, *obje* imaju iste nastavke kao i broj *dva* (Babić i dr. 1991: 666/, Barić i dr. : 216), ali se ne kaže da li imaju i isti akcenat. U *Gramatici hrvatskog jezika* (Silić–Pranjković 2005: 143) i *Naglasku* (Vukušić i dr: 2007: 195) GDI i L broja *oba* imaju samo kratkouzlazni akcenat (*obàjū*, *obàma*); dakle, nema dubletnih oblika kao u bosanskom. Broj *obje* ima drugačiji akcenat u G, samo kratkouzlazni, *obìjū*, a ne dugouzlazni kao u bosanskom.

M. Stevanović (1974: 318) i Ž. Stanojčić i dr. (1989: 93) samo kažu da se ovi brojevi mijenjaju kao i broj *dva.* R. Simić i J. Jovanović (2007: 105) G navode s dugouzlaznim akcentom (*obéju*/*obíjū*), a DI i L s kratkouzlaznim na prvom slogu (*òbema/òbjema*).

6. Akcent ostalih (nepomjenljivih) kardinalnih brojeva: *pêt*, *šêst*, *sèdam*, *òsam*, *dèvet*, *dèset*, *jedànaest*, *dvánaest*, *trínaest*, *četrnaest*, *pètnaest*, *šèsnaest*, *sedàmnaest*, *osàmnaest*, *devètnaest*, *dvádesēt*, *trídesēt*, *čerdèsēt*, *pedèsēt*, *šezdèsēt*, *sedamdèsēt*, *osamdèsēt*, *devedèsēt*, *stô*, *dvjèsta/dvjèsto*, *trìsta/trìsto*, *čètiristō*, *pêtstō*, *šêststō*, *sèdamstō*, *òsamstō*, *dèvestō*.

Navest ćemo i akcent imenica koje su brojevi samo po službi u jeziku: *stòtina*, *hìljada*, *tìsuća*, *milìōn*, *milìjārda*, *bilìōn*, te brojnih imenica na *–ica*, koje se također upotrebljavaju u službi osnovnih brojeva: *dvòjica*, *obòjica*, *tròjica*, *četvèrica*, *petèrica*, *šestèrica*, *sedmèrica*..., *desetèrica*, *dvadesetèrica*, *dvadesetdvòjica*...

Brojne imenice kojima se označava približna količina uglavnom imaju dugouzlazni akcenat: *desétak* (studenata), *tridesétak* (porodica), *stotínjak* (kilograma).

Brojne imenice kojima se označavaju nazivi razlomaka najčešće imaju kratkouzlazni akcenat: *trèćina*, *četvrtìna*, *petìna*, *šestìna*, *desètina*, *stòtina*...

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 215) brojevi *devet*, *deset* imaju dublet *dèvet* i *dêvēt*; *dèset* i dêsēt; ostali brojevi se akcentiraju kao u bosanskom. U *Gramatici hrvatskoga jezik* (Silić-Pranjković 2005: 141) stoji dužina na brojevima *jedànaēst*, *dvánaēst*, *trínaēst*, *četrnaēst*, *pètnaēst*, *šèsnaēst*, *sedàmnaēst*, *osàmnaēst*, *devètnaēst*, koju ne nalazimo u drugim gramatikama hrvatskog jezika, npr. u *Naglasku* (Vulušić i dr.) niti u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000).

Što se tiče srpskog jezika, samo u jednoj gramatici srpskog jezika ovi brojevi inaju dužinu. Riječ je o *Srpskoj gramatici* autora R. Simića i J. Jovanović (2007: 104).

B. AKCENAT REDNIH BROJEVA

Redni broj *prvi* u bosanskom jeziku može imati oba silazna akcenta: *pȑvī/pr̂vī*. Ostali redni brojevi akcentiraju se na sljedeći način: *drȕgī*, *tȑećī*, *čètvrtī* (ovaj se broj često upotrebljava samo s dužinom na posljednjem vokalu: *čètvrtī*), *pêtī*, *šêstī*, *sêdmī*, *ôsmī*, *dèvētī*, *dèsētī*, *jedànaestī*, *dvánaestī*, *trínaestī*, *četȓnaestī*, *pètnaestī*, *šèsnaestī*, *sedàmnaestī*, *osàmnaestī*, *devètnaestī*, *dvádesētī*, *trídesētī*, *četrdèsētī*, *pedèsētī*, *šezdèsētī*, *sedamdèsētī*, *osamdèsētī*, *devedèsētī*, *stôtī*, *dvjèstōtī*, *trîstōtī*, *čètiristōtī*, *pêtstōtī*, *šêststōtī*, *sȅdamstōtī*, *ȍsamstōtī*, *dȅvetstōtī*, *hìljaditī...*

Redni brojevi imaju pridjevski karakter. Razlikuju oblike za sva tri gramatička roda i oba gramatička broja. Mijenjaju se kao pridjevi određenog vida. Promijenit ćemo broj *pȑvī/pr̂vī*. Navest ćemo promjenu oblika samo s kratkosilaznim akcentom pošto u bosanskom jeziku njemu treba dati prednost:

Jednina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	pȑvī	pȑvā	pȑvō
G	pȑvōg(a)	pȑvē	pȑvōg(a)
D	pȑvōm(e, u)	pȑvōj	pȑvōm(e, u)
A	pȑvōg(a)/pȑvī	pȑvū	pȑvō
V	pȑvī	pȑvā	pȑvō
I	pȑvīm	pȑvōm	pȑvīm
L	pȑvōm(e, u)	pȑvōj	pȑvōm(e, u)

Množina

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	pȑvī	pȑvē	pȑva
G	pȑvīh	pȑvīh	pȑvīh
D	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)
A	pȑvē	pȑvē	pȑvā
V	pȑvī	pȑvē	pȑvā
I	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)
L	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)	pȑvīm(a)

U *Gramatici hrvatskog jezika* Težak–Babić (1996: 115) redni broj prvi ima kratkouzlazni akcenat (*prȁvī*). U *Naglasku* (Vukušić i dr 2007: 193) kratkouzlazni i dugosilazni (*prȁvī* i *prv̂ī*), a u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 663), *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 218) i *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 144) samo dugosilazni (*prv̂ī*).

M. Stevanović (1974: 322), R. Simić i J. Jovanović (2007: 103) ovaj broj navode samo s dugosilaznim akcentom. Ž. Stanojčić i dr. (1989: 94) broj *prvi* imaju, ali nije akcentiran.

Redni broj *dèvētī* samo u *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković: 2005: 144) nema dvije postakcenatske dužine (*dèvetī*).

S druge strane, u P60 broj *dèvētī* naveden je s postakcenatskim dužinama, međutim, kada se radi o rednom broju *dèsētī* nisu navedene obje dužine (dèsetī). Vjerujemo se radi o previdu.

U *Rječniku* MS i MH i RSJ (2007) naveden je i redni broj *stòtinitī/ stȍtinitī*. Ovaj redni broj nalazimo i u RHJ (2000), ali samo s jednim, kratkosilaznim akcentom (*stȍtinitī*). U najnovijim rječnicima bosanskog jezika nije zastupljen (IR, RHPŠ). U *Rječniku* MS i MH navedeni su i brojevi *trîstotinitī*, *čètiristotinitī/četiristotìnitī*, *šêststotinītī*, a u najnovijem RSJ (2007) samo *trîstotinitī*. Drugdje ih nismo našli.

C. AKCENAT ZBIRNIH BROJEVA

Navest ćemo paradigme za zbirne brojeve *dvȍje*, *trȍje* i *čȅtvero*.

a.

Dvoje

N	dvȍje
G	dvôg/dvóga/dvòjeg(a)
D	dvôm/dvóma/dvóme/dvómu/dvòjem(u)
A	dvȍje
V	dvȍje
I	dvóma/
L	dvôm/dvóma/dvóme/dvòjem(u)

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 219)*, Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 195) i *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 667) promjena zbirnog broja *dvoje* data je u DI i L istovremeno s promjenom brojnog pridjeva *dvoji* (*dvòjem/u/*, *dvôm*, *dvóme*; *dvòjima*, *dvòjim*, *dvóma*). Međutim, u G nije na isti način akcentiran oblik *dvoga*. U *Naglasku* i *Nacrtu* stoji dugouzlazni akcenat *dvóga*, isto kao u bosanskom, a u *Hrvatskoj gramatici* kratkouzlazni *dvòga*. Također, ali samo u *Nacrtu*, razlikuje se akcenat oblika G *dvojeg*(*a*); on ima kratkosilazni akcenat (*dvȍjeg/a/*) a ne kratkouzlazni, kako se navodi u spomenutim gramatikama hrvatskog jezika.

M. Stevanović i dr. (1974: 323) oblike *dvȍjega* (G), *dvòjemu* (D i L) akcentira s kratkosilaznim akcentom. Dakle, G ima isti akcenat kakav je u *Nacrtu*, ali ne i D i L.

Ž. Stanojčić i dr. (1989: 94) genitivni i dativni oblik akcentiraju kao i M. Stevanović (1974: 323), s kratkosilaznim akcentom, ali je, očito greškom, u Stanojčićevoj gramatici L ostao bez akcenta. Akcenat stoji na oblicima *dvóma*/*dvóme*, ne i na *dvojemu***.**

R. Simić i J. Jovanović (2007: 105) imaju sljedeće oblike i akcente: *dvȍje – dvóga – dvóme* (*dvóma*), odn. *dvòjega – dvòjemu* (*dvòjema*). Vidimo da su oblici *dvòjega* i *dvòjemu* akcentirani s kratkouzlaznim akcentom, drugačije nego u Stevanovićevoj i Stanojčićevoj gramatici, odnosno isto kao što smo i mi naveli za bosanski jezik, a tako stoji i u *Gramatici bosanskoga jezika* (2000: 254).

Navest ćemo oblike i akcente koji se upotrebljavaju u bosanskom jeziku za brojeve *troje* i *četvero*:

b.

Troje

N	trȍje
G	trôg/tróga/tròjeg(a)
D	trôm/tróma/tróme/tròjem(u)
A	trȍje
V	trȍje
I	tróma
L	trôm/tróma/tróme/tròjem(u)

Sve što smo rekli za *dvoje* važi i za zbirni broj *troje*. Jedino je čudno da u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 667) stoji G od troje *tròjega*, s kratkouzlaznim akcentom, a ne s kratksilaznim, kako je naveden kod broja dvoje (*dvȏjeg/a/).*

c.

U bosanskom jeziku zbirni broj *četvero* ima sljedeću oblike i akcente:

Četvero

N	čȅtvero
G	četveróga/četvérga
D	četveróma/četvérma/četveróme/ četverómu
A	čȅtvero
V	čȅtvero
I	četveróma/četvérma
L	četveróma/četvérma/četveróme/ četverómu

Iste akcente i oblike nalazimo u *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić – Pranjković 2005: 145), s tim što se napominje da se *čȅtvero* i *čȅtvoro* mijenjaju na isti način. Oblik *četvero/četvoro* podvode pod brojne imenice. U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 667) se kaže da brojevi tvoreni sufiksom *–ero* (*-oro*) imaju malo oblika: NGAV *čȅtvero*, DLI *četvèrīm*(*a*), *četvòrīm*(*a*). Međutim, oblici navodeni za DIL zapravo su brojni pridjevi. S druge strane, iznosi se tvrdnja da se G *tróga*, *četvérga*, *četveróga*, DLI *četvérma*, *četveróma* danas „tako rijetko upotrebljavaju da se mogu smatrati zastarjelicama“. U *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 192) navedeni su NAV *čȅtvero*, G *četvérga* i *četvórga*. Iza genitivnih oblika slijedi napomena u zagradi *rijetko*. Tri stranice niže (195) nalazimo NAV *čȅtvero*, G *četvérga*, sada s napomenom u zagradi *zastarjelo*, nema oblika *četvórga*. Za DLI navedeni su oblici *četvérma* i *četvèrīm*(*a*). Iza prvog oblika, također slijedi napomena u zagradi *zastarjelo*. Za ovaj drugi oblik smo već rekli da je brojni pridjev. U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 219) općenito se kaže da zbirni brojevi imaju padežne oblike slične zamjeničkim, kao i to da su oni zbog rijetke upotrebe u zavisnim padežima podložni utjecaju drugih riječi ili glasovnim promjenama. Za NAV navedena su dva oblika *čȅtvero* i *čȅtvoro*, dva oblika za G *četvérga* i *četvórga*, za DL tri: *četvérmu*, *četvórmu*, *četvórme*. Pridodati su i oblici DIL brojnih pridjeva *četvèrīm*(*a*), *četvórīm*(*a*).

Vidimo da se akcenat razlikuje u obliku *četvorim*(*a*). U *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 667) stoji kratkouzlazni akcenat (*četvòrīm/a/),* a u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: dugouzlazni (*četvórīm/a/).* Već smo rekli da u *Naglasku* ovog oblika uopće nema.

Našli smo još jedno mimoilaženje autora hrvatskog jezika. Naime, samo u *Gramatici hrvatskog jezika* (Težak–Babić 1996: 117) naveden je s dužinom na unutarnjem slogu oblik *čȅtvōro*.

M. Stevanović (1974: 323) te Ž. Stanojčić i dr. (1989: 94) imaju iste akcente koje nalazimo i u *Gramatici bosanskoga jezika* (2000: 256), kratkosilazni u NAV, dugouzlazne u ostalim padežnim oblicima, ali, treba napomenuti, M. Stevanović navodi oblike na *-oro/-ero*, a Ž. Stanojčić i dr. samo one na *-oro*.

R. Simić i J. Jovanović kažu da se pored oblika na *-oro* u srpskom jeziku rjeđe mogu upotrebljavati i oni tvoreni sa *-ero* (*/čȅtvero/* 2007: 104). Sudeći prema oblicima za brojeve *dvòje* i *tròje*, *dvóga*, *dvóme* (*dvóma*); *tróga*, *tróme* (*tróma*), možemo zaključiti da i brj *četvero* u spomenutim oblicima ima dugouzlazni akcenat.

d. Brojni pridjevi

Zbirni brojevi u množini imaju pridjevsku službu sa značenjem glavnog broja. Gramatičari ih nazivaju brojnim pridjevima. Stoje uz imenice koje nemaju jednine i uz imenice koje označavaju par nečega. Imaju sva tri roda:

Dvoji

	m.r.	ž.r.	s.r.
N	dvòji (opanci)	dvòje (rukavice)	dvòja (vrata)
G	dvòjīh	dvòjīh	dvòjīh
D	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)
A	dvòje	dvòje	dvòja
V	-	-	-
I	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)
L	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)	dvòjīm(a)

U hrvatskom jeziku nalazimo isti, kratkouzlazni akcenat: u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 667), *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 194) i *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 220). Interesantno je napomenuti da u posljednjoj

spomenutoj gramatici autori navode i jedninske oblike, koji su u zavisnim padežnim oblicima zapravo oblici zbirnih brojeva (N *dvòji*, *dvòje*, *dvòja*, G *dvòjeg*(*a*), *dvòga*, *dvôg*), pored množinskih *dvòji*, *dvòja*, *dvòje, G dvòjih,* D *dvòjima/dvòjīm*(*a*). Drugačiji akcenat, tj. kratkosilazni, stoji u gramatikama Težak–Babić (1996: 117) i Silić – Pranjković (2005: 146): *dvòji*, *dvòja*, *dvòje*; *tròji*, *tròja*, *tròje*...), koji sasvim jasno ističu da brojni pridjevi imaju samo množinu.

M. Stevanović (1974: 323), Ž. Stanojčić i dr. (1989: 94) te Simić–Jovanović (2007: 103) nemaju termin *brojni pridjevi*, već govore o tome da zbirni brojevi imaju jedninu i množinu. O akcentu jedninskih oblika zbirnih brojeva smo već govorili, a što se tiče množinskih oblika oni su u svim gramatikama akcentirani s kratkosilaznim akcentom (N i A za m. r. u Stevanovićevoj gramatici nisu akcentirani (*dvoji*), ali jesu u gramatici Ž. Stanojčića i dr. */dvòji/*). Oblici za ž. i s.r. glase *dvòje*, *dvòja*, G *dvòjīh* (za sve rodove), D *dvòjīm* itd.

AKCENAT GLAGOLA

Prvo treba napomenuti da je morfologija glagola prilično složena. U našem jeziku ima veoma mnogo glagolskih oblika, a oni se grade od više osnova (infinitivne, prezentske ili aorisne). Dijele se po vrstama, a ta podjela je diskutabilna. Nekada je polazna osnova bila infinitivna (J. Dobrovskom), nekada infinitivna i prezentska (M. Stevanoviću). Govorilo se o različitom broju glagolskih vrsta. Uglavnom se prihvatala Stevanovićeva podjela na sedam vrsta, iako je izvan njih ostajao veliki broj glagola koji se u njih nisu mogli uklopiti. Svrstavali su se u glagole nepravilne tvorbe. Gramatičari bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika razlikuju se u načinu grupisanja glagola. Dovoljno je napomenuti da se u najnovijoj gramatici hrvatskoga jezika govori o šest vrsta i velikom broju razreda unutar vrsta: prva vrsta ima osamnaest razreda, treća i četvrta tri, peta i šesta dvije (v. *Gramatika hrvatskoga jezika* /Silić–Pranjković: 2005/). Inače se u novijim normativnim priručnicima hrvatskog jezika i ne spominju glagoli nepravilne tvorbe (kao npr. već spomenuti Silić–Pranković, zatim Babić i dr. 1991).

U gramatikama za srpski jezik ostalo se na Stevanovićevoj podjeli, ali se mogu naći i drugačija rješenja. Simić glagole dijele na tri vrste (Simić: 2002).

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000) nalazimo četiri vrste glagola. Četvrtu vrstu čine glagoli nepravilne tvorbe. Akcenat glagola posmatrat ćemo prema ovoj klasifikaciji, ali pojedine glagole nepravilne tvorbe navodit ćemo uz dublete pravilne tvorbe. Posebno ćemo dati paradigme glagola nepravilnog građenja, ali samo onih koji se u jeziku često upotrebljavaju. Posebno ćemo se osvrnuti na akcenat pomoćnih glagola.

Akcenat glagola, kao i ostalih riječi koje mogu imati akcenat, uvjetovan je brojem slogova i prirodom akcenta. Općenito se može reći da glagoli koji imaju više slogova rjeđe mijenjaju akcenat; glagoli koji imaju kratkouzlazni akcenat najpodložniji su promjenama, a najmanje oni koji imaju dugosilazni akcenat.

Akcenat glagolskih oblika pregledat ćemo po vrstama njihove promjene, uzimajući u obzir broj slogova i prirodu akcenata, s tim što ćemo o akcentu svakog glagolskog oblika govoriti poslije pregleda akcenata glagolskih vrsta.

A. AKCENAT GLAGOLA I VRSTE

Infinitivna i prezentska osnova glagola ove vrste završava se na *-a*. Glagoli ove vrste sa silaznim akcentom su u infinitivu i prezentu ili jednosložni ili dvosložni (u broj slogova se ne računa infinitivni nastavak).

1. Glagoli s dugosilaznim akcentom u infinitivu, vrlo su rijetki, čuvaju isti akcenat u svim glagolskim oblicima, kao nprimjer *prâvdati* (pored *právdati*), *lârmati*:

Prezent: lârmām, lârmāš, lârmā; lârmāmo, lârmāte, lârmājū
Imperativ: ------, lârmaj, (neka/da lârmā); lârmājmo, lârmājte (neka/da lârmājū)
*Imperfek*t: lârmāh, lârmāše, lârmāše; lârmāsmo, lârmāste, lârmāhu
Aorist: lârmah, lârma, lârma; lârmasmo, lârmaste, lârmašē
Glagolski prilog sadašnji: lârmājūći
Glagolski prilog prošli: lârmāv/lârmāvši
Radni glagolski pridjev: lârmao, lârmala, lârmalo; lârmali, lârmale, lârmala
Trpni glagolski pridjev: lârmān, lârmāna, lârmāno; lârmāni, lârmāne, lârmāna

2. Jednosložni glagoli s kratkosilaznim akcentom u infinitivu, kao naprimjer *znȁti*, čuvaju kratkosilazni akcenat samo u 3. l. mn. prezenta (*znȁjū*), glagolskom prilogu sadašnjem (*znȁjūći*), u svim licima aorista (*znȁh*, *znȁ*, *znȁ*; *znȁsmo*, *znȁste*, znäše /i *znȁdoh*, *znȁde*, *znȁde*; *znȁdosmo*, *znȁdoste*, znȁdoše/) i u radnom glagolskom pridjevu (*znȁo*, *znȁla*, *znȁlo*...), ali će neki dobiti dugouzlazni akcrnat u oblicima za ž. i s. rod jednine i svim oblicima množine (kao glagol *dȁti*: *dȁo*, *dála*, *dálo*; *dáli*, *dále*, *dála*). U 1. i 2 l. množine prezenta također stoji dugouzlazni akcenat (*známo*, *znáte*; *dámo*, *dáte*). Navest ćemo sve jednostavne oblike glagola *znȁti*:

Prezent: znâm, znâš, znâ; známo, znáte, znäjū
Imperativ: ------, znâj, (neka/da znâ), znâjmo, znâjte (neka/da znäju)
Imperfekt: znâh, znâše, znâše; znâsmo, znâste, znâhu
Aorist: znäh, znä, znä; znäsmo, znäste, znäše
Glagolski prilog sadašnji: znäjūći
Glagolski prilog prošli: (pò)znāv(ši)
Radni glagolski pridjev: znäo, znäla, znälo; znäli, znäle, znäla
Trpni glagolski pridjev: znân i znât, znâna i znâta, znâno i znâto; znâni i znâti, znâne i znâte, znâna i znâta

Glagol *znati* u nekim glagolskim oblicima može imati i suglasnik *d*; takve oblike tvori po II vrsti (prezent: *znádēm*, *znádēš*, *znádē*; *znádēmo*, *znádēte*, *znádū*; aorist: *znȁdoh*, *znȁde*, *znȁde*, *znȁdosmo*, *znȁdoste*, *znȁdoše*; imperfekt: *znádijāh*, *znádijāše*, *znádijāše*, *znádijāsmo*, *znádijāste*, *znádijāhu*, pored: *znȁđāh*, *znȁđāše*, *znȁđāše*, *znȁđāsmo*, *znȁđāste*, *znȁđāhu*; glagolski prilog sadašnji: *znádūći*; imperativ:------, *znȁdi*, /neka/da/ *znádē*, /neka/da/ *znádū/).*

Glagol *dȁti* u 3. l. mn. prezenta pored oblika *dȁjū* ima i oblik *dádū*. Također, dva lika ima u aoristu: *dȁh*, *dâ*, *dâ*; *dȁsmo*, *dȁste*, *dȁše*, i oblik koji je češći: *dȁdoh*, *dȁde*, *dȁde*; *dȁdosmo*, *dȁdoste*, *dȁdoše*.

a. Glagoli s dvosložnom infinitivnom osnovom i kratkosilaznim akcentom najčešće čuvaju taj akcenat u svim glagolskim oblicima, kao naprimjer: *čȅkati*, *kȕhati*, *pȁdati*, *slȕšati*, *vrȁćati*, *trȅbati*, *pjȅvati*. Navest ćemo sve jednostavne oblike posljednjeg glagola:

Infinitiv: pjëvati
Prezent: pjëvām, pjëvāš, pjëvā; pjëvāmo, pjëvāte, pjëvajū
Imperativ: ------, pjëvāj, (neka/da pjëvā); pjëvājmo, pjëvājte (neka/da pjëvāju)
Imperfekt: pjëvāh, pjëvāše, pjëvāše; pjëvāsmo, pjëvāste, pjëvāhū
Aorist: pjëvah, pjëva, pjëva; pjëvasmo, pjëvaste, pjëvašē
Glagolski prilog sadašnji: pjëvājući
Glagolski prilog prošli: pjëvāv/pjëvāvši
Radni glagolski pridjev: pjëvao, pjëvala, pjëvalo; pjëvali, pjëvale, pjëvala

Trpni glagolski pridjev: pjȅvān, pjȅvāna, pjȅvāno; pjȅvāni, pjȅvāne, pjȅvāna

b. Viježložni glagoli s kratkosilaznim akcentom čuvaju isti akcrnat u svim glagolskim oblicima kao i dvosložni (naprimjer, *ùžinati*...).

3. Dugi uzlazni akcenat na prvom slogu imaju glagoli: *dírati*, *ráđati*, *zídati*, *bívati*, *čúvati*, *kúpati*, *spávati*, *svírati*, *pítati* i dr. U svim licima prezenta ovi glagoli imaju silazni akcenat, osim u 3. l. množine, gdje stoji isti akcenat kao u infinitivu, dugouzlazni. U imperativu, imperfektu, radnom glagolskom pridjevu i glagolskom prilogu prošlom imaju isti akcenat kao u prezentu, dugosilazni. U aoristu, glagolskom prilogu sadašnjem i radnom glagolskom pridjevu, uglavnom zadržavaju dugouzlazni akcenat. Prikazat ćemo paradigme glagola *svírati* i *pítati*:

Prezent: svîrām, svîrāš, svîrā; svîrāmo, svîrāte, svírajū
Imperativ:------, svîrāj, (neka/da svîrā); svîrājmo, svîrājte, (neka/da svírajū)
Aorist: (za)svírah, (zàsvira) svíra, (zàsvira) svíra; (za)svírasmo, (za) svíraste, (za)svíraše
Glagolski prilog sadašnji: svírajūći
Glagolski prilog prošli: zasvírav/zasvírāvši
Radni glagolski pridjev: svírao, svírala, svíralo; svírali, svírale, svírala
Trpni glagolski pridjev: svîrān, svîrāna, svîrāno; svîrāni, svîrāne, svîrāna

Prezent: pîtām, pîtāš, pîtā; pîtāmo, pîtāte, pítajū
Imperativ:------, pîtāj, (neka/da pîtā); pîtājmo, pîtājte (neka/da pítajū)
Imperfekt: pîtāh, pîtāše, pîtāše; pîtāsmo, pîtāste, pîtāhū
Aorist: pítah, píta, píta; pítasmo, pítaste, pítaše
Glagolski prilog sadašnji: pítajūći
Glagolski prilog prošli: pítāv/pítāvši
Radni glagolski pridjev: pítao, pítala, pítalo; pítali, pítale, pítala
Trpni glagolski pridjev: pîtān, pîtāna, pîtāno; pîtāni, pîtāne, pîtāna

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 261) navode se kao standardni, pored onih s dugouzlaznim, i oblici s dugosilaznim akcentom u 3. l. mn.

(*pîtajū*), zatim, u 2. i 3. l. jd. aorista (*pîtā*) i glagolskom prilogu sadašnjem (*pîtajūći*). Također, preporučuju alternativne oblike, s dužinom ili bez dužine u 2. i 3. l. jd. i 3. l. mn. aorista (*píta/pîtā*; *pítaše/pítašē*).

Drugačiji akcenat (dugosilazni, a ne dugouzlazni) nalazimo i u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguža 1997: 249) za glagolski prilog prošli (*pîtāvši*).

Mislimo da nije opravdana preporuka D. Raguža da glagol *ráđāti* u imperfektu ima dugouzlazni akcenat (*ráđāh*, *ráđāše*, *ráđāše*; *ráđāsmo*, *ráđāste*, *ráđāhu* /1997: 250/). Imperfekat glagola ovoga tipa u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku ima samo dugosilazni akcenat (*pîtāh*..., *dîrāh*..., *zîdāh*, *čârāh*...).

Barić i dr. kažu da je rjeđi oblik s dugosilaznim akcentom glagola *pítati* u 3. l. jd. prezenta (*pîtajū*), međutim, od glagola *némati* oblik s dugosilaznim akcentom se preporučuje kao jedini (*nêmajū*, str. 262). U bosanskom i srpskom dopušta se samo oblik s dugouzlaznim akcentom (*némajū*), koji je svojstven glagolima s dugouzlaznim akcentom na prvom slogu.

Ovom akcenatskom tipu pripada i glagol *mórati*. Međutim, u prezentu ima i oblike karakteristične za glagole II vrste, trećeg razreda: *móradnēm*..., a u aoristu oblike karakteristične za glagole I vrste, prvog razreda: *móradoh*... Treba napomenuti da se samo u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: 166) pored *mórati* navodi infinitiv s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu *mòrati* (160).

a. Glagoli ove vrste mogu imati dugouzlazni akcrnat i na unutrašnjem slogu: *ispíjati*, *otvárati* (i *òtvarati*), *obećávati*, *pokrívati*, *prekídati*, *pretrésati*, *razmátrati*, *sakrívati*, *spašávati*, *vjenčávati*. Navest ćemo akcenat glagolskih oblika glagola *otvárati* i *vjenčávati*.

Prezent: òtvarām (i òtvārām), òtvarāš, òtvārā; òtvārāmo, òtvārāte, otvárājū

Imperativ:....., òtvārāj (neka/da òtvārā); òtvārājmo, òtvārājte, (neka/da otvárājū)

Imperfekt: otvárāh, otvárāše, otvárāše; otvárāsmo, otvárāste, otvárāhu

Aorist: otvárah, otvára, otvára; otvárasmo, otváraste, otvárašē

Glagolski prilog sadašnji: otvárajūći

Glagolski prilog prošli: òtvārāvši

Radni glagolski pridjev: otvárao, otvárala, otváralo; otvárali, otvárale, otvárala

Trpni glagolski pridjev: òtvārān, òtvārāna, òtvārāno; òtvārāni, òtvārāne, òtvārāna

Prezent: vjènčāvām, vjènčāvāš, vjènčāvā; vjènčāvāmo, vjènčāvāte, vjenčávajū

Imperativ:------, vjènčāvāj, (neka/da vjènčāvā); vjènčāvājmo, vjènčāvājte, (neka/da vjenčávajū)

Imperfekt: vjènčāvāh, vjènčāvāše, vjènčāvāše; vjènčāvāsmo, vjènčāvāste, vjènčāvāhu

Aorist: vjenčávah, vjenčáva, vjenčáva; vjenčávasmo, vjenčávaste, vjenčávaše

Glagolski prilog sadašnji: vjenčávajūći

Radni glagolski pridjev: vjenčávao, vjenčávala, vjenčávalo; vjenčávali, vjenčávale, vjenčávala

Trpni glagolski pridjev: vjènčāvān, vjènčāvāna, vjènčāvāno; vjènčāvāni, vjènčāvāne, vjènčāvāna

Najznačajnija odlika akcenta glagola ovoga tipa je ta da oni u 3. l. mn. prezenta imaju podudaran akcenat s infinitivnim (*vjenčávajū* : *vjenčávati*; *studírajū* : *studírati*), a u ostalim licima prezenta pomjeraju akcenat za jedan slog bliže početku (*vjènčāvām... stùdīrām...*).

b. Ima primjera u kojima se ovo pravilo dosljedno ne sprovodi (*spašávati*; *spàšāvām... spašávajū*, ali se upotrebljava, rijetko, 3. l. mn. prezenta i s uzlaznim akcentom /*spàšāvajū*/), npr. Barić i dr. (1997: 623).

4. Kratkouzlazni akcenat imaju sljedeći glagoli ove vrste: *ìgrati, kòpati, čèšljati, ìmati, čìtati*, *blìstati*, *vèslati*, *dòdati*, *sàznati*, *jàčati*, *zaìgrati*, *zàkuhati*, *komàdati*, *pročìtati*, *jurìšati*, *okònčati*, *dokònčati*, *piskàrati*, *progùtati* i sl. Vidimo da akcenat nije uvijek na istom mjestu.

a. Glagoli koji imaju dvosložnu infinitivnu osnovu i isti naglasak u infinitivu i prezentu (*jàčati* : *jàčām*; *čìtati* : *čìtām*; *kòpati* : *kòpām*, *kòpčati* : *kòpčām*; *dèbljati* : *dèbljām*) čuvaju taj akcenat u svim oblicima osim u 2. i 3. l. jd. aorista (mada se dopušta i nepromijenjen akcenat) i trpnom glagolskom pridjevu. Promijenit ćemo glagol *čìtati:*

Prezent: čìtām, čìtāš, čìtā; čìtāmo, čìtāte, čìtājū (pored: čitámo, čitáte)
Imperativ:------, čìtāj, (neka/da čìtā); čìtājmo, čìtājte (neka/da čìtāju)
Imperfekt: čìtāh, čìtāše, čìtāše; čìtāsmo, čìtāste, čìtāhu
Aorist: čȉtah, čȉtā/čìta, čȉtā/čìta; čìtasmo, čìtaste, čìtaše
Glagolski prilog sadašnji: čìtajūći
Glagolski prilog prošli: (pro)čìtāv(ši)
Radni glagolski pridjev: čìtao, čìtala, čìtalo; čìtali, čìtale, čìtala
Trpni glagolski pridjev: čȉtān, čȉtāna, čȉtāno; čȉtāni, čȉtāne, čȉtāna

Josip Matešić (1970: 256) smatra da glagol *kòpati* mijenja uzlazni akcenat u silazni i u imperativu (*kȍpāj*), 3. l. prezenta (*kȍpā*) i imperfektu (*kȍpāše*); izjednačava ga s glagolima tipa *ìgrati*, kod kojih dolazi do ovakvih akcenatskih promjena (v. niže). U P60 kaže se da glagol *kòpati* pripada istom akcenatskom tipu kao i glagol *čìtati*.

D. Raguž (1997: 249) s kratkosilaznim akcentom u imperfektu navodi i glagole *čìtati*, *ìmati* (*čȉtāh*, *čȉtā*, *čȉtā*; *čȉtāsmo*, *čȉtāste*, *čȉtāhu – ȉmāh*, *ȉmāše*, *ȉmāše*; *ȉmāsmo*, *ȉmāste*, *ȉmāhu*).

M. Stevanović (1970: 371) smatra da je običniji dugouzlatni akcenat u 1. i 2. l. mn. prezenta glagola *čìtati* (*čitámo*, *čitáte*), "ali je dosta čest i akcenat drugih oblika prezenta *čìtāmo, čìtāte...*"

b. Rijetki glagoli s dvosložnom infinitivnom osnovom mijenjaju kratkouzlazni akcenat u prezentu, imperfektu, imperativu i trpnom pridjevu, kao naprimjer glagol *ìgrati*:

Prezent: ȉgrām, ȉgrāš, ȉgrā; ȉgrāmo, ȉgrāte, ȉgrajū
Imperativ:------, ȉgrāj, (neka/da ȉgrā); ȉgrājmo, ȉgrājte (neka/da ȉgrajū)
Imperfekt: ȉgrāh, ȉgrāše, ȉgrāše; ȉgrāsmo, ȉgrāste, ȉgrāhu
Aorist: ìgrah, ìgra (i ȉgrā), ìgra (i ȉgrā); ìgrasmo, ìgraste, ìgraše
Glagolski prilog sadašnji: ìgrajūći (i ȉgrajūći)
Glagolski prilog prošli: ìgrāvši
Radni glagolski pridjev: ìgrao, ìgrala, ìgralo; ìgrali, ìgrale, ìgrala
Trpni glagolski pridjev: ȉgrān, ȉgrāna, ȉgrāno; ȉgrāni, ȉgrāne, ȉgrāna

c. Kratkouzlazni akcenat na prvom slogu ima, već smo rekli, glagol *ìmati*, dodat ćemo, s razlogom, i glagol *vàljati*. Naime, glagol *imati* u prezentu,

aoristu i imperfekatu, glagol *valjati* u prezentu i aoristu, mogu imati dubletne oblike, bez suglasnika *d* i sa suglasnikom *d* u osnovi. Oblici sa suglasnika *d* pripadaju drugoj glagolskoj vrsti. Navest ćemo jedne i druge od glagola *imati*:

Prezent: ìmām, ìmāš, ìmā; ìmāmo (i imámo), ìmāte (i imáte), ìmajū
Aorist: ìmah, ìma i ȉmā, ìma i ȉmā; ìmasmo, ìmaste, ìmaše
Imperfekt: ìmāh, ìmāše, ìmāše; ìmāsmo, ìmāste, ìmāhū
(po drugoj vrsti)
Prezent: imádem/imádēm, imádēš, imádē; imádēmo, imádēte, imádū (i ìmdnēm, ìmdnēš... /za budućnost/)
Aorist: ìmadoh, ìmade, ìmade; ìmadosmo, ìmadoste, ìmadoše
Imperfekt: ìmađāh, ìmađāše, ìmađāše; ìmađāsmo, ìmađāste, ìmađāhū (i imàdijāh/ìmadijāh, ìmadijāše...)

U hrvatskom jeziku, prema onome što nalazimo u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 261), glagol *imati* u prezentu češće ima kratkosilazni akcenat (*ȉmām*...), rjeđe kratkouzlazni (*ìmām*...); u aoristu, izuzimajući 2. l. jd., može imati samo dugouzlazni akcenat na prvom slogu, bez obzira da li je u osnovi prisutan suglasnik *d* ili nije (*ímah*/*ímadoh*). U 2. l. jd. aorista dopušta se *ȉmā*, s kratkosilaznim akcentom, (ne i *ìma*) i *ímade*, s dugouzlaznim akcentom na prvom slogu. Međutim, Raguž dopušta kratkosilazni akcenat u imperfektu, kada je osnova bez suglasnika *d*, tj. kada ovaj glagol pripada prvoj vrsti: *ȉmāh*, *ȉmāše*, *ȉmāše*; *ȉmāsmo*, *ȉmāste*, *ȉmāhū*, glagolskom prilogu prošlom (*ȉmāvši*) i trpnom pridjevu jednine svih rodova, koji je veoma neobičan (*ȉmān*... /1997: 254/).

d. Glagoli prve vrste s kratkouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu ne razlikuju se mnogo od glagola koji isti ovaj akcenat imaju na prvom slogu. a) Jedni pomjeraju akcenat za jedan slog naprijed; u radnom pridjevu čuvaju akcenat infinitiva ili ga pomjeraju i mijenjaju u kratkosilazni, kao i u trpnom pridjevu. b) Drugi, kao: *jurìšati*, *okònčati*, *dokònčati*, *piskàrati*, *progùtati*, *pročìtati*, *komàdati*, čuvaju isti akcenat u svim oblicima, samo u 2. i 3. l. jd. aorista te radnom i trpnom glagolskom pridjevu dobijaju kratkosilazni akcenat. Prvi slučaj ilustrirat ćemo glagolom *zaìgrati*, drugi glagolom *okònčati*:

a)

Prezent: zàigrām, zàigrāš, zàigrā; zàigrāmo, zàigrāte, zàigrajū i *zaìgrajū*

Imperativ:....., zàigrāj, (neka/da zàigrā); zàigrājmo, zàigrājte, (neka/da zàigrajū /i zaìgrajū/)

Aorist: zàigrah, zȁigra/zaìgra, zȁigra/zaìgra; zaìgrasmo, zaìgraste, zaìgraše

Glagolski prilog prošli: zaìgrāvši

Radni glagolski pridjev: zȁigrao/zaìgrao, zȁigrala/zaìgrala, zȁigralo/zaìgralo; zȁigrali/zaìgrali, zȁigrale/zaìgrale, zȁigrala/zaìgrala

Trpni glagolski pridjev: zȁigrān, zȁigrāna, zȁigrāno; zȁigrāni, zȁigrāne, zȁigrāna

b)

Prezent: okònčām, okònčāš, okònčā; okònčāmo, okònčāte, okònčajū

Imperativ:------, okònčāj, (neka/da okònčā); okònčājmo, okònčājte, (neka/da okònčajū)

Aorist: okònčah, okȍnčā/okònča, okȍnčā/okònča; okònčasmo, okònčaste, okònčaše

Glagolski prilog prošli: okònčāv/okònčāvši

Radni glagolski pridjev: okȍnčao, okȍnčala, okȍnčalo; okȍnčali, okȍnčale, okȍnčala, pored okònčao, okònčala, okònčali; okònčali, okònčale, okònčala

Trpni glagolski pridjev: okȍnčān, okȍnčāna, okȍnčāno; okȍnčāni, okȍnčāne, okȍnčāna

B. AKCENAT GLAGOLA II VRSTE

Svi glagoli druge vrste karakteristični su po tome što im se prezentska osnova završava na suglasnik i što u prezentu imaju nastavke: *-ēm*, *-ēš*, -ē; *-ēmo*, *-ēte*, *-ū*, ali im je infinitivna osnova različita. Ta je razlika uvjetovala da se druga vrsta dalje dijeli na pet razreda.

1. Akcenat glagola prve vrste II vrste

Prvom razredu pripadaju glagoli čija se i infinitivna (aoristna) i prezentska osnova završavaju suglasnikom. Takvi su glagoli: *tresti* (tre*s*-ti : tre*s*-u),

rasti (ras*t*-oh : ras*t*-u), *jesti* (je*d*-oh : je*d*-u), *dupsti* (du*b*-oh : du*b*-u), *gristi* (gri*z*-oh : gri*z*-u), *grepsti* (gre*b*-oh : gre*b*-u), *krasti* (kra*d*-oh : kra*d*-u), *sjesti* (sje*d*-oh : sje*d*-u), *vesti* (vezoh : ve*z*-u), *vući* (vu*k*-oh : vu*k*-u), *leći* (le*g*-oh : le*g*-u), *mesti* (me*t*-oh : me*t*-u), *presti* (pre*d*-oh : pre*d*-u), *plesti* (ple*t* –oh : ple*t*-u), *zepsti* (ze*b*-oh : ze*b*-u) itd.

a. U savremenom bosanskom jeziku veoma su rijetki glagoli ovoga razreda koji u infinitivu imaju dugosilazni akcenat. Prije bismo mogli govoriti da se u bosanskom (i srpskom) jeziku samo kao alternativni, rjeđi, ali ne i standardni, mogu pojaviti neki glagoli i sa ovim akcentom, kao *trésti* i *trêsti*; *cŕpsti* i *cȓpsti*, *rásti* i *râsti*, *léći* i *lêći* (kotiti), *dúpsti* i *dûpsti*, *vésti* i *vêsti*, *vúći* i *vûći*.

U hrvatskom jeziku, kako navode Barić i dr. (1997: 251), daje se prednost oblicima sa dugosilaznim akcentom (*cȓpsti*, *dûpsti*, *vêsti*, *vûći*, pa i *zêpsti* /u bosanskom i srpskom samo *zépsti*/). Što se tiče ostalih glagolskih oblika, navedeni glagoli imaju iste akcente. Bez obzira na to što ih treba posmatrati kao glagole s dugouzlaznim akcentom, ovdje ćemo navesti akcenat jednog glagola.

Navest ćemo akcenat glagola *trésti* (*trêsti*) u svim prostim glagolskim oblicima:

Prezent: trésēm, trésēš, trésē; trésēmo, trésēte, trésū

Imperativ:------, trési, (neka/da trésē); trésimo, trésite, (neka/da trésū)

Imperfekt: trésijāh/trésāh, trésijāše/trésāše, trésijāše/trésāše; trésijāsmo/trésāsmo, trésijāste/trésāste, trésijāhū/trésāhū

Aorist: trésoh, trêse, trêse; trésosmo, trésoste, trésošē

Glagolski prilog sadašnji: trésūći

Glagolski prilog prošli: trésāvši / trésāv

Radni glagolski pridjev: trêsao, trésla, tréslo; trésli, trésle, trésla

Trpni glagolski pridjev: trésen, trésena, tréseno; tréseni, trésene, trésena (upotrebljavaju se i likovi s kratkouzlaznim akcentom: trèsen, trèsena...)

b. Glagoli s kratkosilaznim akcentom

a) Glagoli *jèsti*, *sjèsti*, *grȉsti*, *prèsti*, *krȁsti* i drugi imaju kratkosilazni akcenat u infinitivu. Jedni, kao *jèsti* i *sjèsti*, zadržavaju isti akcenat u svim oblicima. Promijenit ćemo glagol *jèsti*:

Prezent: jȅdēm, jȅdēš, jȅdē; jȅdēmo, jȅdēte, jȅdū
Imperativ:------, jȅdi, (neka/da jȅde); jȅdimo, jȅdite, (neka/da jȅdū)
Imperfekt: jȅdāh, jȅdāše, jȅdāše; jȅdāsmo, jȅdāste, jȅdāhu i (običnije) jȅđāh, jȅđāše, jȅđāše; jȅđāsmo, jȅđāste, jȅđāhū
Aorist: jȅdoh, jȅde, jȅde; jȅdosmo, jȅdoste, jȅdoše
Glagolski prilog sadašnji: jȅdūći
Glagolski prilog prošli: jȅdāv/jȅdāvši (/pò/ jedāv/ši/)
Radni glagolski pridjev: jȅo, jȅla, jȅlo; jȅli, jȅle, jȅla
Trpni glagolski pridjev: jȅden, jȅdena, jȅdeno; jȅdeni, jȅdene, jȅdena

b) Drugi glagoli, kao *grȉsti*, *prèsti*, *krȁsti*, zadržavaju kratkosilazni akcenat u 1. l. jd. i svim licima mn. aorista, radnom glagolskom pridjevu, glagolskom prilogu prošlom i trpnom glagolskom pridjevu, u kojem se upotrebljavaju i oblici s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu. U prezentu, glagolskom prilogu sadašnjem, imperativu i imperfektu dolazi do promjene; kratkosilazni akcenat se mijenja u dugouzlazni. Promijenit ćemo glagol *prȅsti*:

Prezent: prédēm, prédēš, prédē; prédēmo, prédēte, prédū
Imperativ:------, prédi, (neka/da prédē); prédimo, prédite, (neka/da prédū)
Imperfekt: prédijāh, prédijāše, prédijāše; prédijāsmo, prédijāste, prédijāhū
Aorist: prȅdoh, prêde, prêde; prȅdosmo, prȅdoste, prȅdoše
Glagolski prilog sadašnji: prédūći
Glagolski prilog prošli: prȅdāv/prȅdāvši
Radni glagolski pridjev: prȅo, prȅla, prȅlo; prȅli, prȅle, prȅla
Trpni glagolski pridjev: prȅden, prȅdena, prȅdeno; prȅdeni, prȅdene, prȅdena i prèden, prèdena, prèdeno; prèdeni, prèdene, prèdena

U hrvatskom jeziku (Barić i dr. 2007: 250) trpni pridjev ponekad može imati samo kratkouzlazni akcenat na prvom ili drugom slogu, kao naprimjer od glagola *grȉsti*. Upotrijebljen kao pravi pridjev može biti u određenom i neodređenom vidu. U određenom vidu akcenat je na prvom slogu (*grìzenī*, *grìzenā*...), u neodređenom, oblik za m.r. ima akcenat, također, na prvom slogu (*grìzen*), a ostali na prvom i drugom (*grìzena* i *grizèna*...). U P60 trpni pridjev je samo s kratkosilaznim akcentom (*grȉzen*...). Međutim, za razliku od M.

Stevanovića i P60, u nekim novijim gramatikama srpskog jezika, naprimjer autora Radoja Simića i Jelene Jovanović (2007: 119), glagole *gristi* i *presti* nalazimo u infinitivu samo s kratkouzlaznim akcenatom (*grìsti*, *prèsti*).

c. Glagoli s dugouzlaznim akcentom

Dugouzlazni akcenat u infinitivu imaju glagoli: *rásti*, *trésti*, *vésti*, *vúći*. (U razgovornom jeziku se upotrebljavaju i sa dugosilaznim akcentom.)

a) U ostalim oblicima uglavnom zadržavaju dugouzlazni akcenat. Tačnije, u 2. i 3. l. aorista dobijaju dugouzlazni akcenat (/ti, on/ *trêse*), i u m. r. radnog glagolskog pridjeva (*trêsao*, ali *trésla*, *tréslo*; *trésli*, *trésle*, *trésla*).

b) Neki glagoli u infinitivu mogu imati dugouzlazni i kratkouzlazni akcenat, kao *obúći* i *òbući*, *odvúći* i *òdvući*, *otrésti* i *òtresti*. Mislimo da se u bosanskom jeziku češće upotrbljavaju oblici s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu. Bez obzira na različit akcenat u infinitivu, u ostalim oblicima imaju isti akcenat kao i svi ostali glagoli s dugouzlaznim akcentom. Pošto smo naveli promjenu glagola *trésti* i vidjeli šta se događa s akcentom, ovdje nećemo navoditi paradigme.

d. Glagoli s kratkouzlaznim akcentom infinitiva

Samo kratkouzlazni akcenat u infinitivu u bosanskom jeziku imaju glagoli: *ìći*, *dòvesti*, *pòmesti*, *ùgristi*, *plèsti*; mogu imati kratkouzlazni, kojemu se daje prednost, ali se dopušta i kratkosilazni*: lèći* (*lȅći*), *mòći* (*mȍći*), *rèći* (*rȅći*), *pòjesti* (*pȍjesti*); ponekad se prednost daje likovima s kratkosilaznim akcentom, ali se dopuštaju i oni s kratkouzlazni: *pèći (pećи*), *bòsti* (*bòsti*); rijetko i likovi s istim akcentom, ali na različitom mjestu: *pòmoći (pomȍći*).

Odmah da napomenemo da akcenat navedenih riječi nije isti u hrvatskom jeziku. Neki gramatičari navode samo s kratkosilaznim akcentom riječi: *bȍsti*, *mȍći*, *lȅći*, *rȅći*, naprimjer Raguž (1997: 165, 167), Vukušić i dr. (2007:143, 165), Barić i dr. (1997: 228, 237, 239, 245). Vrlo je zanimljivo da ih Josip Matešić (1970) navodi samo s kratkouzlaznim akcentom. *bòsti*, *pèći*, *lèći*, *mòći*, *rèći*, *plèsti* (231), *pòjesti* (219), *pòmesti* (39).

a) Neki glagoli čuvaju isti akcenat na istom slogu, jedino u 2. i 3. l. jd. aorista, kao alternativni, postoje oblici s izmijenjenim akcentom (kratkosilaznim),

a u trpnom pridjevu može doći, ali ne obavezno, samo do pomjeranja akcenta. Promijent ćemo jedan takav glagil:

Prezent: pòjedēm, pòjedēš, pòjedē; pòjedēmo, pòjedēte, pòjedū
Imperativ:------, pòjedi, (neka/da pòjedē); pòjedimo, pòjedite, (neka/da pòjedū)
Aorist: pòjedoh, pòjede i pȍjede, pòjede i pȍjede; pòjedosmo, pòjedoste, pòjedoše
Glagolski prilog prošli: pòjedāv(ši)
Radni glagolski pridjev: pòjeo, pòjela, pòjelo; pòjeli, pòjele, pòjela
Trpni glagolski pridjev: pòjeden, pòjedena, pòjedeno; pòjedeni, pòjedene, pòjedena i pojèden, pojèdena, pojèdeno; pojèdeni, pojèdene, pojèdena

b) Drugi glagoli znaju za određene akcenatske promjena, kao naprimjer *ùgristi*, *òtresti*, *pòmesti*; akcenat se u nekim oblicima pomjera, u nekim mijenja. Najbolje je to ilustrirati primjerima. Promijent ćemo prvi i posljednji navedeni primjer:

Prezent: ugrízēm, ugrízēš, ugrízē; ugrízēmo, ugrízēte, ugrízū
Imperativ:------, ugrízi, (neka/da ugrízē); ugrízimo, ugrízite (neka/da ugrízū)
Aorist: ugrízoh, ùgrize, ùgrize; ugrízosmo, ugrízoste, ugrízošē
Glagolski prilog prošli: ùgrizāv(ši) (i ùgrizāv(ši)
Radni glagolski pridjev: ùgrizao, ùgrizla, ùgrizlo; ùgrizli, ùgrizle, ùgrizla
Trpni glagolski pridjev: ugrìzen (i ùgrizen), ugrìzena (i ùgrizena), ugrìzeno (i ùgrizeno); ugrìzeni (i ùgrizeni), ugrìzene (i ùgrizene), ugrìzena (i ùgrizena)

Glagol *pòmesti*, u značenju *metući očistiti*, može imati isti akcenat i na drugom slogu (*pomèsti*). Upotrijebljen s dužinom i kratkouzlaznim akcentom na prvom ili drugom slogu (*pòmēsti* i *pomèsti*) znači *smutiti*, *zbuniti*. Razlika u značenju uvjetuje i određene akcenatske razlike. Akcenat oblika u prvom značenju glagola *pòmesti/pomèsti* izgleda ovako:

Prezent: pomètēm (i pomètem), pomètēš (i pomèteš), pomètē (i pomète); pomètēmo i pometémo, pomètēte i pometéte, pomètū

Imperativ:------, pomèti, (neka/da pomètē); pomètimo, pomètite, (neka/da pomètū)

Aorist: pomètoh, pòmete, pòmete; pomètosmo, pomètoste, pomètoše

Glagolski prilog prošli: pòmēv(ši)

Radni glagolski pridjev: pòmeo, pòmela i pomèla, pòmelo i pomèlo; pòmeli i pomèli, pòmele i pomèle, pòmela i pomèla

Trpni glagolski pridjev: pomèten, pometèna, pometèno; pometèni, pometène, pometèna

Akcenat glagola *pòmēsti* i *pomèsti* (*smutiti*, *zbuniti*):

Prezent: pométēm (i pométem), pométēš (i pométeš), pométē (i pométe); pométēmo (i pométemo), pométēte (i pométete), pométū

Imperativ:------, pométi, (neka/da pométē); pométimo, pométite, (neka/da pométū)

Aorist: pométoh, pòmete, pòmete; pométosmo, pométoste, pométoše

Glagolski prilog prošli: pòmēv(ši)

Radni glagolski pridjev: pòmeo, pòmēla i poméla, pòmēlo, pomélo; pòmēli i poméli, pòmēle i poméle, pòmēla i poméla

Trpni glagolski pridjev: pòmeten i pométen, pòmetena i pométena, pòmeteno i pométeno; pòmeteni pométeni, pòmetene i pométene, pòmetena i pométena

c) Inače, najveći broj ovih glagola čuva kratkouzlazni akcenat na istom slogu u gotovo svim oblicima, osim u 2. i 3. l. jd. aorista (kratkouzlazni se mijenja u kratkosilazni), u m.r. radnog pridjeva (pojavljuje se kratkosilazni, a rijetko i dugosilazni akcenat), a u trpnom pridjevu (izuzimajući oblik za m.r. jd.) dolazi do pomjeranja akcenta. Alternativni oblici, s pomjerenim i promijenjenim akcentom, javljaju se u 1. i 2. l. mn. prezenta. Zbog razlika u radnom pridjevu navest ćemo paradigme glagola *plèsti* i *bòsti.*

Prezent: plètēm, plètēš, plètē; plètēmo i pletémo, plètēte i pletéte, plètū

Imperativ: ------, plèti, (neka/da plètē); plètimo, plètite, (neka/da plètū)

Imperfekt: plètijāh, plètijāše, plètijāhše; plètijāsmo, plètijāste, plètijāhū

Aorist: plètoh, plète, plète; plètosmo, plètoste, plètoše

Glagolski prilog sadašnji: plètūći

Glagolski prilog prošli: (s)plètāv(ši)

Radni glagolski pridjev: plȅo, plȅla i plèla, plȅlo i plèlo; plȅli i plèli, plȅle i plèle, plȅla i plèla
Trpni glagolski pridjev: plèten, pletèna, pletèno; pletèni, pletène, pletèna

Glagol *bosti* u postojećoj literaturi o bosanskom jeziku različito se akcentira. U JR stoji samo s kratkouzlaznin akcentom (*bòsti*), a u RHPŠ s kratkosilaznim i kratkouzlaznim (*bȍsti/bòsti*). Prednost se daje liku s kratkosilaznim akcentom. Mislimo da je u bosanskom jeziku uobičajeniji lik s kratkouzlaznim akcentom:

Prezent: bòdēm, bòdēš, bòdē; bòdēmo (i bodémo), bòdēte (i bodéte), bòdū
Imperativ:------, bòdi, (neka/da bòdē); bòdimo, bòdite, (neka/da bòdū
Imperfekt: bòdijāh, bòdijāše, bòdijše; bòdijāsmo, bòdijāste, bòdijāhū
Aorist: bòdoh, bȍde, bȍde; bòdosmo, bòdoste, bòdoše
Glagolski prilog sadašnji: bòdūći
Glagolski prilog prošli: (iz)bòdāv(ši) i (ìz)bōv(ši)
Radni glagolski pridjev: bô, bòla, bòlo; bòli, bòle, bòla
Trpni glagolski pridjev: bòden, bodèna, bodèno; bodèni, bodène, bodèna

d) Ovdje treba izdvojiti glagole kod kojih se u infinitivu pojavljuje dublet, kao *lèći* (*lȅći),* ležati. U JR stoji samo *lèći*, *rèći* (*rȅći*), ali samo *mòći*. U RHPŠ prednost se daje liku s kratkosilaznim akcentom *mȍći* (*mòći*). Promjena glagola *lèći* i *rèći* po ovoj promjeni i nije tako česta u bosanskom jeziku. Mogu se sresti oblici imperativa (------, *lȅzi*, *lȅzimo*, *lȅzite*), aorista (*lègoh*, *lèže* i *lȅže*, *lèže* i *lȅže*; *lègosmo*, *lègoste*, *lègoše*), radni glagolski pridjev (*lègao*, *lègla*, *lèglo*; *lègli*, *lègle*, *lègla*) te glagolski prilog prošli (*lègāv/ši/).*

Glagol *rèći* akcenatski se razlikuje od glagola *lèći* po tome što ima drugačiji akcenat samo u imperativu (umjesto kratkosilaznog akcenta ima kratkouzlazni */rèci, rècimo, rècite/).* Pored toga, glagol *moći* ima imperfekt (*mȍgāh*, *mȍgāše*, *mȍgāše*; *mȍgāsmo*, *mȍgāste*, *mȍgāhū*) i glagolski prilog sadašnji (*mȍgūć*i), koje nemaju glagoli *leći* i *reći.*

2. Akcenat glagola drugog razreda II vrste

Ovom razredu pripadaju glagoli što im se infinitivna osnova završava na *–a*, a prezentska na suglasnik: *orati*/(*orem*) *oru*, *pisati*/(*pišem*) *pišu*, *plesati*/

(*plešem*) *plešu*, *kašljati*/(*kašljem*) *kašlju*, *klati*/(*koljem*) kolju, *zaklati*/(*zakoljem*) *zakolju*, *češati*/(*češem*) *češu*, *lagati*/(*lažem*) *lažu*, *dizati*/(*dižem*) *dižu*, *disati*/(*dišem*) *dišu*, *brisati*/(*brišem*) *brišu*, *glodati*/(*glođem*) *glođu*, *iskati*/(*išćem* i *ištem*) *ištu*, *dahtati*/(*dašćem*) *dašću*, *drhtati*/(*dršćem*) *dršću*, *plakati*/(*plačem*) *plaču*, *jahati*/(*jašem*) *jašu*, *mazati*/(*mažem*) *mažu*, *skakati*/(*skačem*) *skaču*, *srkati*/(*srčem*) *srču*, *vezati*/(*vežem*) *vežu*, *vikati*/(*vičem*) *viču*, *žderati*/(*žderem*) *žderu*, *prati*/(*perem*) *peru*, *rezati*/(*režem*) *režu*, *brati*/(*berem*) *beru*, *zvati*/(*zovem*) *zovu*, *urlikati*/(*urličem*) *urliču*.

U infinitivu mogu imati kratkosilazni akcenat (*klȁti*, *jȁhati*, *brȉsati*, *plȁkati*, *stȉzati*, *prȁti*, *slȁti*, *rȅzati*, *brȁti*, *zvȁti*, *dȉzati*, *mȁzati*), dugouzlazni (*plésati*, *písati*, *dísati*, *kázati*, *skákati*, *sŕkati*, *vézati*, *víkati*, *urlíkati*, *napísati*, *zavézati*, *pokázati*) i kratkouzlazni (*dàhtati*, *drȁhtati glòdati*, *ìskati*, *òrati*, *kàšljati*, *čèšati*, *làgati*, *zàdirati*, *zàklati*, *ždèrati*, *blèbetati*, *kikòtati*). Kakav je akcenat u ostalim oblicima?

a. Glagoli s kratkosilaznim akcentom, kao što vidimo, mogu biti jednosložni i dvosložni.

a) Jednosložni glagoli zadržavaju isti akcenat u prezentu, imperfektu, aoristu, glagolskom prilogu sadašnjem i radnom glagolskom pridjevu, a mijenjaju u imperativu (kratkosilazni u kratkouzlazni), glagolskom prilogu prošlom i trpnom pridjevu (gdje dobijaju dugouzlazni akcenat). Promjena je moguća i u glagolskom prilogu sadašnjem. Promijenit ćemo glagol *klȁti*:

Prezent: kȍljēm, kȍljēš, kȍljē; kȍljēmo, kȍljēte, kȍljū
Imperativ: ------, kòlji, (neka/da kȍljē); kòljimo, kòljite, (neka/da kȍljū)
Imperfekt: kȍljāh, kȍljāše, kȍljāše; kȍljāsmo, kȍljāste, kȍljāhū (pored klâh, kláše, kláše; klásmo, kláste, kláhu
Aorist: klȁh, klȁ, klȁ; klȁsmo, klȁste, klȁšē
Glagolski prilog sadašnji: kȍljūći i kȍljūći
Glagolski prilog prošli: klâv(ši)
Radni glagolski pridjev: klȁo, klȁla, klȁlo; klȁli, klȁle, klȁla
Trpni glagolski pridjev: klân, klâna i klána, klâno i kláno; klâni, klâne, klâna

Neki glagoli mijenjaju akcenat i u imperfektu, kao *prȁti*, *slȁti*. U 1. l. dobijaju dugosilazni akcenat, a u ostalim licima dugouzlazni (*slâh*, *sláše*, *sláše*; *slásmo*, *sláste*, *sláhu*).

U pojedinim glagolima, kao *brȁti*, *prȁti*, *zvȁti*, dolazi do promjene kratkosilaznog akcenta i u prezentu; javlja se kratkouzlazni akcenat (*zvȁti/zòvēm*, *prȁti/pèrēm*), ili se pak oblici s kratkosilaznim i kratkouzlaznim akcentom javljaju kao alternativni (*brȁti/bȅrēm* i *bèrēm*, *prȁti/pȅrēm* i *pèrēm*). Akcenat se mijenja i u imperfektu; u 1. l. jd. javlja se dugosilazni, a u ostalim licima dugouzlazni akcenat. Promjene će se najlakše uočiti u paradigmama glagola:

Prezent: zòvēm (i zòvem), zòvēš (i zòveš), zòvē (i zòve); zòvēmo (i zòvemo), zòvēte (i zòvete), zòvū

Imperativ:------, zòvi, (neka/da zòvē); zòvimo, zòvite, (neka/da zòvū)

Imperfekt: zvâh; zváše, zváše; zvásmo, zváste, zváhū (pored zòvijāh, zòvijāše, zòvijāše; zòvijāsmo, zòvijāste, zòvijāhū)

Aorist: zvȁh, zvȁ, zvȁ; zvȁsmo, zvȁste, zvȁšē

Glagolski prilog sadašnji: zòvūći

Glagolski prilog prošli: zvâv(ši)

Radni glagolski pridjev: zvȁo, zvâla, zvâlo; zvâli, zvâle, zvâla

Trpni glagolski pridjev: zvân (i zvât...), zvâna, zvâno; zvâni, zvâne, zvâna

Prezent: bȅrēm i bèrēm, bȅrēš i bèrēš, bȅrē i bèrē; bȅrēmo i bèrēmo (pored berémo), bȅrēte i bèrēte (pored beréte), bȅrū i bèrū

Imperativ:------, bèri, (neka/da bȅrē/bèrē); bèrimo, bèrite, (neka/da bȅrū/bèrū)

Imperfekt: brâh, brâše, brâše; brâsmo, brâste, brâhu i bȅrijāh, bȅrijāše, bȅrijāše, bȅrijāsmo, bȅrijāste, bȅrijāhū (pored bȅrāh, bȅrāše, bȅrāše; bȅrāsmo, bȅrāste, bȅrahū

Aorist: brȁh, brâ, brâ; bȅrasmo, bȅraste, bȅraše

Glagolski prilog sadašnji: bȅrūći/bèrūći

Glagolski prilog prošli: (nà)brāv(ši)

Radni glagolski pridjev: brȁo, brála, brálo; bráli, brále, brála

Trpni glagolski pridjev: brân, brâna, brâno; brâni, brâne, brâna

U savremenim gramatikama srpskog jezika glagol *brati* u prezentu ima samo kratkosilazni akcenat (*bȅrēm*... /v. Simić: 2002, 184; Simić 1996: 172).

Prezent: pèrēm/pèrem i pȅrēm, pèrēš/pèreš i pȅrēš, pèrē/père i pȅrē; pèrēmo/pèremo i pȅrēmo, pèrēte/pèrete i pȅrēte, pèrū i pȅrū

Imperativ:------, pèri, (neke/da pȅrē/pèrē); pèrimo, pèrite, (neka/da pȅrū/pèrū

Imperfekt: prâh, prâše, prâše; prâsmo, prâste, prâhū i pȅrāh, pȅrāše, pȅrāše; pȅrāsmo, pȅrāste, pȅrāhū, pored: pȅrijāh, pȅrijāše, pȅrijāše; pȅrijāsmo, pȅrijāste, pȅrijāhū

Aorist: prȁh, prâ, prâ; prȁsmo, prȁste, prȁše

Glagolski prilog sadašnji: pèrūći

Glagolski prilog prošli: prâv(ši) : ȍprāv(ši)

Radni glagolski pridjev: prȁo, prála, prálo; práli, prále, prála

Trpni glagolski pridjev: prân, prâna, prâno; prâni, prâne, prâna

U hrvatskom jeziku za akcenat ovoga glagola naći ćemo različite preporuke. Barić i dr. (1997: 266) u prezentu imaju alternativne oblike, s kratkosilaznim i s kratkouzlaznim akcentom kao i bosanski (*pèrēm/pèrem* i *pȅrēm*...), kod Raguža (1997: 230) samo oblike s kratkosilaznim akcentom, a Babića i dr. (1991, 688) samo oblike s kratkouzlaznim akcentom. Također, postoji razlika u akcentu aorista, imperfekta i radnog glagolskog pridjeva. Oni se ne razlikuju od onih u bosanskom jeziku (Barić i dr. 1997: 266), odnosno razlikuju. Naime, Raguž (1997: 230) navodi sva lica aorista s kratkosilaznim akcentom (*prȁh*, prȁ...), imperfekt s kratkosilaznim akcentom (*pȅrāh*...), kao u bosanskom, ali i s drugačijim: dugosilaznim samo u 1. l. jd., a u ostalim licima dugouzlazni *(prâh*, *práše*, *práše*; *prásmo*, *práste*, *práhu*), i likove s kratkouzlaznim akcentom u svim licima (*pèriijāh*...). Radni glagolski pridjev, za razliku od bosanskog i hrvatskog (v. Barić i dr. 1997: 267), akcentira s kratkosilaznim akcentom u svim rodovima (*prȁo*, *prȁla*, *prȁlo*...). Mislimo da su oblici koje nalazimo u Barićevoj gramatici (1997) jedino prihvatljivi u standardnom hrvatskom jeziku.

b) Dvosložni glagoli s kratkosilaznim akcentom u infinitivu, kao *jȁhati*, *brȉsati*, *plȁkati*, *stȉzati*, čuvaju taj akcenat u svim ostalim oblicima: Promijenit ćemo glagol *plȁkati*:

Prezent: plȁčēm, plȁčēš, plȁčē; plȁčēmo, plȁčēte, plȁčū

Imperativ: ...., plȁči, (neka/da plȁčē); plȁčimo, plȁčite, (neka/da plȁčū)

Imperfekt: plȁkāh, plȁkāše, plȁkāše; plȁkāsmo, plȁkāste, plȁkāhū
Aorist: plȁkah, plȁka, plȁka; plȁkasmo, plȁkaste, plȁkašē
Glagolski prilog sadašnji: plȁčūći
Glagolski prilog prošli: plȁkāv(ši)
Radni glagolski pridjev: plȁkao, plȁkala, plȁkalo; plȁkali, plȁkale, plȁkala

b. Glagoli drugog razreda u infinitivu, kako smo već naveli, mogu imati dugouzlazni akcenat na prvom ili na unutrašnjem slogu.

a) Najprije ćemo pratiti one koji imaju ovaj akcenat na prvom slogu, kao *plésati*, *písati*, *dísati*, *kázati*, s*kákati*, *sŕkati*, *vézati*, *víkati* i dr. Riječ je o glagolima kod kojih se u prezentu suglasnik mijenja na kraju osnove. Akcenat infinitiva ovi glagoli zadržavaju u aoristu, imperativu, radnom glagolskom pridjevu i glagolskom prilogu prošllom, a najčešće i u glagolskom prilogu sadašnjem. U prezentu, imperfektu i trpnom glagolskom pridjevu dobijaju dugosilazni akcenat. Za ilustraciju uzet ćemo oblike glagola *plésati*:

Prezent: plêšēm, plêšēš, plêšē; plêšēmo, plêšēte, plêšū
Imperativ:------, pléši, (neka/da plêšē); pléšimo, pléšite, (neka/da plêšū)
Imperfekt: plêsāh, plêsāše, plêsāše; plêsāsmo, plêsāste, plêsāhū
Aorist: plésah, plésa, plésa; plésasmo, plésaste, plésaše
Glagolski prilog sadašnji: pléšūći
Glagolski prilog prošli: plésāv(ši)
Radni glagolski pridjev: plésao, plésala, plésalo; plésali, plésale, plésala
Trpni glagolski pridjev: plêsān, plêsāna, plêsāno; plêsāni, plêsāne, plêsāna

U glagolskom prilogu prošlom hrvatski gramatičar Raguž (1997: 245) smatra da treba upotrebljavati dugosilazni akcent (*plêsāv/ši/*, *kâzāv/ši/*, *pûhāv/ši/*), a Barić i dr. (1997: 265) samo uzlazni. A kad je u pitanju glagolski prilog sadašnji, oni preporučuju oblike s dugosilaznim i dugouzlaznim akcentom (*plêšūći* i *pléšūći*), što nije slučaj u bosanskom i srpskom jeziku.

b) Dugouzlazni akcenat na unutrašnjem slogu imaju glagoli: *urlíkati*, *napísati*, *zavézati*, *pokázati* itd. Oni u prezentu i trpnom pridjevu umjesto dugosilaznog akcenta, koji imaju prosti glagoli od kojih su izvedeni, dobijaju kratkouzlazni (*plêšēm* : *zàplešēm*, *pîšēm* : *nàpīšēm*; *nàpīsān*...), što znači da se

akcenat pomjera ka početku riječi i istovremeno mijenja, u prezentu i trpnom pridjevu. U 2. i 3. l. aorista akcenat obično ostaje na istom mjestu (*napísa*), ali se javlja i kratkosilazni (*nȁpisa*).

c. Glagoli II vrste drugog razreda s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu infinitiva, kao što su *dàhtati*, *dȑhtati*, *glòdati*, *grèbati*, *ìskati*, *òrati*, *kàšljati*, *čèšati*, *làgati*, *ùmirati*, *zàdirati*, *zàklati*, *ždèrati* i dr. mogu se podijeliti na: a) one koji u prezentu zadržavaju isti akcenat (*ùmirēm*, *grèbēm*, *zàdirēm*, *zàkoljēm*) i b) one koji uzlazni akcenat mijenjaju u silazni (*dȁšćēm*, *dȑšćēm*, *glòđēm*, *ȉštēm*, *òrēm*, *kȁšljēm*, *čȅšēm*, *lȁžēm*, *ždèrēm*).

Pronijenit ćemo po jedan glagol i vidjeti kakav akcenat imaju u ostalim oblicima. Uzet ćemo najprije glagol s istim akcentom infinitiva i prezenta (*ùmirati*, *ùmirēm*), a potom glagol u kojem je akcenat prezenta drugačiji od akcenta infinitiva (*làgati*, *lȁžēm*):

Prezent: ùmirēm, ùmirēš, ùmirē; ùmirēmo, ùmirēte, ùmirū
Imperativ:------, ùmiri, (neka/da ùmirē); ùmirimo, ùmirite, (neka/da ùmirū)
Imperfekt: ùmirāh, ùmirāše, ùmirāše; ùmirāsmo, ùmirāste, ùmirāhū
Aorist: ùmirah, ùmira, ùmira; ùmirasmo, ùmiraste, ùmirašē
Glagolski prilog sadašnji: ùmirūći
Glagolski prilog prošli: ùmirāv(ši)
Radni glagolski pridjev: ùmirao, ùmirala, ùmiralo; ùmirali, ùmirale, ùmirala

Kao što se može vidjeti, isti akcenat ostaje u gotovo svim oblicima; jedino se mijenja u glagolskom prilogu prošlom.

Za ilustraciju drugog slučaja uzet ćemo glagol *làgati*:

Prezent: lȁžēm, lȁžēš, lȁžē; lȁžēmo, lȁžēte, lȁžū
Imperativ:------, làži, (neka/da lȁžē); làžimo, làžite, (neka/da lȁžū)
Imperfekt: làgāh, lȁgāše, lȁgāše; lȁgāsmo, lȁgāste, lȁgāhū
Aorist: làgah, làga, làga; làgasmo, làgaste, làgašē
Glagolski prilog sadašnji: làžūći i lȁžūći
Glagolski prilog prošli: lȁgāv(ši)
Radni glagolski pridjev: làgao, làgala, làgalo; làgali, làgale, làgala
Trpni glagolski pridjev: (làgān, làgāna, làgāno; lȁgāni, lȁgāne, lȁgāna)

Glagoli kod kojih dolazi do promjene akcenta u prezentu taj će akcenat (kratkosilazni) imati i u imperfektu, glagolskom prilogu sadašnjem te trpnom pridjevu (ako ga imaju). U ostalim oblicima čuvaju isti akcenat infinitiva (kratkouzlazni). Međutim, u aoristu svi glagoli nemaju kratkouzlazni akcenat, već se dalje ovi glagoli mogu dijeliti na one koji u aoristu zadržavaju isti akcenat infinitiva (*làgah*...) i one kod kojih se kratkouzlazni akcenat mijenja u kratkosilazni (*ȍrah*....). Ipak, i ovi se glagoli u aoristu mogu upotrijebiti s akcentom infinitiva (*òrah*...).

c) Višesložni glagoli s kratkouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu (*uzòrati*, *blebètati*, *kikòtati*) u prezentu pomjeraju akcenat ka početku riječi (*ùzorēm*..., *blèbećēm*..., *kìkoćēm*...), ili čuvaju na istom slogu (*kalàisati*, *kalàišēm*). Akcenat infinitiva čuvaju u svim oblicima osim u 2. i 3. l. jd. aorista, poneki i u trpnom pridjevu, gdje dobijaju kratkosilazni akcenat (*kȉkotah*.., *ȕzorah*..., *ȕzorān*...).

3. Akcenat glagola II vrste trećeg razreda.

Po ovoj vrsti mijenjaju se glagoli čija se infinitivna osnova završava na *-nu* a prezentska na *–n*(e), kao *brinuti/brinu*, *ginuti/ginu*, *digniti/dignu*, *vehnuti/vehnu*, *kisnuti/kisnu*, *lupnuti/lupnu*, *mahnuti/mahnu*, *krenuti/krenu*, *pjevnuti/pjevnu*, *skoknuti/skoknu*, *svanuti/svanu*, *tonuti/tonu*, *zovnuti/zovnu*, *živnuti/živnu* i dr. U imperfektu pojedinih glagola dolazi do promjene *n* u *nj* (*brinuti : brinjah*).

a. U okvirima ovoga razreda nema glagola s dugosilaznim akcentom.

b. Dosta su česti glagoli koji u infinitivu imaju kratkosilazni akcenat, kao *brȉnuti*, *dȉgnuti*, *gȉnuti*, *kȉsnuti*, *pjȅvnuti*, *skȍknuti*, *vȅhnuti*, *lȕpnuti*, *žȉvnuti*, itd.

Neki glagoli ove vrste imaju isti akcenat u svim glagolskim oblicima, naprimjer, *kȉsnuti*, *brȉnuti*, *gȉnuti*. Promijenit ćemo jedan glagol:

Prezent: gȉnēm, gȉnēš, gȉnē; gȉnēmo, gȉnēte, gȉnū
Imperativ:------, gȉni, (neka/da gȉnē); gȉnimo, gȉnite, (neka/da gȉnū)
Imperfekt: gȉnjāh, gȉnjāše, gȉnjāše; gȉnjāsmo, gȉnjāste, gȉnjāhu
Aorist: gȉnuh, gȉnū, gȉnū; gȉnusmo, gȉnuste, gȉnuše
Glagolski prilog sadašnji: gȉnūći
Glagolski prilog prošli: gȉnūvši / gȉnūv
Radni glagolski pridjev: gȉnuo, gȉnula, gȉnulo; gȉnuli, gȉnule, gȉnula

Ovi glagoli imaju stalnu dužinu u 2. i 3. l. aorista i trpnom pridjevu (u svim oblicima), ako ga imaju, pored uobičajene u prezentu, imperfektu i glagolskim prilozima. Pošto glagol koji smo mijenjali nema trpnog pridjeva, navest ćemo trpni pridjev glagola koji ga ima: *dȉgnūt*, *dȉgnūta*, *dȉgnūto*; *dȉgnūti*, *dȉgnūte*, *dȉgnūta*.

c. Glagoli s dugouzlaznim akcentom rjeđi su od prethodnih. Dugouzlazni akcenat imaju glagoli: *kíhnuti*, *krénuti*, *máhnuti*, *víknuti*, *dírnuti*, *mínuti*, *oséknuti*, *škrgútnuti*, *odškrínuti* i dr. Može se vidjeti da ima glagola u kojima dugouzlazni akcenat stoji na prvom ili na unutrašnjem slogu. Dugouzlazni akcenat nalazi se uglavnom u višesložnim glagolima. Šta se događa s akcentom u ostalim oblicima pokazat ćemo tako što ćemo promiljeniti jedan glagol s akcentom na prvom slogu (*kíhnuti*) i jedan s akcentom na unutrašnjem slogu (*škrgútnuti*):

Prezent: kȋhnēm, kȋhnēš, kȋhnē; kȋhnēmo, kȋhnēte, kȋhnū
Imperativ:------, kíhni, (neka/da kȋhnē); kíhnimo, kíhnite, (neka/da kȋhnū)
Aorist: kíhnuh, kíhnu i kȋhnū, kíhnu i kȋhnū; kíhnusmo, kíhnuste, kíhnuše
Glagolski prilog prošli: kíhnūv(ši)
Radni glagolski pridjev: kíhnuo, kíhnula, kíhnulo; kíhnuli, kíhnule, kíhnula

Glagoli kod kojih akcenat stoji na prvom slogu, kao u našem primjeru, u prezentu, na istom mjestu, umjesto duguzlaznog imaju dugosilazni akcenat. Ukoliko glagoli imaju imperfekat i trpni pridjev, onda će i u tim glagolskim oblicima imati isti (dugosilazni) akcenat (*tȓnjāh*...; *krênūt*...).

Dugouzlazni akcenat infinitiva nalazimo i u aoristu, međutim, u savremenom bosanskom jeziku u 2. i 3. l. jd. aorista prevladava dugosilazni akcenat, a kod složenih glagola, kako ćemo vidjeti niže, kratkosilazni. Dugouzlazni akcenat ostaje u radnom pridjevu, glagolskom prilogu prošlom, imperativu, te glagolskom prilogu sadašnjem, ako ga imaju (*tŕnūći*).

Glagoli koji imaju akcenat na unutrašnjem slogu (tipa *škrgútnuti*) u prezentu, rjeđe i aoristu, pomjeraju akcenat za jedan slog ka početku riječi. U ostalim oblicima, osim aorista, čuvaju dugouzlazni akcenat na istom mjestu kao u infinitivu:

Prezent: škŕgūtnēm, škŕgūtnēš, škŕgūtnē; škŕgūtnēmo, škŕgūtnēte, škŕgūtnū
Imperativ:------, škrgútni, (neka/da škŕgūtnē); škrgútnimo, škrgútnite, (neka/da škŕgūtnū)
Aorist: škrgútnuh, škŕgūtnū, škŕgūtnū (pored škrgútnu); škrgútnusmo, škrgútnuste, škrgútnuše
Glagolski prilog prošli: škrgútnūv(ši)
Radni glagolski pridjev: škrgútnuo, škrgútnula, škrgútnulo; škrgútnuli, škrgútnule, škrgútnula

U 2. i 3. l. jd. aorista prevladavaju oblici s kratkosilaznim akcentom i dugim vokalima.

d. Kratkouzlazni akcenenat u infinitivu imaju glagoli: *dotàknuti*, *lànuti*, *klònuti*, *màknuti*, *nadàhnuti*, *pòginuti*, *pòdvrgnuti*, *potònuti*, *svànuti*, *tàknuti*, *tònuti*, *ùzdignuti*, *uzdàhnuti* i dr. Dakle, kratkouzlazni akcenat nalazimo na prvom i drugom slogu.

a) Dvosložni glagoli, naravno, s akcentom na prvom slogu, zadržavaju kratkouzlazni akcenat u 1. l. jd. i 1, 2. i 3. l. mn. aorista, 2. l. jd., 1. i 2. l. mn. imperativa, u svim rodovima radnog pridjeva i glagolskom prilogu prošlom. U prezentu imaju kratkosilazni akcenat, ili čuvaju kratki uzlazni. U ostalim glagolskim oblicima imaju kratkosilazni akcenat. Promijenit ćemo glagol *tònuti*:

Prezent: tònēm i tònēm, tònēš i tònēš, tònē i tònē; tònēmo i tònēmo, tònēte i tònēte, tònū i tònū
Imperativ:....., tòni, (neka/da tònē/tònē); tònimo, tònite, (neka/da tònū/ tònū)
Imperfekt: tònjāh, tònjāše, tònjāše; tònjāsmo, tònjāste, tònjāhū
Aorist: tònuh, tònū, tònū; tònusmo, tònuste, tònuše
Glagolski prilog sadašnji: tònūći
Glagolski prilog prošli: (po)tònūv(ši)
Radni glagolski pridjev: tònuo, tònula, tònulo; tònuli, tònule, tònula

Navedeni glagol nema trpnog pridjeva, ali ga ima glagol *tàknuti*, pa ćemo ga navesti: *tàknūt*, *tàknūta*, *tàknūto*; *tàknūti*, *tàknūte*, *tàknūta*.

b) Višesložni glagoli, kako smo već naveli, kratkouzlazni akcenat mogu imati na prvom ili drugom slogu. Glagoli s akcentom na prvom slogu, kao

pòginuti, *pòdvrgnuti*, *ùzdignuti*, u prezentu zadržavaju isti akcenat, a u ostalim oblicima akcenat je isti kao kod dvosložnih glagola. Navest ćemo sve oblike glagola *pòginuti*:

Prezent: pòginēm, pòginēš, pòginē; pòginēmo, pòginēte, pòginū
Imperativ:------, pògini, (neka/da pòginē); pòginimo, pòginite, (neka/da pòginū)
Aorist: pòginūh, pȍginū, pȍginū; pòginūsmo, pòginūste, pòginūše
Glagolski prilog prošli: pòginūv(ši)
Radni glagolski pridjev: pòginuo, pòginula, pòginulo; pòginuli, pòginle, pòginula

Višesložni glagoli s kratkoutlaznim akcentom na drugom slogu (dotàknuti, *potònuti*, *nadàhnuti*) također zadržavaju isti akcenat u prezentu i trpnom pridjevu, s tim što akcenat pomjeraju na prvi slog. U 2. i 3. l.jd. aorista dobijaju kratkosilazni akcenat, a u ostalim oblicima kratkouzlazni akcenat ostaje na istom mjestu. Pokatat ćemo to na primjeru glagola *nadàhnuti*:

Prezent: nàdahnēm, nàdahnēš, nàdahnē; nàdahnēmo, nàdahnēte, nàdahnū
Imperativ:------, nadàhni, (neka/da nàdahnē); nadàhnimo, nadàhnite, (neka/da nàdahnū)
Aorist: nadàhnuh, nȁdahnū, nȁdahnū; nadàhnusmo, nadàhnuste, nadàhnuše
Glagolski prilog prošli: nadàhnūv(ši)
Radni glagolski pridjev: nadàhnuo, nadàhnula, nadàhnulo; nadàhnuli, nadàhnule, nadàhnula
Trpni glagolski pridjev: nàdahnūt, nàdahnūta, nàdahnūto; nàdahnūti, nàdahnūte, nàdahnūta

4. Akcenat glagola četvrtog razreda II vrste.

Ovom razredu pripadaju glagoli s osnovom prezenta na suglasnik *j* i osnovom infinitiva na *i, u* i *je*, kao: *kriti/kriju*, *piti/piju*, *šiti/šiju*, *miti/miju*, *biti/biju*, *liti/liju*, *otkriti/otkriju*, *prošiti/prošiju*, *sašiti/sašiju*, *proliti/proliju*, *popiti/popiju*, *saviti/saviju*, *uliti/uliju*, *zaviti/zaviju*; *čuti/čuju*, *obuti/obuju*, *začuti/začuju*; *dospjeti/dospiju*, *razumjeti/razumiju*, *smjeti/smiju*, *umjeti/umiju* itd. Najveći broj ima jednosložnu osnovu infinitiva, samim tim i (kratko)silazni

akcenat, kao: *krȉti*, *pȉti*, *šȉti*, *mȉti*, *bȉti*, *lȉti*, *čȕti*. Složeni glagoli uglavnom imaju kratkouzlazni akcenat na prefiksu, odnosno na prvom slogu: *òtkriti*, *pròšiti*, *sàšiti*, *pròliti*, *pòpiti*, *sàviti*, *ùliti*, *zàviti*, *òbuti*, *zàčuti*, *dòspjeti*, *ùmjeti*, ali ima i onih, veoma rijetkih, s akcentom na drugom slogu, naprimjer *razùmjeti*. Kakav je akcenat jednih i drugih u ostalim oblicima?

a. Glagoli s jednosložnom osnovom, tj. s kratkosilaznim akcentom, zadržavaju taj akcenat u gotovo svim glagolskim oblicima. Kod nekih glagola u 2. i 3. l. jd. aorista kratkosilazni se akcenat dulji, postaje dugosilazni (od *pȉti* bit će *pî*, od *šȉti šî*, *mȉti mî*, *lȉti* lî). Kratkosilazni akcenat ostaje u *čȕ* od *čȕti*, *bȉ* od *bȉti* (bijem). Dugosilazni akcenat nalazimo još u imperativu i glagolskom prilogu prošlom (*čûj*, *čûjmo*...; *pîj*, *pîjmo*...; *čûv/ši/*, *pîv/ši/*) Do promjene akcenta dolazi u radnom i trpnom glagolskom pridjevu, ali ne kod svih glagola. U radnom pridjevu najveći broj zadržava kratkosilazni akcenat (*čȕo*, *čȕla*..., *smȉo*, *smjȅla*..., *šȉti*, *šȉla*... itd.), ali ima i glagola kod kojih se u svim rodovima jednine i množine, osim muškog u jednini (gdje ostaje kratkosilazni) pored kratkosilaznog javlja i dugouzlazni akcenat (*pȉo*, ali *píla*, *pílo*; *píli*, *píle*, *píla*). Promijenit ćemo glagole *čȕti* i *pȉti*, zato što nisu akcenatski podudarni:

Prezent: čȕjēm, čȕjēš, čȕjē; čȕjēmo, čȕjēte, čȕjū
Imperativ:------, čûj, (neka/da čȕjē); čûjmo, čûjte, (neka/da čȕjū)
Imperfekt: čȕjāh, čȕjāše, čȕjāše; čȕjāsmo, čȕjāste, čȕjāhū
Aorist: čȕh, čȕ, čȕ; čȕsmo, čȕste, čȕšē
Glagolski prilog sadašnji: čȕjūći
Glagolski prilog prošli: čûvši/čûv
Radni glagolski pridjev: čȕo, čȕla, čȕlo; čȕli, čȕle, čȕla
Trpni glagolski pridjev: čùven, čùvena, čùveno; čùveni, čùvene, čùvena

Prezent: pȉjēm, pȉjēš, pȉjē; pȉjēmo, pȉjēte, pȉjū
Imperativ: -----, pîj, (neka/da pȉjē); pîjmo, pîjte (neka/da pȉjū)
Imperfekt: pȉjāh, pȉjāše, pȉjāše; pȉjāsmo, pȉjāste, pȉjāhu/pȉjāhū
Aorist: pȉh, pî, pî; pȉsmo, pȉste, pȉše/pȉšē
Glagolski prilog sadašnji: pȉjūći
Glagolski prilog prošli: pîvši/pîv
Radni glagolski pridjev: pȉo, pȉla (píla), pȉlo (pílo); pȉli (píli), pȉle (píle), pȉla (píla)
Trpni glagolski pridjev: pìjen, pìjena, pìjeno; pìjeni, pìjene, pìjena

a) Složeni glagoli u prezentu imaju kratkosilazni akcenat (*sȁšijēm*, *pȍpijēm*) ili kratkuzlazni (*zàčujem*, *òbavijem*). U radnom glagolskom pridjevu imaju kratkuzlazni akcenat (*sàšio*, *zàčuo*). Promijenit ćemo glagole *sàšiti* i *zàčuti* da bismo vidjeli kakav je akcenat u ostalim oblicima:

Prezent: sȁšijēm, sȁšijēš, sȁšijē; sȁšijēmo, sȁšijēte, sȁšijū
Imperativ:------, sȁšīj, (neka/da sȁšijē); sȁšījmo, sȁšījte, (neka/da sȁšijū)
Aorist: sàših, sàši, sàši (pored sȁši, sȁši); sàšismo, sàšiste, sàšiše
Glagolski prilog prošli: sàšīv(ši)
Radni glagolski pridjev: sàšio, sàšila, sàšilo; sàšili, sàšile, sàšila
Trpni glagolski pridjev: sašìven, sašìvena, sašìveno; sašìveni, sašìvene, sašìvena

U bosanskom standardnom jeziku, za razliku od hrvatskog i srpskog, ne dopušta se upotreba trpnog pridjeva na –t: *sȁšit*, *sȁšita*, *sȁšito*; *sȁšiti*, *sȁšite*, *sȁšita*; *pȍpīt*, *pȍpīta*, *pȍpīto*; *pȍpīti*, *pȍpīte*, *pȍpīta*; u hrvatskom i srpskom se mogu upotrebljavati. U P60 nalazimo *sàšven*, *sašìven*... U bosanskom i srpskom jeziku 2. l. jd aorista može se upotrebljavati i s kratkouzlaznim i s kratkosilaznim akcentom (*sàši* pored *sȁši*). U hrvatskom jeziku (Raguž 1997: 228) 2. i 3. l. jd. aorista i glagolski prilog prošli navedeni su samo s kratkosilaznim akcentom (*sȁši*; *sȁšīvši*).

Glagol *zàčuti*, i njemu slični, razlikuju se po tome što uglavnom čuvaju akcenat infinitiva u svim ostalim oblicima. Jedino u 2. i 3. l jd. aorista imaju i alternativne oblike s kratkosilaznim akcentom, a u trpnom pridjevu akcenat se pomjera sa prefiksa, odnosno prvog sloga: Navest ćemo sve oblike:

Prezent: zàčujēm, zàčujēš, zàčujē; zàčujēmo, zàčujēte, zàčujū
Imperativ:------, zàčūj, (neka/da zàčujē); zàčūjmo, zàčūjte, (neka/da zàčujū)
Aorist: zàčuh, zàču, zàču (pored zȁčū); zàčusmo, zàčuste, zàčuše
Glagolski prilog prošli: zàčūv(ši)
Radni glagolski pridjev: zàčuo, zàčula, zàčulo; zàčuli, zàčule, zàčula
Trpni glagolski pridjev: (začùven, začuvèna, začuvèno; začuvèni, začuvène, začuvèna)

Glagoli složeni s glagolom *čuti* u svim oblicima imaju kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (prefiksu), kao *dòčuti*, *prèčuti* itd.

c) Glagoli ovoga razreda mogu imati kratkouzlazni akcenat i na drugom slogu (*razùmjeti*). Oni čuvaju isti akcenat u svim oblicima.

Prezent: razùmijēm, razùmijēš, razùmijē; razùmijēmo, razùmijēte, razùmijū

Imperativ:...., ràzumīj, (neka/da razùmijē); ràzumījmo, ràzumījte, (neka/da razùmijū)

Aorist: razùmjeh, razùmje, razùmje; razùmjesmo, razùmjeste, razùmješe

Glagolski prilog prošli: razùmjēv(ši)

Radni glagolski pridjev: razùmio, razùmjela, razùmjelo; razùmjeli, razùmjele, razùmjela

Drugih akcenatskih tipova nema u okvirima ovoga razreda II vrste.

5. Akcenat glagola petog razreda II vrste

U ovaj razred se ubrajaju glagoli s prezentskom osnovom na suglasnik *-j*, odnosno *-uj*, a infinitivnom na vokal *-a*, odnosno oni glagoli koji sadrže morfeme *-ova-, -eva-, -iva-, -uva-*. Takvi su glagoli *vjȅrovati/vjȅrujēm*, *plândovati/plândujēm*, *kòvati/kȕjēm*, *psòvati/psȕjēm*, *trgòvati/tȑgujēm*, *rázlikovati/rázlikujēm*, *bȉčevati/bȉčujēm*, *kazívati/kàzujēm*, *pljùvati/pljȕjēm*.

a. Glagoli sa silaznim akcentom, bez obzira da li se radi o kratkom ili dugom, čuvaju nepromijenjen akcenat u svim glagolskim oblicima. Navest ćemo sve jednostavne oblike glagola *vjȅrovati*:

Prezent: vjȅrujēm, vjȅrujēš, vjȅrujē; vjȅrujēmo, vjȅrujēte, vjȅrujū

Imperativ:------, vjȅrūj, (neka/da vjȅrjē); vjȅrūjmo, vjȅrūjte (neka/da vjȅrūju)

Imperfekt: vjȅrovāh, vjȅrovāše, vjȅrovāše; vjȅrovāsmo, vjȅrovāste, vjȅrovāhū

Aorist: vjȅrovah, vjȅrova/vjȅrovā, vjȅrova/vjȅrovā; vjȅrovasmo, vjȅrovaste, vjȅrovašē

Glagolski prilog sadašnji: vjȅrujūći

Glagolski prilog prošli: (po)vjȅrovāvši i (po)vjȅrovāv

Radni glagolski pridjev: vjȅrovao, vjȅrovala, vjȅrovalo; vjȅrovali, vjȅrovale, vjȅrovala

Trpni glagolski pridjev: vjȅrovān, vjȅrovāna, vjȅrovāno; vjȅrovāni, vjȅrovāne, vjȅrovāna

Glagoli složeni s prefiksom u svim oblicima dobijaju kratkouzlazni akcenat na prvom slogu (prefiksu), *pòvjerovati*, *pòvjerujēm*... Vrlo rijetko, pored uobičajenog kratkouzlaznog akcenta, na prvom slogu mogu imati kratkosilazni akcenat samo u 2. i 3. l. jd. aorista (*pȍvjrova*).

b. Glagoli ovoga razreda pete vrste s kratkouzlaznim akcentom u infinitivu ponašaju se dvojako: a) Jedni ovaj akcenat mijenjaju u nekim oblicima; b) drugi čuvaju u aoristu i radnom glagolskom pridjevu, a u ostalim oblicima pomjeraju. Ilustrirat ćemo to glagolima *pljùvati-pljȕjēm* i *trgòvati-tr̀gujēm*:

Prezent: pljȕjēm, pljȕjēš, pljȕjē; pljȕjēmo, pljȕjēte, pljȕjū
Imperativ:------, pljȗj, (neka/da pljȕjē); pljȗjmo, pljȗjte, (neka/da pljȕjū)
Imperfekt: pljùvāh, pljùvāše, pljùvāše; pljùvāsmo, pljùvāste, pljùvāhū
Aorist: pljùvah, pljùvā, pljùvā; pljùvasmo, pljùvaste, pljùvašē/pljùvaše
Glagolski prilog sadašnji: pljȕjūći
Glagolski prilog prošli: pljùvāvši i pljùvāv
Glagolski pridjev radni: pljùvao, pljùvala, pljùvalo; pljùvali, pljùvale, pljùvala i pljùvao, pljùvala...
Glagolski pridjev trpni: pljùvān, pljùvāna, pljùvāno; pljùvāni, pljùvāne, pljùvāna

Prezent: tr̀gujēm, tr̀gujēš, tr̀gujē; tr̀gujēmo, tr̀gujēte, tr̀gujū
Imperativ:------, tr̀gūj, (neka/da tr̀gūjē); tr̀gūjmo, tr̀gūjte, (neka/da tr̀gujū
Imperfekt: tr̀govāh, tr̀govāše, tr̀govāše; tr̀govāsmo, tr̀govāste, tr̀govāhu
Aorist: trgòvah, trgòvā, trgòvā; trgòvasmo, trgòvaste, trgòvašē/trgòvaše
Glagolski prilog sadašnji: tr̀gujūći
Glagolski prilog prošli: tr̀govāvši/tr̀govāv
Glagolski pridjev radni: trgòvao, trgòvala, trgòvalo; trgòvali, trgòvale, trgòvala i tr̀govao, tr̀govāla...

c) Glagoli složeni od prostih glagola s kratkouzlaznim akcentom čuvaju akcenat na istom slogu u aoristu (npr. *kòvati*, *potkòvati*), ali ne u svim licima (*potkòvah*... /2. i 3. l. jd. ima kratkosilazni akcenat *pȍtkovā*) i glagolskom prilogu prošlom (*potkòvāvši*). U prezentu i imperativu akcenat je na prvom slogu *(pòtkujem*, *pòtkuj*). Kratkosilazni akcenat, pored već spomenutih 2. i 3. l. aorista, stoji i u glagolskim pridjevima, radnom i trpnom: *pȍtkovao*..., *pȍtkovān*...

c. Glagoli s dugouzlaznim akcentom, tipa *kazívati*, na unutrašnjem slogu infinitiva, mijenjaju taj akcenat u kratkouzlazni i pomjeraju ka početku riječi u prezentu (*kàzujēm...),* glagolskom prilogu sadašnjem (*kàzujūći*) i imperfektu (*kàzīvāh*...). U ostalim glagolskim oblicima akcenat je isti i na istom mjestu kao u infinitivu. Radi se o aoristu (*kazívah*..), radnom glagolskom pridjevu (*kazívao*...) i glagolskom prilogu prošlom (*kazívāvši*).

Složeni glagoli čuvaju isti akcenat i na istom mjestu kao prosti glagoli od kojih su dobijeni (*pokazívati*).

C. AKCENAT GLAGOLA III VRSTE

Po trećoj vrsti u bosanskom jeziku mijenjaju se glagoli koji u prezentskim nastavcima (osim 3. l. mn.) imaju vokal *i*, pa se treća vrsta glagola drugačije naziva –*i* vrsta. Ova glagolska vrsta ima dva razreda.

1. Prvi razred obuhvata glagole s infinitivnom osnovom na *i* ili *e,* a prezentskom osnovom na suglasnik, kao: broj*i*-ti/bro*j*-e, bdj*e*-ti/b*d*-e (i bdiju), dogod*i*-ti/dogo*d*-e, dovod*i*-ti/dovo*d*-e, gas*i*-ti/ga*s*-e, gazit*i*-ti/ga*z*-e, govor*i*-ti/govo*r*-e, hval*i*-ti/hva*l*-e, kos*i*-ti/ko*s*-e, lom*i*-ti/lo*m*-e, ljub*i*-ti/lju*b*-e, mol*i*-ti/mo*l*-e, misl*i*-ti/mis*l*-e, mut*i*-ti, mu*t*-e nos*i*-ti/no*s*-e, pamt*i*-ti/pam*t*-e, pohval*i*-ti/pohva*l*-e, rad*i*-ti/ra*d*-e, tabor*i*-ti/tabo*r*-e, tabir*i*-ti/tabi*r*-e, tumač*i*-ti/tuma*č*-e, tuž*i*-ti/tu*ž*-e, uč*i*-ti/u*č*-e, vidj*e*-ti/vi*d*-e, vod*i*-ti/vo*d*-e, volj*e*-ti/vo*l*-e, voz*i*-ti/voz-e, zatrub*i*-ti/zatru*b*-e, zapamt*i*-ti/zapam*t*-e, zažut*i*-ti/zažu*t*-e, zažutj*e*-ti/zažu*t*-e, zbliž*i*-ti/zbli*ž*-e, želj*e*-ti/že*l*-e, živj*e*-ti/živ-e, žmir*i*-ti/žmi*r*-e, žur*i*-ti/žu*r*-e itd. Glagoli ovoga razreda u našem jeziku su veoma brojni. Mogu se podijeliti u više akcenatskih tipova. Manje je onih sa silaznim akcentom.

a. Dugosilazni akcenat u infinitivu imaju višesložni glagoli, npr. *pâmtiti* i *tâboriti*. Oni zadržavaju taj akcenat u svim glagolskim oblicima:

Prezent: pâmtīm, pâmtīš, pâmtī; pâmtīmo, pâmtīte, pâmtē
Imperativ:------, pâmti, (neka/da pâmtī); pâmtimo, pâmtite, (neka/da pâmtē)
Imperfekt: pâmćāh, pâmćāše, pâmćāše; pâmćāsmo, pâmćāste, pâmćāhū
Aorist: pâmtih, pâmtī, pâmtī; pâmtismo, pâmtiste, pâmtiše
Glagolski prilog sadašnji: pâmtēći
Glagolski prilog prošli: (zà)pāmtīv(ši)

Radni glagolski pridjev: pâmtio, pâmtila, pâmtilo; pâmtili, pâmtile, pâmtila

Trpni glagolski pridjev: pâmćen, pâmćena, pâmćeno; pâmćeni, pâmćene, pâmćena

Kada se od ovih glagola tvore složeni, oni mijenjaju akcenat; na prefiksu dobijaju kratkouzlazni akcenat: *zàpāmtiti*, *ùtāboriti*.

b. Glagoli s kratkosilaznim akcentom u infinitivu imaju:

a) glagoli jednosložne osnove, uglavnom nepravilne tvorbe, kao *vrèti*, *zrèti*, *snȉti*, *bdjèti* i

b) višesložni glagoli kao *gȁziti*, *vȉdjeti*.

Jednosložni glagoli kratkosilazni akcenat mijenjaju u dugosilazni u 1, 2, 3. l. jd i 3. l. mn. prezenta, zatim, imperfektu i glagolskom prilogu prošlom, a u 1. i 2. l. mn. prezenta i u glagolskom prilogu sadašnjem u dugouzlazni. Promijenit ćemo *bdjeti* i *vreti*:

Prezent: bdîm, bdîš, bdî; bdímo, bdíte, bdê (i: bdȉjem, bdȉješ, bdȉje; bdȉjemo, bdȉjete, bdȉjū)

Imperativ:------, bdȉ, (neka/da bdî); bdȉmo, bdȉte, (neka/da bdê) (i /------/, bdȉj, /neka/da bdȉje/; bdȉjmo, bdȉjte, /neka/da bdȉjū/)

Imperfekt: bđâh, bđâše, bđâše; bđâsmo, bđâste, bđâhū (i: bdȉjāh, bdȉjāše, bdȉjāše; bdȉjāsmo, bdȉjāste, bdȉjāhū)

Aorist: bdjëh, bdjë, bdjë; bdjësmo, bdjëste, bdjëše

Glagolski prilog sadašnji: bdéći (i bdȉjūći)

Glagolski prilog prošli: bdjêv(ši)

Radni glagolski pridjev: bdȉo, bdjëla, bdjëlo; bdjëli, bdjële, bdjëla

U hrvatskim gramatikama ima neslaganja kada se radi o glagolskom prilogu sadašnjem. U *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 257) nalazimo *bdêći* i *bdéći*, a u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* Raguža (1997: 229) samo *bdȉjūći*.

Glagol *vreti* nepravilno tvori 3. l. mn. prezenta i glagolski prilog sadašnji (prema klasifikaciji u bosanskom jeziku kao glagoli druge vrste, a prema klasifikaciji u hrvatskom i srpskom jeziku kao glagoli prve vrste):

Prezent: vrîm, vrîš, vrî; vrímo, vríte, vrû (i vrȉjem, vrȉješ, vrȉje; vrȉjemo, vrȉjete, vrȉjū)

Imperativ:------, vrȉ (neka/da vrû /vrȉju/); vrȉmo, vrȉte, (neka/da vrû / vrȉjū/)
Imperfekt: vrâh, vrâše, vrâše; vrâsmo, vrâste, vrâhū
Aorist: vrȅh, vrȅ, vrȅ; vrȅsmo, vrȅste, vrȅše
Glagolski prilog sadašnji: vrúći
Glagolski prilog prošli: vrêv(ši) (/prò/vrē/ši/)
Radni glagolski pridjev: vrȅo (i vrȉo), vrȅla, vrȅlo; vrȅli, vrȅlle, vrȅla

U srpskom jeziku, prema P93, prezent ovog glagola ima samo oblike *vrîm*, *vrîš*, *vrî*; *vrímo*, *vríte*, *vrû* (mi smo ih akcentirali, jer riječi u P93 nisu akcentirane), a u hrvatskom ima razilaženja. U *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr. (1997: 257) navedeni su isti oblici kao u P93, a Raguž u svom priručniku (1997: 222) pored oblika: *vrȉjem*, *vrȉješ*, *vrȉje*; *vrȉjemo*, *vrȉjete*, *vrȉjū*, navodi i oblike *vrêm*, *vrêš*, *vrê*; *vrêmo*, *vrête*, *vrū* (a ne *vrîm*...).

U glagolskom prilogu sadašnjem u već više puta spomenutoj gramatici Barić i dr. (1997: 257) nalazimo *vrúći* i *vrûći*, a kod Raguža (1997: 222) *vrûći* i *vrȉjūći.* U srpskom jeziku (P93), mada nije akcentiran, stoji isti oblik kao i u bosanskom (*vrući*).

Hrvatski gramatičari se razilaze i kada je riječ o radnom glagolskom pridjevu. Naime, Barić i dr. (1997: 257) kažu se da je oblik *vrȉo* rjeđi. Kao sasvim ravnopravne, dakle, kao u bosanskom i srpskom, nalazimo ih kod Raguža (*/ vrȅo/ vrȉo/* 1997: 222).

b) Višesložni glagoli s kratkosilaznim akcentom zadržavaju taj akcenat u svim glagolskim oblicima. Promijenit ćemo glagol *vȉdjeti*:

Prezent: vȉdīm, vȉdīš, vȉdī; vȉdīmo, vȉdīte, vȉdē
Imperativ:------, vȉdi, (neka/da vȉdi); vȉdimo, vȉdite, (neka/da vȉdē)
Imperfekt: vȉđāh, vȉđāše, vȉđāše; vȉđāsmo, vȉđāste, vȉđāhū
Aorist: vȉdjeh, vȉdje, vȉdje; vȉdjesmo, vȉdjeste, vȉdjšē
Glagolski prilog sadašnji: vȉdēći
Glagolski prilog prošli: vȉdjēv(ši)
Radni glagolski pridjev: vȉdio, vȉdjela, vȉdjelo; vȉdjeli, vȉdjele, vȉdjela
Trpni glagolski pridjev: vȉđen, vȉđena, vȉđeno; vȉđeni, vȉđene, vȉđena

U *Hrvatskoj gramatic*i (Barić i dr. 1997: 258) za 3. l. mn. imperfekta navedena su dva lika, jedan s dužinom na *a* i *u* (*vȉđāhū*), drugi bez dužine na

u (*vȉđāhu*). Oblici imperfekta ovoga glagola u 3. l. mn. s dužinom na *a* i *u* naveden je samo na 70. strani ove gramatike (*vȉđāhū*).

Kada se od ovih glagola tvore složeni, oni na prefiksu imaju kratkouzlazni akcenat: *prèdvidjeti*, *prèvidjeti*, *ìzvidjeti*, *nàgaziti*, *pògaziti*, *prègaziti*, *zàgaziti* itd.

c. Glagoli treće vrste prvog razreda s dugouzlaznim akcentom

Dugouzlazni akcenat imaju glagoli: *čámiti*, *cúriti, gásiti*, *hváliti*, *líčiti*, *ljúbiti*, *mútiti*, *pohváliti*, *ráditi*, *tabíriti*, *tumáčiti*, *túžiti*, *zatrúbiti*, *zažívjeti*, *zažúdjeti*, *zažútiti*, *zažútjeti*, *zblížiti*, *žívjeti*, *žmíriti*, *žúriti*, *požúriti*, *žútiti*, *žútjeti* i dr.

a) Glagoli koji imaju ovaj akcenat na prvom slogu infinitiva mogu se podijeliti na: aa) one koji čuvaju ovaj akcenat u svim glagolskim oblicima, ab) glagole koji mijenjaju ovaj akcenat samo u 2. i 3. l. aorista, i ac) glagole koji u prezentu, imperfektu i trpnom pridjevu dobijaju dugosilazni akcenat.

aa) Isti akcenat zadržavaju glagoli *žútjeti*, *žúdjeti*, *žívjeti*. Promijenit ćemo glagol *žívjeti*:

Prezent: žívīm, žívīš, žívī; žívīmo, žívīte, žívē
Imperativ:------, živi, (neka/da žívī); živimo, živite, (neka/da žívē)
Imperfekt: življāh, življāše, življāše; življāsmo, življāste, življāhū
Aorist: živjeh, živje, živje; živjesmo, živjeste, živješe
Glagolski prilog sadašnji: živēći
Glagolski prilog prošli: (po)živjēv(ši)
Radni glagolski pridjev: živio, živjela, živjelo; živjeli, živjele, živjela

ab) U 2. i 3. l. aorista dugouzlazni akcenat mijenjaju u dugosilazni prosti glagoli kao *čámiti*, *cúriti*, *žúriti*. Promijenit ćemo prvi navedeni glagol:

Prezent: čámīm, čámīš, čámī; čámīmo, čámīte, čámē
Imperativ:------, čámi, (neka/da čámī); čámimo, čámite, (neka/da čámē)
Imperfekt: čámljāh, čámljāše, čámljāše; čámljāsmo, čámljāste, čámljāhū
Aorist: čámih, čâmi, čâmi; čámismo, čámiste, čámiše
Glagolski prilog sadašnji: čámēći
Glagolski prilog prošli: (pro)čámīv(ši)
Radni glagolski pridjev: čámio, čámila, čámilo; čámili, čámile, čámila

ac) Dugouzlazni akcenat, u prezentu, imperfektu i trpnom pridjevu, mijenjaju u dugosilazni glagoli: *gráditi*, *hváliti*, *kúpiti*, *líčiti*, *ljúbiti*, *mútiti*, *plátiti*, *ráditi*, *túžiti*, *vrátiti*, *žútiti*. Navest ćemo sve oblike glagola *hváliti*:

Prezent: hvâlīm, hvâlīš, hvâlī; hvâlīmo, hvâlīte, hvâlē
Imperativ:------, hváli, (neka/da hvâlī); hválimo, hválite, (neka/da hvâlē)
Imperfekt: hvâljāh, hvâljāše, hvâljāše; hvâljāsmo, hvâljāste, hvâljāhū
Aorist: hválih, hvâlī, hvâlī; hválismo, hváliste, hváliše
Glagolski prilog sadašnji: hválēći
Glagolski prilog prošli: hválīv(ši)
Radni glagolski pridjev: hválio, hválila, hválilo; hválili, hválile, hválila
Trpni glagolski pridjev: hvâljen, hvâljena, hvâljeno; hvâljeni, hvâljene, hvâljena

U hrvatskom jeziku glagolski prilog sadašnji upotrebljava se i sa neizmijenjenim akcentom: *ljúbēći/ljûbēći* (Barić i dr. 1997: 260); *tûžēći/túžēći* (Raguž 1997: 239).

b) Akcenat glagola s dugouzlaznim akcentom na unutrašnjem slogu

Ovakav akcenat imaju glagoli: *jednáčiti*, *tumáčiti*, *poljúbiti*, *požúriti*, *požútjeti*, *pohváliti*, *uštédjeti* itd.

aa) Jedni, kao *jednáčiti*, *tumáčiti*, *poljúbiti*, *pohváliti*, u prezentu, imperfektu i trpnom pridjevu mijenjaju akcenat u kratkouzlazni, a u 2. i 3. l jd. aorista u kratkosilazni. Promijenit ćemo glagol *jednáčiti*:

Prezent: jèdnāčīm, jèdnāčīš, jèdnāčī; jèdnāčīmo, jèdnāčīte, jèdnāčē
Imperativ:------, jednáči, (neka/da jèdnāčī); jedáčimo, jednáčite, (neka/da jèdnāčē
Imperfekt: jèdnāčāh, jèdnāčāše, jèdnāčāše; jèdnāčāsmo, jèdnāčāste, jèdnāčāhū
Aorist: jednáčih, jèdnāčī, jèdnāčī; jednáčismo, jednáčiste, jednáčiše
Glagolski prilog sadašnji: jednáčēći
Glagolski prilog prošli: (iz)jednáčīv(ši)
Radni glagolski pridjev: jednáčio, jednáčila, jednáčilo; jednáčili, jednáčile, jednáčila

Trpni glagolski pridjev: jèdnāčen, jèdnāčena, jèdnāčeno; jèdnāčeni, jèdnāčene, jèdnāčena

ab) Drugi glagoli, kao *požútjeti*, *uštédjeti*, čuvaju isti akcenat u svim glagolskim oblicima. Promijenit ćemo glagol *uštédjeti*:

Prezent: uštédīm, uštédīš, uštédī; uštédīmo, uštédīte, uštédē
Imperativ:------, uštédi, (neka/da uštédī); uštédimo, uštédite, (neka/da uštédē
Aorist: uštédjeh, uštédje, uštédje; uštédjesmo, uštédjeste, uštédješe
Glagolski prilog prošli: uštédjēv(ši)
Radni glagolski pridjev: uštédio, uštédjela, uštédjelo; uštédjeli, uštédjele, uštédjela
Trpni glagolski pridjev: uštéđen, uštéđena, uštéđeno; uštéđeni, uštéđene, uštéđena (i ùšteđēn, ùšteđēna, ùšteđēno; ùšteđēni, ùšteđēne, ùšteđēna)

d. Glagoli s kratkouzlaznim akcentom na prvom slogu

a) Glagoli s kratkouzlaznim akcentom infinitiva na prvom slogu, kao *gòniti*, *kòsiti*, *mòliti*, *nòsiti*, *ròditi*, *skòčiti*, *smòžditi*, *vòziti*, mijenjaju akcenat (u kratkosilazni) u prezentu, 2. i 3. l. jd. aorista, imperfektu, glagolskom prilogu sadašnjem te u trpnom pridjevu. Navest ćemo akcenat svih jednostavnih oblika glagola *nòsiti*:

Prezent: nȍsīm, nȍsīš, nȍsī; nȍsīmo, nȍsīte, nȍsē
Imperativ:------, nòsi, (neka/da nȍsī); nòsimo, nòsite, (neka/da nȍsē)
Imperfekt: nȍšāh, nȍšāše, nȍšāše; nȍšāsmo, nȍšāste, nȍšāhū
Aorist: nòsih, nȍsī, nȍsī; nòsismo, nòsiste, nòsiše
Glagolski prilog sadašnji: nȍsēći
Glagolski prilog prošli: nȍsīvši/ nȍsīv
Radni glagolski pridjev: nòsio, nòsila, nòsilo; nòsili, nòsile, nòsila
Trpni glagolski pridjev: nȍšen, nȍšena, nȍšeno; nȍšeni, nȍšene, nȍšena

aa) Jedan broj glagola mijenja akcenat još i u glagolskom prilogu prošlom, kao *ròditi*, *ròdīv*(*ši*), *smòžditi*, *smòždīv*(*ši*), *pùstiti*, *pùstīv*(*ši*).

U aoristu se obavezno ne mijenja kratkouzlazni akcenat u kratkosilazni (*vòljeti – vòljeh*, *vòlje*, *vòlje*; *vòljesmo*, *vòljeste*, *vòlješe*).

ab) Glagoli, kao *bròjit*i, *čàstiti*, *gòjiti*, *lòmiti*, *nòćiti*, *tòpiti*, *ùčiti* i sl. mijenjaju akcenat u 2. i 3 l. jd. aorista i trpnom pridjevu. Promijenit ćemo glagol *čàstiti*:

Prezent: čàstīm, čàstīš, čàstī; čàstīmo, čàstīte, čàstē
Imperativ:------, čàsti, (neka/da čàstī); čàstimo, čàstite, (neka/da čàstē)
Imperfekt: čàšćāh, čàšćāše, čàšćāše; čàšćāsmo, čàšćāste, čàšćāhū
Aorist: čàstih, čästī, čästī; čàstismo, čàstiste, čàstišē
Glagolski prilog sadašnji: čàstēći
Glagolski prilog prošli: (po)čàstīv(ši)
Radni glagolski pridjev: čàstio, čàstila, čàstilo; čàstili, čàstile, čàstila
Trpni glagolski pridjev: čäšćen, čäšćena, čäšćeno; čäšćeni, čäšćene, čäšćena

Neki glagoli, npr. *bròjit*i, *lòmiti*, pored kratkouzlaznog akcenta na prvom slogu u 2. i 3. l. mn. prezenta, mogu imati i dugouzlazni akcenat na drugom slogu (*bròjimo*, *bròjite* i *brojímo*, *brojíte* i *lòmimo*, *lòmite* i *lomímo*, *lomíte*). Glagol *bròjiti*, *bròjati*, pored kratkuzlaznog akcenta na prvom slogu, mogu imati i dugosilazni akcenat u imperativu: *brôj*... a glagol *gòjiti* samo dugosilazni (*gôj*...).

ac) Manji broj glagola čuva nepromijenjen kratkouzlazni akcenat u svim oblicima, s tim što mogu imati dubletni oblik u 2. i 3. l. mn. prezenta i trpnom pridjevu. U spomenutim licima prezenta imaju dugouzlazni akcenat na drugom slogu, a u trpnom pridjevu kratkosilazni. Takvi su glagoli *bòljeti*, *lètjeti*, *žèljeti* i dr. Promijenit ćemo posljednji glagol:

Prezent: žèlīm, žèlīš, žèlī; žèlīmo (i želímo), žèlīte (i želíte), žèlē
Imperativ: ------, žèli, (neka/da žèlī); žèlimo, žèlite (neka/da žèlē)
Imperfekt: žèljāh, žèljāše, žèljāše; žèljāsmo, žèljāste, žèljāhū
Aorist: žèljeh, žèlje, žèlje; žèljesmo, žèljeste, žèlješe
Glagolski prilog sadašnji: žèlēći (i žèleći)
Glagolski prilog prošli: (po)žèljēv(ši)

Radni glagolski pridjev: žèlio, žèljela, žèljelo; žèljeli, žèljele, žèljela
Trpni glagolski pridjev: žèljen, žèljena, žèljeno; žèljeni, žèljene, žèljena (i žȅljēn, žȅljēna, žȅljēno; žȅljēni, žȅljēne, žȅljēna)

U hrvatskom jeziku 3. l. mn aorista može biti bez dužine, kao u bosanskom, ali se prednost daje obliku s dužinom (*žèlješe̋*). Glagolski prilog sadašnji obavezno ima dužinu (Barić i dr. 1997: 257). U P60 dopuštaju se oba oblika, s dužinom i bez dužine, kao u bosanskom, ali se prednost daje obliku bez dužine.

2. Drugi razred obuhvata glagole kod kojih se infinitivna osnova završava na *a*, a prezentska na suglasnik, kao bježa-ti/bjež-e; drža-ti/drž-e.

a. Glagoli ovog razreda najčešće imaju uzlazne akcente: *bjèžati*, *bòjati, dȑžati*, *lèžati*, *stàjati*, *tȓčati*; *cíčati*, *cvŕčati*, *čúčati*, *kléčati*, *húčati*, *jéčati*, *píštati*, *strúјati*, *šíštati*, *tréštati*, *vríštati*, *zvíždati*, *zvúčati*... Glagoli sa silaznim akcentima su izuzetno rijetki. Takav je glagol *spȁti*, ali se u savremenom bosanskom jeziku, kao i hrvatskom i srpskom, umjesto ovog glagola upotrebljava *spávati.* U bosanskom i srpskom jeziku glagol *stajati* ima samo uzlazni akcenat u infinitivu (*stàjati*) kad znači *biti na nogama* ili *koštati*, a kad znači *zaustavljati se*, ima kratkosilazni akcenat (*stȁjati*).

U hrvatskim gramatikama ovaj glagol nalazimo ili samo sa kratkosilaznim akcentom *stȁjati* (Raguž 1997: 247; Težaka–Babića 1996: 119), ili kao dublet, s kratkouzlaznim i kratkosilaznim akcentom, *stàjati*/stȁjati (Barić i dr. 1997: 258). Međutim, u knjizi *Naglasak u hrvatskome književnom jeziku* (Vukušić i dr. 2007: 165, 160) za te glagole se vezuju razlike u značenju kao u bosanskom: *stȁjati* znači *zasustavljati se*, a *stàjati biti na nogama*. Dakle, samo kad znači *biti na nogama* ovaj glagol pripada drugom razredu treće vrste, a kad znači *zasustavljati se*, onda pripada drugoj, odnosno *e* vrsti. Ovdje ćemo navesti akcenat glagola *stàjati* (biti na nogama):

Prezent: stòjīm, stòjīš, stòjī; stòjīmo (i stojímo), stòjīte (i stojíte), stòjē
Imperativ:------, stôj, (neka/da stòjī); stôjmo, stôjte, (neka/da stòjē)
Imperfekt: stàjāh, stàjāše, stàjāše; stàjāsmo, stàjāste, stàjāhū
Aorist: stàjah, stȁjā (i stàja), stȁja (i stàja); stàjasmo, stàjaste, stàjašē
Glagolski prilog sadašnji: stòjēći

Glagolski prilog prošli: stàjāvši
Radni glagolski pridjev: stàjao, stàjala, stàjalo; stàjali, stàjale, stàjala

Za razliku od akcenata glagola *stàjati,* ostali glagoli s kratkouzlaznim akcentom imaju akcenat kao glagol *dȑžati*. Evo svih njegovih jednostavnih oblika:

Infinitiv: dȑžati
Prezent: dȑžīm, dȑžīš, dȑžī; dȑžīmo, dȑžīte, dȑžē
Imperativ:------, dȑži, (neka/da dȑžī); dȑžimo, dȑžite, (neka/da dȑžē)
Imperfekt: dȑžāh, dȑžāše, dȑžāše; dȑžāsmo, dȑžāste, dȑžāhu
Aorist: dȑžah, dȑža, dȑža; dȑžasmo, dȑžaste, dȑžašē
Glagolski prilog sadaȉnji: dȑžēći
Glagolski prilog prošli: dȑžāvši/dȑžāv
Radn glagolski pridjev: dȑžao, dȑžala, dȑžalo; dȑžali, dȑžale, dȑžala (dopušta se i dȑžāla, dȑžālo; dȑžāli, dȑžāle, dȑžāla)
Trpni glagolski pridjev: dȑžān, dȑžāna, dȑžāno; dȑžāni, dȑžāne, dȑžāna

M. Stevanović u svom univerzitetskom udžbeniku ne navodi dužinu ni u jednom licu množine aorista ovog glagola (*dȑžasmo*, *dȑžaste*, *dȑžaše* /u bosanskom je obavezna dužina samo u 3. l. množine/), ali je navodi u 2. i 3. l. jednine (*dȑžā* /koje nema u *Bosanskoj gramatici* /2000: 271/). U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 258) u 2. i 3. l. jd. aorista nema dužine, a pored uzlaznog akcenta (*dȑžah*, *dȑža*) u jednini dopušta se i kratkosilazni (*dȑža*). U množini je obavezna dužina (*dȑžāsmo*, *dȑžāste*, *dȑžāšē* i *dȑžāše*).

U Stevanovićevoj gramatici (1970: 344) glagolski prilog sadašnji ima isti akcenat kao u bosanskom i hrvatskom jeziku (*dȑžēći*), ali i drugačiji, uzlazni na pretposljednjem slogu (*držéći*).

Radni glagolski pridjev Stevanović navedi samo sa kratkosilaznim akcentom u svim rodovima (*dȑžao*, *dȑžāla*, *dȑžālo*; *dȑžāli*, *dȑžāle*, *dȑžāla*). U hrvatskom jeziku dopušta se dublet kao u bosanskom (v. navedenu paradigmu).

Svi glagoli ovog akcenatskog tipa nemaju obavezno dubletni akcenat u radnom glagolskom pridjevu (npr. glagoli *tȑčati*, *lèžati* i dr. u ovom obliku imaju samo kratkouzlazni akcenat /*tȑčao*, *tȑčala*, *tȑčalo*; *tȑčali*, *tȑčale*, *tȑčala*/).

b. Glagoli s dugouzlaznim akcentom u infinitivu zadržavaju taj akcenat u svim oblicima. Promijenit ćemo glagol *čúčati*:

Prezent: čúčīm, čúčīš, čúčī; čúčīmo, čúčīte, čúčē
Imperativ:------ , čúči, (neka/da čúčī); čúčimo, čúčite, (neka/da čúče)
Imperfekt: čúčāh, čúčāše, čúčāše; čúčāsmo, čúčāste, čúčāhū
Aorist: čúčah, čúča, čúča; čúčasmo, čúčaste, čúčaše
Glagolski prilog sadašnji: čúčeći
Glagolski prilog prošli: čúčāvši
Radni glagolski pridjev: čúčao, čúčala, čúčalo; čúčali, čúčale, čúčala

Samo kod Raguža (1997: 248) nalazimo da neki glagoli umjesto dugouzlaznog akcenta imaju u imperfektu dugosilazni, npr. glagoli *pljúštati*, *zvíždati* i dr. (*pljûštāh*, *pljûštāše*, *pljûštāše*; *pljûštāsmo*, *pljûštāste*, *pljûštāhū*).

D. AKCENAT POMOĆNIH GLAGOLA

U *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000: 271) kaže se da su pomoćni glagoli *jesam biti/bivati* i *htjeti.* Ipak, može se govoriti samo o pomoćnim glagolima *biti* i *htjeti.*

a. Glagol *biti* ima dvije forme prezenta, jednu prema osnovi *jes-*, drugu prma osnovi *bud-*:

	Jednina		Množina
1.i	jèsam i sam	1.l	jèsmo i smo
2.l	jèsi i si	2.l.	jèste i ste
3.l	jèst(e) i je	3.l.	jèsu i su

Prvi su naglašeni, drugi nenaglašeni (enklitički). Isti akcenat ovog glagola nalazimo u hrvatskim i srpskim priručnicima, ali s jednom razlikom. U hrvatskim gramatikama se ne navodi fakultativno *e* u 3. l. jednine,[11] a s akcentom se navodi enklitički oblik jè: *J*è *li ona zadovoljna*? (Barić 1997: 271, 272). Raguž (1997, 207), također govori o naglašenom *je* u pitanjima (*Je li tako*). Dodaje i sljedeće: „U razgovornome i u odgovoru se samostalno taj oblik upotrebljava kao naglašena riječ (*Je li tako? – J*è.).“ Naglašeni enklitički oblik u

[11] Bez fakultativne foneme nalazimo ovaj glagol i u *Gramatici srpskohrvatskog jezika za strance,* P. Mrazović i Z. Vukadinović, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci; Dobra vest, Novi Sad, 1990, 101.

Gramatici srpskohrvatski jezik za srance P. Mrazović i Z. Vukadinović (1990, 102) ima drugačiji akcenat, kratkouzlazni: *Jȅ li ovo dòbro*?

U odričnom obliku glagola *jesam* akcenat se mijenja:

	Jednina		Množina
1.l.	nísam	1.l.	nísmo
2.l.	nísu	2.l.	níste
3.l.	nȉje	3.l.	nísu

U *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 272) 3. l. jd. ima dugouzlazni akcent, ali se dopušta i oblik s kratkouzlaznim akcentom: *níje* (i *nìje*). Samo s kratouzlaznim akcentom nalazimo ovaj glagol u P60, *Stevanovićevoj* gramatici (1970: 87) i *Gramatici srpskohrvatskog jezika za strance P. Mrazović i Z. Vukadinović*1(990: 101). Međutim, u *Savremenom srpskohrvatskom jeziku i kulturi izražavanja* (Stanojčić i dr., 1989: 110) 3. l. jd. akcentirano je kao u bosanskom jeziku (Jahić i dr. 2000: 272), s kratkosilaznim akcentom.

Oblik *nijesam* u bosanskom jeziku je stilski markiran (Jahić i dr. 2000: 272). U hrvatskom se rijetko upotrebljava (Barić i dr. 1997: 272), ili se smatra zastarjelim (Raguž 1997: 207), a akcentom se razlikuje. U bosanskom i srpskom u svim licima ima kratkouzlazni akcenat na drugom slogu, samo u 3. l. jednine na prvom kratkosilazni (*nijèsam*, *nijèsi*, *nȉje*; *nijèsmo*, *nijèste*, *nijèsu*), a u hrvatskom dugouzlazni u svim licima, na drugom slogu, u 3. l. jd. na prvom (*nijésam*, *nijési*, *níje*; *nijésmo*, *nijéste*, *nijésu* /Barić i dr. 1997: 272/).

b. Akcenat pomoćnog glagola *bȉti*

Prezent: bùdēm, bùdēš, bùdē; bùdēmo, bùdēte, bùdū

Imperativ:-----, bùdi; (neka/da bùdē); bùdimo, bùdite, (neka bùdū)

Imperfekt: bȉjāh/bjȅh, bȉjāše/bjȅše (pored bijáše); bȉjāsmo/bjȅsmo (pored bijásmo), bȉjāsme/bjȅste (pored bijáste), bȉjāhū/bjȅhū (pored bijáhū)

Aorist: bȉh/bjȅh (i nenalašeno bih), bî/bjȅ (i nenaglašeno bi), bî/bjȅ ((i nenaglašeno bi); bȉsmo/bjȅsmo (i nenaglašeno bismo), bȉste/bjȅste (i nenaglašeno biste), bȉšē/bjȅšē (i nenaglašeno bi)

Glagolski prilog sadašnji: bùdūći

Glagolski prilog prošli: bîvši

Radni glagolski pridjev: bȉo, bíla, bílo; bíli, bíle, bíla

U odričnim oblicima ovoga glagola akcenat se prenosi na partikulu *ne* (*nè budēm, nè budi*, *nè bih, nè bijāh*...).

Oblici aorista *bȉh/bjȅh*, *bî/bjȅ*, *bȉsmo/bjȅsmo*... u *Gramatici bosanskoga jezika*j (Jahić i dr. 2000: 272) navedeni su kao ravnopravni.

U hrvatskom jeziku imamo različita rješenja: Raguž (1997: 207) ih navodi kao ravnopravne, Barić i dr. (1997: 271) tvrde da se rjeđe upotrebljavaju oblici *bjȅh*, *bjȅ*, *bjȅ*; *bjȅsmo*, *bjȅste*, *bjȅše/bjȅšē*, a ima i onih koji uopće ne navode oblike *bjȅh*, *bjȅ*... (Vukušić 2007: 177; Silić–Pranjković 2005: 89).

Autori koji navode oblike *bjȅh*, *bjȅ*... nude različita rješenja za 3.l. mn. Raguž ovo lice navodi samo s dužunom (*bjȅšē* /tako je u bosanskom/); Barić i dr. s dužinom i bez dužine (*bjȅše/bjȅšē*).

M Stevanović (1970: 350) ne navodi oblike *bjȅh, bjȅ*..., ne nalazimo ih ni u P60, niti u novijim srpskim gramatikama. Međutim, nalazimo drugačiji akcenat za 2. i 3. l. jd. aorista. Umjesto dugosilaznog preporučuje se kratki silazni za 2. i 3. l. jd. (*bȉ* /Simić 2002: 194/). Neuobičajeno rješenje nudi se u *Gramatici srpskohrvatskog jezika za strance* (Mrazović–Vukadinović 1990: 99), u 2. l. jd. kratkosilazni (*bȉ*), a dugosilazni u 3. l. jd. (*bî*).

Određene razlike postoje i u akcentu imperfekta. U hrvatskim gramatikama navode se alternativni oblici (*bȉjāh* i *bjȅh*...), s kratkosilaznim akcentom, a ne i oni s dugouzlaznim akcentom u svim licima osim prvog lica jednine: *bȉjāh*, *bijáše*, *bijáše*; *bijásmo*, *bijáste*, *bijáhū*, koje nalazimo u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 272), pored *bȉjāh* i *bjȅh*... Oblike s uzlaznim akcetom nalazimo jedino kod Raguža (pored *bȉjāh* i *bjȅh*...), ali, za razliku od svih, D. Raguž i kraće (sažete) forme navodi s uzlaznim akcentom u svim licima osim prvog, koje ima dugosilazni akcenat: *bjêh*, a onda slijede *bjéše*, *bjéše*; *bjésmo*, *bjéste*, *bjéhu* (1997: 207).

Bilježimo još jednu razliku. Ona se tiče 3. l. mn. Naime, u bosanskom jeziku u ovom licu obavezna je dužina na *u* (*bȉjāhū/bjȅhū/bijáhū*). U hrvatskom jeziku nalazimo ovo lice bez dužine na *u* (Težak–Babić 1996: 125; Silić–Pranjković 2005: 89; Vukšić 2007: 77), s dužinom i bez dužine na u (*bȉjāhū* i *bȉjāhu*; *bjȅhū* i *bjȅhu* /Barić i dr.1997: 271/), duži oblik s dužinom (*bijáhū*), kraći (*bjéhu*), kao bolji, bez dužine /Raguž, 2007/).

M. Stevanović u svojoj gramatici (1970: 351), kao i Ž. Stanojčić i dr. (1989: 111), ne navode oblik 3. l. mn. s dužinom na *u.* R. Simić navodi samo oblik s dužinom na *u* (2002: 194).

Glagolski prilog sadašnji u bosanskom jeziku ima kratkosilazni akcentat i dužinu (*bȕdūći*). Tako je, uglavnom, u hrvatskom i srpskom jeziku. Jedino M. Stevanović navodi, pored ovog, i oblik s dugouzlaznim akcentom na drugom slogu (*budúći* /1970: 351/), a Vukušić i dr. s kratkouzlaznim na prvom (*bùdući* /2007: 177/), pored, normalno, *bȕdūći*.

c. Akcenat pomoćnog glagola *htjȅti*

U bosanskom jeziku ovaj glagol ima sljedeće akcente:

Prezent: hòću, hȍćeš, hȍće; hȍćemo, hȍćete, hòćē i htjȅdnēm, htjȅdnēš, htjȅdnē; htjȅdnēmo, htjȅdnēte, htjȅdnū

Imperativ:------, htjȅdni, (neka/da htjȅdnē); htjȅdnimo, htjȅdnite, (neka/da htjȅdnū)

Imperfekt: htȉjāh/hòtijāh/hȍćāh, htȉjāše/hòtijāše/hȍćāše, htȉjāše/hòtijāše/hȍćāše; htȉjāsmo/hòtijāsmo/hȍćāsmo, htȉjāste/hòtijāste/hȍćāste, htȉjāhū/hòtijāhū/hȍćāhū

Aorist: htjȅdoh/htjȅh, htjȅde/htjȅ, htjȅde/htjȅ; htjȅdosmo/htjȅsmo, htjȅdoste/htjȅste, htjȅdošē/htjȅšē

Glagolski prilog sadašnji: htȉjūći/hòtēći

Glagolski prilog prošli: htjêvši/htjêv

Radni glagolski pridjev: htȉo, htjȅla, htjȅlo; htjȅli, htjȅle, htjȅla

U odričnim oblicima akcenat se mijenja (*néću*, *nêćeš*, *nêće*; *nêćemo*, *nêćete*, *nêćē*) ili prelazi na odričnu riječcu (*nè htjednēm*, *nè htjednēš*, *nè htjednē*...).

Glagol *htjeti* ima i nenaglašene oblike prezenta: *ću*, *ćeš*, *će*; *ćemo*, *ćete*, *ćē*.

Enklitički oblik glagola *htjeti* ima dužinu u 3. l. mn. (*ćē*) u bosanskom i hrvatskom jeziku. Našli smo je u svim pregledanim hrvatskim gramatikama i u P60, ali je nema u grmatikama srpskih autora.

U hrvatskom jeziku postoji još jedan oblik aorista: *hòtjeh*, *hòtje*, *hòtje*; *hòtjesmo*, *hòtjeste*, *hòtješē/hòtješe* (Barić i dr. 1997: 272; Vukušić i dr. 2007: 177), ali ga ne navode Silić–Pranjković (2005: 90), niti Raguž (1997: 208). Ne bilježe ga ni P60, M. Stevanović u svom univerzitetskom udžbeniku (1970, 349), kao ni Stanojčić i dr. (1989: 110 /tu su samo *htèh* i *htèdoh*/). Samo jedan oblik aorista (*htjȅdoh*, *htjȅde*...) nalazimo u *Gramatici hrvatskoga jezika* S.

Težaka i S. Babića (1996: 125). Kod nekih autora gramatika srpskog jezika također nalazimo samo ovaj oblik (Simić 2002:194; Simić–Jovanović 2007: 131).

Glagol *htjeti*, kao što smo naveli, u 3. l. mn. aorista u bosanskom jeziku ima dužinu na posljednjem vokalu (*htjèdošē/htjèšē*), međutim, u hrvatskom jeziku nalazimo različita rješenja; Raguž (1997: 208) navodi samo oblike s dužinom (*htjèdošē/htjèšē*); Barić (1997: 272), Vukšić i dr. (2007: 177) oblike s dužinom i bez dužine (/*htjèdošē/htjèdoše*; *htjèšē/htjèše*; *hòtješē/hòtješe*); a samo oblike bez dužine (*htjèdoše/ htjèše*) našli smo u gramatikama Silić–Pranjković (2005: 90) i Težak–Babić (1996: 125).

Bez dužine su navedeni oblici u gramatikama za srpski jezik (Stevanović 1970: 349; Mrazović–Vukadunović 1990: 101; Stanojčić i dr. 1989: 110; Simić 2002: 194; Simić–Jovanović 2007: 130/) i u P60.

U *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2000: 273) navedena su tri oblika imperfekta (*htȉjāh/hòtijāh/hȍćāh*).

U hrvatskom jeziku, također, nalazimo tri oblika ali ne i identičan akcenat. Raguž (1997: 208) sva tri oblika akcentira s kratkosilaznim akcentom (*htȉjāh/hȍćāh/hòtijāh*). *Hrvatska gramatika* Barić i dr. (1997: 272) sadrži tri oblika, ali smatra zastarjelim oblik imperfekta *hoćah, hoćaše*..., i navodi ga s kratkouzlaznim akcenatom na prvom slogu (*hòćāh*, *hòćāše*..., a ne s kratkosilaznim, kao što je u bosanskom jeziku. Babić, i dr. (1991: 697) imaju iste oblike kao što stoji u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997), ali standardnim imperfektom smatra se oblik *htȉjāh*, a zastarjelim *hòćāh* i *hòtijah*. Date su sve njihove paradigme.

Neki hrvatski gramatičari navode po dva, ali različita oblika. Težak–Babić (1996: 125), *hòćāh* i *htȉjāh*, a Silić–Pranjković (2005: 90) *hòtijāh* i *hȍćāh*. Vukušić (2007: 177) i dr. navode samo jedan, *htȉjāh.*

P60 sadrži tri oblika, dva s kratkouzlaznim, jedan s kratkosilaznim akcentom: *hòtijāh/hòćāh/htȉjāh*. Dva oblika, *htȉjāh* i *hȍćāh*, oba s kratkosilaznim akcentom, nalazimo u gramatikama srpskog jezika; u gramatici Simić (2002: 194); Simić–Jovanović (2007: 130). M. Stevanović (1970: 349) i Mrazović–Vukadinović (smatraju općenito imperfekat zastarjelim /1990, 100/). Stanojčić i dr. (1989: 110) navode samo jedan oblik i to s kratkouzlaznim akcentom (*hòćāh*).

U bosanskom jeziku u 3. l. mn. obavezna je dužina na *u* (*htȉjāhū/hòtijāhū/ hȍćāhū*). Hrvatski i srpski gramatičari ovu dužinu izostavljaju. Jedino je možemo naći, uz oblik bez dužine, u *Hrvatskoj gramatici* Barić i dr.(/*htȉjāhū i*

htȉjāhu/ 1997: 272). Mislimo da je u ovoj gramatici greškom izostavljena dužina u 1. l. mn. (*htȉjasmo*).

U bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku upotrebljavaju se još dva oblika imperfekta, *šćâh* i *šćàdijāh*, ali omi ne pripadaju standardnom jeziku.

U bosanskom jeziku postoje dva oblika glagolskog priloga sadašnjeg: *htȉjūći* i *hòtēći*.

U hrvatskom jeziku isti oblici su navedeni u gramatikama Barić i dr. (1997: 272), Silić–Pranjkovića (2005: 90) i *Naglasku...* (Vukušić i dr. 2007: 177). U *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* D. Raguža (1997: 208) navedeni su isti oblici, ali oba s kratkosilaznim akcentom: *htȉjūći* i *hȍtēći*. Težak–Babić (1996: 128) imaju samo oblik *hòtēći*, s kratkouzlaznim akcentom. Isti oblik, s istim akcentom, prisutan je u pregledanim gramatikama srpskih autora (Simić /2002: 194/; Simić–Jovanović /2007:130/). P60, pored oblika *hòtēći*, ima još dva s dugouzlaznim akcentom: *hotéći* i *htéći*.

U bosnskom jeziku glagolski prilog prošli ima dugosilazni akcenat *htjêvši/htjêv*.

Od hrvatskih gramatičara samo Raguž navodi isti ovaj akcenatski lik (1997: 208). Kod ostalih, pored *htjêvši*, navedi se i *hòtjēvši* (Barić i dr. /1997: 272/; Silića–Pranjkovića /2005: 90/; Vukušić i dr. /2007: 177/). Težak–Babić ne navode glagolski prilog prošli od pomoćnih glagola *biti* i *hteti* (v.1996: 128).

Htjêvši i *hòtjēvši*, kao u većine gramatičara hrvatskoga jezika, nalazimo i u P60. U gramatikama srpskog jezika glagolski prilog prošli se akcentira kao u bosanskom jeziku (/*htjêvši/htjêv/* v. Simić /2002: 194/; Simić –Jovanović /2007: 130).

AKCENAT PRILOGA

Najprije ćemo navesti nekoliko priloga i akcentirati ih onako kako mislimo da ih treba upotrebljavati u bosanskom jeziku:

(mjesni) *blízu*, *dalèko*, *dȍlje*, *dònēkē*, *dòtamo*, *dôtlē/dótlē*, *drùgdje*, *gdjȅ*, *gòre*, *ȉkamo*, *ȉkudā/ȉkud*, *kàmo*, *kȕd*, *kùda*, *nàdaljē*, *nàdesno*, *nàdugo*, *nàgorē*, *naìzmak*, *nàokolo*, *nàprijed*, *nàtrāg*, *nègdje*, *nèkamo*, *nȉkamo*, *nȉkud/nȉkudā*, *òdātle*, *òdāvde*, *òdāvle*, *ȍdostrāg/ȍdostrāga*, *ònamo*, *óndje*, *ònudā*, *òvāmo*, *óvdje*, *pȍdaljē*, *pònegdje*, *pozádi*, *prȅdaleko*, *sprȉjeda*, *strâga*, *svȁkudā*, *tû*, *ȕdesno*, *vàni*;

(vremenski): *dànas/dànās*, *dògodinē*, *dȍvečēr*, *ȉkad/ȉkadā*, *ȉstom*, *ìzjutra*, *jesènas*, *jùčēr*, *jȕtrōs*, *kȁd/kàdā*, *kàsnijē*, *krȁtko*, *lâni*, *màločas*, *màloprije*, *nàčas*, *nàobdān*, *nàvečēr*, *nèkad/nèkadā*, *nȉkad/nȉkadā*, *nȍću*, *ȍbdān*, *ȍbnōć*, *ȍdāvna/ȍdāvno*, *ȍdiskona/odìskona*, *ȍdmāh*, *ȍdmalehna/odmalèhna*, *ȍdmaloprije/odmàloprije*, *pȍslije*, *pòtom*, *prȉje*, *prȅkjučēr*, *prȅklāni*, *prȅkodān*, *prȅkosutra*, *pròljetōs*, *sȁd/sàdā*, *sȉnōć*, *sȕtra*, *tȁd/tàdā*, *ȕjutro*, *ȕvečēr*, *zȃuvijek*;

(načinski): *bràtski*, *brȋzo*, *četverònoškē*, *dijèlom*, *djèlomicē*, *djèlimično*, *dòbro*, *drùkčijē*, *gôrko*, *gòrljivo*, *gȍročno*, *grčèvito*, *halòvito*, *herètično*, *hiròvito*, *hòtimično*, *hȑđavo*, *hȕmāno*, *hvalìsavo*, *idìlično*, *ȉkāko*, *ìnāče*, *ȉnfantīlno*, *ȉnstīnktivno*, *ȉntenzīvno*, *ȉskōsa*, *ȉstiha*, *ìshitreno*, *ìzvrsno*, *kàko*, *kojekàko*, *krâdom*, *kràdomicē*, *krèativno*, *krȉomicē*, *krȋšom*, *làgahno/làgāhno*, *làhko*, *letimicē*, *lètimično*, *ležèćkē/lèžēćkē*, *lȉjepo*, *ljȕdski*, *mûčkē*, *mûkom*, *munjèvito*, *mȕžēvno*, *nȁčisto*, *nȁdaleko*, *nȁglās*, *nȁglavačkē/naglavàčkē*, *nâglo*, *nȁhēro*, *nȁopačkē/naopàčkē*, *nȁopāko*, *nȁpamēt*, *napréskok/naprèskok*, *nàširoko*, *nàtraškē*, *nȁuznāk*, *nèhoticē*, *nȅkāko*, *nèmilicē/nèmilicē*, *nemilòstivo*, *nènādno*, *neòpazicē*, *nȉčicē*, *nȉkāko*, *nȉpošto*, *ȍholo*, *onàkō*, *ȍporo*, *ȍprēzno*, *ȍptimālno*, *ȍriginālmo*, *ȍsnovāno*, *ȍsōrno*, *òtresito*, *ovàkō*, *pàrlamentārno*, *pàsīvno*, *pàžljivo*, *pȍprijeko*, *pòsve*, *pòtajicē*, *pȍtrbuškē/potrbȕškē*, *prijatèljski*, *rûžno*, *sàsvīm*, *slȕčājno*, *spȍro*, *strmòglavcē/strmoglàvcē*, *svȁkojāko*, *svejèdno*, *svôjski*, *šûtkē*, *tàkō*, *tȇško*, *ùmalo*, *zanìmljivo*, *žmîrkē*;

(uzročni): *hȍtimicē*, *hȍtimično*, *námjerno*, *stȍga/stògā*, *zȃšto*, *zàtō*;

(količinski): *dȍsta*, *dvápūt*, *hȉč*, *ȉkoliko*, *ȉole*, *jèdnōm*, *jȏš*, *kȍliko/kolìkō*, *kràjnjē*, *mȁlo*, *mnȏgo*, *nȉmalo*, *ȍdveć*, *onolìkō*, *ovolìkō*, *pòmalo*, *prèmalo*, *prȅmnogo*, *prȅviše/prȅvišē*, *tolìkō*, i td.

Međutim, neki prilozi nisu na isti način akcentirani u rječnicima bosanskog jezika. Često je prilog akcentiran drugačijim akcentom, ima ili nema dubletni oblik, ima ili nema dužine, dužina nije na istom mjestu itd. Sve se to može vidjeti u *Rječniku razlika* (v. *Dodatak*) u kome se uspoređuju akcenti dati u RHPŠ, IR i JR.

Ovdje ćemo samo ilustracije radi navesti nekoliko primjera razlika između RHPŠ i IR.

Naprimjer, mjesni prilozi: u RHPŠ *dònekle* (*dònekl*ē), *gȍrē (gȍre*), *òdāvde* (*ȍdāvde*, *odávde*, *odávdē*); u IR *dònekl*ē*/dȍneklē*, samo *gȍrē*, samo *ȍdāvde*; vremenski: u RHPŠ *odmàloprije* (*òdmaloprije*), *zàuvijēk*, *sȁd* (*sȁda*, *sàdā*); u IR samo *odmàloprije*, *zàuvijek*, *sȁd* i *sàdā*; načinski: u RHPŠ *ȉzvrsno* (*ìzvrsno*), samo *strmoglàvcē*; u IR samo *ìzvrsno*, *stȑmoglāvcē/strmòglāvcē/ strmòglavcē*; uzročni (kako su definirani u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr. 2222: 296): u RHPŠ *námjerno* (*námjērno*); u IR samo *námjerno*; količinski: u RHPŠ *kolìkō* (*kȍliko*, *kolìko*), *ovolìkō* (*ovòliko*, *ovòlikō*); u IR samo *kȍliko*, samo *ovolìkō*.

Sasvim očekivano različito se akcentiraju neki prilozi u bosanskom i hrvatskom jeziku. Pokazat ćemo jedan broj priloga koji se različito akcentiraju tako što ćemo usporediti priloge iz RHPŠ sa prilozima iz RHJ (2000).

U RHPŠ nalazimo mjesne priloge: *dònekle* i *dònekl*ē, *dótle* (*dótlē*, *dȍtlē*), *gȍrē* (*gȍre*), *kȕd* (*kùda*, *kùdā*), *nȁdaljē* (*nȁdalje*), *nȁprijēd*, *òdāvde* (*ȍdāvde*, *odávde*, *odávdē*), *ònāmo*, *pȍdalje* (*pȍdaljē*); a u RHJ (2000): *dòneklē*, *dȍtlē*, *gȍre*, *kȕd* a *kùdā*, *nàdalje*, *nàprījēd*, (dužina je iznad ije), *ȍdāvdē* (*òdavdē*, *odávdē*), *ònamo*, *pȍdaljē*.

Nalazimo različito akcentirane i neke vremenske, načinske, uzročne i količinske priloge, kao naprimjer: u RHPŠ stoji *pòtom* (*pòtōm*), *sȁd* (*sȁda*, *sàdā*), *zàuvijēk*; a u RHJ (2000) *pòtom*, *sȁd* i *sàdā*, *zàuvījēk* (dužina je iznad ije). U RHPŠ stoji *bràtski*, *djèlomicē* (*djȅlomicē*), *ȉzvrsno* (*ìzvrsno*), *kȁko* (*kàko*), *kojekȁko* (*kojekàko*), *ljȕdski* (*ljùdski*), *nadalèko* (*nȁdaleko*), *naglavàčkē* (*nȁglavačkē*), *nȁopačkē*, *naprèskok* (*napréskok*), *nèmilicē* (*nȅmilicē*), *pȍtajicē*, *svôjski* (*svôjskī*, *svòjskī*), *šûtkē* (*šùtkē*); *námjerno* (*námjērno*), *stȍgā* (*stȍg*); *dvápūt* (*dváput*), *kolìko* (*kȍliko*, *kòliko*), *òdveć* (*ȍdveć*), *onolìkō* (*onòlikō*), *ovolìkō* (*ovòliko*, *ovòlikō*), *prȅviše* (*prȅvišē*).

Nešto drugačije stoji u RHJ (2000): *brȁtski*, *djèlomicē*, *djèlomično*, *ìzvrsno*, *kàko*, *kojekàko*, *ljȕdski*, *nadalèko*, *naglavàčke*, *naopàčkē*, *naprèskok*, *nèmilicē*, *pòtajicē*, *svôjskī*, *šȕtkē*; *námjērno*, *stȍga*; *dváput*, *kȍliko* (*kolìko*), *òdveć*, *onolìkō*, *ovolìkō*, *prèvišē*.

Može se vidjeti da se najčešće razlikuju po tome što u RHJ (2000) ima znatno manje akcenatskih dubleta.

Postavlja se pitanje da li ima neslaganja u akcenatiranju priloga kod hrvatskih leksikografa i autora gramatika. Usporedit ćemo, najprije, akcenat nekoliko priloga u RHJ (2000) i Anićevu *Rječniku* (1991).

U RHJ (2000) nalazimo: *nàdalje*, *nàprījēd*, *ȍdāvdē*, *sȁd* i *sàdā*, *zàuvījēk*, *brȁtski*, *djèlomicē*, *kàko*, *nadalèko*, *naopàčkē*, *svôjskī*, *kȍliko* (*kolìko*), *ovolìkō* itd.; a u Anićevu *Rječniku*: *nȁdaljē*, *nàprijēd*, *ȍdāvde*, samo *sȁd*, *zȁuvijēk*, *brȁtskī*, *dȅjlomicē*, *kàko*, *nȁdaleko*, *nȁopačkē*, *svôjski*, samo *kȍliko*, *ovȍliko* itd.

Različite akcente nalazimo i u gramatikama hrvatskog jezika. Tako, npr., u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 722-723) stoji: *dòklē*, *hòtice*, *hòtimice*, *jȕčēr*, *nàprijēd*, *òdakle*, *òdandē*, *ònamo*, *potrbùškē*, *rèdom*, *zîmūs*; u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 273-275): *dȍklē*, *hȍticē*, *hȍtimicē*, *jùčēr*, *nȁprijed*, *rêdom*, *ȍdakle*, *ȍdandē*, *ònāmo*, *pȍtrbuškē*, *zìmūs*.

Različite akcente za neke priloge nalazimo u *Nacrtu* (Babić i dr. 1991: 722-723) i *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić–Pranjković 2005: 179), npr: u *Nacrtu ležèćkī*, *sjedèćkē*, *zîmūs*; a u *Gramatici hrvatskoga jezika ležèćki*, *sjèdēćke*, *zìmūs*. Ili, u *Hrvatskoj gramatici* (Barić i dr. 1997: 273-275) nalazimo *prȅkjučēr*, a u *Gramatici hrvatskoga jezika* (Silić– Pranjković 2005: 179) *prèkjučer*; u *Nacrtu* (722) *kojekàko*, *kȍliko*, *òvudā* i *ovùdā*, *òduvijēk*, *pònekad*, *ȕvijēk*, a u *Praktičnoj hrvatskoj gramatici* (Raguž 1997: 266-267) *kojèkako*, *kòliko*, *òvuda* i *òvudā*, *ȍduvijek*, *pȍnekad*, *ȕvijek*; u *Nacrtu* (722) *dònlē*, *dòtlē*, *dváput*, *krìomice*, *nǐčice*, *nèmilice*, *òdakle*, *òdsprijēda*, *onàko*, *ovàko*, *pȍdalje*, *poìzdalje*, *postrànce*, *sprijêda*, *zîmūs*; a u *Gramatici hrvatskoga jezika* (Težak–Babić 1996: 133-136) *dȍnlē*, *dȍtlē*, *dvápūt*, *krȉomicē*, *nǐčicē*, *nèmilicē*, *òdaklē*, *òdsprijeda*, *onàkō*, *ovàkō*, *pȍdaljē*, *pȍizdaljē*, *postràncē*, *sprȉjeda*, *zìmūs*; u *Nacrtu* (722) *brȁtski*, *dòtlē*, *dváput*, *jȕčēr*, *kȁdšto*, *krìomice*, *nèmilice*, *òdakle*, *òdsprijēda*, *onàko*, *ovàko*, *pȍdalje*, *postrànce*, *pravòdobno*, *prèmnogo*, *vȅoma*, *zàtim*, *zîmūs*; a u *Naglasku* (Vukušić i dr. 2007: u dijelu naslovljenom *Kazalo riječi*) *brȁtski*, *dôtle* i *dótle*, *dvápūt*, *jȕčēr*, *kàdšto*, *krȉomicē*, *nèmilicē*, *ȍdaklē*,

ȍdsprijēda, *onàkō*, *ovàkō*, *pȍdaljē*, *prȁvodobno*, *prȅmnogo*, *postràncē*, *vȅoma* i *veòma*, *zàtīm*, *zìmūs*.

Mislimo da smo na dovoljnom broju primjera pokazali akcenatske razlike istih priloga u raznim rječnicima i gramatikama hrvatskog jezika.

Sada ćemo vidjeti kako stvari stoje u srpskom jeziku.

Poznato je da se poslije dezintegracionih procesa u gramatikama srpskog jezika malo toga mijenjalo. Što se tiče samih priloga, a posebno njihovih akcenata, može se reći da su u novim srpskim gramatikama površno obrađeni. U nekima čak uopće nisu akcentirani (npr. u *Gramatici* Ž. Stanojčića i dr. (1989: 115-116). Nas primarno zanimaju razlike koje u tom pogledu postoje u bosanskom i srpskom jeziku. Uspoređujući akcenat priloga u *Gramatici bosanskoga jezika* (Jahić i dr.2000) s akcentom, vrlo malog broja, priloga u *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 137), zabilježili smo sljedeće razlike. U *Gramatici bosanskoga jezoka* (295) stoji: *dànas* i *dànās*, *òvamo*, *ovolìkō*, *tolìkō*, a u *Srpskoj gramatici* (137): *dànas*, *òvāmo*, *ovolìko*, *tolìko*.

Najbolji pokazatelj da postoje razlike u akcentu nekih priloga jesu najnoviji rječnici bosanskog i srpskog jezika. Usporedili smo akcenat jednog broja priloga u RHPŠ i RSJ (2007) Tako smo u RHPŠ našli: *dótle* (*dótlē*, *dȍtlē*), *gȍrē* (*gȍre*), *nàdaljē* (*nàdalje*), *nàprijēd*, *òdāvde* (*ȍdāvde*, *odávde*, *odávdē*), *ònāmo*, *svàkud* (*svàkuda*), *ȉkad* (*ȉkada*), *nèkad* (*nèkada*), *ȍdāvno* (*òdāvno*, *ȍdāvna*), *odmàloprije* (*òdmaloprije*), *ȉzvrsno* (*ìzvrsno*), *ležèćkē*, *naprèskok* (*napréskok*), *nèmilicē* (*nĕmilicē*), *svôjski* (*svôjskī*, *svòjskī*) itd.; a u RSJ: samo *dȍtlē*, *gȍre* (*góre*), *nàdaljē* (*nȁdaljē*) i *nàdalje* (*nȁdalje*), *nàprijed*, *òdāvdē* i *òdavdē*, *ònāmo* i *ònamo*, *svàkud* (*svȁkudā*), *ȉkad*(*ā*), *nèkad*(*ā*), *òdāvna* i *òdāvno*, *òdmaloprije*, *ìzvrsno*, *ležèćkē* i *lèžēćkē*, *naprèskok*, *nèmilicē*, *svôjski* itd.

Može se vidjeti da RHPŠ ima više akcenatskih likova za jedan prilog. Rijetki su obrnuti slučajevi.

Postavlja se pitanje da li ima razlika i među autorima srpskih gramatika i rječnika. Ima, npr., u RSJ (2007) prilog *koliko* ima tri akcenatska lika (*kȍliko*, *kòliko* i *kolìko*), prilozi *ovoliko*, *toliko*, *ovamo*, *kada* i dr. imaju dva (*ovolìkō* i *ovòlikō*; *tolìkō* i *tòlikō*; *òvāmo* i *òvamo*; *kàdā* i *kàda*); a u *Srpskoj gramatici* (Simić–Jovanović 2007: 137) samo jedan (*kolìko*, *ovolìko*, *tolìko*, *òvamo*, *kàda*); prilog *uvijek* u RSJ (2007) ima kratkosilazni akcenat na prvom slogu (*ùvijek*), u *Srpskoj gramatici* kratkouzlazni (*ùvijek*); prilog *sada* u RSJ (2007) ima kratkouzlazni akcenat i dužinu (*sàdā*); u *Srpskoj gramatici* (137) kratkosilazni i nema dužine (*sàda*), itd.

REČENIČNI AKCENAT I REČENIČNA MELODIJA (INTONACIJA)

Kada se govori o akcentu, onda se uglavnom govori o akcentu riječi (leksičkom akcentu), što je logično, jer je akcenat najvažnija prozodijska odlika na nivou sloga i riječi, ali postoji na nivou rečenice rečenični akcenat (rečenična melodija, intonacija). Izdvojene riječi se međusobno razlikuju po vrsti akcenta, ali se izgovaraju približno jednakom jačinom. U rečenici jačina izgovora nije ravnomjerna.

Svjedoci smo da mnogi spikeri, novinari i drugi govore tako da niti intonacija, niti rečenični ritam, pa ni akcenat, nisu primjereni sadržaju o kojem se govori. Naglašavaju nepotrebne i neinteresantne stvari, a ne one koje je potrebno naglasiti, one najvažnije.

Rečenični akcenat odnosno rečenična intonacija "javlja se kao jedinstvena ritmička cjelina koja prati naš govorni akt. Sa tom intonacijom, koja je uslovljena prirodom rečenice i situacijom u kojoj se ona realizuje, usaglašavaju donekle svoju osnovnu kvalitativno-kvantitativnu prirodu i svi akcenti pojedinih članova te govorne cjeline. U tom usaglašavanju... ne dolazi do narušavanja osnovnih akcenatskih odlika individualnih akcenata..." (Peco1987: 278)

Rečnični akcenat je naglašavanje one riječi koja je najvažnija za razumijevanje smisla poruke. On se u pismu može obilježiti posebnom vrstom slova (boldom, kurzivom i pisanjem riječi koju treba naglasiti svim velikim slovima).

Selma je danas diplomirala. (a ne Belma, Biser...).
Selma je danas diplomirala. (a ne jučer)
SELMA je danas diplomirala. (a nije proslavila)

Najbitniji dio iskaza nalazi se na početku. Navedene rečenice imaju uobičajen red riječi, a moguća su pomjeranja kod ostalih članova koji se žele istaknuti: Selma *je diplomirala* danas. Naglašavanje je uvjetovano i mjestom riječi u rečenici.

Naglašene riječi se izgovaraju jasnije, a izgovor pojačava na akcentovanom slogu riječi koja se naglašava: *diplomirala*.

Rečenična intonacija, odnosno melodija prati kretanje rečeničnog tona i slušaocu pomaže da pravilno razumije poruku.

Kod rečenica, kao i kod izoliranih riječi, razlikuju se dvije (tri) intonacije: uzlazna i silazna (i ravna). Koja će se u rečenici realizirati zavisi od prirode rečenice i od subjektivnog odnosa prema sadržaju rečenice onoga ko rečenicu saopćava. Uobičajeno je da kraj rečenice prati spuštanje tona, jedino se izuzimaju one rečenice čija se semantička diferencijacija ostvaruje intonacionim sredstvima. U pisanom tekstu to se obilježava različitim interpunkcijskim znacima. Zavisno od intonacje kojom se izgovara jedna te ista rečenica može biti upitna, uzvična ili izrična:

Selma je diplomirala?
Selma je diplomirala!
Selma je diplomirala.

Jasno je da upitna rečenica ima uzlaznu intonaciju, a izrična silaznu.

Snižavanje tona upućuje na završenost rečenice, a podizanje tona na nezavršenost. To je samo načelno pravilo.

Govorna kultura općenito, a naročito u javnim medijima, podrazumijeva potpunu prilagođenost sadržaju teksta u pogledu izgovora, naglašavanja, ritma i intonacije. To će, uz pravilan izgovor glasova, doprinijeti da tekst bude upečatljiviji i izrazitiji.

TEKSTOVNA ILUSTRACIJA AKCENATA BOSANSKOG JEZIKA

Ovdje ćemo samo ilustracije radi navesti već akcentirane tekstove. Prof. A. Peco akcentirao je našu najljepšu baladu *Hasanaginicu* u svojoj *Akcenatskoj čitanci* (Naučna knjiga, Beograd, 1973, 172-174), pa ćemo navesti neke njene dijelove.

Štȍ se bijèli u gòri zèlenōj
al’ su snȉjezi, al’ su lȁbudovi?
Da su snȉjezi, već bi okòpnili,

läbudovi već bi polètjeli;
Ni su snȉjezi, nit su läbudovi,
nego šàtor àgē Hàsan-agē:
ôn bòlujē u rànami ljûtīm.
Òblazī ga mätēr i sèstrica,
A ljùbovca od stída ne mògla.
Käd li mu je rànam bòljē bílo,
Ter pȍrūča vjêrnōj ljúbi svòjōj:
"Ne čëkāj me u dvóru bȉjelōmu,
Ni u dvóru ni u ròdu môm̀u!"
Kad kàduna rȉječi razùmjela,
Još je jädna u tôj mísli stála
Jëka städe kónjā oko dvóra.
I pȍbježe Hàsan-agìnica
Da vrât lòmī kúli niz pêndžere.
Za njôm tr̂čū dvê (?) ćère djèvōjke:
"Vráti nām se, mȉla mâjko näša,
Nìje òvō bábo Hàsan-ägo,
Već däidža Pintórović bëže.
I vrâtī se Hàsan-agìnica...

U *Gramatici bosanskog jezika* (Jahić i dr. 2000: 129-130) nalazimo akcentirane dvije pjesme: *Baladu o medvjedici* Džemaludina Latića i *Eminu* Alekse Šantića. Akcentirao ih je Dževad Jahić. Obje ćemo navesti.

BALÀDA O MÈDVJEDICI

Dávno – hêj, dr̂vorēdi trípūt su već od stûdi svȉsli! –
čëkali smo vôz u grádu u kojem sàd bròjīm minúte.
Zàdugo dòšao nȉje i bíli smo ljúti, pòkisli.
A kad se pojávila iz hùdžeričkē žbûkē,
Tā kòšara svjëtlosti ràštrkānē, žútē,
Písnula je, a mî smo, na pòzdrāv, ù vīs dȉgli rûke.
Sàd smo ràzdvojeni. Čúvajū me šmàjseri i žȉca!
Svàkē nòći, u pòla dván'ēst, slùšām: ìstī vôz
Zòve nas i trâžī po hládnōm grádu, tûžno búljēć.

Ljùtita što nas već jèdnōm nêjmā, hûknē
I nȉz mrāk se trȕntavo odvúče, pútem bȉjelīh tráčnīcā,
Sa svòjōm kȋkōm i sápima, vúkūći kȕlje,
Mèdvjedica kojōj su ȍtēli mladúnče.
A tî – gdjȅ si sàdā?
Ȕmotāna u šȁl, na kȍjōj stànici zébeš?
Pčèlice pròmrzlā sred pústa ùlīšća!
Ni ȍvē nȍći, ni nekē ìdūćē nȍći,
Ni u svȁ svȉtānja pláva, ô! – nijèdan vôz nêće òbradovati tȅbe,
Nêće ti dònijeti nȉšta – osim dàlekōg pîska,
Pȍ srcu bìča kr̂vāva.

EMÍNA

Sìnōć, kad se vrátih iz tòpla hamáma.
Próđoh pokraj báštē stârōga imáma;
Kad tȁmo u bášti, u hládu jasmína.
S ibríkom u rúci stȁjā̏e Emína.

Ja, kàkva je pústa! Tako mi imáma,
Stîd jē ne bi bílo da je kod Sultána!
Pa još kadā šêćē i plèćima krêćē,
Ni hȍdžīn mi zápis višē pòmoć nêće!

Jā jōj nàzvah sèlām. Al môga mi dína.
Nè šće ni da čȕjē lȉjepā Emína;
No u srȅbrn ìbrīk zàhvatila vòdē.
Pa po bášti đȕle zalívati òde.

S gránā vjȅtar dûhnu, pa niz plȅći pûstē
Rȁsplete jōj onē pletènice gûstē:
Zamirìsa kòsa ko zùmbuli plávi;
A mȅni se krênu burùret u glávi!

Mȁlo ne posŕnuh, mòjega mi dìna!
Al mȅni ne dóđe lȉjepā Emína;

Samo me je jèdnōm pògjedala mr̆ko,
Niti hā̆jē àlčak, što za njóme cr̆koh!

Navest ćemo još četiri akcentirana odlomka iz proznih tekstova bosanskohercegovačkih pisaca: Hamze Hume, *Tri svijeta*, Derviša Sušića, *Veliki vezir*, Miroslava Jančića, *Bosanski kralj* (preuzeta od B. Đorđevića, *Pozorišni jezik*, Beograd, 1974, 149 i 83) i Branka Ćopića, *Surovo srce* (preuzeto iz *Srpske gramatike* R. Simića, Beograd-Nikšić, 2002, 156-157).

Hamza Humo
TRI SVIJETA

Eh što pjëvā ònā ABÁZA. Pa svë ònē näše STARÌNSKĒ. Znâš li ònū MÒJU. SVÀDILI se ör̈li i sök̈oli više ŽÈPČA na Jëleč planìni? E TÛ pjësmu nök̈sīm jâ ÓVDJE. Ĕvo ÓVDJE. U GRÚ DIMA. Ù SRCU. A znâš li kàko pjësma DÀLJE kâže. ÒRLI vèlē NÀŠA je planìna. A sök̈oli näša DJËDOVINA. E näša KÚ LA. Näše LJËTOVANJE. I BÁŠČE näše. ÏGRANJE. I kàmenī ODŽÁCI. I mâle PÙ ŠKĀRNICE. Zàmisli JËSĒN. Pèkū se BESTÍLJI. Dòlaze gök̈sti ÌZ GRĀDA. LÔV. PJËSMA. Djèvojačko KÒLO. A u daljìni KMËTOVSKA pjësma. TÔ je bïo žìvot. PTÌCE te bùdē jütrom. PÙN si sûnca. PÙN rādosti. A òvō sàdā NÌŠTA. Kā̃ko su se LJÛTO zàvadili. SVË su bìstrē vök̈de zamútili. NE MÒGOŠE päšina bunára. Na bunáru PAŠÌNICA mlāda. Na krílu joj dvâ NËJĀKA sîna. Jèdnōm ïme ZLÂĆANO sünāšce. Drügōm ïme SJĀJNA mjësečina. A sûnce i mjësēc tô sam JÂ. I ZÁĆI ću, I ÒTĪĆI. Jer su ljûdi splèli mrëže CR̂NĒ, BÈZVAZDUŠNĒ. LÒVĒ, DÂVĒ. I Ò JADU râdē. A mëne nök̈sī PJËSMA. SLÛŠĀM. SLÛŠĀM A válovi ÌZ MENE. Pa nök̈sē li me NÒSĒ. A ök̈balē NÌGDJE. ZABÒlÌ me. Zàrežē u SR̂CU. NÄPIJĒM se. RÛKNĒM. I plïvām li PLÌVĀM. Plïvā ÍBRO a ök̈balē NMA. KÛLU grâdī KÀMENA nêma. ËVO. ZÀGRCNĒM se. A ök̈duška NÌGDJE. NÌGDJE.

(Monolog Ibra u interpretaciji SAFETA PAŠALIĆA, člana Narodnog pozorišta u Sarajevu)

Derviš Sušić
VELIKI VEZIR

PILAVIJA: Mòlīm ti se...
SOKOLOVIĆ: Štä je? Blïjed si.
PILAVIJA: Mòlīm ti se kao òcu i gospodáru,
zòvi Hàsana nätrāg! Zòvi Hàsana!
A sùtra, tráži sèbi zâmjenīka!
SOKOLOVIĆ: Zavéži! Tàkvē böguhūlne mîsli
îpak mi nè padaju nä pamēt. A,
Zbïlja, käko bi ti izglédao kao vè-
likī vèzīr? A jâ, nê kao sùltān,
bõže me sàčuvaj, nego kao tvôj čùvār? A?
PILAVIJA: Téška šála u rúžno vrijème.
SOKOLOVIĆ: U vëlikim trenûcima trëbā se šä-
liti. Štä bi bílo da sam jâ – tî,
a tî – jâ?
PILAVIJA: Pa, pò volji, päšo häzretleri! Da
Prôbamo? Da zàmjēnimo käpe, kad
Nè možemo glâve! Štö stòjīš tû
i blënēš? Na svòje mjesto!
SOKOLOVIĆ: Opròsti, päšo häzretleri!
PILAVIJA: Hàsane, píši! Svôj mòjōj rödbini
Kòju sam na svòjōj gŕbači ìzvūkao
iz mrâka na svjëtlōst i u òbīlje, a
jâ za tō dõbio – šípak! Svîm
Bosáncima kòjē sam škölovao i na
Pòložāje pòstavio, a òni mi râde
o glávi...
SOKOLOVIĆ. Da ti ne prètjerāš, Muzáfere?
PILAVIJA: Pilávijo, ne pètljāj se, nego bõljē
òslušni! Čìnī mi se nëko nëzvān
mòtā se oko vrátā.
SOKOLOVIĆ: E, bäš si šèjtan!
PILAVIJA: “Vëć su vlâsi pobijèljele, prèsta
žúdnja i za zvánjēm. Púti nätrāg

presječèni, a bȓdima mrâk se hvätā“.
Dâ, dâ! E, môj Pilávijo, tî mȉslīš da jā nè vidīm štä se okò mene zbîva. Ako jâ dȓmām cârstvom, tô nè znāči da i mòjōm dúšōm, kao i dúšōm sväkōg sȉtnōg pòdānika nè drmā nëkā sȉla i nèvolja. Ì jā drhtúrīm, ì jā cvílīm, môj Pilávijo. Jer... kò sam jâ, môj Muzáfere? Jèdno òbično romànījsko siróče kòjēg su slùčāj, bòžjā vòlja i djëčjī strâh od pòvratka kùći u siromàštvo i mùku ȉznijēli dóvdē-Dòkle rëče? Dóvdē! Do vȓha! A kad Tämo, a ònō... ȉstō! I štâ? Nšta! Ëto, ì mene zglòbovi bòlē kao i sväkōg romànījskog stârog seljáka. Strâže oko mène, na môj pòvīk stô Hȉljāda vojníkā mòžē da krêne, a mène strâh. Od čègā? – Od svačegā! Od kònačnōg! Hàsane, gdjē ono städe? Ah, ümōran sam. Hàsane, ìdi, nàstavićemo sütra. Ne mògu vȉše. E, môj Pilávijo! Säd ù nās ù Bosni Lȉježe zîmski mîr nä zemlju. U Tòplōj sòbi čëljād pòsjedala. Bȓkat pòlusijed djëd üzeo güsle:

“Ej, car Sulejman sjede večerati,
S Mehmed-pašom o desno koljeno...“

(Dijalog Vezira Sokolovića i tjelohranitelja Pilavije u interpretaciji SALIHA NASIĆA i MAKSA DAMADŽIĆA, članova Narodnog pozorišta u Tuzli.)

Branko Ćopić
SUROVO SUNCE

„U tijèsnu ràzgrāđenu dvòrīštu, pred òstarjelōm i orònulōm kùćōm brvnarōm, mitraljézac Nikolètina òprāštā se od mäterē. Dànas mu ìstičē kratkòtrājnō òdsustvo, pa se žûrī da jöš za dâna stïgnē do svòjē jedìnīce, kòjā se òvīh dánā bòrī, otprílikē oko Kljúča.

Súvo studèno jütro pôznē jèseni, nïgdje sûnca, a jöš ùz tō bez prèstānka dûvā lèden vjëtar, pa se sìtnā i žgöljavā Nìkolina mätēr jöš vïšē skùpila i uvúkla glâvu u pròstran zīmskī kàpūt. Zgùrena tàko pored krûpnōg i nëzgrāpnōg Nikolètinē, líčī vïšē na zimogròžljivo dijète.

– Nîdžo, jäbuko mòja, čûvāj se kad tämo ödēš – brîžno napòminnjē mäti i stâlno podrhtāvā, nëšto od zímē, a nëšto od samòhranē stäračkē túgē. Gòvorī i nè gledajūći u sîna, nego nëkud u njègove čàkšire, òkrpljene po kòljenima...

– Äjd k vrâgu, mâjko, dà šta ću, neg se čúvati! – nàbusito òdvraćā mrzovōljnī Nikolètina i pàžljivo zakòpčāvā nabijènu vòjnīčkū tòrbicu iz kòjē mu vírī másna hàrtija.

– Päzi se, srëćo mòja, bùdi pämetan – mëko sávjetujē üplakāna stärica i skîdā mu nëkakav kònac sa prëkratka zgüžvāna šinjèla, a Nikolètina se ì daljē mrzovōljno òtrēsā...

Sûv i hládan vjëtar nëumōrno brïšē preko gòlīh brdēljākā i pústīh njîvā òprljenīh prvōm slánōm. Ôn zlòćudno cvílī u ogòljelu voćáru, gönī nìz pūt pònekī ìzgubljen i sìtan jäbukov lîst i òtēgnūto šúmī u gájevima preko rijèkē čûjno opòminjūći da je nëizbjëžnī ràstanak vëć tû. Stärica jöš vïšē tönē u izblijèdjelī käpūt i pòčinjē da pläčē škrtīm sùzama.“

Miroslav Jančić
BOSANSKI KRALJ

Dijalog Tvrtka i turskog poslanika u interpretaciji MILORADA MARGETIĆA i REIHANA DEMIRDŽIĆA, članova Narodnog pozorišta u Sarajevu. (Tekst je napisan ćirilicom, mi ćemo ga zbog raspoloživih akcentskih oznaka prepisati latinicom.)

TVRTKO: Da čüjēmo òndā! Käd ćete ùdariti? Käd i gdjê?

TURČIN: Bòsānski krâlj nas mnȍgo mŕzī...
TVRTKO: Da čŭjēmo štȁ žèlī tvôj gospòdār!
TURČIN: Ôn nȉšta ne žèlī!
TVRTKO: Nè igrāj se sȁ mnom, Tùrčine!
TURČIN: Ôn nȉšta ne žèlī! Ôn sȁmo nŭdī!
TVRTKO: Bajàzit mȍže Bȍsni samo kȓv pònuditi!
TURČIN : Ôn nŭdī mîr!
TVRTKO: Mîr?
TURČIN: Ôn ne žèlī Bȍsnu!
TVRTKO: Nè možē je ni dòbiti!
TURČIN Mòje je da prenèsēm mîsli svôga gospodára! Ôn vam prâšta što ste na Kȍsovo vôjsku pòslali. Ako plâtite dȍbar òtkup vrátiće vam zarobljeníke kòjī sàdā u Anàdōliji žívē...
TVRTKO: Kòjī su? Kòjī su živi? Govòri! Plátićemo...
TURČIN: Nè znām, mȉlostīvi krâlju! Ìmā ih pȍviše. Môj gospòdār nŭdi mîr!
TVRTKO: Do kȁd?
TURČIN: Mnȍgo trâžite òd mene, gȍspodo! Jâ sam samo slúga svȍga gospodára. Ali ako hòćete, mògu vam rèći da se nȁš prȅsvijetli Bajàzit sàdā sȁmo Aláhu posvétio!
TVRTKO: Štá?
TURČIN: Dȍsta mu je rȁtovānja!
TVRTKO: Dȍsta mu je rȁtovānja! Jesi li tî, Tùrčine, ȉkada vȉdio rȉbu da žívī na súvōm, á?
TURČIN: Nísam, mȉlostīvi krâlju!
TVRTKO: A za cȁra svôga kâžeš da se okánio rȁtovāna?
TURČIN: Môj gospòdār sàdā sȁmo na Aláha mȉslī! I mȍlī te lȉjepo da dòzvolīš da nȁše hȍdže dôđu u tvòju zȅmlju i da u prâvu vjȅru ùpūte ònoga kȍ hȍćē. Bȅz sȉle...
TVRTKO: Àlāh?... Ì ōn nam dòlazi, znâči! U zȁo čȁs...
TURČIN: Tô je njègova vȍlja, drâgi krâlju!
TVRTKO: Znâm, znâm! Nȉko ga nè silī! Nîkoga ne zòvē!
TURČIN: Zòvē! Zòvē! Kotròmaniću! Bȍsna je pùna bogùmīla, kòjī prâvu vjȅru trâže!
TVRTKO: Prâvu?

TURČIN: Prâvu, prâvu, gȍspodāru!. U Vȓhbosni tvòjōj pònositoj i u Hòdidjedu sàdā samo na Aláha mȉslē i zòvū nas! Dȍsta im je pâpe i patrijárha... Hȍće trȅćē,, ako je vjȅri njȉhovoj sûđeno da nèstanē...

TVRTKO: Tùrčine... Òdākle si tî, Tùrčine!

TURČIN: Ù bićeš me, mȉlostīvi krâlju, ako ti kâžem. A làgati mi vjȅra zabrànjujē...

TVRTKO: Òdāklē si? Nȉšta ti néću... sàmo rèci!

TURČIN: Od... od... Jájca, plȅmeniti krâlju

TVRTKO: Od Jájca? Iz Dônjih kràjēva? Od Jájca?! Pùsti ga Dàbiša, pùsti ga!

TURČIN: Oh, samo Hȓvoju ne govòrite òdaklē sam! Ôn i njègōv òtac Vúkac ùvijek su bíli nȅpoštedni prema nȁma kmȅtovima.

TVRTKO: A kòjē si vjȅrē bȉo, Tùrčine?

TURČIN: Bogùmīlske...

TVRTKO: Dòbro je gôst Mȍmīr govòrio!... A kȁko si dòspio među Tûrke: Kȁko?

TURČIN: Na Kȍsovu me zaròbiše, drâgi Tvȓtko!

TVRTKO: Da se nísi prȅdao?

TURČIN: Nísam... nísam, tàkō mi Aláha! Ôn mi je svjèdok!

TVRTKO: Vȅć se kùneš njíme!

TURČIN: Pòstao sam Aláhōv rȍb, drùgīh bògōva više ne prìznājem! Ôn je pòslao nȁšēg Muhàmeda da na zèmlji ljúdima ȍči òtvori i da ih u jèdīnu vjȅru ùpūti...

TVRTKO: A svòju si vjȅru zabòravio? Jè li?

TURČIN: Bogùmilima su dâni ȍdbrojāni, Tvȓtko! Sàgnjiće pò šumama! Samo jèdan Àlāh postòjī...

TVRTKO: Tô ì drugi kâžu!

TURČIN: Nè znaju... nèvjērnici! Pògledāj ih kako se kȍljū mȅđu sobōm! Rȁzvrāt! Rasúlo! Ȍproštāj grijéha pròdāju! A zlâtom vâžu čòvjeka! A kòd nās svȁkō Tùre mȍžē vèzīr bȉti, ako níste znȁli! Jâ ù Bosni nȅ bih pòstao glȁsnīk ni za stȍtinu gȍdīna!... Nȁše hȍdže nísu zlâtom òptočene! Kao i kod bogùmīla! Ìslām je vjȅri nȁšīh djȅdōva nâjblȉžī, Tvȓtko!... Àlāh... Àlāh će na kràju pobijéditi!

TVRTKO: Pobijédiće! Bògovi će pobijéditi, a nê ljûdi. Ali još ùvijek ne mògu da vjȅrujēm! Bòšnjāk... a Tùrčin! Kȁko te tȁmo zòvū?
TURČIN: Mùstafa.
TVRTKO: I kȁko jȍš?
TURČIN: Pètrović...
TVRTKO: Kȁko?... Pètrović?
TURČIN: Mùstafa Pètrović!
TVRTKO: Mùstafa Pètrović!

Pažljivom čitaocu neće promaknuti da je ponešto drugačije akcetirano od onoga što propisuje norma savremenog bosanskog jezika, ali mu neće promaknuti ni činjenica da bosanski jezik ima četiri akcenta i dužinu, te gotovo dosljedno prenošenje akcenata sa riječi na proklitike, gdje čak ni logički akcenat ne sprječava prenošenje akcenata (Dòšō sam ìz Bosnȅ). Branivoj Đorđević, u svojoj knjizi *Pozorišni jezik* (1974: 160) tvrdi da u bosanskom govoru melodijski oblik dužine, zbog usporenog tempa, naglašava silaznost melodije, posebno u slučajevima kada se oblik sa dužinom na otvorenom slogu nađe na kraju rečenice, pa ova dužina i melodiranje na kraju rečenice, kada je riječ o dužini, ostavljaju utisak „zapevavanja u pravcu silaznosti“.

ZAKLJUČAK

Sistem akcenatske norme bosanskoga jezika predočili smo u paradigmama. Uzgredno smo komentirali razlike koje nalazimo u rječnicima, gramatikama i drugoj literaturi bosanskih, hrvatskih i srpskih standardologa.

Utvrdili smo da ima više sličnosti nego razlika, iako su se, kako smo mogli vidjeti, unosile izvjesne razlike da bi se pokazala posebnost svakog od ovih standardnih jezika, vidno je da su se svi autori navedenih izvora povodili za akcentom drugih, ranije napisanih izvora. Unijeli su neka različita rješenja, odnosno različito akcentiranje riječi, mada, općenito, svi oni uglavnom čuvaju prozodijski sistem normiran na novoštokavskoj osnovi, tj. standardnojezičku akcentuaciju koja je važila za srpskohrvatski jezik. Drugo je pitanje koliko je ona u praksi bila stvarno prihvaćena. Kao što je poznato, govornici standardnih jezika često upotrbljavaju standardno neprihvatljive riječi, primarno onih s kratkosilaznim akcentom na unutrašnjem slogu. Te likove sada nalazimo ili kao ravnopravne ili kao one koje se mogu čuti u izgovoru. Izvjesne inovacije postoje i u vezi s akcentom riječi s dvosložnom zamjenom jata gdje se nude različita rješenja. Najviše smo se zanimali za razlike koje postoje u rječnicima bosanskog jezika, zbog toga smo napravili i rječnik razlika koji dajemo kao dodatak.

Svi kojima je stalo do bosanskog standardnog jezika moraju savladati četveroakcenatski sistem sa silaznom i uzlaznom intonacijom kao i pravila upotrebe postakcenatskih dužina, jer je veoma prisutna tendencija njihovog gubljenja. Pravilnom upotrebom akcenata i dužina čuva se melodioznost i ljepota govora svakog obrazovanog govornika. Sudeći prema brojnim akcenatskim razlikama, to i nije baš tako lahko. Bez obzira na sve, pravilan izgovor se mora njegovati, naročito u javnim medijima i obrazovanju.

Odveć je poznato da je bosanski jezik baš po četveroakcenatskoj akcentuaciji te čuvanjem dužina veoma muzikalan, odnosno milozvučan. A da bi se istakla ova njegova osobina, pored standardne akcentuacije, treba poznavati i ritmičko-melodijsku strukturu usmenog govora, jer svaki jezik ima svoju specifičnu i prepoznatljivu ritmičko-melodijsku organizaciju usmenog govora.

Predočavajući akcente u bosanskom jeziku i uspoređujući ih sa akcentima u hrvatskom i srpskom jeziku, pokazali smo da je postoje neke razlike u samom bosanskom jeziku, ali i u hrvatskom i srpskom. To govori o tome da je akcenatski sistem navedenih jezika sam po sebi vrlo kompliciran i samim tim teško savladiv. Sudeći na osnovu naše analize, može se reći da je bukvalno nesavladiv. Pa ipak, mi se ne mirimo s tim jer je naša obaveza da njegujemo naš prozodijski standard, a to se može samo ako škola i druge vaspitno-obrazovne institucije, naročito sredstva javnog informiranja, počnu više obraćati pašnju na izgovorenu riječ u skladu s usvojenim standardno-jezičkom normom. Treba reći i to da je veoma važno da leksikografi vladaju standardnim akcentom, jer će se tako manje razilaziti u mišljenju koji je akcenat pravilan te nam nuditi manje raznolikih i nejednako akcentiranih riječi.

Na kraju moramo napomenuti da se u radu nismo bavili frekvencijom pojedinih dubletnih akcenatskih likova, s razlogom, jer mislimo da je za to potrebno opsežno istraživanje, mada je nešto na tom planu urađeno ali na malom korpusu. Došlo se do očekivanog zaključka, tj. da su neki likovi češći, neki rjeđi, ali i do toga da se neki likovi prisutni u gramatikama i rječnicima uopće ne upotrbljavaju (Alić 2017). Također se nismo detaljno bavili akcentima ličnih imena jer i o tome ima dosta radova. Kao što je poznato, u Bosni i Hercegovini su najprisutnija imena orijentalnog porijekla, a njih je Ismet Smailović detaljno obradio. Navodio je sve varijante imena koja se izgovaraju s različitim akcentom. Na prvo mjesto stavljao je pretežnu varijantu, potom običniju pa bolju. Imena čiji izgovor nije mogao utvrditi auditivnim putem, već ih je ekscerpirao iz pisanih izvora, akcentirao je po pravilima novoštokavske mlađe akcentuacije (Smailović1977: 17).

Mi smo u paradigmama dali akcenat svih vrsta riječi koji smatramo bosanskim akcenatskim standardom, tj onaj kojim se karakterizira bosanski novoštokavski akcenatski standard.

Nadamo se da će naš uloženi napor uroditi plodom i biti od pomoći svima kojima je stalo do lijepog maternjeg jezika bosanskoga.

CONCLUSION

We presented the system of accent norms of the Bosnian language in paradigms. Incidentally, we commented on the differences we find in dictionaries, grammars and other literature of Bosnian, Croatian and Serbian standardologists.

We found that there are more similarities than differences, although, as we could see, certain differences were introduced to show the uniqueness of each of these standard languages, but it is obvious that all the authors of the mentioned sources were led by the accent of other, earlier written sources. They introduced some different solutions, i.e. different accentuation of words, although, in general, all of them mainly preserve the prosodic system standardized on the basis of Novoshtokavian, i.e. the standard linguistic accentuation that was valid for the Serbo-Croatian language. Another question is how well it was actually accepted in practice. As is known, speakers of standard languages often use standardly unacceptable words, primarily those with a short descending accent on the inner syllable. We now find these accentual manifestations either as equals or as those that can be heard in pronunciation. Certain innovations also exist in connection with the accent of words with a two-syllable yat replacement where different solutions are offered. We were most interested in the differences that exist in the dictionaries of the Bosnian language, which is why we created a dictionary of differences, which we provide as an appendix.

Everyone who cares about the Bosnian standard language must master the four-accent system with descending and ascending intonation, as well as the rules for using post-accented lengths, because the tendency to lose them is very present. The correct use of accents and lengths preserves the melodiousness and beauty of the speech of every educated speaker. Judging by numerous accent differences, it is not that easy. Regardless of everything, correct pronunciation must be cultivated, especially in public media and education.

It is already known that the Bosnian language is very musical, i.e. melodious, precisely because of its four-accented accentuation and preservation

of length. And, in order to emphasize this feature, in addition to the standard accentuation, one should also know the rhythmic-melodic structure of oral speech, because each language has its own specific and recognizable rhythmic-melodic organization of oral speech.

By presenting the accents in the Bosnian language and comparing them with the accents in the Croatian and Serbian languages, we have shown that there are some differences in the Bosnian language itself, but also in Croatian and Serbian. This indicates that the accent system of the mentioned languages is in itself very complicated and therefore difficult to master. Judging by our analysis, it can be said that it is literally insurmountable. However, we disagree with it because it is our obligation to nurture our prosodic standard, and this can only be done if schools and other educational institutions, especially the media, start paying more attention to the spoken word in accordance with the adopted standard-language norm. It should also be said that it is very important for lexicographers to master the standard accent, because in this way there will be less disagreement about which accent is correct and we will be offered fewer diverse and unequally accented words. We think that all the authors of the mentioned sources were led by the accent of other, earlier written sources.

In the end, we must mention that in the paper we did not deal with the frequency of certain doublet accentual manifestations, for a reason, because we think that extensive research is needed for this, although something has been done in this regard, but on a small corpus. The expected conclusion was reached, i.e. that some accentual manifestations are more common, some less common, but also that some accentual manifestations present in grammars and dictionaries are not used at all (Alić 2017). We also did not deal in detail with the accents of personal names because there are plenty of papers on that as well. As is well known, names of oriental origin are the most common in Bosnia and Herzegovina, and Ismet Smailović treated them in detail. He listed all the variants of the names that are pronounced with different accents. He put the predominant variant in the first place, then the ordinary one, then the better one. Names whose pronunciation he could not determine by auditory means, but he excerpted them from written sources, he accented according to the rules of Novoshtokavian younger accentuation (Smailović 1977: 17).

In the paradigms, we have given the accent of all types of words that we consider the Bosnian accent standard, that is, the one that characterizes the Bosnian Novoshtokavian accent standard.

We hope that our efforts will bear fruit and be helpful to everyone who cares about the beautiful native Bosnian language.

LITERATURA

Rječnici:

Anić, Vladimir: *Rječnik hrvatskoga jezika* (1991)*,* Novi liber, Zagreb. (Anić /1991)

Bulić, Refik (2009): *RJEČNIK pravopisnih obličkih i akcenatskih nedoumica u bosanskom standardnom jeziku*, Bosanska riječ, Tuzla.

Čedić, Ibrahim; Hajdarević, Hadžem; Kadić, Safet; Kršo, Aida; Valjevac, Naila: *Rječnik bosanskog jezika* (2007), Instituta za jezik, Sarajevo. (IR)

Halilović, Senahid; Palić, Ismail i Šehović, Amela (2010): *Rječnik bosanskoga jezika*, Filozofski fakultet u Sarajevu. (RHPŠ)

Jahić, Dževad (1999): *Školski rječnik bosanskog jezika*, Linguos, Sarajevo

Jahić, Dževad (2010-2019): *Rječnik bosanskog jezika*, ANUBiH, BANU, Bošnjačka asocijacija 33, Sarajevo. (JR)

Rečnik srpskohrvatskoga književnog jezika MS i MH (1967-1976).

Škaljić, Abdulah: *Turcizmi u srpskohrvatskom jeziku* (1989), Svjetlost, Sarajevo.

Vujanić, Milica; Gortan-Premke, Darinka; Dešić, Milorad; Dragićević, Rajna; Nikolić, Miroslav; Nogo, Ljiljana; Pavković, Vasa; Ramić, Nikola; Stijović, Rada; Tešić, Milica; Fekete, Egon (2007): *Rječnik srpskoga jezika*, Matica srpska. (RSJ 2007)

Rječnik hrvatskog jezika (2000): Leksikografski zavod *Miroslav Krleža* i Školska knjiga, Zagreb. (RHJ 2000)

Rječnik uz *Pravopis srpskohrvatskog književnog jezika* (1960): Matica srpska i Matica hrvatska, Beograd. (P60)

Gramatike:

Babić, Stjepan; Brozović, Dalibor; Moguš, Milan; Pavešić, Slavko; Škarić Ivo; Težak, Stjepko (1991): *Povijesni pregled, glasovi i oblici hrvatskoga književnog jezika / Nacrt za gramatiku*, HAZiU, Globus, Nakladni zavod, Zagreb. (Skraćeno *Nacrt*)

Barić, Eugenija; Lončarić, Mijo; Malić, Dragica; Pavešić, Slavko; Peti, Mirko; Zečević, Vesna; Znika, Marija (1997): *Hrvatska gramatika*, Školska knjiga, Zagreb (drugo promijenjeno izdanje). (Barić i dr. 1997)

Čedić, Ibrahim (2006): *Osnovi gramatike bosanskog jezika*, Institut za jezik u Sarajevu.

Jahić, Dževad; Halilović, Senahid; Palić, Ismail (2000): *Gramatika bosanskog jezika*, Dom štampe, Zenica.

Maretić, Tomislav (1963): *Gramatika hrvatskoga ili srpskoga književnog jezika*, Matica hrvatska, Zagreb (treće, nepromijenjeno izdanje).

Mrazović, Pavica; Vukadinović, Zora (1990): *Gramatika srpskohrvatskog jezika za strance*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci/Dobra vest, Novi Sad.

Silić, Josip i Pranjković, Ivo (2005): *Gramatika hrvatskoga jezika* / za gimnazije i visoka učilišta, Školska knjiga, Zagreb.

Simić, Radoje (1996): *Srpska gramatika za srednje škole*, Uvod, gonetika i fonologija, morfologija, MX 'Aktual', Beograd.

Simić, Radoje (2002): *Srpska gramatika 1,* Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika, Beograd; Jasen, Nikšić.

Simić, Radoje i Jovanović, Jelena (2007): *Srpska gramatika*, Jasen, Beograd.

Stanojčić, Živojin; Popović, Ljubomur; Micić, Stevan (1989, 1992, 2017, 2021): *Savremeni srpskohrvatski jezik i kultura izražavanja*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva Beograd i Zavod za izdavanje udžbenika Novi Sad. Izdanja koja su uslijedila poslije 1989. nose naslov *Gramatika srpskog jezika*. U njima su izvršene vrlo male izmjene, ali ne i u pogledu akcenata. Mi smo se služili izdanjem iz 1989. (Stanojčić i dr. 1989)

Stevanović, Mihailo (1970): *Savremeni srpskohrvatski jezik* I, Naučna knjiga, Beograd (drugo izdanje).

Težak, Stjepko i Babić, Stjepan (1996): *Gramatika hrvatskoga jezika*/ Priručnik za osnovno jezično obrazovanje (drugo izdanje), Školska knjiga, Zagreb. (Težak–Babić 1996)

Raguž, Dragutin (1997): *Praktična hrvatska gramatika*, Medicinska naklada, Zagreb.

Priručnici i ostali radovi:

Alić, Elmedina (2017): *Akcenat u standardnom bosanskom jeziku*, Biblioteka Bosnistika, knj. 16, Slavistički komitet i Federalno ministarstvo obrazovanja i nauke, Sarajevo.

Belić, Aleksandar (1914): *Akcenatske studije*, SKA, Beograd.

Belić, Aleksandar (1948): *Savremeni srpskohrvatski književni jezik I deo, Glasovi i akcenat*, Beograd.

Belić, Aleksandar (1950): *Pravopis srpskohrvatskog jezika*, Prosveta, Beograd.

Čirgić, Adnan i Šušanj, Jelena (2013): *Akcenatski savjetnik*, Ministarstvo prosvjete, Podgorica.

Daničić, Đuro (1925): *Srpski akcenti*, Posebna izdanje, SKA, knj. 58, Filozofski i filološki spisi, knj. 16, Beograd – Zemun.

Đorđević, Branivoj (1974): *Srpskohrvatski POZORIŠNI JEZIK*, Univerzitet umetnosti u Beogradu.

Đurović, Radoslav J (1997): *Ogledi o srpskim akcentima*, Učiteljski fakultet Užice; Kulturno-prosvetna zajednica Užice.

Hodžić, Jasmin (2019): "Pitanje akcenata ličnih imena u ortoepskoj normi bosanskog jezika", *Književni jezik.*

Ivić, Pavle (Celokupna dela, priredio Dragoljub Petrović): *Rasprave, studije, članci*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Sremski Karlovci * Novi Sad.

Ivić, Pavle (1965): *Prozodijski sistem savremenog srpskohrvatskog jezika* (u: *Simbolae linguisticae in honorem Georgii Kurylowich, Warszawa*).

Jokanović-Mihajlov, Jelica (1983): "Priroda uzlaznih akcenata u progresivnijim štokavskim govorima", *SDZb*, XXIX, Beograd.

Jakovljević-Mihajlov, Jelica (2007): "Akcenat i intonacija govora na radiju i televiziji", *Srpski jezik 1*, Beograd, Društvo za srpski jezik i književnost Srbije.

Jakovljević-Mihajlović, Jelica (1998): "Prozodijski aspekti kulture govora u Televizijskim emisijama naučnog i obrazovnog programa" (u: *Jezik i kultura govora u obrazovanju*, Institut za pedagoška istraživanja; Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd).

Jonke, Ljudevit (1965): "Treba upoznati narav naših akcenata", "Promjenljivost našeg akcenta", "Akcenatske neobičnosti", "Akcenatska problematika hrvatsko-srpskog književnog jezika danas" (u: *Književni jezik u teoriji i praksi*; Znanje, Zagreb).

Junković, Zvonimir (1977-1978): "Šime Starčević i fonološki opis novoštokavskih naglasaka", *Jezik*, Br. 3, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb.

Kalajdžija, Alen (2009): "Nedosljednost prenošenja silaznih naglasaka na proklitike u morfološkim i leksičkim kategorijama" (u: *Bošnjački pogledi na odnose između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika*, Institut für Slawistik der Karl-Universität Graz; Institut za jezik Sarajevo).

Lehiste, Ilse; Ivić, Pavle (1996): *Prozodija reči i rečenice u srpskohrvatskom jeziku*, Sremski Karlovci – Novi Sad.

Matešić, Josip (1970): *Der Wortakzent in der serbocroatische Shriftsprache*, Heidelberg.

Muratagić-Tuna, Hasnija (1998): "Nešto o akcenatskim razlikama u udžbenicima za srpski jezik" (u: *Srpski jezik*, br. 1-2, Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika Beograd, Filološki fakultet Beograd; Filozofski fakultet Nikšić).

Pravopisni priručnik srpskoga književnog jezika (1998): Naučno društvo za negovanje i proučavanje srpskog jezika, Beograd. (Priredila Pravopisna komisija u sastavu: R. Simić, R. Marojević, M. Kovačević, B. Ostojić, Ž. Stanojčić, M. Dešić, B. Ćorić, H. Muratagić-Tuna).

Peco, Asim (1973): *Akcenatska čitanka*, Naučna knjiga, Beograd.

Peco, Asim (1987): *Iz jezičke teorije i prakse*, Naučna knjiga, Beograd.

Peco, Asim (1988): *Osnovi akcentologije srpskohrvatskog jezika*, Naučna knjiga, Beograd.

Peco, Asim (1972): "Priroda neakcentovanih dužina u srpskohrvatskom jeziku", *Zbornik radova posvećenih Salki Nazečiću*, Sarajevo.

Pešikan, Mitar (2006): "Akcenat i druga pitanja pravilnog izgovora" (u: *Srpski jezički priručnik*, Ivić, Pavle; Klajn, Ivan; Pešikan, Mitar; Brborić, Branislav, Beogradska knjiga (treće izdanje), Beograd.

Pešikan, Mitar: "O osnovama novoštokavske akcentuacije"*, JF, XXVIII.*

Polovina, Vesna (1995/96): "Teorijski problemi kulture govora (S posebnim osvtom na prozodiju")*,* (u: ZB *Filološkog fakulteta u Prištini*, Univerzitet u Prištini).

Pranjković, Ivo (2001): "Za demokratizaciju hrvatske ortoepske norme" (u: *Jezik i demokratizacia* (Zbornik radova), Institut za jezik, Posebna izdanja, Knjiga 12, Sarajevo.

Pravopis srpskog jezika (1993): priredili Pešikan, Mitar; Jerković, Jovan; Pižurica, Mato, Matica srpska, Novi Sad.

Simić, Radoje (1978): "Fonološka struktura srpskohrvatskih akcenata", *KiJ*, 3-4, Beograd.

Simić, Radoje (1991): *O našem književnom jeziku*, Univerzitetska riječ, Nikšić.

Srpskohrvatski jezik (1972), Enciklopedijski leksikon – Mozaik znanja, Interpres, Beograd.

Smailović, Ismet (1977): *Muslimanska imena orijentalnog porijekla u Bosni i Hercegovini*, Institut za jezik i književnost u Sarajevu, Sarajevo.

Stevanović, Mihailo (1963): "Za čuvanje akcenatskog sistema književnog jezika", *Naš jezik*, n. s., knj V, sv. 1-2, Beograd.

Stevanović, Mihailo (1991): *Knjiga o akcentu književnog jezika*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd.

Šehović, Amela "Mijenjanje akcenatske norme savremenog bosanskog jezika", *Književni jezik*, 24/1-2.

Šipka, Milan (2006): *Kultura govora*, Institut za jezik u Sarajevu, Sarajevo.

Telebak, Milorad (1999): *Muzika riječi*, Glas srpski, Banja Luka.

Valjevac, Naila (2009a): "Akcenatske sličnosti i razlike između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika s posebnim osvrtom na jezik u BiH" (u: *Bošnjački pogledi*

na odnose između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika, Institut für Slawistik der Karl-Universität Graz; Institut za jezik Sarajevo).

Valjevac, Naila (2009b): "Fonološka funkcija prozodema u bosanskom, hrvatskom i srpskom standardnom jeziku" (u: *Bošnjački pogledi na odnose između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika*, Institut für Slawistik der Karl-Universität Graz; Institut za jezik Sarajevo).

Valjevac, Naila (2009c): "Fonološka funkcija prozodema u bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku" (u: *Bošnjački pogledi na odnose između bosanskog, hrvatskog i srpskog jezika*, Institut für Slawistik der Karl-Universität Graz; Institut za jezik Sarajevo).

Vukušić, Stjepan; Zoričić, Ivan; Grasselli-Vukušić, Marija (2007): *Naglasak u hrvatskome književnom jeziku*, Nakladni zavod Globus, Zagreb, (Velika hrvatska gramatika, Knjiga IV). (Skraćeno *Naglasak*)

Živanović, Đorđe; Đorđević, Branivoj; Vasić, Smiljka (1979): *Dikcijske teme*, Univerzitet umetnosti u Beogradu.

RJEČNIK

SRPSKOHRVAT.	BOSANSKI	HRVATSKI	SRPSKI
àba	**ȁba** IR **àba** RHPŠ, JR	**O**	**O**
ȁbadžiluk i **abadžìluk**	**abadžìluk** RHPŠ, JR	**O**	**O**
ȁbadžīnka i **abàdžīnka**	**ȁbadžīnka** JR	**O**	**O**
abàžūr	**abàžūr** RHPŠ **ȁbažūr** JR	**abàžūr**	**abàžūr**
àbdōmen i **abdómen**	**abdòmen** IR, JR **abdòmen** (**abdómen**) RHPŠ	**abdómen**	**abdómen**
ȁbecēdnī i **abècēdnī**	**ȁbecēdnī** IR, RHPŠ **àbecēdnī** JR	**ȁbecēdnī**	**abècēdnī** i **ȁbecēdnī**
ȁbecēdno i **abècēdno**	**ȁbecēdno** RHPŠ	**O**	**abècēdno** i **ȁbecēdno**
O	**àblendovati** JR, RHPŠ	**O**	**ȁblativni** i **àblendovati**
abolícija	**abolícija** JR **abolícija** (**abolīcija**) RHPŠ	**abolícija**	**abolícija**
abòment	**abòment** IR, JR **abòment** (**abonēnt**) RHPŠ	**abòment**	**abòment**
abònos i **ȁbonos**	**abònos** JR, RHPŠ	**abònos**	**abònos** i **ȁbonos**
O	**Aborìdžin** RHPŠ	**Aborìgin**	**Aborìdžīn**
àbrašljiv	**abràšljiv** JR	**O**	**O**
àbrāzija i **abràzija**	**àbrāzija** IR,JR, RHPŠ	**abràzija**	**àbrāzija**
O	**abuhàjat** (**àbu-hàjāt**) RHPŠ **âbu-hàjāt** JR	**O**	**O**
O	**abuzèmze** (**àbu-zèmze**) RHPŠ **âbu-zèmze** JR	**O**	**O**
O	**O**	**ȁcidofīlnī**	**acidòfīlan**
àda	**àda** IR, JR, RHPŠ	**áda** (**àda**)	**àda**
adàđo	**adàđo** (**adȁđo**) RHPŠ	**adagio** (**adàđo**)	**adàđo**
adàmvskī i **adámpvskī**	**O**	**adàmvskī**	**O**
àdamskī i **àdāmskī**	**àdamskī** JR	**O**	**O**

ȁdekvātan	**ȁdekvātan** IR **adèkvatan** (**adekvȁtan**) RHPŠ **adekvàtan** JR	**ȁdekvātan** (**adèkvātan**)	**ȁdekvātan** i **adèkvatan**
ȁdekvātno	**adèkvatno** (**adekvȁtno**) RHPŠ **adekvàtno** JR	**ȁdekvātno**	**ȁdekvātno** i **adèkvatno**
adekvátnōst	**adekvàtnōst** JR	**adekvátnōst**	**ȁdekvātnōst** i **adèkvtnōst**
O	**ádetōsun** RHPŠ **âdetōsun** JR	O	O
admìnistrātor	**admìnistrātor** (**administrâtor**) RHPŠ	**admìnistrātor**	**admìnistrātor**
O	**adolescèncija** IR, RHPŠ, JR	**adolescèncija**	**adolescéncija**
O	**adolèscent** IR, JR **adolèscent** (**adolescȅnt**) RHPŠ	**O**	**adolèscent**
adrèsant	**adrèsant** IR, JR **adrèsant** (**adrȅsant**) RHPŠ	**adrèsant**	**adrèsant**
adžàmija	**adžàmija** (**adžámija**) RHPŠ **adžàmija** JR	**O**	**O**
ađùtant	**ađùtant** (**ađutȁnt**) RHPŠ	**ađùtant**	**ađùtant**

ȁerodrom i **aeròdrom**	**ȁerodrom** (**aeròdrom**) RHPŠ **ȁerodrom/aeròdrom** IR **ȁerodrom** JR	**aeròdrom** (**ȁerodrom**)	**ȁerodrom** i **aeròdrom**
ȁerodromski i **aeròdromski**	**ȁerodromski** (**aeròdromski**) RHPŠ **ȁerodromski** JR	**aeròdromski** (**ȁerodromski**)	**ȁerodromski** i **aeròdromski**
aeronàutičkī i **aeronaùtičkī**	**aeronaùtičkī** RHPŠ	**aeronàutičkī**	**aeronaùtičkī**
aeronàutika i **aeronaùtika**	**aeronaùtika** RHPŠ	**aeronàutika**	**aeronaùtika**
ȁeroplān i **aeròplān**	**āeroplān** RHPŠ, JR	**aeròplān** (**ȁeroplān**)	**O**
àfāzija	**àfāzija** RHPŠ	**afàzija** (**àfāzija**)	**àfāzija**
afèktīrānōst	**afèktīranōst** RHPŠ	**afèktīrānōst**	**afèktīrānōst**
O	**ȁfektīvno** RHPŠ	**ȁfektīvnō**	**ȁfektīvno**

afiōn i **àfion**	**afiōn** RHPŠ	**O**	**afiōn**
O	**afrodìzijāk** IR **afrodìzijak** RHPŠ, JR	**afrodìzijak**	**afrodìzijak**
ága	**àga** IR, RHPŠ, JR	**àga**	**àga** i **ȁga**
agáva	**agàva/agáva** IR **agáva** JR	**agáva**	**agáva**
agèncija i **agéncija**	**agéncija/agèncija** IR **agéncija** (**agèncija**) RHPŠ **agèncija** (agéncija) JR	**agèncija**	**agèncija** i **agéncija**
O	**agéncījskī** (**agèncījskī**) RHPŠ **agèncījskī** JR	**agèncījskī**	**agèncījskī**
agènde	**agènda** IR **àgēnda** (**agènda**) RHPŠ	**O**	**àgēnda**
âgens	**àgens** (Gmn. **ȁgēnsā/ àgenāsā**) RHPŠ	**âgens** [**âgēnsā**, **âgenāsā**]	**O**
ȁgīlan	**àgīlan** IR **ȁgīlan** RHPŠ, JR	**ȁgīlan**	**ȁgīlan**
àgin i **ȁgin**	**àgin** RHPŠ	**O**	**O**
àginica	**àginica/agìnica** IR **àginica** (**agìnica**) RHPŠ **àginica** JR	**àginica**	**àginica**
àginskī i **agìnskī**	**agìnskī** (**àginskī**) RHPŠ **agìnskī** JR	**àginskī**	**àginskī**
ȁgitagciōnī	**agitácījskī** (**ȁgitaciōnī**) RHPŠ	agitácījskī	**ȁgitaciōnī** (**agitácījskī**)
agìtātor	**agìtātor** (**agitâtor**) RHPŠ	**agìtātor**	**agìtātor**
agònija i **àgōnija**	**àgōnija/agònija** IR **àgōnija** RHPŠ, JR	**agònija** (**àgōnija**)	**àgōnija**
agòvānje i **ȁgovānje**	**ȁgovānje/agòvānje** IR **agòvānje** JR	**ȁgovānje**	**O**
agòvati i **àgovati**	**ȁgovati/agòvati** IR **agòvati** (**ȁgovati**) RHPŠ **agòvati** JR	**àgovati**	**agòvati** i **àgovati**
agrègātnī i **ȁgrègātnī**	**ȁgrègātnī** RHPŠ **agrègātnī** JR	**ȁgrègātnī**	**agrègātnī** i **ȁgrègātnī**
agrúmi	**àgrúmi** IR (tako baš) **agrúmi** RHPŠ	**àgrumi**	**agrúmi**
àhāt i **ȁhāt**	**àhāt** RHPŠ	**àhāt**	**àhāt** i **ȁhāt**

àhātnī	**O**	**O**	**àhātnī** i **ȁhātnī**
ahbàbluk	**ahbàbluk** IR **ahbábluk** JR	**O**	**O**
Ȁhilov	**Àhilov** RHPŠ, JR	**Àhilov**	**Ȁhilov** i **Àhilov**
ahmèdija i **ahmedíja**	**ahmedíja** IR, RHPŠ, JR	**O**	**ahmedíja**
âja, **ȁja**, **âjȁ**	**àja** RHPŠ	**O**	**aja** (različito naglašeno / ne navodi akcente/)
O	**ajatòlāh/ajtùlāh** IR **ajatòlāh** RHPŠ, JR	**ajatòlah**	**ajatòlah** i **ajatòlāh**
àjgīr	**àjgīr** (**ȁjgir**) RHPŠ	**O**	**àjgīr**
àjluk i **ájluk**	**àjluk/ájluk** IR **àjluk** (**ájluk**) RHPŠ **àjluk** JR	**O**	**O**
âjme i **ȁjme**	**àjme** RHPŠ	**âjme** i (**ȁjme**)	**O**
àjvār v. **hajvar**	**àjvār/ȁjvār** IR **àjvār** (**ȁjvār**) RHPŠ **ȁjvār** JR	**àjvar**	**àjvār**
akácija i **àkācija**	**àkācija** IR, RHPŠ	**àkācija** (**akácija**)	**akácija** i **àkācija**
akàdemskī i **akàdēmskī** (pridjev)	**akàdemskī/ȁkàdemskī** IR **akàdemskī** RHPŠ **àkademskī** (akàdemskī) JR	**akàdemskī**	**akàdemskī** i **akàdēmskī**
akàdemski i **akàdēmski** (prilog)	**akàdemski** i **ȁkademski** IR **akàdemski** RHPŠ	**O**	**akàdemski** i **akàdēmski**
akcelèrātor	**akcelèrātor** (**akcelerâtor**) RHPŠ	**akcelèrātor**	**akcelèrātor**
akcìdentan i **akcidèntan**	**O**	**O**	**akcìdentan**
akciònār = **akciònēr** (vok. **ȁkcìonāru** i **ȁkcìonāre**)	**akciònār** (**akciònēr**) RHPŠ **akciònār** (vok. **akciònāre** i **akciònāru**) JR	**akciònār**	**akciònār** (**akciònēr**)
ȁkciōnī i **akcìōnī**	**àkciōnī** RHPŠ **ȁkcionī** JR	**O**	**ȁkciōnī**
ako (veznik) **ȁko** i **àko** (riječca)	**ȁko/àko** (veznik) IR **ȁko** (veznik) RHPŠ **ȁko** (veznik) **ȁko**, **ȁko** (riječca) JR	**ȁko** (**àko**) (veznik)	**ako** (veznik) **ȁko** i **àko** (riječca)

akòbōgdā	**akòbōgdā** IR **akòbōgdā** (**akobôgdā**) RHPŠ **akòbōgdā** JR	**O**	**akòbōgdā**
akréba	**akrèba** RHPŠ, JR	**O**	**O**
akreditírati **akrèditovati**	**akreditírati** **/àkreditovati** IR **akreditírati** (**akrèditovati**) RHPŠ **akreditírati** JR	**akreditírati**	**akrèditovati** (**akreditírati**)
akrìbija i **àkrībija**	**àkrībija** IR **akrìbija** RHPŠ, JR	**akrìbija** (**àkrībija**)	**akrìbija**
akrobácija i **akrobàcija**	**akrobácija** RHPŠ, JR	**akrobácija** (**akrobàcija**)	**akrobácija**
akròstih i **àkrostih**	**àkrostih** RHPŠ	**àkrostih** (**akròstih**)	**àkrostih** i **akròstih**
àktēr	**àktēr** IR, RHPŠ **àkter** JR	**àktēr**	**àktēr**
àktīv (aktivno gl. stanje) **àktīv** (grupa lica...)	**àktīv/àktīv** (skup ljudi...) IR **àktīv** (**àktīv**) (grupa lica... i aktivno gl. stanje) RHPŠ **àktīv** (aktivno gl. stanje) **àktīv** (grupa lica...) JR	**àktīv** (**àktīv**) (grupa lica... i aktivno gl. stanje)	**àktīv** (aktivno gl. stanje) **àktīv** (grupa lica...) JR
àktīvan	**àktīvan/àktīvan** IR **àktīvan** RHPŠ, JR	**àktīvan**	**àktīvan**
àktīvano	**àktīvano/àktīvano** IR **àktīvan** RHPŠ, JR	**àktīvano**	**àktīvano**
àktōvka	**àktōvka** IR, JR **àktōvka** (**àktōvka**) RHPŠ	**àktōvka**	**àktōvka**
akumùlātor	**akumùlātor** IR, JR **akumùlātor** (**akumulâtor**) RHPŠ	**akumùlātor**	**akumùlātor**
akumùlātōrka	**O**	**O**	**akumùlātorka**
akùšēr	**akùšēr** RHPŠ **àkušer** JR	**O**	**akùšēr**
akùšērka	**akùšērka** RHPŠ **àkušerka** JR	**O**	**akùšērka**
àkūtan i **àkūtan**	**àkūtan** IR, JR **àkūtan** RHPŠ	**àkūtan**	**àkūtan** i **àkūtan**

ȁkuzatīv i **àkuzatīv**	**ȁkuzatīv** IR **àkuzatīv** (**ȁkuzatīv**) RHPŠ	**ȁkuzatīv**	**ȁkuzatīv**
àkuzatīvnī	**àkuzatīvni** (**ȁkuzatīvnī**) RHPŠ	**ȁkuzatīvnī**	**ȁkuzatīvnī**
akvàrel	**akvàrel** IR, JR **akvàrel** (**akvarȅl**) RHPŠ	**akvàrel**	**akvàrel**
akvàrēlnī i **ȁkvarēlnī**	**akvàrēlnī** JR	**O**	**akvàrēlnī**
àkvārīj i **àkvārijum**	**àkvārīj** IR **àkvārij** (**akvârij**) RHPŠ **àkvārij** (**àkvārijum**) JR	**àkvārīj** (**àkvārij**)	**àkvārijum** (**àkvārīj**)
akvizícija	**akvizícija** IR **akvizícija** (**akvizîcija**) RHPŠ	**akvizícija**	**akvizícija**
ȁla (mitsko biće slično aždahi)	**ȁla/àla** IR **ȁla** RHPŠ, JR	**O**	**ȁla**
ȁla i **àla** (uzvik za izražavanje čuđenja, divljenja)	**O**	**O**	**ala** (nije akcentirano)
alàdinskī i **àladīnskī**	**alàdinskī** JR	**O**	**O**
àlāh i **ȁlah**	**Àllāh** IR, JR RHPŠ	**Àlāh** i **Ȁlah**	**Àlāh**
àlāj-bȅg i **àlājbeg**	**àlājbeg** IR, RHPŠ, JR	**Àlājbeg**	**àlājbeg**
àlājčauš i **àlāj-čȃūš**	**àlājčauš** IR **àlāj-čȃūš** RHPŠ	**O**	**O**
alàkati i **alákati** = halakati	**alàkati** v. **halakati** RHPŠ **alàkati** (halàkati) JR	**O**	**O**
alàrmantan i **alarmàntan**	**alarmàntan** IR, JR **alarmàntan** (**alarmȁntan**) RHPŠ	**alarmàntan** (**alàrmāntan**)	**alarmàntan**
alàrmantno i **alarmàntno**	**alarmàntno** IR, JR	**alarmàntno**	**alarmàntno**
ȁlat (konj riđan)	**ȁlat** IR **ȁlat** (**àlat**) RHPŠ **àlat** JR	**ȁlat**	**ȁlat**
ȁlatast	**ȁlatast** IR **ȁlatast** (**àlatast**) RHPŠ **àlatast** JR	**ȁlatast**	**ȁlatast**
àlatka i **àlātka**	**àlātka** IR **àlatka** (**àlātka**) RHPŠ **àlatka** JR	**ȁlātka**	**àlatka**

àlātnica	**àlātnica** RHPŠ	**àlātnica (alàtnica)**	**àlātnica**
àlātničār	**àlātničār** JR	**àlātničār (alàtničār)**	**àlātničār**
alaúkati i **alàukati**	**O**	**O**	**alaúkati**
alàun i **àlaun** (stipsa)	**O**	**àlaun**	**O**
àlbum	**àlbum/àlbūm** IR **àlbum (àlbūm)** RHPŠ, **àlbum (àlbūm)** JR	**àlbum**	**àlbum**
âlčica i **àlčica**	**O**	**O**	**àlčica**
alegòrija i **alègōrija**	**alegòrija** IR, RHPŠ, JR	**alegòrija**	**alegòrija**
alègro	**alègro** RHPŠ **alēgro** (alègro) JR (**?**)	**O**	**alègro**
O	**alèjhiselām (alèjhiselām)** IR **alejhisèlām (alejhìs-selām)** RHPŠ **alèjhisselām (alèjhis-selām)** JR	**O**	**O**
O	**alèjkumu sèlām**, **àlējk sèlām**, **àlēć sèlām**, **alèjćumu sèlām** IR **alèjkumus-sèlām (alèjkumu sèlām**, **àlējk-sèlām**, **àlēć- sèlām**) JR	**O**	**O**
àlem (dragi kanen, dragocjenost, pri. sjajan, blistav, divan)	**àlem/álem** (dragi kamen, nešto lijepo i skupocjeno) IR **álem** (polumjesec kao ukras na munari, svijet, dunjaluk) IR **àlem (álem)** (dragi kamen, dragocjenost, polumjesec ili ukrasna izrađevina s ukrasnim kuglama koja se stavlja na vrh munare ili džamijske kupole) RHPŠ **àlem (álem**), prid. sjajan blistav RHPŠ **álem** (polumjesec kao ukras na minari, svijet, dunjaluk) JR **àlem** (dijamant) JR	**àlem** (dragi kamen, dragulj, dijamant)	**àlem** (dragi kamen, dragulj, dijamant, velika vrijednost + dragocjenost, pozlaćeni ukras na kupoli ili minaretu, dijamantski, čaroban divan)
àlev i **àlev**	**àlev** IR, JR **àlev (àlen)** HRP**Š**	**O**	**àlev** i **àlev**

àlfa	**àlfa/álfa** IR **àlfa** HPŠ, JR	**àlfa**	**àlfa**
alfàbet i **alfàbēt**	**alfàbet/alfàbēt** IR **alfàbet** (**alfàbēt**) RHPŠ **alfàbet** JR	**alfàbēt**	**alfàbet**
alfàbetskī i **alfàbētskī**	**alfàbetskī** JR	**O**	**alfàbetskī**
âlge i **àlge** (Gmn. **âlgā âlgī**)	**âlga** (Gmn. **âlgī**) IR, JR **âlge** (Gmn. **âlgā**, **âlgī**) RHPŠ	**âlge** (Gmn. **âlgā, âlgī**) HPŠ	**âlga**
àlgebarskī	**àlgebarskī** (**àlgēbarskī**) RHPŠ **àlgēbarskī** JR	**àlgebarskī**	**àlgebarskī**
àlgebra	**àlgebra** (**àlgēbra**) RHPŠ **àlgēbra** JR	**àlgebra**	**àlgebra**
O	**alhamìādo** IR **alhamìjādo** (**alhamijâdo**) RHPŠ **alhamijádo** (**alhamijâdo**) JR	**O**	**O**
alhèmija = **alkemija**	**alhèmija** (**àlhēmija**) HPŠ	**alkèmija**	**alhèmija**
ali (vez.)	**àli** (vez.) IR, RHPŠ, JR	**àli** (vez.)	**ali** (vez.) **àli** (uzvik)
àlibi	**àlībi** IR **àlībi** (**alībi**) RHPŠ **àlībī** JR	**àlibi** i **àlībi**	**alìbi** i **àlibi**
O	**àlica** (krupna trešnja) IR, JR **àlica** (**àlica**) RHPŠ	**O**	**O**
alìgātor	**alìgātor** IR, JR **alìgātor** (**aligâtor**) RHPŠ	**alìgātor**	**alìgātor**
alijànsa	**alijànsa** IR **alijànsa** (**alijänsa**) RHPŠ **alijànsa** (**alijänsa**) JR	**alijànsa**	**alijànsa**
alinèja i **alinéja**	**alinéja/alinèja** IR **alinéja** (**alinèja**) RHPŠ **alinéja** JR	**alinèja**	**alinéja** i **alinèja**
ališvèrīš i **àliš-vèrīš**	**àliš-vèrīš** JR	**O**	**O**
àlka i **âlka** (v. halka)	**àlka** (v. halka) RHPŠ	**àllka**	**àlka**
àlkālije	**àlkālij** RHPŠ	**àlkālīj** (**àlkālij**)	**àlkālija**

alkàtmer	**alkàtmer** RHPŠ **àlkatmer** JR	**O**	**O**
ȁlkohol	**àlkohol/ȁlkohōl** IR **àlkohōl** (**àlkohol**) RHPŠ **alkohol** JR	**ȁlkohol**	**ȁlkohol** i **àlkohol**
ȁlkohōlnī	**àlkohōlnī** RHPŠ, JR	**ȁlkohōlnī**	**ȁlkoholnī** i **àlkohlnī**
àlō v. halo	**O**	**O**	**ȁlō** i **àlō** (varijanta halo)
àlōdīj	**O**	**àlōdij**	**O**
áloj i **álo(j)a**	**alója** RHPŠ	**áloj**	**alója**
àltimetar i **àltimētar**	O	**àltimetar**	**O**
alùmīnīj **alùmīnijum**	**alùmīnīj** IR **alùmīnīj** (**alumînij**) RHPŠ **alùmīnīj** (alùmīnij *izg*.) JR	**alùmīnīj** (**alùmīnij**)	**alùmīnijum** (alùmīnij)
alùmīnijev **alùmīnijuvom**	**alùmīnijev** IR **alùmīnijev** (**alumînijev**) RHPŠ **alùmīnijev** (alumînijev *izg*.) JR	**alùmīnijev**	**alùmīnijuvom**
alùmīnījskī **alùmīnijumskī**	**alùminījskī** IR **alùmīnijskī** (**alumînijskī**) RHPŠ **alùminījski** (alumînijskī *izg*.) (alumínijskī) JR	**alùmīnījskī**	**alùmīnijumskī**
àlūvīj **àlūvijum**	**ȁlūvij** IR **àlūvīj** JR	**àlūvīj** (**àlūvij**)	**àlūvijum**
àluzīvan	**O**	**ȁluzīvan**	**ȁluzīvan**
alvèōl i **alvèola**	**alvèola** IR **alvèola** (Nmn. **alveòle**) RHPŠ **alveóle** JR	**alvèola** (**alveòla**)	**alveòla** (**alvèōl**)
àlveolāran	**àlveolārān** IR **àlveolārnī** RHPŠ **àlveolāran**, odr. älveolārnī JR	**àlveolārnī**	**àlveolārnī**
ama (veznik i rječca za pojačavanje)	**àma** (**àma**) (veznik i **čestica**) RHPŠ **ȁma** (uzvik i veznik) JR	**ȁma** (**àma**) (vetnik)	**ama** (veznik, rječca, prilog)
ama-hȁ i **amàha**	**amahȁ** (**ama-hȁ**) RHPŠ **ȁma-hȁ** JR	**O**	**O**

aamálija i **amàjlija**	**amàjlija** **hamálija/hamàjlija** IR **hamálija** (**hamàjlija**) RHPŠ **hamálija** JR	**amálija**	**amálija** i **amàjlija**
amánet	**amànet/amánet** IR **amánet** (**emánet**) RHPŠ **amánet** (amànet) JR	**amánet**	**amánet**
amàzōnka (žena ratnik)	**amàzōnka** (**žena ratnik**) RHPŠ **Àmazōnka** (:Amazonija) JR	**amàzōnka** (žena ratnik)	**amàzōnka** (žena ratnik)
ambàsādor	**ambàsādor** IR **ambàsādor** (**ambasâdor**) RHPŠ **ambàsādor** (ambasâdor *izg*.) JR	**ambàsādor**	**ambàsādor**
ambèrija	**amberija** (nije akcentirano) IR **àmberija** JR	**O**	**O**
ambìjent	**ambìjent** IR **ambìjent** (**ambijȅnt**) RHPŠ **ambìjent** (ambijȅnt *izg*.) JR	**ambìjent**	**ambìjent**
àmbrēl i **ambréla** **àmrēl** i **amréla**	**ambréla** (ambrèla) JR	**O**	**O**
àmbrōzija	**àmbrōzija** IR, RHPŠ, JR	**àmbrōzija** (**ambròzija**)	**àmbrōzija**
ambulànta i **ambùlanta**	**ambulànta/ambùlanta** IR **ambulànta** (**ambulânta**) RHPŠ **ambùlanta** (ambulänta *izg*.) JR	**ambulànta**	**ambulànta**
ambulàntnī i **ambùlantnī** **ambulàntskī** i **ambùlantskī**	**ambùlantnī/ambùlantsī** IR **ambulàntnī** (**ambulȁntnī, ambulàntskī**) RHPŠ **ambùlantnī** (ambulȁntnī *izg*.) **ambùlantskī** (ambulȁntskī *izg*.) (ambulàntskī) JR	**ambulàntnī**	**ambulàntnī** (ambulàntskī)

ámēn i **ámen** **ámīn** i **ámin**	**ámen** i **ámīn** (uzvik) IR **ámen** (uzvik) **ámīn** (**čestica**) RHPŠ **ámīn** JR	**ámen** (uzvik) **ámin** (uzvik)	**ámēn** i **ámen** (uzvik) v. **ámin** (uzvik)
Amèričanin **Amerikánac** **Amèričānka** **Amerìkānka**	**Amerikánac** **Amerìkānka** IR, RHPŠ, JR	**Ameríčanin** **Ameríčānka** **Amerikánac** **Amerìkānka**	**Amerikánac** **Amerìkānka**
amerikánština i **amerkikànština**	**amerikánština** JR	**O**	**O**
àmeticē v. **àmetom**	**àmeticē** (**hàmeticē**) **àmetom** (**hàmetom**) RHPŠ **hàmeticē** (àmeticē) **hàmētom** JR	**hàmeticē**	**O**
àmfībij i **àmfībija**	**àmfībija/amfibija** IR **àmfībija** RHPŠ, JR	**àmfībīj** i **àmfībīj** àmfībija	**àmfībija** (àmfībīj)
amfitèātar	**amfiteátar/amfitèātar** IR **amfiteátar** RHPŠ, JR	**amfitèātar**	**amfiteátar**
ȁmfora i **àmfora**	**àmfora** IR, RHPŠ **ȁmfora** JR	**àmfora**	**ȁmfora** i **àmfora**
àmnēzija i **amnèzija**	**àmnēzija/amnèzija** IR **àmnēzija** RHPŠ **àmnēzija** (amnèzija) JR	**amnèzija** (àmnēzija)	**àmnēzija** i **amnèzija**
amònijak i **amonìjāk**	**amònijāk** (**àmōnjak**) RHPŠ **amònijāk** (àmōnijāk) JR	**amònijak** (**àmōnja**k)	**àmōnjak**
Âmor	**O**	**Àmor**	**Âmor**
ȁmorālan	**ȁmorālan/àmorālan** IR **ȁmorālan** RHPŠ, JR	**ȁmorālan**	**ȁmorālan**
àmorfan i **amòrfan**	**amòrfan/àmorfan** IR **amòrfan** RHPŠ, JR	**amòrfan** (**àmorfan**)	**àmorfan**
àmorfnōst i **amòrfnōst**	**O**	**O**	**àmorfnōst**
ȁmortizaciōnī i **amortizacìōnī**	**ȁmortizacionī/** **amortizácījskī** IR **amortizácījskī** (**ȁmortizacōnī**) RHPŠ **amortizácījskī** **ȁmortizacōnī** JR	**amortizácījskī**	**ȁmortizaciōnī** (amortizácijskī)

amortizírati **amòrtizovati**	**amortizírati/** **àmortiupvati** IR	**amortizírati**	**amòrtizovati** (amortizírati)
àmpēr	**àmpēr/àmper** IR **àmpēr** RHPŠ, JR	**àmpēr**	**àmpēr**
àmpērmetar i **àmpermētar**	**àmpermetar** RHPŠ, JR	**àmpermetar**	**àmpermetar** i **àmpermētar**
ȁmpula	**ȁmpula** RHPŠ **àmpula** JR	**ȁmpula**	**ȁmpula**
anàgram	**ȁnagram/anàgram** IR **ȁnagram (anàgram)** RHPŠ **anàgram** JR	**anàgram**	**anàgram**
analfàbet i **analfàbēt**, **analfàbeta** i **analfabéta**	**analfàbet(a)** IR **analfàbet (analfàbeta)** RHPŠ **analfàbet** (analfàbeta) JR	**analfàbēt**	**analfàbet** i **analfàbēt**, **analfàbeta** i **analfabéta**
analfàbetskī i **analfàbētskī**	**analfàbetskī** JR	**analfàbētskī**	**analfàbetskī** i **analfàbētskī**
anàlogan	**ȁnalogan (anàlogan)** RHPŠ	**ȁnalogan (anàlogan)**	**anàlogan**
anamnéza	**anàmneza/anamnéza** IR **anamnéza** RHPŠ, JR	**anamnéza**	**anamnéza**
ȁnanas	**ȁnanas** IR **ànanas (ȁnanās)** RHPŠ **ànanās** JR	**ȁnanas (ànanas)**	**ȁnanas**
anàtema	**anàtema/anatéma** IR **anàtema** RHPŠ **anàtema** (anatéma) JR	**anàtema (ànatema)**	**anàtema**
anàtemisati	**anàtemisati/** **anatemizírati** IR **anàtemisati** **anatemizírati** **(anàtemisati)** RHPŠ **anatemizírati** JR	**anatemizírati**	**anàtemisati** (anatemizírati)
O	**Andàlūzija** **(Andalûzija)** RHPŠ	**Andàlūzija**	**O**
andànte	**andànte (andȁnte)** HPŠ **andànte** JR	**andȁnte**	**andànte**
O	**Amdóra** RHPŠ	**Andòra**	**O**
ânđeo	**ânđeo** IR **ânđeo (ânđel)** RHPŠ **ânđeo** (ânđel) JR	**ȁnđeo**	**ânđeo**

anđèlskī **anđeòskī**	**ânđeoskī/anđeòskī** IR **ânđeoskī** (**ânđelskī**) RHPŠ **ânđeoskī** JR	**anđeòskī**	**anđèlskī** i **ânđeskī** v. **anđeòskī** i **ânđeoskī**
anegdóta i **anègdota**	**anegdóta/anegdòta** IR **anegdóta** RHPŠ **anegdóta** (anegdòta) JR	**anegdóta** (**anegdòta**)	**anegdóta** i **anegdòta**
anegdótica	**O**	**O**	**anegdótica** i **anegdòtica**
anègdōtskī	**ànegdōtskī/anègdotskī** IR **anègdōtskī** RHPŠ **anègdōtskī** (ànegdotskī) JR	**anègdōtskī**	**anègdōtskī** i **anègdotskī**
ànеksiōnī i **anеksìōnī**	**ànеksionī/anèksionī** IR **anèksījskī** (**ànеksiōnī**) RHPŠ **ànеksionī** JR	**anèksījskī**	**ànеksiōnī** (anèksījskī)
ànamometar i **ànamomtarētar**	**O**	**ànamometar**	**ànamomtarētar** i **ànamometar**
anestèzija	**anestèzija** IR, JR **anestézija** (**anestèzija, anestêzij**) RHPŠ	**anestèzija**	**anestèzija**
angàrija (pok.) v. kuluk	**àngarija** (arh. reg.) JR	**O**	**O**
anglòfil i **anglòfīl**	**anglòfil/anglòfīl** IR **anglòfīl** (anglòfil) JR	**anglòfīl**	**anglòfil** i **anglòfīl**
anglòfob i **anglòfōb**	**anglòfōb** IR (**anglòfob**) (anglòfōb) JR	**anglòfōb**	**anglòfob** i **anglòfōb**
ànimālan	**ànimālan/ànimālan** IR **ànimālan** RHPŠ, JR	**ànimālan**	**ànimālan**
anìmātor	**anìmātor** IR, JR **anìmātor** (**animâtor**) RHPŠ	**anìmātor**	**anìmātor**
anìmist(**a**)	**anìmist** (**anìmista**) RHPŠ **anìmist** (anìmista) JR	**anìmist**	**anìmist**(**a**)
O	**O**	**anìon**	**ànjōn**
ànketnī	**ànketnī** RHPŠ **ànkētnī** JR	**ànketnī**	**ànketnī**
anomàlija i **anòmālija**	**anòmālija/anomàlija** IR **anomàlija** RHPŠ **anomàlija** (anomâlija *izg*.) JR	**anomàlija** (**anòmālija**)	**anomàlija** i **anòmālija**

anònim i **ànonim**	**anònīm/ànonīm** IR **anònim** (**ànonim, ànonīm**) RHPŠ	**anònim**	**O**
anòniman i **ànoniman**	**ànonīman** IR, RHPŠ, JR	**ànonīm**	**ànonīman**
anònimno i **ànonimno**	**ànonīmno** RHPŠ	**ànonīmno**	**ànonīmno** i **anònimno**
O	**anonímus** (anonîmus *raz*.) JR	**O**	**anònimus**
anòrgānskī i **ànorgānskī**	**ànorgānskī/anòrgānskī** IR **ànorgānskī** RHPŠ, JR	**ànorgānskī**	**anòrgānskī** i **ànorgānskī**
ansàmbl i **ansámbl**	**ansàmbl** IR, RHPŠ **ansàmbl** (ansämbl *raz*.) JR	**ansàmbl**	**ansàmbl**
antànta	**antànta/àntanta** IR **antànta** (antänta *izg*.) JR	**antànta**	**antànta**
antèrija i **ànterija**	**antèrija** IR, RHPŠ, JR	**O**	**O**
anticìklōn i **anticiklóna**	**anticiklóna** IR, JR **anticìklōn** (**anticiklóna**) RHPŠ	**anticiklóna**	**anticìklōn**
O	**àntifrīz** RHPŠ **àntifrīz** JR	**àntifrīz**	**àntifrīz**
antìkvār	**àntikvār/antìkvār** IR **antìkvār** RHPŠ, JR	**antìkvār**	**antìkvār**
antìkvārnica	**antìkvārnica/ antikvárnica** IR **antìkvārnica** RHPŠ, JR	**O**	**antìkvārnica**
antilòpa	**antìlopa** IR **antilòpa** RHPŠ, JR	**antilòpe** (jd. **antilòpa**)	**antilópa** i **antilòpa**
antìmōn i **àntimon**	**O**	**àntimon**	**antìmōn**
antìpōd	**àntipōd/antìpōd** IR **antìpōd** RHPŠ, JR	**antìpōd**	**antìpōd**
antisèmit i **antisèmīt** **antisèmita** i **antisemíta**	**antisèmīt** RHPŠ **antisèmit** (antisèmita) JR	**antisèmīt**	**antisèmīt** i **antisèmit** **antisemíta** i **antisèmita**
O	**antisèmitskī** JR	**antisèmītskī**	**antisèmītskī** i **antisèmitskī**
antitéza i **antìteza**	**àntitēza/antìteza** IR **antitéza** (**antìteza**) RHPŠ **antìteza** JR	**antìteza**	**antitéza** i **antìteza**
O	**àntitijēlo** RHPŠ	**àntitijelo**	**àntitijelo**
antònim	**antònīm** IR, RHPŠ, JR	**antònīm**	**antònim**

àntraks	**O**	**ȁntraks**	**àntraks**
O	**ȁntropomorfan/ antropomòrfan** IR **antropomòrfan** RHPŠ, JR	**antropomòrfan**	**antropomòrfan**
O	**antropònīm** RHPŠ, JR	**antropònīm** (**antropònim**)	**antropònim**
ȁo i **ào**	**O**	**O**	**ao**
ȁoh	**O**	**O**	**aoh**
ȁorist i **aòrist**	**ȁorist** RHPŠ	**ȁorist**	**ȁorist**
àorta	**àorta/àōrta** IR **àōrta** RHPŠ, JR	**àorta**	**àōrta**
àpartan i **apàrtan**	**àpartan** JR	**apàrtan**	**apàrtan**
	ȁparhējd/àparhējd IR **ȁparhejd** RHPŠ **àparhejd** JR	**àparhejd**	**ȁparhējd**
àpartno i **apàrtno**	**O**	**O**	**àpartno**
àpartnōst i **apàrtnōst**	**O**	**O**	**àpartnōst**
àpāš i **àpaš**	**àpāš** RHPŠ **ȁpāš** JR	**àpāš** (**àpaš**)	**àpāš**
àpāškī i **àpaškī** (prid.) **àpāški** i **àpaški** (pril.)	**O**	**àpāškī** i **àpaškī**	**àpāškī** (prid.) **àpāški** (pril.)
apelírati i **àpelovati**	**apelírati/àpelovati** IR **apelírati** (**àpelovati**) RHPŠ	**apelírati**	**àpelovati** (**àpelovati**)
ȁpelaciōnī i **apelacìōnī**	**apelácījskī** (**ȁpelaciōnī**) RHPŠ **apelácījskī** **ȁpelaciōnī** JR	**apelácījskī**	**ȁpelaciōnī**
àperceptīvan i **apercèptīvan**	**O**	**O**	**àperceptīvan**
àperkat	**ȁperkat** RHPŠ	**ȁperkat**	**àperkat**
ȁpetītan i **apètītan**	**O**	**O**	**apètītan**
àplauz	**aplàuz/àplauz** IR **aplàz** (**àplauz**) RHPŠ **àplauz** (aplȁuz *izg.*) JR	**àplauz**	**aplàuz**
ȁplikaciōnī i **aplikacìōnī**	**aplikácījskī** (**ȁplikaciōnī**) RHPŠ **ȁplikaciōnī** JR	**aplikàcījskī**	**ȁplikaciōnī**
apòdoza i **apodóza**	**O**	**apòdoza**	**O**
apokàlips i **apokàlipsa**	**apokalìpsa** IR **apokalìpsa** RHPŠ, JR	**apokalìpsa**	**apokalìpsa**

apòkrif	**apòkrif** IR, RHPŠ **àpokrīf** JR	**apòkrif**	**apòkrif**
apòkrifan	**ȁpokrīfan** (**apòkrifan**) odr. **ȁpokrīfanī** RHPŠ **àpokrīfan** odr. **àpokrīfanī** JR	**apòkrifan** **apòkrifanī**	**apòkrifanī**
apològēt i **apologéta**	**apològet**(**a**) IR **apològēt** (**apoologéta**) RHPŠ **apològet** (apològeta, apologéta) JR	**apològēt**	**apològēt** i **apologéta**
O	**apològētskī** RHPŠ **apològetskī** JR	**apològētskī**	**apològetskī**
ȁpostol i **àpostol**	**ȁpostol/àpostol** IR **àpostol** RHPŠ, JR	**àpostol**	**ȁpostol** i **àpostol**
ȁpostōlke	**O**	**O**	**ȁpostōlka** i **àpostōlka**
ȁpostrof i **apòstrof**	**ȁpostrof** i **apòstrof** IR **àpostrof** RHPŠ, JR	**apòstrof** (**ȁpostrof**)	**ȁpostrof** i **apòstrof**
apozícija	**apozícija** (apozîcija) JR	**apozícija**	**apozícija**
O	**àpropō** JR	**O**	**apròpō**
àpsida	**apsída** RHPŠ **àpsida** JR	**àpsida** (**àpsida**)	**àpsida**
apsòlut	**ȁpsolūt** HP**Š**	**ȁpsolūt**	**apsòlūt** i **apsòlut**
ȁpsolūtan i **apsòlutan**	**ȁpsolūtan/apsòlutan** IR **ȁpsolūtan** (apsòlutan) JR	**ȁpsolūtan**	**ȁpsolūtan** i **apsòlutan**
apsolutizírati	**apsolutizírati/** **àsolutizovati** IR	**apsolutizírati**	**apsolutizírati** i **apsolùtizovati**
ȁpsolūtno i **apsòlutno**	**ȁpsolūtno/apsòlutno** IR **ȁpsolutno** (apsòlutno) JR	**ȁpsolūtno**	**ȁpsolūtno** i **apsòlutno**
apsolútnōst	**ȁpsolutnōst** (apsòlutnōst, apsolútnōst) JR	**O**	**ȁpsolūtnōst** i **apsòlutnōst**
apsòlvent	**apsòlvent** (**apsolvënt**) RHPŠ **apsòlvent** (apsolvënt *izg*.) JR	**apsòlvent**	**apsòlvent**
apstìnent	**apstìnent** IR **apstìnent** (**apstinënt**) RHPŠ **apstìnent** (apstinënt *izg*.) JR	**apstìnent**	**apstìnent**

àpstraktan	**àpstraktan (apstrȁktan)** RHPŠ **àpstraktan** (apstrȁktan *izg*.) JR	**àpstraktan**	**àpstraktan**
àpstraktno	**àpstraktno (apstrȁktno)** RHPŠ **àpstraktan** (apstrȁktno *izg*.) JR	**àpstraktno**	**àpstraktno**
àpstraktnōst	**apstràktnōst** (apstrȁktnōst *izg*.) JR	**àpstraktnōst**	**àpstraktnōst**
ára (vrsta papagaja)	**ára** IR, RHPŠ **ȁra** JR	**ára**	**ára** i **àra**
arabèska i **aràbeska**	**arabèska** IR **arabèska (arabȅska)** RHPŠ **arabèska** (arabȅska *izg*.) JR	**aràbeska**	**arabèska (aràbeska)**
ȁrak i **àrak**	**ȁrak/àrak** IR **ȁrak** RHPŠ **ȁrak** (àrak) JR	**ȁrak**	**ȁrak** i **àrak**
aràluk	**àraluk (aràluk)** RHPŠ **aràluk** (haràluk) JR	**O**	**O**
àrbitar	**àrbitar/arbìtar** **àrbitar** RHPŠ **àrbitar** (arbȉtar *izg*.) JR	**àrbitar**	**àrbitar**
ȁrbitrāžnī i **àrbitrāžnī**	**ȁrbitrāžnī** RHPŠ **àrbitrāžnī** JR	**ȁrbitrāžnī**	**ȁrbitrāžnī**
O	**àrea/aréa** IR **área** RHPŠ	**àrea**	**àrea**
àrēnda	**ȁrēnda** JR	**àrēnda**	**àrēnda**
àerometar i **ȁeromētar**	**O**	**àerometar**	**ȁerometar** i **ȁeromētar**
argùmen(a)t	**argùmen(a)t** IR **argùment (argumȅnt, argùment)** RHPŠ **argùment** (argumȅnt *izg.* argùmenat) JR	**argùment**	**argùmen(a)t**
O	**àrgumentovāno** JR	**O**	**argùmetovāno**
arhibìskup	**O**	**O**	**àrhibiskup**
arhìđakon i **ȁrhiđakon**	**àrhiđakon** RHPŠ	**O**	**arhìđakon** i **ȁrhiđakon**
arhimàndrit	**arhimàndrīt** JR	**arhimàndrīt**	**arhimàndrit**

arhimàndritskī	**O**	**arhimàndrītskī**	**arhimàndritskī**
arhimàndritstvo	**O**	**O**	**arhimandrítstvo** i **arhimàndritstvo**
arhìtekatskī	**arhìtekatskī** (arhitëkatski *izg*.)	**O**	**O**
arhìtekt(a)	**arhìtekt(a)** IR **arhìtekt(a)** (**arhitëkt/a/**) RHPŠ **arhìtekt** (arhitëkt *izg*.) JR	**arhìtekt**	**arhìtekt(a)**
àrhitektūrnī i **arhitèktūrnī**	**àrhitektūrnī** (**arhitèktūrnī**) RHPŠ **arhitèktūrnī** JR	**àrhitektūrnī**	**arhitèktūrnī**
arhìvist(a)	**arhìvist(a)** IR **arhìvist** (**arhìvist/a/**) RHPŠ **arhìvist** (arhìvista) JR	**arhìvist**	**arhìvist(a)**
àrhont	**àrhont** HP**Š**	**Ārhont**	**O**
ârija i **árija**	**ârija** IR, RHPŠ, JR	**ârija**	**ârija**
Aríjac i **Ârijac** **Ârijevac** **ârijevac**	**ârijevac** IR **Ârijevac** (**Ârijac**) RHPŠ **ârijevac** (aríjac) JR	**Ârijac**	**Ârijevac** (Aríjac)
ârijica i **árijica**	**O**	**O**	**ârijica**
aristokràcija **aristokràtija**	**aristokràcija/** **aristokràtija** IR **aristokrácija** (**aristokràcija**) **aristokràcija** (**aristokrácija**) RHPŠ **aristokràti**ja JR	**aristokràcija**	**aristokràtija**
aristòkrat(a)	**aristòkrat(a)**/ **aristòkrāt(a)** IR	**aristòkrat**	**aristòkrat(a)**
ârka i **àrka** (lađa) **àrka** (leđa na odijelu)	**ârka** (sanduk...lađa...) **àrka** (stražnji dio čega) RHPŠ **àrka** (leđa, stražnji kraj) JR	**ârka** (lađa)	**ârka** i **àrka** (lađa)
arlaúkati	**arlaùkati/arlaúkati** IR **arlaúkati** (**arlàukati**) RHPŠ arlaùkati JR	**arlaúkati**	**arlaúkati**
Arnàutin	**Arnàut** v. Albanac IR **Arnàut** (Arnäut *izg*.) JR	**Arnàut** (Albanac)	**Arnàutin** zas.
àrslān	àrslan IR, RHPŠ, JR	**àrslān**	**O**

O	**àrtefakt/artèfakt** IR **a̍rtefakt** RHPŠ	**artèfakt**	**artèfakt**
àrtērija	**àrtērija/artèrija** IR **àrtērija** RHPŠ, JR	**àrtērija**	**àrtērija**
artèrījskī	**àrtērījskī** RHPŠ **artèrījskī** JR	**artèrījskī**	**artèrījskī**
àrtik(a)l	**àrtikl** IR **artìkl** RHPŠ **àrtikal** (artìkl) JR	**artìkl**	**àrtik(a)l**
a̍rtikulaciōnī i **artikulacìōnī**	**a̍rtikulaciōnī** IR, RHPŠ **àrtikulaciōnī** JR	**O**	**a̍rtikulaciōnī**
àrtist(a)	**àrtist(a)** IR **àrtist** (**àrtista**) JR **àrtist** (àrtista) JR	**àrtist**	**àrtist(a)**
àrtistica **àrtistkinja**	**àrtistkinja/àrtistica** IR **artìstkinja**, **artìstica** RHPŠ	**àrtistica**	**àrtistkinja** (àrtistica)
artrítis i **artrìtis**	**artrìtis** IR, RHPŠ, JR	**artrìtis** (**artrítis**)	**artrìtis** i **artrítis**
a̍s	**a̍s** IR, RHPŠ, JR	**a̍s**	**a̍s** i **â̍s**
asamblèja	**asambléja** JR	**asamblèja**	**asamblèja**
ascèdentnī i **ascedèdentnī**	**O**	**O**	**ascèdentnī**
asèpsa	**O**	**àsepsa**	**asèpsa**
asfaltírāti	**asfaltírati** IR, RHPŠ, JR	**asfaltírati**	**asfaltírati**
àsignaciōnī i **asignacìōnī**	**O**	**O**	**àsignaciōnī**
asìmilovati i **àsimilovati**	**àsimilovati** IR **àsimilovati** (**asìmilovati**) RHPŠ **àsimilovati** JR	**O**	**asìmilovati** i **àsimilovati**
asimptóta	**O**	**asimptóta**	**asimtòta** i **asimptóta**
a̍sinhron	**O**	**a̍sinkrōn**	**a̍sinhrōn**
asìstent	**asìstent** IR **asìstent** (**asistȅnt**) RHPŠ **asìstent** (asistȅnt *izg*.) JR	**asìstent**	**asìstent**
asìstentica i **asìstentkinja**	**asìstentica** RHPŠ **asìstentica** (asistȅntica *izg*.) JR	**asìstentica**	**asìstentkinja** (asìstentica)

O	**asìstentskī** (**asistèntskī**) RHPŠ **asìstentskī** (asistèntskī *izg*.) JR	**asìstentskī**	**asìstentskī**
asistìrati	**asistírati** IR, RHPŠ, JR	**asistírati**	**asistírati**
àsker i **ásker**	**àsker** IR, RHPŠ, JR	**O**	**O**
àskēt i **àsketa** i **askéta**	**àskēt/askéta** IR **àskēt** (**àsketa** i **askéta**) RHPŠ **àskēt** (askéta) JR	**àskēt**	**askéta** (àskēt)
àskētskī i **àskeskī**	**àskētskī** RHPŠ **àskētskī** (àskeskī) JR	**àskētskī**	**àskētskī** i **àskeskī**
asonànca	**asonànca** IR **asonànca** (**asonȁnca**) RHPŠ **asonànca** JR	**asonànca**	**asonànca**
aspìrant	**aspìrant** (**aspirȁnt**) RHPŠ	**aspìrant**	**aspìrant**
ȁspra	**àspra** JR	**O**	**ȁspra**
astràhān	**ȁstrahān** IR, RHPŠ, JR	**ȁstrahān**	**astràhān** i **ȁstrahān**
astràhānskī	**ȁstrahānskī** RHPŠ	**ȁstrahānskī**	**astràhānskī** i **ȁstrahānskī**
ȁstralān i **àstralān**	**àstralān**; o. v. ästralānī IR **ȁstralān**; o. v. ästralānī RHPŠ, JR	**ȁstralān**; **ȁstralānī**	**ȁstralān** i **àstralān**
astrònaut	**astronàut** IR **astronàut** (**astronȁut**) RHPŠ **astronàut** (astronäut *izg*.) JR	**astronàut**	**astronàut**
a**stronàutika** i **asrtonaùtika**	**asrtonaùtika** RHPŠ, JR	**asrtonaùtika**	**asrtonaùtika**
àščika i **àščīka**	**àščika** IR **àščika** (àhčika) JR	**O**	**O**
àšik	**àšik** IR**,** JR **àšik** (**ášik**) RHPŠ	**O**	**O**
ašìklija	**àšiklija** IR **ašìklija** RHPŠ, JR	**O**	**O**
aškenázi/aškènāz	**aškenázi/aškènāz** IR **Ȁškenāzi/Ȁškenāz** RHPŠ	**Aškenázi/Aškènāz**	**Aškènāz**
ášōv	**ášōv/ášov** IR **ášov** (**ášōv**, **àšov**) RHPŠ **ášov** JR	**ášov**	**ášōv**

atàšē	**atàšē** IR, JR **atàšē** (**ataše**) RHPŠ	**atàšē**	**atàšē**
atèljē	**atèljē** IR, JR **atèljē** (**ateljê**) RHPŠ	**O**	**atèljē**
atèntātor	a**tèntātor** IR, JR **atèntātor** (**atentâtor**) RHPŠ	**atèntātor**	**atèntātor**
àtlas (zbirka geografskih karata... prvi vratni pršljen... sjajna svilena tkanina)	**ȁtlās/àtlas** (zbirka geografskih karata; vrsta sjajne svilenkasre tkanine saten) IR **ȁtlās** (**àtlas**) (Atlas... mit. Titan... planinski lanac... kip muškarca... + značenja kao u R MS i MH, odnosno IR) RHPŠ **ȁtlās** (knjiga sa većim brojem geografskih i drugih karata...) **àtlas** (vrsta sjajne svilene tkanine...) JR	**àtlas** (Atlas... mit. Titan... planinski lanac... kip muškarca... + značenja kao u R MS i MH, odnosno IR)	**àtlas** (zbirka geografskih karata... prvi vratni pršljen... kip muškarca... sjajna svilena tkanina)
àtlēt, **àtlet**, **atlèta**, **atléta**	**atlèt**(**a**) IR (baš tako piše) **àtlēt**, (**àtlet**, **atléta**, **atlèta**) RHPŠ **atléta** (atlèta) JR	**àtlēt**	**atlèta** i **atléta**
àtlētskī i **àtletskī**	**àtletskī/àtlētskī** IR **àtlētskī** (**àtletskī**) RHPŠ **àtlētskī** JR	**àtlētskī**	**àtlētskī** i **àtletskī**
O	**ȁtmejdān** IR **atmèjdān** (**àtmejdān**) HPŠ **atmèjdān** JR	**O**	**O**
atmosferílije i **atmosfèrīlije**	**atmosfèrīlije** JR	**atmosfèrīlije**	**atmosferílije** i **atmosfèrīlije**
atmòsfērskī	**atmòsfērskī** IR **ȁtmosfērskī** (**atmòsfērskī**) RHPŠ **àtmosfērskī** (atmòsfērskī) JR	**atmòsfērskī**	**atmòsfērskī**
âtrīj i **âtrijum**	**âtrīj** IR **âtrij** RHPŠ, JR	**âtrīj** (**âtrij**)	**âtrijum** (âtrīj)
atròfīran	**atròfīrān** JR	**atròfīrān**	**O**
àu i **aȕ**	**aȕ** (**àū**) RHPŠ	**àu**	**au**

audícija i **aùdīcija**	**audícija** IR **audícija** (**audîcija**) RHPŠ **audícija** (audîcija *izg*.) JR	**aùdīcija** (**audícija**)	**audícija** i **aùdīcija**
audìtōrīj i **audìtōrīja**	**audìtōrij** IR **audìtōrij** (**auditôrij**) RHPŠ **audìtōrij** (auditôrij *izg*.) JR	**audìtōrij** (**audìtorij**)	**audìtōrijum** (audìtōrīj)
a̋ugmentatīv	**a̋ugmentatīv** IR, JR **a̋ugmentatīv** (**àugmentatīv**) RHPŠ	**a̋ugmentatīv**	**a̋ugmentatīv**
àugūrskī	**O**	**O**	**àugūrskī** i **àugurskī**
àugust = avgust, kolovoz	**àugust/àvgust** IR **àugust** RHPŠ	**àugust** kolovoz	**àvgust**
àukcija i **aùkcija**	**aùkcija** IR, RHPŠ, JR	**àukcija**	**aùkcija**
àula	**àula** IR, RHPŠ **àula** (äula *izg*.) JR	**àula**	**àula**
àura	**àura** IR, RHPŠ **àura** (äura *izg*.) JR	**àura**	**àura**
aurèola i **aureóla**	**aurèola**/**aureóla** IR **aureóla** RHPŠ **aurèola** (aurèlōl) JR	**aurèola** (**aureóla**)	**aurèlōl** i **aureóla**
O	**àuspuh** RHPŠ **a̋uspuh** (äuspūh) JR	**àuspuh**	**àuspuh**
Aùstrālija i **Àustrālija**	**Aùstrālija** IR **Aùstrālija** (**Austrâlija**) RHPŠ	**Àustrālija**	**Aùstrālija**
O	**aùstrālskī/ australìjānskī** IR **aùstrālskī** (**aùstrālījskī, austrâlījskī**) RHPŠ **aùstrālijskī** JR	**aùstrālījskī** **àustrālskī**	**austràlījskī** (aùstrālijskī)
O	**Àustrija** IR, RHPŠ	**Àustrija**	**Àustrija** i **Aùstrija**
aùstrījskī i **austrījskī** (akcent nije obilježen)	**àustrījskī** IR, RHPŠ **àustrījskī** JR	**àustrījskī**	**àustrījskī** i **aùstrījskī**
austròfil i **austròfil**	**austròfīl** IR **austròfil** (austròfīl) JR	**austròfīl**	**austròfil** i **austròfīl**
austròfob i **austròfōb**	**O**	**austròfōb**	**austròfob** i **austròfōb**
austroùgarskī	**austroùgarskī** RHPŠ, JR	**austroùgarskī**	**austroŭgarskī** (baš tako piše)
àut i **a̋ut**	**a̋ut**/**àut** IR **a̋ut** RHPŠ, JR	**Āut**	**àut** i **a̋ut**

àuto	**àuto** IR, RHPŠ **âuto** JR	**àuto**	**àuto**
autóbus i **àutobus**	**autòbus** IR **autóbus** RHPŠ **autòbus** (autóbus) JR	**autóbus** (**àutobus**)	**autóbus** i **àutobus**
autòbusī i **autòbusnī**	**autòbuskī**/**autòbusnī** IR **autóbuskī** (**autóbusnī**) RHPŠ **autòbuskī** (autòbusnī) JR	**autóbusnī** (**àutobusnī**)	**autóbuskī** i **àutobuskī** **autóbusnī** i **àutobusnī**
autòdrom	**autòdrom** JR	**autòdrom**	**âutodrom** i **autòdrom**
auto-garáaža	**O**	**O**	**àuto-garáža**
àutogōl	**âutogōl**/**àutogōl** IR **àutogōl** RHPŠ **âutogōl** JR	**àutogōl**	**àutogōl**
autògram	**autògram** IR **autògam** (**àutogram**) RHPŠ **âutogram** JR	**autògram**	**autògram**
autòhtōn i **autòhton**	**âutohtōn**/**autòhtōn** IR **autòhtōn** (**autòhton**) RHPŠ **autòhton** (autòhtōn) JR	**autòhtōn**	**autòhtōn**
autohtónōst i **autòhtonōst**	**O**	**autòhtōnōst**	**àutohtōnōst** i **autohtónōst**
autokèfālan i **âutokefālan**	**autokèfālan** IR, JR	**autokèfālan**	**autokèfālan** i **âutokefālan**
àutokontróla (?)	**O**	**O**	**autokontróla**
autòkratstvo	**O**	**O**	**autokràtstvo** i **autòkratstvo**
O	**àutolimār** (**autolìmār**) RHPŠ **autolìmār** (autolïmār *izg*.)	**àutolimār**	**àutolimār**
O	**autolìmārskī** (autolïmārskī *izg*.)	**O**	**àutolimarskī**
autòmat i **autòmāt**	**autòmāt** IR, RHPŠ, JR	**autòmāt** (**autòmat**)	**autòmāt**
automòbīl i **automòbil**	**automòbil**/**automòbīl** IR **automòbīl** (**automòbil**) RHPŠ **automòbil** JR	**automòbīl**	**automòbīl**
automòbīlskī	**automòbīlskī**/ **automòbilskī** IR **àutonōman** **automòbilskī** JR	**automòbīlskī**	**automòbīlskī**

àutonōman i **autònman**	**àutonōman** RHPŠ **a̋utonōman** JR	**àutonōman** (**autònman**)	**àutonōman** i **autònman**
O	**àutopark** RHPŠ	**àutopark**	**àuto-pa̋rk**
a̋uto-pût i **àuto-pût**	**a̋utopūt** i **àutopūt** IR **àutopūt** RHPŠ **a̋utopūt** JR	**àutopūt**	**àutopūt**
àutor **àutorica** i a̋utōrka	**a̋utor**/**àutor** **autòrica** IR **àutor** (**autòrica**, **àutorica**) RHPŠ **a̋utor** (àutorica, a̋utorka) JR	**àutor** (**àutorica**)	**àutor**
autorizírati i **autòrizovati**	**autorizírati** i **àutorizovati** (**autòrizovati**) RHPŠ	**autorizírati**	**autòrizovati** (autorizírati)
àutorov	**a̋utorov** JR	**O**	**O**
àutorskī	**àutorskī** RHPŠ **a̋utorskī**	**àutorskī**	**àutorskī**
àutorstvo	**autòrstvo**/**autórstvo** IR, RHPŠ **a̋utorstvo** JR	**àutorstvo**	**àutorstvo** i **autòrstvo**
O	**àuto-stop**/**àuto-stőp** IR **àutostop** RHPŠ **a̋utostop** JR	**àutostop**	**àuto-stőp**
O	**autostòper**/**àuto-stőper** IR **autostòper** RHPŠ, JR	**autostòpist**	**àuto-stòper**
àuto-stráda	**autostráda** raz. RHPŠ	**O**	**O**
autosugèstija	**a̋utosugestija**/ **autosugèstija** IR **autosugèstija** RHPŠ, JR	**autosugèstija**	**autosugèstija**
autosùgestīvan	**O**	**a̋utosugestīvan**	**a̋utosugestīvan**
O	**àutoškōla**	**O**	**àuto-škôla**
àutsajder	**autsàjder**/**àutsajder** IR **autsàjder** RHPŠ, JR	**àutsajder**	**àutsajder** i **autsàjder**
àutsajderskī	**O**	**àutsajderskī**	**àutsajderskī** i **autsàjderskī**
àvāj	**àvāj** RHPŠ **a̋vāj** JR	**àvāj**	**àvāj**
àvangārda i **avàngārda**	**àvangārda** IR, RHPŠ, JR	**àvangārda**	**àvangārda**
àvangārdnī i **avàngārdnī**	**àvangārdnī** RHPŠ, JR	**àvangārdnī**	**àvangārdnī**

avanscéna	**O**	**O**	**àvanscëna**
avantúrica	**O**	**O**	**avantúrica** i **avantùrica**
O	**Àvāri** i **Avári** RHPŠ	**Avári**	**Àvari**
O	**àvarskī** (**àvārskī**) RHPŠ	**àvārskī**	**àvarskī**
ȁvāz	**ȁvāz**/**àvāz** IR **àvāz** RHPŠ, JR	**O**	**O**
ȁvazīle	**ȁvāzīle**/**àvāzīle** IR **àvāzīle** RHPŠ, JR	**O**	**O**
avènija	**ànēnija**/**avènija** IR **ànēnija** RHPŠ, JR	**avènija** (**àvēnija**)	**àvēnija**
ȁvēt i **ávet**	**ȁvēt**/**ávet** IR **ávet** (**ȁvēt**) RHPŠ **ȁvēt** (ávet) JR	**ȁvēt**	**ȁvēt** i **ávet**
ȁvētan i **ávetan**	**ȁvētan** i **ávetan** IR **ávetan** (**ȁvētan**) RHPŠ **ȁvētnī** (ávtnī) JR	**ȁvētnī**	**ȁvētan** i **ávetan**
avétinja i **avètinja**	**avétinja** IR **avétinja** (**avètinja**) RHPŠ	**avétinja**	**avétinja**
avétinjast i **avètinjast**	**avétinjast** RHPŠ	**O**	**O**
avétīnjaskī i **avètīnjaskī**	**avétīnjaskī** (**avètīnjaskī**) RHPŠ	**O**	**avétīnjaskī**
àvlija i **ávlija**	**àvlija** IR, RHPŠ, JR	**àvlija**	**àvlija**
àvlījskī i **ávlījskī**	**àvlījskī** RHPŠ, JR	**àvlījskī**	**O**
àvlīnskī i **ávlīnskī**	**àvlīnskī** JR	**O**	**O**
AVNOJ, **Àvnoj**	**Àvnoj** (**AVNOJ**) RHPŠ **Àvnoj** (**ÀVNOJ**) JR	**O**	**Àvnoj** i **ÀVNOJ**
O	**àvnojskī** RHPŠ	**O**	**àvnōjskī**
O	**avokádo** IR	**avokàdo** (**avokádo**)	**avokádo**
àzbučnī i **ázbučnī**	**ȁzbučni**/**àzbučnī** IR **àzbučnī** RHPŠ, JR	**àzbučnī**	**àzbučnī** i **ázbučnī**
àzbuka i **ázbuka**	**ȁzbuka**/**àzbuka** IR **àzbuka** RHPŠ, JR	**àzbuka**	**àzbuka** i **ázbuka**
Ázija i **Âzija**	**Âzija** IR, RHPŠ	**Àzija** (**Âzija**)	**O**
Azíjac i **Âzijac**	**Azíjac** IR, RHPŠ, JR	**Àzijac** (**Âzijac**)	**Azíjac**
Ázījka i **Âzījka**	**Âzījka** IR, RHPŠ, JR	**Àzījka**	**Àzījka** i **Âzījka**
ázījskī i **âzījskī**	**âzījskī** IR, RHPŠ, JR	**àzījskī** (**âzījskī**)	**àzījskī**, **ázījskī** i **âzījskī**
O	**azìlant** (**azilȁnt**) 3R	**azìlant**	**azìlant**

àzimūt i **a̋zimut**	**àzìmut/a̋zimut** IR **àzimut** RHPŠ, JR	**àzimut**	**àzimut**
àzot i **àzōt**	**àzot** (**àzōt**) RHPŠ **àzot** JR	**àzōt** (dušik)	**àzōt** i **àzot**
àzōtnī	**àzotnī** (**àzōtnī**) RHPŠ **àzotnī** JR	**àzōtnī** (**dušični**)	**àzōtnī**
O	**Azráil** IR (baš tako piše) **Azráil** RHPŠ, JR	**O**	**O**
àzūran i **a̋zūran**	**a̋zūran** RHPŠ **àzūran** (**à**hzūran) JR	**a̋zūran**	**àzūran** i **a̋zūran**
aždàja	**aždàha** IR, JR **aždàha** (**àždaha**) RHPŠ	**aždàja**	**aždàja**
âžija, âžio i **ážio**	**O**	**O**	**âžio** i **âžija**
a̋žūran	**a̋žūran/àžūran** IR **a̋žūran** (**àžūran**) RHPŠ **a̋žūran** JR	**àžūran**	**a̋žūran**
a̋žūrno	**a̋žūrno** (**àžūrno**) RHPŠ **a̋žūrno** JR	**àžūrno**	**a̋žūrno**
B	**B**	**B**	**B**
bä	**bâ** RHPŠ, JR	**O**	**bä**, **bâ**
bábovina	**bábovina** IR, JR **bábovina** (**babòvina**) RHPŠ	**O**	**bábovina**
bàcil	**bàcīl** IR, RHPŠ **bàcil** JR	**Bàcīl**	**bàcil** i **bàcīl**
báciti i **bäciti**	**báciti** IR, RHPŠ **báciti** (bäciti) JR	**báciti**	**báciti** (bäciti)
bàdanj	**bà̋danj** IR **bàdanj** RHPŠ i JR	**bàdanj**	**bàdanj**
badàvā i **badáva**	**badàva** IR **badàva** (**badàvē**) **badihàva** v. badàva RHPŠ **badàva** (badihàva) **badihàva** v. badàva JR	**badàvā** i (**bädava**)	**badàvā** i **badáva**
bâdlje (očna bolest; zle dlake)	**bà̋dlje** IR, RHPŠ	**O**	**bâdlje**
O	**bà̋dmintōn** RHPŠ **bàdmintōn** JR	**bà̋dminton**	**bädmint**
bagànče	**bagánče** JR	**O**	**O**
bagatèla i **bagàtela**	**bagatèla** IR, RHPŠ, JR	**bagatèla**	**bagatèla**
bägāv	**bägav** IR, RHPŠ, JR	**O**	**bägav** v. bangav

O	**Bàgdād** RHPŠ	**Bàgdad**	**O**
O	**bàgādtskī** RHPŠ **bȁgādtskī** JR	**bàgdatskī**	**O**
bàgra i **bâgra** (ološ)	**bàgra** IR **bȁgra** RHPŠ, JR	**bâgra**	**bȁgra**
bàgra (crvena boja koja se dobija od borove kore)	**bȁgra** JR	**bàgra**	**bàgra**
bȁgrem i **bàgrem**	**bàgrem** IR **bàgrem** (**bȁgrem**) RHPŠ **bȁgrem** (bägrēm) JR	**bàgrem** (**bȁgrem**)	**bȁgrem** i **bȁgrēm**
bȁgremov i **bàgremv**	**bàgremov** IR **bàgremov** (**bȁgremov**) RHPŠ **bȁgremov** JR	**bàgremov** (**bȁgremov**)	**bȁgremov**
bàgremvina	**bàgremovina** (**bàgremovina**) RHPŠ **bȁgremovina** JR	**bàgremovina**	**bȁgremovina**
bahànālije	**bahànālije** IR	**bahànālije**	**bahànālije** i **bahanálije**
bȁhat, **bȁhāt**, **bât** (**š**um proizveden udaranjem)	**bȁhāt** (**bàhāt**, **bât**) RHPŠ **bȁhāt** JR	**bât**	**bȁhat** i **bȁhāt**, **bât**
bȁhat (nasilan, ohol)	**bȁhat** IR, JR **bàhāt** (**bȁhāt**) RHPŠ	**bȁhat**	**bȁhat**
bȁhato	**bàhato** (**bȁhato**) RHPŠ **bȁhato** JR	**bȁhato**	**bȁhato**
bȁhatōst	**bȁhatōst** IR, JR **bàhatōst** (**bȁhatōst**) RHPŠ	**bȁhatōst**	**bȁhatōst**
bàhnuti	**bȁhnuti** IR **bàhnuti** RHPŠ, JR	**bànuti**	**bàhnuti** (v. bähnuti)
bajàge, **bajàgi**, **bajági**	**bajàgi** IR, RHPŠ, JR	**bajàgi**	**bajàgi** i **bajági**
bȁjalac i **bàjalac**	**bȁjalac** RHPŠ **bàjalac** JR	**bȁjalac**	**bȁjalac** i **bàjalac**
bȁjalica	**bȁjalica** RHPŠ **bájalica** JR	**bȁjalica**	**bȁjalica**
bàjam (v. badem)	**bàjam** IR **bàjām** (v. badem) JR	**bàjam** (reg.)	**O**
bȁjānje	**bájānje** JR	**bȁjānje**	**O**
bȁjati	**bȁjati** IR **bȁjati** (**bájati**) RHPŠ **bájati** JR	**bȁjati**	**bȁjati**

bájnōst	**O**	**bâjnōst**	**bájnōst**
bajònēt **bajonéta** **bajùnēt** **bajunéta**	**bajònet** **bajonéta** **bajùnet** **bajunéta** IR **bajònēt** **bajonéta** **bajùnēt** **bajunéta** RHPŠ, JR	**bajònēt** **bajonéta**	**bajònēt** (bajonéta)
O	**bàjpas** (**bȁjpās**) RHPŠ	**bàjpas**	**bȁjpās**
bâjta	**bájta** RHPŠ, JR	**bâjta**	**O**
bakàluk	**bakáluk** IR **bakàluk** (bakáluk) JR	**O**	**bakàluk**
bákica i **bàkica**	**bàkica** JR	**bákica**	**bàkica** i **bákica**
baklàva	**baklàva** IR, RHPŠ, JR	**baklàva** (**bakláva**)	**baklàva**
bàkren i **bȁkren**	**bàkrenī** IR **bàkren** (**bàkārnī**) RHPŠ **bȁkrenī** (**bàkārnī**) JR	**bàkren**, **bàkrenī**	**bàkren** i **bȁkren** **bàkārnī** (rijetko bàkārn)
bàkrenast	**bakrènast/bàkrenast** IR **bàkrenast** RHPŠ	**bàkrenast**	**bàkrenast** i **bȁkrenast**
bȁkrorēz	**bȁkrorēz** IR, RHPŠ **bàkrorēz** JR	**bȁkrorēz**	**bȁkrorēz**
O	**Bàku** RHPŠ	**Bakù**	**O**
balàban	**balàbān** IR **balàban** RHPŠ, JR	**O**	**O**
balàlājka	**balàlājka** IR, JR **balàlājka** (**balalâjka**) RHPŠ	**balàlājka**	**balàlājka**
balègār (vrsta insekta)	**balègār** (**bȁlegār**) RHPŠ	**bȁlegār** (kotrljan)	**bȁlegār**
bàlet i **bàlēt**	**bàlet/bàlēt** IR **bàlēt** (**bàlet**) RHPŠ **bàlēt** (**bȁlēt**) JR	**bàlet**	**bàlēt** i **bàlet**
bàletnī i **bàlētnī**	**bàlētnī** (**bàletnī**) RHPŠ	**bàletnī**	**bàlētnī** i **bàletnī**
bàletskī i **bàlētskī**	**bàlētskī** JR	**O**	**bàlētskī** i **bàletskī**
bàlīnče	**balínče** JR	**O**	**bàlīnče**
bâlta i **bàlta**	**bàlta** (**bâlta**) RHPŠ **bâlta** (bàlta) JR	**O**	**O**
baljèzgati i **baljézgati**	**baljèzgati** IR **baljézgati** (**baljèzgati**) RHPŠ **baljèzgati** (v. balègati) JR	**baljèzgati**	**baljèzgati** i **baljézgati**

bambadàvā	**bambadàvā** (**bȁmbadvā**) RHPŠ **bambadàva** JR	**O**	**bambadàvā** i **bambadáva**
bàmbus	**bȁmbus** IR **bàmbus** RHPŠ, JR	**bàmbus**	**bàmbus**
bàmija, **bȁmja**, **bȁmlja** v. **bȁmnja**	**bȁmja** IR **bàmja** (**bȁmja**) RHPŠ **bàmija** (bâmija *izg*.) (bàmja) JR	**bàmija**	**bàmija, bȁmnja**
bànālan	**bànālan** IR, RHPŠ **bànālan** JR	**bànālan**	**bànālan** i **bȁnālan**
bànālno	**bànālno** RHPŠ **bȁnālno**	**bànālno**	**bànālno** i **bȁnālno**
banána	**banána** IR, RHPŠ, JR	**banána**	**banána** i **banàna**
bânčiti	**bânčiti** IR, RHPŠ **bȁnčiti** JR	**bânčiti**	**bânčiti**
bandéra i **bàndēra** **bandijèra** i **bàndijera**	**bandéra** RHPŠ **bandéra** i (bandijèra) JR	**bandéra** (**bàndēra**)	**bandéra**
bàndērīj	**O**	**bàndērīj** (**bàndērij**)	**O**
banderóla i **banderòla**	**O**	**O**	**banderóla**
bàndīt i **bàndit**	**bàndīt** IR **bàndīt** (**bàndit**) RHPŠ **bàndīt** (bàndit) JR	**bàndit**	**bàndīt** i **bàndit**
bàndītskī i **bànditskī**	**bàndītskī** RHPŠ	**bàndītskī**	**bàndītskī** i **bànditskī**
O	**Bànijka** IR **Bànījka** JR	**Bànījka**	**Bànījka**
bânka	**bánka** IR, JR **bánka** (**bânka**) RHPŠ	**bânka**	**bânka**
bankárstvo	**bànkārstvo** IR **bankárstvo** RHPŠ, JR	**bankárstvo**	**bankárstvo**
banknòta i **banknóta**	**bȁnknōta**/**banknóta** IR **banknóta** RHPŠ, JR	**banknóta**	**banknòta** i **banknóta**
bànkrot i **bànkrōt**	**bànkrot** IR, RHPŠ, JR	**bànkrōt**	**bànkrot**
bánovac i **bânovac** (zastupnik bana, podban)	**bánovac** (novac) JR	**bànovac** (podban; novac...)	**O**
bànovina i **bánovina**	**bánovina** IR, JR **bánovina** (**bànovina**) RHPŠ	**bànovina**	**bánovina** i **bànovina**

bànovinskī i **bánovinskī**	**bánovīnskī** IR, RHPŠ **bánovinskī** JR	**bànovinskī**	**O**
bánovskī i **bânovskī**	**bánovskī** JR	**bánovskī**	**O**
bànuti (iznenada doći)	**bȁnuti** IR **bàhnuti** RHPŠ, JR	**Bànuti**	**bànuti**
banjàlūčkī (koji se odnosi na Banjaluku) **banjòlūčkī** (koji se odnosi na Banja Luku)	**banjàlūčkī** (**banjòlūčkī**) RHPŠ **banjòlūčkī** (**banjàlūčkī**) JR	**banjàlūčkī**	**O**
O	**Bȁnja Lûka** RHPŠ	**Banjalúka**	**O**
bàpnuti	**O**	**O**	**bȁpnuti**
bâr i **bȁr** (riječca)	**bâr** IR, JR (prilog) **bâr** (**bȁr** /riječca/) RHPŠ	**bâr** (prilog)	**bâr** i **bȁr** (prilog)
baràbār	**baràbār** HP**Š**, JR	**O**	**baràbār** i **bȁràbār**
bàrāžnī	**bàrāžnī** RHPŠ **bàrāžni** *pridj.* (nema dužine na i) JR	**bàrāžnī**	**bàrāžnī**
bȁrbar i **bàrbār** v. **bȁrbarin** i **bàrbarin**	**bàrbar**(in) IR **bàrbār** (**bȁrbar**, **bȁrbarin**, **bàrbarin**) RHPŠ **bàrbār** v. **bàrbarin** (**vàrbarin**) JR	**bàrbar** **bȁrbarin**	**bȁrbar** i **bàrbār** v. **vàrbarin**
bȁrbārskī i **bàrbārskī**	**bàrbārskī** IR, RHPŠ, JR	**bàrbārskī**	**bȁrbarskī** i **bàrbarskī**
barbárstvo = **varvarstvo**	**bàrbārstvo** IR **barbárstvo** (**bàrbārstvo**) RHPŠ **barbárstvo** (bàrbarstvo)	**barbárstvo**	**varvárstvo**
barèljēf i **barèljef**	**barèljef** IR	**barèljēf**	**barèljēf** i **barèljef**
bȁrem i **bârem**	**bârem** (**bȁrem**, **bárem**) RHPŠ **bârem** JR	**bàrem** (**bȁrem**)	**bârem**
bârīj	**bârij** RHPŠ **bârij** (bârijum) JR	**bârīj** (**bârij**)	**bârijum** (**bârīj**)
bàrilo i **bȁrilo**	**O**	**bàrilo**	**O**
barìtōn i **bàriton**	**bȁritōn**/**barìtōn** IR **bàritōn** (**barìtōn**) RHPŠ **bàritōn** JR	**bàriton**	**barìtōn** i **bȁritōn**
barìtōnskī i **bàritonskī**		**bàritonskī**	**barìtōnskī** i **bȁritōnskī**

barkaróla (lađarska, mornarska pjesma; pjesma venecijanskih gondolijera)	**barkalòra** (baš tako piše) IR	**barkaróla**	**barkaróla**
bàrkati	**bȁrkati** RHPŠ, JR	**O**	**O**
bȁrnuti	**bȁrnuti** RHPŠ **bàrnuti** JR	**O**	**O**
bàrometar i **bȁromētar**	**bàrometar** IR, RHPŠ, JR	**bàrometar**	**bȁromētar** i **bȁrometar**
bàrometarskī i **bȁromētarskī**	**O**	**bàrometarskī**	**bȁromētarskī** i **bȁrometarskī**
bârskī (koji se odnosi na bâr) **bȁrskī** i **bârskī** (koji se odnosi na bäru)	**bârskī** (može se odnositi na lokal koji se zove bar, na baru, te na grad Bar u Crnoj Gori) IR **bârskī** (koji se odnosi na bar) **bȁrskī** (koji se odnosi na baru) RHPŠ **bârskī** (koji se odnosi na bar; koji se odnosi na baru) **bȁrskī** (koji se odnosi na grad Bar) JR	**bârskī** (koji se odnosi na bâr) **bȁrskī** (močvarni)	**bârskī** (koji se odnosi na bâr) **bȁrskī** i **bârskī** (koji se odnosi na bäru)
bàršūn	**bàršun** IR **bàršūn** RHPŠ **bàršūn** (**bàršun**) JR	**bàršūn**	**bàršūn** i **bàršun**
O	**O**	**bàršūnskī**	**bàršunskī**
barùština i **barúština**	**barùština** IR, RHPŠ, JR	**barùština**	**barùština** i **barúština**
bárut	**bárut** IR **bárut** (**bárūt**) RHPŠ **bárūt** (bárut) JR	**bárut**	**bárut**
bárutnī	**bárutnī** RHPŠ	**bàrutnī**	**bárutnī**
basàmak i **bäsamak**	**basàmak** IR **basàmak** (**bäsamak**) RHPŠ **basàmak** (bäsamak) JR	**basàmak**	**O**
bàsati	**bàsati** IR, JR **bàsati** (**bäsati**) RHPŠ	**Bàsati**	**O**
O	**Bäski** RHPŠ, JR	**Bäskī**	**O**
bäsnoslōvan	**bäsnoslovan** IR **bäsnoslōvan** RHPŠ, JR	**bäsnoslōvan**	**bäsnoslōvan**

bášča i **bâšča** **bášta** i **bâšta**	**bâšča – bašta** IR **bášča** (**bäšča, bášta**) RHPŠ **bášča** (bäšča) **bášta** v. bašča JR	**bášča reg vrt** **bâšča vrt**	**bášča** i **bâšča v.** **bášta** i **bâšta**
báščica i **bâščica** **báštica** i **bâtica**	**bàčtica** (baščíca) JR	**O**	**bàštica** (**bâštica**)
bàšica (prva rakija iz kazana kada se peče)	**bàšica** (baišca) IR, JR	**O**	**O**
bäština	**báština** IR **bäština** (**bàština**) RHPŠ **bàština** JR	**bäština**	**bäština**
bäštinica (**nasljednica**)	**bäštinica** (**nasljednica**) RHPŠ **bàštinica** (*dem*. od baština) JR	**bäštinica** (**nasljednica**)	**bäštinica** (**žena baštinik; dem. od baština**)
bäštinīk	**báštinīk** IR **bäštinīk** RHPŠ **bàštinīk** JR	**bäštinīk**	**bäštinīk**
bäštiniti	**báštiniti** IR **bäštiniti** RHPŠ **bàštiniti** JR	**bäštiniti**	**bäštiniti**
bäštinjēnje	**bàštinjēnje** JR	**O**	**O**
bàtāk i **bàtak**	**bàtāk** IR **bàtak** (**bàtak**) RHPŠ **bàtak** JR	**bàtāk**	**bàtāk** i **bàtak**
batàljōn = batàljūn	**batàljōn/batàljūn** IR **batàljōn** RHPŠ **batàljōn** (bäljōn) JR	**batàljōn** **batàljūn**	**batàljōn**
bàtērija	**bàtērija** IR, JR **bàtērija** (**batèrija**) RHPŠ	**batèrija**	**bàtērija**
batèrījskī	**bàtērījskī** JR	**batèrījskī**	**batèrījskī**
bàtić i **bàtīć** (dem. od bät...)	**bàtić** (**bàtīć**) RHPŠ	**Bàtić**	**bàtić** i **bàtīć**
bàtokljun i **batòkljunac**	**O**	**batokljún** (baš **tako piše**)	**bàtokljūn** **batokljúnac**
batŕljak = badŕljak	**batŕljak** (**badŕljak**) RHPŠ **batŕljak** v. patŕljak JR	**batŕljak** (**bàdrljak**))	**batŕljak** **patŕljak**

batŕljica = badŕljica (stabljika... dio ptičijeg pera)	(**badŕljica**) **batŕljica** (dio ptičijeg pera iz kojeg uzbijaju čije; izbočenje na koži odakle je raslo pero) RHPŠ **bàdrljica** (dio ptičijeg pera) JR	**batŕljica**	**batŕljica** v. **badŕljica**
bȁu i **bàu**	**O**	**bȁu-bȁu**	**bȁu** i **bàu**
bȁūk	**bȁūk** IR, RHPŠ **bȁuk** JR	**bȁūk**	**bȁūk**
baùkati i **baúkati**	**baúkati** (**baùkati**) RHPŠ **baùkati** JR	**baùkati**	**O**
baùknuti i **baúknuti**	**baúknuti** (**baùknuti**) RHPŠ	**baùknuti**	**O**
baùljkē	**bàūljkē** (bàhūljkē) JR	**O**	**baùljkē**
bázati (ići bez cilja)	**bázati** IR **bázati** (**bàzati**) RHPŠ **bàzati** (bázati) JR	**bázati**	**bázati**
bàzdeti, ijek. **bàzdjeti**	**bàzdjeti** RHPŠ **bázditi** (bázdjeti) JR	**bázdjeti**	**bàzdeti,** ijek. **bàzdjeti**
bázga (zova)	**bázga** IR, JR **bàzga** (**bázga**) JR	**bázga**	**O**
bázičan = bâzan	**bàzičan** (odr. bàzičnī) RHPŠ	**bàzičnī** **bâznī** **bàzičnī**	**bázičan** v. **bâznī**
baždàrica	**bàždarica** JR	**O**	**O**
bàždārkinja	**bàždarkinja** JR	**O**	**O**
bébica	**bébica** RHPŠ **bèbica** JR	**bébica**	**bébica** i **bèbica**
Béčanin = Bèčlija	**Béčanin/ Béčlija** IR **Béčanin** v. **Béčlija** **Béčlija** (**Bèčlija, Béčanin**) RHPŠ **Bèčlija** JR	**Béčanin**	**Bèčlija**
Bèčānka **Bêčkinja** **Bèčlīka**	**Béčanka** IR **Béčlījka, Béčānka** RHPŠ **Bèčlījka** JR	**Béčānka**	**Bèčlījka**
bećáriti = bećaròvati	**bećáriti** v. bećarovati **bèćarovati** (**bećaròvati**, **bećáriti**) RHPŠ **bećáriti** (bèćarovati, bećaròvati) JR	**bećáriti**	**bećáriti**

bećàrluk v. **bećárstvo**	**bećárluk**; bećarstvo RHPŠ **bećàrluk** (bećárluk) JR	**bećárstvo**	**bećárstvo**
bèdāk	**bèdāk** IR, RHPŠ, JR	**bèdāk**	**bȅdāk** i **bèdāk**
bȅdast	**bèdast** IR **bȅdast** RHPŠ, JR	**bȅdast**	**bȅdast**
bèdeker	**O**	**bèdeker**	**bedèker**
bèdekerskī	**O**	**O**	**bedèkerskī**
bȅdem i **bèdem**	**bèdem** IR, JR **bèdem** (**bȅdem**) RHPŠ	**bȅdem**	**bȅdem** i **bèdem**
O	**bedìnēr** JR	**O**	**bedíner**
bedìnerica i **bedìnērka**	**bedìnerica** **bedìnerka** JR	**bedínerica**	**bedínerica** i **bedìnerica** v. bedinerka **bedínērka** i **bedìnērka**
bèdrenica (goveđa bolest) **bedrènica** (sablja koja visi o bedru)	**bedrènica** (goveđa bolest) IR **bedrènica** (goveđa bolest; sablja koja visi o bedru) RHPŠ, JR	**bedrènica** (zarazna bolest kod ljudi i životinja)	**bèdrenica** i **bedrènica** (zarazna bolest kod ljudi i životinja; sablja koja visi o bedru)
bèdreničav	**O**	**O**	**bèdreničav** i **bedrèničav**
bèdrica zast. v. bedro	**bȅdrica** JR	**O**	**O**
bèdro	**bèdro** IR **bèdro** RHPŠ, JR	**bèdro**	**bèdro**
O	**bȅdž** RHPŠ, JR	**bȅdž**	**bêdž**
bèglerbeg	**bèglerbeg** IR, JR **bèglerbeg** (**bȅglerbeg**) RHPŠ	**bèglerbeg**	**bèglerbeg**
begòvati	**bȅgovati** (**begòvati**) RHPŠ	**bègovati** (**begòvati**)	**begòvati** i **bȅgovati**
bȅgovskī i **begòvskī** prid.	**begòvskī** (**bȅgovskī**) RHPŠ **bȅgovskī** (begòvskī) JR	**bȅgovskī**	**bȅgovskī** i **begòvskī**
O	**bègovski** pril. RHPŠ	**O**	**bȅgovski** i **begòvski** pril.
bèhār	**bèhār** IR **bèhār** (**bȅhār**) RHPŠ, JR	**bèhār**	**bèhār**
bèhāran	**bȅhāran** RHPŠ	**O**	**O**
bèjāz (bijel, bijeli konj, golub...)	**bèjāz** (bèjaz) JR	**O**	**O**
O	**Béjrut** (**Bȅjrut**) RHPŠ	**Bȅjrut** (Bayrut)	**O**
bȅjzbōl	**bȅjzbōl** (**bèjzbōl**) RHPŠ	**bȅjzbōl**	**bȅjzbōl**

O	**bȅkgraund** (**bekgràund**) RHPŠ	**O**	**bekgràund**
O	**bekíja** (ostatak, preostatak) RHPŠ **bekìja** JR	**O**	**O**
bèkōn i **bêkon** (slanina sa slojevima mesa, svinja koja daje takvu slaninu)	**O**	**O**	**bèkōn** i **bèkon**
belèdija (općina)	**beledíja** RHPŠ **beledìja** JR	**O**	**O**
belkànto	**bèlkānto** IR	**belkànto**	**belkànto**
belvèdēr	**belvedére** JR	**belvèdēr** (**belvedére**)	**belvèdēr**
belzèbub i **bèlzebub**	**belzèbub** IR	**bèlzebub**	**O**
bên i **bèn**	**bȅn** IR, RHPŠ, JR	**O**	**O**
bènast	**bènast** IR **bȅnast** RHPŠ, JR	**bènast**	**bènast**
benèfīcīj, **benefícija**, **benèfīcija**	**benefícija** (**benefícija**) RHPŠ **benefícija** (**beneficija**) JR	**benèfīcīj** (**benèfīcij**)	**benèfīcīj** v. **benefícija** i **benèfīcija**
O	**benevèntana** IR	**benevèntāna**	**O**
benevolèntan	**O**	**benevolèntan** (**benevòlentan**)	**O**
benevolèntno	**benevolèntno** IR **benevolèntno** (**benevolȅntno**) RHPŠ	**benevolèntno**	**O**
bênka i **bênkica**	**bênka** *raz*. **bènkica** RHPŠ, JR	**O**	**bênka** v. **bênkica** (bènkica)
bensìlāh	**bènsilāh** IR **bensìlāh** (**bènsilāh**) RHPŠ **bènsilāh** (bènsillāh) JR	**O**	**O**
O	**Beògrad** (**Bȅograd**) RHPŠ	**Bȅograd**	**Beògrad**
beògradskī	**beògradskī** (**bȅogradskī**) RHPŠ	**bȅogradskī**	**beògradskī**
Beògrađanin **Beògrađānka**	**Beògrađan** (**Bȅograđanin**) **Beògrađānka** RHPŠ **Beògrađanin** **Beògrađānka** JR	**Bȅograđanin** **Bȅograđānka**	**Beògrađan** **Beògrađānka**
beràtlija	**berátlija** JR	**O**	**beràtlija**

bérba i **bèrba**	**bérba/bèrba** IR **bèrba** RHPŠ, JR	**bérba**	**bérba** i **bèrba**
berèta i **bèreta**	**berèta** RHPŠ	**berèta**	**berèta** i **bèreta**
bèretka v. **bèrē**	**bèretka** RHPŠ **bèretka** (bèrētka) JR	**bèretka**	**bèretka**
beribēri	**beribèri** (**bèri-bèri**) RHPŠ		**beribēri**
bȅrza = **bùrza**	**bérza/bêrza** IR **bȅrza** RHPŠ, JR	**bùrza** (**bûrza**)	**bȅrza** (bêrza)
bȅsa	**bèsa** IR **bȅsa** RHPŠ, JR	**O**	**bȅsa**
bèscīljan	**bȅscīljan** RHPŠ	**bèscīljan** (**bȅscīljan**)	**bèscīljan**
bèscīljno	**bȅscīljno** RHPŠ	**bèscīljno**	**bèscīljno**
bescíljnōst	**bescíljnōst** RHPŠ	**bèscīljnōst**	**bescíljnōst**
bèscjen	**bèscjen** (**bȅscjen**) RHPŠ	**bȅscjen** (**bèscjen**)	**bèscjen**
bèscjenje (vrlo niska cijena)	**bèscjenje** (**bèscjēnje**) (vrlo niska cijena) RHPŠ **bèscijenje** (velika vrijednost... vrlo niska cijena) JR	**bèscjēnje** (vrlo niska cijena)	**bèscjēnje** (vrlo niska cijena)
bèscvjetnice	**bèscvjetnice** RHPŠ	**bescvjètnice**	**bèscvjetnica** i **mn.**
bèskamatan	**bèskamatnī** IR, RHPŠ **bèskamatnī** JR	**bȅskamatnī**	**bèskamatnī** i **beskàmatnī**
bȅskaraktēran	**beskaràkteran** IR, JR **bȅskaraktēran** RHPŠ	**beskaràktēran** (**bȅskaraktēran**)	**bȅskaraktēran**
bèskičmenjāci i **beskičmenjáci**	**bèskičmenjāci** (**beskičmenjáci**) RHPŠ	**beskičmenjáci**	**O**
O	**bȅskčmenjāk**/**beskičmènjāk** IR **bèskičmenjāk** (**beskičmènjāk**) RHPŠ **bèskičmenjāk** JR	**bèskičmenjāk**	**bèskičmenjāk** i **beskičmènjāk**
bȅskompromisan i **beskompròmisan**	**bȅskompromisan** RHPŠ	**beskompròmisan** (**bȅskompromisa**)	**bȅskompromisan** i **beskompròmisan**
bȅskompromisno i **beskompròmisno**	**bȅskompromisno** RHPŠ	**beskompròmisno**	**bȅskompromisno** i **beskompròmisno**
bȅskompromisnōst i **beskompròmisnōst**	**bȅskompromisnōst** RHPŠ	**beskompròmisnōst** (**bȅskompromisnōst**)	**bȅskompromisnōst** i **beskompròmisnōst**
bèskonačan i **beskònačan**	**bèskonačan/bèskonačan** IR **bèskonačan** RHPŠ **bèskonačan** JR	**bèskonačan**	**bèskonačan** i **beskònačan**

bèskonačno i **beskònačno**	**bèskonačno** RHPŠ **bèskonačno** JR	**bèskonačno**	**bèskonačno** i **beskònačno**
bèskonačnōst i **beskònačnōst**	**bèskonačnōst** RHPŠ **bèskonačnōst** JR	**bèskonačnōst**	**bèskonačnōst** i **beskònačnōst**
bèskorisno i **bèskorisno**	**bèskorīsno** RHPŠ	**bèskorīsno**	**bèskorisno** i **bèskorisno**
O	**bèskčmenjāk**/ **beskičmènjāk** IR **bèskičmenjāk** (**beskičmènjāk**) RHPŠ **bèskičmenjāk** JR	**bèskičmenjāk**	**bèskičmenjāk** i **beskičmènjāk**
bèskorisnōst i **bèskorisnōst**	**O**	**bèskorisnōst**	**bèskorisnōst** i **bèskorisnōst**
bèskoristan i **bèskoristan**	**bèskorīstan** IR, RHPŠ **bèskorīstan** JR	**bèskorīstan**	**bèskoristan** i **bèskoristan**
bèskrāj i **bèskrāj**	**bèskrāj** IR, RHPŠ **bèskrāj** JR	**bèskrāj**	**bèskrāj** i **bèskrāj**
bèskrājan i **bèskrājan**	**bèskrājan** IR, RHPŠ **bèskrājan** JR	**bèskrājan**	**bèskrājan** i **bèskrājan**
bèskrājno i **bèskrājno**	**bèskrājno** RHPŠ	**O**	**bèskrājno** i **bèskrajno**
beskrájnōst i **bèskrājnōst**	**bèskrājnōst** (**beskrájnōst**) RHPŠ	**beskrájnōst**	**beskrájnōst**
bèskrīlci	**beskrílci** RHPŠ	**beskrílci**	**bèskrilac**
bèskrupulōzan i **bèskrupulōzan**	**bèskrupulōzan** IR, RHPŠ, JR	**bèskrupulōzan**	**bèskrupulōzan** i **bèskrupulōzan**
bèskrupulōzno i **bèskrupulōzno**	**bèskrupulōzno** RHPŠ, JR	**bèskrupulōzno**	**bèskrupulōzno** i **bèskrupulōzno**
bèskrvan i **bèskrvan**	**bèskrvan** IR **bèskr̄van** (**bèskrvan**) RHPŠ **bèskrvan** (bèkr̄van) JR	**bèkr̄van**	**bèskr̄van** i **bèkr̄van**
bèkr̄vno	**O**	**O**	**bèskrvno** i **bèkr̄vno**
bèskr̄vnōst i **beskŕvnōst**	**O**	**bèkr̄vnōst**	**beskŕvnōst** i **bèkr̄vnōst**
bèslovesan i **beslòvesan**	**bèslovesan** RHPŠ	**O**	**bèslovesan** i **beslòvesan**
bèsmīsao	**bèsmīsao** IR, RHPŠ **bèsmīsao** JR	**bèsmīsao**	**bèsmīsao**
bèsplodan	**bèsplodan** IR, RHPŠ **bèsplodan** JR	**bèsplodan**	**bèsplodan**
bèspogovōrno i **bèspogovōrno**	**bèspogovōrno** IR, JR **bèspogovōrno** RHPŠ	**bèspogovōrno**	**bèspogovōrno** i **bèspogovōrno**

bèspōlan	**bèspolan** IR **bèspōlan** RHPŠ **bèspōlan** JR	**bèspōlan**	**bèspōlan**
bèspōlnōst i **bespólnōst**	**O**	**O**	**bespólnōst**
bèspomoćan i **bèspomoćan**	**bèspomoćan** IR, JR **bèspomoćan** (**bèspomoćan**) RHPŠ	**bèspomoćan**	**bèspomoćan** i **bèspomoćan**
bèspomoćno i **bèspomoćno**	**bèspomoćno** (**bèspomoćno**) RHPŠ **bèspomoćno** JR	**bèspomoćno**	**bèspomoćno** i **bèspomoćno**
bèspomoćnōst i **bèspomoćnōst**	**bèspomoćnōst** JR	**bèspomoćnōst**	**bèspomoćnōst** i **bèspomoćnōst**
bespòročan	**bèsporočan** RHPŠ	**O**	**bespòročan**
besposlènjāk i **bèsposlènjāk**	**besposlènjāk** IR, RHPŠ **bèsposlènjāk** JR	**besposlènjāk**	**besposlènjāk** v. **bèsposlčār**
bèspoštedan i **bespòštedan**	**bèspoštēdān** IR **bèspoštēdan** RHPŠ, JR	**bèspoštēdan**	**bèspoštēdan** i **bespòštedan**
bèspoštedno i **bespòštedno**	**bèspoštēdno** RHPŠ	**bèspoštēdno**	**bèspoštēdno** i **bespòštedno**
bespòvodan	**O**	**O**	**bèspovodan**
bèspovratan i **bespòvratan**	**O**	**bèspovratan** → nepovratan	**bèspovratan** i **bespòvratan**
bèsprāvan i **bèsprāvan**	**bèsprāvan** IR, JR **bèsprāvan** (**bèsprāvan**) RHPŠ	**bèsprāvan**	**bèsprāvan** i **bèsprāvan**
bèsprāvlje i **bèsprāvlje**	**bèsprāvlje** IR	**bèsprāvlje**	**bèsprāvlje** i **bèsprāvlje**
besprávnōst i **bèsprāvnōst**	**bèsprāvnōst**/ **besprávnōst** IR	**bèsprāvnōst**	**besprávnōst** i **bèsprāvnōst**
besprèdrasudan	**O**	**O**	**bèsprdrasudan** i **bespredrásudan**
besprèdrasudno	**O**	**O**	**bèsprdrasudno** i **bespredrásudno**
besprèdrasudnōst	**O**	**O**	**bèsprdrasudnōst** i **bespredrásudnōst**
besprestàncē, **besprèstàncē** v. neprestano	**O**	**besprèstàncē** → neprestano	**O**

besprijèkōran ijek. **bȅsprekōran** i **besprékōran** ek.	**besprijèkōran** IR **besprijékōran** HPŠ **besprijèkoran** JR	**besprijékōran** (akcenat / je iznad je)	**besprijèkoran** ijek. **bȅsprekōran** i **besprékoran** ek. i ijek.
besprijèkōrno ijek. **bȅsprekōrno** i **besprékōrno** ek.	**besprijékōrno** RHPŠ	**besprijékōrno** (akcenat / je iznad je)	**besprijèkorno** ijek. **bȅsprekōrno** i **besprékorno** ek. i ijek.
besprijèkōrnōst ijek. **besprékōrnōst** i **besprkórnōst** ek.	**O**	**besprijékōrnōst** (akcenat / je iznad je)	**besprijèkornōst** ijek. i **besprékornōst** i **besprkórnōst** ek. i ijek.
besprímjeran	**besprímjeran** IR, RHPŠ, JR	**besprímjeran** (**bȅsprimjēran**)	**besprímjeran**
besprímjerno	**besprímjerno** RHPŠ	**besprímjērno**	**besprímjerno**
bȅsprincipijēlan	**bȅsprincipijelan** IR **bȅsprincipijēlan** RHPŠ	**bȅsprincipijēlan**	**bȅsprincipijēlan**
bȅsprizōran i **besprízōran**	**bȅsprizōran/** **besprízoran** IR	**besprízōrnī**	**bȅsprizōran** i **besprízoran**
bȅsprizōrnīk i **besprízōrnīk**	**O**	**bȅsprizōrnīk**	**bȅsprizōrnīk** i **besprízōrnīk**
bèspūće i **bèspuće**	**bèspūće** IR, RHPŠ **bespúće** JR (bèspūće)	**bèspūće**	**bèspūće** i **bèspuće**
bèsrāman	**bèsrāman**, o. v. bèsrāmnī IR **bèsrāman** (**bȅsrāman**), o. v. bèsrāmnī RHPŠ **bèsrāman**, o. v. bȅsrāmnī JR	**bèsrāman**, o. v. bèsrāmnī	**bèsrāman**
O	**bèsrāmno** IR, JR **bèsrāmno** (**bȅsrāmno**) RHPŠ	**bèsrāmno**	**bèsrāmno**
bèsrāmnōst i **besrámnōst**	**O**	**bèsrāmnōst**	**bèsrāmnōst** i **besrámnōst**
bȅstemēljan	**O**	**bèstemēljan** → neosnovan	**bȅstemēljan**
O	**bȅstežīnskī** (**bestèžīnskī**) RHPŠ **bèstežnskī** JR	**bestèžīnskī** (**bèstežīnskī**)	**bèstežīnskī**
bȅstīdan i **bèstīdan**	**bȅstīdan** (**bèstīdan**) RHPŠ **bèstīdan** JR	**bèstīdan**	**bȅstīdan** i **bèstīdan**
bȅstīdno i **bèstīdno**	**bȅstīdno** (**bèstīdno**) RHPŠ **bèstīdno** JR	**bèstīdno**	**bȅstīdno** i **bèstīdno**

bestìdnōst i **bèstidnōst**	**bestídnōst** (**bèstidnōst**) RHPŠ **bestídnōst** JR	**bèstidnōst**	**bëstīdnōst** i **bèstidnōst**
bëstjelēsan i **bestjèlesan**	**bëstjelesan** IR, RHPŠ, JR	**bëstjelesan**	**bëstjelesan** i **bestjèlesan**
bëstjelēsno i **bestjèlesno**	**O**	**O**	**bëstjelesno** i **bestjèlesno**
bëstjelēsnōst i **bestjèlesnōst**	**bëstjelesnōst** RHPŠ	**bëstjelesnōst**	**bëstjelesnōst** i **bestjèlesnōst**
bëstseler	**bestsèler** IR, RHPŠ **bestsèler** (bëstseler) JR	**bëstseler**	**bëstseler**
bësvijest v. besvjesnost	**bësvijest** IR, RHPŠ, JR	**bësvijest** (*dužina iznad ije)	**bësvijest**
bèsvjestan	**bèsvjestan** RHPŠ	**bësvjēstan**	**bèsvjestan**
bèšāvan	**bèšavan** RHPŠ	**bèšāvnī**	**bèšāvan**
bèščāšće i **bèščašće**	**bèščašće** IR, RHPŠ **bèščāšće** JR	**bèščāšće → nečast**	**bèščāšće** i **bèščašće**
bëščūlan	**bëščūlan** RHPŠ	**O**	**bèščūlan**
O	**bèter** IR, JR **bèter** (**béter**) RHPŠ		
bètōnskī	**bètonskī** IR **bètōnskī** RHPŠ, JR	**bètōnskī**	**bètōnskī**
bez (**prijedog**)	**bez** (**prijedog**) IR, RHPŠ **bëz** (**prijedog**) RHPŠ	**bëz** (**prijedog**)	**bez** (**prijedog**)
bèzalkohōlan	**bèzalkohōlan**, o. v. **bèzalkohōlnī** IR, RHPŠ **bezàlkoōlan**, o. v. bèzalkohōlnī JR	**bèzalkohōlnī**	**bèzalkohōlan**
bezàtomskī	**O**	**bezàtomskī**	**bezàtōmskī**
bezàzlen	**bezàzlen** IR, JR **bezàzlen** (**bèzazlen**) RHPŠ	**bezàzlen**	**bezàzlen**
bezàzleno	**bezàzleno** (**bèzazleno**) RHPŠ **bezàzleno** JR	**bezàzleno**	**bezàzleno**
bezàzlenōst	**bezàzlenōst** (**bèzazlenōst**) RHPŠ **bezàzlenōst** JR	**bezàzlenōst**	**bezàzlenōst**
bèzbeli	**bezbèli** IR, RHPŠ **bezbèli** (bèzbeli) JR	**O**	**O**

bèzbjedan	**bèzbjēdan** JR	**bèzbjedan** → siguran, zaštićen	**bèzbjedan**
bèzbjednōst i **bezbjédnōst**	**bèzbjednōst** IR **bezbjédnōst** (bèzbjednōst) JR	**O**	**bezbjédnōst** (bèzbjednōst)
bèzbōjan	**bèzbōjan** IR, JR **bèzbōjan** (**bèzbōjan**) RHPŠ	**bèzbōjan**	**bèzbōjan**
bèzbōjno	**bèzbōjno** (**bèzbōjno**) RHPŠ	**O**	**bèzbōjno**
bezbójnōst i **bèzbōjnōst**	**O**	**bèzbōjnōst**	**bezbójnōst** i **bèzbōjnōst**
bèzbōlan	**bèzbōlan** IR, **bèzbōlan** (**bèzbōlan**) RHPŠ **bèzbōlan** JR	**bèzbōlan**	**bèzbōlan**
bèzbōlno	**bèzbōlno** (**bèzbōlno**) RHPŠ	**bèzbōlno**	**bèzbōlno**
bezbólnōst i **bèzbōlnōst**	**O**	**bèzbōlnōst**	**bezbólnōst**
bèzboštvo	**bèzboštvo** RHPŠ **bezbóštvo** JR	**bèzboštvo**	**bèzboštvo** i **bezbóštvo**
bèzbožan	**bèzbožan** RHPŠ **bèzbōžan** JR	**bèzbožan**	**bèzbožan**
bèzbožnīčkī	**bèzbožničkī** RHPŠ **bèzbōžničkī** JR	**bèzbožnīčkī**	**bèzbožnīčkī**
bèzbožnōst	**bèzbožnōst** RHPŠ	**bèzbožnōst**	**bezbóžnōst** i **bèzbožnōst**
bèzbrāčan	**O**	**bèzbrāčan** (**bèzbračan**)	**bèzbrāčan**
bèzbračnōst	**O**	**bèzbračnōst**	**bèzbračnōst** i **bèzbrāčnōst**
bèzbriga	**bèzbriga** RHPŠ **bẽzbriga** JR	**O**	
bèzbrižan	**bèzbrižan** RHPŠ **bẽzbrīžan** JR	**bèzbrižan**	**bèzbrižan**
bèzbrižnōst	**bèzbrižnōst** IR, RHPŠ **bezbrížnōst** JR	**bèzbrižnōst**	**bèzbrižnōst**
bẽzbrōj i **bèzbrōj**	**bẽzbroj**/**bèzbrōj** IR **bẽzbrōj** (**bèzbrōj**) RHPŠ **bẽzbrōj** JR	**bèzbrōj**	**bẽzbrōj** i **bèzbrōj**

bȅzbrōjan i **bèzbrōjan**	**bȅzbrōjan** (**bèzbrōjan**) RHPŠ **bȅzbrōjan** JR	**bèzbrōjan**	**bȅzbrōjan** i **bèzbrōjan**
bȅzbrōjno i **bèzbrōjno**	**bȅzbrōjno** JR	**O**	**bȅzbrōjno** i **bèzbrōjno**
bèzbrōjnōst i **bezbrójnōst**	**bezbrójnōst** (**bèzbrōjnōst**) RHPŠ	**bèzbrōjnōst**	**bȅzbrōjnōst** i **bezbrójnōst**
bèzdan	**bȅzdan**/ **bèzdan** IR **bȅzdan** (**bèzdan**) RHPŠ **bèzdan** (bȅzdan) JR	**bèzdan**	**bèzdan** i **bȅzdan**/
bèzdušan	**bèzdušan** IR, RHPŠ **bèzdūšan** (**b**èzdušan) JR	**bèzdušan**	**bèzdušan**
bèzdušnica	**bèzdušnica** RHPŠ **bèzdūšnica** (bèzdušnica) JR	**bèzdušnica**	**bèzdušnica**
bèzdušnīk	**bèzdušnīk** RHPŠ **bèzdūšnīk** (bèzdušnīk) JR	**bèzdušnīk**	**bèzdušnīk**
bèzdušno	**bèzdušno** RHPŠ **bèzdūšno** (bèzdušno) JR	**bèzdušno**	**bèzdušno**
O	**bȅzgtovīnskī**/ **bezgotòvīnskī** IR **bezgòtovīnskī** RHPŠ **bezgòtovinskī** JR	**bezgòtovīnskī**	**bezgotòvinskī**
bezgràničan i **bȅzgraničan**	**bȅzgraničan**/ **bèzgraničan** IR **bèzgraničan** RHPŠ **bèzgraničan** JR	**bezgràničan**	**bezgràničan** i **bȅzgraničan**
bezgràničnо i **bȅzgraničnо**	**bȅzgraničnо** JR	**O**	**bezgràničnо** i **bȅzgraničnо**
bezgràničnōst i **bȅzgraničnōst**	**bèzgraničnōst** JR	**bezgràničnōst**	**bezgràničnōst** i **bȅzgraničnōst**
bȅzidējan i **bezìdējan**	**bȅzidējan** IR, RHPŠ **bèzidējan** JR	**bèzidējan**	**bezìdējan** i **bèzidējan**
bȅzidējno i **bezìdējno**	**bȅzidējno** IR, RHPŠ **bèzidējno** JR	**O**	**bezìdējno** i **bèzidējno**
bèzimen	**bȅzimen/bèzimen** IR **bèzimen** RHPŠ, JR	**bèzimen**	**bèzimen**
bèzimenjāk	**bezimènjāk** HP**Š**	**bezimènjāk**	**bèzimenjāk**
bezìstān	**bezìstan/bèzistān** IR **bezìstān** (**bezìstan**) RHPŠ **bezìstan** JR	**bezìstan**	**bezìstān**

bezizglédnōst	**bezizglédnōst** JR	**bȅzizglēdnōst**	**bezizglédnōst**
bezìzlazan i **bȅzizlazan**	**bȅzizlāzan** RHPŠ, JR	**bȅzizlāzan**	**bezìzlazan** i **bȅzizlazan**
bezìzlazno i **bȅzizlazno**	**bȅzizlāzno** RHPŠ, JR	**bȅzizlāzno**	**bezìzlazno** i **bȅzizlazno**
bezìzlaznōst	**bȅzizlāznōst** RHPŠ **bezizláznōst** JR	**bȅzizlāznōst**	**bezìzlaznōst** i **bȅzizlaznōst**
bezìznīman	**bȅziznīman** (**bezìznīman**) RHPŠ **bȅziznīman** JR	**bezìznīman**	**bezìznīman**
bezìznīmno	**bȅziznīmno** (**bezìznīmno**) RHPŠ	**O**	**bezìznīmno**
bȅzjāk (glupak, ludak)	**O**	**bȅzjak** (reg. seljak)	**O**
O	**bȅzizuzētan** RHPŠ **bèzizuzetan** JR	**O**	**bȅzizuzētan**
bèzmesan i **bèzmēsn**	**O**	**bèzmesan**	**bèzmesan** i **bèzmēsn**
bèzmirīsan	**bȅzmirīsan** RHPŠ	**bèzmirīsnī**	**bèzmirīsan**
bezmjérnōst i **bèzmjērnōst**	**O**	**O**	**bezmjérnōst**
bȅznačājno	**bèznačājno** JR	**O**	**bȅznačājno**
bèznādan	**bèznadan** RHPŠ **bèznādan** JR	**bèznadan**	**bȅznādan** i **bèznadan**
beznádežan i **beznàdežan**	**beznádežan** RHPŠ, JR	**beznádežan**	**beznádežan** i **bȅznadēžan**
beznádežno	**beznádežno** JR	**O**	**beznádežno** i **bȅznadēžno**
beznádežnōst	**beznádežnōst** JR	**O**	**beznádežnōst** i **bȅznadēžnōst**
bèznādno	**bèznadno** RHPŠ	**bèznadno**	**bȅznādno** i **bèznadno**
bèznādnōst i **beznádnost**	**bèznadnōst** RHPŠ	**bèznadnōst**	**bȅznādnōst** i **beznádnōst**
bèznāđe i **bèznađe**	**bèznāđe** RHPŠ, JR	**bèznāđe**	**bèznāđe** i **bèznađe**
bèznošci	**O**	**beznóšci**	**bèznožac**
bȅzoblačān	**O**	**O**	**bèzoblačān**
bȅzoblīčan i **bezòbličan**	**bȅzoblīčan** RHPŠ **bèzoblīčan** JR	**bȅzoblīčan** (**bezòbličan**)	**bȅzoblīčan** i **bezòbličan**
bezòblično	**bȅzoblīčno** RHPŠ	**O**	**bȅzoblīčno** i **bezòblično**
bezòbličnōst i **bezoblíčnōst**	**O**	**bȅzobličnōst**	**bezoblíčnōst** i **bezòbličnōst**

bezòbraština i **bezobràština**	**bezobráština** IR, JR	**bezobràština**	**bezobráština**
bèzočan	**bẽzočan/bèzočan** IR **bèzočan** (**bẽzočan**) RHPŠ **bèzočan** JR	**bèzočan**	**bèzočan**
bèzočnīk	**bèzočnīk** (**bẽzočnīk**) RHPŠ	**bèzočnīk**	**bèzočnīk**
bèzočno	**bèzočno** (**bẽzočno**) RHPŠ **bèzočno** JR	**O**	**bèzočno**
bezòkusan = bezukusan	**bẽzokūsan** RHPŠ	**bẽzokūsan** → neukusan	**bezòkusan** v. bezukusan
bezrèzērvnī	**bezrèzērvan**, o. v. bezrèzērvnī IR, RHPŠ **bèzrezērvan**, o. v. bèzrezērvnī JR	**bezrèzērvan**, o. v. bezrèzērvnī	**bezrèzērvnī**
bezrèzērvno	**bèzrezērvno** JR	**O**	**bezrèzērvno**
O	**O**	**bezrèzērvnōst**	**bezrezérvnōst**
bèzūman i **bèzumam**	**bèzūman** IR, JR **bèzūman** (**bẽzūman**) HPŠ	**bèzūman**	**bèzūman** i **bèzumam**
bèzūmničkī i **bèzumnčkī**	**O**	**bèzūmničkī**	**bèzūmničkī** i **bèzumnčkī**
bèzūmnīk i **bèzumnīk**	**bèzūmnīk** RHPŠ, JR	**bèzūmnīk**	**bèzūmnīk** i **bèzumnīk**
bèzūmno i **bèzumno**	**bèzūmno** RHPŠ, JR	**bèzūmno**	**bèzūmno** i **bèzumno**
bèzūmnōst = bezumlje	**bezúmnōst** JR	**bèzūmnōst**	**bèzūmnōst** i **bèzumnōst**
bezùspješan	**bẽzuspješan** (**bezùspješan**) RHPŠ **bẽzuspješan** JR	**O**	**bẽzuspjẽšan** **bezùspješan**
bezùspješno	**bẽzuspješno** (**bezùspješno**) RHPŠ **bẽzuspješno** JR	**O**	**bẽzuspjẽšno** **bezùspješno**
bezùtješan	**bẽzutješan** RHPŠ	**bẽzutješan** (**neutješiv**)	**bẽzutješan**
bezùtješno	**O**	**O**	**bẽzutješno**
bèzutješnōst i **bezùtješnōst**	**O**	**O**	**bẽzutješnōst**
bezùvjtan = bezuslovan	**bezùvjtan** IR **bẽzuvjetan** (**bezùvjtan**) RHPŠ **bezùvjtan** (bezúvjetan) JR	**bẽzuvjetan** (**bezùvjtan**)	**bezùvjtan** v. bezuslovan

bezùvjtno = bezuslovno	**bezùvjtno** IR **bȅzuvjetno** (**bezùvjtno**) RHPŠ **bezùvjtno** (bezúvjetno) JR	**bȅzuvjtno**	**bezùvjtno** v. bezuslovno
bezùvjetnōst	**bezùvjetnōst** (bezúvjetnōst) JR	**bȅzuvjetnōst**	**bezùvjtnōst**
bèzvjerac	**bèzvjerac** IR **bèzvjerac** (**bezvjérac**) RHPŠ **bezvjérac** (bèzvjerac) JR	**bèzvjerac**	**bèzvjerac** v. bezvjernik
bèzvjērnīk	**bèzvjērnīk** RHPŠ **bèzvjērnīk** (bèzvjernīk)	**bèzvjērnīk**	**bèzvjērnīk**
bèzvjērski	**O**	**O**	**bèzvjērskī** i **bèzvjerskī**
bèzvjērstvo i **bezvjérstvo**	**bezvjérstvo** JR	**bèzvjērstvo**	**bèzvjērstvo** i **bezvjérstvo**
bèzvlāđe i **bèzvlađe** = **bezvlašće**	**bèzvlāđe** RHPŠ, JR	**bèzvlāđe**	**bèzvlāđe** i **bèzvlađe v. bezvlašće**
bèzvlāšće i **bèzvlašće**	bèzvlãšće IR, RHPŠ, JR	**bèzvlāšće**	**bèzvlāšće** i **bèzvlašće**
bȅzvōljan i **bèzvoljan**	**bèzvōljan** IR **bȅzvōljan** (**bèzvōljan**) RHPŠ **bȅzvōljan** JR	**bèzvōljan**	**bèzvōljan** i **bèzvoljan**
bȅzvōljnīk i **bèzvōljnīk**	**bèzvōljnīk** RHPŠ	**O**	**bèzvōljnīk** i **bèzvoljnīk**
bȅzvōljno i **bèzvōljno**	**bȅzvōljno** (**bèzvōljno**) RHPŠ	**bèzvōljno**	**bèzvōljno** i **bèzvoljno**
bezvóljnōst i **bèzvōljnōst**	**bezvóljnōst** (**bèzvōljnōst**) RHPŠ	**bèzvoljnōst**	**bezvóljnōst** i **bèzvoljnōst**
bȅzvrijedan	**bȅzvrijēdan** RHPŠ **bèzvrijedan** JR	**bȅzvrijedan**	**bȅzvrijedan**
bȅzvrijedno	**bȅzvrijēdno** RHPŠ **bèzvrijedno** JR	**bȅzvrijedno**	**bȅzvrijedno**
bȅzvrijednōst	**bȅzvrijēdnōst** RHPŠ **bezvrijèdnōst** JR	**bȅzvrijednōst**	**bȅzvrijednōst**
bèzvūčan	**bȅzvūčan** (**bèzvūčan**), o. v. **bȅzvūčnī** RHPŠ **bèzvūčan**, o.v. **bèzvūčnī** JR	**bèzvūčnī**	**bèzvūčan**

bèzvūčnōst, -osti	**bèzvūčnōst** (**bezvúčnōst**), Gjd. bèzvūčnosti, Ijd. bèzvūčnosti/ bèzvūčnošću RHPŠ **bèzvūčnōst**, Gjd. bèzvūčnōsti**,** Ijd. bèzvūčnōšću/bèzvūčnōsti JR	**bèzvūčnōst**, Gjd. bèzvūčnosti	**bèzvūčnōst**, -osti
O	**bȅž** (**bêž**) RHPŠ **bȅž** JR	**bȅž**	**bêž**
bežénstvo	**bežénstvo** (**bèžēnstvo**) RHPŠ	**O**	**bežénstvo**
bèživotan	**bèživotan**, o. v. **bèživotnī** IR, JR **bȅživotan** (**bèživotan**), o. v. **bȅživotnī** RHPŠ	**bèživotan**, o. v. **bèživotnī**	**bèživotan**
bèživotno	**bȅživotno** (**bèživotno**) RHPŠ	**O**	**bèživotno**
bèživotnōst	**bȅživotnōst** RHPŠ	**O**	**bèživotnōst**
bȉbati se	**bíbati se** RHPŠ	**bíbati** (**bȉbati**)	**bíbati se** i **bȉbati se**
bìbērnica i **bibérnica**, v. bibernjača	**bìbērnica** RHPŠ, JR	**O**	**bìbērnica** i **bibérnica**, v. bibernjača
Bíblija	**Bȉblija** IR **Biblija** RHPŠ, JR	**Bìblija**	**Bìblija**
bìblījskī	**bȉblījskī** IR **bìblījskī** RHPŠ, JR	**bìblījskī**	**bìblījskī**
O	**biblióbus** JR	**biblióbus**	**biblióbus**
bibliòfil i **bibliòfīl**	**bibliòfil** IR, JR **bibliòfil** (**bibliòfīl**) RHPŠ	**bibliòfīl**	**bibliòfil** i **bibliòfīl**
bibliòfīlskī	**bibliòfilskī** JR	**bibliòfīlskī**	**bibliòfīlskī**
bibliogràfija	**bibliògrafija** IR **bibliogràfija** RHPŠ, JR	**bibliogràfija**	**bibliogràfija**
bibliotèkārskī	**bibliòtekārskī** IR **bibliotèkārskī** RHPŠ, JR	**bibliotèkārskī**	**bibliotèkārskī**
bȉčèvalac	**bȉčevalac** IR **bȉčèvalac** (**bȉčevalac**) RHPŠ **bȉčèvalac** JR	**bȉčèvalac**	**bȉčèvalac**
bȉčèvati	**bȉčevati** IR, RHPŠ, JR	**bȉčèvati**	**bȉčèvati**
bìčić i **bìčīć**, dem. od bič	**bìčić dem. od bič** RHPŠ	**bìčić** umanj. od bič	**bìčić** i **bìčīć**, dem. i hip. od bič

bìčić i **bìčīć**, dem. od bik = bikčić	**bìčić** dem. i hip. od bik IR	**bìčić** umanj. od bik	**bìčić** i **bìčīć**, dem. i hip. od bik
bìčjī i **bíčjī**	**bȉčijī** IR, JR **bìčjiī** RHPŠ	**bìčjī**	**bíč(i)jī** i **bìč(i)jī**
O	**bìdat** (**bìd't**), Gjd. bìdata RHPŠ **bìdāt**, Gjd. bidáta JR	**O**	**O**
bȉflati	**bȉflati** IR, RHPŠ **bìflati** JR	**bȉflati**	**bìflati**
O	**O**	**bìfora**	**bȉfora**
O	**bihuzùrluk** IR **bihuzúrluk** (**bihuzùrluk**) RHPŠ **bihuzúrluk** JR	**O**	**O**
bijèda	**bijéda** IR, RHPŠ **bijèda** JR	**bijéda** (akcenat iznad je)	**bijèda**
bȉjedan	**bȉjedan** IR, RHPŠ, JR	**bijedan** (polukrug iznad ije)	**bȉjedan**
bijèditi	**bijèditi** JR	**bijéditi** (akcenat iznad je)	**bijèditi**
bȉjednica	**bȉjednica** RHPŠ, JR	**bijednica** (polukrug iznad ije)	**bȉjednica**
bȉjednik	**bȉjednīk** IR, RHPŠ, JR	**bijednīk** (polukrug iznad ije)	**bȉjednīk**
bȉjedno	**bȉjedno** IR, RHPŠ, JR	**bijedno** (polukrug iznad ije)	**bȉjedno**
bȉjeg	**bȉjeg** IR, RHPŠ, JR	**bijeg** (polukrug iznad ije)	**bȉjeg**
bȉjel	**bȉjel** IR, RHPŠ, JR	**bijel** (polukrug iznad ije)	**bȉjel** i **bȉo**
bijèlac	**bijèlac** JR	**bijélac** (akcenat iznad je)	**bijèlac**
bijèliti	**bijèliti** IR, JR **bijéliti** RHPŠ	**bijéliti** (akcenat iznad je)	**bijèliti**
bȉjelka	**bȉjelka** (**bjȅlka**) RHPŠ	**bijelka** (polukrug iznad ije)	**bȉjelka**
bijèlo (npr. gledati)	**bijélo** RHPŠ **bȉjelo** JR	**bijélo** (akcenat iznad je)	**bijèlo**
bijèljeti	**bijèljeti se** IR, JR **bijéljeti** RHPŠ	**bijéljeti** (akcenat iznad je)	**bijèljeti**

O	**Bȉjeljinac**, **Bȉjeljīnka** RHPŠ **Bijeljínac**, **Bȉjeljinka** JR	**O**	**O**
bȉjes	**bȉjes**, IR, RHPŠ, JR	**bijes** (polukrug iznad ije)	**bȉjes**
bijèsan	**bijèsan** IR, JR **bijésan** RHPŠ	**bijésan** (akcenat iznad je)	**bijèsan**
bȉjesno	**bȉjesno** IR, RHPŠ, JR	**bijésno** (akcenat iznad je)	**bȉjesno**
bȋk, bíka, bìka	**bȉk** IR, RHPŠ, JR	**bȉk**	**bȋk**, bíka (**bȉk**, bìka)
bìkār	**O**	**O**	**bȉkār** i **bìkār**
bȉkarbōnā sóda	**bikarbóna** (soda) JR	**O**	**bȉkarbōnā sóda**
bìkīni	**bìkīni** IR **bìkīni** (**bikîni**) RHPŠ **bikîni** JR	**bìkīni**	**bikíni**
bíkonja i **bȉkonja**	**bíkonja** JR	**bíkonja** (**bìkonja**)	**bíkonja** i **bȉkonja**
bikòbskī	**bìkovskī** IR, RHPŠ, JR	**bìkovskī**	**bìkovskī** i **bikòbskī**
O	**bìldati** (**bȉldati**) RHPŠ **bìldati** JR	**bȉldati**	**bȉldati**
O	**bìlder** (**bȉlder**) RHPŠ **bìlder** JR	**bȉlder**	**bìlder**
O	**Biléćanin** (**Biléćānin**, **Bilēčanin**) RHPŠ **Biléćanin** JR	**O**	**O**
O	**bìlēćkī** RHPŠ **bȉlēćkī** JR	**O**	**O**
bilìjārskī	**bìlijārskī** RHPŠ **bilìjārskī** JR	**O**	**bilìjārskī**
bìljac	**bíljac** RHPŠ, JR	**bìljac** (**bíljac**)	**bìljac**
bìljār	**bȉljār** IR, JR **bìljār** RHPŠ	**bìljār**	**bìljār**
O	**bìljārskī** IR, RHPŠ **bȉljārskī** JR	**bìljārskī**	**bìljārskī**
biljójedi **biljòžderi**	**bȉljojēd** IR **bȉljojēdi** (bȉljojēd) **bȉljožderi** (**biljòžderi**) Nmn. (**bȉljožder**) RHPŠ **bìljojēd** **biljòžder** JR	**bȉljojēd** **bȉljojēdi** **bȉljožderi** (**biljòžderi**)	**biljòjed** **biljòžder**
bȉnārnī	**bìnārnī** IR **bȉnārnī** RHPŠ, JR	**bìnārnī** (**bȉnārnī**)	**bȉnārnī**

bìnjektaš i **binjèktāš**	**binjèktāš** (binjèkteš) JR	**O**	**O**
biogèneza i **biogenéza**	**biogenéza** (**biogèneza**) RHPŠ	**biogèneza**	**biogenéza**
biohèmičār **biokèmičār**	**biohèmičār** (**biohêmičār**) RHPŠ **biohèmičār** JR	**biokèmičār**	**biohèmičār**
biohèmija **biokèmija**	**biohèmija** IR **biohémija** (**biohêmija**) RHPŠ **biohémija** (biohêmija *izg*.) JR	**biokèmija**	**biokèmija**
biohèmījskī **biokèmījskī**	**biohémījskī** (biohêmījskī *izg*.) JR	**biokèmījskī**	**biohèmījskī**
O	**bȉomasa** (**biomàsa**) RHPŠ	**bȉomasa**	**biomàsa**
biónjača i **bìònjača**	**bìònjača** IR **biónjača** RHPŠ **bìònjača** (biónjača) JR	**biónjača** (**bjeloočnica**)	**biónjača** i **bìònjača jek.**
bȉoskop i **bìoskop**	**bȉoskop** v. kino RHPŠ **bȉoskop** kino *razg*. JR	**bìoskop** (kino)	**bȉoskop** i **bìoskop**, kono
bȉoskopskī i **bìoskopskī**	**bȉoskopskī** RHPŠ, JR	**O**	**bȉoskopskī** i **bìoskopskī**
bȉrc(**ūz**)	**bìrcuz** IR, RHPŠ, JR	**bȉrcuz**	**O**
O	**bȉrčanskī** (prid. koji se odnosi na Birač) RHPŠ **bìrčanskī** (prid. koji se odnosi na Birač i **Birčanina**) JR	**O**	**O**
bìser	**bȉser** IR **bìser** RHPŠ, JR	**bìser**	**bìser**
bìsēran	**bìsērnī** IR **bìsēran**, o. v. bìsērnī RHPŠ **bȉsēran**, o. v. bìsērnī JR	**bìsērnī**	**bìsēran**
bìsernica	**bìsērnica** RHPŠ, JR	**bìsērnica**	**bìsērnica**
bisèrnjača	**bisérnjača**	**bisèrnjača**	**O**
bískati	**bískati** IR, JR **bískati** (**bìskati**) RHPŠ	**bískati**	**bískati**
bȉskup	**bȉskup** IR **bȉskup** (**bìskup**) RHPŠ **bȉskup** (bȉskūp) JR	**bȉskup**	**bȉskup** i **bìskup**
bȉskupskī	**bȉskupskī** IR, JR **bȉskupskī** (**bìskupskī**) RHPŠ	**bȉskupskī**	**bȉskupskī**

bìskvīt	**bìskvit** IR **bìskvit** (**bìskvīt**) RHPŠ **bìskvīt** JR	**bìskvīt**	**bìskvīt** i **bìskvit**
bìstrica	**bȉstrica** IR, JR **bìstrica** (**bȉstrica**) RHPŠ	**bìstrica**	**bìstrica**
bìstrīk	**bȉstrik**/**bìstrīk** IR **bìstrīk** (**bȉstrīk**) RHPŠ **bìstrīk** JR	**bìstrīk**	**bìstrīk**
bìstriti	**bȉstriti** IR **bȉstriti** (**bìstriti**) RHPŠ **bìstriti** JR	**bȉstriti**	**bìstriti**
bistròūman	**bȉstroūman** (**bistròūman**) RHPŠ **bistròūman** JR	**O**	**bistròūman**, **bistròuman**, **bȉstroūman**
bistròūmlje v. **bistròūmnōst** i **bistroúmnōst**	**O**	**O**	**bistròūmlje**, **bistròumlje**, **bistròūmnōst**, **bistròumnōst**, **bistroúnōst**
Bȉšćanin **Bȉšćānka**	**Bíšćanin** **Bíšćānka** IR **Bìšćanin** (**Bíšćanin**) RHPŠ **Bȉšćanin** (**Bȉšćānka**) JR	**Bȉšćanin** **Bȉšćānka**	**O**
O	**bìšćanskī** RHPŠ **bȉšćanskī** JR	**O**	**O**
O	**bȉt** (osnovna informatička jedinica) IR, RHPŠ, JR	**bȉt**	**bît**
bitùmen	**bitùmen** IR, RHPŠ **bitùmen** (**bitùmēn**) JR	**bitúmen**	**bitùmen**
bitùmenskī	**bitùmēnskī** JR	**bitúmenskī**	**bitùmenskī**
bîva (pokr. modalna riječca)	**bîvā** IR, RHPŠ, JR	**bìvā** (**bîvā**)	**O**
bìvāk	**bìvāk** IR, RHPŠ **bȉvāk** JR	**bìvāk**	**bìvāk**
bívō **bívol**	**bívo**/**bȉvol** IR **bìvō** (**bívō**) RHPŠ **bívō** (**bìvō**) JR	**bívōl** (**bȉvol**)	**bívō** (**bívol**)
bívolskī	**bívolskī** JR	**bívolskī** (**bȉvōlskī**)	**bívolskī**
bívstvo	**bívstvo** RHPŠ **bìvstvo** JR	**bívstvo**	**bívstvo**
bivstvòvānje	**bȉvstvovānje** IR, RHPŠ		

bivstvòvati	**bȉvstvovati** IR, JR **bȉvstvovati** (**bivstvòvati**) RHPŠ	**bivstvòvati**	**bivstvòvati**
O	**bìzam** JR	**bȉzam**	**bìzām**
O	**O**	**bȉzamskī**	**bìzāmskī**
bȉzāran	**bìzāran** IR **bȉzāran** (**bìzāran**) RHPŠ **bȉzāran** JR	**bìzāran** (**bȉzāran**)	**bȉzāran**
bȉzārno	**bȉzārno** (**bìzārno**) HPŠ **bìzārno** JR	**bìzārno**	**bȉzārno**
bìznut	**bȉzmut** IR **bìznut** RHPŠ, JR	**bìznut**	**bìznut**
bìznismen	**bìznismēn** IR **bìznismen** RHPŠ **bìznismēn** (bìznismen) JR	**bìznismen**	**bìznismen**
bjelánce i **bjelànce**	**bjelánce**, rjeđe bjelánjak IR, RHPŠ **bjelánce** (bjelànce, bjelànjce) JR	**bjelánce**	**bjelánce** i **bjelànce**
bjelànčevina	**bjeláńčevine** IR, RHPŠ, JR	**bjelànčevine**	**bjelànčevina** i **bjeláńčevina**
bjelànčevi-nast	**O**	**O**	**bjelànčevinast** i **bjeláńčevinast**
bjȅlasast	**bjelàsast** IR	**bjelàsast**	**O**
bjelàsnuti (**se**)	**bjelásnuti se** (**bjelàsnuti se**) RHPŠ	**O**	**O**
bjȅlāš i **bjèlāš**	**bjèlāš** IR, RHPŠ, JR	**bjèlāš**	**bjȅlāš**
bjèlcat i **bjȅlcat**	**bjèlcat** IR, JR	**O**	**bjèlcat** i **bjȅlcat**
bjèlīlja i **bjèlilja**	**bjèlilja** RHPŠ, JR	**O**	**bjèlīlja** i **bjèlilja**
bjȅlkast	**bjȅlkast** IR, RHPŠ, JR	**bjȅlkast**	**bjèlkast** v. bjeličast
bjȅlobōr	**O**	**O**	**bjelòbor**
bjelòbrad	**bjelòbrad** RHPŠ	**bjȅlobrad** (**bjelòbrad**)	**bjelòbrad**
bjelòbrk	**bjelòbrk** (**bjȅlobr̄k**) RHPŠ **bjelòbrk** JR	**bjȅlobr̄k** (**bjelòbrk**)	**bjelòbrk**
bjelòdan	**bjȅlodān** IR **bjȅlodān** (**bjelòdan**) RHPŠ	**bjȅlodān** (**bjelòdan**)	**bjelòdan**
bjelòdano	**bjȅlodano** IR **bjȅlodāno** RHPŠ, JR	**bjelòdano**	**bjelòdano**
bjelòglav	**bjelòglav** IR, RHPŠ, JR	**bjȅloglav** (**bjelòglav**)	**bjelòglav**

bjelògorica i **bjelogòrica**	**bjelogòrica** IR, RHPŠ, JR	**bjelogòrica**	**bjelògorica** i **bjelogòrica**
bjelògoričnī i **bjelogòričnī**	**bjelogòričnī** IR, RHPŠ, JR	**bjelogòričnī**	**bjelògoričnī** i **bjelogòričnī**
bjelògriv	**bjelògriv** JR	**bjëlogriv** (**bjelògriv**)	**bjelògriv**
bjelògrlī	**bjelògrl** o. v. bjelògrlī JR	**bjèogrlī** (**bjelògrlī**)	**bjelògrl**
bjelòkos	**bjelòkos** RHPŠ, JR	**bjëlokos** (**bjelòkos**)	**bjelòkos**
bjëlokōst	**bjëlokōst** IR, RHPŠ **bjèlokōst** JR	**bjëlokōst**	**bjëlokōst**
bjelòkostan	**bjelòkostan**, o. v. bjelòkosnī JR	**bjëlokosnī** (**bjelòkosnī**)	**bjelòkostan**
bjelòkož i **bjelòkožan**	**bjelòkož** JR	**bjëlokožan** (**bjelòkožan**)	**bjelòkož** i **bjelòkožan**
bjelòkril	**bjelòkril** JR	**bjëlokril** (**bjelòkril**)	**bjelòkril**
bjelònog	**bjelònog** RHPŠ, JR	**bjëlonog** (**bjelònog**)	**bjelònog**
bjelòočnica	**bjeloòčnica** IR, RHPŠ **bjelòočnica** JR	**bjeloòčnica**	**bjelòočnica**
O	**Bjelòpoljac** **Bjelòpōljka** RHPŠ **Bjelopóljac** (Bjelòpoljac) Bjelòpōljka, Bjelòpoljka JR	**O**	**O**
bjelòput(**an**)	**bjelòputan** IR **bjelòput** RHPŠ **bjelòputan** (bjelòput) JR	**bjëloputan** (**bjelòputan**)	**bjelòput** i **bjelòputan**
bjelòruk	**O**	**bjëloruk** (**bjelòruk**)	**bjelòruk**
O	**Bjëlorus** **Bjelorùskinja** RHPŠ **Bjèlorus** (Bjelòrus) Bjèloruska (Bjelòruska) JR	**Bjëlorus** **Bjelorùskinja**	**O**
O	**bjëloruskī** RHPŠ **bjelòruskī** JR	**bjëloruskī** (**bjelòruskī**)	**bjëloruskī**
bjelòsvjetskī i **bjelosvjètskī**	**bjëlsvjetskī** IR **bjelosvjètskī** RHPŠ, JR	**bjelosvjètskī**	**bjelòsvjetskī** i **bjelosvjètskī**
bjèlōv (bijeli pas) **bjèlov** (koji je od bjela, od hrasta)	**bjèlōv** (**bjèlov**) (pas bijele dlake) RHPŠ	**bjèlōv** (bijeli pas)	**bjèlōv** (pas bijele dlake)
bjelùšav i **bjèlušav**	**bjelùšav** JR	**O**	**bjelùšav** i **bjèlušav**
bjesòmučan	**bjësomučan** IR, JR **bjësomučan** (**bjesòmučan**) RHPŠ	**bjësomučan** (**bjesòmučan**)	**bjesòmučan**

bjesòmučenīk	**O**	**bjȅsomučenīk** (**bjesòmučnīk**)	**bjesòmučenīk**
bjesòmučnica	**O**	**bjȅsomučnica**	**bjesòmučnica**
bjesòmučno	**bjȅsomučno** IR, JR **bjȅsomučno** (**bjesòmučno**) RHPŠ	**bjȅsomučno**	**bjesòmučno**
bjesòmučnōst	**O**	**bjȅsomučnōst**	**bjesòmučnōst**
blâgdān i **blȁgdān**	**blàgdan** IR **blȁgdān** (**blàgdan**) RHPŠ **blȁgdān** JR	**blàgdan**	**blâgdān** i **blȁgdān**
blâgdānskī i **blȁgdānskī**	**blàgdanskī** IR **blȁgdānskī** (**blàgdanskī**) RHPŠ **blȁgdānskī** JR	**blàgdanskī**	**blâgdānskī** i **blȁgdānskī**
blȁgodāt i **blagòdat**	**blȁgodāt** IR, RHPŠ, JR	**blȁgodāt**	**blȁgodāt** i **blagòdat**
blȁgodātan i **blagòdatan**	**blȁgodātan** RHPŠ, JR	**blȁgodātan** (**blagòdatan**)	**blȁgodātan** i **blagòdatan**
blagòdjet	**blȁgodēt** JR	**O**	**blagòdjet** v. blagodat
blagòdjetan	**blȁgodētan** JR	**O**	**blagòdjetan** v. blagodatan
blagòglasan = blagozvučan	**blȁgoglasan** (**blagòglasan**) RHPŠ	**blȁgoglasan**	**blagòglasan** v. blagozvučan
blagòglāsje	**blagòglāsje** IR	**blȁgoglāsje**	**O**
blagòglasnōst = blagozvučnost	**O**	**blȁgoglasnōst**	**blagòglasnōst**
blagòrodan	**blagòrodan** (**blȁgorodan**) RHPŠ **blagòrodan** JR	**blȁgorodan**	**blagòrodan**
blagòslovljen i **blagoslòvljen**	**blagòslovljen** JR	**O**	**blagòslovljen** i **blagoslòvljen**
blȁgotvōran	**blagòtvōran** IR **blȁgotvōran** (**blagòtvōran**) RHPŠ **blȁgotvōran** JR	**blȁgotvōran**	**blȁgotvōran**
blȁgotvōrno	**blagòtvōrno** IR **blȁgotvōrno** JR	**blȁgotvōrno**	**blȁgotvōrno**
blagoùtrobije	**O**	**O**	**blagoùtrobije** i **blagoutròbije**
blagovaòna v. **blagòvaonica** i **blagovaònica**	**blagovaònica** IR **blagovaónica** RHPŠ **blagovaóna** **blagovaónica** JR	**blagovaóna** **blagovaònica**	**blagòvaonica** i **blagovaònica**

blȁgovijest	**blȁgovijēst** RHPŠ	**O**	**blȁgovijest**
blagòzvūčan	**blȁgozvūčan** RHPŠ	**blȁgozvūčan** (**blagòzvūčan**)	**blagòzvūčan** **blagòzvučan**
blagòzvūčje, pokr. = blagozvučnost	**O**	**blȁgozvūčje**	**O**
O	**O**	**blagozvúčnōst**	**blagozvúčnōst** i **blagòzvučnōst**
blȁnjalica	**blànjlica** IR **blȁnjalica** JR	**blȁnjalica**	**blȁnjalica**
blànjati i **blȁnjati**	**blȁnjati** RHPŠ, JR	**blȁnjati**	**blànjati** i **blȁnjati**
blatáviti i **blȁtaviti** v. blatiti	**blatáviti** JR	**O**	**blatáviti** (**se**) v. blatiti
blȁtina (crno hercegovačko grožđe i vino) **blàtina** (augm. od blato; močvara)	**blȁtina** (crno hercegovačko grožđe i vino) RHPŠ **blȁtina** (crno hercegovačko grožđe i vino; močvarno mjesto u šumi...) JR	**blȁtina** (odlika dalmatinskoga i hercegovačkog grožđa i vina)	**blȁtina** (crno hercegovačko grožđe i vino) **blàtina** (augm. od blato; močvara)
blàtnjara	**blȁtnjara** IR **blàtnjara** JR	**O**	**blàtnjara**
blatùština i **blatúština**	**blȁtūština** IR	**O**	**blatùština** i **blatúština**
blȁvōr	**blȁvor** IR **blȁvōr** RHPŠ, JR	**blȁvōr**	**blȁvōr**
blážen	**blâžen** IR, JR **blâžen** (**blážen**) RHPŠ	**blážen**	**blážen**
bláženičkī	**blâženičkī** JR	**blâženičkī**	**blâženičkī**
bláženīk	**blâženīk** JR	**bláženīk**	**bláženīk**
bláženo	**blâženo** IR, JR **blâženo** (**bláženo**) RHPŠ	**bláženo**	**bláženo**
bláženōst	**blâženōst** (**bláženōst**) RHPŠ **blâženōst** JR	**bláženōst**	**O**
bláženstvo i **blažénstvo**	**bláženstvo** IR **blažènstvo** (**bláženstvo**) RHPŠ **blâženstvo** JR	**bláženstvo**	**blažénstvo** i **blažènstvo**
blȅbēt i **blȅbet**	**O**	**O**	**blȅbēt**
blèfer	**blȅfer** IR **blèfer** RHPŠ, JR	**blèfer**	**blȅfer** i **blèfer**
blefírati	**blefírati** IR, RHPŠ, JR	**blefírati**	**blefírati**

O	**bléjzer** RHPŠ **blèjzer** JR	**O**	**blèjzer**
blênda	**blênda** IR **blênda** (**blènda**) RHPŠ **blênda** (blènda) JR	**blênda**	**blênda**
blètav i **blêntav**	**blètav** IR, JR **blètav** (**blêntav**) RHPŠ	**blètav**	**blètav** i **blêntav**
blèntōv, v blento	**blèntov** JR	**O**	**blèntōv,** razg.
blèsaviti i **blesáviti**	**blesávjeti** (**blèsavjeti**) RHPŠ **blesáviti** JR	**O**	**blèsaviti** i **blesáviti**
blȉjed	**blȉjēd** IR **blȉjed** RHPŠ, JR	**blijed** (polukrug iznad ije)	**blȉjed**
blijèdjeti	**blijèdjeti** IR, JR **blijédjeti** RHPŠ	**blijedjeti** (dugouzlazni iznad je)	**blijèdjeti**
blȉjedo	**blȉjedo** IR, RHPŠ, JR	**blijed** (polukrug iznad ije)	**blȉjedo**
blȉjesak	**blȉjesak** IR, JR **blȉjesak** (**bljêsak**) RHPŠ	**blijesak** (polukrug iznad ije)	**blȉjesak**
blijèskati = bljeskati	**Blijéskati**	**O**	**blijèskati**
blijèštati **blijèštiti**	**blijèštati** **blijèštiti** IR, JR **blijéštati** **blijéštiti** RHPŠ	**bli**je**štati** **bliještiti** (dugouzlazni iznad je)	**blijèštati**
blizànac i **blȉzanac**	**blizánac** IR **blizànac** (**blizánac**) RHPŠ **blizànac** (blizánac) JR	**blizánac**	**blizànac** i **blȉzanac**
blizànačkī i **blȉzanačkī**	**O**	**blizànačkī**	**blizànačkī** i **blȉzanačkī**
blȉzānka = bliznaka	**blȉzānka** RHPŠ	**O**	**blȉzānka** v. bliznakinja
Blȉzānci	**O**	**O**	**Blizànci** i **Blȉzānci**
blȉzančād	**blizànčād** JR	**blȉzānčād**	**blȉzančād**
blȉzānče	**blȉzānče** RHPŠ **blizànče** JR	**O**	**blȉzānče**
blȉzne v. blizanac	**blȉzne** v. blizanče RHPŠ **blȉzne** JR	**O**	**O**
blȉžnjī i **blȉžnjī**	**blȉžnjī** IR, RHPŠ **blȉžnjī** JR	**blȉžnjī**	**blȉžnjī** i **blȉžnjī**
blûdan	**blûdan** IR, RHPŠ **blúdan** JR	**blûdan**	**blûdan**

blûdnica i **blúdnica**	**blûdnica** IR, RHPŠ **blúdnica** JR	**blûdnica**	**blúdnica** i **blûdnica**
blûdničēnje i **blúdničēnje**	**blúdničēnje** RHPŠ, JR	**blûdničēnje**	**O**
blûdničiti i **blúdničiti**	**blûdničiti** IR **blúdničiti** (**blûdničiti**) RHPŠ **blúdničiti** JR	**blûdničiti**	**blúdničiti** i **blûdničiti**
blûdnīčkī (prid.)	**blûdnīčkī** IR **blûdničkī** RHPŠ **blûdničkī** (blúdničkī) IR	**blûdničkī**	**blúdnīčkī** i **blûdničkī**
blúzica	**blúzica** IR **blùzica** JR		**blùzica** i **blúzica**
bljèđahan	**bljèđāhan** RHPŠ **bljèđahan** JR	**bljèđāhan**	**bljèđahan**
bljùzgati	**bljùzgati** IR, JR **bljùzgati** RHPŠ	**bljùzgati**	**bljùzgati**
bljùznuti	**bljùznuti** RHPŠ	**bljùznuti**	**bljùznuti**
bo (vez. arh., jer, jerbo)	**bȍ** JR	**bȍ**	**O**
bòbica i **bóbica**	**bòbica** IR, RHPŠ, JR	**bòbica**	**bòbica** i **bóbica**
bòbičast i **bóbičast**	**bòbičast** IR, RHPŠ, JR	**bòbičast**	**bòbičast** i **bóbičast**
bòbičav i **bóbičav**	**bòbičav** IR, RHPŠ, JR	**bòbičav**	**bòbičav** i **bóbičav**
bòbičavōst i **bóbičavōst**	**bòbičavōst** IR, JR	**bòbičavōst**	**bòbičavōst** i **bóbičavōst**
bȍckalo	**bȍckalo** IR, RHPŠ **bòckalo** JR	**bȍckalo**	**bȍckalo**
bòdac (v. bodež, ubod)	**bòdac** (**bódac**) (ubod, bodež) RHPŠ **bódac** (probad) **bòdac** (bodež, ubod) JR	**bòdac** (probod, upala porebrice, ubod)	**O**
bòdēč i **bòdeč** (vrsta ribe)	**O**	**bòdēč**	**bòdēč** i **bòdeč**
bòdež i **bódež**	**bódež** IR, RHPŠ, JR	**bódež**	**bódež** i **bódež**
bòdimicē	**bòdimicē** RHPŠ, JR	**bòdimicē**	**bòdimicē**

bódlja (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka; metalni šiljak; daščica s ekserima koja se veže teletu oko vrata da ne može sisati...; zajedljivi izrazi)	**bȍdlja** (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka; zajedljivi izrazi) IR **bȍdlja** (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka) RHPŠ **bȍdlja** (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka; zajedljivi izrazi) **bódlja** (daščica s ekserima koja se veže teletu oko vrata da ne može sisati...) JR	**bȍdlja→ bodljika** (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka; zajedljivi izrazi)	**bódlja** (šiljasti izraštaj kod nekih životinja i biljaka; metalni šiljak; daščica s ekserima koja se veže teletu oko vrata da ne može sisati...; zajedljivi izrazi)
bodljári	**bòdljari** IR **bȍdljari** JR	**bodljári**	**bòdljār** i **bȍdljār**
bodljòkošci	**bodljokóšci** IR, JR	**bodljokóšci → bodljikaši**	**bodljokóžac** i **bodljòkožac**
bòdōvnī	**bòdōvnī** IR **bòdōvnī** (**bȍdōvnī**) RHPŠ **bȍdōvnī** JR	**bòdōvnī**	**bòdōvnī**
bȍdro	**bȍdro** IR, RHPŠ, JR	**O**	**bȍdro** i **bòdro**
bòēmija i **boèmija**	**O**	**O**	**boèmija**
boèmština	**boémština** IR	**boèmština**	**boémština** i **boèmština**
bófl	**bȍfl** IR, JR	**bȍfl**	**bófl**
bògac i **bógac**	**O**	**bógac**	**bògac** i **bógac**
bögāljstvo	**O**	**O**	**bögāljstvo** i **bogáljstvo**
bogàtstvo i **bògatstvo**	**bogàtstvo** IR, RHPŠ, JR	**bògatstvo** (**bogàtstvo**)	**bogàtstvo**
bogìnjav	**bogìnjav** IR **bogìnjav** (**bòginjav**) RHPŠ **bòginjav** JR	**bogìnjav**	**bogìnjav**
bogobòjāznōst	**bogobòjāznōst** IR, JR **bogobòjāznōst** (**bogobojáznōst**) RHPŠ	**bogobòjāznōst**	**bogobòjāznōst**
O	**O**	**bogòčovječjī**	**bogočovjèč(i)ji**
bogòhūlan	**bogòhūlan** IR **bȍgohūlan** (**bogòhūlan**) RHPŠ **bȍgohūlan** JR	**bȍhohūlan** (**bogòhūlan**)	**bogòhulan** i **bogòhūlan**
bogòhuliti i **bogohúliti**	**bogohúliti** IR, RHPŠ, JR	**bogohúliti**	**bogòhuliti** i **bogohúliti**

bogòhūlničkī	**bògohūlničkī** JR		**bogòhulničkī** **bogòhūlničkī**
bogòhūlnīk	**bogòhulnīk** IR **bȍgohūlnīk** (**bogòhūlnīk**) RHPŠ **bògohūlnīk** JR	**bȍgohūlnīk** (**bogòhulnīk**)	**bogòhulnīk** i **bogòhūlnīk**
bogòhūlno	**bȍgohūlno** (**bogòhūlno**) RHPŠ **bògohūlno** JR	**O**	**bogòhulno** i **bogòhūlno**
bogohúlstvo	**bogohúlstvo** IR, JR	**bogohúlstvo**	**bogòhulstvo** i **bogohúlstvo**
bogohúljēnje i **bogòhuljēnje**	**bogohúljēnje** IR, JR	**O**	**O**
bogojávljēnskī i	**bogojávljēnskī** JR	**bogojávljēnskī**	**bogojávljēnskī** i **bogojávljenskī**
bogoljúbac	**bogòljūbac** IR **bogoljúbac** RHPŠ	**O**	**bogoljúbac**
bogòljuban	**O**	**bȍgoljūban** (**bogòljuban**)	**bogòljuban** v. bogoljubiv
bogòljūblje	**bogòljūblje** IR **bògoljūblje** JR	**bȍgoljūblje**	**bogòljūblje**
bogòljubnōst	**O**	**bogoljúbnōst**	**bogòljubnōst**
bogòmājka (Bogorodica)	**O**	**Bȍgomājka** → **Bogorodica**	**Bogòmājka**
bogòmīlstvo	**bogomílstvo** RHPŠ, JR	**O**	**O**
bogònosac i **bogonósac**	**bogonósac** JR	**bogonósac**	**bogònosac** i **bogonósac**
Bogòrodica i **Bogoròdica**	**Bogòrodica** IR **Bogoròdica** (**Bogòrodica**) RHPŠ **Bogoròdica** JR	**Bogòrodica**	**Bogòrodica** i **Bogoròdica**
Bogòrodićin i **Bogoròdićin**	**Bogoròdicin** JR	**Bogòrodićin** (**Bogoròdićin**)	**O**
bogòslov	**bȍgoslov** IR **bògoslov** (**bȍgoslov**, **bogòslov**) RHPŠ **bògoslov** JR	**bȍgoslov** (**bogòslov**)	**bogòslov**
bogòslōvlje	**blȍgoslōvlje** (**bogòslōvlje**) RHPŠ **bògoslōvlje** JR	**blȍgoslōvlje** (**bogòslōvlje**)	**bogòslōvlje**

bogòslōvnī	**blȍgoslōvnī** (**bogòslovnī**) RHPŠ **bògōslovnī** JR	**blȍgoslōvnī** (**bogòslōvnī**)	**bogòslovnī**, v. bogoslovski
bogòslovskī	**bògoslovskī** JR	**O**	**bogòslovskī**
bogoslužénje i **bogoslúžēnje**	**bogoslúžēnje** RHPŠ, JR	**bogoslúžēnje** (**bogoslužje**)	**bogoslužénje**
bogòslūžje	**bògoslūžje** JR	**bȍgoslūžje** (**bogòslūžje**)	
bȍgoštōvan	**O**	**bȍgoštōvnī** (**bogòštōvni**)	**O**
bogòštōvlje	**bȍgoštōvlje** IR **bȍgoštōvlje** (**bogòštōvlje**) RHPŠ **bògoštōvlje** JR	**bȍgoštōvlje** (**bogòštōvlje**)	**O**
bogòvetan	**bogòvjetnī** IR **bogòvetnī** (**bogòvjetnī**) RHPŠ **bògovjetan** (bògovjētan) JR	**bogòvetnī**	**bogòvetan**
bȍgovskī i **bogòvskī**	**bògovskī** IR, RHPŠ, JR	**bogòvskī** (**bȍgovskī**)	**bȍgovskī** i **bogòvskī**
bogùmil	**bogùmīl** IR **bogùmil** (**bogòmil**) RHPŠ, JR	**bogùmil** (**bȍgumil**)	**bogùmil**
bogùmīlskī	**bogùmilskī** IR, RHPŠ, JR	**bogùmilskī** (**bȍgumilskī**)	**bogùmīlskī**
bogùmīlstvo	**bogumílstvo** (**bogùmīlstvo**) RHPŠ **bogumílstvo** JR		**bogumílstvo** i **bogùmīlstvo**
bohèmština	**bohémština** JR	**O**	**O**
bòja	**bȍja** IR **bòja** RHPŠ, JR	**bòja**	**bòja**
bojàdisārskī	**O**	**bojadìsārskī**	**bojàdisārskī**
bojàdisārstvo	**O**	**bojàdisārstvo**	**bojàdisārstvo**
bȍjadžīnica	**bojàdžīnica** RHPŠ **bȍjadžīnica** JR	**O**	**O**
bòjār	**bòjār** RHPŠ **bȍjār** JR	**bòjār**	**bòjār**
bojáznōst i **bȍjāznōst**	**bȍjāznōst** IR **bojáznōst** JR	**O**	**bojáznōst** i **bȍjāznōst**
bójdžija i **bòjdžija** (kavgadžija)	**bójdžija** (bójadžija) JR	**O**	**bójdžija** i **bòjdžija**

bȍjēvan = bojvan	**bȍjēvnī** RHPŠ, JR	**bȍjevan**	**O**
bojèvati = bojovati	**bojèvati** (**bojòvati**) RHPŠ **bȍjevati** JR	**O**	**O**
O	**bȍjīšnica** (**bȍjīšnica**) RHPŠ **bȍjīšnica** JR	**bȍjīšnica**	**O**
bȍjīšte	**bȍjīšte** IR **bȍjīšte** RHPŠ, JR	**bȍjīšte**	**bȍjīšte**
bôjna (vojna jedinica u Hrvatskoj)	**bȍjna/bôjna** IR **bôjna** RHPŠ, JR	**bôjna**	**bôjna**
bȍjnīčkī	**bôjničkī** JR	**O**	**O**
bȍjnīk i **bôjnīk**	**bȍjnīk/bôjnīk** IR **bôjnīk** RHPŠ, JR	**bôjnīk**	**bȍjnīk** i **bôjnīk**
bȍjōvnīk	**bojòvnīk** IR **bȍjōvnīk** RHPŠ **bȍjōvnīk** JR	**bȍjōvnīk**	**O**
bôjse i **bȍjse** (pril. pokr.)	**bôjse** (čest. razg.) RHPŠ **bôjse** (pril.) JR	**O**	**O**
bôk (dio tijela) **bȍk** (njem., sjedište kočijaša..)	**bȍk** (dio tijela) IR, RHPŠ **bȍk** (dio tijela, ljudski izmet) JR	**bȍk** (**bôk**) (dio tijela)	**bȍk** i **bôk** (dio tijela)
Bȍkēlj i **Bokéljac**	**Bȍkelj** JR	**Bȍkēlj**	**O**
bȍkēljskī	**bȍkeljskī** JR	**bȍkēljskī**	**bȍkēljskī**
O	**bȍkocr̄t** (bočna projekcija) RHPŠ	**bȍkocrt**	**bokȍcrt**
bȍkōr	**bȍkor** RHPŠ, JR	**bȍkōr**	**bȍkōr** i **bȍkor**
bokȍriti se	**bȍkoriti se** JR	**O**	**bokȍriti se** i **bȍkoriti se**
bȍksāč **bȍkser**	**bȍksāč/bȍkser** IR **bȍksāč** v. **bȍkser** RHPŠ, JR	**bȍksāč** **bȍkser** (**boksač**)	**bȍksāč** **bȍkser**
bȍksati se i **bȍksovati se**	**bȍksati** IR **bȍksati** (**bȍksovati**) RHPŠ **bȍksati se** JR	**bȍksati**	**bȍksati** (**se**) v. **bȍksovati**
bȍksīt	**bȍksit** IR, RHPŠ, JR	**bȍksīt**	**bȍksīt**
bȍksītnī	**bȍkstnī** JR	**bȍksītnī**	**bȍkstnī**
bôlan i **bȍlan** (bolestan)	**bôlan** IR, RHPŠ, JR	**bôlan**	**bôlan**
O	**boléro** IR, JR	**boléro**	**boléro** (bolêro)

bolèsnīčkī	**bolèsnīčkī** IR, RHPŠ **bolèsničkī**	**bolèsnīčkī**	**bolèsnīčkī**
bolèština **bolèšćtina** i **bolèšćina**	**boléština** IR **bolèština** RHPŠ **bolèština** v. **bolèšćtina**	**bolèština**	**bolèština** **bolèšćtina v. boleština**
O	**Bolivijánac** JR	**Bolivíjac**	**O**
bolòvanje (gl. im. od bolovati) **bȍlovānje** (odsustvo s posla)	**bȍlovānje** (gl. im. od bolovati; (odsustvo s posla) IR, RHPŠ, JR	**bolòvanje** (**bȍlovānje**) (odsustvo s posla)	**bȍlovānje** (i **bolòvanje**) (gl. im. od bolovati; (odsustvo s posla)
bolòvati	**bolòvati** IR **bolòvati** (**bȍlovati**) RHPŠ **bolòvati** (bȍlovati) JR	**bolòvati**	**bolòvati**
bòljār = bojar (zemljoposjednik)	**bȍljār** JR	**bòljār**	**bòljār**
bòljārskī	**bȍljārskī** JR	**bòljārskī**	
bȍlje i **bȍljē**	**bȍljē** IR, JR **bȍlje** (**bȍljē**) RHPŠ	**bȍlje**	**bȍlje** i **bȍljē**
boljšèvičkī	**boljšèvīčkī** IR, JR	**boljšèvīčkī**	**boljšèvīčkī** (**boljševìstičkī**)
boljšèvīk i **boljšèvik**	**boljšèvik** IR **boljšèvīk** RHPŠ, JR	**boljšèvīk**	**boljšèvīk** i **boljšèvik**
bôbica	**bôbica** IR, RHPŠ **bȍmbica** JR	**bôbica**	**bôbica**
bórac i **bòrac**	**bórac** IR, RHPŠ, JR	**bórac**	**bórac**
bòraks	**bôraks** IR **bòraks** JR	**bòraks**	**bòraks**
bòrben	**bòrben** IR **bòrben** (**bȍrben**) RHPŠ **bȍrben** JR	**bòrben**	**bòrben**
bòrbeno	**bòrbeno** (**bȍrbeno**) RHPŠ **bȍrbeno** JR	**bòrbeno**	**bòrbeno**
bòrbenōst	**bòrbenōst** IR **bòrbenōst** (**bȍrbenōst**) RHPŠ **bȍrbenōst** JR	**bòrbenōst**	**bòrbenōst**
bȍrgis	**bȍrgis** IR **bòrgis** JR	**bòrgis**	**bȍrgis**
bòrić i **bòrīć**	**bòrīć** IR **bòrić** (**bòrīć**) RHPŠ **bòrīć** (bòrić) JR	**bòrić**	**bòrić** i **bòrīć**

bôr-mašína (bušilica)	**bôr-mašína** žar. JR	**bôrmašīna** *reg.* bušilica	**bormašīna** v. bušilica
boróvac	**boròvac**	**O**	**O**
bòrovica	**bòrovica** IR, JR **bòrovica** (**boròvica**) RHPŠ	**boròvica**	**bòrovica**
boróvnica	**boróvnica** IR, JR **boróvnica** (**boròvnica**) RHPŠ	**boròvnica** (**boróvnica**)	**boróvnica**
Bòsānka	**Bòsānka** RHPŠ **Bòsanka** (Bòsānka) JR	**Bòsānka**	**Bòsānka**
bosànčica	**bosànčica** RHPŠ, JR	**bosànčica** (**bòsānčica**)	**bosànčica**
bosanskohèrcego-vačkī	**bosanskohèrcegovački** IR **bosanskohèrcegovačkī** RHPŠ, JR	**bosanskohèr-cegovačkī**	**bosanskohèrcegovačkī**
O	**Bȍsfor** IR **Bòsfor** (**Bȍsfor**) RHPŠ	**O**	**O**
O	**bòsforskī** (**bȍsforskī**) RHPŠ **bȍsforskī** JR	**O**	**O**
bòsti	**bòsti** IR **bȍsti** (**bòsti**) RHPŠ **bòsti** JR	**bȍsti**	**bòsti**
bòstōn i **bȍstōn**	**bòstōn** JR	**O**	**bòstōn**
bòtana (pamučno platno)	**botàna** JR	**O**	**O**
bôva (plutača na moru)	**bôva** IR	**bòva**	**bóva**
bȍzadžīnica i **bozàdžinica**	**bȍzadžīnica** (bȕzadžīnica *reg.*) JR	**O**	**bȍzadžīnica**
bȍžijī = bȍžjī	**bȍžijī** IR **Bòžijī** (**Bȍžijī**) RHPŠ **Bòžijī** JR	**bȍžjī** **Bȍžjī**	**bȍž(i)jī** i **bòž(i)jī**
bȍžūr i **bòžūr**	**bȍžūr** IR, JR **bȍžūr** (**bòžūr**) HPŠ	**bòžūr**	**bȍžūr** i **bòžūr**
bȓ (uzvik)	**bȓ** 3R	**O**	**br**
bràdavica	**bràdavica** IR, RHPŠ **brȁdavica** JR	**bràdavica**	**bràdavica**
bràdavičār	**brȁdavičār** JR	**bràdavičār**	**bràdavičār**
bràdavičst	**bràdavičast** IR, JR **brȁdavičast** JR	**bràdavičast**	**bràdavičast**

bràdavičav	**bràdavičav** IR, RHPŠ **brȁdavičav** JR	**bràdavičav**	**bràdavičav**
bràdavičica	**brȁdavičica** JR	**O**	**bràdavičica**
bràdavičnjāk	**brȁdavičnjāk** JR	**bràdavičnjāk**	**bràdavičnjāk**
bràdica i **braíca**	**bràdica** IR **bràdica** v. brada JR	**bràdica**	**bràdica**
Bràhma = Bráma	**Brȁhma** RHPŠ	**Brȁhma**	**Bráma** (Brähma)
brâjko = braja	**brájko** IR, JR	**O**	**brâjko**
brakòlomnīk	**brakòlomnīk** (br**à**kolōmnīk) JR	**brȁkōlōmnīk**	**brakòlomnīk**
brále	**brále/brâle** IR **brâle** RHPŠ, JR	**O**	**brále**
bránica (rukom ubrano voće)	**O**	**brànica**	**bránica**
brànīč i **brànič**	**brànīč** IR, RHPŠ, JR	**brànīč**	**brànīč** i **brànič**
bràniteljskī	**brànіteljskī** JR	**brànitēljskī**	**brànіteljskī**
brànitēljstvo	**branitèljstvo** RHPŠ **brànіteljstvo** JR	**brànitēljstvo**	**brànitēljstvo**
brânša i **brânža**	**brânša** IR, RHPŠ **brànša** JR	**brânša**	**brânša**
brânjenica i **branjènica**	**brânjenica/bránjenica/ branjènica** IR **brânjenica** RHPŠ, JR	**brânjenica**	**brânjenica** i **branjènica**
brânjenīk i **branjènīk**	**brânjenīk/bránjenīk/ branjènīk** IR **brânjenīk** RHPŠ, JR	**brânjenīk**	**brânjenīk** i **branjènīk**
bràšnār (onaj koji prodaje brašno; kukac koji živi u brašnu)	**bràšnār** (šalj. podr. brašneni moljac; mlinar, brašnjar) **brȁšnār** (šalj. podr. mlinar) JR	**bràšnār** (kukac iz porodice crnokrilaca; brašneni moljac)	**bràšnār** (onaj koji prodaje brašno, bube koje žive u brašnu)
bràšnen	**bràšnen** IR, RHPŠ **brȁšnen** JR	**bràšnen**	**bràšnen**
brašnènica i **bràšnenica** **bràšnjenica** **brašnjènīk**	**brȁšnenica/brašnènica** IR **brašènica** v. **brašnènica** **brašnènica** (**brašènica**, **brašnjènica**) RHPŠ **brašnènica** (**brȁšnenica**) **brašnjènica** (**brȁšnjenica**) **brašnjènīk** JR	**brašnènica**	**bràšnjenica v. brašnjènīk** i **bràšnjenīk**

brȁtac i **brãtac**	**brãtac/brȁtac** IR, RHPŠ **brȁtac** JR	**brãtac**	**brȁtac** i **brãtac**
bratánac i **brãtanac**	**bratánac** IR, JR	**brȁtanac** (**bratánac**)	**bratánac** i **brãtanac**
brátija	**brȁtija** IR, RHPŠ, JR	**brȁtija** (**brátija**)	**brȁtija**
brãtimiti	**brãtimiti** IR, RHPŠ **brȁtimiti** JR	**brãtimiti**	**brȁtimiti**
brãtinskī	**bratìnskī** JR	**O**	O
O	**Brȁtislava**	**Brãtislava**	O
bratòljūblje	**bratòljūblje** IR **bratòljūblje** (brȁtoljūblje) JR	**bratòljūblje**	**bratòljūblje**
bratoubíca **bratoùbojica**	**bratoùb(oj)ica** IR, RHPŠ **bratoubíca** (bratoùbica) JR	**bratoùbojica**	**bratoubíca** (bratoùbojica)
bratoubójstvo	**bratoùbojstvo** IR **bratoubójstvo** RHPŠ	**bratòubojstvo**	**bratoubójstvo**
bratòvljev i **brãtovljev** **bratòvljī**	**brãtov(ljev)** IR **brãtovljev** **bratòvljī** (**brãtovljī**) RHPŠ	**O**	**bratòvljī**
brãtskī i **brȁtskī**	**brãtskī/brȁtskī** IR **brȁtskī** RHPŠ, JR	**brãtskī**	**brãtskī** i **brȁtskī**
brãtsvo i **brȁtstvo**	**brȁtstvo** IR, RHPŠ, JR	**brȁtstvo** (**brãtsvo**)	**brãtsvo** i **brȁtstvo**
brãtučed	**brãtučed** IR, RHPŠ **brȁtučed** JR	**brãtučed**	**brãtučed**
brãvčād	**brávčād** JR	**O**	**brãvčād**
brȁvećī i **bravèćī** = **brȁvljī**	**brãvljī/brȁvljī** IR **brȁvećī** **brȁvljī** (**brãvljī**) up. bravećī RHPŠ **brȁvećī** **brãvljī** v. braveći JR	**brȁvećī** **brȁvljī**	**brȁvećī** v. bravlji **brȁvljī**
brȁzdati i **brázdati** = **brázditi**	**brȁzdati** IR **brȁzdati** (**brázdati**) up. brazditi **brázditi** RHPŠ, JR	**brȁzdati** (**brazditi**) **brázditi**	**brȁzdati** i **brázdati** **brázditi** v. brazdati
brázdica i **brȁzdica**	**brȁzdica** IR, JR	**O**	**brázdica** i **brȁzdica**
brȓbljalo	**brȓbljalo** IR **brȓbljalo** JR	**brȓbljalo** (**brȓbljalo**)	**brȓbljalo**
brȓbljav	**brȓbljav** JR, RHPŠ	**brȓbljav** (**brȓbljav**)	**brȓbljav**

bř̀bljavac	**bř̀bljavac** RHPŠ **bř̀bljavac** JR	**bř̀bljavac**	**O**
bř̀boriti	**brbòriti** RHPŠ **bř̀boriti** JR	**O**	**bř̀boriti**
O	**Bř̀čānka** IR, RHPŠ **Bř̀čānka**, **Bř̀čanka** JR	**Bř̀čānka**	**O**
bř̀čanskī	**bř̀čanskī** RHPŠ **bř̀čanskī** JR	**O**	**O**
bř̀čić i **bř̀čīć**	**bř̀čić** (bř̀čīć) RHPŠ **bř̀čīć** (bř̀čić) JR	**bř̀čić**	**bř̀čić** i **bř̀čīć**
bř̀dāšce i **brdášce**	**brdášce** IR **brdášce** (**brdàšce**) JR	**bř̀dāšce**	**bř̀dāšce** i **brdášce**
bř̀dilo	**bř̀dilo** (bř̀dilo) RHPŠ **bř̀dilo** JR	**bř̀dilo**	**bř̀dilo**
bř̀dskī i **bř̀dskī**	**bř̀dskī** IR **bř̀dskī** (bř̀dskī) RHPŠ **bř̀dskī** JR	**bř̀dskī**	**bř̀dskī** i **bř̀dskī**
bř̀đanin	**bř̀đanin** IR, JR **bř̀đanin** RHPŠ	**bř̀đanin**	**bř̀đanin**
bř̀đānskī	**bř̀đanskī** RHPŠ **bř̀đanskī** JR	**bř̀đanskī**	**bř̀đānskī**
brȅcati i **brécati**	**brȅcati** (**se**) IR, RHPŠ, JR	**brȅcati** (**brécati**)	**brȅcati**
brȅđati	**brȅđati** RHPŠ **brȅđati** JR	**O**	**brȅđati**
brȅmenit, -a	**brȅmenita/bremènita** IR **brȅmenit** (**bremènit**) RHPŠ **bremènita** JR	**bremènit** (**-a**)	**brȅmenit, -a** i **bremènit**, **-a**
brȅmenitōst	**brȅmenitōst** IR **brȅmenitōst** (**bremènitōst**) RHPŠ **bremèitōst** JR	**bremèmitōst**	**brȅmenitōst i bremèitōst**
brèmzati	**brȅmzati** IR **brèmzati** RHPŠ, JR	**brȅmzati**	**O**
brȅncati	**brȅncati** JR	**brȅncati**	**brêncati** i **brȅncati**
brèndi	**brèndi**	**brèndi**	**brèndi**
brȅskovača i **brèskovača**	**brȅskovača** IR **brèskovača** RHPŠ, JR	**brèskovača**	**brȅskovača**
brèskvīk	**brȅskvīk** IR **brèskvīk** RHPŠ, JR	**brèskvīk**	**brèskvīk**

brèšćić	**brèšćić** RHPŠ, JR	**brèšćić**	**brèšćić** i **brèšćīć**
brez (nije akcntirano)	**brȅz** JR	**O**	**O**
brȅza	**brȅza** IR, RHPŠ, JR	**brȅza**	**brȅza** i **bréza**
brȅzov	**brȅzov (brèzov)** RHPŠ **brèzov** JR	**brȅzov**	**brȅzov** i **brèzov**
brȅzovac	**brȅzovac (brèzovac)** RHPŠ **brèzovac** JR	**O**	**brȅzovac**
brȅzovača i brèzovača	**brȅzovača** IR **brȅzovača (brèzovača)** RHPŠ **brèzovača** JR	**brȅzovača (brèzovača)**	**brȅzovača i brèzovača**
brȅzovina i brèzovina	**brèzovina,** IR, JR **brȅzovača (brèzovača)** RHPŠ	**brȅzovača (brèzovača)**	**brȅzovača i brèzovača**
brèžić	**brèžić** IR	**brèžić**	**brèžić brèžīć**
brèžuljast **brèžuljkast**	**brežùljkast** IR **brežùljast (brežùljkast)** RHPŠ **brèžuljast** JR **brežùljkast** JR	**brežùljast** **brežùljkast**	**brèžuljast** **brèžuljkast**
brȉjati i **brìjati**	**brȉjati** IR, RHPŠ, JR	**brȉjati**	**brȉjati** i **brìjati**
brȉjeg	**brijȇg** IR **brȉjeg** RHPŠ, JR	**brijeg** (stoji luk iznad ije kao dugosilazni akcenat)	**brȉjeg**
brȉjest	**brȉjest** IR, RHPŠ, JR	**brijest** (stoji luk iznad ije kao dugosilazni akcenat)	**brȉjest**
brijèstak	**brijèstāk** JR	**brijestak** (iznad je stoji crtica slična dugouzlaznom akcentu)	**brijèstak**
brȉješće	**brȉješće** JR	**briješće** (stoji luk iznad ije kao dugosilazni akcenat)	**brȉješće**
brìkēt	**brìkēt** IR, RHPŠ, JR	**brìket (brìkēt)**	**brìkēt**
briljàntan i **brìljantan**	**briljàntan** IR **briljàntan (briljàntan)** RHPŠ **briljàntan** (briljäntan *izg*.) JR	**brìljantan (briljàntan)**	**briljàntan** i **brìljantan**

briljàntno i **brìljantno**	**briljàntno** (**briljäntno**) RHPŠ **briljàntno** (briljäntno *izg*.) JR	**briljàntno** (**brìljantno**)	**briljàntno** i **brìljantno**
briljàntnōst	**briljàntnōst** (briljäntnōst *izg*.) JR	**briljàntnōst**	**briljàntnōst** i **brìljantnōst**
brìljantntskī	**briljàntntskī** (briljäntskī *izg*.) JR	**O**	**brìljantntskī**
brȉsalica	**brìsalica**	**brȉsalica**	**O**
brîzak	**brízak** (brîzak) JR	**brȉzak**	**brîzak**
brȉzgalica	**brȉzgalica** IR **brìzgalica** JR	**brȉzgalica**	**brȉzgalica**
brȉzgati	**brȉzgati** IR, RHPŠ **brìzgati** JR	**brȉzgati**	**brȉzgati**
bríznuti	**brȉznuti** IR **bríznuti** (**brȉznuti**) RHPŠ **bríznuti** JR	**bríznuti**	**bríznuti** i **brȉznuti**
brìžan	**brȉžan** IR **brîžan** (**brȉžan**) RHPŠ **brîžan** JR	**brȉžan**	**brȉžan** i **brîžan**
brȉžno i **brîžno**	**brîžno** (**brȉžno**) RHPŠ **brîžno** JR	**brȉžno**	**brȉžno** i **brîžno**
brȉžnōst	**brìžnōst** IR **brîžnōst** JR	**brȉžnōst**	**brȉžnōst** i **brîžnōst**
brkàjlija	**brkájlija** (**brkàjlija**) RHPŠ **brkàjlija** JR	**brkàjlija**	**brkàjlija**
bȑkica	**bȑkica** JR	**O**	**bȑkica** i **bŕkica**
bŕlog	**bȑlog**/**bŕlog** IR **bŕlog** (**bȑlog**) RHPŠ **bŕlog** JR		**bŕlog**
bȓnati	**bȑnati** JR	**O**	**O**
bŕnja	**bȓnja** (mrlja drugačije boje od ostale dlake oko usta koze ili ovce) IR **bȓnja** (mrlja... i brnjasta ovca ili koza) RHPŠ, JR	**bȓnja** (**bŕnja**)	**bȓnja** (biljega) **bŕnja** (brnjasta ovca ili koza)
bȓnjāš	**bȓnjāš** RHPŠ **bȑnjāš** JR	**bȓnjāš**	**bȓnjāš**
bȓnjica	**bȓnjica** IR, RHPŠ **bȑnjica** JR	**bȓnjica**	**bȓnjica**
bròćiti	**bȓoćiti** JR	**O**	**O**

brȍdrār	**brȍdrār/brȍdār** IR **brȍdār** (**brȍdrār**) RHPŠ **brȍdār** (**br**ȍdrār) JR	**brȍdrār/brȍdār**	**brȍdrār**
brodàrica	**brodàrica** IR **brȍdarica** (**brodàrica**) RHPŠ **brodàrica** JR	**brodàrica**	**brodàrica**
brȍdrārskī	**brȍdrārskī** IR **brȍdrārskī** (**brȍdrārskī**) RHPŠ **brȍdrārskī** JR	**brȍdrārskī**	**brȍdrārskī**
brȍdić i **brȍdīć**	**brȍdić** IR **brȍdić** (**brȍdīć**) RHPŠ **brȍdić** (brȍdīć) JR	**brȍdić** (**brȍdīć**)	**brȍdić** i **brȍdīć**
brȍdolom	**brȍdolōm** IR **brȍdolom** (**brȍdolōm**) RHPŠ **brȍdolōm** JR	**brȍdolom**	**brȍdolom**
brȍdoloman	**brȍdolōman** JR	**brȍdōlmnī**	**brȍdoloman**
brodȍlomnīk	**brȍdolōmnīk** JR	**brȍdōlmnīk**	**brodȍlomnīk**
brodȍlomnīčkī i **brodȍlomničkī**	**brȍdolōmnīčkī** JR	**O**	**brodȍlomnīčkī** i **brodȍlomničkī**
brodȍvlasnīčkī	**brȍdovlāsničkī** JR	**O**	**brodȍvlasnīčkī** i **brodȍvlasničkī**
brodȍvlasnīk	**brodȍvlāsnīk** IR **brodȍvlāsnīk** (**brodovlâsnīk**) RHPŠ **brȍdovlāsnīk** JR	**brȍdovlāsnīk** (**brodȍvlasnīk**)	**brodȍvlasnīk**
brodȍvlasnīštvo	**brȍdovlāsnīštvo** JR	**O**	**brodȍvlasnīštvo**
brȍdskī i **brȍdskī**	**brȍdskī** IR **brȍdskī** RHPŠ, JR	**brȍdskī**	**brȍdskī** i **brȍdskī**
brȍjēvnī	**brȍjēvnī** RHPŠ	**brȍjēvnī**	**O**
brȍkāt	**brȍkāt** IR, RHPŠ, JR	**brȍkat**	**brȍkāt**
O	**brȍker** IR, RHPŠ **brȍker** JR	**brȍker**	**brȍker**
brôm	**brȍm** IR, RHPŠ, JR	**brôm**	**brôm**
brômnī	**brȍmnī** (brômnī) JR	**O**	**brômnī**
brômov i **brȍmov**	**brȍmov** JR	**O**	**brômov**

brȍnza i **brônza**	**brônza** IR **brȍnca** (**brônca**) v. **brȍnza** (**brônza**) RHPŠ **brȍnca** **brônza** (brönza, brönca) JR	**brônca** (**brȍnca**) → **brônza**	**brônza** i **brȍnza**
brònhije	**brônhije/brònhije** IR **brònhije** RHPŠ, JR	**O**	**brònhije**
bronhìtis i **bronhítis**	**bronhìtis** IR, RHPŠ, JR	**bronhìtis** (**bronhítis**)	**bronhìtis** i **bronhítis**
brȍšīran	**brȍšīrān** IR, RHPŠ, JR	**O**	**O**
bŕstiti i **bŕstiti**	**bŕstiti** IR, RHPŠ **bŕstiti** (**bŕ**stiti) JR	**bŕstiti**	**bŕstiti**
brùndalo i **brûndalo**	**brùndalo** JR	**brùndalo**	**brùndalo** i **brûndalo**
brûndati	**brùndati** IR, JR **brùndati** (**brûndati**) RHPŠ	**brûndati**	**brùndati** i **brûndati**
brûndav	**brùndav** (**brûndav**) RHPŠ	**brûndav**	**brûndav**
brùsaćī	**brùsaćī** IR **brùsāćī** JR	**brùsāćī**	**brùsaćī**
brùsār	**brùsār** IR **brùsār** JR	**brùsār**	**brùsār**
brùsārskī	**brùsārskī** IR **brùsārskī** JR	**O**	**brùsārskī**
brùsić i **brùsīć**	**brùsić** (brùsīć) JR	**O**	**brùsić** i **brùsīć**
brùsiona	**brusióna** JR	**O**	**O**
brùsionica i **brusiònica**	**brusiònica** IR **brusiónica** JR	**brusiònica**	**brùsionica** i **brusiònica**
brùsnica	**brúsnica** (**brùsnica**) RHPŠ	**brùsnica**	**brùsnica**
brùtālan	**brùtālan/brùtālan** IR **brùtālan** RHPŠ, JR	**brùtālan**	**brùtalan**
brùtālno	**brùtālno** RHPŠ, JR	**brùtālno**	**brùtālno**
brvina	**bŕvina** JR	**O**	**brvina**
bŕz	**bŕz/bŕz** IR **bŕz** RHPŠ, JR	**bŕz**	**bŕz**
brzica i **brzìca**	**brzica** IR, RHPŠ, JR	**brzica**	**brzica** i **brzìca**
brzìćav	**brzičav** JR	**O**	**brzičav** i **brzìćav**

O	**bȓzinomjēr/brzinòmjer** IR **brzinòmjer** (**bȓzinomjēr**) RHPŠ **bȓzinomjēr** (brzinòmjer) JR	**brzinòmjer**	**brzinòmjer**
bȓzīnskī	**bȓzīnskī** IR, RHPŠ **bȓzīnskī** JR	**bȓzīnskī**	**bȓzīnskī**
bȓzo	**bȓzo/bȓzo** IR **bȓzo** RHPŠ, JR	**bȓzo**	**bȓzo**
O	**bȓzōhodan** RHPŠ, JR	**O**	**brzòhodan** i **bȓzōhodan**
brzòmetan	**brzòmetan** IR **bȓzomētan** (brzòmetan) JR	**bȓzometan** (**brzòmetan**)	**brzòmetan**
brzòmetka	**bȓzomētka** (brzòmetka) JR	**bȓzometka** (**brzòmetka**)	**brzòmetka**
brzòmislen	**brzòmislen** JR	**bȓzomislen** (**brzòmislen**)	**brzòmislen**
brzònog	**brzònog** IR, JR **brzònog** (**bȓzonog**) RHPŠ	**bȓzonog** (**brzònog**)	**brzònog**
bȓzonja	**bȓzonja** JR	**O**	**O**
bȓzopīs	**bȓzopis** IR **bȓzopīs** RHPŠ	**bȓzopīs** (**bȓzopis**)	**bȓzopīs**
O	**bȓzopīsnī** JR	**bȓzopisnī**	**bȓzopīsnī**
brzòplet	**brzòplet** IR, RHPŠ, JR	**bȓzoplet** (**brzòplet**)	**brzòplet**
brzòpletan	**brzòpletan** IR, RHPŠ, JR	**O**	**brzòpletan**
brzòpleto	**brzòpleto** IR, RHPŠ, JR	**bȓzopleto**	**brzòpleto**
brzòpletōst	**brzòpletōst** IR, JR	**bȓzopletōst**	**brzòpletōst**
brzopóteznī	**brzopòteznī/ brzopóteznī** IR **brzopóteznī** (**brzopòteznī**) RHPŠ **brzopóteznī** JR	**brzopòteznī**	**brzopóteznī**
O	**brzopótezno** (**brzopòtezno**) RHPŠ	**brzopòtezno**	**brzopótezno**
bȓzotīsak i **brzòtisak**	**bȓzotīsak** IR, RHPŠ	**bȓzotīsak** (**brzòtisak**)	**O**
bȓzovōznī i **bȓzovoznī**	**bȓzovōznī** RHPŠ, JR	**bȓzovōznī**	**bȓzovōznī** i **bȓzovoznī**

bȓzovōzno i **bȓzovozno**	**bȓzovōzno** JR	**O**	**bȓzovōzno** i **bȓzovozno**
bȓže i **bȓžē**	**bȓže** (**bȓžē**)	**bȓže**	**O**
bȓže-bȍlje i **bȓžē-bȍljē**	**bȓžē-bȍljē** IR **bȓže-bȍlje** (bȓžē-bȍljē) JR	**O**	**bȓže-bȍlje** i **bȓžē-bȍljē**
bûbnica	**bȕbnica** JR	**O**	**O**
bùbnjār	**bȕbnjār/bùbnjār** IR **bȕbnjār** (**bùbnjār**) RHPŠ **bȕbnjār** JR	**bùbnjār**	**bùbnjār**
bùbnjić	**bùbnjić** IR, JR **bùbnjić** (**bùbnjīć**) RHPŠ	**bùbnjić**	**bùbnjić** i **bùbnjīć**
bȕbriti i **bùbriti**	**bȕbriti** IR, JR **bȕbriti** (**bùbriti**) RHPŠ	**bȕbriti**	**bȕbriti** i **bùbriti**
bûčan	**bûčan** IR, RHPŠ **bȕčan** (bûčan) JR	**bûčan**	**bûčan**
bûčno	**bȕčno/bûčno** IR **bȕčno** RHPŠ **bȕčno** (bûčno) JR	**bûčno**	**bûčno**
O	**búća** (bundeva) JR	**bȕća** (bundeva)	**O**
bućkùrīš i **bȕćkurīš**	**bȕćkurīš** IR **bȕćkurīš** (bućkùrīš) RHPŠ **bùćkurīš** JR	**bućkùrīš**	**bućkùrīš** i **bȕćkurīš**
O	**Búda** (**Bȕda**) RHPŠ	**Bȕda**	**Búda**
O	**Bùdimpešta** JR	**Bȕdīmpešta**	**O**
O	**bùdimpeštanskī** JR	**budimpèštānskī**	**O**
O	**bȕdīmskī** (**bùdīmskī**) RHPŠ **bùdimskī** JR	**bùdīmskī**	**O**
O	**bùdšto** RHPŠ **bȕdšto** JR	**O**	**bȕdšto**
O	**Bȕdva** RHPŠ	**Bûdva**	**O**
Bȕdvanin i **Bùdvanin**	**Bȕdvanin** JR	**Bȕdvanin**	**O**
bȕdvānskī i **bùdvanskī**	**bȕdvanskī** JR	**bùdvanskī**	**O**
bȕdzašto	**bùdzašto** (**bȕdzašto**) RHPŠ **budzäšto** (bȕdzašto) (baš tako piše) JR	**bȕdzašto**	**bȕdzašto**

bûđ i **bȕđa**	**bȕđ/bȕđa** IR **bȕđ** (**bûđ, bȕđa**) RHPŠ **bûđ** (**bȕđ**) **bȕđa** JR	**bȕđa**	**bûđ** i **bȕđa**
bȕđati (**se**)	**bȕđati** RHPŠ **bȕđati se** JR	**bȕđati** (**se**)	**bȕđati** (**se**)
bȕđaviti (**se**)	**bȕđaviti** (**buđáviti**) RHPŠ **bȕđaviti** (buđáviti) JR	**bȕđaviti**	**bȕđaviti** (**se**)
bùgačica (**upijač**)	**bugàčica** (v. upijač) JR	**O**	**O**
bugàrija	**bugàrija** IR, JR **bugárija** (**bugàrija**) RHPŠ	**bugàrija**	**bugàrija**
Bȕgarin	**Bȕgarin** RHPŠ **Bùgarin** JR	**Bȕgarin**	**Bȕgarin**
bȕgariti	**bugáriti** RHPŠ **bùgariti** JR	**bugáriti**	**bȕgariti**
Bȕgārka	**Bȕgārka** RHPŠ **Bùgarka** JR	**Bȕgārka**	**Bȕgārka**
bȕgarskī	**bȕgarskī** RHPŠ **bùgarskī** JR	**bȕgarskī**	**bȕgarskī**
bȕgārštica i **bugàrštica**	**bȕgārštica/bugàrštica** IR **bugàrštica** RHPŠ, JR	**bȕgārštica**	**bugàrštica** i **bȕgārštica**
bùgojānskī	**bȕgojānskī** (**bùgojānskī**) RHPŠ **bùgojānskī** JR	**bùgojānskī**	
O	**Bȕgōjno** (**Bùgōjno**) RHŠP	**Bùgōjno**	**O**
O	**Buhára** RHPŠ	**Buhàra**	**O**
buhòserina	**buhosèrina** RHPŠ **buhòserina** JR	**buhòserina**	**buhòserina**
bȕjica i **bujìca**	**bȕjica** IR, JR **bùjica** (**bȕjica**) RHPŠ	**bȕjica** (**bùjica**)	**bȕjica** i **bujìca**
O	**bȕkadar/bùkadar** IR **bùkadar** (**bȕkadar**) RHPŠ **bùkadar** JR	**O**	**O**
bȕkov	**bȕkov** (**bùkov**) RHPŠ **bùkov** JR	**bȕkov**	**bȕkov**
bȕkovac	**bȕkovac** RHPŠ **bùkovac** JR	**bȕkovac**	**bȕkovac**
bȕkovičkī (koji se odnosi na Bukovicu)	**bùkovičkī** JR (koji se odnosi na Bukovicu)	**bȕkovičkī** (koji se odnosi na Bukocicu)	**O**

bȕkovača	**bȕkovača** RHPŠ **bùkovača** JR	**bȕkovača**	**bȕkovača**
bȕkovina	**bȕkovina** RHPŠ **bùkovina** JR	**bȕkovina**	**bȕkovina**
bùktinja	**bùktinja** IR, RHPŠ, JR	**búktinja** (**bùktinja**)	**bùktinja**
bȕkvār	**bùkvār** IR **bȕkvār** (**bùkvār**) RHPŠ **bȕkvār** JR	**bùkvār**	**bȕkvār**
bȕkvić i **bùkvīć**	**bȕkvić/bùkvīć** IR **bȕkvić** RHPŠ, JR	**O**	**bȕkvić** i **bùkvīć**
bȕla (muslimanka)	**búla** (muslimanska vjeroučiteljica) IR, JR **búla** (**bȕla**) RHPŠ	**bȕla** (muslimanka)	**bȕla** (muslimanka)
buldòžer	**buldòžer** IR **bùldožer** (**buldòžer**) RHPŠ **bùldožer** (buldòžer) JR	**bùldožer** (**buldòžer**)	**bùldožer** (**buldòžer**)
buldòžerskī	**bùldožerskī** (buldòžerskī) JR	**O**	**buldòžerskī**
bùlica	**bulìca** (bùlica) JR	**O**	**bùlica**
bùljuk	**bùljūk** IR **bùljūk** (**bùljuk**) RHPŠ **bùljuk** JR	**bùljuk**	**bùljuk**
bȕmerang	**bùmerang** IR, RHPŠ **bùmerang** JR	**bȕmerang**	**bȕmerang**
bùnār i **bȕnār**	**bùnār/bùnār** IR **bùnār** (**bùnār**) RHPŠ **bùnār** JR	**bùnār**	**bùnār** i **bȕnār**
bunàrdžija	**bunàrdžija/bunárdžija** IR **bunàrdžija** (**bunárdžija**) RHPŠ **bunàrdžija** JR		**bunàrdžija**
bùnārskī	**bȕnārskī** (**bùnārskī**) RHPŠ **bȕnārskī** JR	**bùnārskī**	**bùnārskī**
bȗnda	**bȗnda** IR, RHPŠ **bȕnda** JR	**bȗnda**	**bȗnda**
bùndār	**bȕndār** JR	**O**	**O**
bȗndica	**bùndica** JR	**O**	**O**
bùndžija	**búndžija** IR, RHPŠ **bùndžija** JR	**bùndžija**	**bùndžija**

O	**bùngalov** RHPŠ **bùngalov** JR	**bùngalov**	**bungàlov**
bùnōvan	**bùnōvan** IR, RHPŠ **bùnōvan** JR	**bùnōvan**	**bùnōvan**
bùntōvan	**bùntōvan** IR, RHPŠ **bùntōvan** JR	**bùntōvan**	**bùntōvan**
buntóvnōst i **bùntōvnōst**	**buntóvnōst** JR		**bùntōvnōst** i **buntóvnōst**
O **Bùnjēvka** i **Búnjēvka**	**Búnjevac** JR **Búnjēvka** JR	**Bùnjevac** **Bùnjēvka**	**Búnjevac** i **Bùnjevac**
bùnjevačkī i **búnjevačkī**	**búnjevačkī** JR	**bùnjevačkī**	**bùnjevačkī** i **búnjevačkī**
bȕra	**bȕra** IR, RHPŠ **bùra** JR	**bȕra**	**bȕra** i **búra**
bȕrād	**bȕrād** (bùrād) JR	**bȕrād**	**bȕrād**
bùrāg	**bȕrāg** IR, JR **bȕrāg** (**bùrāg**) RHPŠ	**bùrāg**	**bùrāg**
burázer	**buráz**(**er**) IR **bȕrāz** RHPŠ, JR **burázer** RHPŠ, JR	**burázer**	**burázer**
bȕre	**bȕre** IR **bùre** RHPŠ, JR	**bȕre**	**bȕre**
bȕrgundac	**burgúndac** JR	**burgúndac**	**O**
bȕrkati	**bȕrkati** RHPŠ, JR	**bȕrkati** (**bȗrkati**)	**bȗrkati** i **bȕrkati**
bùrleska i **burlèska**	**burlèska** IR, RHPŠ, JR	**burlèska**	**burlèska** (bùrleska)
bùrlesknī i **burlèsknī**	**burlèskan** (burlèsknī) JR	**burlèskan** **burlèsknī**	**burlèsknī** (bùrlesknī)
bùrleskno i **burlèskno**	**burlèskno** IR, JR	**burlèskno**	**burlèskno** (bùrleskno)
bùrma	**bȗrma/bùrma** IR **bùrma** RHPŠ, JR	**bùrma**	**bùrma**
burúret	**burùret** (**burúret**) RHPŠ **burùret** (burúret) JR	**O**	**O**
buržoàzija	**buržoàzija/buržòāzija** IR **buržòāzija** (**buržoâzija**) RHPŠ **buržòāzija** (buržoâzija) JR	**buržoàzija** (**buržoâzija**)	**buržoàzija**
O	**buržòāzījskī** (**buržoâzījskī**) RHPŠ **bùržoāskī** JR	**buržòaskī**	**buržòaskī**

buržòaznī	**bȕržoāznī** JR	**O**	**O**
búsati se i **bùsati se**	**búsati se** IR, RHPŠ **bȕsati se** (búsati se) JR	**búsati se**	**bùsati se** i **búsati se**
bùsola i **busòla**	**bȕsola/bùsola** IR **bùsola** (**busòla**) RHPŠ **bȕsola** (busóla) JR	**bùsola**	**bùsola** i **busòla**
bùša	**bȕša** RHPŠ	**bùša**	**bȕša** i **bùša**
bûšan	**búšan** RHPŠ	**O**	**búšan**
bût i **bût**	**bût** IR, RHPŠ, JR	**bût**	**bût** i **bût**
bùtić i **bùtīć**	**bùtīć** (bùtić) JR	**O**	**bùtić** i **bùtīć**
bùtiga i **butíga**	**bùtiga** JR	**bùtiga**	**O**
O	**bùtik** RHPŠ, JR	**bùtīk**	**bùik**
bútnjača i **bùtnjača**	**bútnjača** (bùtnjača) JR	**O**	**bútnjača** i **bùtnjača**
bȕtrast	**bùtrast/bȕtrast** lR **bȕtrast** RHPŠ, JR	**O**	**O**
buzdòvān	**bȕzdovān/buzdòvān** IR **buzdòhān** (**buzdòhān**) RHPŠ **buzdòhān** JR	**buzdòvān**	**buzdòvān**

RBJ IJ (2007)	RBJ RHPŠ (2010)	RBJ JR (2010)
C	**C**	**C**
cȁklina	**càklina**	**cȁklina**
cȁrevīna	**cȁrevina**	**cȁrevina**
O	**cȁrevīnskī**	**cȁrevinskī**
O	**càrigradskī**	**càrigrādskī**
cȁrinārnica/carinárnica	**carìnārnica**	**cȁrinārnica**
O	**Cazínjanin/Cȁzinjanin**	**Cȁzinjanin**
O	**Cazínjānka**	**Càzinjānka**
O	**cêcê-mùha**	**cȅce-mùha** (cê-cê-mùha)
celùloznī	**cȅlulōznī**	**cȅlulōznī**
cênta	**cênta**	**cȅnta**
cèntrafor	**cèntrafōr**	**cèntrafōr**
cèntarhalf	**cèntarhalf**	**cèntarhalf**
O	**cèntaršut**	**cèntrašut**
cèntralnī	**cèntrālnī**	**cèntrālnī**
cèntripetalnī/ centripèalnī	**centripètalnī**	**centripètalnī**
cȅnzor	**cȅnzor (cênzor)**	**cȅnzor**
O	**cȅnzorskī (cênorskī)**	**cȅnzorskī**
cȅnzus	**cènzus (cȅnzus)**	**cȅnzus**
cȇr	**cȅr**	**cȅr**
cȅrebralnī	**cȅrebrālnī**	**cȅrebrālnī**
ceremònija	**ceremònija (ceremônija)**	**ceremònija**
cȅrik	**cèrīk**	**cèrīk**
cȅsta/cèsta	**cèsta (cȅsta)**	**cèsta**
cȅstār/cèstār	**cȅstār**	**cȅstār**
cestàrina	**cestàrina (cȅstarina)**	**cȅstarina**
cȅstica	**cèstica (cȅstica)**	**cèstica**
cȅstōvnī/cèstōvnī	**cèstōvnī**	**cȅstōvnī**
O	**Cètinjanin (Cetínjanin)**	**Cètinjanin**
cíčati	**cìčati (cíčati)**	**cíčati (cìčati)**
O	**Cȉgānče**	**Cȉganče**
cȉgančiti	**cìgānčiti**	**cȉgančiti**
O	**Cȉgānka**	**Cȉganka**
cigárluk	**cigárluk**	**cigàrluk**

cigàretnī	**cigàretnī (cigarȅtnī)**	**cigàretnī** (cigarȅtnī *izg.*)
cȉglār/cìglār	**cìglār**	**cȉglār**
cìglarskī	**cìglārskī**	**cȉglārskī**
cijànkālīj	**cijànkālij (cijankâlij)**	**cijànkālīj**
cijèditi	**cijéditi**	**cijèditi**
cijèlac	**cijélac**	**cijèlac**
O	**cijélōst**	**cijèlōst**
cijèna	**cijéna**	**cijèna**
cijèniti	**cijéniti**	**cijèniti**
O	**cijépac**	**cijèpac**
cijèpati	**cijépati**	**cijèpati**
cȉjepiti	**cijépiti**	**cijèpiti**
cijúkati	**cijùkati (cijúkati)**	**cijùkati**
cìklonskī	**cìklōnskī**	**cìklōnskī**
cȉklus/cìklus	**cìklus (cšklus)**	**cìklus**
O	**cȉktati (cìktati)**	**cìktati**
cìmer	**cìmer (címer)**	**cìmer**
címerka	**cìmerka**	**cìmerka**
cȉrkus	**cìrkus**	**cìrkus**
cirkùsant	**cirkùsant (crkusȁnt)**	**cirkùsant** (cirkusȁnt *izg.)*
cirkùsantskī	**cirkùsantskī (crkusȁntskī)**	**cirkusȁntskī**
O	**cjȅdīšte**	**cjèdīšte**
O	**cjeđènīk**	**cjȅđenīk**
O	**cjelìshodan**	**cjȅlishodan**
cjelòdnevnī	**cjȅlodnēvnī**	**cjelòdnēvnī**
cjelòkupan	**cjelòkupan (cjȅlokupan)**	**cjelòkupan**
O	**cjelòkupno (cjȅlokupno)**	**cjelòkupno**
O	**cjelòkupnōst (cjȅlokupnōst)**	**cjelòkupnōst**
cjȅlov	**cjèlov (cjȅlōv)**	**cjèlov**
cjelovèčernjī	**cjelovèčērnjī**	**cjelovèčērnjī**
cjȅpalo	**cjèpalo**	**cjèpalo**
cjȅpār/cjèpār	**O**	**cjȅpār**
cjèpidlačiti/cjepìdlačiti	**cjepìdlačiti**	**cjepìdlačiti**
cjèpidlačkī/cjepìdlačī	**cjepìdlačī**	**cjepìdlačī**
cjȅvovōd	**cjȅvovōd**	**cjèvovōd**

cm̏zdra/cmízdra	**cmízdra**	**cmízdra** (cm̏zdra)
cȍktati	**cȍktati**	**còktati**
cȍkula	**cȍkula** (**còkula**)	**cȍkula**
cèpār	**cèpār**	**crȅpār**
O	**crijévce**	**crijèvce**
O	**crijévo**	**crijèvo**
O	**cȑkōvnī**	**cȑkōvnī**
O	**cr̂kva**	**cr̂kva** (cȑkva)
O	**cȑkvenī/crkvènī**	**cȑkvenī**
O	**cr̀mpurast**	**cȑmpurast** (cȑnpurast)
cŕnac	**cr̀nac** (**cŕnac**)	**cŕnac** (cr̀nac)
O	**cr̀nče**	**cŕnče**
cr̂nčiti	**cr̂nčiti** (**cȑnčiti**)	**cȑnčiti**
cr̀nica	**cr̀nica** (**crnìca**)	**cr̀nica**
cr̀nka	**cr̂nka** (**cȑnka**)	**cȑnka**
O	**cŕno-bȉjel**	**crno-bȉjel**
Crnògorac/Crnogórac	**Crnogórac**	**Crnògorac** (Crnogórac)
Crnògorka	**Crnògōrka**	**Crnògōrka** (Crnògorka)
O	**crnogórstvo**	**crnògōrstvo**
O	**crnokrílac**	**crnòkrilac**
O	**cȑnokrūg**	**cr̀nokrūg**
O	**cȑnomorskī**	**crnòmorskī**
cr̂psti/cŕpiti	**cŕpsti** (**cr̂psti**)	**cŕpsti**
cȑta/cr̀ta	**cȑta** (**cr̀ta**)	**cŕta**
O	**cȑtalo**	**cr̀talo**
cȑtanje/cr̀tanje	**cȑtanje** (**cr̀tanje**)	**cȑtānje**
cȑtati	**cȑtati** (**cr̀tati**)	**cȑtati**
cr̀tež	**cŕtež**	**cr̀tež**
cȑtica/cr̀tica	**cȑtica** (**cr̀tica**)	**cr̀tica**
crvènkast	**ctvènkast** (**cr̀venkast**)	**ctvènkast**
crvènjeti (**se**)	**ctvènjeti**	**crvénjeti se**
cr̀vić	**cr̀vić** (**cr̀vīć**)	**cr̀vić** (cr̀vīć)
crvòtočan	**crvòtočan** (**cȑvotočan**)	**crvòtočan**
crvòtočina	**crvòtočina** (**crvotòčina**)	**crvòtočina** (crvotòčina)
cȕcla	**cùcla**	**cùcla**

cȕclati	**cùclati**	**cùclati**
O	**cùnjati** (**cúnjati**)	**cúnjati**
cùrica	**cȕrica** (**curíca**)	**cȕrica** (curíca *reg.)*
cùričica	**cȕričica**	**curičíca** (cȕričica)
O	**cùrik**	**curìk** (baš tako piše)
cvȁsti	**cvàsti**	**cvȁsti**
cvátnja	**cvàtnja**	**cvàtnja**
O	**cvijéljati**	**cvijèljati**
cvjèćarski	**cvjèćārskī**	**cvjèćārskī**
cvjètić/cvjȅtīć	**cvjètić**	**cvjètić**
Č	**Č**	**Č**
čàdor	**čàdor** (**čȁdor**)	**čàdor**
O	**čàdōrje** (**čȁdōrje**)	**čàdōrje**
čađávjeti	**čȁđavjeti**	**čađávjeti**
čȁgalj (**šakal**)	**čàgalj** (**čàgalj**) (šakal, stvrdnuta gruda zemlje)	**čȁgalj** (šakal) **čágalj** (stvrdnuta gruda zemlje)
čàjanka	**čàjānka**	**čàjānka**
O	**čájdžija**	**čàjdžija**
čámdžija	**čámdžija**	**čàmdžija** (čámdžija)
čamòtinja	**čamòtinja**	**čamótinja**
čàmov	**čàmov** (**čȁmov**)	**čàmov**
čàmovina	**čàmovina** (**čȁmovina**)	**čàmovina**
O	**čànčar**	**čȁnčar**
čânta	**čànta** (**čânta**)	**čȁnta**
čàntalija	**čàntalija** (**čântalija**)	**čȁntalija**
O	**čàrapār** (**čàrapārka**)	**čaràpār** (čaràpārka)
čȁrdāš	**čȁrdāš** (**čârdaš**)	**čȁrdāš**
čȁrkāč	**O**	**čàrkāč**
čȁroban/čàroban	**čàroban** (**čȁroban**)	**čàroban**
O	**čaròbnīk** (**čȁrobnīk**)	**čàrobnīk**
čaròbnjački	**čaròbnjāčki**	**čaròbnjāčki**
čaròbnjak	**čaròbnjāk**	**čaròbnjāk**
čaršínlija	**čaršìnlija**	**čaršìnlija**
čâsničkī	**O**	**čȁsničkī**
čâsnik	**čâsnīk** (**čȁsnīk**)	**čȁsnīk**
čȁsno	**čàsno** (**čâsno**)	**čȁsno**

častòhlepan	**čȁstohlēpan**	**čȁstohlēpan**
čašùrina (baš tako piše)	**O**	**čašùrina**
čàtrlja	**čàtrlja**	**čàtrlja**
čȁuš	**čȁuš (čȁūš)**	**čȁuš**
čȁvao	**čȁvao**	**čàvao**
O	**čâvčica**	**čȁvčica**
čâvčijī	**čâvčijī (čȁvčijī)**	**čȁvčijī**
O	**čàvkun**	**čàvkūn**
čȁvlić/čàvlić	**O**	**čàvlić**
O	**čèjrečiti (čéjrečiti)**	**čèjrečiti**
čéjrek	**čèjrek (čéjrek)**	**čèjrek**
O	**čȅkalica**	**čèkalica**
čekaònica	**čekaónica**	**čekaónica**
čêlist(a)	**čèlist (čèlista)**	**čèlist** (čèlista)
čȅmbalo	**čȅmbalo (čèmbalo)**	**čȅmbalo**
čȅmer/čèmer	**čȅmēr**	**čȅmēr**
čȅmēran	**čȅmēran (čèmēran)**	**čȅmēran**
O	**čȅmeriti (čèmeriti)**	**čȅmeriti**
O	**čȅmernīk**	**čèmērnīk**
čèngele	**čèngele**	**čȅngele**
čȅpić	**čèpić**	**čèpić**
čêrga	**čêrga**	**čȅrga** (čêrga)
čèrgār	**čèrgār**	**čȅrgār**
čèrgārskī	**čèrgārskī**	**čȅrgārskī**
čerùpati (baš tako piše)	**čerùpati**	**čerùpati**
čèsma	**čèsma (čȅsma)**	**čèsma**
čèstār	**čèstār**	**čèstār** (čȅstār)
čȅšljati	**čȅšljati**	**čȅšljati**
češljùgar	**češljùgār**	**češljùgār**
O	**četéresnica (četèresnica)**	**četèrēsnica** (četéresnica)
O	**čȅtimicē**	**čȅtimicē**
čètināri	**čètināri (četināri)**	**četināri**
čȅtkarskī	**čȅtkārskī (čȅtkarskī)**	**čȅtkārskī**
čètvero	**čȅtvero (čètvero)**	**čȅtvero**
čȅtverokūt	**čȅtverokūt (četveròkūt)**	**čȅtverokūt**

četveròžac	**četveronóžac (četveròžac)**	**četveròžac**
četveròugao	**četveròugao (čȅtverougao)**	**četveròugao**
četvórka	**čètvōrka (četvórka)**	**čètvōrka** (četvórka)
čètvōrnī	**čètvōrnī**	**čètvornī**
čètvr̄t	**čètvr̄t**	**čètvrt** (čètvr̄t)
četvȑtak	**četvŕtak**	**četvŕtak**
četvȑtina	**četvrtìna (četvȑtina)**	**četvrtìna**
četvȑtīnka	**četvȑtīnka (četvrtínka)**	**četvȑtīnka**
čeznùtljivōst/čȅznùtljivōst	**čeznùtljivōst**	**čeznùtljivōst**
čȉkma	**čìkma (čȉkma)**	**čìkma**
čȉkoš	**O**	**čìkoš**
čîm	**čîm (čȉm)**	**čîm**
čȉoda	**čȉoda (čióda)**	**čióda**
čȉopa	**čȉopa (čìopa)**	**čȉopa**
čistāc	**čistac**	**čìstac**
čistačica	**čistàčica**	**čistàčica**
čistilište	**čistilīšte**	**čìstilīšte**
čistiònica	**čisiónica (čistiònica)**	**čisiónica**
O	**čitaóničkī (čitaòničkī)**	**čitaóničkī**
čitatéljstvo	**čitatéljsvo (čitatèljsvo)**	**čitatèljsvo**
čìtav	**čȉtav (čìtav)**	**čȉtav**
čȉzmār	**čȉzmār (čizmar)**	**čȉzmār**
čȉzmarskī	**čȉzmārskī (čizmārskī)**	**čȉzmārskī**
člȁnarina/članàrina	**člȁnarina (članàrina)**	**člȁnarina** (članarìna, članàrina)
článstvo	**článstvo (člànstvo)**	**člànstvo**
čòbānče	**čòbanče (čòbānče)**	**čòbanče**
čobànčić	**čòbančić (čòbānčić)**	**čobànčić**
čobánija	**čobaníja** (plaća čobanima) **čobànija** (čobani, nepristojno ponašanje)	**čobànija** (plaća čobanima i čobani, nepristojno ponašanje)
čȍha/čòha	**čòha**	**čòha**
čȍhadžija/čòhadžija	**čòhadžija**	**čòhadžija**
čójstvo	**čójstvo**	**čòjstvo**
čȍkānj	**čòkānj (čòkanj)**	**čȍkānj**
čokòladnī	**čȍkōladnī**	**čòkōladnī**
čȍkot	**čȍkot (čȍkōt)**	**čȍkōt**

O	**čòlak (čȍlak)**	**čòlak**
čȍpor	**čȍpor (čȍpōr)**	**čȍpōr** (čȍpor)
čórba	**čórba (čȍrba)**	**čórba** (čȍrba)
O	**čòrbica (čórbica)**	**čòrbica**
čòvječan	**čȍvječan (čòvječan)**	**čȍvječan**
čȍvječno	**čȍvječno (čòvječno)**	**čȍvječno**
čȍvječnōst	**čȍvječnōst (čòvječnōst)**	**čȍvječnōst**
čȍvjek	**čȍvjek (čòvjek)**	**čȍvjek**
čobvjekòljūblje	**čȍvjekoljūblje**	**čȍvjekoljūblje**
čovjekomȓzac	**čovjekomŕzac**	**čovjekomŕzac**
čovjekov (nije akcentirano)	**čȍvjekov (čòvjekov)**	**čȍvjekov**
O	**čȍvještvo (čòvještvo)**	**čȍvještvo** (čovjèštvo)
O	**čȕbar**	**čúbar**
čúčēćkē	**čučȅćke**	**čúčēćkē**
čȕdesan	**čȕdesan**	**čȕdēsan**
čȕdesno	**čȕdesno**	**čȕdēsno**
čȕdesnōst	**O**	**čȕdēsnōst**
čȕdnovāt	**čȕdnovāt (čudnòvat)**	**čȕdnovāt**
čȕdnovāto	**čȕdnovāto (čudnòvato)**	**čȕdnovāto**
čȕdnovātōst	**čȕdnovātōst (čudnòvatōst)**	**čȕdnovātōst**
čȕdotvōrka	**čȕdotvōrka**	**čudòtvōrka**
čȕdotvōrno/čudòtvōrno	**čȕdotvōrno**	**čȕdotvōrno**
čȕdovīšnī	**čȕdovīšnī**	**čudòvīšnī**
O	**čùgelj**	**čúgelj**
Čûnak	**čȕnak (čúnak, čûnak)**	**čûnak**
O	**čûp (čȕp)**	**čûp**
O	**Čùperast**	**čȕperast**
Čùvarka	**O**	**čùvārka**
čȕvstvovati/čùvstvovati	**O**	**čùvstvovati**
čvȁkati	**čvȁkati (čvákati)**	**čvȁkati**
čvókati	**čvókati (čvȍkati)**	**čvókati**
čvȍrnat/čvòrnat	**čvȍrnat**	**čvòrnat**
čvȍrnatōst/čvòrnatōst	**O**	**čvòrnatōst**
Ć	**Ć**	**Ć**
O	**ćȁćevina**	**ćàćevina**
ćȁćin/ćàćīn	**ćȁćīn**	**ćȁćīn**

ćàskalo/ćàskalo	**ćàskalo**	**ćàskalo**
ćȅla	**ćȅla** (**ćéla**)	**ćȅla**
O	**ćȅlaviti**	**ćeláviti**
O	**ćèlījskī**	**ćèlijskīī**
ćȅnār/ćènār	**ćȅnār**	**ćȅnār**
ćerèmida	**ćeremída**	**ćeràmida** (ćeramída)
O	**ćèrčīvo**	**ćèrčīvo**
O	**ćêrdati**	**ćèrdati**
ćšfta/ćífta	**ćífta**	**ćífta**
ćìftīnskī (koji se odnosi na ćiftu) **ćìftīnski** (na ćiftinski način)	**ćìftīnskī** (koji se odnosi na **ćiftu**) **ćìftīnski** (na ćiftinski način)	**ćíftīnskī** (koji se odnosi na ćiftu; na ćiftinski način)
ćìlimār/ćilìmār	**ćilìmār**	**ćilìmār**
ćìverica	**ćȉverica**	**ćìverica**
O	**ćòraviti** **ćòravjeti**	**ćoráviti** **ćorávjeti**
ćorètati	**ćorétati**	**O**
ćórka	**ćôrka**	**ćórka**
O	**ćòr-pàzār**	**ćorpàzār**
ćòrsokāk/ćorsòkak	**ćòrsokāk**	**ćòrsokāk**
ćòšak	**ćòšak** (**ćȍšak**)	**ćòšak**
O	**ćùćoriti** (**ćùćoriti**)	**ćùćoriti**
ćȕdorēđe	**ćȕdorēđe**	**ćȕdorēđe** (čudòrēđe)
ćùfur	**O**	**ćùfur**
ćùrak	**ćùrak** (**ćùrāk, ćúrak**)	**ćùrak**
ćùrān	**ćùrān**	**ćùrān**
ćùrka	**ćûrka**	**ćûrka**
ćurlìkati	**ćurlíkati** (**ćurlìkati**)	**ćurlìkati**
D	**D**	**D**
dàbogda pril. –izricanje dobr želje ili sumnje da se neïto pozitivno rijeïi	**dàbogdā** (**dabógdā**) čest. izriče 1. želju 2. sumnju	**dàbōgdā** (da Bôg dā) pril. riječca, isticanje dobre želje ili kletve **dabógdā** riječ za isticanje nade ali i velike sumnje da se nesto ostvari
dȁbrovina	**dàbrovina**	**dàbrovina** (dàbrovina)
dâh	**dâh** (**dàh**)	**dâh**
dàhija	**dáhija**	**dáhija** (dàhija)

dāižda/dājžda (previd autora)	**dȁidiža**	**dȁidža**
dāidžična/dājdžična (previd autora)	**dȁidžična** (**dȁidžišna**)	**dȁidžična** (däidžišna)
dādžić/dājdžić (previd autora)	**dȁidžić**	**dȁidžić**
dāidžinica/dājdžinica (previd autora)	**dȁidžinica**	**dȁidžinica** (däidžinca)
daìnica	**dainìca**	**dainìca**
dàire	**dàire**	**daìre** (dahìre)
dàkako/dakàko	**dàkako** (dakàko)	**dàkako**
dȁklē/dàklē	**dàkle** (**dȁklē, dȁkle**)	**dâklē** (däkle)
dalekòmetnī/dālekomētnī (previd autora)	**dȁlekometnī** (**dalekòmetnī**)	**dalekòmetnī**
dalekòsežan/dàlekosēžan	**dȁlekosežan** /**dalekòsežan**	**dȁlekosēžan**
dalekòvidan/dàlekovīdan	**dalekòvid** (**dȁlekovīdan/ dalekòvidan**)	**dȁlekovīdan** (dalekòvidan)
dàlekovod/dalekòvod	**dalekòvod** (**dȁlekovōd**)	**dȁlekovōd** (dalekòvod)
dalekòzor	**dalekòzor**(**dȁlekozōr**)	**dalekòzor** (dälekozōr)
O	**dàljinomjer** (**daljinòmjer**)	**daljinòmjer**
dàljīnskī	**dàljīnskī**	**dȁljinskī**
O	**dàmaskī**	**dȁmaskī**
dànak *hip*. od dan **dának** *histor*. – vrsta nameta	**dának** (**dànak**) *hip*. od dan **dànak** (**dának**) *histor*. – vrsta poreza	**dànak** *hip*. od dan **dának** (**dànak**) *histor*. – vrsta poreza
dànomicē/dànimicē	**dànimicē** (**dànomicē**)	**dànomicē** (dànimicē)
dànonoćnī	**dànonoćnī**	**dànonoćnī**
dànonoćno	**dànonoćno**	**dànonoćno**
O	**darívalac** (**darìvalac**, **daròvalac**, **daròvatelj**)	**darìvalac**
dàrmār/dâr-mār	**dârmār**	**dâr-mār** (dârmār)
dàrnuti	**dàrnuti**	**dàrnuti**
O	**dàščica**	**dàščica** (daščíca)
dàtiv/**dâtiv**	**dâtiv**	**dâtiv** (dátiv)
dàvalac	**dàvalac** (**dávalac**, **dàvatelj**)	**dàvalac**
dâvljenīk	**dâvljenīk** (**davljènīk**)	**dâvljenīk**
O	**dàždevica**	**dȁždevica**
dȁždevnjāk/daždèvnjāk	**dȁždevnjāk**	**dȁždevnjāk**

O	**debèliti**	**debèliti**
O	**dȅbīlan**	**dèbīlan**
O	**dȅbīlno**	**dèbīlno**
debìtant	**debìtant (debitȁnt)**	**debìtant** (debitänt *izg*.)
dècembār	**dècēmbar**	**dècēmbar**
dȅčkić/dèčkić	**dȅčkić (dèčkīć, djèčkīć))**	**dèčkīć** (djèčkīć)
dȅdēra	**O**	**dȅdera**
O	**dédovina**	**dȅdovina** (djědovina)
degùstātor	**degùstātor (degustâtor)**	**degùstātor**
dekàdent	**dekàdent (dekadȅnt)**	**dekàdent** (dekadȅnt *izg*.)
deklamātor	**deklàmātor (deklamâtor)**	**deklàmātor** (deklamâtor)
O	**dekòdēr**	**dekóder**
dekòltē	**dekòltē (dekoltē)**	**dekòltē**
dekrešèndo	**dekrešèndo (dekrešȅndo)**	**dekrešèndo** (dekrešȅndo)
delikàtan/delìkatan	**dèlikatan (dȅlikātan, delìkatan)**	**dȅlikātan** (dělikatan)
delikàtno/delìkatno	**dèlikatno (dȅlikātno, delìkatno)**	**dȅlikātno** (dělikatno)
O	**delikvéncija (delinkvéncija)**	**delikvèncija**
delìkvent/delìnkvent	**delìkvent (delìnkvent, deli/n/kvȅnt)**	**delìkvent** (delikvȅnt)
dèmarš	**dèmarš (demȁrš)**	**dèmarš**
demònstrant	**demònstrant (demonstrȁnt)**	**demònstrant** (demonstrȁnt *izg*.)
demònstrātor	**demònstrātor (demonstrâtor)**	**demònstrātor** (demnstrâtor *izg*.)
dȅndi	**dȅndi**	**dèndi**
dèpozit/dȅpozit/depòzīt	**dèpozit**	**dȅpozit**
deprdèsija/dèprēsija	**deprdèsija**	**deprdèsija**
dȅrbi/dèrbi	**dȅrbi/**	**dèrbi**
derèglija	**O**	**dȅreglija** (derèglija)
dèrle	**dȅrle**	**dèrle**
dèrūtan	**O**	**dȅrūtan**
O	**Dervénćanin (Dèrvēnćanin)**	**Dervénćanin**
dervíšluk/ dervìšluk	**O**	**dervìšluk**
desetínka/desètīnka	**desetínka (desètīnka)**	**desetínka**
dèsētka	**dèsētka (dèsetka)**	**dèsētka**
dȅsetljeće	**dȅsetljēće (dȅsetljeće)**	**dèsetljeće (dèsetljće)**
desetòboj/dȅsetobōj	**desetòboj**	**dȅsetobōj** (desetòboj)

dètāljan	**dȅtāljan**	**dȅtāljan**
dètāljno	**dȅtāljno**	**dȅtāljno**
detèktīv/dȅtektīv	**detèktīv**	**dètektīv**
detèktīvskī/dȅtektīvskī	**detèktīvskī**	**dètektīvskī**
detèrdžent	**detèrdžent** (**deterdžȅnt**)	**detèrdžent** (deterdžȅnt)
determinànta	**determinànta** (**determinȁnta**)	**determinànta** (determinȁnta)
detòntonātor	**detòntonātor** (**detonâtor**)	**detòntonātor** (detonâtor *izg*.)
dèva/déva	**dèva** (**déva**)	**dèva**
dȅvet	**dȅvet**	**dȅvet** (dȅvēt *reg*. *var*. *ist*.)
dèvētka	**dèvētka** (**dèvetka**)	**dèvētka**
dèvin/dévin/dévīn	**dèvin**	**O**
didàskālije	**didàskālije** (**didaskâlije**)	**didaskàlije** (didàskālije)
diferèncija	**diferéncija**	**diferèncija**
O	**dȉjāčkī**	**dȉjāčkī**
dȉjagram/dijàgram	**dȉjagram**	**dìjafram** (dijàgram)
dȉjak/dìjāk	**dȉjāk** (**dìjāk**)	**dȉjāk**
dijàmant	**dijàmant** (**dijamȁnt**)	**dijàmant** (dijamȁnt)
dijapòzitīv/dijapozìtīv	**dijapòzitīv**	**dijapòzitīv**
dijarèja	**dijarèja**	**dijaréja**
O	**dijélak**	**dijèlak**
dijéliti	**dijéliti**	**dijèliti**
dijèlom	**dijélom**	**dijèlom**
dijèljēnje	**dijéjēnje**	**O**
dijèta	**dijéta**	**dijéta**
dijète	**dijéte**	**dijète**
O	**dijévati**	**dijèvati**
dìkobrazāz	**dȉkobrāz**	**O**
dȉktafōn	**dȉktafōn**	**dìktafōn**
dìlbērče	**dìlbērče** (**dìlbeče**)	**dìlbērče**
dìlbērka	**dìlbērka** (**dìlberka**)	**dìlbērka**
O	**dìler** (**dȉler**)	**dìler**
dilètant	**dilètant** (**diletȁnt**)	**dilètant** (diletȁnt *izg*.)
dilètantskī prid. **dilètantski** pril.	**dilètantskī** (**diltȁntskī**) prid. **dilètantski** (**diltȁntski**) pril.	**dilètantskī** (diltȁntskī *izg*.) prid.
dìlūvīj	**dìlūvij** (**dilûvij**)	**dìlūvīj**
O	**dȉluvijālan**	**dìluvijālan**

dȉmnjačār	**dȉmnjačār**	**dìmnjačār**
dȉmnjačārskī	**dȉmnjačārskī**	**dìmnjačārskī**
dȉmnjāk	**dȉmnjāk (dîmnjāk)**	**dȉmnjāk**
dìmorfan/dimòrfan	**O**	
dinàma/dinàma	**dìnamo**	**dináma**
dinàmit/ dinàmīt	**dinàmit**	**dinàmit**
O	**dȉnamometar**	**dìnamometar**
dîn-dȕšmanin	**O**	**dîn-dùšman** (dîn-dùšman)
dìne/dȉne	**O**	**díne**
dȉngāč	**O**	**dìngāč**
diònica	**diònica (diónica)**	**diónica**
O	**diòničār (dióničār)**	**dióničār**
O	**diòničārskī (dióničārskī)**	**dióničārskī**
O	**diòničkī (dióničkī)**	**dióničkī**
diònīk	**diònīk (diónīk)**	**diónīk**
dirìgent	**dirìgent (dirigȅt)**	**dirìgent**
dirìgentskī	**dirìgentskī (dirigȅtskī)**	**dirìgentskī** (dirigȅtskī *izg.*)
disciplìna	**disciplìna**	**disciplína** (disciplìna)
discìplīnskī/dȉsciplīnskī	**dȉsciplīnskī**	**dȉsciplīnskī**
disharmòmija	**disharmòmija (dishàtmonija)**	**disharmòmija (dishàtmonija)**
disìdent	**disìdent (disidȅnt)**	**disìdent** (disidȅnt *izg.*)
disìdentnskī	**disìdentnskī**	**disìdentnskī** (disidȅntskī *izg.*)
disìdentstvo/disidènstvo	**O**	**disìdentstvo**
dȉsko-klûb/dȉskoklūb	**dȉskoklūb**	**dȉsko-klûb**
diskrècija	**diskrècija (diskrécija)**	**dìskrēcija** (diskrècija)
O	**diskrècijskī (diskrécijskī)**	**dìskrēcijskī** (diskrècijskī)
dìskretan/diskrètan	**diskrètan**	**diskrètan** (diskrȅtan *izg.*)
dìskretno	**diskrètno**	**diskrètno** (diskrȅtno *izg.*)
dìskretnōst	**diskrètnōst**	**diskrètnōst** (diskrȅtnoōst *izg.*)
dȉskurs/dìskurs	**dìskurs**	**dìskurs**
dìskūsija/diskúsija	**dìskūsija**	**dìskūsija**
disonànca/disonàncija	**disonànca**	**disonànca** (disonänca *izg.*)
dispozícija	**dispozícija (dispozîcija)**	**dispozícija**
dispropòrcija	**dispropórcija**	**dispropòrcija**
O	**dȉšnica**	**dȉšnica** (dȉšnica)

ditìramb	**dìtiramb**	**dìtiramb**
divèrzant	**Divèrzant** (**diverzȁnt**)	**divèrzant** (diverzänt *izg*.)
divèrzantskī	**divèrzantskī** (**diverzȁntskī**)	**divèrzantskī** (diverzäntskī)
O	**divìzījskī**	**dìvizījskī**
O	**divìzma** (**dìvizma**)	**dìvizma**
O	**dȉvka** (**dîvka**)	**dȉvka**
dȉvojarac	**divòjarac** (**dȉvojarac**)	**dìvojarac**
dȉvovskī	**dìvovskī**	**dìvovskī**
dȉzalica	**dȉzalica**	**dìzalica**
O	**dȉzaličār**	**dìzaličār**
dȉzalo/dìzalo	**dȉzalo**	**dìzalo**
dìzdār/dȉzdār	**dìzdār**	**dìzdār** (dȉzdār)
O	**djȅčkić** (**djèčkīć**)	**djèčkīć**)
djȅdovina/djedòvina	**djȅdovina**	**djȅdovina**
O	**djèjstvo**	**djéjstvo** (**déjstvo**)
djȅlātan	**djèlatan** (**djȅlātan**)	**djȅlatan**
djèlatnōst	**djèlatnōst** (**djelátnōst**)	**djèlatnōst** (djelátnōst)
djȅlimicē **djȅlomicē**	**djèlimicē** (**djȅlimicē,** **djèlomicē**)	**djȅlomicē** (djèlomicē)
djȅlimičan **djȅlomičan**	**djèlimičan** (**djȅlimičan,** **djèlomičan**)	**djȅlimičan** (djèlimičan)
djȅlimično **djȅlomično**	**djèlomično** (**djèlomično**, **djèlomično**)	**djȅlimično** (djèlimično) **djèlomično**
djètešce/djetéšce	**djetéšce** (**djètešce**)	**djetèšce**
O	**djètić** (**djètīć**)	**djȅtić**
djètinjiti	**djetínjiti** (**djètinjiti**)	**djètinjiti**
O	**djȅverbaša**	**djèverbaša**
djevòvati/djèvovati	**djȅvovati** (**djevòvati**)	**djȅvovati**
dlijèto	**dlijéto**	**dlijèto**
O	**dnȅ**	**dnê**
Dnêvnica/dnévnica	**dnévnica** (**dnêvnica**)	**dnévnica**
O	**dnévničār** (**dnêvniār**)	**dnévničār**
dôba (duže vremensko raydoblje u razvoju Zemlje)	**dôba** (**dȍba**) (duže vremensko raydoblje u razvoju Zemlje)	**dôba** (duže vremensko raydoblje u razvoju Zemlje)
dòba (jedinica u muzuci koja mjeri takt)	**dôba** (**dȍba**) (jedinica u muzuci koja mjeri takt)	**dóba** (jedinica u muzuci koja mjeri takt)
dòbit/dȍbīt	**dȍbīt**	**dȍbīt**

O	**dobìvalac (dobívalac)**	**dobìvalac (dobìjalac)**
O	**dòbojskī**	**dòbōjskī** (dòbojskī)
O	**dôbošast**	**dòbošast**
dobràno	**dobráno (dȍbrāhno)**	**dȍbrāhno (dȍbrāno)**
O	**dòbrica (dȍbrica)**	**dòbrica**
dòbrobīt	**dȍbrobīt**	**dȍbrobīt**
dobročìnstvo/dobročínstvo	**dobročínstvo**	**dobročínstvo**
dobròćudan	**dȍbroćūdan**	**dobròćūdan**
dȍbroćūdno/dobròćudno	**dȍbroćūdno**	**dòbroćūdno**
dobroćúdnōst/dobròćūdnōst	**dobroćúdnōst (dobròćūdnōst)**	**dobroćúdnōst**
Dȍbrodūšan/dobròdušan	**dȍbrodūšan (dobròdušan)**	**dòbrodūšan**
O	**dȍbrodūšje**	**dòbrodūšje**
O	**dȍbrodūšno (dobròdušno)**	**dòbrodūšno**
dobrodúšnōst/ dobròdušnōst	**dȍbrodūšnōst (dobròdušnōst)**	**dobrodúšnōst**
dòbrohotan/dȍbrohotan/ dobròhotan	**dȍbrohotan (dȍbrohōtan)**	**dòbrohotan**
dòbrohotno/dȍbrohotno/ dobròhotno	**dȍbrohotno**	**dòbrohotno**
dòbrohotnōst/dobròhotnōst	**dȍbrohotnōst**	**dobrohótnōst** (dòbrohotnōst)
dȍbrotvor/dȍbrotvōr	**dȍbrotvor (dȍbrotvōr)**	**dòbrotvōr** (dòbrotvor)
O	**dȍbrotvōran**	**dòbrotvōran**
dȍbrotvōrka	**dȍbrotvōrka**	**dòbrotvōrka**
dȍbrotvōrno	**dȍbrotvōrno**	**dòbrotvōrno**
dȍbrovōljan	**dȍbrovōljan**	**dòbrovōljan**
O	**dȍbrovōljno**	**dòbrovōlj**
dòcent/dócent	**dòcent**	**dòcent**
dóći/dôći	**dôći**	**dóći** (dôći)
dodijèliti	**dodijéliti**	**dodijèliti**
O	**dȍdirnī (dódirnī)** prid.	**dȍdirnīī** prid.
O	**dodvòriti se**	**dodvóriti se**
dóga	**dóga (dȍga)**	**dóga**
dòglāvnīk/dóglavnīk	**dòglāvnīk**	**dòglāvnīk**
dȍgma/dògma	**dògma (dȍgma)**	**dògma**
dògon/dógon	**dògon**	**dògon**
O	**dogorijévati**	**dogorijèvati**
dogŕdjeti/dogȓdjeti	**dogŕdjeti**	**dogŕdeti** (dogȓdeti)

dòhaberiti	**dohàberiti**	**dohàberiti**
dòhvāt/dóhvat/dòhvat	**dȍhvāt** (**dòhvat**)	**dȍhvāt**
dòista/dȍista	**dȍista** (**dòista**)	**dȍista** (dȍisto)
dòjakošnjī	**dòjakošnjī** (**dojàkošnjī**)	**O**
dòjilja/dòjīlja	**dòjilja**	**dòjilja**
dȍjkinja/dôjkinja	**dôjkinja**	**dôjkinja** (dȍjkinja)
dòkasno/dȍkasno	**dòkasna** (**dòkasno**)	**dȍkasno** (dȍkasna)
dȍklē/dóklē/dókle	**dóklē** (**dókle**, **dȍklē**)	**dôklē** (dȍklē)
O	**Dóklegod**	**dȍklēgod**
dòkon	**dòkon**	**dȍkōn** (dȍkon)
O	**dòkono**	**dȍkōno** (dȍkno)
O	**dòkonōst**	**dȍkōnōst** (dȍkonōst)
O	**dòkonjāk**	**dȍknjāk**
O	**dòkorāk**	**dȍkorāk**
dòkrājčiti	**dòkrājčiti**	**dòkrajčiti**
doktrína	**doktrína** (**doktrìna**)	**doktrína**
dokùmen(a)t	**dokùment** (**dokumȅnt**)	**dokùment** (dokumȅnt)
	dòlčić (**dóčić**)	**dòlčić, dólčić**
dòličan/dóličan	**dòličan**	**dòličan**
O	**dòlić** (**dòlīć**)	**dòlīć** (dòlīć)
dolìjati dolíjati	**dolíjati**	**dolíjati**
O	**dolijéčiti**	**dolijèčiti**
O	**dolijétati**	**dolijètati**
dolijèvati/dolívati	**dolijévati** (**dolívati**)	**dolijèvati** (dolívati)
dòlina/dolìna	**dòlina** (**dolìna**)	**dolìna**
dòljanin/dóljanin	**dóljanin**	**dòljanin**
dôm	**dȍm** (**dôm**)	**dôm** (dȍm)
O	**domàćīnskī** prid.	**domàćinskī** prid.
O	**domája**	**dȍmaja**
O	**dòmaločas** (**domàločas**)	**dòmaločas**
O	**dòmaloprije** (**domàloprije**)	**dòmaloprije**
dȍmār/dòmār	**dȍmār**	**dȍmār**
dȍmārka/dòmārka	**dȍmārka**	**dȍmārka**
domázluk	**O**	**domàzluk** (domázluk)
dòmetati/domètati	**dòmetati**	**dòmetati**

domìcīl	**domìcīl (dȍmìcīl)**	**domìcīl**
O	**domìgoljiti (domigòljiti)**	**domìgoljiti**
dominànta	**dominànta (dominȁnta)**	**dominànta** (dominänta)
	dominàntan (dominȁntan)	**dominàntan** (dominäntan)
dȍmine/dòmine	**dȍmine**	**dȍmine**
dȍmobrān	**dȍmobrān**	**dòmobrān**
dȍmobrānskī	**dȍmobrānskī**	**dòmobrānskī**
dȍmoljūblje	**dȍmoljūblje**	**dòmoljūblje**
domòdodac/domórodac	**domórodac**	**O**
dòmovīnskī	**dòmovīnskī**	**dòmovinskī**
O	**domóvnica (dòmōvnica)**	**domóvnica**
dȍndē	**dóndē (dónde)**	**dóndē** (dôndē)
dònedāvno/dȍnedāvna	**dònedāvna (dònedāvno)**	**dònedāvno** (dònedāvna)
dòneklē/ dȍneklē	**dònekle (dòneklē)**	**dònēklē**
dònijeti	**dònijóti**	**dònijeti**
O	**dònjāk**	**dónjāk**
	dónjī (dônjī)	**dónjī**
dòpīng	**dòping**	**dòping**
dòpisničkī /dópisničkī	**dópisničkī (dòpisničkī)**	**dòpisničkī** (dópisničkī)
dòpisnīk/ dópisnīk	**dópisnīk (dòpisnīk)**	**dòpisnīk** (dópisnīk)
dòpisnīštvo/dópisnīštvo	**dópisnīštvo (dòpisnīštvo)**	**dòpisnīštvo** (dópisnīštvo)
O	**dòplatnī**	**dȍplatnī**
dopódne/dopódnē	**dopódnē (dopódne)**	**dopódnē**
dopódnevnī/dȍpódnēvnī	**dopódnēvnī (dopódnevnī)**	**dopódnēvnī**
dòpreporodnī/dȍpreporodnī	**doprèporodnī**	
dȍprinos/doprínos	**dȍprinos**	**dȍprinos** (doprínos)
O	**doprózōrje**	**dòprozōrje**
O	**dòpūmpati**	**dopùmpati** (dòpumpati)
dȍpuna	**dȍpuna (dôpuna)**	**dôpuna** (dȍpuna)
dòpunskī/dópunskī	**dópunskī (dòpunskī)**	**dópunskī** (dòpunskī)
	dòpusnica	**dópusnica** (dòpunica)
dòpust/dópust	**dópust (dòpust)**	**dòpust** (dópust)
dopùstiti	**dopùstiti**	**dòpustiti** (dopùstiti)
doputòvati	**doputòvati**	**dòputovati** (doputòvati)
dòrećī	**dòrećī (dorèćī)**	**dòrećī**

dòsad(a)	**dòsad (dòsada)**	**dòsad** (dòsadā)
O	**dòsadanjī**	**dòsadanjī** (dosàdanjī)
dóseg/dòseg	**dóseg (dòseg, dȍsēg)**	**dȍsēg** (dóseg)
O	**dòsle**	**dȍslē**
dòsezati/dosézati	**dosézati**	**dosézati**
dȍsinoćnjī	**dòsinoćnjī**	**dòsinoćnjī** (dosinošnji *izg*.)
dòsjē	**dòsjē (dosjê)**	**dosìjē** (dosijê)
dȍskora/dȍskoro	**dȍskora (doskòra, dȍskoro)**	**doskòra** (dȍskora)
O	**doslòvcē**	**doslòvcē** (dóslovcē)
dȍslūh	**dòsluh (dȍslūh)**	**dȍslūh**
dósljedan/dòsljedan	**dósljedan**	**dósljedan**
dósljedno/dòsljedno	**dósljedno**	**dósljedno**
dósljednōst/dòsljednōst	**dósljednōst**	**dósljednōst**
dospijèćе	**dospijéćе**	**dospijèćе**
dospijèvati	**dospijévati**	**dospijèvati**
dòstāvnica/dóstāvnica	**dòstāvnica**	**dòstāvnica**
dòstižan/dóstižan	**dòstižan**	**dóstižan**
dóstōjan/dóstojan	**dóstōjan (dóstojan)**	**dóstojan**
dostojànstvo/dostojánstvo	**dostojànstvo**	**dostojànstvo**
dóstōjno/dòstōjno	**dóstōjno (dóstojno)**	**dóstojno**
dostójnōst/dóstojnōst	**dostójnōst**	**dóstojnōst**
dòstupan/dóstupan	**dòstupan**	**dóstupan**
O	**dòstupno**	**dóstupno**
dòstupnōst/dóstupnōst	**dòstupnōst**	**dóstupnōst**
dòštāmpati	**dòštāmpati**	**dòštampati**
dòtadašnjī/dotàdašnjī	**dòtadašnjī (dotàdašnjī, dòtadanjī, dotàdanjī)**	**dòtadanjī** prid. odr. **dotàdānji** (dòtadanjī) prid. **dotàdašnjī** (dòtadašnjī)
dòteknuti	**O**	**dotèknuti**
dòtičnī/dótičnī	**dótičnī (dòtičnī)**	**dótičnī**
dȍtlē/dótle	**dótle (dótlē, dȍtlē)**	**dôtlē** (dótlē)
dòušnīčkī	**dòušničkī**	**dòušničkī**
dòvadžija/dovádžija	**dòvadžija**	**dòvadžija** (dovádžija)
dȍvdē/dóvde/ dȍvdjē/dóvdje/	**dóvdē (dóvde)**	**dóvdē** (dóvdjē)
dòvijek(a)	**dòvijēka (dòvijēk)**	**dòvijeka** (dòvijek)
O	**dȍvīšte**	**dòvište**

O	**dóvle (dóvlē)**	**dóvlē**
dòvod/dóvod	**dòvod**	**dòvod**
dòvodnī/dóvdnī	**dòvodnī**	**dòvodnī**
dòvōljan/dȍvōljan	**dȍvōljan**	**dȍvōljan**
dȍvōljnōst/dovóljnōst	**dovóljnōst**	**dovóljnōst**
dòvoz/dóvoz	**dòvoz**	**dòvoz**
O	**dózīvnī (dózivnī)**	**dózivnī**
dozrijèvati	**dozrijévati**	**dozrijèvati**
O	**dȍživotnī**	**dòživotnī**
dȍživotno	**dȍživotno**	**dòživotno**
O	**drȁgāhan**	**dràgahan**
O	**drágati -se**	**drȁgati (se)**
dragòcjen/drȁgocjen	**dragòcjen**	**dragòcjen**
O	**drȁgstor**	**dràgstor**
O	**dràkōn**	**drȁkon**
O	**drȁkula (dràkula)**	**drȁkula**
drȁma/dráma	**drȁma**	**drȁma**
dramàturg/dràmaturg	**dramàturg**	**dramàturg**
O	**dramàturškī**	**dramàtūrškī**
O	**drȁmiti (drámiti)**	**drȁmiti**
drȁmskī/drâmskī	**drâmskī (drȁmskī)**	**drȁmskī**
drapèrija/dràpērija	**dràpērija**	**dràpērija**
drȁžesnōst/dràžesnōst	**drȁžesnōst**	**drȁžesnōst**
drȁžestan/dražestan (bez akcenta)	**drȁžestan**	**drȁžēstan**
drȇn	**drȅn (drȇn)**	**drȇn**
O	**dr̃hāt (dr̃hat)**	**dr̃hāt**
O	**drìblati (dr̃blati)**	**drìblati**
O	**dr̃bler**	**drìbler**
O	**drijémalac**	**drijèmalac**
O	**drijémalica**	**drijèmalica**
drijèmalo	**drijémalo**	**drijèmalo**
drijèmati	**drijémati**	**drijèmati**
drijèmež	**drijémež**	**drijèmež**
drijènjak	**drijénjak**	**drijènjak**
drijèšiti	**drijéšiti**	**drijèšiti**

dŕljānje/dȓljanje	**O**	**dŕljānje**
dŕljati/dȓljati	**dŕljati**	**dŕljati**
dȓmā	**dȓmātor**	**dȓmātor**
O	**dr̂nda (dȓnda)**	**dȓnda**
dȓndalo/dȓndalo/dr̂ndalo	**dȓdalo**	**dȓndalo**
dȓndati/dr̂ndati	**dȓndati**	**dȓndati**
drȍzd/drôzd	**drȍzd (drôzd)**	**drôzd**
drȍzga	**dròzga**	**drȍzga**
dŕpati/dȓpati	**dŕpati**	**dŕpati**
dŕpnuti/dȓpnuti	**dȓpnuti**	**dȓpnuti**
dȓška	**dȓška**	**dȓška**
dȓtina	**dȓtina**	**dȓtina**
O	**drȕgda**	**drùgda**
drȕgdje	**drùgdje**	**drùgdje**
drumàrina/drȕmarina	**drumàrina (drȕmarina)**	**drumàrina**
drȕštven/drȕštven	**drȕđštven**	**drȕštven**
drùštveno	**drȕštveno**	**drȕštveno**
drùštvenōst	**drȕštvenōst**	**drȕštvenōst**
drȕžbenīčkī	**O**	**drùžbeničkī**
O	**drȕžbenīk**	**drùžbenīk**
O	**drȕžēvnōst (družévnōst)**	**družévnōst**
drȕžica/drùžica	**drùžica**	**O**
drùžina/drȕžina	**drùžina**	**drùžina**
drvàrina	**drvàrina (dȓvarina)**	**drvàrina**
drvárnica/dȓvārnica	**dȓvārnica**	**dȓvārnica**
dŕvce/dȓvce	**dŕvce**	**dȓvce** (dŕvce)
O	**drvèniti (dȓveniti)**	**drvéniti**
drvènjeti	**drvènjeti**	**drvénjeti se**
dr̂vlje/dȓvlje	**dr̂vlje**	**dr̂vlje**
O	**dr̂vnī**	**dr̂vnī** (dȓvnī)
O	**drvotóčci**	**drvòtočci**
dȓžak	**dŕžak (dȓžak)**	**dȓžak** (dŕžak)
dȓžavljanin/držávljanin	**dȓžavljanin**	**dȓžavljanin** (držávljanin)
državljánstvo	**državljánstvo**	**državljànstvo**
O	**dȕālnī**	**dȕālnī**

O	**Dùbičanin**	**Dùbičanin**
O	**Dùbičānka**	**Dùbičānka**
O	**dùbičkī**	**dùbičkī**
O	**dubinòmjer (dùbinomjēr)**	**dùbinomjer**
dùbīnski	**dùbīnski**	**dùbinski**
	dubòdolina (dubodòlina)	**dubodòlina** (dubòdolina)
Dùbrōvčanin/Dubróvčanin	**Dùbrōvčanin**	**Dùbrōvčanin**
Dùbrōvkinja/Dùbrovčānka	**Dùbrōvčānka**	**Dùbrovčānka**
dúda/ dùda	**dùda (dúda)**	**dúda**
O	**dudúkati (dudùkati)**	**dudùkati**
dugàčak/dùgačak	**dugàčak (dùgačak)**	**dugàčak**
dugàjlija	**dugàjlija (dugájlija)**	**dugàjlija** (dugájlija)
dùgme/dùgme	**dùgme**	**dùgme**
O	**dugòdnevica (dugodnèvica)**	**dugòdnevica**
dugòdnēvnica/dugodnévnica	**dugòdnēvnica**	**O**
dúgonja	**dúgonja (dùgonja)**	**dúgonja**
dugòročan/dùgoročan	**dùgoročan**	**dugòročan**
dùgotrājan/dugòtrājan	**dùgotrājan**	**dùgotrājan**
O	**dugòvječan (dùgovječan)**	**dugòvječan**
O	**dugòvječnōst (dùgovječnōst)**	**dugòvječnōst**
duhándžija	**duhándžija**	**duhándžija** (duhàndžija)
O	**dùhānkesa (duhànkesa)**	**duhànkesa** (dùhānkesa)
o	**dùhōvan**	**dùhōvan**
dùhōvnī	**dùhōvnī**	**dùhōvnī**
O	**dùhōvno**	**dùhōvno** (dùhōvno)
dùlje/dùljē	**dùljē (dùlje)**	**dùljē**
dùmdum/dumdùm	**dùmdùm (metak)**	**dùm-dùm** (dùmdum)
O	**dùnavskī (dùnavskī)**	**dùnavskī**
dùpin/dùpīn	**O**	**dùpīn**
dùpke	**dùpkē (dùpkē)**	**dùpkē**
dùpkom	**dùpkom (dúpkom)**	**dùpkom**
O	**dùplerica**	**dùplerica**
dùplja/dúplja (šupljina u drvetu gdje se nastanjuju ptice, trbušna, nosna, usna)	**dùolja (dùplja)** (šupljina u drvetu gdje se nastanjuju ptice, trbušna, nosna, usna)	**dùolja** (šupljina: trbušna, nosna, usna...) **dúplja** šupljina u drvetu gdje se nastanjuju ptice)

dúpsti/dûpsti	**dûpsti**	**dúpsti**
dùrāšan	**dȕrāšan**	**dùrāšan**
dùstaban/dustàban	**dùstaban**	**dùstaban** (dùs-tàban)
O	**dušèbrižnički (dušòbrižnički)**	**dušebrìžničkī** (dušobrìžničkī)
dušèbrižnīk/dȕšebrižnīk	**dušèbrižnīk (dušòbrižnīk)**	**dušebrìžnīk** (dušobrìžnīk)
O	**dušèbrižnīštvo (dušòbrižnīštvo)**	**dušebrìžnīštvo** (dušobrìžnīštvo)
O	**dȕšmanica**	**dùšmanica**
dùšman(in)	**dȕšmanin**	**dùšmanin**
dùšmānka	**dȕšmānka**	**dùšmānka**
dušmánluk/dušmànluk	**dušmànluk**	**dušmànluk**
dùšmanskī	**dùšmānskī (dȕšmanskī)**	**dùšmanskī**
dùvak/dùvāk	**dùvak**	**dùvak**
O	**dùvanjskī (dúvanjskī)**	**dúvanjskī**
dùvār	**dùvār (dùvār)**	**dùvār**
dûžd/dȕžd	**dȕžd**	**dȕžd**
dȕžē/dȕže	**dȕžē (dȕže)**	**dȕžē**
dȕžica	**dȕžica**	**dùžica**
O	**dùžničkī**	**dûžničkī**
dùžnīk	**dùžnīk**	**dûžnīk** (dùžnīk)
dùžnosnīk/dúžnosnīk	**dúžnosnīk**	**dúžnosnīk**
O	**dvánaestka**	**dvánaēstka**
O	**dvápūt (dváput)**	**dvápūt**
O	**dvšca**	**dvìca** (dvïca)
dvóbōj/dvòbōj	**dvòboj (dvóbōj)**	**dvòboj**
O	**dvȍdimenzionālan**	**dvòdimenzionālan**
dvójnice/dvôjnice	**dvójnice**	**dvójnice**
O	**dvȍkorāk**	**dvòkorāk**
dvòkrijac/dvokrílac	**dvòkrijac (dvokrílac)**	**dvòkrijac** (dvokrílac)
O	**dvòmjesečnī**	**dvòmjesēčnī**
dvòranin/dvóranin	**dvòranin**	**O**
O	**dvòred (dvòrēd)**	**drvòrēd**
dvȍrīšte/dvòrīšte	**dvòrīšte**	**dvòrīšte**
dvòriti/dvóriti	**dvòriti (dvóriti)**	**dvóriti**
dvòsmjēran	**dvȍsmjēran**	**dvòsmjēran**
dvòtrećīnskī	**dvȍtrećīnskī**	**dvòtrećīnskī**

O	**dvòumica**	**dvȍumica**
dvòumiti	**dvòumiti**	**dvȍumiti**
dvòumljēnje	**dvòūmlje**	**dvȍumljēnje**
O	**dvòvrstan**	**dvòvr̄stan**
dvòznačan	**dvòznačan**	**dvòznāčan**
dvòznačnōst	**dvòznačnōst**	**dvòznāčnōst**
dvožènstvo/dvoženstо/ dvòžēnstvo	**dvoženstvo (dvòžēnstvo)**	**dvoženstо**
Dž	**Dž**	**Dž**
džȁba/džȁbe	**džȁba (džȁbē)**	**džȁba** (džȁbē)
džȁm	**džȁm**	**džȁm** (džâm)
O	**džàmbās (džȁmbās)**	**džàmbās** (džàmbāz)
džȁn	**džȁn (džân)**	**džân** (džȁn)
džanàrika	**džȁnarika**	**džanàrika** (dženàrika)
O	**džȁnki**	**džànki**
džȁnum	**džànum**	**džȁnum** (džánum)
džèmātile	**džèmātile (džemâtīle)**	**džèmātile**
džemátlija	**džemàtlija (džemátlija)**	**džemátlija** (džemàtlija)
O	**džèmātskī**	**džemātskī** (nema akcenta)
džȅz	**džȅz (džêz)**	**džȅz**
džìhad	**džšhād**	**džìhād** (džïhād)
džȉlīt	**džìlit**	**džȉlīt** (džìlit)
džiltìnuti se	**džilítnuti se**	**džilítnuti se**
džȉnovsī	**džìnovsī**	**džìnovsī**
džòmba	**džȍmba (džômba)**	**džòmba**
džȕboks	**džùboks**	**džȕboks** (džû-böks)
džûl	**džûl (džȕl)**	**džûl**
džùmbus	**džȕmbūs**	**džȕmbūs** (džümbūš)
džȕngla	**džùngla**	**džȕngla**
Đ	**Đ**	**Đ**
O	**đakòvati**	**đȁkovati** (đakòvati)
đȁur(in)	**đȁur (đȁurin)**	**đȁur** (đȁurin)
đȁurka	**đȁurka**	**đȁurka**
O	**đȁvolast (đavòlast)**	**đȁvolast**
O	**đȁvolstvo (đavòlstvo)**	**đȁvolstvo**
đavòlskī	**đȁvolskī (đavòlskī)**	**đavòlskī** (đȁvolskī)

đògat	**đògat (đõgat)**	**đògat**
đòrati (se)	**đórati**	**đòrati** (đórati) (čòrati)
đùbre/đúbre	**đùbre (đúbre)**	**đùbre**
O	**đùbrīšte**	**đùbrīšte**
đùbriti	**đùbriti**	**đùbriti**
đùl/đûl	**đûl**	**đùl**
đulbàstija	**đulbàstija**	**đulbàstija** (đülbastija)
đùle/đúle	**đùle**	**đùle**
đùmbīr	**đùmbīr**	**đùmbir**
O	**Đûrđevdān**	**Đùrđevdān**
O	**đûrđevdānskī**	**đùrđevdānskī**
đùrđica	**đùrđica**	**đùrđica**
đùture/đùturē	**đùturē (đùturicē)**	**đùturē** (đùturicē)
E	**E**	**E**
eda	**èda**	**èdā**
edukácija	**edukácija**	**edùkacija**
èfektan/efẽktan	**èfektan (efẽktan)**	**èfektan** (efẽktan *izg.*)
ẽfikasan/efikasan	**ẽfikasan (efikasan)**	**ẽfikasan** (efikasan)
ẽfikasnōst/efikasnōst	**ẽfikasnōst (efikasnōst)**	**ẽfikasnōst** (efikasnōst)
egalizírati/egàlizovati	**O**	**egalizírati**
O	**Ègipćanin (Egípćanin)**	**Egípćanin**
O	**Ègipćānka**	**Egípćānka**
èglen/èglēn	**èglen**	**èglen**
egzàktan/ègzaktan	**egzàktan (ègzaktan)**	**egzàktan** (egzäktan *izg.)*
O	**egzàktno (ègzaktno)**	**egzàktno** (egzäktno *izg.*)
egzekúcija	**egzekúcija (egzekûcija)**	**egzekúcija**
egzèkūtor	**egzèkūtor (egzekûtor)**	**egzèkūtor** (egzekûtor *izg.*)
egzibícija	**egzibícija (egzibîcija, ekshibícija)**	**O**
egzódus/ègzōdus	**egzódus**	**egzódus**
ejsàhadīlē/ejsádile	**O**	**ejsàhadīlē** (èjsāhdīlē)
ekípa/ekìpa	**ekípa (ekìpa)**	**ekìpa** (ekípa)
ekònom	**ekònom**	**èkonom**
O	**ekònomskī (èkonomskī)**	**èkonomskī** (ekònomskī)
O	**ekosìstēm**	**ekosìstēm** (ẽko-sìstēm)
èkrijāš	**O**	**ekrìjāš**

ekspedícija	**ekspedícija** (**ekspedîcija**)	**ekspedícija** (ekspedîcija *izg*.)
eksperìmen(a)t	**eksperìment** (**eksperimënt**)	**eksperìment** (eksperimënt)
èksplōzija/eksplózija	**èksplōzija**	**èksplōzija**
ëksplozīv/eksplòzīv	**eksplòzīv** (**eksplóziv**)	**eksplóziv** (ëksplozīv)
ekspozícija	**ekspozícija** (**ekspozîcija**)	**ekspozícija** (ekspozîcija)
èkstērnī	**èkstērnī**	**ëkstērnī**
O	**èkstrēmno**	**ëkstrēmno**
ekvìnōcij	**ekvìnōcij**	**ekvìnōcij** (ekvinôcij *izg*.)
ekvivalèntan	**ekvivalèntan** (**ekvivalëntan**)	**ekvivalèntan** (ekvivalëntan *izg*.)
ëlčija	**O**	**èlčija**
O	**eldòrādo** (**eldorâdo**)	**eldorádo** (eldorâdo)
elegàntan	**elegàntan** (**elegäntan**)	**elegàntan** (elegäntan *izg*.)
O	**elèktrōnskī**	**ëlektrōnskī** (elèktrōnskī)
O	**ëlektrošok**	**èlektrošok** (elektrošök)
O	**èlem**	**ëlem** (elem)
elèmen(a)t	**elèment** (**elemënt**, **elèmenat**)	**elèment** (elemënt *izg*.) (elèmenat)
elokvèntan	**elokvèntan** (**elokvëntan**)	**elokvèntan** (elokvëntan *izg*.)
èmbargo/embàrgo	**embàrgo**	**embàrgo** (embärgo *izg*.)
O	**embòlija**	**èmbōlija** (embòlija)
ëmbrio(n)	**ëmbrio** (**ëmbrion**, **embrìōn**)	**ëmbrio** (èmbrij) **ëmbriōn**
emìgrant	**emìgrant** (**emigränt**) (**emìgrantica**, **emigràntkinja**)	**emìgrant** (emigränt *izg*.) **emìgrantkinja** (emigräntkinja *izg*.) (**emìgrantica**, emigräntica *izg*.)
eminèntan	**eminèntan** (**eminëntan**)	**eminèntan** (eminëntan *izg*.)
ëmīr	**èmīr**	**èmīr** (èmir)
O	**emùlgātor** (**emulgâtor**)	**emùlgātor**
O	**enciklopèdījskī** (**enciklopêdījskī**)	**enciklopèdījskī**
èndemskī	**O**	**èndēmskī**
O	**enèrgetskī**	**enèrgetskī** (ènergetskī)
ènigma/enìgma	**enìgma**	**enìgma**
ëno	**ëno** (**èno**)	**ëno**
O	**epentéza** (**epènteza**)	**epentéza**
ëpicentar	**èpicentar**	**èpicentar**
epìgram	**epìgram** (**ëpigram**)	**epìgram** (èpigram)
epìtaf	**epìtaf** (**ëpitaf**)	**epìtaf** (èpitaf)

O	**ȅpizōdnī** (**èpizōdan**)	**èpizōdan** (èpizōdnī)
ȅritrociti/eritrocíti	**ȅritrociti** (**eritricìti**)	**eritrocíti**
erudícija	**erudícija** (**erudîcija**)	**erudícija**
O	**erùdit** (**erùdita**)	**erùdit** (erudíta)
O	(**esèjistkinja**, **esèjistica**)	**esejìstkinja** (esejìstica)
O	**esèncija** (**èsēncija**)	**èsēncija**
esnáfilja	**esnáfilja** (**esnàflija**)	**esnàflija** (esnáfilja)
espèranto/esperànto	**esperànto** (**esperȁnto**)	**esperànto** (esperȁnto)
etápa	**etápa** (**etàpa**)	**etápa**
éter	**étar** (**éter**)	**éter** (èter)
O	**etnogenéza** (**etnogèneza**)	**etnogèneza** (etnogenéza)
ȅto	**ȅto** (**èto**)	**èto**
eufòrija	**eufòrija** (**eufôrija**)	**eufòrija** (eufôrija)
eutanàzija	**eutanázija** (**eutanâzija**)	**eutanàzija** (eutanâzija)
evidèncija	**evidèncija** (**evidéncija**)	**evidèncija** (evidéncija)
evidèntan	**evidèntan** (**evidȅntan**)	**evidèntan** (evidȅntan)
evlìja	**evlíja** (**èvlija**, **evlìja**)	**èvlija**
O	**èvnūh** (**èvnuh**)	**èvnuh** (èvnūh)
ȅvo	**ȅvo** (**èvo**)	**O**
O	**evroàzījskī** (**evroâzījskī**, **evroâzijskī**)	**evroázījskī** (evroâzījskī *izg*.) (evroàzījskī)
F	**F**	**F**
fȁca	**fȁca**	**fàca**
O	**fàlcati** (**fȁlcati**)	**fȁlcati**
O	**fȃlta**	**fȁlta**
O	**faràōnskī**	**faràōnskī** (fȁraōnskī)
fârbati	**fârbati** (**fȁrbati**)	**fàrbati**
farmacèut	**farmacèut** (**farmacȅut**)	**farmacèut** (farmacȅut)
fȁrmērke/fȁrmerice	**fàrmerice** (**fàrmerke**)	**fàrmerice** **fàrmerke**
fascinàntan	**fascinàntan** (**fascinȁntan**)	**fascinàntan** (fascinäntan *izg*.)
fȁsūng i **fȁsūnga**	**fàsung** (**fàsunga**)	**fàsung** **fàsunga**
O	**fȁšistoīdan**	**fašistòīdan**
fȁtālan	**fȁtālan** (**fàtālan**)	**fȁtālan**
O	**fȁtālno** (**fàtālno**)	**fȁtālno**

fatamòrgana	**fatamorgàna**	**fatamorgána**
fàuna	**fàuna** (**fȁuna**)	**fȁuna**
favòrit/favòrīt	**favòrit**	**favòrit** (favorȉt *izg*.)
favorizírati/favòrizovati	**favorizírati** **fàvorizivati**	**favorizírati**
O	**femìst** (**emìsta**)	**femìst** (femïnȉst *izg*.) (**femìsta**)
fèniks	**féniks**	**fèniks**
O	**fȅrmen** (**fȅrmen**)	**fȅrmen**
fèstivāl/festìvāl	**festìvāl**	**festìvāl**
fètva	**fètva** (**fȅtva**)	**fètva** (fȅtva)
fȅud	**fèud** (**fȅud**)	**fȅud**
fićùkati	**fićùkati** (**fićúkati**)	**fićùkati**
O	**fijàsko** (**fijȁsko**)	**fijàsko** (fijäsko)
O	**fijúkati** (**fijùkati**)	**fijùkati**
fìktīvan	**fìktīvan** (**fiktīvan**)	**fìktīvan**
O	**fìktīvno** (**fiktīvno**)	**fìktīvno**
fìkus/fíkus	**fíkus** (**fikus**)	**fikus**
filéti	**filèti**	**filète** (filèti)
filìgrān	**filìgrān**	**filìgran**
filìgrānskī	**filìgrānskī**	**filìgranskī**
O	**filmòfīl** (**filmòfīl**)	**filmòfil**
fìlter	**filter** (**filtar**)	**filtar** (filter)
finìš	**finìš** (**finīš**)	**finìš** (finīš)
firàun	**firàun** (**firȁun**)	**firàun** (firäun *izg*.)
O	**firàunskī** (**firȁunskī**)	**firàunskī**
fìrnājs/fìrnājz	**firnas** (**firnaz**)	**firnas** (firnaz)
fìsija/fīsija	**fīsija**	**físija** (fisija)
fìskalnī	**fìskālnī**	**fiskālnī**
fīšek	**fišek**	**fišek**
O	**flamìngo**	**flamìngo** (flamïngo *izg*.)
O	**flùīdan** (**flȕīdan**)	**flȕīdan**
flȕōr	**flùōr**	**flȕōr**
fluorscèntan	**fluorscèntan** (**fluoroscȅntan**)	**fluorscèntan** (fluoroscȅntan)
fôbija	**fôbija** (**fôbija**)	**fôbija**
O	**fȍčanskī**	**fòčanskī**
O	**Fójničanin** (**Fôjničanin**)	**Fójničanin**

O	**Fójničānka**	**Fójničanka** (Fójničānka)
O	**fójničkī** (**fôjničkī**)	**fójničkī**
fȍka	**fóka** (**fȍka**)	**fȍka**
fȍksterijēr	**fokstèrijēr**	**fokstèrijēr**
fȍkstrot	**fȍkstrot**	**fȍkstrot**
O	**folìrant** (**folirȁnt**) (**folìrantkinja**, **folìrantica**)	**folìrant** (folirȁnt *izg*.) (folirȁntica, folirȁntkinja)
O	**fȍlkōrnī** (**fȍlkōrnī**)	**fȍlkōrnī**
O	**fȍlksdojčer**	**folksdȍjčer**
O	**fȍlksvāgen**	**folksvágen**
fȍnetskī	**fȍnetskī**	**fȍnētskī**
O	**fonògraf**	**fȍnograf** (fonògraf)
forínta	**frȍīnta** (**forínta**)	**forìnta**
fȍrmālan	**fȍrmālan**	**fȍrmālan**
fȍrmula	**fôrmula** (**fȍrmula**)	**fȍrmula**
fotélja	**fotélja**	**fotèlja** (fotélja)
fȍto-amàtēr	**fotoamàtēr**	**fotoamàtēr**
fȍto-apàrāt	**fotoapàrāt**	**fotoapàrāt**
fȍto-ćèlija	**O**	**fotoćèlija**
fȍtokôpija (baš tako piše)	**fotokòpija** (**fotokôpija**)	**fotokôpija**
fȍto-montáža	**fotomontáža**	**fotomontáža**
fȍto-repòrtēr	**fotorepòrtēr**	**fotorepòrtēr**
frȁjer	**frȁjer** (**frȁjer**)	**frȁjer**
O	**frȁjerskī** (**frȁjerskī**)	**frȁjerskī**
fŕčati	**fŕčati**	**O**
rekvèntan	**frekvèntan** (**frekvȅntan**)	**frekvèntan** (frekvȅntan *izg*.)
frȉgīdan/frȉgidan	**frȉgīdan**	**frȉgīdan**
frȉšak/frȉšak	**frȉšak**	**frȉšak**
frȉvōlan/frȉvōlan	**frȉvōlan**	**frȉvōlan**
frȉzēr	**frízer** (**frízēr**)	**frízer** (frȉzēr)
frȉzērka	**frízerka**	**frízerka** (frízērka)
O	**fŕknuti** (**fŕknuti**)	**fŕknuti**
fŕktati	**fŕktati**	**fŕktati**
frȍnt, rjeđe: **frònta**	**frȍnt** **frònta**	**frȍnt** (frònta)
frȍntālan	**frȍntālan**	**frȍntālan**

frȍntālno	**frȍntālno**	**frȍntālno**
frùla/frûla	**frûla** (**frùla**)	**frùla**
O	**fȓž** (**fȓž**)	**fȓž**
fûj	**fûj** (**fûj**)	**fùj**
O	**fundàment** (**fundamȅt**)	**fundàment** (fundàmenat)
fûnta	**fûnta**	**fùnta**
fûrda	**fûrda** (**fùrda**)	**fûrda** (fùrda)
fúrija	**fûrija**	**fûrija**
furùna	**fùruna** (**furùna**)	**furùna** (fùruna)
fûš(**erāj**)	**fušȅrāj**	**fušȅrāj**
fúšeskī (prid.)	**fúšeski** (**fûšerski**) (pril.)	**fúšeskī** (prid.)
G	**G**	**G**
gabula (nije akcentirano)	**O**	**gȁbula**
	gàdōv (**gàdov**)	**gàdov**
gȁib/gȁjb	**gáib** **gȁjb**	**gȁib** **gȁjb**
gàjtan	**gàjtan** (**gájtan**)	**gàjtan**
galàntan	**galàntan** (**galȁntan**)	**galàntan** (galȁntan)
gȁleb	**gȁlēb**	**gȁlēb**
gȁlebljī/galèbljī	**O**	**gȁlebljī**
O	**gàlērījskī** (**galèrījskī**)	**gàlērījskī**
gàlija	**gâlija** (**gàlija**)	**gàlija** (gâlija)
O	**gàmizati** (**gamìzati**)	**gàmizati**
O	**gànī**	**gânī**
gȁnja (**hašiš**)	**O**	**gânja** (hašiš)
gȁra	**gȁra** (**gára**)	**gára** **gȁra**
O	**gȁraviti** (bojiti u crno) **gȁravjeti** (postajati garav, crn)	**garáviti** (bojiti u crno; postajati taman, crn)
O	**gàrōv** (**gàrov**)	**gàrov**
gàsul	**gȁsul** (**gàsul**)	**gàsul**
gàsuliti	**gȁsuliti** (**gàsuliti**)	**gàsuliti** (gàseliti)
gât	**gât** (**gȁt**)	**gât**
O	**gàtār**	**gȁtār** (gàtār)
O	**gȁzdinskī**	**gazdìnskī**
gdjȅgdje	**gdjègdje**	**gdjègdje**

gdjȅgod	**gdjègod**	**gdjègod**
gdjȅkad(a)	**gdjèkad (gdjèkada)**	(gdjèkada)
gdjȅko	**gdjèko**	**gdjèko**
gdjȅšto/gdjȅšta	**gdjèšto**	**gdjèšto**
gȅg	**gêg (gȅg)**	**gêg**
gêjša	**gêjša**	**gèjša**
genealógija	**genealògija**	**genealògija**
gȅneralān	**O**	**gènerālan**
generàlštab	**generàlštāb**	**generàlštab**
genèrātor	**genèrātor (generâtor)**	**genèrātor** (generâtor *izg*.)
genéza	**genéza (gèneza)**	**gèneza** (genéza)
genitàlije	**genitàlije (genitâlije)**	**genìtālije**
O	**geòdetskī**	**gȅodetskī**
geòdēzija	**geòdēzija (geodêzija)**	**geòdēzija** (geodêzija *izg*.)
gȅpard	**gȅpard**	**gèpard**
gèslo	**gèslo (gȅslo)**	**gȅslo**
gìgant	**gìgant**	**gìgant** (gígant)
gȉljotina	**gìljotina**	**gìljotina**
gitàra/gitára	**gitára**	**gitàra**
glàdac	**glàdac**	**glác**
gladìjātor	**gladìjātor (gladijâtor)**	**gladìjātor** (gladijâtor)
gladìjātorskī	**O**	**gladìjātorskī** (gladijâtorī)
O	**glȁdilica**	**glàdilica**
glàdnica	**glàdnica (gládnica)**	**glàdnica**
Glámočānka	**Glamòčānka**	**Glámočanka** (Glamòčānka)
glásnice	**glàsnice (glásnice)**	**glàsnice** (glâsnice)
glâsnīk	**glâsnīk**	**glȁsnīk**
O	**glavàčkē**	**glavàčkē** (glàvačkē)
O	**glȅdnuti**	**glédnuti** (glénuti)
glȇžanj	**glȅžanj (glêžanj)**	**glêžanj**
glìnen	**glìnen**	**glȉnen**
glòbalan/glȍbalan	**glȍbālan**	**glòbālan**
glòdalica	**glȍdalica (glòdalica)**	**glòdalica**
glòdati	**glȍdati (glòdati)**	**glòdati**
glòdnjāk/glȍdnjāk	**O**	**glȍdnjāk**

glȍginje	**glòginje**	**glòginje**
glòmāzan	**glȍmāzan**	**glȍmāzan**
glòmāzanōst	**O**	**glomáznōst**
gluhonijèmōst	**glȕhonijēmōst**	**glȕhonijēmōst**
gnijèzditi se	**gnijézditi se**	**gnijèzditi se**
gnijèzdo	**gnijézdo**	**gnijèzdo**
gnôjan	**gnôjan (gnȍjan)**	**gnôjan**
gnòjav	**gnȍjav**	**gnȍjav**
gnȕšati se	**gnȕšati se (gnùšati se)**	**gnšati se**
gnjéčalica	**O**	**gnjèčalica** (gnjèčilica)
gnjezdášce/gnjèzdāšce/ gnjezdàšce	**O**	**gnjezdášce** (gnjezdàšce)
gnjílōst	**gnjȉlōst**	**gnjílōst**
gòdište/gòdīšte	**gòdīšte**	**gòdīšte**
gojáznōst	**gȍjāznōst (gojáznōst)**	**gȍjāznōst**
gojénac	**gȍjenac (gojénac)**	**gȍjenac**
gòlgeter	**golgèter (gòlgeter)**	**golgèter**
Golgòta	**Golgòta (Gòlgota)**	**golgòta** (gòlgota)
gòlman	**gȍlman**	**gȍlman**
gòlubast	**golùbast (gòlubast)**	**gòlubast** (golùbast)
gòmbati (se)	**gȍmbati se (gòmbati se)**	**gòmbati se**
gòndola	**gôndola**	**gôndola** (göndola)
gonoréja	**gonoréja**	**gonorèja**
gònjenje	**gònjēnje (gȍnjēnje)**	**gònjēnje**
górak	**górak (gȍrak)**	**gȍrak**
gȍrčiti	**gòrčiti (górčiti)**	**górčiti**
gȍrē komp. od loše, zlo	**gȍrē (gȍre)** komp. od loše, zlo	**gȍrē** komp. od loše, zlo
gòrkast	**gȍrkast**	**O**
górnjī	**gôrnjī (górnjī)**	**górnjī** (gôrnjī)
gȍropād	**gȍropād (gòropād)**	**gȍropād**
gȍropādan	**goròpadan (gȍropādan)**	**gȍropādan**
goropáditi se	**goropáditi se (goròpaditi se)**	**goropáditi se**
goròpadničk pril.	**O**	**goròpadnički** (goròpadnički) pril.
gȍropadnīk/goròpadnīk	**goròpadnīk (gȍropādnīk)**	**gȍropādnīk** (goròpādnīk)
gȍropadno/goròpadno	**goròpadno (gȍropādno)**	**gȍropādno** (goròpādno)
goròsječa	**gȍrosječa**	**goròsječa**

gȍrostās	**gȍrostās (goròstas)**	**gȍrostās**
gȍrostāsan	**gȍrostāsan (goròstasan)**	**gȍrostāsan**
O	**gòspār**	**gȍspār**
gospodìčić/gospòdičić	**gospodìčić**	**gospodìčić**
gȍspodovati	**O**	**gòspodovati** (gospodòvati)
gȍspodskī	**gòspodskī**	**gòspodskī**
gospòština/gospoštìna	**O**	**gospòština**
gȍst/gôst	**gȍst (gôst)**	**gȍst (gôst)**
gostiónica/gostiònica	**gostiónica**	**gostiónica**
gostiòničar/gostióničar	**gostiòničār**	**gostióničār** (gòstioničār)
gostiòničarskī /gostióničarskī	**gostiòničārskī**	**gostióničārskī** (gostiòničārskī)
gostióničkī/gostiòničkī	**gostiòničkī (gostióničkī)**	**gostióničkī**
gȍstovanje/gostiòvānje	**gȍstovānje (gostiòvānje)**	**gȍstovānje** (gostovánje)
gȍstovati	**gȍstovati (gostiòvati)**	**gȍstovati** (gostiòvati)
gotovìna	**gotovìna (gòtovina)**	**gotovìna**
gotòvīnskī	**gòtovīnskī (gotòvīnskī)**	**gòtovīnskī**
gòvedār	**gòvedār (govèdār)**	**gòvedār** (govèdār)
O	**gòvnār**	**gȍvnār**
govoràncija/govoráncija	**govoràncija**	**govoràncija**
govòrdžija/govórdžija	**govòrdžija**	**govòrdžija**
gȍvornī	**gȍvōrnī**	**gȍvōrnī**
grabèžljivica/grabèžljīvka	**grabèžljivica**	**grabèžljivca/grabèžljīvca**
grȁbimice	**grȁbimicē**	**grȁbimicē**
grȁdina	**gràdina**	**gràdina**
grȁđānka	**grȁđānka**	**grȁđanka**
građànstvo	**građànstvo (građánstvo)**	**građànstvo**
gràđevina	**gràđevina**	**gràđevina** (građèvina)
gràđevīnskī	**gràđevīnskī**	**gràđevinskī**
grȁham	**O**	**gràham**
grahòrica	**grȁhorica**	**grȁhorica** (grahòrica, grahoríca)
grȁmofōn	**grȁmofōn (gramòfōn)**	**gràmofōn**
O	**grȁmofōnskī**	**gràmofōnskī**
grànit	**gràn**i**t (gràn**ī**t)**	**gràn**i**t**
grâtis	**grátis (grâtis)**	**grâtis**
gravicācījskī (nema akcenta)	**gravitácījskī**	**gravitácījskī**

gȓb	**gȓb** (**gȑb**)	**gȓb**
gȑbačiti	**gȑbačiti**	**gȑbačiti**
gȑbaviti	**gȑbaviti**	**grbáviti**
O	**gȑbavjeti**	**grbávjeti**
gȑbōvnica	**gȑbōvnica** (**grbóvnica**)	**grbóvnica**
gȑbōvnīk	**gȑbōvnīk** (**grbòvnīk**)	**O**
O	**gȑcati** (gaziti po snijegu...)	**gŕcati** (gaziti po snijegu...)
gȓdan	**gŕdan** (**gȓdan**)	**gŕdan** (gȓdan)
gȑdilo	**O**	**gȑdilo**
O	**gȑdoban**	**gȑdōban**
grdósija	**grdósija** (**grdòsija**)	**grdósija**
grȅbènati (greška)	**grebènati**	**grebènati**
grȅpsti	**grèpsti** (**grȅpsti**)	**grèpsti**
gȑgēč	**gȑgēč**	**gȑgēč**
gȑgljati	**gȑgljati**	**O**
O	**grgòtati** (**gȑgotati**)	**grgòtati**
grgùrav	**grgùrav** (**gȑgurav**)	**grgùrav** (gȑgurav)
grȉjalica	**grȉjalica**	**grȉjalica** (grijalica)
grijèšiti	**grijéšiti**	**grijèšiti**
grijéšnīk	**O**	**grȉješnīk** (grjȅšnīk, grȅšnīk)
grȉmīz	**grȉmīz**	**grìmīz**
O	**grȉmīzan**	**grȉmīzān**
grȉpa	**grȉpa** (**grìpa**)	**grȉpa**
grȋsti (**se**)	**grȉsti**	**grȉsti**
grîvna	**grîvna**	**grȉvna** (grȉvnja)
grȉzli	**grȉzli**	**grìzli**
grȉznuti	**grȉznuti**	**gríznuti**
grizòdūšje	**grȉzodūšje**	**grizòdūšje**
gȓk	**gȑk** (**gȓk**)	**gȑk** (gȓk)
grkokàtolīk	**grkokàtolik**	**grkokàtolīk**
gȓkōst	**gȑkōst**	**gȑkōst**
gȑlat	**gȑlat**	**gȑlat**
gȑlen	**gȑlen** (**gȑlen**)	**gȑlen**
gȑmēč	**gȑmēč**	**gȑmēč**
gȑmiti	**gȑmjeti**	**gŕmjeti** (gȑmjeti)

O	**gr̃mnuti**	**gŕmnuti**
gr̃nčār **O**	**gr̀nčār** **gr̀nčārka**	**gr̃nčār** **gr̃nčārka**
gròbić	**gròbić (gròbīć)**	**gròbić**
gròbić	**gròbić (gròbīć)**	**gròbić**
gròbnica	**gròbnica (gròbnica)**	**gròbnica**
gròbōvlje	**O**	**gròbōvlje**
O	**gr̃oce**	**gróce**
gròfovskī	**gròfovskī**	**gròfovskī**
grofòvstvo	**O**	**gròfovstvo**
gròhōt	**gròhōt (gròhot)**	**gròhōt**
grohòtati	**grohòtati (gròhotati)**	**grohòtati**
gròktati	**gròktati (gròktati)**	**O**
grôm	**grôm**	**gròm** (grôm)
gròmādan	**gròmādan**	**gròmādan**
gròmko	**gròmko (grômko)**	**gròmko**
gròmobrān	**gròmobrān**	**gròmobrān**
gròmoglasan	**gròmoglasan (gromòglasan)**	**gròmoglasan** (gromòglasan)
gròmoglasno	**gròmoglasno (gromòglasno)**	**gròmoglasno** (gromòglasno)
gromùljica	**gròmuljica (gromùljica)**	**gròmuljica**
O	**grôplān**	**grô-plân**
grotèska	**grotèska (grotëska)**	**grotèska**
O	**grotèskan (grotëskan)**	**grotèskan**
grotèskno	**grotèskno (grotëskno)**	**grotèskno**
gròtlo	**gròtlo (grótlo)**	**gròtlo**
gròzd	**grôzd (gròzd)**	**grôzd**
gròzničavo	**gròzničavo (groznìčavo)**	**gròzničavo**
O	**gròzomōrno**	**grozòmorno**
grozòmōran	**O**	**grozòmoran**
gr̀stiti se	**gr̀stiti se**	**gŕstiti se**
grùdobrān	**grùdobrān**	**grùdobrān**
grùntovnica/gruntòvnica	**grùntōvnica**	**grùntōvnica** (gruntóvnica)
grùntōvničār/gruntóvničār	**grùntōvničār**	**grùntōvničār** (gruntóvničār)
grùpa	**grùpa (grùpa)**	**grùpa** (grùpa)
O	**grùpimicē (grùpimicē)**	**grùpimicē**
grùpnī	**grùpnī**	**grùpnī** (grùpnī)

grȕšati se	**grùšati se (grȕšati se)**	**grùšati se**
O	**Grùzījka**	**Grûzījka**
O	**grùzīnskī**	**grûzīnskī**
gugùtati	**gugùtati (gùgutati, gugútati)**	**grgùtati**
gùjavica	**gȕjavica (gùjavica)**	**gȕjavica**
gùjinjī	**gújinjī (gùjinjī)**	**gùjinjī**
gȕma	**gùma (gȕma)**	**gùma**
gȕmārskī	**gȕmārskī (gùmārskī)**	**gȕmārskī**
O	**gúmno (gùmno, gúvno)**	**gùmno**
gȕrbet	**gùrbet**	**gùrbet**
gúrnuti	**gúrnuti (gȕrnuti)**	**gúrnuti**
gȕsan	**gùsan**	**gȕsan**
gusárstvo	**gusárstvo (gȕsārstvo)**	**gusárstvo**
gùsjenica	**gȕsjenica (gùsjenica)**	**gȕsjenica**
gùsjeničār	**gȕsjeničār**	**gȕsjeničār**
gùsjeničav	**gȕsjeničav**	**gȕsjeničav**
gȕslati	**gùslati (gȕslati)**	**gùslati (gùslati)**
gȕšati se	**gȕšati se**	**gùšati se**
gȕščetina (meso od guske) **gȕščetina** (velika guska)	**gùščetina** (meso od guske) **O**	**gȕščetina(meso od guske)** **guščètina** (velika guska)
gȕščijī	**gȕščijī**	**gùščijī**
O	**gȕštēr (gȕšter)**	**gȕštēr**
guvernànta	**guvernànta (guvernȁnta)**	**guvernànta** (guvernänta *izg*.)
gúvno	**gúvno (gùvno)**	**gùvno** (gúvno)
O	**gúzonja**	**gȕzonja** (gúzonja)
gȕžvānje	**O**	**gùžvānje**
gùžvati (se)	**gùžvati (gȕžvati)**	**gùžvati**
gvȁrdijān	**gvȁrdijān (gvardìjān)**	**gvȁrdijān**
H	**H**	**H**
hȁbati	**hȁbati (hàbati)**	**hȁbati se**
hȁbitus	**hȁbitus (hàbitus)**	**hàbitus**
O	**Hadžíćanin**	**Hàdžīćanin**
O	**Hadžíćānka**	**Hàdžīćaninka**
hàfīfan	**hȁfīfan**	**hȁfīfan**
O	**hàgada (hagáda)**	**hagáda**
O	**hàirolā (hàjrolā)**	**hȁirolā**

hàjati	**hȁjati**	**hȁjati**
O	**hâjkati** (**hȁjkati**)	**hȁjkati**
O	**hàjrolā**	**hȁjrolāh** (häirolāh; häjrulāh, häjrolā; häirolā)
O	**hȁla** (očeva sestra, tetka)	**hála** (očeva sestra, tetka)
halàkati	**hàlakati** (**halàkati**)	**halàkati** (harlàkati)
hàlogēnī	**hȁlogēnī**	**hȁlogēnī**
halucìnator	**O**	**halucìnātor** (halucinâtor)
halucinògēn	**O**	**hȁlucinogēn**
hȁlva	**hȁlva** (**hâlva**)	**hȁlva**
hàljīnka	**hàljinka** (**hàljīnka**)	**hàljinka**
hamájlija/hamàjlija	**hamájlija** (**hamàjlija**)	**hamájlija**
O	**hamalíja**	**hamàlija**
hàmburger	**hàmburger**	**hàmburger**
O	**hàmetom** (**àmetom**)	**hàmētom**
hàndžār	**hàndžār** (**hàndžār**)	**hàndžār**
hándžija	**hándžija** (**hàndžija**)	**hándžija** (hàndžija)
O	**hàntalast**	**hȁntalast**
hȁntalasto	**hàntalast**	**hȁntalasto**
O	**hanùma**	**hanùma** (hánuma *reg*.)
hȁpšenīk/hapšènīk	**hȁpšenīk** (**hapšènīk**)	**hȁpšenīk** (hävšcnīk)
hàra	**O**	**hára**
hȁrāč	**hàrāč**	**hàrāč**
harakíri	**harakìri**	**harakìri**
harámija	**harámija**	**harámija** (haràmija; harámlija)
hȁrčiti	**hȁrčiti** (**hârčiti**)	**hȁrčiti**
hàrmōnija	**hàrmōnija** (**harmònija**)	**hàrmōnija**
hȁuba	**hàuba**	**hȁuba**
hȁubica	**hàubica**	**hȁubica**
O	**hàustor** (**hȁustor**)	**hȁustor**
hȁzna/hàzna	**hàzna** (**hȁzna**)	**hàzna**
Hèbrej/Hèbrēj	**Hèbrēj**	**O**
O	**hèftarica**	**hèftarica**
O	**hëftati**	**hèftati**
héjbet	**héjbet**	**héjbet** (hèjbet)
hëklānje	**O**	**hèklānje**

O	**hȅklarica**	**hèklarica**
hȅklati	**hȅklati**	**hèklati**
hèksametar	**hȅksametar**	**hèksametar**
hȅliodrom	**O**	**hȅliodrom** (heliòdrom)
hêljda	**hêljda** (**hȅljda**)	**hȅljda** (hêljda; hȅlda *reg*.)
O	**hémičār** (**hèmičār**) (**hémičārka**)	**hèmičār** (hèmičārka)
O	**hemikàlija** (**hemikâlija**)	**hemikálija** (hemikâlija)
hèndikep	**hȅndikep** (**hèndikep**)	**hèndikep** (hȅndikep)
hèpiend	**hȅpiend**	**hèpiend**
hèrav	**hȅrav**	**hȅrav**
hèrbār	**hȅrbār** (**hèrbār, hèrbārij**)	**hȅrbār** (hèrbārij)
hidroàvīon	**O**	**hidroavìōn**
O	**hȉdrogēn**	**hìdrogēn**
O	**hȉdrogēnskī**	**hìdrogēnskī**
O	**hȉdrografskī**	**hidròg**r**afskī**
hidroteràpija/hidroterápia	**O**	**hidroteràpija**
higìjēnskī/hȉgijēnskī	**hȉgijēnskī** (**higìjēnskī**)	**hìgijēnskī** (higìjēnskī)
hìhotānje/hihòtānje	**O**	**hihòtānje**
hihòtati se	**hìhotati se** (**hȉhotati se**, **hihòtati se**)	**hihòtati se**
O	**hȉja** (**hîja**)	**hîja**
hȉljadārka/hiljadárka	**hiljadárka**	**hiljadárka** (hiljàdārka)
O	**hȉljaditī** (**hȉljadītī**)	**hȉljadītī**
hímen	**hîmen** (**hímen**)	**hȉmen**
himéra	**hìmera**	**himéra**
hipòdrom	**hȉpodrom**	**hìpodrom**
O	**hipotèkārnī** (**hȉpotekārnī**)	**hipotèkārnī**
hȉtac	**hȉtac**	**hìtac**
hizmèćār hizmèćarka/hizmećàrica	**hizmèćār** (**hizmèćārka, hizmećàrica**)	**hìzmećār** (hizmèćār) (hìzmećārka, hizmećàrica)
hîža ekspr. - ob. kuća	**hȉža** (**híža**) *reg*. kuća	**híža** *ekspr. poet*., kuća
hladiònīk	**hladiònīk**	**hladiónīk**
hlâdno	**hládno** (**hlâdno**)	**hládno**
O	**hlȁdnokrvan** (**hladnòkrvan**)	**hlȁdnokrvan**
O	**hlȁdnokrvno** (**hladnòkrvno**)	**hlȁdnokrvno**
O	**hlàdnjeti** (**hládnjeti**)	**hlàdnjeti**

O	**hljȅpčić** (**hljèpčić**)	**hljèpčić**
hòbēr	**hȍber**	**hȍber**
hȍbi	**hȍbi**	**hòbi**
O	**hódāljka**	**hòdāljka**
O	**hódnja** (**hòdnja**)	**hódnja**
hȍdočasnica/hodočàsnica	**hȍdočasnica**	**hòdočasnica** (hòdočāsnica)
hȍdočasničkī/ hodočàsničkī	**O**	**hòdočasničkī** (hòdočāsničkī)
hȍdočasnīk/hodočàsnīk	**hȍdočasnīk** (**hȍdočāsnīk, hodòčasnīk**)	**hòdočasnīk** (hòdočāsnīk)
O	**hodočàstiti** (**hodočástiti**)	**hòdočastiti**
hȍdočašće/hòdočāšće	**hȍdočāšće** (**hodòčāšće**)	**hòdočāšće**
hòdžaluk/hodžàluk	**O**	**hodžàluk**
hòdžarina/hodžàrina	**hȍdžarina**	**hodžàrina** (hodžarìna, hȍdžarina)
O	**hȍdžica**	**hodžíca** (hȍdžica)
O	**hȍdžinskī**	**hodžìnskī**
O	**hòđa** (**hóđa**)	**hòđa**
hȍhȉtapler	**hòhȉtapler**	**O**
O	**Holànđanin**	**Holánđanin**
O	**Holànđānka**	**Holánđanka** (Holánđānka)
hòlta	**O**	**hólta**
O	**hòmār**	**hȍmār**
O	**hòmīć**	**hȍmić**
hȍmogenōst/homògēnōst	**hȍmogēnōst**	**hȍmogēnōst**
O	**homonìmija**	**homonímija**
hȍra	**hòra** (**hȍra**)	**hòra**
hôran	**hôran** (**hòran**)	**hòran**
horìzont	**horìzont** (**horizȍzont**)	**horìzont** (horizȍnt)
hȍroskop/hòroskop	**hȍroskop**	**hòroskop**
hȍroz	**hòroz** (**hòrōz**)	**hòroz** (hòrōz)
hòtēlskī	**hòtelskī**	**hòtelskī**
O	**hòticē**	**hòticē**
O	**hòtimicē**	**hòtimicē**
O	**hòtimično**	**hòtimično**
hrânjènīk	**hranjènīk** (**hrânjènīk**)	**hrânjènīk**
hȑbat	**hȑbat** (**hȑbat**)	**hȑbāt** (hȑbat)
O	**hȑbatnī** (**hȑbatnī**)	**hȑbātnī**

O	**hȓbina**	**hȑbina**
O	**hȓdati (hȑdati)**	**hȑdati**
hȓđa	**hȓđa (hȑđa)**	**hȑđa**
O	**hȓđati (hȑđati)**	**hȑđati**
O	**hȓđav (hȑđav)**	**hȑđav**
O	**hȓđavo (hȑđavo)**	**hȑđavo**
hrišćànstvo/hrišćánstvo	**hrišćánstvo (hrìšćānstvo)**	**hrišćànstvo**
hȓliti	**hȓliti**	**hŕliti** (hȓliti)
O	**hròktati (hròktati)**	**hròktati**
O	**hròptati (hrȍptati, hròptjeti)**	**hròptati**
hȓpa	**hȓpa (hȑpa)**	**hȑpa**
hȓpimicē	**hȓpimicē (hȑpimicē)**	**hȑpimicē**
O	**hȓptenī (hȑptenī)**	**hȑptenī** (hrptènī)
O	**hȓsak (hȑsak)**	**hȑsak**
hȓšum	**hȓšum (hȑšum)**	**hȑšum**
O	**hrȕmati**	**hrúmati**
O	**hrúštati (hrùštati)**	**hrúštati**
Hȓvatska	**Hȓvātskā**	**O**
O	**hȓvātskī**	**hŕvātskī**
hȓzati	**hȓzati (hȑzati)**	**hȑzati**
O	**hûčan (húčan)**	**hûčan**
O	**hùdnīk**	**húdnīk** (hūdnīk)
hudžèra	**hùdžera (hudžèra)**	**hȕdžera** (hùdžera hudžèra)
O	**hùjati se**	**hȕjati se**
O	**hulahȕp**	**hȕla-hȍp**
O	**hùliti (húliti)**	**húliti**
O	**hùmor (hȕmor)**	**hùmor**
O	**hûnta**	**hûnta** (hŭnta)
O	**hùnjavica (hùnjavica)**	**húnjavica**
O	**hȕrda**	**hȕrda** (hūrda)
hvàstati se	**hvàstati se (hvȁstati se)**	**hvàstati se**
I	**I**	**I**
ìdējnī	**ìdējnī**	**ȉdejnī**
ìglenī/iglènī	**ȉglenī (ìglenī)**	**iglènī**
ìglo	**ȉglū (ȉglō)**	**ȉglu**

O	**ȉgmanskī/igmanskī**	**ȉgmanskī**
ignoráncija	**ignoràncija**	**ignoràncija**
ìgra	**ìgra (ȉgra)**	**ȉgra**
ìgrāčka	**ìgrāčka (ìgračka)**	**ìgrāčka**
ȉgrānje	**O**	**ìgrānje**
ȉgra (se)	**ìgrati (ȉgrati)**	**ìgrati**
ìgumān	**ìguman (ȉgumān)**	**ȉgumān**
O	**ijèdan (šjedan)**	**ijèdan**
O	**ijedànpūt (ijedànput)**	**ijedànpūt** (ijedàmpūt *izg*.)
ijékavac	**ijékavac**	**ijèkavac**
ijékavica	**ijékavica**	**ijèkavica**
ijékavskī	**ijékavskī**	**ijèkavskī**
	ijékavština	**ijekávština**
šjū	**ijù (ījù)**	**ijù**
O	**ikávština (ìkavština)**	**ikávština**
ìkona	**ìkona**	**ȉkona**
ìlādžli	**O**	**iládžli**
iliti (nije akcentirano)	**ȉliti**	**ȉliti**
O	**ìlov**	**ȉlov**
ȉlovača/ìlovača	**ȉlovača**	**ìlovača**
ìlum	**ȉlum (ìlum, ȉlm)**	**ìlum**
ilùstrātor	**ilùstrātor (ilistrâtor)**	**ilùstrātor** (ilistrâtor *izg*.)
ȉmalo	**ìmalo (ȉmalo)**	**ȉmalo**
ímān	**ìmān**	**ìmān** (ímān)
ímanski prid. odr. v. (nema dužine na i)	**O**	**ìmanskī** pridj. **ìmanski** pril.
ìmela	**imèla**	**ìmela** (imèla)
ȉmenovānje (gl. im. s. r.)	**imenovánje** s. r. (gl- im.)	**ȉmenovānje** (gl. im. s.r.) **imenovánje** sr.
imìgrant	**imìgrant (imigrȁnt)**	**imìgrant** (imigrȁnt *izg*.)
imìtātor	**imìtātor**	**imìtātor** (imitâtor *izg*.)
ìmovīnskī	**ìmovīnskī (ìmovinskī)**	**ȉmovinskī**
O	**ìmōvnī**	**ȉmōvnī**
ìmpērīja	**ìmpērija**	**ìmpērija**
O	**ȉmplicitan (implìcitan, implicȉtan)**	**implìcitan** (implicȉtan *izg*.)

impozàntan	**impozàntan (impozȁntan)**	**impozàntan** (impozȁntan *izg*.)
imprèsija	**ìmprēsija (imprèsija)**	**ìmprēsija** (imprèsija)
ìmūn	**ȉmūn**	**ȉmūn**
nāče	**ȉnāče**	**ìnāče**
incìdent	**incìdent (incidȅnt)**	**incìdent** (incidȅnt *izg*.)
indiferèntan	**indiferèntan (indiferȅntan)**	**indiferèntan** (indiferȅntan *izg*.)
indìkātor	**indìkātor (indkâtor)**	**indìkātor** (indkâtor *izg*.)
O	**ȉndirektan**	**ìndirektan**
indiskrècija	**O**	**indìskrēcija** (indiskrècija)
indiskrètan	**ȉndiskretan (indiskrȅtan)**	**indiskrètan** (indiskrȅtan *izg*.)
O	**indònēzījskī (indonêzījskī)**	**indonèzījskī** (indonêzījskī *izg*.)
inèrtan	**inèrtan (inȅrtan)**	**inèrtan** (inȅrtan *izg*.)
influènca	**O**	**influènca** (influȅnca *izg*.)
infùzija/ìnfūzija	**ìnfūzija**	**ìnfūzija**
ingeréncija	**ingerèncija**	**ingerèncija**
Ȉnke	**Ȋnke**	**Ȋnke**
inkàsātor	**O**	**inkàsātor** (ikasâtor)
inkvizícija	**inkvizícija (inkvizîcija)**	**inkvizícija** (inkvizîcija)
inòkosan	**ȉnokosan (inòkosan)**	**ìnokosan** (inòkosan)
O	**ȉnorodnī (inòrodnī)**	**ìnorōdnī**
O	**inostrànsvo (inostránstvo)**	**inostrànsvo**
inòvātor	**inòvātor (inovâtor)** **inòvātorka**	**inòvātor** (inovâtor) **inòvātorka** (inovâtorka)
O	**inòvjērka**	**ìnovjērka**
ȉnozemnī	**inòzemnī (ȉnozemnī)**	**ȉnozemnī**
inozémstvo	**inozémstvo**	**inozèmstvo (inozémstvo)**
instànca	**instànca (instȁnca, instàncija)**	**instànca** (instȁnca *izg*.)
institúcija	**institúcija (institûcija)**	**institúcija**
instrùment	**instrùment (instrumȅnt)**	**instrùment** (instrumȅnt *izg*.)
O	**instrumèntāl (ȉnstrumentāl)**	**instrumèntāl**
O	**instrumèntālnī (ȉnstrumentālnī)**	**ȉnstrumentālnī**
instrumèntārij	**instrumèntārij (instrumentârij)**	**instrumèntārij** (instrumentârij *izg*.)
ìntelekt	**ȉntelekt**	**ìntelekt**
inteligèncija	**inteligèncija (inteligéncija)**	**inteligèncija**
inteligèntan	**inteligèntan (inteligȅntan)**	**inteligèntan** (inteligȅntan *izg*.)
inteligèntno	**inteligèntno (inteligȅntno)**	**inteligèntno** (inteligȅntno *izg*.)

intèdant (nedostaje n)	**intèndant (intendȁnt)**	**intèndant** (intendänt *izg*.)
O	**ǐntenzīvno (ìntezīvno)**	**ǐntenzīvno**
ǐnterdisciplinārān	**ǐnterdisciplināran**	**ǐnterdisciplināran**
interesàntan	**interesàntan (intresàntan)**	**interesàntan** (intresäntan *izg*.)
intermèco	**intermèco (intermẽco)**	**intermèco** (intermẽco *izg*.)
ìnternet	**ǐnternet**	**ǐnternet**
ìntērnī	**ǐntērnī (ìntērnī)**	**ǐntērnī**
interprètātor	**interprètātor (interpretâtor)**	**interprètātor** (interpretâtor *izg*.)
ìntriga	**ìntriga**	**ǐntriga**
intrìgant	**intrìgant (intrigȁt)**	**intrìgant** (intrigät *izg*.)
introvèrtan	**introvèrtan (introvȅrtan)**	**introvèrtan** (introvȅrtan *izg*.)
intuícija	**intuícija (intuîcija)**	**intuícija** (intuîcija *izg*.)
invéncija	**invèncija**	**invèncija**
investícija	**investícija (invenstîcija)**	**investícija** (invenstîcija *izg*.)
investícījskī	**investícījskī (invenstîcījskī)**	**investícījskī**
investítor/invèstītor	**invèstītor (investîtor)**	**invèstītor** (investîtor *izg*.)
O	**ǐodākle (ǐodakle, ǐotkle)**	**ǐodāklē** (ǐodaklē)
O	**ǐotkud (ǐotkuda)**	**ǐotkud** (ǐotkudā)
ìrīdīj	**ìrīdij (irîdij)**	**ìrīdīj**
irònija/ìrōnija	**ìrōnija**	**ìrōnija**
Îsa	**Îsa (Ísa)**	**O**
iscijèditi	**iscijéditi**	**iscijèditi**
iscijèpati	**iscijépati**	**iscijèpati**
ìscrpan	**šscr̄pan (ìscr̄pan)**	**ìscr̄pan** (ǐscr̄pan)
ìscrpno	**ǐscr̄pno (ìscr̄pno)**	**ìscr̄pno** (ǐscr̄pno)
iscr̀tati	**ìscrtati (iscr̀tati)**	**ìscrtati**
O	**iscvàsti (ìscvasti)**	**ìscvasti**
iseljènīčkī	**iseljèničkī**	**iseljèničkī**
	isijécati	**isijècati**
ìskāz	**ìskaz (šskāz)**	**ǐskāz**
ìskāznica	**ìskaznica (ǐskāznica)**	**ìskāznica**
iskèfati	**ìskefati**	**iskèfati**
isklèsati	**isklèsati**	**ìsklesati** (isklèsati)
ìsklijati/isklìjati	**isklìjati**	**isklìjati** (ìsklijati)
isklíznuti	**isklíznuti (ìskliznuti)**	**isklíznuti**

ìskon	**ìskon** (**ïskon**)	**ìskon** (ïskōn)
iskònskī	**ìskonskī** (**ïskōnskī**)	**ìsknōskī**
iskorijèniti	**iskorijéniti**	**iskorijèniti**
iskorístiti	**iskorístiti** (**iskòristiti**)	**iskorístiti** (iskòristiti)
O	**ïskrāj**	**ìskrāj**
O	**iskŕhati** (**ìskrhati**)	**iskŕhati**
ìskušati	**ìskušati**	**iskùšati** (ìskušati)
ispíliti (pilom izrezati)	**ispíliti** (ispìlati) (pilom izrezati)	**ispìlati** (ispílati) (pilom izrezati)
ìspirati/ispírati	**ispírati** (**ìspirati**)	**ispírati**
O	**ispláhnuti** (**ìsplahnuti**)	**isplàhnuti**
ìsplatnī	**ïsplatnī**	**ïsplatnī**
ìsplivati	**ìsplivati**	**isplìvati** (ìsplivati)
ìspljuskati	**ìspljuskati**	**ispljúskati**
ispljùvati	**ispljùvati** (**ìspljuvati**)	**ispljùvati**
ìspod	**ïspod**	**ispod** (ïspod) (nema akcenta na prvom liku)
O	**ïspodalje** (**ïspodaljē**)	**ïspodaljē**
O	**ïspodmūkla** (**ispòdmukla**)	**ïspodmūkla**
ispoprijèčiti se	**ispoprijéčiti se**	**ispoprijèčiti se**
O	**isporazbolijévati se**	**isporazbolijèvati se**
ìsposlovati	**ìsposlovati** (**isposlòvati**)	**ìsposlovati** (isposlòvati)
O	**ìspoštovati**	**ìspoštovati** (ispoïtòvati)
ìspotiha	**ïspotiha**	**ïspotiha**
ïspovijed	**ïspovijēd**	**ïspovijed**
O	**ispovijédalac**	**ispovijèdalac**
ispovijèdati	**ispovijédati**	**ispovijèdati**
ìspovijest	**ïspovijēst** (**ìspovijēst**)	**ïspovijest**
O	**ispovjèdnica**	**ispòvjednica** (ispovjèdnica)
ispovjèdnički (pril.)	**ispovjèdnički** (pril.)	**ispòvjedнички** (pril.)
ispovjèdnīk	**ispovjèdnīk** (**ïspovjednīk**)	**ispòvjednīk** (ispovjèdnīk)
ispráznōst	**ïsprāznōst** (**ispráznōst**)	**ïsprāznōst**
ispred	**ïspred**	**ispred** (ïspred)
isprèmetati	**isprèmetati** (**ispremètati**)	**isprèmetati**
ispremijéštati	**ispremijéštati**	**ispremijèštati**
O	**ispresijécati**	**ispresijècati**

ìspresti	**ìspresti**	**ìsprēsti**
isprijèčiti	**isprijéčiti**	**isprijèčiti**
O	**ǐsprijēka**	**ǐsprijeka**
ispolijèvati	**ispolijévati**	**ispolijèvati**
ìspūmpati	**ìspūmpati**	**ispùmpati** (ìspumpati)
O	**istabíriti** (**istábiriti**)	**istabíriti**
ǐstī/istī	**ìstī** (**ǐstī**)	**ìstī**
ǐstinskī	**ǐstīnskī** (**ǐstinskī**)	**ǐstinskī**
ǐstinski	**ǐstīnsk** (**ǐstinski**)	**ǐstinskī**
O	**istìštati**	**istíštati**
istjerìvāč	**istjerìvač**	**istjerìvāč**
ǐstočnjāčkī	**ìstočnjāčkī**	**ìstočnjāčkī**
ìstodoban	**istòdoban** (**ǐstodoban**)	**istòdoban** (istòdōban, ǐstodōban)
ìstodobno	**istòdobno** (**ǐstodobno**)	**istòdobno** (istòdōbno, ǐstodōbno)
ìstodobnōst	**istòdobnōst** (**ǐstodobnōst**)	**istòdobnōst** (istodóbnōst)
ìstoimen	**istòimen** (**ǐstoimen**)	**istòimen**
ìstokrāčan	**ǐstokrāčan**	**ìstokrāčan**
ǐstokr̄van	**ǐstokr̄van**	**ìstokr̄van**
istomìšljenīk	**istòmišljenīk**	**istomìšljenīk**
ǐstorodan	**ǐstorodan** (**istòrodan**)	**istòrodan** (istòrōdan, ǐstorōdan)
ǐstorodnōst	**O**	**istòrodnōst** (istoródnōst, ǐstorodnōst)
O	**istovjérac** (**istòvjerac**)	**istovjérac** (istòvjerac)
O	**ǐstovjērnī** (**istòvjernī**)	**ǐstovjērnī**
istòvrijedan	**ǐstovrijēdan** (**istòvrijēdan**)	**istòvrijedan** (istòvrijedan)
istòvrstan	**istòvrstan** (**ǐstovrstan**)	**istòvrstan** (ǐstovrstan)
ìstoznačan	**istòznačan** (**ǐstoznāčan**)	**istòznačan** (ǐstoznačan)
O	**istrájnost**	**istrájnōst**
ǐstrāžnī	**ǐstražnī**	**ǐstrāžnī**
istrijèbiti	**istrijébiti**	**istrijèbiti**
O	**istrijézniti se**	**istrijèzniti**
istrúhliti	**ìstruhliti**	**ìstruhliti**
ìstup/ístup	**ìstup**	**ìstup**
O	**ìščarkati** (**ǐščarkati**)	**ìščarkati**
O	**išpàrtati** (**išpārtati**)	**išpàrtati** (išpartati)
ištr̀cati	**ištŕcati** (**ištr̀cati**)	**ìštrcati**

íva	**íva (ìva)**	**íva**
ìvānčica	**ivànčica (ivānčica)**	**ìvānčica**
ìvanjskī	**ìvanjskī (ivānjskī)**	**ìvanjskī**
ìvēr	**ȉvēr (ìver)**	**ȉvēr**
ìverica	**ȉverica**	**ìverica**
O	**izàbirati (izabírati)**	**izabírati**
izaslànīk	**izaslànīk**	**izaslánīk**
izaslánstvo	**izaslánstvo (izaslànstvo)**	**izaslánstvo** (izaslànstvo)
ȉzatrkē	**ȉzatrkē**	**ȉzatrkē** (izátrkē)
ìzba	**ȉzba**	**ȉzba**
izbijèliti	**izbijéliti**	**izbijèliti**
izbijèljeti	**izbijéljeti**	**izbijèljeti**
izbijèditi	**izbijéditi**	**izbijèditi**
izbijèdjeti	**izbijédjeti**	**izbijèdjeti**
ìzblīza	**ȉzblīza**	**ȉzblīza**
ȉzbližē	**ȉzbliže (ȉzbližē)**	**ȉzbližē**
ìzbōčen/ìzbočen	**ìzbočen**	**ìzbočen**
ìzbočiti	**izbòčiti**	**izbòčiti**
ìzbōrnī	**ìzbōrnī (ȉzbōrnī)**	**ìzbōrnī**
ìzbōrnīk	**ìzbōrnīk**	**ìzbornī**
izbȓbljati	**izbȓbljati (ìzbrbljati)**	**izbȓbljati**
izdájstvo	**O**	**izdájstvo** (izdàjstvo)
ìzdaljē	**ȉzdaljē (ȉzdalje)**	**ȉzdaljē**
ȉzdāšnōst	**O**	**ȉzdāšnōst** (izdášnōst)
izdàvāčkī	**izdàvāčkī**	**izdàvāčkī** (izdàvačkī)
O	**izdèrotina (izderòtina)**	**izdèrotina**
izdijèliti	**izdijéliti**	**izdijèliti**
O	**ìzdr̄ndati (ìzdrndati)**	**izdȓndati**
O	**izdubòka (ȉzduboka)**	**izdubòka**
ìzgnanīčkī	**ìzgnaničkī (ìzgnanīčkī)**	**ìzgnaničkī**
ìzgnanīk	**ìzgnanīk (izgnànīk)**	**ìzgnanīk**
izgnánstvo	**izgnànstvo (izgnánstvo)**	**izgnánstvo** (izgnànstvo)
ìzgrēd	**ȉzgrēd**	**ȉzgrēd**
ìzgrēdničkī	**ìzgredničkī**	**ìzgrēdničkī**
ìzgrēdnīk	**ìzgrednīk (ȉzgrednīk)**	**ìzgrēdnīk**

ìzigrati/izìgrati	**ìzigrati** (**ïzigrati**, **izìgrati**)	**izìgrati** (ìzigrati)
O	**izìstīnski** pril.	**izìstinski** pril.
izjásniti se	**izjàsniti se** (**izjásniti se**)	**izjásniti se** (izjàsniti se)
ȉzjutra	**ȉzjutra** (**ìzjutra**)	**ìzjutra**
izlànuti	**izlànuti** (**ìzlanuti**)	**ìzlanuti** (izlànuti)
ȉzlāz	**ȉzlāz** (**ìzlaz**)	**ȉzlāz**
izlijèčiti	**izlijéčiti**	**izlijèčiti**
izlijèpiti	**izlijépiti**	**izlijèpiti**
izlijètati	**izlijétati**	**izlijètati**
izlijèvati	**izlijévati**	**izlijèvati**
ìzlišan	**ȉzlišan** (**ìzlišan**)	**ȉzlīšan** (ìzlišan)
ìzlišno	**O**	**ȉzlīšno** (izlišno)
O	**izmalèhna** (**izmalèna**)	**izmalèhna** (ïzmalehna)
ìzmeđu	**ȉzmeđu**	**između** (ïzmeđu)
izmigòljiti	**izmigòljiti** (**ìzmigoljiti**)	**izmìgoljiti**
izmijèniti se	**izmijéniti**	**izmijèniti**
O	**izmijénjati**	**izmijènjati**
O	**izmijésiti**	**izmijèsiti**
izmijèšati	**izmijéšati**	**izmijèšati**
O	**ìzmiksati**	**izmìksati** (ìzmiksati)
O	**izmòzgati** (**ìzmozgati**)	**izmòzgati**
O	**ìzmršati** (**izmȓšati**)	**izmȓšati**
O	**ìzmršaviti** (**izmȓšaviti**)	**izmršáviti**
ìzmusti	**ìzmusti** (**ìzmūsti**)	**ìzmusti** (ìzmūsti)
O	**ìzmuštrati** (**izmùštrati**)	**izmùštrati** (ìzmuštrati)
iznad	**ȉznad**	**iznad** (ïznad)
iznákaziti/iznakáziti	**iznakáziti** (**iznákaziti**)	**iznákaziti**
ȉznebūha	**ȉznebūha**	**ȉznebuha**
ìznijèti (baš tako piše)	**ìznijēti**	**ìznijeti**
O	**ìznūren** (**ìznuren**)	**ìznūren**
ìznuriti	**iznúriti** (**ìznuriti**)	**iznúriti**
ìznūtra	**ìznūtra** (**ïznūtra**)	**ìznūtra**
izolácījskī ìzolaciōnī	**izolácījskī** (**ïzolaciōnī**)	**izolácījskī ȉzolaciōnī**
izòlātor	**izòlātor** (**izolâtor**)	**izòlātor** (izolâtor)
izrađèvina	**izrađèvina** (**izràđevina**)	**izrađèvina**

O	**ìzraelskī (ìzraēlskī)**	**izràelskī** (izraelskī)
ìzranjaviti (se)	**izranjáviti**	**izranjáviti**
ìzum	**ìzum (ĩzum)**	**ìzum**
ìzuzētan	**ĩzuzētan (ĩzuzetan)**	**izuzètan** (izuzĕtan)
ìzuzētno/izuzètno	**ĩzuzētno (ĩzuzetno)**	**izuzètno** (izuzĕtno)
O	**ìzvajati**	**izvájati**
izvan prijed.	**ìzvan (ìzvan)** prij.	**ĩzvan** (izvan) prij. **ìzvan** (ĩzvan izg.) pril.
izvàna pril.	**izvàna (ĩzvana, ìzvana)** pril.	**izvàna** pril.
izvanmàterični	**izvanmàteričnī (ĩzvanmateričnī)**	**O**
ìzvanjskī	**ìzvanjskī**	**ĩzvanjsk**
izvijèstiti	**izvijéstiti**	**izvijèstiti**
izvídždati/izvìždati	**izvìždati**	**izvídždati** (izvìždati)
ìzvjesno	**ĩzvjesno**	**ìzvjesno**
ìzvjesnōst	**ĩzvjesnōst**	**ìzvjesnōst**
ĩzvjestan	**ĩzvjestan**	**ìzvjestan**
ìzvojevati	**ìzvojevati (izvòjevati, izvojèvati)**	**ìzvojevati**
izvolijèvati	**izvolijévati**	**izvolijèvati**
ìzvōrnī	**ĩzvōrnī (ìzvōrnī)**	**ìzvōrnī**
O	**ĩzvōrno (ìzvōrno)**	**ìzvōrno**
izvrijèđati	**izvrijéđati**	**izvrijèđati**
ìzvrsno	**ĩzvrsno (ìzvrsno)**	**ìzvrsno**
ìzvrstan	**ĩzvrstan (ìzvrstan)**	**ìzvrstan**
O	**ìžećі (ìžēćі, ìžèćі)**	**ìžećі**
J	**J**	**J**
O	**jȁče (jȁčē)**	**jȁče**
jȁdac	**jádac (jȁdac)**	**jȁdac** (jádac)
O	**jàdac** m. **jadnik**	**jádac** m. **bijednik**
jàdikōvka	**jàdikōvka**	**jàdikovka** (jàdikōvka)
jȁdnīk	**jȁdnīk (jàdnīk) (jȁdnica)**	**jàdnīk** (jàdnica)
O	**jàdov (jàdōv)**	**jàdov**
jȁdrānskī	**jȁdrānskī**	**jàdrānskī**
O	**jȁganjac**	**jàganjac** (jagánjac)
jȁgma/jàgma	**jàgma**	**jàgma**
jȁgmiti/jàgmiti	**jàgmiti**	**jàgma**
jȁgoda/jàgoda	**jȁgoda**	**jȁgoda**

jȁgodica/jàgodica	**jȁgodica**	**jȁgodica**
jȁgodičnī/jàgodičnī	**jȁgodičnī**	**jȁgodičnī**
jȁgodnjāk/jàgodnjāk	**jàgodnjāk**	**jȁgodnjāk**
O	**jàhalica**	**jàhalica**
jȁhalīšte	**jàhalīšte**	**jàhalīšte**
O	**jàhor**	**jȁhōr**
jȁjār	**jàjār (jȁjār)**	**jȁjār**
jȁjara	**jàjara**	**O**
jajášce/jajàšce	**jajàšce (jajášce, jajèšce)**	**jajàšce**
jȁjovōd	**jȁjovōd**	**jàjovōd**
O	**jàko** (trenutno, maločas)	**jȁko** (tek, upravo, samo što)
O	**jàlāh (jȁllāh)**	**jàlāh** **jàllāh**
jálan/jàlan	**jálan**	**jàlan**
jȁlovica/jalòvica	**jàlovica**	**jȁlovica**
jȁlovina/jàlovina	**jàlovina (jàlovina)**	**jàlovina**
jȁloviti/jalòviti	**jàloviti**	**jàloviti**
jȁlovljēnje	**O**	**jàlovljēnje**
jȁmac	**jámac (jàmac, jémac)**	**jámac** (jàmac)
jȁmačno	**jàmačno (jȁmačno)**	**jȁmačno**
jâčiti/jȁmčiti	**jȁmčiti (jèmčiti)**	**jȁmčiti**
jȁmstvo/jàmstvo	**jàmstvo (jèmstvo)**	**jàmstvo**
jánjac/jànjac	**jánjac**	**jánjac**
janjèšce/janjéšce	**O**	**janjèšce** (janjéšce)
jànjetina/jànjetina	**jànjetina**	**jànjetina**
jára (velika vrućina)	**jàra** (velika vrućina)	**jára** (velika vrućina)
jàrān/jȁrān	**jàrān**	**jàrān**
O	**jaràn luk**	**jaránluk**
jârbol/jàrbol	**jàrbol** (jârbol)	**járbol**
jàrčić (mali jarac; mali jarak)	**O**	**jàrčić** (mali jarac) **járčić** (mali jarak)
jarèšce/jarènce/jarášce/ **jarénce**	**O**	**jarénce** **jarèšce**
O	**jàrma**	**járma**
járōst	**jȁrōst** (járōst)	**járōst**
jàrostan	**jàrostan**	**járostan**

jȁsan	**jȁsan** (jàsan)	**jȁsan**
O	**jasèmīn** v. **jasmin**	**jàsemīn** nar.
Jásin (Jā-Sīn)	**Jásin (Jâ-Sîn)**	**Jásin** (jásin)
jȁstog	**jȁstog**	**jàstog**
jatàgān	**jatàgān**	**jatàgan**
jàtak	**jàtak (jȁtak)**	**jàtak**
jàtimicē	**jȁtimicē (jȁtomicē)**	**jȁtomicē** (jàtomicē)
jaùkati	**jaùkati (jaúkati, jàukati)**	**jaùkati**
jàvōr/jȁvor	**jȁvōr (jȁvor)**	**jȁvōr**
jèčmenica/ječmènica	**ječmènica (jèčmenica)**	**jèčmenica**
O	**ječmènīšte**	**jèčmenīšte**
ječmíčak	**jȅčmīčak (ječmíčak)**	**ječmíčak**
jȅdanpūt/jedànpūt	**jedànpūt**	**jedànpūt**
jédar	**jédar (jȅdar)**	**jédar**
jedàrēd/jedàred	**jedàred (jedàrēd)**	**jedáred**
jèdīnō	**jèdīnō (jèdīno)**	**jèdīnō**
O	**jednàdžba (jèdnadžba)**	**jednàdžba**
jednakòmjērno/ jȅdnakomjērno	**jȅdnakomjērno**	**jèdnakomjērno**
jednakòvremenī/ jȅdnakòvremenī	**jȅdnakòvremenī**	**O**
jednòbōjan/jȅdnobōjan	**jȅdnobōjan**	**jèdnobōjan** (jednòbōjan)
jednobóštvo	**jednobòštvo (jednobóštvo)**	**jednobóštvo**
jednobóžac	**jednobòžac (jednobóžac)**	**jednobóžac**
O	**jȅdnocijēvan**	**jednòcijevan**
O	**jednòcijēvka (jȅdnocijēvka)**	**jednòcijevka**
O	**jȅdnočīnka (jednòčīnka)**	**jednòčīnka**
O	**jednòčlan (jȅdnočlan)**	**jednòčlan**
O	**jȅdnodijēlan (jednòdijēlan)**	**jednòdijelan**
O	**jȅdnodimenzionālan**	**jednodìmenzionālan** (jȅdnodimenzionālan)
jèdnodnēvanī/jednòdnēvnī	**jȅdnodnēvan (jednòdnēvan) jȅdnodnēvanī**	**jednòdnēvnī**
jèdnodomnī/jednòdōmnī	**jȅdnodōmnī (jednòdōmnī)**	**jednòdōmnī**
jèdnodūšan/jednòdušan	**jȅdnodušan (jednòdušan)**	**jednòdušan** (jednòdūšan)
O	**jȅdnodušno (jednòdušno)**	**jednòdušno** (jednòdūšno)
O	**jȅdnodušnōst (jednòdušnōst)**	**jednòdušnōst** (jednòdūšnōst)

jèdnoglasan/jèdnoglasan	**jèdnoglasan (jednòglasan)**	**jednòglasan** (jèdnoglasan)
jèdnoglasno/jèdnoglasno	**jèdnoglasno (jednòglasno)**	**jednòglasno** (jèdnoglasno)
jednòkatnica	**jednòkatnica (jȅdnokatnica)**	**O**
jèdnokr̄vnī	**jèdnokr̄vnī (jednòkr̄vnī)**	**O**
jednòličan	**jednòličan (jednòličan)**	**jednòličan**
jednòlično	**jednòlično (jȅdnolično)**	**jednòlično**
jednòličnōst	**jednòličnōst (jȅdnoličnōst)**	**jednòličnōst**
jednòlik	**jednòlik (jȅdnolik)**	**jednòlik**
jednòliko	**jednòliko (jȅdnoliko)**	**jednòliko**
jednòlikōst	**jednòlikōst (jȅdnolikōst)**	**jednòlikōst**
O	**jednolínījskī (jednolìnījskī)**	**jednolínījskī**
jednòmjesečnī/jednomjèsečnī	**jednòmjesečnī (jednomjèsečnī)**	**jednomjèsečnī** (jednòmjesečnī)
jednoòbrazan	**jednoòbrazan**	**jednòobrazan** (jednòobrāzan)
jednoòbrazno	**jednoòbrazno**	**jednòobrazno** (jednòobrāzno)
jednoòbraznōst	**jednoòbraznōst**	**jednòobraznōst** (jednòobrāznōst)
jednòok	**jednòok (jȅdnook)**	**jednòok**
jednòpreg	**jednòpreg (jȅdnopreg)**	**jednòpreg**
O	**jednòprežan (jȅdnoprēžan)**	**jednòprežan**
jednòrog	**jȅdnorog**	**jednòrôg**
O	**jednòrog (jȅdnorog)** prid.	**jednòrog** pridj.
jednòsjed	**jednòsjed (jȅdnosjed)**	**jednòsjed**
O	**jednòslojan (jȅdnoslōjan)**	**jèdnoslōjan** (jednòslojan)
jèdnosmjēran	**jèdnosmjēran**	**jèdnosmjēran** (jednòsmjēran)
jèdnosoban/jednòsoban	**jednòsoban (jȅdnosoban)**	**jednòsoban**
jèdnospōlan	**jednòspōlan (jȅdnospōlan)**	**jèdnospōlan** (jednòspōlan)
O	**jednòspratnī**	**jèdnospratnī**
jednostrànačkī	**jednostrànačkī**	**jednostrànačkī** (jednòstranačkī)
jèdnoūmlje	**jèdnoūmlje (jednòūmlje)**	**O**
jednòvremeno	**jednòvremeno**	**jednòvremeno** (jednovrèmeno)
jèdrēnje	**jèdrēnje (jȅdrēnje)**	**jèdrēnje**
jedrìlica	**jedrìlica (jèdrilica)**	**jedrìlica**
jedrìličār	**jedrìličār (jèdriličār)**	**jedrìličār**
O	**jedrìličārskī (jèdriličārskī)**	**jedrìličārskī**
jedrìličārstvo/ jedriličárstvo	**jedriličárstvo (jèdriličārstvo)**	**jedriličárstvo**
jédriti postati jedar	**jédriti jedrenje**	**jédriti jedrenje**; postati jedar

jèdriti ploviti jedrilicom	**jèdriti** (**jȅdriti**) letjeti letjelicom	**jèdriti** ploviti jedrilicom, jedrenjakom
jèdro platno na jedrilici ili jedrenjku	**jȅdro** (**jèdro**) platno na jarbolu	**jèdro** platno na jarbolu
jȅdva/jèdva	**jèdva** (**jȅdva**)	**jèdva**
O	**jȅdvicē**	**jèdvicē**
O	**jèdvitī** (**jèdvītī**)	**jèdvītī**
jȅftin/jȅftīn	**jȅftin**	**jȅftin**
jèjina	**jèjina**	**jéjna**
O	**jèlēnko** (**jelénko**)	**jèlēnko**
jélka/jêlka	**jêlka**	**jêlka** (jélka)
jȅlo/jélo	**jȅlo**	**jélo**
jelòvnīk/jèlōvnīk	**jèlōvnīk** (**jelòvnīk**)	**jèlōvnīk**
jèmac/jèmac	**jémac** (**jèmac**)	**O**
jȅmstvo	**jèmstvo**	**O**
jerbo (nema akcenta)	**jȅrbo**	**jerbo** (jȅrbo)
jèrēj	**jèrej** (**jèrēj**)	**jèrēj**
jesènas	**jesènas**	**jesènas** (jesènās)
jèsēnskī	**jèsēnskī**	**jȅsenskī** (jèsenskī)
O	**jèsēnjī**	**jȅsenjī** (jèsenjī)
jètrenī	**jètrenī**	**jȅtrenī**
jȅtrva/jêtrva	**jêtrva**	**jêtrva**
O	**jevànđēlje**	**jevánđēlje**
jézērce/jezérce	**jezérce**	**jezérce**
O	**jȅzērkinja**	**jèzerkinja** (jezèrkinja)
jezíčac	**jezíčac** (**jèzičac**)	**jezíčac**
jèzičina	**jèzičina** (**jezìčina**)	**jèzičina** (jezìčina)
jèzikoslōvlje/jezikòslōvlje	**jèzikoslōvlje**	**jèzikoslōvlje**
jezikoznànstvo/jezikoznánstvo	**jezikoznànstvo**	**O**
jezùit	**jezùit** (**jezùīt, jezùita**)	**jezùīt**
jêžev	**jêžev** (**jéžev**)	**jêžev** (jéžev)
jòbovskī	**O**	**jôbovskī** (jòbovskī)
jòdnī	**O**	**jôdnī**
O	**jòhov** (**jóhīn**)	**jóhīn** **jóhov**
jòhovina	**jòhovina**	**jóhovina**

jòrgandžija/jorgàndžija	**jorgàndžija**	**jorgàndžija**
jȕfka/jùfka	**jùfka (jȕfka)**	**jȕfka** (jühka)
O	**jugòzāpad (jugozâpad)**	**jugozápad** (jugozâpad)
O	**jugòzāpadnī (jugozâpadnī)**	**jugozápadnī** (jugozâpadnī)
júha	**júha**	**jùha** (júha)
O	**jùrīšnī (jùrišnī)**	**jùrīšnī**
jùrišnīk	**jùrišnīk (jùrišnīk)**	**jùrišnīk**
O	**Jûrjev (Jȕrjev)**	**Jȕrjev**
Jûrjevo	**Jûrjevo**	**Jȕrjev**
jûrjevskī	**O**	**jùrjevskī**
jùtārnjī	**jùtārnjī (jùtārnjī)**	**jùtārnjī**
jùten	**jùten**	**jùten**
O	**jȕžnī (jûžnī)**	**jȕžnī**
jȕžno	**jȕžno (jûžno)**	**jȕžno**
jȕžnjāčkī	**jȕžnjāčkī (jȕžnjāčkī)**	**jȕžnjāčkī**
jȕžnjāk	**jȕžnjāk (jȕžnjāk)**	**jȕžnjāk**
K	**K**	**K**
kabadáhija	**kabadáhija (kabadáhija)**	**kabadáhija** (kabadàhija)
kabadáhījski pril.	**kabadáhījski** pril.	**kabadáhījski** (kabadàhījski) pril.
kabànica	**kabànica (kȁbanica)**	**kabànica** (käbanica)
kabàrē	**kabàrē (kabarê)**	**kabàrē**
O	**kabàretskī**	**kabàrētskī**
kàblica	**kàblica**	**kȁblica**
kàbur	**kȁbur**	**kàbur**
O	**kȁburskī**	**kàburskī**
kȁd(a)	**kȁd (kàda)**	**kȁd** (kàdā)
kàder	**kàder**	**káder**
kadèrija	**O**	**kaderíja**
kàdēt	**kàdet (kàdēt)**	**kàdet** (kàdēt)
kadìfast	**kàdifast**	**kàdifast**
O	**kadìfen**	**kàdīfen**
O	**kadifíca (kadìfica)**	**kadìfica** (kadifíca)
O	**kàdli (kȁdli)**	**kȁdli**
O	**kȁdno**	**kadno** (kädno)
kàfānskī	**kàfanskī (kàfānskī)**	**kafànskī** (kàfanskī)

kàhar	**kàhar (kàhar)**	**kàhar**
kàhpijati (se)	**O**	**kahpìjati se**
kàhrimān	**O**	**kahrìmān**
kàhve-òdžāk	**O**	**kàhve-òdžāk** (kàhveodžāk)
kàiš/kàjiš	**kàiš**	**kàiš**
kàišār	**kàišār**	**kàišār**
kàjāk	**kàjāk**	**kâjāk**
kàjda	**kàjda**	**kâjda** (kàjda)
O	**kájkavac (kàjkavac)**	**kájkavac**
O	**kájkāvka**	**kájkavka** (kájkāvka)
O	**kájkavskī (kàjkavskī)**	**kájkavskī**
O	**kájkavština (kajkávština)**	**kajkávština**
kàjsija	**kàjsija (kájsija)**	**kàjsija** (kájsija)
kakàdū	**kakàdū (kakadū)**	**kakàdū**
kàkav	**kàkav (kàkāv)**	**kàkav** (kàkāv)
O	**kakàgod**	**kàkavgod**
O	**kákī (káki)**	**kákī**
kâko	**kàko (kàko)**	**kâko**
O	**kakògod**	**kakogòd** (kakogöd)
O	**kákotati (kakòtati)**	**kákotati**
O	**kàktusi (kâktusi)**	**kàktusi**
kalájdžija	**kalájdžija (kalàjdžija)**	**kalájdžija**
kalàuz	**kalàuz (kalâuz)**	**kalàuz** (kalâuz)
kàldrma	**kàldrma**	**kâldrma**
kâlfa	**kâlfa (kâlfa)**	**kâlfa** (kälfa)
O	**kàlkān**	**kàlkan**
kâlo	**kàlo**	**kâlo**
kalòdont	**kalòdont (kalodônt)**	**kalòdont** (kalodönt)
kâlja	**kàlja**	**kâlja**
kàma	**kâma**	**kâma**
kâmčiti	**kâmčiti (kâmčiti)**	**kâmčiti**
kamènit	**kâmenit (kamènit)**	**kamènit**
kàmerman	**kâmermān (kàmerman)**	**kàmermān**
kàmērnī	**kâmērnī**	**kâmērnī**
kamiònet	**kamiònēt**	**kamiònet** (kamiònēt)

kamògod/kȁmogod	**kȁmogod** (**kamogȍd**)	**kamogȍd**
kàmpanjskī pril.	**kàmpānjski** (**kàmpanjski**) pril.	**kàmpānjski** pril.
kȁna	**kàna** (**kána**)	**kȁna**
O	**kànabis** (**kanâbis**)	**kànabis**
Kànada	**Kànada** (**Kanáda**)	**O**
O	**kànadskī**	**kànadskī** (kànādskī)
Kanáđanka	**Kanáđanka**	**Kanáđanka** (Kanáđānka)
kanàra	**O**	**kànara**
O	**kȁnat** (**kànat**)	**kànat**
O	**kànda** (**kȁnda**)	**kȁnda**
Kândija	**Kàndija**	**O**
kândījskī	**kàndījskī**	**kàndījskī**
kândža	**kândža**	**kȁndža** (kândža)
kanìster	**kanìster** (**kànister**, **kanìstar**)	**kanìster** (kanìstar)
kánta	**kánta**	**kánta** (känta)
kantōn (navedena samo dužina)	**kàntōn**	**kàntōn**
kànu	**kànū**	**kànū** (kànu)
kàpara	**kȁpara**	**kȁpara**
kapìdžik	**kapìdžik** (**kàpidžik**)	**kapìdžik** (kàpidžik)
kȁpljica	**kȁpljica** (**kàpljica**)	**kȁpljica**
O	**kȁpnuti** (**kàpnuti**, **kànuti**)	**kàpnuti** (käpnuti)
kȁpsula	**kȁpsula**	**kàpsula**
kȁptol	**kàptol**	**kȁptōl**
O	**kapučîno**	**kapućíno** (kapućîno *izg*.)
kàra	**kara** (nije akcentirano)	**kara** (nije akcentirano)
kȁrađoz	**kȁrađōz** (**kȁrađoz**)	**kȁrađōz** (kärađoz)
karàkondža **karakòndžula**	**karàkōndža** (**karakòndžula**)	**karàkāndža** (karàkōndža) **karàkōndžula** (karàkāndžula)
O	**kȁraktēran**	**karàkteran** (käraktēran)
kàrakterisati/karakterizírati	**O**	**karaktèrisati**
O	**karakterìstično**	**karaktèristično**
O	**kȁraktērno**	**karàkterno** (käraktērno)
karamèla	**karaméla** (**karamèla**)	**karaméla**
karasèvdah	**karasèvdah**	**karasèvdah** (kära-sèvdah)
karàula	**karàula** (**karȁula**)	**karàula** (karȁula)
kȁravlah	**Kàravlah** (**Karàvlah**)	**Kàravlah**

kàrijes	**kârijes**	**kârijes**
kârlica	**kârlica (kàrlica)**	**kârlica**
O	**kârličnī (kàrličnī)**	**kârličnī**
kȁro	**kȁro (kâro)**	**kȁro**
karosèrija	**karosèrija (karosêrija)**	**karosèrija** (karasèrija)
kârtati (se)	**kȁrtati (kârtati)**	**kàrtati**
kȁrtica	**kàrtica**	**kàrtica**
kàsetofon	**kàsetofōn (kasetòfōn)**	**kȁsetofōn** (kasetòfōn)
kàsniti	**kàsniti (kȁsniti)**	**kàsniti**
kȁstile	**kȁstīle**	**kȁstīle**
kȁša	**kȁša (káša)**	**kȁša**
kàšičica	**kàšičica**	**kàšičica** (kašičíca)
kàšmīr	**Kȁšmir**	**kàšmīr**
katakòmbe	**katakòmba (katakòmba)**	**katakòmba** (katakömba *izg*.)
katalìzātor	**katalìzātor (katalizâtor)**	**katalìzātor** (katalizâtor)
katàpult	**katàpult (katapȕlt)**	**katàpult**
O	**kataràkta (kataràkta)**	**kataràkta**
kategòrija	**kategòrija (kategôrija)**	**kategòrija**
kàtolīk **kàtolkinja**	**kȁtolik (kȁtolīk, kàtolik)** **kȁtolkinja, kȁtolikinja**	**kȁtolik** **kȁtolikinja**
O	**kàuboj (kȁubōj)**	**kȁubōj**
O	**kàubojskī (kȁubōjskī)**	**kȁubōjskī**
kaúcija	**kaúcija (kàūcija)**	**kaúcija**
kȁučuk	**kàučuk (kȁučuk)**	**kȁučuk**
kàučukovac	**kàučukovac**	**kȁučukovac**
O	**kȁuriti (kàuriti)**	**kȁuriti**
O	**kȁurskī (kàurskī)**	**kȁurskī**
kâvga	**kâvga (kȁvga)**	**kâvga**
kàvijār	**kàvijār (kàvijār)**	**kȁvijār** (kàvijār)
O	**kâvžiti (kȁvžiti)**	**kȁvžiti** (kâvžiti)
kazàndžija	**kazàndžija (kȁzandžija)**	**kazàndžija** (kàzandžija)
O	**kazàndžijskī (kȁzandžijskī)**	**kazàndžijskī** (kàzandžijskī)
O	**kazandžìluk**	**kazandžìluk** (kàzandžiluk)
O	**kazívalac**	**kazìvalac**
kȁznenī	**kàznenī (kȁznenī)**	**kȁznenī**
kazniònica	**kaznónica**	**kaznónica**

kȁžnjenīčkī	**kȁžnjeničkī (kažnjèničkī)**	**kȁžnjeničkī**
kȁžnjenīk	**kȁžnjenīk (kažnjènīk)**	**kȁžnjenīk**
O	**kćȅrinskī (kćèrinskī)**	**kćerìnskī**
O	**kèdar (kȅdar)**	**kèdar**
O	**kèdrovina (kȅdrovina)**	**kèdrovina**
kèfa	**kȅfa (kèfa)**	**kèfa**
kèfati	**kȅfati (kèfati)**	**kèfati**
O	**kȅj (kêj)**	**kȅj**
O	**kèlima**	**kelìma**
O	**kèlner (kȅlner)** **kèlnerica**	**kȅlnerica** **kȅlnerica**
kentȁur	**kentàur (kentȁur)**	**kentàur** (kentȁur)
kȅrber	**Kèrber**	**O**
O	**kèrećī (kerèćī)**	**kerèćī**
O	**kèrić (kèrīć)**	**kèrīć**
kèstēn	**kȅstēn**	**kȅstēn**
kestèndžija	**kestèndžija (kȅstendžija)**	**kestèndžija**
kèstenjast	**kȅstenjast**	**kȅstenjast**
kèstēnje	**kèstēnje (kȅstēnje)**	**kèstēnje**
O	**kȅvtati**	**kèvtati**
O	**kȉčerskī**	**kìčerskī**
kȉčma/kîčma	**kȉčma (kîčma)**	**kìčma**
O	**kȉčmenī (kìčmenī)**	**kȉčmenī**
O	**kikòtati se (kȉkotati se)**	**kikòtati se**
kȉlaviti/kiláviti (vrlo sporo nešto raditi)	**kiláviti (kȉlaviti)** (činiti kilavim) **kilávjeti (kȉlavjeti)** (sporo obavljati neki posao, kilavjeti)	**kilávjeti** (sporo i teïko, sa naporom neïto činiti)
kìlobajt	**kȉlobajt**	**kȉlobajt**
kȉlogram	**kȉlogram (kìlogram)**	**kȉlogram** (kìlogram)
kimóno	**kimóno (kimôno)**	**kimóno** (kimôno *izg.*)
O	**kînta (kȉnta)**	**kȉnta**
kȉosk	**kȉosk (kìosk)**	**kȉosk**
kìpār	**kȉpār**	**kȉpār**
O	**kìper (kȉper)**	**kìper**
kiseònīk/kìsīk	**kiseònīk (kìsīk)**	**kiseónīk** (kiseònīk)
O	**kìtina (kȉtina)**	**kȉtina**

kitolòvac	**kitolóvac**	**kitolóvac**
klànjāč	**klànjāč**	**klànjāč**
klàpa	**klàpa**	**klàpa**
O	**klàuza**	**klàuza**
klàuzula	**klàuzula (klàuzula)**	**klàuzula** (klàuzula)
O	**klèberiti se** (klebériti se, kliberiti se)	**klèberiti se**
O	**kléčēćkē (klečèćkē, kléčēćki)**	**kléčēćkē**
klèkovača	**klèkovača (klèkovača)**	**klèkovača** (klèkovača)
klépati	**klépati (klèpati)**	**klépati**
klèpetānje	**O**	**klepètānje**
klepètati	**klepètati (klèpetati)**	**klepètati**
O	**klèptati (klèptati)**	**klèptati**
klêti (se)	**klêti**	**kléti** (klêti)
klèveta	**klèveta (klèveta)**	**klèveta** (klèveta)
klevètati	**klevètati (klèvetati)**	**klevètati**
O	**klèvetničkī**	**klèvetničkī**
klèvetnīk	**klèvetnīk**	**klèvetnīk** (klèvetnīk)
klȉca	**klȉca (klìca)**	**klìca**
klijèšta	**klijéšta**	**klijèšta**
klìjetka	**klȉjetka**	**klȉjetka**
klȉktati	**klìktati**	**klìktati**
klimàktērij	**klimàktērij (klimaktêrij)**	**klimàktērij** (klimaktêrij izg.)
klìnčić	**klìnčić**	**klȉnčić**
O	**klȉpsati (klìpsati)**	**klȉpsati**
O	**klȉsnuti (klísnuti)**	**klísnuti**
klìtoris	**klȉtoris**	**klìtoris**
klìzalīšte	**klìzalīšte (klȉzalīšte)**	**klìzalīšte**
klízānje	**klízānje (klȉzānje)**	**klìzānje** (klízānje)
klízati	**klízati (klȉzati)**	**klízati**
O	**klȉzavica**	**klȉzavica** (klìzavica)
O	**klíznuti (klȉznuti)**	**klíznuti**
O	**klobùčić (klòbučić)**	**klobùčić**
klòbūk	**klòbūk (klòbuk)**	**klòbūk**
klòfer	**klófer**	**klófer**
O	**klokòtati (klòkotati)**	**klokòtati**

O	**klóvn (klȍvn)**	**klóvn**
O	**klùpica (klúpica)**	**klùpica** (klupìca, klupíca)
klûpskī	**klûpskī (klȕpskī)**	**klȕpskī** (klùpskī)
ključaònica	**ključaónica**	**ključaónica**
kljùčār	**kljùčār**	**kljùčār**
kljùkuša	**kljùkuša**	**kljùkuša**
O	**kljunári**	**kljȕnari**
O	**kljùnat (kljȕnat)**	**kljùnat**
O	**kmȅziti (kméziti)**	**kmȅziti**
knjȉgovođa	**knjìgovođa (knjȉgovođa)**	**knjìgovođa**
knjȉžēvnī	**knjìžēvnī (knjȉžēvnī)**	**knjìžēvnī**
knjȉžēvničkī **knjȉžēvnica**	**knjìžēvničkī (knjȉžēvničkī)** **knjìžēvnica**	**knjìžēvničkī** **knjìžēvnica**
O	**knjìžēvno (knjȉžēvno)**	**knjìževno**
knjížničār	**knjížničār (knjìžničār)**	**knjížničār**
koalícija	**koalícija (koalîcija)**	**koalícija**
kòautorstvo	**koautòrstvo (koàutorstvo)**	**koàutorstvo** (koäutorstvo)
kóbac	**kóbac**	**kòbac** (kóbac)
kočìjāš	**kòčijāš (kočìjāš)**	**kȍčijāš**
O	**kòčijāškī (kočìjāškī)**	**kȍčijāškī**
O	**kȍčiōnī**	**kóčiōnī**
O	**koeficìjent (koeficijȅnt)**	**koeficìjent** (koeficijȅnt *izg.*)
koegzisténcija	**koegzisténcija (koezistèncija)**	**koezistèncija**
kȍfa	**kòfa (kòfa)**	**kòfa**
O	**kojèčijī (koječijī)**	**koječijī**
O	**kojègdje (kojegdjȅ)**	**kojègdje**
O	**kojèkad (kojekȁd, kojekàda)**	**kojèkad** (kojèkadā)
kojekàko	**kojekàko (kojekȁko)**	**kojekàko** (kojekäko *izg.*)
O	**kojèko (kojekȍ)**	**kojèko**
kojekud(a) (nije akcentirano)	**kojèkud (kojekȕd, kojèkudā, kojekùdā)**	**kojèkud** (kojèkudā, kojèkudā)
kòjī/kȍjī	**kȍjī**	**kòjī**
O	**kòjot (kȍjot)**	**kȍjot**
O	**kòketan (kokètan)**	**kòketan**
O	**kòketno (kokètno)**	**kòketno**

kòkica (mala kokoš; prženo zrno kukuruza)	**kòkica** (mala kokoš; prženo zrno kukuruza)	**kòkica** (mala kokoš) kȍkica (prženo zrno kukuruza)
kòkoška	**kòkoška (kȍkoška)**	**kȍkoška**
O	**kokòškē** pril. (pasti na bok)	**kȍkoškē** pril. (pasti na bok)
O	**kólčić**	**kòlčić**
kolégica	**kolègica**	**kolègica**
kòlēgīj	**kòlēgij (kolêgij)**	**kòlēgij** (kolêgij *izg.*)
kòlhoz	**kòlhoz (kòlhōz)**	**kòlhōz**
kòlijevka	**kòlijēvka**	**kòlijevka**
O	**kòlik**	**kȍlik**
kȍliko	**kolìko (kȍliko, kòliko)**	**kȍliko** (kolìkō)
kòlikogod	**kòlikogod**	**kòlikogod**
O	**kolìšnī (kòlišnī, kȍlišnī)**	**kolìšnī**
O	**kolìšnō (kòlišno)**	**kolìšno**
kolòbār	**O**	**kolòbar**
O	**kȍlobrān (kȍlobran)**	**kòlobrān** (kȍlobrān)
O	**kȍlodvōr (kòlodvōr)**	**kòlodvōr**
kòlōkvij	**kòlōkvij (kolôkvij)**	**kòlōkvij** (kolôkvij)
kòlokvijālnī	**kȍlokvijālnī**	**kȍlokvijālnī**
kolòplet	**kȍloplēt (kolòplet)**	**kȍloplet** (kolòplet)
kolòrit	**kolòrit (kolòrīt)**	**kolòrit**
O	**kolòritan (kȍlorītan)**	**kolòritan**
kȍlos	**Kȍlos (Kôlos)**	**kôlos**
kòlovođa	**kȍlovođa (kolòvođa)**	**kòlovođa**
kȍlovōz	**kȍlovōz (kȍlovoz)**	**kòlovōz** (kȍlovōz)
	kȍlovōznī	**kòlovōznī** (kȍlovōznī)
O	**kȍlovrāt (kòlovrāt)**	**kòlovrāt** (kȍlovrāt)
O	**kȍlskī (kôlskī)**	**kôlskī**
kòlumna	**kolùmna (kòlumna)**	**kolùmna**
koljénce	**koljénce (kòljēnce)**	**koljénce**
kòmād	**kȍmād (kòmād)**	**kòmād** (kȍmād)
kòmanda	**kòmānda**	**kòmānda**
komàndant	**komàndant (komandànt)**	**komàndant** (komandànt)
kòmandovati	**kòmāndovati**	**kòmandovati**
kȍmbajn	**kȍmbajn (kòmbajn)**	**kòmbajn**
kȍmbi	**kȍmbi (kȍmbī)**	**kòmbī**

O	**kombìnīrke** (**kòmbìnīrke**)	**kòmbìnīrke**
O	**komedìjantica**	**komedìjantica** (komedijäntica)
O	**komedìjantkinja**	**komedìjantkinja** (komedijäntkinja)
komedijāškī (nije akcentirano)	**O**	**komedijāškī**
komèntātor	**komèntātor**	**komèntātor** (komentâtor)
O **O**	**komèntātorica** **komèntātorka**	**komèntātorica** (komentâtorica) **komèntātorka** (komentâtorka)
kòmercijalizovati	**komercijàlizovati**	**O**
kòmfōr	**kòmfōr** (**kòmfōr**)	**kòmfōr**
kòmfōran	**kòmfōran**	**kòmfōran**
kòmōcija/komócija	**komócija** (**kòmōcija**)	**komócija**
kòmoda/komóda	**komóda**	**kòmoda**
O	**kòmōrnīk**	**kòmōrnīk**
O	**kòmovaca** (**kòmovaca**)	**kòmovaca**
O	**kòmovica** (**kòmovica**)	**kòmovica**
kompàktan	**kompàktan** (**kompàktan**)	**kompàktan** (kompäktan *izg*.)
kòmpās	**kòmpās**	**kòmpās**
kompetèncija	**kompetèncija** (**kompeténcija**)	**kompetèncija**
kompìlātor	**kompìlātor** (**kompilâtor**)	**kompìlātor** (kompilâtor *izg*.)
kòmpjuterizovati	**kompjutèrizovati**	**O**
kòmpleksan	**kòmpleksan** (**komplèksan**)	**kòmpleksan** (komplèksan, komplĕksan *izg*.)
kòmpletan	**kòmpletan** (**komplĕtan**)	**kòmpletan** (komplĕtan izg.)
komplètnōst	**O**	**kòmpletnōst** (komplĕtnōst, *izg*.)
komplìment	**komplìment** (**komplimĕnt**)	**komplìment** (komplim ĕnt izg.)
komponènta	**kompònenta** (**komponĕnta**)	**kompònenta** (komponĕnta *izg*.)
kompozícija	**kompozícija** (**kompozîcija**)	**kompozícija** (kompozîcija *izg*.)
O	**kompozícījskī**	**kompozícījskī** (kompoz îcījskī *izg*.)
kompòzītor	**kompòzītor** (**kompozîtor**)	**kompòzītor** (kompozîtor *izg*.)
kòmpresija/komprèsija	**komprèsija**	**komprèsija**
kòmpromis	**kòmpromis**	**kòmpromis** (kompròmis)
	kòmpromisan	**kòmpromisan** (kompròmisan)
kòmpromitovati	**kòmpromitovati** (**kompròmitovati**)	**O**
kòmunālan **kòmunālanī**	**O** **kòmunālanī**	**kòmunālan** **kòmunālanī**

komunàlije	**komunàlije** (**komunâlije**)	**komunàlije**
komùšina	**komùšina**	**komùšina** (kòmušina)
kòncizan	**kòncīzan**	**kòncizan**
kòncizno	**kòncīzno**	**kòncizno**
kònčić	**kònčić** (**kóncić**)	**kònčić** (kònčīć, kóncić)
kondènzātor	**kondènzātor** (**kondenzâtor**)	**kondènzātor** (kondenzâtor *izg.*)
kòndōr	**kòndor**	**kòndor**
konferànsa	**O**	**konferànsa** (konferänsa)
konferànsije	**O**	**konferansìjē** (konferansijê *izg.*)
konferéncija	**konferéncija** (**konferèncija**)	**konferèncija** (konferéncija)
kònfūzan	**kònfūzan** (**kònfūzan**)	**kòn**fūzan
kònfūzno	**kònfūzno** (**kònfūzno**)	**kòn**fūzno
O	**kongruéncija** (**kongruèncija**)	**kongruèncija**
konjúktura	**konjuktúra**	**konjuktúra**
kònkāvan	**kòn**kāvan	**kònkāvan**
korkordáncija	**O**	**konkordàncija**
kònkretan	**konkrètan** (**kònkretan**, **konkrẽtan**)	**konkrètan** (konkrẽtan *izg.*)
kònkretno	**konkrètno** (**kònkretno**, **konkrẽtno**)	**O**
konkurèncija	**konkurèncija** (**konkuréncija**)	**konkurèncija**
kònobār	**kònobār** (**kònobār**)	**kòn**obār
O	**kònobārskī** (**kònobārskī**)	**kònobārskī**
kònspiratīvan	**kònspiratīvan**	**kòn**spiratīvan
konstànta	**konstànta** (**konstänta**)	**konstànta** (konstänta *izg.*)
konstàntan	**konstàntan** (**konstäntan**)	**konstàntan** (konstäntan *izg.*)
konstitúcija	**konstitúcija** (**konstitûcija**)	**konstitúcija**
O	**konstitúcījskī** (**konstitûcījskī**)	**konstitúcījskī**
kònstruktīvan	**kònstruktīvan**	**kòn**struktīvan
konstruktòrica	**kònstruktorica**	**O**
kontèjner	**kontèjner** (**kontéjner**)	**kontèjner**
kontìnent	**kontìnent** (**kontinẽnt**)	**kontìnent** (kontinẽnt *izg.*)
kontìngent	**kontìngent** (**kontinẽgent**)	**kontìngent** (kontinẽgent *izg.*)
kônto	**kònto** (**kônto**)	**kòn**to
kòntrabas	**kòntrabas** (**kòntrabas**)	**kòntrabas**
konvèksan	**konvèksan** (**konvẽksan**)	**kònveksan** (konvẽksan *izg.*)

konvèncija	**konvèncija (konvéncija)**	**konvèncija**
kònzervas/konzèrvans	**kònzervas (kònzervans, konzervȃns)**	**kònzervas**
konzèrvātor	**konzèrvātor (konzervâtor)**	**konzèrvātor** (konzervâtor *izg.*)
konzervàtōrij	**konzervàtōrij (konzervatôrij)**	**konzervàtōrij** (konzervatôrij *izg.*)
kònzīlīj	**kònzīlij (konzîlij)**	**kònzīlīj** (konzîlijīj, *izg.*)
O	**konzistèntan (konzistèntan)**	**konzistèntan** (konzistȅntan *izg.*)
konzòrcīj/kònzōrcīj	**kònzōrcij (konzôrcij)**	**kònzōrcīj** (konzôrcij *izg.*)
O	**kônzul (kȍnzul)**	**kȍnzūl**
O	**kònzūm**	**kȍnzūm**
konzùment	**konzùment (konzumȅnt)**	**konzùment** (konzumȅnt *izg.*)
O	**kònjār**	**kȍnjār**
Kȍnjic/Kònjīc	**Kȍnjīc**	**kȍnjic**
Kȍnjičanin/Kònjičanin **Kȍnjičaninka/Kònjičaninka**	**Kȍnjičanin** **Kȍnjičānka**	**Kȍnjičanin** **Kȍnjičānka**
kȍnjīčkī	**kȍnjīčkī**	**kȍnjičkī**
konjokràdica	**konjokràdica (konjòkradica)**	**konjòkradica** (konjòkradica)
O	**kȍordinātnī**	**koordìnātnī**
kôp	**kôp**	**kȍp**
kȍpljanīk	**kȍpljanīk (kòljanīk, kopljànīk)**	**kȍpljanīk**
kòpnen **kòpnenī**	**kȍpnenī**	**kȍpnen** **kȍpnenī//kopnènī**
	O	
kȍpno/kòpno	**kȍpno**	**kȍpno**
O	**kopòran**	**kopòran** (kopàran)
kòprena	**kòprena (kȍprena)**	**kòprena** (koprèna, kopréna)
kȍra	**kȍra (kòra)**	**kȍra**
kòrāblja	**kòrāblja (kòrablja)**	**kòrablja**
kòrektan/korèktan	**korèktan (korȅktan)**	**korèktan** (korȅktan *izg.*)
O	**korèktīv**	**korèktīv** (kȍrektiv)
O	**kòrektūrnī**	**kȍrektūrnī**
korespondèncija	**korespondéncija**	**korespondèncija**
korespòndent	**korespòndent (korespondȅnt)**	**korespòndent** (korespondȅnt *izg.*)
kȍrica	**kȍrica (kòrica)**	**kȍrica**
kȍrice	**kȍrice (kòrice)**	**kȍrice**
kòričiti	**kòričiti (kȍričiti)**	**kòričiti**

O	**kòrijēnje**	**kȍrijēnje**
kòrisnīk	**kòrisnīk**	**kòrisnīk** (kòrīsnīk)
korístiti	**korístiti** (**kòristiti**)	**kòristiti**
O	**kòristoljūblje** (**koristòljūblje**)	**koristòljūblje** (kòristoljūblje)
koríšćēnje/koríštēnje	**koríšćēnje** (**koríštēnje**)	**kòrištēnje**
kòrner	**kòrner** (**kòrnēr**)	**kòrner**
kòrnet	**kòrnet** (**kòrnēt**)	**kòrnet**
kórov/kòrov	**kórov** (**kòrov**)	**kórov**
kòsa	**kòsa**	**kȍsa** (kòsa)
O	**kosànica** (**kòsanica**, **kosánica**)	**kosànica** (kosánica)
O	**kósati** (**sitnit**i)	**kȍsati** (mljeti)
kòsijer	**kòsijēr** (**kòsijer**)	**kòsijer**
O	**kòsīšte**	**kòsīšte** (kòsište)
kȍsmodrom/kozmòdrōm	**kȍsmodrom** (**kȍzmodrom**)	**kòsmodrom**
kosmonàut/kozmònaut	**kosmonàut** (**kosmonȁut**, **kozmonàut**) **kosmonàutkinja**	**kosmonàut** (kosmonäut *izg*.) **kosmonàutkinja** (kosmonäutkinja *izg*.)
kȍsmos/kȍzmos	**kȍsmos** (**kòsmos**, **kȍzmos**)	**kȍsmos**
O	**kòsnīk** (**kôsnīk**)	**kôsnīk** (kösnīk)
kostrijèšiti (**se**)	**kostrijšiti se**	**kostrijèšiti se**
kòstūr	**kȍstūr**	**kȍstūr**
kȍšnica	**kȍšnica** (**kȍšnic**a)	**kȍšnica**
kóšnja	**kòšnja**	**kòšnja**
kòtlār	**kòtlār** (**kȍtlār**)	**kȍtlār**
kòtlēt/kòtlet	**kòtlēt**	**kòtlēt**
O	**kȍtlić** (**kòtlić**)	**kòtlić** (kòtlīć)
kòtlina	**kȍtlina** (**kòtlina**)	**kȍtlina**
kòtlōvnica	**kòtlōvnica**	**kotlóvnica** (kòtlōvnica)
O	**Kȍtoranin** (**Kòtoranin**)	**Kȍtoranin**
O	**kȍtorskī** (**kòtorskī**)	**kȍtorskī**
kôv	**kôv** (**kȍv**)	**kȍv** (kôv)
kovànica	**kovànica** (**kovánica**)	**kovànica**
kòvina	**kòvina** (**kòvina**)	**kòvina**
O	**kovŕdžavōst** (**kovŕčavōst**)	**kovŕdžavōst** (kòvrdžavōst)
kòzār	**kȍzār** (**kòzār**) **kozàrica**	**kȍzār** (kòzār) (kȍzarica, kozàrica)

O	**kòzaračkī** (: Kozarac)	**kòzaračkī** (: Kozara)
Kozárac (mjesto u sjeverozapadnoj Bosni)	**Kòzarac** (naselje u sjeverozapadnoj Bosni)	**Kòzarac** (naselje u sjeverozapadnoj Bosni)
Kozárčanin (stanovnik Kozarca)	**Kòzaračanin** (osoba iz Kozarca)	**Kòzaračanin** (osoba iz Kozarca)
Kozárčānka	**Kozárčānka**	**Kòzaračanka** (Kozárčānka)
kòzērija	**kozèrija**	**kòzērija**
kòzina	**kòzina**	**kòzina**
kōzlić/kòzlīć (**?**)	**kòzlić** (**kòzlić**)	**kòzlić**
kozòrog	**kozòrog** (**kȍzōrog**)	**kòzōrog**
kòžnat	**kȍžnat** (**kòžnat**)	**kȍžnat**
O	**kòžnjāk** (**kȍžnjāk**)	**kòžnjāk**
kȍžūh/kòžuh **O**	**kȍžūh** (**kòžūh**) **kòžūn**	**kȍžūh** (kȍžūn)
krȁdomice	**krȁdimicē** (**krȁdomicē**)	**kràdimicē**
kraj pijed.	**krȁj** prijed.	**krȁj** (kraj) prijed.
O	**kràjišnīčkī**	**kràjišničkī**
Krȁjišnīk	**kràjišnīk**	**krȁjišnīk**
kràjnici/krâjnici	**krâjnīci**	**krȁjnīci**
O	**krâjnjē**	**kràjnjē**
kràjnjī/krâjnjī	**krâjnjī** (**kràjnjī**)	**kràjnjī**
kràtak	**krȁtak** (**kràtak**)	**krȁtak**
kràtko	**krȁtko**	**krȁtko**
kratkòročan	**krȁtkoročan** (**kratkòročan**)	**krȁtkoročan** (**kràtkoročan**)
O	**kratkosílaznī** (**kratkosìlaznī**)	**kratkosílaznī**
kràtkotrājan	**krȁtkotrājan** (**kratkòtrājan**)	**krȁtkotrājan** (kratkòtrājan)
O	**krȁtkotrājno** (**kratkòtrājno**)	**krȁtkotrājno** (kratkòtrājno)
O	**krȁtkoūmam** (**kratkòuman**, **kratkòūman**)	**krȁtkoūmam** (kratkòuman)
O	**kratkoúzlaznī** (**kratkoùzlaznī**)	**kratkoúzlaznī**
O	(**krȁtkovīdan**, **kratkòvidan**)	**kratkòvidan** (krȁtkovīdan)
O	(**krȁtkovīdno, kratkòvidno**)	**kratkòvidno** (krȁtkovīdno)
kratkòvidnōst	(**kratkovídnōst**, **kratkòvidnōst**)	**kratkòvidnōst** (kratkovídnōst)
O	**kratkòvječnōst** (**krȁtkovječnōst**)	**kratkòvječnōst**
O	**kràul**	**krȁul**

kȓcat	**kȓcat (kȓcat)**	**kȓcat**
kȓcati	**kȓcati (kȓcati)**	**kȓcati**
kȓčāg	**kȓčāg**	**kȓčag** (kȓčāg)
kȓčma/kȓčma	**kȓčma (kȓčma)**	**kȓčma**
kȓčmār	**kȓčmār (kȓčmār)**	**kȓčmār**
krčmàrica	**kȓčmarica (krčmàrica)**	**kȓčmarica** (krčmàrica)
O	**kȓčmārskī (kȓčmārskī)**	**krčmārskī** (nije akcentirano)
O	**kȓčmiti (kȓčmiti)**	**kȓčmiti**
kȓdo	**kȓdo (kȓdo)**	**kȓdo**
krèdīt	**krȅdīt (krèdīt)**	**krèdīt** (krȅdīt)
kreditnī	**krèdītnī**	**krèdītnī**
kreírānje	**kreírānje**	**kreíranje**
kremènjača	**kremènjača (krȅmenjača)**	**kremènjača**
krésta/krijèsta	**krésta (krijésta)**	**O**
krešèndo	**krešèndo (krȅšendo)**	**krešèndo** (krȅšendo *izg*.)
O	**Krȅševljānka**	**Krèševljanka** (Krešèvljanka)
O	**kȓhat (kȓt)**	**kȓhat** (kȓht)
O	**krijépiti**	**krijèpiti**
krîjes	**krȉjes**	**krȉjes**
krijèsnica	**krijésnica**	**krijèsnica**
O	**krijésta**	**krijèsta**
krijèštati	**krijéštati**	**krijèštati**
krìjumčār **krìjumčārka**	**krijùmčār** **krijùmčārka**	**krìjumčār** **krìjumčār**
O	**krijùmčārskī**	**krìjumčārskī**
O	**krȉket (krìket)**	**krìket**
krìlatica	**krilàtica (krìlatica)**	**krìlatica** (krilàtica)
krîn	**krîn**	**krȉn**
krînka	**krînka**	**krȉnka**
O	**krióce**	**kriòce** (krióce)
O	**krȉška (krîška)**	**krîška**
krìtērīj	**krìtērij (kritêrij)**	**krìtērīj** (kritêrij)
krȉtika	**krìtika**	**krìtika**
O	**krívati**	**krȉvati**
krȉvoklētnīk/krivòklētnīk **krȉvoklētnica**	**krivòkletnīk** **krivòkletnica**	**krivòklētnīk** (krìvoklētnīk) **krivòkletnica**

krivòtvoriti	**krivòtvoriti**	**krivòtvoriti** (krivotvòriti)
krivòvjērje	**krȉvovjērje** (**krìvovjērje, krivòvjērje**)	**krȉvovjērje** (krivòvjērje)
O	**krȉvovjērnīk** (**krìvovjērnīk**, **krivòvjērnīk**)	**krȉvovjērnīk** (krivòvjērnīk)
krìžār	**krìžār** (**krȉžār**)	**krȉžār**
O	**krìžārskī** (**krȉžārskī**)	**krìžārskī**
krlētka	**krlētka** (**krletka**)	**krlētka**
krmenī	**O**	**krmenī** (krmènī ekspr.)
krmnī	**krmnī**	**krmnī**
krȍfna	**krȍfna** (**krófna**)	**krȍfna**
krokòdīl	**krokòdil** (**krokòdīl**)	**krokòdil**
krokòdilskī	**krokòdilskī** (**krokòdīlskī**)	**krokòdīlskī**
krȍmpīr	**krȍmpīr** (**krõmpīr**)	**krȍmpīr** (krömpīr)
krȍmpirov	**krompírov**	**krompírov** (krȍmpīrov)
krȍtak	**krȍtak** (**krȍtak**)	**krȍtak**
krȍtiti	**krȍtiti**	**krótiti**
O	**krȍtko** (**krȍtko**)	**krȍtko**
krôv	**krȍv** (**krôv**)	**krôv** (krȍv raz.)
O	**krȍvina** (**krȍvina**)	**krȍvina**
O	**krȍvīšte** (**krȍvīšte**)	**krȍvīšte**
krôvnī	**krȍvnī** (**krôvnī**)	**krôvnī**
kroz(**a**) (nije akcentirano)	**krȍz** (**krȍza**)	**krȍz** (krȍza, krȍzā)
krpelj	**krpelj** (**kŕpelj**)	**krpelj** (kŕpelj)
krsnī	**krsnī** (**krȓsnī**)	**krsnī** (krȓsnī)
krstiònica	**krstiónica** (**krstiònica**)	**krstiónica**
kršan	**kršan**	**kršan**
krščānka	**krščānka**	**krščanka** (krščānka)
krščanskī	**krščanskī** (**krščānskī**)	**krščanskī**
krščānstvo/krščánstvo	**krščànstvo** (**krščánstvo**, **krščānstvo**)	**krščànstvo**
kršēnje	**O**	**kršēnje**
kršiti	**kršiti** (**krȓšiti**)	**kršiti**
krštenje/kršténje	**kršténje**	**krštēnje**
O	**krtičijī**	**krtičijī**
krtōla	**krtola** (**krtōla**)	**krtola**

krȕnskī	**krȕnskī (krûnskī)**	**krûnskī** (krünskī)
krúpica	**krùpica**	**krùpica**
O	**krȕpnīk (krûpnīk)**	**krȕpnīk**
O	**krȕšac**	**krùšac**
O	**krȕščić (krùščić)**	**krùščić**
krȕškov	**krȕškov**	**krùškov**
O	**krȕškovac**	**krùškovac**
O	**krȕškovina**	**krùškovina**
krútōst	**krútōst**	**krûtōst**
O	**krùžić**	**krùžić** (krùžīć)
krùžok	**krùžok (krȕžok)**	**krùžok**
kȓvarina/krvàrina	**kȓvarina (krvàrina)**	**krvàrina**
kȓvāvo	**kȓvāvo**	**kȓvāvo**
kȓvnī	**kȓvnī**	**kȓvnī**
kȓvoločan/krvòločan	**kȓvoločan (krvòločan)**	**krvòločan**
O	**kȓvoločno (krvòločno)**	**krvòločno**
O	**kȓvoločnōst (krvòločnōst)**	**krvòločnōst**
kȓvolok/krvòlok	**krvòlok (kȓvolok)**	**krvòlok**
O	**kȓvotočī**	**kȓvotōčnī**
kȓvotōk	**kȓvotōk**	**krvòtok** (kȓvotok, kȓvotōk)
O	**kȓvotvōran**	**kȓvotvōran** (krvòtvōran)
O	**kȓvožēdnīk (krvòžēdnīk)**	**kȓvožēdnīk**
O	**kȓvožēdnōst (krvòžēdnōst)**	**krvožédnōst**
kȓzmati (se)	**kȓzmati se**	**kȓzmati se**
kȓznār/krznar (nije akcentirano) **kȓznārka**	**kȓznār** **kȓznārka**	**kȓznār** **kȓznārka**
O	**kȓznārskī**	**kȓznārskī**
kȓznenī	**kȓznen/ī (kȓznen)**	**kȓznen/ī**
O	**kȓžljati (kȓžljati)**	**kȓžljati**
kȓžljaviti	**kȓžljaviti (kržljáviti)**	**kržljáviti**
ksonofòbija	**ksonofòbija (ksonofôbija)**	**ksonofòbija** (ksonofōbija izg.)
O	**ksȉlofōn (ksilòfōn)**	**ksȉlofōn**
O	**ktîtor** **ktîtor**	**ktȉtor** **ktȉtor**
kùba	**O**	**kûba**

O	**kȕčić**	**kùčić**
O	**kȕčijī**	**kùčijī**
kȕćanica/kȕćenica	**kȕćanica** (**kućànica**, **kȕćenica**)	**kȕćanica**
kućánstvo	**kućánstvo** (**kućànstvo**)	**kućànstvo**
kućepàzitēljka	**kućepàzitēljka**	**kućepàziteljka**
O	**kùćer**	**kúćer**
kućèvlāsnīk	**kućèvlāsnīk** (**kućevlâsnīk**)	**kućèvlāsnīk** (kȕćevlāsnīk)
kȕćica	**kȕčica**	**kȕćica** (kućíca)
kȕd(a)	**kȕd** (**kùda**, **kùdā**)	**kȕd** (kùdā)
kudìkamo/kudikàmo	**kudìkamo** (**kudikȁmo**)	**kudìkamo** (kudikämo)
kùdilac	**kùdilac** (**kȕdilac**)	**kùdilac**
kùdret-sàhat	**kùdret-sahat**	**kùdret-sȁhat**
kùgličnī	**kùgličnī**	**kȕgličnī**
kùhalo	**kùhalo** (**kùhalo**)	**kùhalo**
O	**kùhinja** (**kùhinja**)	**kùhinja**
O	**kùhinjskī** (**kùhinjskī**)	**kùhinjskī**
O	**kukìčati** (**kùkičati**)	**kukìčati**
O	**kùku** (**kùkū**)	**kùku**
O	**kùkurijēk** (**kùkurijēk**) (vrsta biljke i glasanje horoza)	**kùkurijēk** (vrsta biljke i glasanje horoza)
O	**kukurijékati** (**kukuríkati**)	**kukurijèkati**
O	**kukurijéknuti** (**kukuríknuti**)	**kukurijèknuti**
O	**kukùruzovina** (**kukuruzòvina**)	**kukùruzovina**
O	**kùkuta** (**kukùta**)	**kùkuta**
kȕlāk	**kȕlāk** (**kùlak**)	**kȕlāk**
O	**Kulenvàkufljānka**	**Kulenvàkufljanka**
Kùlin	**Kùlin** (**Kȕlin**)	**O**
kulìsa	**kulìsa**	**kulìsa** (kulísa)
kultìvātor	**kultìvātor** (**kultivâtor**)	**kultìvātor** (kultivâtor *izg*.)
kùltūran	**kȕltūran** (**kùltūra**n)	**kȕltūran**
kùltūrno	**kȕltūrno** (**kùltūrno**)	**kȕltūrno**
O	**kumòvati**	**kȕmovati** (kumòvati)
O	**kumòvskī**	**kȗmovskī** (kumòvskī)
O	**kùmulus**	**kȕmulus**
kùndurdžija/kundùrdžija	**kundùrdžija** (**kùndurdžija**)	**kundùrdžija**
kùpalīšnī	**kúpalīšnī** (**kùpalīšnī**)	**kùpalīšnī**

kùpalīšte	**kúpalīšte (kùpalīšte)**	**kùpalīšte**
kùpina	**kùpina**	**kùpina**
kùpinov	**kùpinov**	**kùpinov**
O	**kùpinjāk**	**kùpinjāk**
kùpola	**kùpola (kùpola)**	**kùpola** (kùpola)
O	**kùpolast (kùpolast)**	**kùpolast** (kùpolast)
kùpōvnī kùpōvnī	**kùpōvnī**	**kùpovnī**
O	**Kuprèšāk (Kùprešanin)** **Kùprešanka**	**Kùprešanin** **Kùprešanka**
O	**kùpreškī (kùpreškī)**	**kùpreškī**
kùrāž	**kùrāž**	**kùrāž**
kùrblati	**kùrblati**	**kùrblati**
kurèntan	**kurèntan (kurèntan)**	**kurèntan** (kurëntan *izg.*)
kûrija	**kúrija**	**kûrija**
kùrjāčkī	**kùrjāčkī**	**kùrjāčkī** (kùrjāčkī)
O	**kùrsist (kùrsista)**	**kùrsist** (kursïst *izg.*) (kùrsista)
kurtizàna	**kurtizàna (kurtizána)**	**kurtizàna**
kurtoàzija	**kurtoázija (kurtoâzija)**	**kurtoázija** (kurtoâzija *izg.*)
kùrvānje	**O**	**kùrvānje**
O	**kùrvār (kùrvār)**	**kùrvār**
O	**kùrvārskī (kùrvārskī)**	**kùrvārskī**
kùrvati	**kùrvati**	**kùrvati**
O	**kûrvica (kurvíca)**	**kurvíca** (kûrvica)
O	**kùrvīnskī**	**kûrvinskī** (kurvìnskī ekspr.)
O	**kúsnuti**	**kùsnuti**
kùššti	**kùšati**	**kùšati**
kûtnī	**kûtnī**	**kútnī** (kûtnī)
kvàčilo	**kväčilo (kvàčilo)**	**kvàčilo**
kvàdriga	**O**	**kvàdriga** (kvadríga)
kváran	**kváran (kvâran)**	**kváran** (kvâran)
kvazi-	**kvazi-**	**kvàzi-**
kvïsling	**kvìsling**	**kvìsling**
kvòcijent	**kvocìjent (kvocijȅnt)**	**kvocìjent** (kvocijȅnt *izg.*)
L	**L**	**L**
labòrant	**labòrant (laborȁnt)**	**labòrant** (laborȁnt *izg.*)
laboràtōrija	**laboràtōrija**	**laboratòija** (laboratôrija *izg.*)

laboràtōrīskī	**laboràtōrīskī (laboratôrījskī)**	**laboratòrījskī** (laboratôrījskī *izg*.)
làbrnja	**làbrnja (làbrnja)**	**làbrnja**
làbudica	**labùdica**	**labùdica**
làbūdov	**O**	**làbūdov** (läbudov)
làdica/làdica	**làdica**	**làdica**
làđār	**làđār**	**làđār**
O	**làđārskī**	**làđārskī**
làfiti	**läfiti**	**làfiti**
làgahan/làgāhan/làgan	**lägāhan (làgahan, lägāhan)**	**làgahan**
làgahno/làgāhno/làgano	**lägāhno (làgahno, làgano)**	**làgahno** (làgāhno, lagáhno: *ekspr*.) **làgāno** (lagáno *ekspr*.)
làgum	**lägum (làgum)**	**làgum** (làgun; legum *reg*.)
làhkovjēran/läkovjēran	**làhkovjēran (läkovjēran)**	**làhkovjēran** (lahkòvjeran)
O	**lahkovjérnōst (lakovjérnōst)**	**lahkovjérnōst** (lahkòvjeranōst)
làhor	**làhor (làhōr)**	**làhōr** (lâhor)
O	**lahòriti (làhoriti)**	**lahòriti** (láhoriti)
läički/láičkī	**láičkī (läičkī)**	**láičkī**
láik	**láik (läik)**	**láik**
läjtmotīv	**lajtmòtīv**	**läjtmotīv**
läkmus	**läkmus (làkmus)**	**läkmus**
läkomiti se	**läkomiti se**	**làkomiti se**
O	**läkšē (läkše)**	**läkšē**
láma (dvogrba kamila)	**láma** (dvogrba kamila)	**làma** (dvogrba kamila)
làma (budistički svećenik)	**láma (làma)** (budistički svećenik)	**láma** (budistički svećenik)
làmpa	**lámpa (làmpa)**	**làmpa**
làmpa/lâmpica/lámpica	**làmpica**	**làmpica**
O	**länčast (läńčast)**	**länčast**
länčić/láńčić	**länčić**	**länčić**
länen/länen	**länen (läńen)**	**länen**
O	**länuti (läńuti)**	**länuti**
läser/läser	**läser (läser)**	**läser**
läsica	**läsica (läsica)**	**läsica**
O	**läsičijī (läsičijī)**	**läsičijī**
lástin/lástīn	**lástīn (lástin)**	**lástīn**
latèntan	**latèntan (latëntan)**	**latèntan** (latëntan *izg*.)

latìnist(a)	**latìnist (latìnista)**	**latìnist** (latinïst *izg*.) (latìnista)
latìnština/latínština	**O**	**latínština**
O	**làuf**	**lȁuf**
O	**làufer**	**lȁufer**
lavabô/lavàbō	**lavàbō (lavabô)**	**lavàbō** (lavabô *izg*.)
làvovskī	**làvovskī (lȁvovskī)**	**làvovskī**
lȁžan	**lȁžan (lâžan)**	**lȁžan** (lâžan)
O	**làžljīvka**	**làžljivka**
lȁžno	**lȁžno (lâžno)**	**lȁžno** (lâžno)
làžov	**làžov (làžōv)**	**làžov**
lèći	**lèći (lȅći)**	**lèći**
lȅden/lèden	**lèden (lȅden)**	**lèden**
ledèno	**ledèno (lȅdeno)**	**lȅdeno**
lȇđnī/léđnī	**lȇđnī**	**lȇđnī**
lègālan/lȅgālan	**lègālan (lȅgālan)**	**lȅgālan**
O	**legàlizovati**	**lègalizovati**
O	**lègālno (lȅgālno)**	**lȅgālno**
Lèjlei-mírādž	**O**	**Lèjlei-mìrādž**
O	**léjlek (lèjlek)**	**lèjlek** (léjlek)
leksìkōn/leksìkon/lȅksikon	**lèksikōn (leksìkōn)**	**leksìkōn**
lelékati	**lelèkati (lelékati)**	**lelèkati**
lȅopard	**lȅopārd (lȅopard)**	**lȅopard**
lepèza	**lepèza (lepéza)**	**lepèza**
lèpezast/lepèzast	**lèpezast**	**lepèzast**
O	**lèpezasto**	**lepèzasto**
lètimicē/lètimično	**lètimicē (lètimično)**	**lètimicē**
lètimičan	**lètimičan**	**lètimičan**
lètimično	**lètimičano**	**lètimično**
leukèmija	**leukèmija (leukêmija)**	**leukèmija** (leukémija; leukêmija *izg*.)
O	**lȅukociti (lȅukocīti, leukocìti)**	**leukocíti**
lȅut	**lèut**	**lȅut**
O	**lèvāt**	**lȅvāt**
lèvha	**lèvha (lȅvha)**	**lèvha** (lèhva)
ležàrina/lȅžarina/lȅžarina	**ležàrina (lȅžarina)**	**ležàrina** (lȅžarina)

ležèćkē	**ležèćkē** (**ležèćki**)	**lèžēćkē** **lèžēćki** (ležéćki)
lèžēran/lèžēran	**lèžēran** (**lèžēran**)	**lèžēran**
lèžērno/lèžērno	**lèžērno** (**lèžērno**)	**lèžērno**
lèžīšte/lèžīšte	**lèžīšte**	**lèžīšte**
libèla	**libèla**	**libèla** (libĕla *izg*.)
O	**lìbero**	**lȉbero**
lȉcemjēr/licèmjer	**lȉcemjēr** (**lȉcemjer**)	**lȉcemjēr**
lȉcemjērje/licèmjērje	**lȉcemjērje**	**lȉcemjērje**
lȉcemjērno	**lȉcemjērno**	**lȉcemjērno** (licèmjerno)
O	**licemjérnōst**	**licemjérnōst** (licèmjernōst)
O	**licemjérstvo**	**licemjérstvo** (licèjerstvo)
licènca	**licènca** (**licĕnca**)	**licènca** (licĕnca *izg*.)
lȉčna	**lȉčna** (**lična**)	**lȉčna**
lȉčiti	**lȉčiti** (**líčiti**)	**líčiti** (lìčiti)
ligàment	**ligàment** (**ligamĕnt**)	**ligàment** (ligamĕnt *izg*.)
lìgnīt/lìgnit	**lìgnīt** (**lìgnit**)	**lìgnīt**
lijèčiti (**se**)	**lijéčiti**	**lijèčiti**
O	**lijégati**	**lijègati**
lijèha	**lijéha**	**lijèha**
lijènčina	**lijénčina**	**lijènčina**
lijènōst	**lijénōst**	**lȉjenōst**
lijèpak	**lijépak**	**lijèpak**
lijèpiti	**lijépiti**	**lijèpiti**
lijèska	**lijéska**	**lijèska**
lijètati	**lijétati**	**lijètati**
lȉjevak	**lȉjevak** (**lijévak**)	**lȉjevak**
lijèvati	**lijévati** (**lívati**)	**lijèvati** (ik. lívati)
lìkēr/lìker	**lìker** (**lìkēr**)	**lìker**
lȉkovānje/likòvānje	**O**	**lȉkovānje**
lȉkovati/likòvati	**lȉkovati**	**lȉkovati**
lȉkōvnī/lìkōvnī	**lìkōvnī** (**lȉkōvnī**)	**lȉkōvnī**
O	**lìkōvno** (**lȉkōvno**)	**lȉkōvno**
likvìdātor	**likvìdātor** (**likvidâtor**)	**likvìdātor** (likvidâtor *izg*.)
lìla/lìlā	**lìla**	**lìlā**
O	**lȉmen** (**lìmen**)	**lȉmen**

lîmfa/lìmfa	**lîmfa**	**lîmfa**
lìmfnī/lîmfnī	**lîmfnī**	**lîmfnī**
O	**lìmfociti** (lĭmfocīti, limfoicìti)	**limfocíti**
lîmit/lìmit	**lìmit**	**lìmit**
lîmūn/lìmūn	**lîmūn (lìmūn)**	**lîmūn**
O	**lîmūnov (lìmūnov)**	**lîmunov** (lìmūnov)
O	**lîmūnskī (lìmūnskī)**	**lîmūnskī**
lìmūntoz/lîmūntoz	**lîmūntoz (lìmūntoz)**	**lîmūntoz** (lĭmūntos)
línījskī	**línījskī**	**línījskī**
O	**linolèum**	**linolèum** (linolĕum *izg*.)
lìnjati/línjati se	**lìnjati se**	**lìnjati se**
lîpov	**lîpov (lìpov)**	**lìpov**
O	**lîpovina (lìpovina)**	**lîpovina**
líra/lìra (muz. instrument)	**líra (lîra)** (muz. instrument)	**líra** (muz. instrument)
lîra/lîra (novčana jedenica)	**lîra (lîra)** (novčana jedenica)	**lîra** (novčana jedenica)
lìsnat	**lìsnat (lîsnat)**	**lìsnat**
lìsnī	**lìsnī (lîsnī)**	**lîsnī**
lîsnica/lîsnica	**lísnica (lîsnica)**	**lîsnica**
O	**lísnīk (lîsnīk)**	**lîsnīk**
lìstak/lístak	**O**	**lístak**
O	**Litávac (Litvánac, Lìtāvka)**	**Lítavac** **Lítavka**
lìtica	**lìtica (lĭtica)**	**lìtica**
lĭtrenī	**O**	**lĭtrenī** (litrènī)
O	**lĭtrenjača**	**litrènjača**
lìzalo	**lìzalo (lízalo)**	**lìzalo** (lizálo)
O	**lôb (lôb)**	**lôb**
lòbi	**lòbi**	**lòbi**
lôđa	**lôđa**	**lòđa**
lògičkī	**lògičkī**	**lògičkī**
logòpēd/lògopēd	**O**	**lògopēd**
O	**lòhotan**	**lôhotan**
lòjālan	**lòjālan (lòjālan)**	**lòjālan**
lòkālan	**lòkālan**	**lôkālan**
lokàlizovati	**lòkalizovati**	**O**
lòkvānj	**lòkvānj**	**lôkvānj**

lôm	**lôm**	**lòm**
lòman/lôman	**lòman (lôman)**	**lôman**
lònčār/lònčār	**lònčār (lònčār)**	**lònčār**
lònčić/lónčić	**lònčić (lónčić)**	**lònčić**
lopòvština	**O**	**lopóvština**
lòptati se	**lòptati se**	**lòptati** (hlòptati)
lòše/lòše	**lòše**	**lòše**
lòvina/lòvina	**lòvina (lòvina)**	**lòvina**
O	**lovòkradica (lovokràdica)**	**lovòkradica**
lòzīnka	**lòzīnka**	**lòzinka**
O	**lòznī**	**lôznī**
ložiònica/ložiónica	**ložiónica**	**ložiónica**
lòžnica	**lóžnica (lòžnica)**	**lóžnica**
lučònoša/lùčonoša	**lučònoša**	**lučònoša**
ludòvati/lùdovati	**ludòvati (lùdovati)**	**lùdovati (ludòvati)**
	lùftati (lùftati)	**lùftati**
lùgār/lùgār	**lùgār**	**lùgār**
O	**Lùkāvčanin (Lùkāvčānka)**	**Lùkavčanin** (Lùkavčanka)
lùkovica	**lùkovica**	**lùkovica** (lùkovica)
O	**lùledžija**	**lùledžija** (lulèdžija)
lùmbāgo	**lùmbāgo (lumbâgo)**	**lumbágo** (lumbâgo)
lúnapark	**lúnapark (lùnapark)**	**lùnapark** (lùnapark)
O	**lùnāran**	**lùnāran**
lùpa	**lùpa (lùpa)**	**lùpa**
O	**lùpina**	**lùpina** (lùpinja)
lùster/lùster	**lùster**	**lùster**
lùžina/lùžina	**O**	**lùžina**
Lj	**Lj**	**Lj**
O	**ljèčilīšnī**	**ljčilīšnī**
ljèpušan	**ljèpūšan**	**ljèpušan**
ljepùškast	**ljepùškast (ljèpuškast)**	**ljepùškast**
ljèskov	**ljèskov**	**ljèskov**
ljèšnīk/ljèšnīk	**ljèšnīk (ljèšnjāk)**	**ljèšnīk**
ljevaónica/ljevaònica	**ljevaónica**	**ljevaónica**
O	**ljèvokrīlnī**	**ljevòkrilnī**

ljúbavnī	**ljúbavnī (ljùbāvnī)**	**ljúbavnī**
ljùbāvnica	**ljúbavnica (ljùbāvnica)**	**ljúbavnica**
ljúbavničkī	**ljúbavničkī (ljùbāvničkī)**	**ljúbavničkī**
ljúbavnik	**ljúbavnīk (ljùbāvnīk)**	**ljúbavnīk**
ljùbāzan	**ljùbāzan**	**ljùbāzan**
ljùbāzno	**ljùbāzno**	**ljùbāzno**
ljubáznōst	**ljubáznōst (ljùbāznōt)**	**ljubáznōst**
ljùbičast	**ljùbičast (ljùbičast)**	**ljùbičast**
O	**ljubòvca (ljùbōvca)**	**ljùbōvca** (ljubòvca)
O	**Ljubùšānka**	**Ljùbuška**
O	**ljudòvati**	**ljudòvati** (ljüdovati)
ljudoždèrstvo	**ljudoždérstvo**	**ljudòžderstvo**
ljùdskī	**ljùdskī**	**ljùdskī**
ljùpina	**ljùpina**	**O**
ljútōst	**ljútōst**	**ljútōst** (ljûtōst)
M	**M**	**M**
mȁčevalac	**mačèvalac**	**mačèvalac**
mȁčić	**mȁčić**	**màčić**
mȁčijī	**mȁčijī**	**màčijī**
O	**mȁčor (màčōr)**	**màčōr**
mȁćehīnskī	**màćehīnskī (mȁćehinskī, mȁćehīnskī)**	**mȁćehinskī**
màćuhica	**màćuhica (maćùhica)**	**maćùhica**
mada (nije akcentirano)	**mȁda**	**mȁda**
O	**Madòna**	**madóna**
Màđarskā/Màdžarskā	**Mȁđarskā (Màđarskā, Mȁdžarskā)**	**O**
màđarskī	**mȁđarskī (màđarskī, mȁđarskī)**	**màđarskī**
màfija	**mâfija**	**mâfija**
mȁfijāš/mafjìāš	**mafjìāš (mâfijāš)**	**mafjìāš**
O	**magaràluk**	**magaráluk**
magàrčić	**O**	**magàrčić** (màgarčić)
màgārčina/magàrčina	**magàrčina (màgārčina)**	**magàrčina**
O	**màgārčiti**	**màgarčiti**
mâgija	**mâgija (màgija)**	**mâgija**
O	**mâgījskī (màgījskī)**	**mâgījskī**

magìstērīj	**magìstērij** (**magistêrij**)	**magìstērīj**
maglìna/màglina	**màglina**	**màglina** (maglìna)
O	**maglùština**	**maglúština**
màgma	**màgma** (**mȁgma**)	**màgma**
O	**màgmatskī** (**mȁgmatskī**)	**màgmatskī**
magnètīt	**magnètit** (**magnetȉt**)	**magnètīt**
mȁgnetofōn/magnetòfōn	**mȁgnetofōn** (**magnetòfōn**)	**mȁgnetofōn**
O	**mȁgnetofōnskī** (**magnetòfōnskī**)	**mȁgnetofōnskī**
màgnēzij	**màgnēzij** (**magnêzij**)	**màgnēzij** (magnêzij *izg*.)
màgnēzij	**màgnēzijev** (**magnêzijev**)	**màgnēzijev** (magnêzijev *izg*.)
màgnēzījskī	**màgnēzijskī** (**magnêzijskī**)	**màgnēzījskī** (magnêzījskī *izg*.)
O	**magnèzit** (**magnezšt**)	**magnèzīt**
màgnōlija	**màgnōlija**	**màgnōlija** (magnólija)
magnovénje/màgnovēnje/ magnòvēnje	**magnovénje**	**màgnovēnje** (magnovénje)
mȁgrib	**mȁgrib**	**màgrib**
mahàgōnīj	**mahàgōni** (**mahagôni**, **mahagônij**)	**mahàgōnij** (mahagônij *izg*.)
mahàlāš	**mahàlāš**	**mahàlāš** (màhalāš)
màhana/mahàna	**màhana** (**mahàna**)	**mahàna** (**màhana**)
màharadža	**mȁharadža**	**maharàdža** (màharadža)
mȁher	**màher**	**màher**
mahnìtati	**mahnítati**	**mahnítati**
màhovina/mahòvina	**màhovina**	**màhovina**
màhunārka	**mahùnārke** (**màhunārke**) **mahùnārka**	**màhunārke** (**mahùnārke**)
mája (domaćica)	**mája** (**majica**, **domaćica**)	**mája** (domaćica) **mȁja** (majica)
màjčica	**màjčica** (**mâjčica**)	**màjčica**
mâjčīn/mâjčin	**mâjčīn**	**mâjčīn**
màjdan	**màjdan** (**májdan**)	**màjdan**
O	**màjkica** (**májkica**)	**màjkica**
màjmunče	**màjmunče**	**màjmunče** (majmúnče)
màjorizovati	**majòrizovati**	**O**
O	**màjskī**	**mâjskī**
mâjstor/mȁjstor	**mâjstor**	**mȁjstor** (mâjstor)

mâjstorica	**mâjstorica**	**mäjstorica** (mâjstorica)
mâjstorskī	**majstòrskī** (**mâjstorskī**)	**mäjstorskī** (mâjstorskī)
majstòrsrvo	**majstòrsrvo** (**mâjstorstvo**)	**majstòrsrvo**
O	**mäjūšan** (**majúšan**)	**mäjūšan**
makar (vezn.)	**màkar** (vezn.)	**màkar**
O	**màkarskī**	**mäkarskī**
Makèdōnija	**Makèdōnija** (**Makedônija**)	**O**
makóvnjača	**makóvnjača** (**makòvnjača**)	**makóvnjača**
màkrokosmos	**makròkosmos**	**makròkosmos** (makrökösmos)
O	**mäksi**	**màksī**
maksíma	**maksíma** (**mäksima**)	**maksíma**
màlčicē	**málčicē** (**mákicē**)	**màlčicē** (málčicē)
malèhan/mälehan **maléšan**	**malèhan** (**mälehan**, **malèšan**)	**malèhan** **malèšan**
mäler	**màlēr**	**màler**
malìšan	**malìšan** (**malìšān**)	**malìšan** (malìšān)
mälodōban	**mälodōban** (**malòdoban**)	**mälodōban** (mälodoban)
O	**mälodōbnīk** (**mälodobnīk**, **malòdobnīk**)	**mälodōbnīk** (mälodobnīk)
mälodūšan/malòdušan	**mälodušan** (**mälodūšan**, **malòdušan**)	**malòdušan** (mälodūšan)
mälodūšje/malòdūšje	**mälodūšje** (**malòdūšje**)	**malòdūšje**
mälodūšnīk/malòdūšnīk	**O**	**malòdušnīk** (malòdūšnīk, mälodūïnīk)
O	**mälodušno** (**malòdušno**)	**malòdušno** (malòdūšno, mälodušno)
malodúšnōst/malòdušnōst	**mälodušnōst** (**malòdušnōst**)	**malòdušnōst** (malodúšnōst)
mälogradskī/malògradskī	**O**	**malogràdskī**
malogràđanin	**mälograđanin** (**malògrđanin**)	**mälograđanin** (malogràđanin)
malogràđanskī	**mälograđanskī** (**malògrađanskī**)	**mälograđanskī** (malogràđanskī)
mälokrvan	**mälokrvan** (**malòkrvan**)	**mälokrvan** (mälokrvan)
mäloljetan	**mäloljetan** (**malòljetan**)	**mäloljetan** (malòljetan)
O	**mäloljetničkī**	**mäloljetničkī** (malòljetničkī)
O	**mäloljetnīk**	**mäloljetnīk** (malòljetnīk)
O	**mäloljūdan** (**malòljudan**)	**mäloljūdan**

O	**maloprìjašnjī** (**maloprèđašnjī**)	**màlopriašnjī** (maloprìjašnjī) **màlopređašnjī** (maloprèđašnjī)
màloprodaja	**malòprodaja** (**maloprȍdaja**)	**malòprodaja** (maloprȍdaja *izg*.)
màloūman	**màloūman** (**malòuman**, **malòūman**)	**màloūman** (malòuman)
O	**màloūmnīk** (**malòumnīk**, **malòūmnīk**)	**màloūmnīk** (malòumnīk)
O	**màloūmno** (**malòumno**, **malòūmno**)	**màloūmno** (malòumno)
O	**màltene** (**màltne**)	**màltne**
maltéškī (koji se odnosi na Maltu)	**O**	**màltēškī** (koji se odnosi na Maltu)
màmen	**màmen** (**màmen**)	**mâman** (màmen) **màmen**
O	**màmeno** (**màmeno**)	**màmeno**
	màmica (**màmica**)	**màmica** (màmica)
màmin/màmīn (koji pripada mami)	**màmīn** (**màmīn**, **màmin**) (koji pripada mami)	**màmīn** (koji pripada mämi) **màmīn** (koji pripada màmi)
màanastīr	**màanastīr**	**mànastīr**
O	**mandŕknuti** (**mandȑknuti**)	**mandŕknuti**
mànēvar/manévar	**mànēvar** (**manévar**)	**manévar**
mànēvarskī/manévarskī	**mànēvarskī** (**manévarskī**)	**manévarskī**
màngal	**màngal** (**màngal**, **màngala**)	**màngal** (mángal *reg*.) **màngala** (mängal)
O	**mánī** (**mânī**) (**zavidan**)	**mânī** (zavidan)
mànija	**mànija**	**mânija** (mànija)
mànijāčkī	**mànijāčkī**	**mânijačkī** (mànijačkī)
mànijāk	**mànijāk** (**màanijāk**)	**mânijāk** (mànijāk)
manipùlant	**O**	**manipùlant** (manipulânt *izg*.)
O	**manipùlātor** (**manipùlātorica**, **manipùlātorka**)	**manipùlātor** (manipulâtor *izg*.) (manipùlātorica, manipulâtorica; manipùlātorka, manipulâtorka: *izg*.)
O	**manufàktūrnī** (**màanufaktūrnī**)	**mànufaktūrnī**
màanjē	**màanje** (**màanjē**)	**mànjē**
mànjkav	**mànjkav** (**màanjkav**)	**mànjkav**
mànjkavōst	**mànjkavōst** (**màanjkavōst**)	**mànjkavōst**
màapa	**màapa** (**màpa**)	**màpa**

O	**maràbū (marabū)**	**màrabu**
O	**marihuàna**	**marihuàna** (marihuäna *izg*.)
marionèta	**marionèta**	**marionèta** (marionẽta *izg*.)
mariònetskī	**mariònetskī**	**mariònētskī** (marionètskī, marionẽtskī *izg*.)
márka/màrka (poštanski ili takseni biljeg različite vrijednosti; tvornički žig, znak tvrtke, obilježje; sručnjak)	**màrka (márka)** (u srenjovjekonoj Njemačkoj pogranično administrativno područje; novčana jedinica; istaknuta osoba; poštanski znak; zaštitni znak firme)	**màrka** (novčana jedinica; autoritet) **márka** (märka) (poštanski znak; oznaka robe; markacija)
màrksist(a)	**màrksist (màrksista)**	**màrksist** (màrksista, marksïsta *izg*.)
O	**marvènī (màrvenī)**	**marvènī**
màslenica/màslenica	**màslenica**	**màslenica**
màslina	**màslina (màslina)**	**màslina**
màslinast	**màslinast (màslinast)**	**màslinast**
màslinīk/maslìnīk	**màslinīk (màslinīk)**	**màslinīk**
màslinov	**màslinov (màslinov)**	**màslinov**
O	**màslinovina (màslinovina)**	**màslinovina**
O	**màslinskī (màslinskī)**	**màslinskī**
màslinjāk	**màslinjāk (màslinjāk)**	**màslinjāk**
másnica/màsnica	**másnica**	**másnica**
màsōvan	**màsōvan (màsōvan)**	**màsōvan**
màsōvno	**màsōvno (màsōvno)**	**màsōvno**
mastiònica	**madtiónica (mastiònica)**	**madtiónica**
O	**mašinòvođa**	**mašìnovođa**
O	**màšīnskī**	màšinskī (màšīnskī)
O	**màštrik**	**màštrik**
matàdōr	**màtādor (matàdōr)**	**màtādor**
matèmatskī	**màtematskī (matèmatskī)**	**matèmatskī**
màterijalizovati	**materijàlizovati**	**màterijalizovati**
màterīnskī	**màterīnskī (màterinskī)**	**màterinskī**
màterīnstvo	**màterīnstvo (materínstvo)**	**màterīnstvo** (materínstvo)
màtērnica	**màtērnica**	**màtērnica**
màtērnjī	**màtērnjī**	**màtērnjī**
màtica	**màtica (màtica)**	**màtica**

màtičār	**màtičār** (**mȁtičār**)	**màtičār**
màtičnī	**màtičnī** (**mȁtičnī**)	**màtičnī**
O	**màtičnjāk** (**mȁtičnjāk**)	**màtičnjāk**
mȁtor	**màtor** (**mȁtor**)	**màtor**
O	**mȁtoriti**	**màtoriti**
màtrica	**màtrica** (**mȁtrica**)	**mȁtrica**
O	**matrìkula**	**matrìkula** (màtrikula)
O	**màtufovača**	**mâtufovača**
mátūh	**màtūh** (**mátūh**)	**mátūh**
matùrant	**matùrant** (**maturȁnt**)	**matùrant** (maturȁnt *izg*.)
mȁuzer	**màuzer** (**mȁuzer**)	**mȁuzer**
O	**màuzēkar** (**mȁuzērka**)	**mȁuzērka**
O	**màzalo** (**mȁzalo**)	**màzalo**
O	**mázan** (**mâzan**)	**mázan**
O	**màzgal** (**mȁzgal**)	**màzgal**
màzgov	**màzgov** (**màzgōv**)	**màzgov**
màzija (čelik; velika hladnoća)	**màzija** (čelik; velika hladnoća)	**màzija** (čelik) **mázija** (velika hladnoća)
O	**màzlūm** (**mȁzlum**)	**mȁzlum** (màzlūm)
mazòhista	**mazòhist** (**mazòhista**)	**mazòhist** (mazohïst *izg*.)
màzūrka	**màzūrka**	**mȁzūrka**
meàndar	**meàndar**	**mèāndar** (meȁndar)
O	**mêća** (**méća**)	**méća**
mèdalja/medàlja	**medàlja** (**mèdalja**)	**mèdalja** (medàlja)
O	**mèdār** (**mȅdār**)	**mȅdār**
O	**medàrica**	**mȅdarica** (medàrica)
mèden	**mèden** (**mȅden**)	**mèden**
mèdeno	**mèdeno** (**medèno**, **mȅdeno**)	**medèno**
mȅdicīnskī/medìcīnskī	**mȅdicīnskī**	**mȅdicīnskī** (medìcīnskī)
medikàment	**medikàment** (**medikamȅt**)	**medikàment** (medikamȅt)
O	**mèdīnskī**	**medìnskī** (mèdinskī)
mèdžlīs	**mèdžlis** (**mȅdžlis**)	**mèdžlis**
	medžmúa	**mèdžmua**
međudržāvnī	**međudržāvnī** (**međudŕžavnī**)	**međudržāvnī**
mȅđuigra	**međuìgra** (**mèđuigra**)	**O**
međuòvisnōst	**međuòvisnōst** (**međuóvisnōst**)	**međuòvisnōst**

međuplànetārnī	**mȅđuplanetārnī** (**međuplànetārnī**)	**mȅđuplanetārnī**
mȅđuratnī/međùratnī	**mȅđuratnī** (**međùratnī**)	**mȅđuratnī** (međùratnī)
mȅđuriječje	**mȅđurijȅčje**	**mȅđuriječje** (međùriječje)
O	**međùrječnī** (**mȅđurjȅčnī**)	**mȅđuriječnī** (međùriječnī)
mȅđusobica/međùsobica	**O**	**međùsobica** (mȅđusobica)
O	**mȅđusobno**	**mȅđusobno** (međùsobno)
mȅđuvlāšće	**mȅđuvlāšće** (**međùvlāšće**)	**O**
O	**megalòmān** (**megalòman**)	**megalòman**
	megalòmānka	**megalòmnka** (megalòmānka)
megalòmānskī	**megalòmānskī** (**megalòmanskī**)	**megalòmanskī** (megalòmānskī)
megdándžija	**O**	**megdàndžija**
mèhanizovati	**mehànizovati**	**O**
mèhkoćūtan/mehkòćutan	**mèhkoćūtan** (**mèkoćūtan**)	**O**
mèhkōst	**mèhkōst** (**mèkōst**)	**mèhkōst**
mȅhr	**O**	**mèhr**
mȅjit	**mèjit** (**mȅjt**)	**mȅjit**
mȅjtāš	**mȅjtaš** (**mȅjtāš**)	**mȅjtaš** (mȇjtaš)
O	**méjtef**	**mèjtef** (méjtef)
mèkan	**mȅkan** (**mèkan**)	**mèknān**
O	**mèknānskī**	**mekànskī**
mèketati	**mekètati** (**mèketati**)	**mekètati**
O	**mekètav** (**mèketav**)	**mekètav**
mȅleć/mèlek	**mèlek** (**mȅleć**)	**mèleć** (mèleće) **mèlek**
O	**mèlekskī** (**mȅlećskī**)	**mèlećkī** **mèlekskī**
melòdījskī	**melòdījskī** (**mèlōdījskī**)	**melòdījskī** (mèlōdījskī)
mèlodrama	**mȅlodrama** (**mèlodrama**)	**mȅlodrama**
mèlodramskī	**mȅlodramskī** (**melòdramskī**)	**mȅlodramskī**
mèljava	**mèljava**	**meljáva** (mèljava)
mȅnadžer	**mènadžer** (**mȅnadžer**)	**mènadžer**
O	**mènadžerskī** (**mȅnadžerskī**)	**mènadžerskī**
O	**menadžérstvo**	**mènadžerstvo**
mȅnopauza	**menopàuza**	**menopàuza** (menopäuza *izg*.)
mȅntālan	**O**	**mèntālan**

O	**mèntālno (mẽntālno)**	**mèntālno**
mẽntor	**mẽntor (mêntor)**	**mẽntor**
O	**mẽntorskī (mêntorskī)**	**mẽntorskī**
mẽnza	**mẽnza (mênza)**	**mẽnza**
mèrāk	**mèrāk (mẽrāk)**	**mèrāk** (mẽrāk)
merákli	**merákli (meràkli)**	**merákli**
meràklija	**meráklija (meràklija)**	**meràklija** (meráklija)
O	**mèrino (merîno)**	**meríno** (merîno *izg.*)
mèsnat	**mèsnat (mẽsnat)**	**mèsnat**
mésnī	**mêsnī**	**mêsnī** (mésnī)
mẽsojed	**mẽsojēd**	**mesòjed**
mẽsoždеr	**mẽsoždēr (mesòždеr)**	**mesòždеr**
mêsti (izdvajati masnoću iz mlijeka)	**mêsti** (izdvajati masnoću iz mlijeka)	**mésti** (izdvajati masnoću iz mlijeka)
mèsti (čistiti)	**mẽsti (čistiti)**	**mèsti** (čistiti)
mẽšetār/mešètār	**mešètār**	**mešètār**
Mešìhāt	**mešìhāt (mešíhat)**	**mešìhāt** (mešíhat)
mẽškoljiti se	**mẽškoljiti se (meškòljiti se)**	**mẽškoljiti se**
O	**metajèzik**	**mètajezik** (metajèzik)
metàteza	**metàteza (metatéza)**	**metàteza** (metatéza)
O	**meteòrit (meteòrīt)**	**meteòrīt**
O	**mẽtlār (mètlār)**	**mẽtlār**
O	**metonìmījskī**	**metonìmījskī** (metonîmījskī *izg.*)
metropòlit	**metropòlit (metropòlīt, metropòlita)**	**metropòlit**
O	**metùzalem (metuzálem)**	**metuzálem**
mẽzārje	**mẽzārje (mèzārje)**	**mẽzārje**
mẽzārluk	**mezàrluk**	**mezàrluk** (mẽzārluk, mezárluk)
O	**mẽzārtaš**	**mẽzārtaš** (mezàrtaï)
mĩca	**mĩca**	**míca**
mìcina	**O**	**mĩcina** (mìcina)
mĩgoljiti	**mĩgoljiti se (migòljiti se)**	**mìgoljiti (se)**
Mìholjdān	**Mìholjdān (Mĩholjdān)**	**O**
Mìhōlje	**Mìhōlje**	**Mìholje**
mijèna	**mijéna**	**mijèna**
O	**mijéniti se**	**mijèniti se**

mijènjati	**mijénjati**	**mijènjati**
mìjenje/mìvēnje	**O**	**mȉjēnje**
mijèsiti	**mijésiti**	**mijèsit**
O	**mijéšalica**	**mijèšalica**
mijèšānje	**mijéšānje**	**mijèšānje**
mijèšati	**mijéšati**	**mijèšati**
mȉkrofōn/mikròfōn	**mȉkrofōn**	**mìkrofōn**
O	**mikroklíma**	**mȉkroklīma**
O	**mikrokòsmos**	**mikrokòsmos** (mikrokösmos *izg*.)
mȉkroskop	**mȉkroskop**	**mìkroskop**
mȉkroskopskī	**mȉkroskopskī**	**mìkroskopskī**
O	**mȉksati**	**mìksati**
mȉkser	**mìkser** (**mȉkser**)	**mìkser**
mìlēnij	**mìlēnij** (**milênij**)	**mìlēnij** (milênij *izg*.)
mìlēnījskī	**mìlēnijskī** (**milênijskī**)	**mìlēnījskī** (milênijskī *izg*.)
milìjārda	**milìjārda** (**milijârda**)	**milìjārda** (milijârda *izg*.)
O	**milijàrdītī** (**milìjārditī**)	**milijàrdītī**
militàntan/milìtantan	**militàntan** (**militȁntan**)	**militàntan** (militäntan *izg*.)
mìlitarizovati	**militàrizovati**	**mìlitarizovati** (militarìzovati)
milòduh	**milòduh**	**mȉlodūh** (milòduh)
mȉlosnīk/milòsnīk	**mȉlosnīk** (**milòsnīk**)	**mȉlosnīk**
O	**mȉlosr̄dan** (**milòsrdan, milòsr̄dan**)	**mȉlosrdan** (milòsrdan)
O	**mȉlosr̄dno** (**milòsrdno, milòsr̄dno**)	**mȉlosrdno** (milòsrdno)
O	**mȉlozvučnōst** (**milozvúčnōst**)	**milozvúčnōst** (milòzvūčnōst)
Mìljacka	**Mìljacka** (**Mìljackā**)	**O**
mìljē	**mìljē**	**mìljē** (miljê *izg*.)
mìmār	**mȉmār** (**mìmār**)	**mȉmār** (mímār)
mimòićі	**mimòīći** (**mimoíći**)	**mimòīći**
mȉnimum	**mìnimum**	**mȉnimum** (mȉnimūm)
mìnistārka	**mìnistārka**	**mìnistarka**
ministárstvo	**ministárstvo** (**ministàrstvo**)	**ministàrstvo**
minìstrant	**minìstrant** (**ministrȁnt**)	**minìstrant** (ministränt *izg*.)
minotàur	**O**	**minotàur** (minotäur *izg*.)
mînskī	**mînskī** (**mȉnskī**)	**mȉnskī**

O	**miomìrīs**	**mȉmirīs**
O	**miomìrīsnī**	**mȉmirīsnī**
mirádžija	**miràdžija**	**mirádžija** (miràdžija)
O	**miràždžījka**	**miráždžījka**
mirìsati	**mirìsati** (**mìrsati**)	**mirìsati**
O	**mirìsav** (**mìrsav**)	**mirìsav**
O	**mirnòdopskī** (**mȉrnodopskī**)	**mirnòdopskī** (mìrnodopskī)
miròvati	**miròvati**	**mȉrovati** (miròvati)
mȉrovīnskī/miròvīnskī	**mȉrovīnskī** (**miròvīnskī**)	**mȉrovinskī** (miròvinskī)
O	**mȉrōvnī** (**mìrōvnī**)	**mȉrōvnī**
mìsāl	**mìsāl**	**mȉsal** (mìsāl)
mîsaon	**mîsaon** (**mȉsaon**)	**mîsaōn** (mîsaon)
mîsaōno	**mîsaono** (**mȉsaono**)	**mîsaōno** (mîsaono)
mìsija	**mìsija** (**mîsija**)	**mîsija** (mìsija)
O	**mȉslēćī**	**mìslēćī**
mìstērij	**mìstērij** (**mistêrij**)	**mìstērīj**
mȉšica	**mȉšica**	**mìšica**
mìšić/mȉšić (**mali miš**)	**mȉšić** (**mìšić**) (*dem*. i *hip*. od miš)	**mìšić** (**mìšīć**) (*dem*. i *hip*. od miš)
mìšićav/mišìćav	**mìšićav**	**mìšićav**
mìšićavōst/mȉšićavōst/ mišìćavōst	**mìšićavōst**	**mìšićavōst**
mȉšolōvka/mišòlōvka	**mȉšolōvka** (**mišòlōvka**)	**mìšolōvka**
O	**mȉšomor**	**mišòmor**
mìtīng	**mìting** (**mìtīng**)	**mìting** (mìtīng)
O	**mitòman**	**mitòman** (mitòmān)
mìzērija/mizèrija	**mizèrija** (**mìzērija**)	**mizèrija** (mìzērija)
mjȅhūr	**mjȅhūr** (**mjèhūr**)	**mjȅhūr**
mjȅhūrast/mjehùrast	**O**	**mjehùrast**
mjȅhuričast/mjehùričast	**O**	**mjehùričast**
mjènica	**mjȅnica** (**mjènica**)	**mjȅnica**
mjèrilo	**mjȅrilo**	**mjèrilo**
mjêrnīk/mjèrnīk	**O**	**mjêrnīk** (mjȅrnīk)
mjestánce	**mjestánce**	**mjestánce** (mjestànce)
mjèstimicē	**mjȅstimicē**	**mjȅstimicē** (mjèstimicē)
mjèšavina/mješàvina	**mjèšavina**	**mjèšavina**
mjèštanin	**mjȅštanin**	**mjèštanin** (mjȅštanin)

mjèštānka	**mjẽštānka**	**mjèštanka** (mjẽštanka) **mjèštānka** (mjẽštānka)
mlâdā	**mlâdā** (**mlâda**)	**mlâda** (mlâdā)
mládac	**mlàdac**	**mládac**
mladénac	**mlàdenac**	**O**
mlàdež (**biljeg**)	**mládež** (**biljeg**)	**mlàdež** (biljeg)
O	**mlâdīn** (**mlâdin**)	**mlâdīn**
mlàđahan	**mlàđāhan**	**mlàđahan**
O	**mlàđāhno**	**mlàđahno**
mlàđāk	**mlàđāk**	**mlàđāk**
O	**mlàđan**	**mlàđan**
mlàziti	**O**	**mlàziti** (mlàziti)
mlâznjāk/mlâžnjāk	**O**	**mlâznjāk** (mláznjāk)
mlâžnjāk	**mlâžnjāk**	**mlâžnjāk** (mlážnjāk)
O	**Mlèčanin** (**Mlẽčanin**)	**Mlèčanin**
mlètačkī	**mlẽtačkī** (**mlètačkī**)	**mlètačkī**
mlijèčnōst	**mlijẽčnōst**	**mlijèčnōst**
mlijèko	**mlijẽko**	**mlijèko**
mlĩnāka/mlinàrica	(**mlĩnarica, mlĩnāka**)	**mlĩnarica** (mlinàrica) **mlĩnāka**
O	**mlinàrina**	**mlĩnarina** (mlinàrina)
O	**mlĩnskī** (**mlînskī**)	**mlĩnskī**
O	**mlĩtaviti** (**mlitáviti**)	**mlitáviti**
O	**mlõhaviti**	**mloháviti** (mlöhaviti)
mljàckānje	**O**	**mljäckānje**
mljàckati	**mljäckati** (**mljàskati**)	**mljäckati** (mljàskati)
mljèkār	**mljẽkār**	**mljèkār**
O	**mljèkarica**	**mljekàrica**
mnšjēnje/mnijénje	**mnijénje**	**mnijènje**
mnogobóštvo	**mnogobóštvo**	**mnogobóštvo** (mnogobòštvo)
mnõgobrōjan/mnogòbrōjn	**mnõgobrōjan** (**mnogòbrōjan**)	**mnõgobrōjan**
mnõgostran/mogòstran	**mnõgostran** (**mogòstran**)	**mogòstran**
O	**mnõgostrano** (**mogòstrano**)	**mogòstrano**
mnõgostruk/mongòstruk	**mnõgostruk** (**mongòstruk**)	**mogòstruk**
O	**mnõgostruko** (**mongòstruko**)	**mogòstruko**

O	**mnȍgostrukōst (mongòstrukōst)**	**mongòstrukōst**
O	**mnogoženstvo**	**mnogožènstvo**
mnȍženīk/množènīk	**mnȍženīk (množènīk)**	**mnȍženīk**
	mnòžīnskī	**mnòžinskī (mnòžīnskī)**
mòbilizovati	**mobìlizovati**	**O**
mȍčvāran	**mȍčvāran**	**mȍčvāran**
mòčvarica	**močvàrica**	**mòčvarica**
mȍčvārka	**mȍčvārka**	**mȍčvārka**
mȍći/mòći	**mȍći (mòći)**	**mòći**
O	**mȍdālan (mòdālan)**	**mȍdālan**
mòdēl	**mòdel (mòdēl)**	**mòdēl**
modelárnica/modèlārnica	**O**	**modèlārnica**
O	**mòdēm**	**mòdem**
modelárnica/modèlārnica	**O**	**modèlārnica**
mòdernizovati	**modèrnizovati**	**mòdernizovati** (modernìzovati)
mòdifikovati	**modìfikovati**	**mòdifikovati**
O	**(mòdistica, mòdistkinja)**	**mòdistica** (modìstica *izg.*)
mògranj	**O**	**mȍgranj**
mȍgūće	**mȍgūće (mogúće)**	**mȍgūće**
mòkasīnke	**mokàsīnke**	**mòkasīnke**
mòlitvenīk/molitvènīk	**molitvènīk (mòlitvenīk)**	**mòlitvenīk**
momáštvo	**mòmaštvo (momáštvo)**	**mòmaštvo**
mômče/mòmče	**mòmče**	**mȍmče** (mômče)
mòmčić	**mòmčić**	**mòmčić** (mòmčīć)
mômčiti/mòmčiti (se)	**mòmčiti se**	**mòmčiti se**
mòmkovānje/ mȍmkovānje	**O**	**mȍmkovānje**
mòmkovati/mȍmkovati	**mòmkovati (momkòvati)**	**mȍmkovati**
O	**mònaštvo (monáštvo)**	**mònaštvo**
monéta	**monèta**	**monéta**
mòngoloīdan/mongolòīdan	**O**	**mongolòīdan**
monodráma	**mȍnodrama**	**mȍnodrama**
monògrafskī	**monògrafskī (mȍnografskī)**	**monògrafskī**
mȍnogram/monògram	**mòngram (monògram)**	**mòngram** (monògram)
mȍnolit/monòlīt	**monòlit**	**monòlīt**
mȍnolitan/monòlītan	**monòlitan**	**monòlītan** (monòlitan)

mȍnopōl	**mȍnopōl** (**mȍnopol**)	**mȍnopōl**
mȍnotōn	**mȍnotōn** (**mȍnoton**)	**mȍnotōn**
monùmen(a)t	**monùment** (**monumȅnt**)	**monùment** (monumȅnt *izg*.)
monùmentālan	**mȍnumentālan**	**mȍnumentāl**
mȍrālan	**mȍrālan** (**mȍrālan**)	**mȍrālan**
moralìzatōr	**moralìzatōr** (**moralizâtor**)	**moralìzatōr** (moralizâtor *izg*.)
moralìzatorskī	**O**	**moralìzātorskī** (moralizâtorskī *izg*.)
O	**moràlizovati**	**mòralizovati**
O	**mȍrālno** (**mȍrālno**)	**mȍrālno**
moràtōrij	**moràtōrij** (**moratôrij**)	**moràtōrij** (moratôrij *izg*.)
mȍrbīdan	**mȍrbīdan** (**mȍrbīdan**)	**mȍrbīdan**
mȍrbīdno	**mȍrbīdno** (**mȍrbīdno**)	**mȍrbīdno**
mòreuz/morèuz	**morèuz**	**morèuz** (morȅuz *izg*.)
Mȍrlāk	**Mȍrlak** (**Mȍrlāk**)	**Mȍrlāk**
O	**Mȍskovljanin** (**Moskòvljanin**, **Moskóvljanin**)	**Moskóvljanin**
O	**Mȍskovljānka**	**Moskóvljanka** (Moskóvljānka)
mȍstīć	**mȍstić**	**mȍstīć** (mȍstić)
mȍstobrān	**O**	**mȍstobrān**
mȍtēl	**mȍtel** (**mȍtēl**)	**mȍtel** (mȍtēl)
motocìklist(a)	**motocìklist** (**motocìklist**)	**motocìklist** (motociklȋst *izg*.)
motȍrist(a)	**motȍrist** (**motȍrista**)	**motȍrist** (motorȋst *izg*.)
mȍtorizovānje	**O**	**mȍtorizovānje** (motorìzovānje)
mȍtorizovati	**motȍrizovati**	**mȍtorizovati** (motorìzovati)
O	**mȍtōrka**	**mȍtorka**
mȍtrīšte	**mȍtrīšte**	**mȍtrīšte**
O	**mozàičkī**	**mozàičkī** (mozäičkī *izg*.)
mozàik	**mozàik**	**mozàik** (mozäik *izg*.)
mȍzgati	**mȍzgati** (**mȍzgati**)	**mȍzgati**
mȍžda	**mȍžda** (**mȍžda**)	**mȍžda**
mȍždina	**mȍždina** (**mȍždina**)	**mȍždina**
mrâčnjāčkī	**mrâčnjačkī** (**mrâčnjāčkī**)	**mrâčnjāčkī**
mrâčnjāštvo	**mrâčnjāštvo**	**mrâčnjāštvo** (mračnjáštvo)
mrȁmor	**mrȁmōr**	**mrȁmōr** (mrȁmor)
mrȁmōrje	**mrȁmōrje** (**mrȁmōrje**)	**mrȁmōrje**

mràvīć	**O**	**mràvić** (mràvīć)
mràvljī	**mrȁvljī** (**mràvljī**)	**mràvljī**
mràvojēd	**mrȁvojēd**	**mràvojēd**
mràzovice	**O**	**mràzovice**
mr̀čiti	**mr̋čiti**	**mr̋čiti**
mr̀godan	**mr̋godan**	**mr̀godan**
mr̀goditi se	**mr̀goditi** (**mr̋goditi**)	**mr̀goditi se**
O	**mr̋godno**	**mr̀godno**
mrijèstiti se	**mrijéstiti se**	**mrijèstiti se**
mr̃ijeti	**mr̃ijeti**	**mrijèti**
mr̋klina/mrklìna	**O**	**mrklìna**
mr̋mōr	**mr̋mōr** (**mr̋mor**)	**mr̋mōr**
mr̋morēnje	**O**	**mr̀morēnje** (mrmòrēnje)
mr̀moriti	**mr̋moriti** (**mrmòriti**)	**mr̀moriti** (mrmòriti)
mr̀mot	**mr̀mot** (**mr̋mot**)	**O**
mr̀ša	**O**	**mr̋ša**
mr̀šati	**mr̀šati** (**mr̋šati**)	**mr̀šati**
mr̋šaviti	**O**	**mršáviti**
O	**mr̀šavjti** (**mr̋šavjti**)	**mršávjeti**
mr̋šavljēnje	**O**	**mršávljēnje**
mŕštiti se	**mŕštiti** (**mr̋štiti**)	**mr̋štiti**
mŕtav	**mŕtav** (**mr̀tav**)	**mŕtav** (mr̀tav)
mrtvája	**mrtvàja** (**mrtvája**)	**mrtvája**
mrtvòzōrnīk	**mrtvòzōrnīk** (**mr̋tvozōrnīk**)	**O**
mùčan/mȕčan	**mȕčan**	**mȕčan**
O	**mučiónica** (**mučiònica**)	**mučiónica**
mȕdroslōvlje	**O**	**mùdrōslovlje**
mudròvati	**mudròvati**	**mȕdrovati** (mudròvati)
mùfte	**mȕftē** (**mȕktē**)	**mȕftē**
muhàmedānskī	**O**	**muhamèdānskī** (muhàmedānskī)
múhnuti	**O**	**mùhnuti**
mȕholōvka	**mȕholōvka** (**muhòlōvka**)	**mùholōvka**
mȕhur	**mùhur** (**mȕhur**)	**mùhur**
mûkao	**múkao**	**mûkao**
mùla	**mùla** (**mȕla**)	**mùla**

O	**mùltikulturālan**	**mùltikulturālan** (multikùlturālan; multikülturālan *izg*.)
O	**multikulturálnōst**	**mùltikulturālnōst** (multikulturálnōst)
O	**mùltilaterālan** (**multilàterālan**)	**mùltilaterālan** (multilàterālan; multiläterālan *izg*.)
O	**mùltimedijālan** (**multimèdijālan**)	**mùltimedijālan** (multimèdijālan, multimědijālan *izg*.)
múljati	**múljati**	**múljati** (mùljati)
mùmija/mûmija	**mûmija** (**mùmija**)	**mûmija**
O	**munìcījskī**	**mùnīcījskī**
O	**múnuti** (**mùnuti**)	**múnuti**
mùnjovōd	**O**	**mùnjovōd**
mùrād	**O**	**múrād**
O	**mȕpovac**	**mùpovac**
musafirhàna	**musafirhàna**	**musafirhàna** (musáfirhana)
mûsti	**mùsti** (**mûsti**)	**mùsti**
mùšebak	**mùšebak** (**mušèbak**)	**mùšebak** (mušèbak)
mùškī	**mùškī** (**mȕškī**)	**mùškī**
mȕškōst	**mȕškōst**	**mùškōst**
mùšmula	**mùšmula** (**mȕšmula**)	**mùšmula**
mȕštrati	**mùštrati** (**mȕštrati**)	**mùštrati**
O	**mutàbdžija** (**mutàbdžija**)	**mutábdžija** (mutàbdžija; mutápčija, mutàpčija)
O	**mùzār**	**mȕzār**
mùzēj	**mùzēj** (**mùzej**)	**mùzēj** (mùzej)
mȕzga	**múzga** (**mȕzga**)	**múzga** (mùzga)
muzìkant	**muzìkant** (**muzikȁnt**)	**muzìkant** (muzikänt *izg*.)
mȕžār	**mùžār**	**mùžār**
mûževljēv	**mȕževljēv**	**mùžēvljev**
mȕžjāčkī	**mȕžjāčkī**	**múžjāčkī** (mùžjāčkī)
mȕžjāk	**mȕžjāk**	**múžjāk** (mùžjāk)
N	**N**	**N**
nȁbaška	**nàbaška**	**nàbaška** (nabàška)
nábava	**nâbava**	**O**
nábāvka	**nábāvka**	**nábavka** (nábāvka)
O	**nabigùzica**	**nàbiguzica**

nàbirānje	**O**	**nabírānje**
nàbirati (se)	**nàbirati**	**nabírati**
näboljē	**näboljē (näbolje)**	**näboljē**
O	**nabùjao (näbujao)**	**näbujao**
nàbusit	**näbusit**	**nàbusit**
nàbusito	**näbusito**	**nàbusito**
O	**näbusitōst**	**nàbusitōst**
nacijèditi	**nacijéditi**	**nacijèditi**
nacijèpati	**nacijépati**	**nacijèpati**
nacionalist(a) (nije akcentirano)	**nacionàlist (nacionàlista)**	**nacionàlist** (nacionàlista)
O	**nacionàlistkinja**	**nacionàlist** (nacionalïstkinja izg.)
nàcionalizovati	**nacionàlizovati**	**nàcionalizovati**
O	**načetveronóžiti (se)**	**načetverònožiti se**
nâći/náći	**nâći (náći)**	**náći**
nad	**näd**	**nad**
nädaleko/nadalèko	**nadalèko (nädaleko)**	**nädaleko** (nadalèko)
nädaljē	**nädaljē (nädalje)**	**nädaljē**
nädasve/nadàsve	**nadàsve (nädasve)**	**nädasve**
nàdbiskup/nädbiskup	**nàdbiskup**	**nädbiskup**
O	**nàdbiskupskī**	**nädbiskupī**
O	**nädbubrežnī (nadbùbrežnī)**	**nädbubrežnī**
nadìgrati/nàdigrati	**nàdigrati**	**nàdigrati** (nadìgrati)
nadijèvati	**nadijévati**	**nadijèvati**
nadímati (se)	**nàdimati**	**nadímati**
nadlijètati	**nadlijétati**	**nadlijètati**
nädmorskī/nádmorskī	**nádmorskī**	**nádmorskī**
O	**nädobūdan**	**nàdobūdan** (nädobūdan)
O	**nädobūdno**	**nàdobūdno** (nädobūdno)
nädohvāt/nadòhvat	**nàdohvāt (nädohvāt)**	**nadòhvāt (nàdohvāt)**
nadolijèvati	**nadolijévati**	**nadolijèvati**
nädolje	**nädolje (nàdolje)**	**nädolje**
nàdomak/nadòmak	**nàdomak (nadòmak)**	**nadòmak**
O	**nadriljèkār (nàdriljekār)**	**nàdriljekār** (nàdri-ljèkār)
nàdvožnjāk	**nádvožnjāk**	**nàdvožnjāk**
nádzōrnīk	**nádzornīk**	**nádzornīk**

nàdzvučnī	**nàdzvūčnī**	**nàdzvūčnī**
O	**näftarica**	**nàftarica** (näftarica)
O	**naglavàčkē (näglavačkē)**	**näglavačkē** (näglavačkē)
näglav(i)ce	**naglàvcē**	**näglavcē** (näglavicē)
O	**nagnijézditi**	**nagnijèzditi**
O	**nàgnjio**	**nä̋gnjīl** (nägnjio)
nágodba	**nágodba**	**nágodba** (nàgodba)
nä̋gorē	**nä̋gore (nä̋gorē)**	**nä̋gorē**
O	**nagorijévati**	**nagorijèvati**
nagovijèstiti	**nagovijéstiti**	**nagovijèstiti**
nagràisati/nagràjisati	**nagràjisati (nagrȁjisati)**	**nagràisati** (nagràjisati)
O	**nagùtati se (nàgutati se)**	**nagùtati se**
náhija	**náhija (nàhija)**	**náhija**
nâhlada	**nä̋hlada (nâhlada)**	**nàhlada**
O	**nàhrliti**	**nahŕliti** (nàhrliti)
nàhrupiti	**nàhrupiti (nahrúpiti)**	**nàhrupiti**
O	**nàhuditi (nä̋huditi nàuditi)**	**nàhuditi** (näuditi)
nàigrati (se)	**nàigrati se (naìgrati se)**	**nàigrati se**
nàime	**nàime**	**nàime** (näime)
nä̋iskāp	**nä̋iskāp (nàiskāp)**	**nä̋iskāp** (naìskāp *razg*.)
naívčina	**naìvčina (naívčina)**	**naìvčina**
O	**nàīvka**	**nä̋īvka** (nàīvka)
naizmjènice	**naizmjèncē (naizmjènicē)**	**nä̋izmjèncē** (naizmènicē) **naizmjènicē** (näizmjènicē)
nâjava	**nä̋java (nâjava)**	**nä̋java**
O	**nâjbolje (nâjboljē)**	**nä̋jboljē**
najedàrēd	**najedàrēd (najedáred)**	**O**
nàjesti (se)	**nàjesti (nä̋jesti)**	**nàjesti** (näjesti)
nä̋jezda	**nä̋jezda (nä̋jēzda)**	**nä̋jēzda**
O	**nâjmanje (nâjmanjē)**	**nä̋jmanjē**
nâjposlije/näjposlije	**nâjposlije**	**nä̋jposlije**
nâjprije	**nâjprije**	**nä̋jprije** (näjprijē)
O	**nâjviše (nâjvišē)**	**nä̋jvišē**
nä̋jzād	**nâjzād (nä̋jzād)**	**nä̋jzād**
nâkana	**nâkana**	**nâkan** (näkana)
O	**nakaráditi (nakàraditi)**	**nakaráditi**

nakàšljati se	**nàkašljati se** (**nakàšljati se**)	**nàkašljati se** (nakàšljati se)
O	**nákaza**	**nȁkaza**
O	**nȁkjučerašnjī** (**nakjučèrašnjī**)	**nakjučèrašnjī**
náklonōst	**náklonōst**	**náklonōst** (lonōst)
nakon (nije akcentirano)	**nàkon** (**nákon**)	**nȁkon** (nȁkon)
nakostrijèšiti	**nakostrijéšiti**	**nakostrijèšiti**
O	**nȁkosutra** (**nakòsutra**, **nȁksutra**)	**nȁkosutra** (nȁkosjutra *reg. var. ist.*)
nȁkōvanj	**nâkovanj** (**nȁkōvanj**)	**nâkovanj** (nȁkovanj *reg.*)
O	**nàkrāj**	**nàkrāj** (nàkraj)
nakŕcati	**nakŕcati**	**nàkrcati**
nȁkresān	**nȁkresān**	**nàkresān**
nakrèsati (**se**)	**nakrèsati**	**nakrèsati** (nàkresati)
nakŕkati se	**nakŕkati se**	**nakŕkati** (nàkrkati)
nàkupac	**nákupac** (**nàkupac**)	**nákupac**
nàlāktiti se	**naláktiti se**	**naláktiti se**
nalètnīk	**náletnīk**	**náletnīk**
O	**nalijégati**	**nalijègati**
nalijèpiti	**nalijépiti**	**nalijèpiti**
O	**nalijétati**	**nalijètati**
O	**nalijévati**	**nalijèvati** (nalívati)
nàlijevo/nȁlijevo	**nȁlijēvo**	**nȁlijevo**
nálivpero	**nálivpero**	**náliv-pèro** (nálivpero)
nàljoskati se	**naljóskati se**	**naljóskati se**
nàmaći	**nàmaći**	**nàmaći** (namàći)
namàgārčiti	**namàgārčiti**	**namàgarčiti** (namàgārčiti)
nȁmāzbez	**nàmāzbez**	**nàmāzbez**
nàmćor	**nàmćōr** (**nàmćor**)	**nàmćor** (nàmćor)
nàmetati se	**nàmetati** (**namètati**)	**nàmetati**
namijèniti	**namijéniti**	**namijèniti**
námjēran	**námjeran**	**námjeran**
námjernīk	**námjernīk** (**námjērnīk**)	**námjernīk**
námjerno	**námjerno** (**námjērno**)	**námjerno**
O	**nȁmjesto** (**nàmjesto**)	**nàmjesto**
O	**nàmotak** (**námotak**)	**námotak**
namŕgoditi se	**namrgòditi** (**namŕgoditi**)	**namŕgoditi se** (namrgòditi se)

nàmr̄šteno	**nàmr̄šteno (nàmršteno)**	**nàmr̄šteno**
namŕštiti se	**namŕštiti (nàmrštiti)**	**nàmrštiti**
nämrtvo	**nämr̄tvo**	**nämr̄tvo** (nämrtvo)
nàmūsti	**nàmusti (nàmūsti)**	**nàmusti** (nàmūsti)
nàniže	**näniže (nänižē)**	**nänižē** (nänižē)
näočigēd	**näočigēd**	**nàočigēd**
näočit	**näočit (nàočit)**	**nàočit**
näočitōst	**O**	**nàočitōst**
O	**naòdmet (näodmet)**	**naòdmet**
näpačkē	**näpačkē**	**naopàčkē** (näpačkē)
nápad	**nâpad**	**nâpad**
napakòstiti	**napàkostiti (napakòstiti)**	**napàkostiti**
nápasničkī	**nápasničkī (nápasnīčkī)**	**nápasničkī**
nápastvovati	**nápastvovati**	**nàpastvovati**
nàpećі	**nàpećі**	**nàpećі** (napèći)
napériti	**napériti (napèriti)**	**napériti**
nápitak	**nápitak (napítak)**	**nápitak** (napítak *ekspr.*)
O	**náplatnī (näplatnī)**	**náplatnī**
nàplesti	**O**	**nàplesti** (naplèsti)
O	**näpobaška**	**näpobaška** (napobàška)
nápojnica	**nápōjnica (nápojnica)**	**nápojnica**
näpokon	**näpokon (näpokōn)**	**näpokon**
nàpolica	**näpolica (nàpolica)**	**nàpolica**
nàpoličār	**näpoličār (nàpoličār)**	**nàpoličār**
O	**näpoličiti (nàpoličiti)**	**nàpoličiti**
nápōran	**náporan (nápōran)**	**náporan**
nápōrno	**náporno (nápōrno)**	**náporno**
naposljétku	**napòsljetku (naposljétku)**	**naposljétku**
O	**näpram (näprama)**	**näpram** (nàpram) **näprama** (nàprama)
naprèdnjāk	**naprèdnjāk**	**nàprednjāk** (naprèdnjāk)
naprednjáštvo	**O**	**nàprednjāštvo** (naprednjáštvo)
näprem/nàprama	**nàprema**	**nàprema**
naprèskok	**naprèskok (napréskok)**	**napréskok** (naprèskok)
näprijēd	**näprijēd**	**nàprijed** (näprijēd)
O	**napríliku**	**näpriliku**

nȁprotīv	**nȁprotīv**	**nȁprotiv** (naprȍtiv+naprȍtiv *izg*.)
náprstak	**náprstak**	**náprstak** (nàprstak)
nàprtnjača	**nàprtnjača**	**náprstnjača** (nàprstnjača)
nàpūjdati	**nàpujdati** (**napùjdati**, **nàpūjdati**)	**nàpujdati**
nàpūmpati	**nàpūmpati** (**nàpumpati**)	**nàpumpati** (napùmpati)
napùstiti	**nàpustiti** (**napùstiti**)	**nàpustiti**
náputak	**náputak**	**náputak** (nàputak)
narácija	**nàrācija**	**narácija**
O	**nàramenica** (**naramènica**)	**nàramenica**
nȁrcisoīdan	**nȁrcisoīdan**	**narcisòidan**
narcisoídnōst	**O**	**narcisòidnōst**
narícāljka	**narícāljka** (**narìcāljka**)	**narìcāljka**
narícati	**narícati** (**narìcati**)	**narícati** (nàricati)
nàrijētko	**nȁrijētko**	**nȁrijetko** (nărijētko)
narkomàfija	**O**	**narkomáfija** (narkomâfija izg.)
narkòmān	**narkòmān** (**nȁrkomān**)	**narkòman** (nàrkomān)
narkòmānka	**narkòmānka**	**narkòmanka** (nàrkomānka)
narkòmānskī	**narkòmānskī** (**nȁrkomanskī**)	**narkòmanskī**
národnjāčkī	**naròdnjāčkī**	**národnjāčkī** (naròdnjāčkī)
národnjāk	**naròdnjāk**	**naròdnjāk**
národnjāštvo	**narodnjáštvo**	**národnjāštvo**
nàrukvica	**nàrukvica** (**nárukvica**)	**nárukvica**
nasìhāt	**O**	**nasíhat** (nasíjah)
násilan	**násilan** (**násīlan**)	**násilan**
násilničkī	**násilničkī** (**násīlničkī**)	**násilničkī**
násilnīk	**násilnīk** (**násīlnīk**)	**násilnīk** (násīlnīk)
násilnīštvo	**násilnīštvo** (**násīlnīštvo**)	**násilnīštvo**
násilno	**násilno** (**násīlno**)	**násilno**
O	**nasjédati** (**nàsjedati**)	**nasjédati**
naslijèditi	**naslijéditi**	**naslijèditi**
náslijeđe	**náslijēđe**	**náslijeđe**
náslovnī	**náslovnī** (**náslōvnī**)	**náslovnī**
nasmijèšiti se	**nasmijéšiti se**	**nasmijèšiti se**
nàspram	**nȁspram**	**nàspram**
nàsred	**nàsred** (**nȁsred**)	**nàsred** (näsred)

nástamba	**nàstamba** (**nástamba**)	**nàstamba** (nástamba)
nástavnī	**nástavnī** (**nástāvnī**)	**nástavnī**
nástavničkī	**nástavničkī** (**nástāvničkī**)	**nástavničkī**
nástavnīk	**nástavnīk** (**nástāvnīk**)	**nástavnīk**
nàstrijeti	**nàstrijēti**	**nàstrijeti**
nàšmīnkati	**nàšminkati** (**nàšmīnkati**)	**nàšminkati**
nàštāmpati	**nàštāmpati** (**nàštampati**)	**nàštampati**
nàštāncati	**nàštāncati** (**nàštancati**)	**nàštancati** (naštàncati)
nȁšte/nàšte	**nȁšte** (srca)	**nàšte** (srca/srce)
O	**nàtaći** (**natàći**, **natàknuti**)	**nàtaći**
nȁtašte/natàšte	**nȁtašte**	**natàšte** (nàtašte)
nàtkoljenica	**nȁtkoljenica** (**nàtkoljenica**)	**nàtkoljenica**
natprírodan	**natprírodan** (**nȁtprirodan**)	**nȁtprirodan** (natprírodan)
natprírodno	**natprírodno** (**nȁtprirodno**)	**nȁtprirodno** (natprírodno)
natprírodōst	**O**	**nȁtprirodnōst** (natprírodōst)
natpròsječan	**natprósječan** (**nȁtprosječan**)	**O**
natpròsječno	**O**	**O**
natpròsječnōst	**natprósječnōst** (**nȁtprosječnōst**)	**O**
nàtrapati	**natràpati** (**nàtrapati**)	**nàtrapati** (natràpati)
nàtreskati se	**natréskati se** (**nàtreskati se**)	**natréskati**
nàtuknica	**nàtuknica**	**nátuknica** (nàtuknica)
naturàlist(**a**)	**naturàlist** (**naturàlista**)	**naturàlist** (naturalïst *izg*.) (naturàlista)
nàturalizovati	**naturàlizovati**	**O**
nàtūršnìcl i **nàtūršnicla**	**O**	**nàtūršnicla** (nàtūr-šnìcla)
nàučan	**nàučan**	**náučan**
nàučničkī	**nàučničkī**	**náučničkī**
nàučnik	**nàučnīk**	**náučnīk**
O	**nàučno**	**náučno**
nàuditi	**nàuditi** (**nȁuditi**, **nàhuditi**)	**nȁuditi**
nàuk	**náuk** (**nàuk**)	**nàuk**
nàuka/náuka	**nàuka**	**náuka**
nàum	**nàum** (**náum**)	**nȁum** (nàum)
naùmiti	**naùmiti**	**nȁumiti** (nàumiti)
nàušnica/nȁušnica	**nàušnica** (**nȁušnica**)	**nȁušnica**
naùštrb	**naùštrb** (**nȁuštr̄b**)	**naùštrb**

naùtilus	**O**	**naùtilus** (nàutilus)
nautofòbija	**O**	**nautofòbija** (+ nautofôbija *izg*.)
O	**naùzēti se**	**naùzēti se** (näuzēti se)
naùznak	**nȁuznāk**	**nȁuznāk**
navàho/nàvajo	**O**	**navàho** (navȁjo)
nàveliko/nȁveliko	**nàveliko** (**nȁveliko**)	**nȁveliko**
navìgātor	**navìgātor** (**navigâtor**)	**navìgātor** (navigâtor *izg*.)
navijèstiti	**navijéstiti**	**navijèstiti**
nàviše/nàvišē	**nȁviše** (**nȁvišē**)	**nȁvišē**
nȁvlaka	**nȁvlaka** (**nâvlaka**)	**nâvlaka** (nävlaka)
návoj	**návoj** (**návōj**)	**návoj**
návrat	**návrat**	**návrat** (nâvrat)
navrijème	**navrijéme**	**O**
O	**nàvrijēti**	**nàvrijeti**
nàvr̄tanj	**nȁvr̄tanj**	**nȁvr̄tanj**
nȁzād	**nȁzād**	**nàzād** (näzād)
nȁzdrāvlje/nàzdrāvlje	**nàzdrāvlje**	**nàzdrāvlje**
názivnīk	**názivnīk**	**názivnīk**
názivnīk	**názīvnīk** (**názivnīk**)	**názivnīk**
nâznaka/nàznaka	**nâznaka** (**nàznaka**)	**nâznaka**
O	**nazrijévati**	**nazrijèvati**
nȁžalōst/nàžalōst	**nȁžalōst**	**nàžalōst**
nȁžao/nàžao	**nȁžao**	**nàžao**
nažùljati	**nažùljati** (**nažúljati**)	**nažúljati**
nèadekvātan	**nèadekvatan**	**neadekvàtan** (neadekvätan *izg.)*
neadekvátnōst	**O**	**neadekvàtnōst** (neadekvätnōst)
nèbeskī	**nèbeskī** (**nebèskī**)	**nèbeskī** (nebèskī *ekspr*.)
O	**nèbesnī** (**nebèsnī**)	**nèbesnī**
nèbriga	**nèbriga** (**nèbriga**)	**nèbriga**
nèčasno/nèčasno	**nèčasno**	**nèčasno**
nèčist (**prid.**)	**nèčist** (**nèčist**) (**prid.**)	**nèčist** (prid.)
nèčisto	**nèčisto** (**nèčisto**)	**nèčisto**
O	**nèčitko**	**nèčitko** (nèčitko)
nèčovjek	**nèčovjek** (**nèčiovjek**)	**nèčovjek** (nèčovjek)
nečùvenōst	**O**	**nèčuvenōst**

nèćaka	**nȅćaka**	**nèćaka**
nȅdalek	**nȅdalek**	**nȅdalek** (nèdalek)
nȅdaleko	**nȅdaleko**	**nȅdaleko** (nèdaleko)
O	**nedisciplìna**	**nedisciplína**
nèdjelotvōran	**nȅdjelotvōran**	**O**
nȅdōba	**nȅdōba**	**nȅdōbā** (nèdōbā)
nedòličan	**nȅdoličan** (**nedòličan**)	**nȅdoličan** (nedòličan)
nedòlično	**nȅdolično** (**nedòlično**)	**nȅdolično** (nedòlično)
nedòličnōst	**nȅdoličnōst** (**nedòličnōst**)	**nȅdoličnōst** (nedòličnōst)
O	**nedòmišljat** (**nedomìšljat**)	**nedòmišljat**
O	**nedòrāslōst**	**nedòrāslōst** (nȅdorāslōst)
O	**nȅdosēžan**	**nȅdosēžan** (nedósežan)
nedòsljedan	**nȅdosljedan** (**nedósljedan**, **nedòsljedan**)	**nedósljedan** (nȅdosljēdan)
O	**nȅdosljedno** (**nedósljedno**, **nedòsljedno**)	**nȅdosljedno** (nȅdosljēdno)
nedòsljednōst	**O**	**nedósljednōst** (nȅdosljednōst)
nedòstatan	**nȅdostātan** (**nedòstatan**)	**nȅdostātan**
nedòstižan	**nȅdostīžan** (**nedòstižan**)	**nȅdostīžan**
nȅdostōjan	**nedóstōjan** (**nȅdostōjan**)	**nȅdostōjan** (nedóstojan)
nȅdostōjno	**nedóstōjno** (**nȅdostōjno**)	**nȅdostōjno** (nedóstojno)
nedòstupan	**nȅdostūpan** (**nedóstupan**, **nedòstupan**)	**nȅdostūpan** (nedóstupan)
nedòstupnōst	**O**	**nȅdostūpnōst** (nedóstupnōst)
nedòučen	**nedòučen**	**nedòučen** (nedȍučen *izg.*)
nȅdoumica/nedòumica	**nedòumica** (**nȅdoumica**)	**nedòumica** (nedȍumica *izg.*, nȅdoumica)
nèdruštven	**nèdruštven** (**nedrùštven**)	**O**
nèdugo	**nȅdugo**	**nȅdugo**
neelàstičan	**nȅelastičan** (**neelàstičan**)	**O**
nȅfoskop	**O**	**nèfoskop** (nefòskop)
nȅgroīdan	**O**	**negròidan**
negròmantskī	**O**	**negròmantskī** (negromäntskī *izg.)*
nehátnōst	**O**	**nȅhātnōst** (nehátnōst)
nȅhotičan/nȅhotimičan	**nȅhotičan** (**nèhotičan**, **nèhotimičan**)	**nèhotičan**
O	**nȅhotično** (**nèhotimično**)	**nèhotično**

nẽhotičnōst	**O**	**nèhotičnōst**
nẽimār	**neìmār (nẽimār)**	**neìmār** (nẽimār)
	neimárstvo	**neimárstvo** (nẽimārstvo)
neimáština/neimàština	**neimáština**	**O**
O	**nèimenovān**	**nẽimenovān**
neinteligèntan	**neinteligèntan (neinteligẽntan)**	**neinteligèntan** (neinteligẽntan *izg.)*
neinteligèntno	**O**	**neinteligèntno** (neinteligẽntno *izg*.)
nẽiskren	**nẽiskren (nèiskren)**	**nẽiskren**
nẽiskrno	**nẽiskrno (nèiskrno)**	**nẽiskrno**
nẽiskūsan	**nẽiskūsan (nẽiskusan)**	**nẽiskūsan**
nẽistina	**nèistina (nẽistina)**	**nẽistina**
nẽistinit	**nèistinit (nẽistinit)**	**nẽistinit**
neistòmĩljenīk	**nẽistomĩljenīk**	**O**
nẽizbježnōst	**nẽizbjẽžnōst**	**neizbjéžnōst**
nẽizvjesno	**nẽizvjesno**	**nẽizvjẽsno**
nẽizvjesnōst	**O**	**neizvjésnōst**
nẽizvjestan	**nẽizvjestan**	**nẽizvjẽstan** (nẽizvjestan)
nèjasan	**nẽjasan (nèjasan)**	**nẽjasan**
nèjasno	**nẽjasno (nèjasno)**	**nẽjasno**
nèjasnōst	**nèjasnōst**	**nẽjasnōst**
nek(a)	**nẽka (nẽk)**	**nẽka**
	nekádar	**nẽkādar** (nekádar)
nẽkaraktēran	**nekaràkteran (nẽkaraktẽran)**	**O**
O	**nẽkīdān (nẽkidān)**	**nẽkīdān**
O	**nẽkīpūt (nẽkipūt)**	**nẽkīpūt**
nẽkōć	**nẽkōć**	**nẽkoć (nẽkōć)**
nẽkorektan	**nẽkorektan**	**nẽkorektan** (nekorèktan; nekorẽktan *izg*.)
nekrìtičan	**nekrìtičan**	**nẽkritičan**
O	**nekrìtičkī**	**nẽkritičkī**
nekrìtično	**nekrìtično**	**nẽkritično**
nekrìtičnōst	**O**	**nẽkritičnōst**
nẽktar	**nẽktār**	**nẽktār** (nẽktar)
nẽkud(a)	**nẽkud (nẽkuda)**	**nẽkud** (nẽkudā)
nekurèntan	**O**	**nekurèntan** (nekurentän *izg*.)
O	**nẽlagodnōst (nelagódnōst)**	**nelagódnōst** (nẽlagodnōst)

nelògičan	**nȅlogičan (nelògičan)**	**nȅlogičan**
O	**nèmalo (nȅmalo)**	**nèmalo**
nȅmetāl	**O**	**nemètāl**
nemijèšanje	**nemijéšānje**	**nemijèšānje**
nèmilicē	**nèmilicē (nȅmilicē)**	**nèmilicē** (nȅmilicē)
nèmilo	**nèmilo (nȅmilo)**	**nȅmilo**
nȅmilosrdan	**nȅmilosrdan (nemilòsrdan)**	**nȅmilosrdan (nȅmilosrdan)**
nȅmilosrdno	**nȅmilosrdno**	**nȅmilosrdno** (nȅmilosrdno)
nèmilōst	**nèmilōst (nȅmilōst)**	**nȅmilōst**
O	**nèmio (nȅmio)**	**nȅmio**
nènādān	**nènādān**	**nènādān** (nȅnādan)
nènādano	**nènādāno (nènādno)**	**nènādāno**
nȅnadmašan	**nȅnadmāšan**	**nȅnadmāšan**
nenadmàšnōst	**O**	**nenadmášnōst**
O	**nenàučan**	**nȅnaučan**
nȅobičan (neòbičan)	**nȅobičan (neòbičan)**	**neòbičan** (nȅobičan)
nȅobično (neòbično)	**nȅobično (neòbično)**	**neòbično** (nȅobično)
nȅobičnōst (neòbičnōst)	**O**	**neòbičnōst** (nȅobičnōst)
neofòbija	**O**	**neofòbija** (neofȍbija *izg*.)
nȅolit/neòlīt/neolìtik	**nȅolit (neòlīt)**	**neòlit** (nȅolit, neòlīt)
nȅolitskī/neòlītskī	**nȅolitskī (neòlītskī)**	**neòlitskī**
neòpazice/neòpazicē	**neòpazicē**	**neòpazicē**
neòprāvdān	**neòprāvdān (nȅopravdān)**	**nȅopravdān**
nȅogānskī/neògānskī	**nȅogānskī**	**nȅogānskī**
nȅosjetan/neòsjetan	**nȅosjetan**	**nȅosjetan** (nȅosjētan)
nȅosjetno/neòsjetno	**nȅosjetno**	**nȅosjetno**
neòtesanka	**naotèsānka**	**O**
nȅovisan	**nȅovisan**	**neòvisan** (nȅovisan)
nȅovisno	**O**	**neòvisno** (nȅovisno)
nȅovisnōst	**O**	**neòvisnōst** (nȅovisnōst)
neòzojskī	**O**	**nȅozōjskī**
nepážnja	**nepážnja (nepàžnja)**	**nepàžnja** (nepážnja)
nèpismen	**nèpismen (nȅpismen)**	**nèpismen**
nèpismno	**nèpismno (nȅpismno)**	**nèpismno**
nèpismnōst	**nèpismnōst (nȅpismnōst)**	**nèpismnōst**

nèplānskī	**nëplānskī** (**nèplānskī**)	**O**
nèplodan	**nëplodan** (**nèplodan**)	**nëplodan**
nèplodnōst	**nëplodnōst** (**nèplodnōst**)	**nëplodnōst**
nëpobitan	**nëpobitan** (**nëpobītan**)	**nëpobitan**
nëpobitno	**nëpobitno** (**nëpobītno**)	**nèpobitno**
nëpobītnōst	**nëpobitnōst** (**nëpobītnōst**)	**nëpobītnōst**
nëpodoban	**nëpodoban**	**nëpodoban** (nëpodōban)
nepòdobnōst	**nëpodobnōst** (**nepodóbnōst**)	**nepodóbnōst** (nëpodobnōst)
nëpogodan	**nëpogodan** (**nëpogōdan**)	**nëpogodan**
nëpokrētnōst	**nepokrétnōst** (**nëpokrētnōst**)	**nepokrétnōst**
nëporočan	**nëporočan**	**nepòročan** (nèporočan)
nëporočno	**O**	**nepòročno** (nèporočno)
nëporočnōst	**O**	**nepòročnōst** (nèporočnōst)
neposlúšnōst	**neposlúšnōst** (**nëposlūšnōst**)	**neposlúšnōst**
nëposrednōst	**nëposrednōst**	**neposrédnōst**
nepóstojān	**nepóstojān**	**nëpostojān** (nepóstojān)
nepóstojāno	**O**	**nëpostojāno** (nepóstojāno)
nepóstojānōst	**O**	**nëpostojānōst** (nepóstojānōst)
nepòtist(**a**)	**O**	**nepòtist** (nepotïst *izg*.)
nëpotpun	**nëpotpun**	**nëpotpun** (nèpotpun, nepòtpun)
nëpotpuno	**nëpotpuno**	**nëpotpuno** (nèpotpuno, nepòtpuno)
nëpouzdān	**nëpouzdān**	**nëpouzdān** (nepòuzdān)
nëpouzdāno	**O**	**nëpouzdāno** (nepòuzdāno)
nepràktičan	**nepràktičan**	**nëpraktičan** (nepràktičan)
nëpravedan	**nëpravedan**	**nèpravedan** (nëpravedan)
nëpravedno	**O**	**nèpravedno** (nëpravedno)
nëpravednōst	**O**	**nèpravednōst** (nëpravednōst)
nëprāvī	**O**	**nèprāvī** (nëprāvī)
nëpravo pril.	**nëpravo** pril.	**nèpravo** pril.
nëpreglēdan (ogroman; loše uređen)	**nëpreglēdan** (ogroman; loše uređen)	**nèpreglēdan** (ogroman) **neprégledan** (loše uređen)
neprekídnōst (svojstvo onoga što je neprekidno)	**O**	**neprekídnōst** (svojstvo onoga što je neprekidno) **neprékidnōst** (svojstvo neprekidnoga glasa)

neprélazan (koji nije prelazan; koji se ne može preći ili predriblati)	**neprélazan** (**neprijélazan**) (koji nije prelazan; koji se ne može preći, neprohodan)	**nȅprelāzan** (preko kojeg se ne može preći, nepremostiv) **neprélazan** (koji ne prelazi na drugoga; koji nije prelazan)
neprélazanōst	**O**	**nȅprelāzanōst** **neprélazanōst**
nȅprestancē	**nȅprestancē**	**neprestàncē** (nèprestancē)
neprèstano	**nȅprestāno** (**neprèstano**)	**nȅprestāno**
O	**nȅpresūšnōst**	**nepresúšnōst** (nȅpresūšnōst)
neprijatèljskī	**neprijatèljskī**	**nèprijateljskī** (neprijatèljskī)
nȅprikladan/neprìkladan	**nȅprikladan** (**neprìkladan**)	**nȅprikladan**
neprìkladnōst	**O**	**nȅprikladnōst**
nepríličan	**nepríličan** (**nȅpriličan**)	**nȅpriličan** (nepríličan)
nepríličnōst	**O**	**nȅpriličnōst** (nepríličnōst)
nȅprimjetnōst	**O**	**neprimjétnōst**
neprincipijèlnōst	**O**	**neprincipijélnōst**
neprírodan	**neprírodan** (**nȅprirodan**)	**nȅprirodan** (neprírodan)
neprírodno	**O**	**nȅprirodno** (neprírodno)
neprírodnōst	**O**	**nȅprirodnōst** (neprírodnōst)
O	**nepríseban** (**nȅpriseban**)	**nepríseban**
nȅpristōjan	**nȅpristōjan** (**neprístōjan**)	**nȅpristōjan**
neprístōjno	**O**	**nȅpristōjno**
neprìstran	**neprìstran** (**neprìstrasan**)	**nȅpristran** (neprìstran) **nȅpristrasan** (neprìstrasan)
neprìstrano	**O**	**nȅpristrano** (neprìstrano)
neprìstranōst	**O**	**nèpristranōst** (neprìstranōst)
nȅprofesionālnōst	**O**	**neprofesionálnōst**
nȅprofītan	**nȅprofītan** (**nepròfitan**)	**nȅprofitan**
nepròhodan	**nepròhodan** (**nȅprohōdan**)	**nȅprohōdan**
neprohódnōst/nepròhodnōst	**O**	**neprohódnōst**
nȅprolāzan/neprólazan	**neprólazan** (**nȅprolāzan**)	**nȅprolāzan**
neprólaznōst	**O**	**nȅprolāznōst** **neprólaznōst**
nȅpropīsan (koji nije u skladu s propisima) **nepròpīsan** (koji nije propisan, neobavezan)	**neprópisan** (**nȅpropīsan**) (koji nije u skladu s propisima) **nepròpīsan** (koji nije propisan, neobavezan)	**nȅpropisan** (**nȅpropīsan, neprópisan**) (koji nije u skladu s propisima)

nȅpropīsno	**neprópisno** (**nȅpropīsno**)	**nȅpropisno** (**nȅpropīsno, neprópisno**)
neprópustan	**nȅpropūstan** (**neprópustan**)	**neprópustan**
nepròtočan	**nȅprotočan**	**O**
nèpun	**nèpun** (**nȅpun**)	**nȅpun** (nèpun)
nèrādnica	**O**	**nȅrādnica**
nèrādničkī	**nèrādničkī**	**nȅrādničkī**
nèrādnīk	**nèrādnīk** (**nèrādnica**)	**nȅrādnīk** (nȅrādnica)
neráhat	**O**	**nèrāhat**
nerazgòvijetnōst	**O**	**nerazgovijètnōst**
neràzrijeđen	**neràzrijēđen**	**O**
neràzriješen	**O**	**neràzrijēšen**
nerazumijèvānje	**nerazumijévānje**	**nerazumijèvānje**
Nerètljanin **Nerètljānka** **Nerétvanin** **Nerétvānka**	**Nerétljanin** (**Nèrētljanin**) **Nerétljānka** **Nerétvanin** (**Nèrētvanin**) **Nerétvānka**	**Nerétljanin** **Nerétljānka** **Nerétvanin** (Nèrētvanin) **Nerétvānka** (Nèrētvanka)
nerétvanskī	**nerétvānskī** (**nèrētvānskī**)	**neretljànskī** (nerètljānskī)
nèrodan	**nèrodan**	**nȅrodan**
nèrodnōst	**O**	**nȅrodnōst**
nȅrv	**nèrv**	**nêrv** (nȅrv)
nȅrvnī	**nȅrvnī** (**nêrvnī**)	**nêrvnī** (nȅrvnī)
nesàglasan	**O**	**nesàglasan** (neságlasan)
nesàglasnōst	**O**	**neságlasnōst** (nesàglasnōst)
nèsklon	**nèsklon**	**nȅsklon**
nèsklonōst	**O**	**nȅsklonōst**
O	**neskrivèno**	**neskrìvèno** (neskrìveno)
nèskroman	**nȅskroman** (**nèskroman**)	**nȅskroman**
nèskromno	**O**	**nȅskromno**
nèskromnōst	**nȅskromnōst** (**nèskromnōst**)	**nȅskromnōst**
neslàvēnskī	**neslàvēnskī**	**nȅslavēnskī**
nèsloga	**nȅsloga** (**nèsloga**)	**nȅsloga**
nèsložan	**nȅsložan** (**nèsložan**)	**nȅsložan**
nèslužben	**nèslužben** (**nȅslužben**)	**nȅslužben**
nèslužben	**O**	**nȅslužbeno**
nèspōran	**nȅspōran** (**nèspōran**)	**nȅspōran**
nȅsporazūm	**nȅsporazūm** (**nȅsporazum**)	**nȅsporazūm**

O	**nèspōrno (nèspōrno)**	**nĕspōrno**
nèspōrnōst	**O**	**nĕspōrnōst**
nèsputan	**nèsputān**	**nĕsputān**
nèsrodan	**nèsrodan**	**nĕsrodan**
nestálnōst	**O**	**nĕstālnōst** (nestálnōst)
nèstručan	**nèstručan (nĕstručan)**	**nĕstručan**
nèstručno	**O**	**nĕstručno**
nèstručnjāk	**nèstručnjāk (nĕstručnjāk)**	**nĕstručnjāk**
nèstručnjāčkī	**O**	**nĕstručnjāčkī**
nesùglāsje	**nĕsuglāsje**	**nĕsuglāsje**
nĕsuvīsao	**nĕsuvīsao (nesùvisao)**	**nĕsuvisao**
nĕsuvislo	**nĕsuvīslo (nĕsuvislo)**	**nĕsuvislo**
nĕsuvīslōst	**O**	**nĕsuvislōst**
O	**nesvijéstiti se**	**nesvijèstiti se**
nèsvrstān	**nèsvrstān (nĕsvrstān)**	**O**
nèsvrstānōst	**nèsvrstānōst (nĕsvrstānōst)**	**O**
nèštedimicē/nèštedicē	**nèštedimicē (nèštedicē)**	**nèštedimicē** (neštèdimicē)
netàktičan	**netàktičan**	**nĕtaktičan** (netàktičan)
netàktično	**O**	**nĕtaktično** (netàktično)
netàktičnōst	**O**	**nĕtaktičnōst** (netàktičnōst)
netoleràntan	**netoleràntan (netoleräntan)**	**netoleràntan** (netoleräntan *izg*.)
netoleràntno	**O**	**netoleràntno** (netoleräntno *izg*.)
netoleràntnōst	**O**	**netoleràntnōst** (netoleräntnōst *izg*.)
nĕudoban	**nĕudoban (nĕudōban)**	**nĕudoban**
neudóbnōst	**O**	**neudóbnōst** (nĕudobnōst)
nĕuglēdnōst	**O**	**neuglédnōst** (nĕuglēdnōst)
nĕugodan	**nĕugodan (nĕugōdan)**	**nĕugodan**
nĕugodnōst	**neugódnōst (nĕugodnōst)**	**neugódnōst** (nĕugodnōst)
nèuk	**nĕuk (nèuk)**	**nĕuk**
nèuko	**nĕuko (nèuko)**	**nĕuko**
nèukus	**nĕukus (nĕukūs)**	**nĕukus** (nĕukūs)
nèukusan	**nĕukusan (nĕukūsan)**	**nĕukusan** (nĕukūsan)
nèukusno	**nĕukusno (nĕukūsno)**	**nĕukusno** (nĕukūsno)
nĕukusnōst	**O**	**nĕukusnōst** (nĕukūsnōst)
nĕuljudan	**nĕuljudan**	**nĕuljudan** (nĕuljūdan)

nȅuljudno	**nȅuljudno**	**nȅuljudno** (nȅuljūdno)
nȅuljudnōst	**O**	**nȅuljudnōst** (neuljúdnōst)
Nèum	**Nèum**	**O**
nȅumītnōst	**O**	**neumítnōst**
neùmrlī	**nȅumr̄lī**	**nȅumrlī**
neùpitnōst	**O**	**nȅupitnōst** (nȅupītnōst)
neuropsihìjatar	**O**	**neuropsihijàtar**
neurovègetatīvan	**O**	**nȅurovegetatīvan**
nȅuspio	**neùspio** (**nȅuspio**)	**nȅuspio**
nèspjeh	**nȅuspjeh**	**nȅuspjeh**
nȅustāvnōst	**O**	**neustávnōst**
neuzubillah (nije akcentirano)	**O**	**neuzubìllāh**
nèvaljanōst	**O**	**nevaljánōst**
nèvelik	**nèvelik** (**nèvelik**)	**nèvelik**
nèvičan	**nèvičan**	**nȅvičan**
nèvično	**O**	**nȅvično**
nèvičnōst	**O**	**nȅvičnōst**
nȅvīn	**nȅvīn** (**nèvin**)	**nȅvin**
nȅvīno	**nȅvīno** (**nèvino**)	**nȅvīno** (nȅvino)
nȅvīnōst	**nȅvīnōst** (**nèvinōst**)	**nȅvīnōst** (nȅvinōst)
nȅvjēran	**nȅvjēran**	**nèvjeran**
nèvjērnica	**nèvjērnica**	**nèvjernica** (nèvjērnica)
nèvjērničīn	**O**	**nèvjernicīn**
nèvjērnīk	**nèvjērnīk**	**nèvjernīk**
nȅvjērnōst	**O**	**nèvjernōst** (**nevjérnōst**)
nevjeròvatan **nevjeròjatan**	**nevjeròvatan** (**nȅvjerovatan**, **nevjeròjatan**)	**nevjeròvatan** (nevjerovätan *izg.*)
O	**nevjeròvatno** (**nȅvjerovatno**, **nevjeròjatno**)	**nevjeròvatno** (nevjerovätno *izg.*)
nevjeròvatnōst	**O**	**nevjerovàtnōst** (nevjerovätnōst *izg.* nevjeròvatnōst)
O	**nevjérstvo**	**nevjèrsvo**
O	**nèvjestīn** (**nèvjestin**)	**nèvjestīn**
nèvješt	**nèvješt** (**nȅvješt**)	**nèvješt**
nèvješto	**nèvješto** (**nȅvješto**)	**nèvješto**
nevládin	**nevládīn** (**nevládin**)	**O**

nèvoljko	**nëvōljko** (**nëvoljko**, **nèvoljko**)	**nëvōljko** (nëvoljko)
nèvoljkōst	**O**	**nëvōljkōst**
nëvōljnōst	**O**	**nevóljnōst**
nezabòravak	**O**	**nezaborávak**
nezadovóljstvo	**nezadovòljstvo** (**nezadovóvoljstvo**)	**nezadovòljstvo**
nëzamjetan	**nèzamjetan**	**nëzamjētan**
nezaobìlazan	**nèzaobilāzan** (**nezaobìlazan**)	**nëzaobilazan** (nëzaobilāzan)
nezàpažen	**nezàpažen**	**nezàpāžen**
nezàpažen	**O**	**nezàpāženo**
nezásitan	**nëzasitan** (**nezásitan**)	**nëzasitan** (nezásitan)
nëzasitno	**nëzasito** (**nezàsito**, **nëzasitno**)	**nëzasito** **nëzasitno** (nezásitno)
nezásitnōst	**O**	**nëzasitnōst**
nezávidan	**nezávidan**	**nëzavidan** (nezávidan)
nezávisan	**nezávisan** (**nëzavisan**)	**nëzavisan** (nezávisan)
nezávisnōst	**nezávisnōst**	**nëzavisnōst** (nezávisnōst)
nèzdrav	**nèzdrav** (**nëzdrav**)	**nèzdrav**
nèzdravo	**nèzdravo** (**nëzdravo**)	**nèzdravo**
nèzgrapan	**nëzgrāpan** (**nèzgrapan**)	**nèzgrapan** (nëzgrāpan)
nëzgrapno	**nëzgrāpno** (**nèzgrapno**)	**nèzgrapno** (nëzgrāpno)
nëzgrapnōst	**O**	**nèzgrapnōst** (nëzgrāpnōst)
nèznalac	**nèznalac**	**nèznalac** **neználac**
nëznān	**nëznān**	**nèznan** prid. **nëznān** im.
nëznāno	**nëznāno**	**nèznano**
nèznatan	**nèznatan**	**nèznatan**
nèznatno	**O**	**nèznatno**
nìcati	**nšcati**	**nĭcati**
Nigeríjka	**O**	**Nìgērījka** (Nigèrijka)
nìgērijskī	**O**	**nìgērījskī**
nihìlist(a)	**nihìlist** (**nihìlista**)	**nihìlist** (nihilĭst *izg.*)
nijànsa	**nijànsa** (**nijȁnsa**)	**nijànsa** (nijȁnsa *izg.*)
nijèdan	**nijèdan** (**nšjedan**)	**nijèdan**
O	**nijèdnōm** (**nšjednōm**)	**nijèdnōm**
nijèkānje	**nijékānje**	**O**

nijèkati	**nijékati**	**nijèkati**
nijèmac	**nijémac**	**O**
Nijèmac	**Nijémac**	**Nijèmac**
O	**nijémiti**	**nijèmiti**
nijèmōst	**nijémōst**	**nijèmōst**
níjet	**nìjet** (**níjet**)	**níjet** (níjjet *izv*.)
nijètiti	**nijétiti** (**níjetiti**, **nìjetiti**)	**níjetiti** (níjjetiti *izv*.)
nȉkakāv	**nȉkakav** (**nȉkakāv**)	**nȉkakav**
nìkl	**nìkal** (**nìkl**)	**nȉkl**
Nȉl	**Nȉl** (**Nîl**)	**O**
nȉlskī	**nȉlskī** (**nîlskī**)	**nȉlskī**
nìmalo	**nìmalo**	**nȉmalo**
nîmfa	**nîmfa**	**nȉmfa**
nìmfica	**O**	**nȉmfica** (nîmfica)
nimfomànija	**nimfomànija**	**nimfomànija** (nimfomânija *izg*.)
nimfòmānka	**nimfòmānka**	**nimfòmanka** (nimfòmānka)
nȉodāklē	**nȉodākle** (**niodákle**, **nȉotkle**)	**nȉodāklē**
nirvàna	**nirvàna**	**nirvána** (nirvàna)
nȉska (npr. bisera)	**nȉska** (npr. bisera)	**nȉska** (**nîska**) (npr. bisera)
nìša	**nìša** (**nȉša**)	**nìša**
nȉšaniti	**nìšaniti**	**nìšaniti** (nìkšaniti reg. jez. knjiž.)
nȉšanjēnje	**O**	**nìšanjēnje** (nìkšanjënje reg. jez. knjiž.)
nȉštavnōst	**O**	**nìštávnōst**
nìtkov	**nìtkov** (**nìtkōv**)	**nìtkov**
niz(**a**)	**nȉz** (**nȉza**)	**nȉz** (nȉza)
nìzak	**nȉzak**	**nȉzak**
nìzām	**nìzām** (**nízām**)	**nìzām**
O	**nîzījskī** (**nìzījskī**)	**nîzījskī**
O	**nìzīnskī**	**nîzīnskī**
Nizòzēmka	**O**	**Nìzozēmka**
nȉzozēmskī	**nȉzozēmskī**	**nìzozēmskī**
O	**nìzvodnī** (**nȉzvodnī**)	**nìzvodnī**
nȉzvodicē	**O**	**nìzvodicē**
nȉžē (prilog)	**nȉže** (**nȉžē**) (pril. komp. od nisko) **nȉže** (prijedlog)	**nȉžē** (pril. komp. od nisko) **nȉže** (prijedlog)

no (vez.)	**nȍ** (vez.)	**no** (nō) (vez.)
nôbl	**O**	**nóbl**
nócija	**O**	**nôcija**
nȍćnīk	**nȍćnīk**	**nòćnīk**
nogàvica	**nògavica**	**nògavica**
nògica	**nògica**	**nògica** (nogíca)
nȍgomēt	**nȍgomēt**	**nògomēt**
nȍgomētnī	**nȍgomētnī**	**nògomētnī**
O	**nȍgostūp** (**nogòstup**)	**nògostūp** (nogòstup)
nokàut	**nokàut** (**nokȁut**)	**nokàut** (nokȁut *izg*.)
nȍkdāun	**nokdàun**	**nȍkdaun** (nokdȁun, nogdȁun *izg*.) (nòktdaun)
O	**nòktarica** (**nȍktarica**)	**nòktarica**
noktùrno	**noktùrno** (**noktȕrno**)	**noktùrno** (noktȕrno *izg*.)
nòmadskī	**nòmādskī**	**nòmādskī**
nȍn-stȍp	**nȍn-stȍp**	**nȍn-stȍp** (nònstop *razg*.)
nonšalàntan	**nonšalàntan** (**nonšalȁntan**)	**nonšalàntan** (nonšalȁntan *razg*.)
nonšalàntno	**O**	**nonšalàntno** (nonšalȁntno *razg*.)
nonšalàntnōst	**O**	**nonšalàntnōst** (nonšalȁntnōst *razg*.)
normalizírati/ normàlizovati	**normalizírati normàlizovati**	**nòrmalizovati** (normalìzovati)
normàtīv	**normàtīv** (**nȍrmatīv**)	**nȍrmatīv**
nòsīlja	**nòsilja** (**nòsīlja**)	**nòsilja**
nòsīljka	**nòsīljka**	**nòsiljaka**
nositèljka	**O**	**nòsiteljka**
nòsnī	**nȍsnī** (**nòsnī**)	**nósnī**
nòsnica	**nòsnica** (**nósnica**)	**nósnica**
nȍsorog	**nȍsorog** (**nȍsorōg**, **nosòrog**)	**nòsorōg**
nòšnja	**nòšnja**	**nòšnja** (nóšnja)
nòtār	**nòtār**	**nȍtār** (nòtār)
notárev/notárov	**O**	**nȍtārev** (nȍtārov)
nòtārskī	**nòtārskī**	**nȍtārskī**
nótes	**nótes** (**nòtes**)	**nótes**
O	**nótica** (**nòtica**)	**nòtica**
nòtōran	**nòtōran**	**nȍtōran**
nòvac	**nòvac**	**nȍvac** (nòvac)

novàjlija	**novájlija** (**novàjlija**)	**novàjlija** (novájlija)
nòvcat	**nòvcat**	**nòvcat** (nòvcāt *ekspr*.)
nȍvčić	**nòvčić**	**nòvčić**
novèla	**novèla**	**novèla** (novĕla *izg*.)
nòvine	**nȍvine**	**nȍvine**
nȍvīnstvo	**nȍvīnstvo**	**nȍvinstvo** (növīnstvo)
O	**nȍvogradskī** (**nòvogradskī**)	**novogràdskī**
O	**nȍvogrčkī**	**novogȑčkī**
novoròđen	**novoròđen** (**nȍvorođen**)	**novoròđen**
nȍvosadskī	**nȍvosadskī**	**novòsadskī**
Novosáđanin **Novosáđānka**	**Novosáđanin** **Novosáđānka**	**Novosáđanin** (Novosáđānin, Novòsađānin) **Novosáđanka** (Novòsađanka, Novosáđānka, Novòsađānka)
O	**Novòtrāvničanin** (**Novotrâvničanin**) **Novòtrāvničānka**	**Novotrávničanin** (Novotrâvničanin *izg*.) **Novotrávničanka** (Novotrâvničanka *izg*.)
O	**novòtrāvničkī** (**novotrâvničkī**)	**novotrávničkī** (novotrâvničkī *izg*.)
nòžār	**nòžār**	**nȍžār**
O	**nòžārskī**	**nȍžārskī**
nòžarstvo	**O**	**nožárstvo**
nòžica	**nòžica**	**nòžica** (nožíca)
nòžice	**nȏžice**	**nȏžice** (nȏžnice reg.)
nòžīć	**nòžić** (**nòžīć**)	**nòžīć** (nòžić)
nȍžnī	**nȍžnī**	**nòžnī**
nudomànija	**O**	**nudomànija** (nudomânija *izg*.)
nuklèārka	**nuklèārka**	**nȕkleārka** (nuklèārka)
nȕla	**nȕla**	**nùla**
nȕlerica	**nȕlerica**	**nùlerica**
nȕltī	**nȕltī** (**nȗltī**)	**nȕltī**
nùncīj	**O**	**nȗncīj**
nùspojava	**nȕspojava**	**nuspòjava** (nuspöjava *izg*.)
	nȕtarnjī (**nùtārnjī**)	**nȕtārnjī**
Nj	**Nj**	**Nj**
njȅdra	**njȅdra**	**njȅdra** (njèdra)

njemòvati	**O**	**njȅmovati** (njemòvati)
njéžan	**njéžan** (**njȅžan, njêžan**)	**njéžan** (njêžan)
O	**njêžno** (**njȅžno**)	**njȅžno** (njêžno)
njéžnōst	**njéžnōst** (**njȅžōst**)	**njȅžnōst** (njêžnōst)
njíhāljka	**njíhāljka**	**njìhāljka** (njíhāljka)
njšhnuti	**O**	**njíhnuti**
njìštānje	**O**	**njíštānje**
njìštati	**njíštati** (**njìštati**)	**njíštati**
Njùjorčanin **Njùjorčānka**	**O**	**Njùjorčanin** (Njüjorčanin) **Njùjorčanka** (Njüjorčanka)
njùjorškī	**O**	**njùorškī** (njüjorškī)
njùškalo	**njüškalo**	**njùškalo**
njûšnī	**njüšnī** (**njûšnī**)	**njúšnī** (njûšnī)
O	**O**	**O**
obalijèstiti se	**obalijéstiti se**	**obalijèstiti**
obavijèstiti	**obavijéstiti**	**obavijèstiti**
ȍbdārenōst	**O**	**òbdārenōst**
ȍbelisk	**ȍbelisk**	**òbelisk**
obescijèniti	**obescijéniti**	**obescijèniti**
obeščástiti	**obèščastiti** (**obeščàstiti**)	**obeščástiti** (obèščastiti)
O	**obezbijéditi**	**obezbijèditi**
obezlíčiti	**obezlíčiti** (**obèzličiti**)	**obezlíčiti** (obèzličiti)
obezvrijèditi	**obezvrijéditi**	**obezvrijèditi**
òbičaj	**ȍbičāj**	**ȍbičāj**
O	**òbigrati** (**obìgrati**)	**obìgrati**
òbijāčkī	**O**	**obìjāčkī**
O	**obijéditi**	**obijèditi**
obijèliti	**obijéliti**	**obijèliti**
obijèljeti	**obijéljeti**	**obijèljeti**
ȍbijesnica/òbijesnica	**O**	**ȍbijesnica**
ȍbīlan	**ȍbīlan** (**òbīlan**)	**ȍbīlan**
ȍbilat	**òbilat** (**obìlat**)	**òbilat**
O	**òbilazan** (**ȍbilazan**)	**ȍbilazan**
O	**òbilazno** (**ȍbilazno**)	**ȍbilazno**
ȍbilno/ȍbīlno	**ȍbīlno** (**òbīlno**)	**ȍbīlno**
ȍbīlje	**òbīlje**	**òbīlje**

òbim	**òbim (ȍbīm)**	**ȍbim**
òbistiniti/obìstiniti se	**obìstiniti se (òbistiniti se)**	**obìstiniti**
O	**obitávalac (obitàvalac)**	**obitàvalac**
obitàvalīšte	**obitávalīšte (obitàvalīšte)**	**obitàvalīšte**
objásniti	**objàsniti (objásniti)**	**objásniti**
objèdeno	**O**	**objedèno**
ȍbjektīv/objèktīv	**objèktīv (ȍbjektīv)**	**ȍbjektīv**
ȍbjeručkē/objèručkē/ objerùčkē	**objèručkē (ȍbjeručkē)**	**objèručkē**
O	**obláčnōst (ȍblāčnōst)**	**obláčnōst**
O	**ȍblakodēr (oblakòder)**	**oblakòder**
O	**oblàtna (ȍblātna)**	**òblatna**
ȍblīčje	**òblīčje**	**òblīčje**
oblijèpiti	**oblijépiti**	**oblijèpiti**
oblijètati	**oblijétati**	**oblijètati**
O	**oblijévati**	**oblijèvati**
òbloga/òbloga	**ȍbloga (òbloga)**	**ȍbloga**
òbljutaviti/obljutáviti	**òbljutaviti**	**obljutáviti**
O	**obnèmoći (obnemòći)**	**obnemòći**
òbod	**òbod (ȍbōd)**	**ȍbōd**
O	**obolijévati**	**obolijèvati**
O	**òbosti (obòsti)**	**òbosti**
obòstran/ȍbostran	**obòstran**	**obòstran**
O	**obožàvatēljka**	**obžàvateljka**
òbrāćenīk	**obraćènīk**	**obraćènīk**
ȍbrāslōst	**O**	**ōbrāslōst**
obràzac	**obràzac (obrázac)**	**obrázac** (obràzac)
ȍbrazōvnī/òbrazōvnī	**òbrazōvnī**	**òbrazōvnī**
O	**òbreći (obrèći)**	**òbreći**
ȍbrēd	**ȍbrēd (òbred)**	**òbred** (ȍbrēd)
O	**ȍbrēdnī**	**òbredni**
òbrijati (se)	**òbrijati (obrìjati)**	**òbrijati**
O	**obr̀stiti**	**obŕstiti** (obr̀stiti)
òbrušiti se	**òbrušiti**	**obrúšiti** (òbrušiti)
òbučen	**òbučen (ȍbučen)**	**òbučen**
O	**obućárstvo (òbućārstvo)**	**obućárstvo**

òcariniti	**òcariniti**	**ocàriniti**
ȍceān/ocèān	**O**	**ȍceān**
ocijèditi	**ocijéditi**	**ocijèditi**
ocijèniti	**ocijéniti**	**ocijèniti**
ocr̀niti/ocŕniti	**ocŕniti**	**ocŕniti**
ocr̀tati	**òcrtati (ocr̀tati)**	**òcrtati** (ocr̀tati)
òcvasti	**òcvasti (ocvàsti)**	**òcvasti**
òčājničkī	**òčājničkī (ȍčājničkī)**	**òčājnički** (pridj. nema dužine na i, vjerovatno greška)
òčājnīk	**òčājnīk (ȍčājnīk)**	**òčājnīk**
O	**očèmeriti (očemèriti)**	**očèmeriti**
òčev	**òčev**	**ȍčev**
ȍčevīdan	**ȍčevīdan (očèvidan)**	**ȍčevīdan**
ȍčiglēdan	**ȍčiglēdan (očigledan)**	**ȍčiglēdan** (očìgledan)
očiglèdno	**O**	**ȍčiglēdno**
očiglédnōst	**O**	**očiglédnōst** (očìglednōst)
očijùkati	**očijùkati (očijúkati)**	**očijùkati**
O	**ȍčīnskī (òčīnskī)**	**ȍčīnskī**
ȍčnī	**ȍčnī (òčnī)**	**ȍčnī**
očòvječēnje	**O**	**očovječénje**
očùpati	**očùpati (òčupati)**	**očùpati**
océláviti/océlávjete	**òcelavjeti (òcelaviti)**	**océláviti** (òcelaviti)
òcoraviti/océráviti/ océrávjeti	**òcoraviti òcoravjeti**	**océráviti (òcoraviti) océrávjeti**
od	**ȍd**	**od**
ȍdabīr	**ȍdabīr**	**ȍdabir** (ȍdabīr)
odabírati	**odàbirati (odabírati)**	**odabírati** (odàbirati)
odáklē	**ȍdākle (ȍdākle, odáklē)**	**ȍdāklē** (odáklē, ȍdākle, ȍdākle)
odàliska	**odàliska (odalìska)**	**odàliska**
ȍdānde	**ȍdānde (ȍdānde, odánde)**	**ȍdānde** (ȍdāndē)
O	**ȍdānle (ȍdānle, odánle)**	**ȍdānle** (ȍdānlē)
ȍdar	**ȍdar (ȍdar)**	**ȍdar** (ȍdar)
odàsūti	**odàsūti (ȍdsūti)**	**odàsūti** (ȍdsüti)
odàsvud(a)	**odàsvud (odàsvuda, odsvùdā, ȍdsvud)**	**ȍdasvud** (odàsvud, odàsvudā)
ȍdātle	**ȍdātle (ȍdātle, odátle)**	**ȍdātle** (ȍdātle, ȍdātlē)

ȍdāvde	**odávdē** (**ȍdāvde**, **odávde**, **odávdē**)	**òdāvde** (odávde, odávdē)
O	**òdāvlē** (**ȍdāvle, odávlē**)	**òdāvlē** (odávle, odávlē)
ȍdāvna/ȍdāvno	**ȍdāvno** (**òdāvno**, **ȍdāvna**)	**ȍdāvna** (òdāvna) **ȍdāvno** (òdāvno)
ȍdazīv/ȍdzīv	**ȍdazīv** (**òdziv**)	**ȍdazīv** (ȍdazīv/isto, vjerovatno greška/, òdaziv) **òdziv**
ȍdbōjan	**òdbōjan** (**ȍdbōjan**)	**ȍdbōjan** (òdbōjan)
òdbrana	**ȍdbrana**	**ȍdbrana**
ȍdgōjnī	**òdgōjnī** (**ȍdgōjnī**)	**òdgojnī** (òdgōjnī)
ȍdgonētka	**ȍdgonētka** (**odgònētka**)	**òdgonētka**
O	**odgorijévati**	**odgorijèvati**
O	**odgúdjeti** (**odgùdjeti**)	**odgúdjeti**
òdgurnuti/odgúrnuti	**odgúrnuti** (**òdgurnuti**)	**odgúrnuti** (òdgurnuti)
òdigrati/odìgrati	**odìgrati** (**òdigrati**)	**òdigrati** (odìgrati)
odijèliti	**odijéliti**	**odijèliti**
odijèlo	**odijélo**	**odijèlo**
odijèvati	**odijévati**	**odijèvati**
O	**odìskona**	**ȍdiskona** (odìskona)
O	**ȍdjāvnī**	**òdjāvnī**
O	**odjedàred**	**odjedàred** (odjedáred)
òdjedriti	**òdjedriti** (**odjèdriti**)	**odjèdriti** (òdjedriti)
òdjelit	**òdjelit** (**ȍdjelit**)	**òdjelit**
òdjelito	**òdjelito** (**ȍdjelito**)	**òdjelito**
O	**òdlāni** (**ȍdlāni**)	**ȍdlāni**
òdličan	**òdličan** (**ȍdličan**)	**ȍdličan**
O	**òdličnīk** (**ȍdličnīk**)	**ȍdličnīk**
òdlično	**òdlično** (**ȍdlično**)	**ȍdlično**
odlijèpiti	**odlijépiti**	**odlijèpiti**
òdlūčan	**òdlučan** (**ȍdlučan**)	**ȍdlūčan** (ȍdlučan)
òdlūčno	**òdlučno** (**ȍdlučno**)	**ȍdlūčno** (ȍdlučno)
òdmaći	**òdmaći**	**òdmaći** (odmàći)
O	**òdmak**	**òdmak** (ȍdmak)
odmalèhna/odmalèna	**odmalèhna** (**odmalèna**)	**odmalèhna** (ȍdmalehna)
odmàloprije	**odmàloprije** (**òdmaloprije**)	**òdmaloprije** (odmàloprije)
ȍdmazda	**òdmazda**	**ȍdmazda**

O	**òdmaznī**	**ȍdmaznī**
odmijèniti	**odmijéniti**	**odmijèniti**
ȍdmīla	**ȍdmīla** (**òdmila**)	**ȍdmīla** (ödmila)
òdmoći	**òdmoći** (**odmòći**)	**òdmoći** (odmòći)
ȍdmōran	**ȍdmōran** (**òdmōran**)	**ȍdmōran**
O	**ȍdmōrno** (**òdmōrno**)	**ȍdmōrno**
òdnedāvno/ȍdnedāvno	**òdnedāvno** (**odnèdāvno**, **òdnedāvna**, **odnèdāvna**)	**òdnedāvno** (òdnedāvna)
òdneklē	**òdnekle**	**òdnēklē** (òdnekle)
odnèmoći	**odnèmoći** (**odnemòći**)	**odnèmoći** (odnemòći)
òdnijeti	**òdnijēti**	**òdnijeti**
odolijèvati	**odolijévati**	**odolijèvati**
òdondā	**òdondā**	**ȍdondā**
òdonudā	**odònud** (**òdonud**, **odònuda**, **odònudā**)	**ȍdonud** (ödonudā)
òdora	**òdora** (**ȍdora**)	**ȍdora** (òdora)
òdostrag/odostrága	**òdostrāg** (**odòstrāg**, **odostrága**, **òdstrāg**)	**ȍdstrāg** (ödstrāga)
odòvud(a)	**odòvud** (**òdovud**, **odòvuda**, **odòvudā**)	**ȍdovud** (ödovudā)
O	**òdrana**	**òdrana** (ödrana)
ȍdrēd	**ȍdrēd**	**òdrēd** (ödrēd)
odrícati (**se**)	**òdricati** (**odrícati**)	**òdricati**
O	**odrijémati**	**odrijèmati**
ȍdrpān	**òdr̄pān**	**òdr̄pān**
O	**odr̀pānka**	(odrpánica)
odrvéniti **odrvénjeti**	**odrvènjeti** (**odrvénjeti**)	**odrvéniti** (odrvèniti) **odrvénjeti** (odrvènjeti)
òdsad(ā)	**òdsad** (**òdsada**, **òdsadā**, **odsàdā**)	**òdsad** (òdsadā, odsàdā)
O	**òdsadašnjī** (**odsàdašnjī**)	**odsàdašnjī** (òdsadašnjī)
O	**òdsele**	**ȍdselē**
òdsječan	**òdsječan**	**ȍdsječan**
O	**ȍdsjēčkī** (**òdsječkī**)	**ȍdsječkī**
òdsječno	**òdsječno**	**ȍdsječno**
O	**odsjédati** (**òdsjedati**)	**odsjédati**
ȍdsjēk	**ȍdsjēk** (**òdsjek**)	**òdsjek** (ödsjēk)
ȍdsjēv	**òdsjev**	**òdsjev**

ȍdskora/ȍdskoro/ȍdskoro	**ȍdskora** (**odskòro**)	**odskòro** (odskòra odskòro, òdskoro)
O	**odskòrašnjī** (**òdskorašnjī**)	**òdskorašnjī** (odskòrašnjī)
òdstajati	**òdstajati** (**odstàjati**)	**òdstajati** (odstàjati)
O	**òdstrāg** (**òdstrāga**, **odstrága**, **òdsrāg**)	**ȍdstrāga**
odstrijèliti	**odstrijéliti**	**odstrijèliti**
òdsudan	**òdsudan**	**ȍdsūdan**
òdsūtnōst/odsútnōst	**odsútnōst** (**òdsutnōst**)	**odsútnōst** (ödsütnōst)
òdsvagda	**òdsvagda**	**odsvàgda** (òdsvagda)
òdsvagdje	**òdsvagdje**	**odsvàgdje** (òdsvagdje)
O	**òdsvakle**	**odsvàklē** (òdsvaklē)
O	**òdsvud** (**òdsvuda**, **odsvùda**, **odsvùdā**)	**òdsvud** (òdsvudā, odsvùdā)
O	**òdštāmpati** (**òdštampati**)	**òdštampati** (òdštāmpati, odštàmpati)
òdštetnī	**ȍdštetnī**	**òdštetnī**
O	**odùšēvljeno** (**odùševljeno**)	**odùšēvljeno**
òduvijēk	**ȍduvijēk** (**òduvijēk**)	**òduvijek** (öduvijēk)
odùzēti	**odùzēti**	**odùzēti** (öduzēti)
odvàjkadā	**odvàjkad** (**odvàjkada**, **òdvajkada**)	**odvàjkadā**
òdvāžnōst	**O**	**odvážnōst** (ödvāžnōst)
òdveć	**òdveć** (**ȍdveć**)	**ȍdveć**
òdvesti (otići vodeći koga sa sobom; odvoditi koga, odvoziti)	**òdvesti** (**odvèsti**) (otići vodeći koga sa sobom; odvoditi koga, vozeći neko prijevozno sredstvo učiniti da ko ili šta stigne na neko mjesto)	**òdvesti** (odvèsti) (vodeći učiniti da neko dođe na određeno mjesto...) **òdvesti** (vozeći neko prijevozno sredstvo učiniti da ko ili šta stigne na neko mjesto)
òdvišē	**ȍdviše** (**ȍdvišē**, **òdvišē**)	**ȍdvišē**
odvrátnōst	**odvrátnōst** (**òdvrātnōst**)	**odvrátnōst** (ödvrātnōst)
odvr̀nuti	**odvŕnuti**	**odvŕnuti**
òdzāda/òzāda	**odzáda** (**òdzād**)	**odzáda**
òdziv	**òdziv** (**ódziv**)	**òdziv**
O	**odzvìždati** (**odzvíždati**)	**odzvíždati** (odzvìždati)
O	**Òdžačānka**	**Òdžačānka** (Òdžačanka)
òdžāk	**òdžāk** (**òdžak**)	**òdžak** (òdžāk, ödžāk)

ofàjditi se	**ofàjditi se**	**ofàjditi** (òfajditi)
O	**òfīnger**	**òfinger** (òfīnger)
ofòrmiti/ofórmiti	**O**	**ofórmiti** (ofòrmiti)
òfrljē	**O**	**ȍfrljē**
òfsajd/òfsājd	**òfsajd**	**òfsajd**
ofùrsatiti	**ofùrsatiti** (**ofursátiti**)	**ofursátiti** (ofùrsatiti)
ȍganj	**òganj**	**òganj**
ògaraviti	**O**	**ogaráviti**
ògaravjeti	**O**	**ogarávjeti**
O	**òglāsnīk** (**òglasnīk**)	**ȍglāsnīk**
O	**ȍglāv**	**ȍglāv** (òglav)
O	**oglàvina** (**òglavina**)	**òglavina** (oglàvina)
oglupáviti	**òglupaviti** (**oglupáviti**)	**oglupáviti**
oglupávjeti	**òglupavjeti** (**oglupávjeti**)	**oglupávjeti**
ȍgnjenī	**ògnjenī** (**ȍgnjenī**)	**ȍgnjenī**
ògnjīšte	**ògnjīšte**	**ògnjīšte** (ògnjište)
O	**ògōrčiti** (**ogórčiti**)	**ogórčiti** (ògōrčiti)
ogorijèvati	**ogorijévati**	**ogorijèvati**
ogorjètina	**ogòrjetina**	**ogòrjetina**
ogràisati/Oogràjisati	**ogràisati** (**ogräisati**)	**ogràisati**
O	**ògrbavjeti**	**ogrbávjeti** (ògrbavjeti)
ogrebòtina	**ogrebòtina** (**ogrèbotina**)	**ogrebòtina** (ogrèbotina)
ògrēpsti	**ogrèpsti** (**ògrepsti**)	**ògrepsti**
ogrijèšiti se	**ogrijéšiti se**	**ogrijèšiti**
ògrjev	**ògrjev**	**ȍgrjēv** (ògrjev)
O	**ògrjevnī**	**ȍgrjēvnī** (ògrjevnī)
ògrljak	**ògrljak**	**ògrljak** (ògrljāk)
ogŕnuti	**ogŕnuti**	**ogŕnuti**
ògrōman	**ȍgrōman**	**ògrōman** (ȍgrōman)
O	**ȍgrōzd** (**ògrozd**)	**ȍgrōzd**
O	**ohládnjeti**	**ohládnjeti** (ohlàdnjeti)
O	**ohò** (**òhō**, **ohô**)	**ohò** (ohô)
ȍhol	**ȍhol** (**òhol**)	**ȍhol** (òhol)
O	**ȍholica**	**òholica**
O	**ohòliti se** (**òholiti se**)	**òholiti se** (ohòliti se)

ȍholo	**ȍholo (òholo)**	**ȍholo**
ȍholōst	**ȍholōst (òholōst)**	**ȍholōst**
òhrapaviti	**O**	**ohrapáviti** (òhrapaviti)
òhrapavjeti	**O**	**ohrapávjeti**
oìvičiti	**òivičiti (oìvičiti)**	**oìvičiti**
O	**ȍjkati (ójkati)**	**ȍjkati**
ojnàdžija	**O**	**ȍjnadžija**
òjužiti	**òjužiti (ojúžiti)**	**òjužiti**
okàbuliti	**O**	**okabúliti**
O	**òkahariti (òkahriti)**	**òkahariti** (okàhariti)
òkameniti se	**òkameniti**	**òkameniti** (okàmeniti)
okàsniti	**òkasniti (okàsniti)**	**okàsniti** (òkasniti)
okášce	**O**	**okášce** (okàšce)
ȍkeān/okèān	**okèān**	**ȍkeān/okèān**
okèānskī/ȍkeānskī		**ȍkeānskī**
O	**òkefati (okèfati)**	**okèfati** (òkefati)
O	**oklembésiti (oklèmbesiti)**	**oklèmbesiti**
O	**oklèsati**	**oklèsati** (òklesati)
oklijèvati	**oklijévati**	**oklijèvati**
oko prij.	**ȍko** prij.	**oko** prij.
okolìna	**okolìna (òkolina)**	**okolìna** (òkolina)
òkolīš	**òkolīš (ȍkolīš)**	**òkolīš**
okolìšati	**okolìšati (okolíšiti)**	**okolìšati** (okolíšati)
O	**òkolīšno (ȍkolīšno)**	**òkolīšno**
òkōlnī	**òkōlnī (ȍkōlnī)**	**òkōlnī**
okorístiti se	**okorístiti se (okòristiti se)**	**okòristiti se** (okorístiti se)
O	**okòštao (ȍkoštao)**	**ȍkoštao** (okòštao)
okòštati	**okòštati**	**òkoštati** (okòštati)
okòvati	**okòvati**	**okòvati (opkòvati)**
ȍkovrātnīk	**okòvratnīk (ȍkovratnīk)**	**okòvrātnīk**
O	**òkrājčiti**	**òkrajčiti** (òkrājčiti)
okrétānje	**O**	**òkretānje**
okrétati (se)	**òkretati (okrétati)**	**òkretati** (okrétati)
òkretnica	**O**	**okrétnica** (òkrētnica, òkretnica)
ȍkrētnōst	**ȍkrētnōst (okrétnōst)**	**okrétnōst** (ȍkrētnōst)

okrijèpiti (se)	**okrijépiti**	**okrijèpiti**
okrivljènica	**okrivljènica**	**okrivljènica** (òkrīvljenica)
okrúgao/òkrūgao	**okrúgao (òkrūgao)**	**okrúgao**
okrúglo	**okrúglo (òkrūglo)**	**okrúglo**
O	**òkrūtnica**	**òkrūtnica**
ȍkrūtnōst/okrútnōst	**O**	**okrútnōst**
ȍkrūžnī	**òkrūžnī (ȍkrūžnī)**	**òkrūžnī**
O	**òkružnica (òkrūžnica)**	**òkrūžnica**
okŕznuti	**òkrznuti (okŕznuti)**	**òkrznuti**
òksālnī	**O**	**ȍksālnī**
oksimòrōn	**O**	**oksimòrōn** (oksìmoron)
oksitóna/oksitòneza	**O**	**ȍksitōna** (oksitóna) **oksitonéza** (oksitòneza)
oktòih	**O**	**oktòih** (òktoih)
oktòpōd	**O**	**òktopōd** (oktòpōd)
okùpātor	**okùpātor (okupâtor)**	**okùpātor** (okupâtor *izg*.)
okùpātorskī	**okùpātorskī (okupâtorskī)**	**okùpātorskī** (okupâtorskī)
òkus	**òkus (ȍkūs)**	**òkus** (ȍkūs)
òkvīr	**ȍkvīr (òkvīr)**	**òkvīr** (ȍkvīr)
ȍkvīran	**ȍkvīran (òkvīran)**	**òkvīran** (òkvīran)
òlabaviti/olabáviti	**òlabaviti**	**O**
olèāndar	**O**	**olèandar**
olìnjao	**olìnjao (ȍlinjao)**	**olìnjao** (ȍlinjao)
O	**Ȍlovčić (Olòvčić)**	**Ȍlovčić**
òlovo	**ȍlovo**	**ȍlovo**
omàći se	**òmaći se**	**òmaći se** (omàći se)
O	**ȍmara**	**òmara**
omasòviti/omàsoviti	**omasòviti**	**omasòviti** (omasóviti)
òmaška	**ȍmaška (òmaška)**	**ȍmaška** (òmaška)
omatúhiti	**omatúhiti**	**omatúhiti** (omátuhiti)
ombùdsman	**O**	**òmbudsmen** (òmbudsman)
òmeđiti	**omèđiti (òmeđiti)**	**omèđiti** (òmeđiti)
omìrisati	**omirìsati (omìrisati)**	**omirìsati** (omìrisati)
òmjer/ómjer	**òmjer**	**òmjer**
omlàdīnka	**omlàdīnka**	**òmladīnka**
òmladīnskī/omlàdīnskī	**òmladīnskī**	**òmladinskī**

O	**òmlitaviti** (**omlitáviti**)	**òmlitaviti** (omlitáviti)
omlitávjeti	**òmlitavjeti** (**omlitávjeti**)	**omlitávjeti** (òmlitavjeti)
òmlohaviti	**O**	**omloháviti** (òmlohaviti)
O	**òmorina** (**ȍmorina**)	**òmorina**
O	**òmršaviti** (**omršáviti**)	**omršáviti** (òmršaviti)
omršávjeti	**òmršavjeti** (**omršávjeti**)	**omršávjeti** (òmršavjeti)
O	**òmutaviti** (**omutáviti**)	**omutáviti**
ôn/ȍn	**ȍn** (**ôn**)	**ȍn** (ôn)
ònāj/ònāj; **ȍnā/ònā**; **ȍnō**, **ònō**	**ȍnāj** (**ònāj**) (**ȍnā**, **ȍnō**)	**ȍnāj** (ònāj) (ȍnā, ȍnō)
onàkāv	**onàkav** (**onàkāv**)	**onàkav** (onàkāv)
ònāmo	**ònāmo**	**ònamo** (ònāmo)
ȍndā	**ȍndā**	**ȍndā** (ondā)
ȍndašnjī	**òndašnjī**	**ȍndašnjī**
O	**onèmoći** (**onemòći**)	**onèmoći**
onesvijèstiti (**se**)	**onesvijéstiti**	**onesvijèstiti**
onolìcnī	**onolìcnī** (**onòlicnī**)	**onolìcnī**
O	**onolìkačkī** (**onòlikačkī**)	**onolìkačkī**
onolìkī	**onolìkī** (**onòlikī**)	**onolìkī** (onòlikī)
onolìkō	**onolìkō** (**onòlikō**)	**onolìkō**
O	**onolìšnī** (**onòlišnī**)	**onolìšnī**
onòmād	**onòmad** (**onòmād**)	**onòmād** (onòmad)
onòstran	**onòstran** (**ȍnostran**)	**onòstran**
onòvremenī/onovrèmenī	**onòvremenī** (**ònovremenī**)	**onovrèmenī**
ontogenéza	**O**	**ontogenéza** (ontogèneza)
ònudā	**ònudā** (**ònuda**, **onùdā**, **ònud**)	**ònudā** (ònud)
òpasati	**òpasati** (**opàsati**)	**òpasati**
òpaska	**ȍpaska** (**òpaska**)	**ȍpaska**
ȍpćinskī	**ȍpćīnskī** (**ȍpćinskī**)	**ȍpćinskī**
opekòtina	**opekòtina** (**òpekotina**)	**opekòtina** (opèkotina)
opèlješiti	**opèlješiti** (**opeljéšiti**)	**opèlješiti**
ȍpērnī **ȍperskī**	**ȍpernī** (**ȍpērnī**, **ȍperskī**)	**òpernī** **òpērskī**
opijèlo	**opijélo**	**opijèlo**
ôpijum	**ôpijum** (**ȍpijum**)	**ȍpijum** (ôpijum)
òpis/ópis	**òpis** (**ópis**)	**òpis** (ópis)
òpismeniti	**òpismeniti** (**opismèniti**)	**òpismeniti** (opìsmeniti)

opkoráčiti	**opkoráčiti**	**opkoráčiti** (opkòračiti)
O	**ȍplaza**	**òplaza** (ȍplaza; opláza *reg*.)
oplemèniti	**oplemèniti** (**òplemeniti**)	**oplemèniti** (òplemeniti, oplèmeniti)
O	**oplijéniti**	**oplijèniti**
oplijèviti	**oplijéviti**	**oplijèviti**
oplòdnja	**oplòdnja** (**oplódnja**)	**oplódnja** (oplòdnja)
oplođávanje	**O**	**oplođávānje**
òpna	**òpna** (**ȍpna**)	**ȍpna** (òpna)
ȍpōjan	**òpōjan** (**ȍpōjan**)	**ȍpōjan** (òpōjan)
opònent/oponȅnt	**O**	**opònent** (oponȅnt *izg*.)
opònentica/oponèntica	**O**	opònentica
opònentskī	**O**	**opònentskī** (oponȅntskī *izg*.)
ȍpor	**ȍpor** (**òpor**)	**ȍpor** (òpor)
ȍporbenī	**O**	**òporbenī**
ȍporo	**ȍporo** (**òporo**)	**ȍporo** (òporo)
òporōst	**O**	**ȍporōst**
opozícija	**opozícija** (**opozîcija**)	**opozícija** (opozîcija *izg*.)
opozícījskī/òpoziciōnī	**opozícījskī** (**opozîcjskī**, **ȍpoziciōnī**)	**opozícījskī**
òpravdān	**òpravdān** (**òprāvdān**)	**òpravdān** (òprāvdān)
òpravdāno	**òpravdāno** (**òprāvdāno**)	**òpravdāno**
òpravdati	**òpravdati** (**òprāvdati**)	**opràvdati** (òpravdati)
òprečan	**òprečan** (**ȍprečan**)	**ȍprečan**
òprečano	**òprečano** (**ȍprečano**)	**ȍprečano** (òprečano)
opredijèliti se	**opredijéliti se**	**opredijèliti**
òpresti	**òpresti** (**òprēsti**)	**òpresti** (òprēsti)
ȍpsadnī	**ȍpsadnī**	**òpsādnī**
òpseg	**ȍpsēg**	**ȍpsēg**
opservàtōrīj	**opservàtōrij** (**opservatôrij**)	**opservàtōrij** (opservatôrij *izg*.)
opsèsija/òpsēsija	**opsèsija** (**òpsēsija**)	**òpsēsija** (opsèsija)
òpēsežan	**ȍpsēžan**	**ȍpsēžan**
opsjédati	**opsjédati** (**òpsjedati**)	**opsjédati**
opskŕbiti	**opskŕbiti** (**opskȓbiti**)	**opskŕbiti**
òpskūran	**ȍpskūran**	**ȍpskūran**
opskùrant	**O**	**opskùrant** (opskurȁnt *izg*.)

òpstojānje/opstojánje	**O**	**òpstojānje**
òpstojati/opstòjati	**opstòjati** (**òpstojati**)	**òpstojati** (opstòjati)
O	**òpteći**	**òpteći** (**optèći**)
optìmistkinja	**optìmistkinja**	**optìmistkinja** (optimìstkinja)
òptužba	**òptužba**	**òptūžba** (òptužba)
òptužnica	**òptužnica**	
opunomòćiti	**opunomòćiti**	**opunomòćiti** (**o**punòmoćiti)
ȍpus	**òpus** (**ópus**)	**òpus**
òpustiti	**òpustiti** (**opùstiti**)	**òpustiti** (opùstiti)
opústošiti	**opústošiti** (**opùstošiti**)	**opústošiti**
òputa	**ȍputa** (**òputa**)	**òputa**
oráhnjača	**O**	**oráhnjača** (òrahnjača)
òrālan	**O**	**ȍrālan**
òrālano	**òrālno** (**ȍrālno**)	**ȍrālano**
orangùtān	**orangùtān** (**orangùtan**)	**orangùtān**
O	**Òrašanin** (**Orášanin**) **Òrašānka**	**Orášanin** (Òrašanin) **Orášanka** (Orášānka, Òrašanka, Òrašānka)
oràōrīj	**O**	**oràōrīj** (oratôrīj *izg*.)
orbìta	**orbíta** (**òrbita**)	**òrbita** (orbíta, orbìta)
òrdēn	**òrdēn**	**òrdēn** (òrden)
ordònans	**O**	**ordònans** (ordonäns *izg*.)
organìzātor	**organìzātor** (**organizâtor**)	**organìzātor** (organizâtor *izg*.)
organìzātorskī	**organìzātorskī** (**organizâtorskī**)	**organìzātorskī** (organizâtorskī *izg*.)
orgànizovānōst	**O**	**òrganizovānōst**
orgànizovānje	**O**	**òrganizovānje**
orgànizovati	**orgànizovati**	**òrganizovati**
ȍrijentālan	**ȍrijentālan**	**òrijentālan**
O	**orijentològinja**	**orijentòloginja**
òrlīć	**O**	**òrlić**
órlov	**òrlov** (**órlov**)	**òrlov** (órlov)
ornàment	**ornàment** (**ornamȅnt**)	**ornàment** (ornamȅnt *izg*.)
orogenéza	**O**	**orogenéza** (orogèneza)
ortodòksan	**ȍrtodoksan** (**ortòdoksan**)	**ortodòksan** (ortodöksan *izg*.)
òrtopēd	**O**	**òrtopēd**

ȍrtopēdskī/ortòpēdskī	**ortòpēdskī** (**ȍrtopēdskī**)	**òrtopēdskī**
ȍružān	**ȍružān** (**òružān**)	**ȍružān**
orùžārnica/oružárnica	**O**	**orùžārnica**
òrūžnī	**òrūžnī** (**òružni**)	**òrūžnī**
ósa	**òsa** (**ósa**)	**ósa**
osàburiti	**òsaburiti**	**osàburiti** (òsaburiti)
ȍsam/òsam	**ȍsam**	**ȍsam**
osàmnaēst	**osàmnaest**	**osàmnaēst**
O	**osàmnaestka**	**osàmnaestka** (osàmnaēstka)
O	**ȍsamstō**	**ȍsamsto** (ȍsamstō)
ȍsao	**òsao**	**O**
ȍsebūjan	**ȍsebūjan**	**òsebūjan**
O	**osigùrànīk**	**osigùrànīk** (osiguránīk)
osijèditi/osijèdjeti	**osijédjeti**	**osijèditi** **osijèdjeti**
ȍsim	**ȍsim** (**ȍsīm**, **òsim**)	**ȍsim**
ȍsiōn	**ȍsiōn** (**ȍsion**)	**ȍsiōn** (ȍsion)
O	**osiròtjeti**	**osiròtjeti** (osìrotjeti)
ȍsje	**ôsje**	**ôsje**
O	**òsjemeniti** (**osjemèniti**)	**osjèmeniti**
òsjetan	**òsjetan** (**ȍsjetan**)	**òsjetan** (ȍsjetan)
ȍsjetīlnī	**òsjetīlnī** (**ȍsjetīlnī**)	òsjetīlnī
òskoruša/oskòruša	**ȍskoruša**	**ȍskoruša** (òskoruša)
òskudan	**òskudan** (**ȍskūdan**)	**ȍskūdan** (òskudan)
oskudijèvati	**oskudijévati**	**oskudijèvati**
oslijépiti	**oslijépiti**	**oslijèpiti**
O	**oslijépjeti**	**oslijèpjeti**
oslúhnuti/oslúšnuti	**òsluhnuti** (**oslúhnuti**, **òslušnuti**)	**òsluhnuti** (oslúhnuti) **òslušnuti** (oslúšnuti)
osmìna	**osmìna** (**òsmina**)	**osmìna** (òsmina)
osmínka	**òsmīnka** (**osmínka**)	**osmínka** (òsmīnka)
osmjéhnuti se	**osmjéhnuti se** (**òsmjehnuti se**)	**osmjéhnuti se** (òsmjehnuti se)
O	**osnijéžiti**	**osnijèžiti**
òsnova	**òsnov** (**ȍsnov**) **òsnova** (**ȍsnova**)	**òsnov** (òsnova) **òsnova**
òsnovica	**òsnovica** (**ȍsnovica**)	**òsnovica**

ȍsnōvnī	**ȍsnōvnī (ȍsnovnī)**	**ȍsnōvnī**
ȍsoba	**ȍsoba (ȍsoba)**	**ȍsoba** (ȍsoba)
ȍsobno	**ȍsobno (ȍsobno)**	**ȍsobno**
O	**osóbnōst (ȍsobnōst)**	**ȍsobnōst**
ȍsoran	**ȍsōran**	**ȍsōran**
ȍsorno	**ȍsōrno**	**ȍsōrno**
osȍvina	**osȍvina (osovìna)**	**osȍvina (osovìna)**
ȍspice	**ȍspice**	**ȍspica**
O	**ȍsrednje (ȍsrednjē)**	**ȍsrednjē**
ȍstavina	**ostavìna (ȍstavina)**	**ȍstavina** (ostavìna)
ȍstavīnskī	**ȍstavīnskī**	**ȍstavinskī**
O	**ȍstrāg (ȍstrāga)**	**ȍstrāg**
O	**ostudèniti**	**ostudéniti** (ostudèniti)
O	**ostudènjeti (ostudénjeti)**	**ostudénjeti**
osȕjetiti	**osȕjetiti (osujétiti)**	**osȕjetiti**
O	**osȕnčati (ȍsūnčati)**	**osȕnčati**
ȍsvetničkī	**ȍsvetničkī (ȍsvetničkī)**	**ȍsvetničkī**
ȍsvetnīk	**ȍsvetnīk (ȍsvetnīk)**	**ȍsvetnīk**
osvijèstiti (se)	**osvijéstiti**	**osvijèstiti**
ȍsviješten/ȍsviješćen	**ȍsvijēšten (ȍsvijēšćen)**	**ȍsviješten**
O	**ȍsvijēštenōst (ȍsvijēšćenōst)**	**ȍsviještenōst**
osvijètliti	**osvijétliti**	**osvijètliti**
ȍsvīt	**ȍsvit (ȍsvīt)**	**ȍsvīt** (ȍsvit)
osvȑnuti se	**osvŕnuti se**	**osvŕnuti se**
ȍsvrt	**ȍsvrt (ȍsvr̄t)**	**ȍsvrt**
ȍšepaviti/ošepáviti	**O**	**ošepáviti**
ȍštrica	**ȍštrica**	**ȍštrica** (ȍštrica)
ȍštrokōndža/oštròkōndža	**oštròkōndža (oštròkōnđa)**	**oštròkōndža** (oštrokóndža)
ȍštroūman	**ȍštroūman (oštròūman)**	**ȍštroūman** (oštròuman)
ȍštrovīdan	**ȍštrovīdan**	**ȍštrovīdan** (oštròvidan)
ȍšugaviti se	**ȍšugaviti se (ošugáviti se)**	**ošugáviti**
ȍtad(ā)/otàdā	**ȍtad (ȍtada, ȍtadā, otàdā)**	**ȍtad** (ȍtadā, otàdā)
O	**ȍtadžbīnskī (ȍtadžbinskī)**	ȍtadžbinskī (ȍtadžbīnskī)
ȍtava	**ȍtava**	**ȍtava**
otcijèpiti	**otcijépiti**	**otcijèpiti**

òteći (**dobiti oteklinu**)	**òteći** (**otèći**) (**dobiti oteklinu**)	**òteći** (otèći, òteknuti) (dobiti oteklinu)
òtkad(**ā**)	**òtkad** (**òtkada**, **òtkadā**, **otkàdā**)	**òtkad** (òtkada, otkàdā)
òtklanjati (otkloniti)	**òtklanjati** (otkloniti)	**otklánjati** (òtklanjati) (otkloniti)
O	**ȍtkle**	**òtklē** (ȍtklē)
O	**otklònljiv** (**otklònjiv**)	**otklònjiv**
òtkud(**ā**)	**òtkud** (**òtkuda**, **òtkudā**, **otkùdā**)	**òtkud** (òtkudā)
ȍtmica	**òtmica** (**ȍtmica**)	**ȍtmica** (òtmica)
ȍtmičār **ȍtmičārka**	**òtmičār** (**ȍtmičār**) (**òtmičārka**)	**ȍtmičār** **ȍtmičārka**
òtmjen	**ȍtmjen**	**ȍtmjen** (ȍtmen)
òtočānin **òtočāninka**	**òtočanin** (**òtočānka**)	**ȍtočanin** **ȍtočānka** (ȍtočanka)
òtpād	**ȍtpād**	**ȍtpād**
ȍtpādnī	**òtpadnī** (**òtpādnī**)	**òtpādnī**
otpàsati	**otpàsati** (**òtpasati**)	**òtpasati**
O	**otpijévati**	**otpijèvati**
òtplivati	**òtplivati**	**otplìvati** (òtplivati)
otpòčēti	**otpòčēti**	**otpòčēti** (ȍtpočēti)
ȍtpōran	**ȍtpōran** (**òtpōran**)	**ȍtpōran**
òtpōrnīk	**òtpōrnīk**	**ȍtpōrnīk**
otprémiti	**otprémiti** (**òtpremiti**)	**otprémiti** (òtpremiti)
O	**ȍtprēmnī** (**òtpremnī**)	**òtprēmnī** (òtpremnī)
òtprēmnica	**òtprēmnica** (**òtpremnica**)	**òtprēmnica**
O	**òtprēmnīk** (**òtpremnīk**)	**òtprēmnīk**
òtprije	**òtprije** (**ȍtprije**)	**òtprije** (ȍtprije)
O	**òtprvē** (**otpŕvē**)	**otpŕvē** (otpŕvē)
O	**otpúčiti se**	**otpúčiti** (òtpučiti se)
òtpustiti	**òtpustiti** (**otpùstiti**)	**òtpustiti** (otpùstiti)
òtračati	**otràčati** (**òtračati**)	**òtračati** (otràčati)
ȍtr̄cān	**òtr̄cān**	**òtr̄cān**
òtresit	**òtresit** (**ȍtresit**)	**òtresit**
O	**òtresito** (**ȍtresito**)	**òtresito**
O	**òtresitōst** (**ȍtresitōst**)	**òtresitōst**
O	**otrijébiti**	**otrijèbiti**
otrijèzniti	**otrijézniti**	**otrijèzniti**

ȍtrōvan	**ȍtrōvan**	**òtrōvan**
òtrōvnica	**òtrōvnica**	**òtrōvnica** (otróvnica)
ȍtrōvno	**O**	**òtrōvno**
ȍtrōvnōst	**O**	**otróvnōst**
O	**òtrti**	**òtrti** (otŕti *reg.*)
òtud(a)	**òtud** (**òtuda**, **otùdā**)	**ȍtudā** (òtudā)
otvárati	**otvárati** (**òtvarati**)	**otvárati** (òtvarati)
ȍvāj/òvāj; **ȍvā/òvā**; **ȍvō/òvō**)	**ȍvāj** (**ȍvā**, **ȍvō**)	**ȍvāj** (ȍvā, ȍvō)
ovàkāv	**ovàkav** (**ovàkāv**)	**ovàkāv** (ovàkav)
òvan	**òvan** (**óvan**)	**òvan** (óvan)
óvca	**òvca** (**óvca**)	**òvca** (óvca)
ȍvčār	**òvčār** (**ȍvčār**)	**òvčār** (ȍvčār)
òvčica	**òvčica** (**óvčica**)	**òvčica** (óvčica)
òvčijī	**òvčijī** (**ȍvčijī**)	**òvčijī**
òvdašnjī	**òvdašnjī** (**ȍvdašnjī**)	**ȍvdašnjī** (òvdašnjī)
òvelik	**ȍvelik**	**ȍvelik**
òvijati	**òvijati** (**ovìjati**)	**òvijati**
òvisan	**óvisan**	**òvisan** (óvisan)
òvisiti	**óvisiti**	**òvisiti** (óvisiti)
O	**óvisničkī**	**òvisničkī**
òvisnīk	**óvisnīk** (**óvisnica**)	**òvisnīk** (òvisnica)
O	**óvisnīštvo**	**òvisnīštvo**
O	**óvisno**	**òvisno** (óvisno)
O	**óvisnōst**	**òvisnōst**
ȍvlāst	**ȍvlāst**	**òvlāst**
ȍvlāš	**ȍvlāš**	**òvlāš**
O	**ȍvlāšan**	**òvlāšan**
O	**òvnećī** (**ovnèćī**)	**òvnećī**
O	**òvnīć** (**òvnić**)	**òvnić** (òvnīć)
O	**ȍvodoban** (**ovòdoban**)	**òvodōban** (ȍvodōban)
óvoj	**òvoj** (**òvōj**, **óvoj**)	**òvoj** (óvoj)
óvojnica	**òvōjnica** (**óvojnica**)	**ȍvōjnica**
ovòlik (ovolìkī)	**ovolìkī** (**ovòlikī**)	**ovolìkī**
ovolìkō	**ovolìkō** (**ovòliko**, **ovòlikō**)	**ovolìkō** (ovòlikō)
ȍvosvjetskī	**ovosvjètskī** (**ȍvosvjetskī**)	**ovosvjètskī**

O	**ovòvremenskī**	**ovovrèmenskī**
O	**ȍvozēmnī** (**ovòzemnī**)	**òvozēmnī**
O	**ȍvršnī**	**òvršnī**
O	**òvsen**	**òvsen** (övsen)
O	**ovsènica** (**òvsenica**)	**òvsenica** (ovsènica)
òvudā	**òvuda** (**ovùdā**, **òvud**)	**òvudā** (òvud)
òzāda/ozáda	**ozáda** (**òzād**, **ozádi**)	**ozáda** (òzād, ozádi)
ozelèniti	**ozelèniti**	**ozeléniti** (ozelèniti)
ozelènjeti	**ozelènjeti**	**ozelénjeti** (ozelènjeti)
òzēpsti	**òzēpsti**	**òzēpsti** (ozépsti)
ȍzimī	**òzimī** (**òzīmī**)	**ȍzim** (o. v. özīmī)
ozlijèditi	**ozlijéditi**	**ozlijèditi**
ozlovòljiti	**ozlovòljiti**	**ozlovòljiti** (ozlòvoljiti)
oždrijèbiti	**oždrijébiti**	**oždrijèbiti**
ožegòtina	**O**	**òžegotina**
oživotvòriti	**oživotvòriti**	**oživotvòriti** (oživòtvoriti)
O	**òžličica**	**ȍžličica**
P	**P**	**P**
pàbirak	**pàbirak** (**pȁbirak**)	**pàbirak**
pàbīrčār	**O**	**pàbirčār**
pàbīrčēnje	**O**	**pàbirčēnje**
pacìfist(**a**) **pacìfistica/pacìfistkinja**	**pacìfist** (**pacìfista**) **pacìfistkinja**, **pacìfistica**	**pacìfist** (pacifïst *izg*.) **pacìfistkinja** (pacifïstkinja *izg*.)
O **pacìjentica**/**pacìjentkinja**	**pacìjent** (**pacijȅnt**) **pacìjentica**, **pacìjentkinja**	**pacìjent** (pacijȅnt *izg*.) **pacìjentica** (pacijȅntica *izg*.) **pacìjentkinja** (pacijȅntkinja *izg*.)
pácov/pàcov	**pàcov**	**pàcov** (pàrcov *reg*.)
pačàluk	**O**	**pačàluk** (pàčaluk)
pȁče (**pihtije**)	**pàče** (**pȁče**) (**pihtije**)	**pàče** (päče) (pihtije)
pȁdalica	**pȁdalica**	**pȁdalica** (pàdalica)
O	**pȁdalīšte** (**pàdalīšte**)	**pàdalīšte**
pàdišah/pàdišāh	**padìšāh** (**pàdišāh**)	**pàdišāh** (padìšāh) (pèdišāh, pedìšāh)
pȁdobrān	**pȁdobrān**	**pàdobrān**
O	**padòbrānka**	**pàdobrānka**
pȁdobrānskī	**pȁdobrānskī**	**pàdobrānskī**
pàganin	**pàgan** (**pàganin**)	**pàgan** (pàgān)

pàgānka	(**pàgānka**)	**pàgānka** (pàganka)
pàgānskī	**pàganskī** (**pàgānskī**)	**pàgānskī** (pàganskī)
pagánstvo	**pagánstvo** (**pàgānstvo**)	**pagánstvo**
pàgina	**O**	**pagína**
pagóda	**pàgoda**	**pàgoda** (pagóda)
O	**pàhalica** (**páhalica**)	**páhalica** (pàhalica)
O	**páhāljka**	**pàhāljka** (páhāljka)
O	**pȁhati** (**páhati**) (čistiti od prašine; neugodno mirisati)	**pȁhati** (čistiti od prašine, páhati) **páhati** (pȁhati) (čistiti žitarice od nečistoće, neugodno mirisati)
pahlávi (novčana jedinica u Iranu)	**O**	**pahlávi** (pahlàvi) (novčana jedinica u Iranu)
O	**pàhnuti** (blago zastrujati)	**pȁhnuti** (pàhnuti) (blago zastrujati)
pàhulja	**pàhulja**	**pàhulja** (pahúlja)
pàhuljast/pahùljast	**pàhuljast** (**pàhuljav**)	**pàhuljast** (pahùljast)
pahùljasto/pȁhuljasto	**O**	**pàhuljasto** (pahùljasto)
pàjac/pàjāc	**pàjac**	**pàjac** (pajàco)
pàkao	**pàkao**	**pȁkao**
pȁkērka	**O**	**pàkerka**
pakírērka	**O**	**pakírerka**
Pȁkistān/Pakìstān	**Pȁkistān**	**O**
Pȁkistānka/Pakìstānka	**Pakìstānka**	**Pȁkistānka** (Pakìstānka)
pȁkistānskī/pakìstānskī	**pȁkistānskī**	**pȁkistānskī** (pakìstānskī)
pàklen	**pàklen**	**pȁklen** (pàklen)
pàklenīčkī	**O**	**pȁkleničkī** (pàklenčkī)
pàklenīk	**O**	**pȁklenīk** (pàklenīk)
pàkleno	**pàkleno**	**pȁkleno** (pàkleno)
pàklenskī	**O**	**pȁklenskī** (pàklenskī)
pàklić	**pȁklić** (**pàklić, pàklīć**)	**pȁklić** (**p**àklić)
pàklo	**pàklo**	**pȁklo**
pȁkostiti	**pȁkostiti** (**pakòstiti**)	**pȁkostiti**
pȁkpapīr/pakpàpīr	**pȁkpapīr**	**pȁkpapīr** (pȁk-pàpīr, pakpàpīr)
pàlānčanin/paláončanin **pàlānčānka/paláončanka**	**paláončanin** (**paláončānka**)	**O** **O**
palatalizírati/pàlatalizovati	**O**	**pàlatalizovati**
pàlāvra	**O**	**pàlāvra** (palávra *reg*.)

pàlčić	**pàlčić** (**pâlčić**)	**pȁlčić**
paleòlit **paleolìtik**	**paleòlit** (**paleolìtik**)	**paleòlit** (paleòlīt)
paleòlitskī	**paleòlītskī**	**paleòlitskī** (paleòlītskī)
paléta/palèta	**palèta**	**palèta**
pâlī (koji je poginuo u borbi)	**pȁlī** (koji je poginuo u borbi)	**pȁlī** (koji je poginuo u borbi)
pàlica	**pàlica** (**pàlica**)	**pàlica**
palidŕvce	**pàlidr̄vce**	**pàlidr̄vce** (palidŕvce)
palilàlija	**O**	**palilálija**
pâlmīn/pâlmin	**pâlmīn** (**pâlmin**)	**pâlmīn**
O	**palúčak** (**pàlučak**)	**palúčak** (**pà**lučak)
páljānskī/páljanskī	**páljanskī**	**páljanskī**
pâljenica/paljènica	**pâljenica**	**pâljenica**
pâmćēnje	**pâmćēnje**	**pâmćēnje** (pämćēnje)
O	**pamètār** (**pàmetār**)	**pamètār**
pàmflēt	**pàmflēt** (**pàmflet**)	**pàmflēt** (pàmflet)
pamflètist(**a**)	**O**	**pamflètist** (pamfletïst *izg*.)
pâmtilac **pâmtilica**	**pàmtilac** (**pàmtilica**)	**pàmtilac** (pàmtilica *rij*.)
pâmtilo	**O**	**pàmtilo**
pȁnađūr	**O**	**pànađūr**
Pȁnama/Panáma	**Pànama**	**O**
O	**Panámac** (**Pànāmka**)	**Panámac** (Pànāmka, Pànamka)
pànāmskī/pànamskī	**pànamskī** (**pànāmskī**)	**pànāmskī** (pànāmskī)
pàničārkīn/pàničārkin	**O**	**pàničārkīn**
pànkreas	**pànkreas** (**pȁnkreās**)	**pȁnkreās**
pànkreasnī	**O**	**pȁnkreāsnī**
Pantèōn/pantèōn	**pànteōn**	**pantèōn**
pánja/pȁnja	**O**	**pánja**
pánjača	**O**	**pànjača**
pànjčić/pànjčīć	**O**	**pànjčić** (pànjčïć)
O	**pànjēvka**	**pànjēvka** (pánjevka, pánjēvka)
pànjīć/pànjić	**pànjić** (**pànjīć**)	**pànjić** (pànjīć)
pȁnjkalo	**O**	**pànjkalo**
pȁnjkati	**pȁnjkati**	**pȁnjkati** (pânjkati)

O	**pȁor** (**pȁōrka**, **pȁōrkinja**)	**pȁor** (päōr) **pȁorka** (päōrka)
O	**pa-pâ**	**pa-pá** (pa-pâ)
papàgaj/papàgāj	**papàgāj**	**papàgāj** (papàgan *rij*.)
papagájstvo/papàgājstvo	**O**	**papagájstvo**
papalína	**O**	**papalína** (papàlīna *izg. medit*.)
pȁpati/pápati	**pȁpati**	**pȁpati**
pàpaz	**O**	**pàpaz** (päpāz *reg*.)
pȁpila/papìla	**papìla**	**papìla** (päpila)
pâpīn/pâpin	**pâpīn** (**pâpin**)	**pâpīn**
pâpīnskī/pâpskī	**pâpīnskī** (**pâpinskī**)	**pâpīnskī**
papìrić	**papìrić** (**papìrīć**)	**papìrić**
pàpirus	**papìrus** (**pȁpirus**)	**pàpirus**
pȁprātka	**pȁpratka** (**pàpratka**)	**pȁpratka**
paprátnjače	**pàpratnjača** (**paprátnjača**)	**pȁpratnjača** (pàpratnjača, paprátnjača)
pȁprenica/paprènica	**O**	**pȁprenica**
pȁprenjača/paprènjača	**O**	**pȁprenjača** (paprènjača)
pȁprenjāk /paprènjāk	**O**	**pȁprenjāk** (paprènjāk)
pȁprica	**pȁprica** (**pàprica**)	**pȁprica**
O	**pàpričica**	**pàpričica** (papričíca)
pàprikāš	**pàprikāš**	**pȁprikāš**
pàprikāškī	**O**	**pȁprikāškī**
pàpučica	**pàpučica**	**pàpučica** (papučíca)
párac	**pàrac** (**pàrica**)	**párac**
paradàiz/paràdajz	**paràdajz** (**paradàjz**)	**paradàjz** (paradäjz *izg*.)
pȁradoks/paràdoks	**pȁradoks** (**paràdoks**)	**pȁradoks**
pàrādno/pȁrādno	**O**	**pàrādno**
O	**paradȓžava**	**pȁradržava**
pàraf	**pàraf**	**pȁraf**
paràfīn	**paràfīn**	**pȁrafīn** (paràfīn)
pȁragraf/paràgraf	**pȁragraf** (**paràgraf**)	**pàragraf** (paràgraf)
pȁragrafskī/paràgrafskī	**O**	**pàragrafskī** (paràgrafskī)
paràjlija/parájlija	**paràjlija** (**parájlija**)	**paràjlija** (parájlija *ekspr*.)
paraláža	**O**	**paraláža** (päralaža)
paralèla	**paralèla** (**paralêla**)	**paralèla** (paralêla *izg*.)

pȁralelan/paralèlan	**paralèlan (paralȅlan)**	**pȁralelan** (paralèlan)
pȁralelno/paràlelno	**paralèlno (paralȅlno)**	**pȁralelno** (paralèlno)
pȁralelnōst/paralèlnōst	**paralèlnōst (paralȅlnōst)**	**pȁralelnōst** (paralèlnōst)
pȁralizovān	**O**	**pàralizovān**
pȁralizovānōst	**O**	**pàralizovānōst**
pȁralizovati (se)	**paràlizovati**	**pȁralizovati**
paralògičan	**O**	**pȁralogičan**
paralògičkī	**O**	**pȁralogičkī**
paralògičnōst	**O**	**pȁralogičnōst**
paràmēcīj(um)	**paràmēcij (paramêcij)**	**paramécīj** (paramêcij)
parampárče/pȁrampārče	**parampárče (pȁrampārče)**	**parampárče**
paranòja	**paranója (paranòja)**	**paranója** (paranòja)
pàrastos/paràstos	**paràstos**	**paràstos** (pàrastos)
pȁrataksa	**paratàksa**	**paratàksa** (pȁrataksa)
O	**paravójska**	**pȁravōjska**
paràzit	**paràzit (parazȉt)**	**paràzit** (parazȉt *izg*.)
paràzitnī	**O**	**paràzitnī** (parazìtnī; parazȉtnī *izg*.)
paràzitskī	**paràzitskī (parazȉtskī)**	**paràzitskī** (parazìtskī)
pȁre	**pàre (pȁre)**	**O**
O	**pȁrenica**	**pàrenica** (pàrenica)
O	**parentéza**	**parentéza** (parènteza)
periònica	**O**	**periónica** (periònica)
pȁritētan	**pȁritētan**	**paritètan** (paritȅtan *izg*.)
pȁritētno	**O**	**paritètno** (paritȅtno *izg*.)
O	**pȁritētnōst**	**paritètnōst** (paritȅtnōst *izg*.)
Parížānka	**Parížānka**	**Parížanka** (Parížānka)
pàrking/pȁrking	**pàrking**	**pàrking** (pàrkīng)
O	**parkìralīšnī (parkíralīšnī)**	**parkìralīšnī**
parkìralīšte	**parkìralīšte (parkíralīšte)**	**parkìralīšte**
parlàmen(a)t	**parlàment (parlamȅnt)**	**parlàment** (parlamȅnt *izg*.)
párlog	**párlog (pàrlog)**	**párlog** (pàrlog)
párložiti	**párložiti se**	**párložiti** (pȁrložiti)
pàrmačić (parmàčić)	**pàrmačić**	**pàrmačić**
pàrnjāk/pârnjāk	**pârnjāk (pàrnjāk)**	**pârnjāk**
pȁrobrōd i pârnī brôd	**pȁrobrōd (pàrobrōd)**	**pàrobrōd** (pȁrobrōd)

pȁrobrodskī	**pȁrobrodskī** (**pàrobrodskī**)	**pàrobrōdskī** (pärobrōdskī)
parònīm	**parònīm** (**paròním**)	**parònīm**
pȁrožak	**pȁrožak**	**pàrožak** (pärožak)
pȁrticīp	**pȁrticīp** (**partìcīp**, **pàrticip**)	**partìcīp**
particìpant	**O**	**particìpant** (participänt *izg.*)
pȁrticīpskī	**O**	**partìcipskī**
pàrtner	**pàrtner** (**pàrtnēr**)	**pàrtner**
pàrtnērkīn/pàrtnērkin	**O**	**pàrtnērkīn**
O	**pàrtnerskī** (**pàrtnērskī**)	**pàrtnerskī**
partnèrstvo	**partnérstvo** (**pàrtnērstvo**)	**pàrtnerstvo** (partnèrstvo)
portokàli	**O**	**portokáli** (portokàli)
pàsati	**pȁsati** (**pàsovati**)	**pȁsati**
pàsijans	**pȁsijans**	**pȁsijans**
pȁsīv	**pàsīv** (**pàsīv**)	**pàsīv** (pȁsīv)
pàskvīla	**O**	**paskvìla** (pàskvīla)
paskvìlant	**O**	**paskvìlant** (paskvilänt *izg.*)
pàsterizovati	**pastèrizovati**	**pàsterizovati**
pȁstōrče	**pȁstorče** (**pȁstōrče**)	**pȁstorče** (pȁstōrče)
pȁstōrka	**O**	**pȁstorka** (pȁstōrka)
pàstrmka	**pȁstrmka** (**pȁstr̄mka**)	**pȁstrmka**
pàsus	**pȁsus** (**pâsus**)	**pàsus**
pàša	**pàša** (**pȁša**)	**pàša**
O	**pàšić** (**pȁšić**)	**pàšić**
pàšinica/pȁšinica/pašìnica	**pàšinica** (**pȁšinica**)	**pàšinica**
pȁšnjāk	**pȁšnjāk** (**pâšnjāk**)	**pȁšnjāk** (pâšnjāk)
pȁšovati/pašòvati	**pàšovati** (**pȁšovati, pašòvati**)	**pàšovati** (pašòvati)
paštèta	**paštèta** (**paštéta**)	**paštèta**
patèntnī	**pàtentnī**	**pàtentnī**
pàtina/pàtina	**pàtina**	**pȁtina** (pàtina)
patlìdžan	**patlìdžān** (**patlìdžan**)	**patlìdžan**
pàtos/pâtos	**pâtos** (patetika)	**pâtos**
pàtrīcij	**pàtrīcij** (**patrîcij**)	**pàtrīcij** (patrîcij *izg.*)
patrìjarh/pȁtrijarh	**patrìjarh**	**patrìjarh** (pàtrijarh)
patróldžija	**O**	**patróldžija** (patròldžija)
patróldžijīn/patróldžijin	**O**	**patróldžijīn**

pȁtronāžnī	**pȁtronāžnī**	**pàtronāžnī**
patùljast	**patùljast** (**pàtuljast**)	**patùljast** (pàtuljast)
pàtvoriti/patvòriti	**patvòriti**	**pàtvoriti** (patvòriti)
pȁučina/pàučina	**pȁučina**	**pȁučina**
pȁučinast/pàučinast	**pȁučinast**	**pȁučinast**
pȁūk	**pȁūk** (**pȁuk**)	**pȁuk**
pȁūkov	**pȁūkov** (**pȁukov**)	**pȁukov**
pȁun/pàun/pȁūn	**pȁūn** (**pàun**)	**pȁun**
pȁunast/pàunast	**O**	**paùnast** (pȁunast)
paúnče	**pȁūnče** (**paúnče**)	**pȁūnče** (paúnče)
pȁunskī/pàunskī	**pȁūnskī**	**pȁūnskī**
pȁuper	**O**	**pàuper**
pȁuza	**pàuza** (**pȁuza**)	**pȁuza** (pàuza)
pàvijān	**pȁvijān**	**pȁvijān** (pavìjān)
O	**pȁvīt** (**pavìtina**)	**pȁvīt** (pàvīt) **pavítina**
pazàrluk	**O**	**pazàrluk** (pazárluk)
pàžnja	**pážnja** (**pàžnja**)	**pàžnja** (pážnja)